

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ

חזקת ^{שלשלת} ^{האור} והזכנת לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

שער
אחד עשר

היכל
חמישי

ע"י חיים תשס"ז

אור התורה

מספר

שיר השירים

והוא לקוטי אמרים. מאמרים יקרים. מעוררים הלכות לעבודת ה'. על סדרי פרשיות התורה. ועל חנוכה ופורים. שלש רגלים ור"ה ויוהכ"פ.

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'

מרגא ורבנא מנחם מענדל נכנ"מ זי"ע

— אדמו"ר ה"צמח צדק" —
מליובאוויטש

כרך ג — שה"ש א—ח

נעתק מכת"י ויוצא לאור בפעם הראשונה
על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין נ. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים וחמש לבריאה

מפתח כ"ל

III	פתח דבר
V	לוח המפתחות
תתט	אור התורה — שה"ש
א'כו	מפתח ענינים
א'מו	רשימת המאמרים על שה"ש — שנדפסו בספרי אוה"ת ..
א'נג	פקסימיליות

OR HATORAH

SHIR HASHIRIM

Vol. III

Published and Copyrighted 1985, by

"KEHOT" PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway

Brooklyn, New York 11213

Tel.: (718) 493-9250 • (718) 774-4000

Printed in U.S.A.

גרסת בגדו"ס "גורא"

צ"י ארגוני בן רחל ואלוף גובער בן אסתר הגרס

480 SUTTER AVENUE

BROOKLYN, N.Y. 11207

פתח דבר

על פי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א ובהמשך להנדפס מכבר מדרושי ורשימות כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק", הננו מו"ל בזה — בפעם הראשונה מכתבי יד — כרך שלישי מדרושו וכו' לספר שיר השירים¹.

כמה מהם נתעקו מגוף כתב יד קודש, והשאר מביכלאך כתבי יד מעתיקים שונים², כמצויין לכל דרוש בהערות בשולי העמוד. כתבי יד אלו הגיעו לידינו לאחר הדפסת שני כרכים הראשונים דאזה"ת שה"ש.

בסוף הספר הוספנו: (א) מפתח ענינים. (ב) רשימת מאמרי כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" על שה"ש שנדפסו בספרי אזה"ת. (ג) פקסימיליות מגוכי"ק.

* * *

העריכה וההערות בשולי העמוד נערכו ע"י הרב התמים ר' אהרן שי' חיטריק והרב התמים ר' אלי' שי' מטוסוב.

* * *

בפרטיות יותר ע"ד כתבי כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" — ראה בהקדמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לספר אור התורה שמות (שמות—בא).

מערכת „אוצר החסידים“

אסחה"ש, השנה ר"הא שנת בלז המשיח
ברוקלין נ. י.

(1) כרך ראשון על שה"ש סי' א"ב יצא לאור — ר"ח סיון ה'תשל"ה. כרך שני על שה"ש סי' ג"ח — ר"ח מני"א ה'תשל"ה.
(2) כמה מהדרושים היתה בידינו רק העתקה אחת, ובכלל שאפשר שגם לאחר שהשתדלנו בזה, ימצאו טעויות, ובפרט בציוני העמודים ומ"מ שבפנים, חסרון התחלת או סיום החצעי"ג וכו'.
ובבקשה רבה שכל מי שיש בידו עוד כת"י או נוסח שונה בד"ה הנ"ל יודיענו בהקדם, וזכות הרבים תלוי בו.

לוח המפתחות

פרק א

תתט	לכאר מעט ע"פ שה"ש
תתטז	לריח שמניך
תתטז	משכני אחריו נרוצה
תתטז	משכני אחריו נרוצה
תתיח	משכני אחריו נרוצה
תתל	שחורה אני
תתל	להבין שרשי כו' שחורה אני
תתלט	אל תראוני
תתלט	הגידה לי — אם לא תדעי
תתנ	הגידה לי — אם לא תדעי
תתסא	אם לא תדעי
תתסד	לסוסתי
תתסה	נאו לחייך — תורי זהב
תתסה	תורי זהב
תתסה	הנך יפה [ראה להלן עה"פ ד, א]

פרק ב

תתסו	כתפוח בעצי היער
תתעח	כתפוח בעצי היער
תתפד	כתפוח בעצי היער
תתפד	קול דודי
תתפו	יונתי בחגוי הסלע
תתצא	כי לא מחשבותי [לד"ה יונתי]

פרק ג

תתצג	צאינה וראינה
תתקח	צאינה וראינה

פרק ד

תתקא	הנך יפה
תתקד	ב"פ הנך יפה
תתקו	הנך יפה

פרק ה

תתקיב	אני ישנה
תתקיג	אני ישנה
תתקטו	פשטתי את כתנתי
תתקטז	עד"ה קמתי אני

פרק ו

תתקטז	אני לדודי
תתקיז	אני לדודי
תתקכג	הסבי עיניך
תתקכח	שיניך כעדר הרחלים
תתקלו	לעמוד בשרש ענין כעדר
תתקמב	ששים המה מלכות
תתקמו	להבין בתוס' ביאור
תתקמח	ועכ"ו יובן הפסוק כי כארץ
תתקנו	ביאור ששים המה מלכות
תתקנח	בלק"ת ד"ה ששים המה
תתקסה	לביאור דששים המה
תתקסט	בסוף ספר ר"פ — ושייך לד"ה ששים המה

פרק ז

תתקעג	מה יפו פעמיך
תתקפד	מה יפו פעמיך
תתקצ	בחי' יראה [לד"ה מה יפו]

פרק ח

תתקצו	שימני כחותם
א'ג	אני חומה
א'טז	היושבת בגנים

שיר השירים

א. א

לבאר מעט ע"פ שיר השירים, הנה שרש ענין שכינתא עילאה ושכינתא תתאה בפרדס ש"ח פי"ג ע"פ הת"ז פי' דשכינתא עילאה הוא בינה ושכינה תתאה הוא בחי' מל' (וזהו כענין הנז' בזהר ר"פ יתרו דס"ז אית מלך לעילא כו' אית מלך לתתא ונתבאר במ"א דהיינו בינה ומלכות אלא דהרמ"ז פי' עתיק ומלכות, והכל א' כי התגלות עתיק בבינה), וביאור ענין ב' בחי' אלו באדם י"ל בחי' הפנימי והמקיף שבנשמה שהן בחי' צדיק ובחי' למ"ד דצלם כי בת"ז תיקון ו' פי' שכינתא עילאה דאיהי נשמת כל חי, ובפע"ח שער השבת פי"ט איתא דענין נשמת כל חי הוא ענין המשכת למ"ד דצלם בבחי' פנימי, ולכן אין מניחין תפילין בשבת כו' ע"ש, וזהו ג"כ ענין הנשמה יתירה ונת' במ"א ע"פ ויקהל משה כו', ויש פי' ע"פ כהאר"ז ל' דשכינתא עילאה ושכינתא תתאה שניהם יתכנו ג"כ בבחי' מל' והוא בחי' פרצוף הפנימי דמל' הנז' במ"ח מס' אורות ז"א ספ"ג ומסכת קטנות רחל ופרצוף החיצון, והוא כמבואר בז"ה מהאר"ז ל' ר"פ בראשית בפ"י מאמר הראשון שבוהר מה שושנה כו' אוף כנ"י, דשושנה הוא מל' דאצ"י נוק' דו"א וכנסת ישראל הוא נק' כלת משה והיא בפנימיות בתוך ז"א והיא מתלבשת במל' החיצונה כמ"ש במ"ח וע' בהרמ"ז פ' תצא על דף רע"ו ע"ב ד"ה ואיהו גדיל לה כו' וע' בע"ח שער תיקון נוקבא פ"ב אות י"ט ופי' זה קרוב וכמעט עולה בקנה א' עם פי' הראשון עפ"מ ש בז"ה שם דבחי' זו הפנימית היא דוגמת אימא עילאה שהיא בינה, וכן מבואר באריכות בסה"מ סי' קנ"ו דפ"ו ע"ב וז"ל דכנ"י היינו בינה ודע

לבאר מעט ע"פ שה"ש : ג'פס מכת"י 1153 מט, א (רובו בכת"י מעתיק וחלקו בנוכ"ק). בהמפתח בתחילת הספר רשום : "ביאור ע"פ שה"ש שבלק"ת [שה"ש בתחילתו]. ב' פיסקות ממאמר זה (ד"ה ובענין וד"ה והנה בפ"י) ג'פסו ג"כ באוה"ת שה"ש ע' כא"כד.

להמבואר להלן (בפיסקא הראשונה) ראה ג"כ לקו"ת שה"ש א, ב (סוסי"א בהגה"ה), ה, רע"ג.

ונתבאר במ"א דהיינו בינה ומל' : תו"ח שמות שצג, ב ואילך (הנחה מש"פ יתרו תקס"ו, ונו"א ג' בסה"מ הנחות הר"פ ע' טז), ביאור"ז להצ"צ ח"א ע' רלט ואילך. ח"ב ע' תשפד ואילך (ושם בע' תשפה מצ"יין ג"כ לענין שכ"ע ושכ"ת בלקו"ת שה"ש כאן).

במ"א ע"פ ויקהל משה : ראה תו"א פו, ד ואילך. אוה"ת ויקהל ס"ע ב'קל ואילך. ע' ב'קיא. אוה"ת תצא ע' תחקמ.

בז"ה : בזהר הרקיע.

בסה"מ : = בסי' הודת מלך.

תתמ

שאין הכוונה בינה ממש אלא כך הוא עיקרן של דברים שיש לתפארת ב' בחי' גופא ונשמתא יעקב ומשה וכן למלכות ב' בחי' גופא ונשמתא גופא היינו שכינתא ונשמתא היינו כנ"י ונק' אספקלריא המאירה והיא כלת משה ולא זכה לה שום נביא וזהו ענין משה זכה לבינה כי נשמתא דשכינתא הוא בינה עכ"ד, ועיין מענין בחי' זו בעבודה לעיל פ' וארא בביאור ע"פ לכן אמור לבנ"י ובפ' תצוה בד"ה זכור את כו' במש"ש וביאור ענין זה הנה כנסת ישראל כו' עד לבבתיני כו' ונת' יותר בד"ה ששים המה מלכות במש"ש צריך להקדים מ"ש במ"ח דפי' כנ"י כו', וזה וענין כלת משה יעו"ש באריכות, ובס' אשל אברהם מתלמידי הרמ"ז הובא במק"מ שם פי' שכינתא תתאה ושושנה זהו מל' המתלבשת בבי"ע ושכינתא עילאה וכנס"י זהו מל' דאצילות, וענין ב' בחי' אלו נת' לקמן בביאור ע"פ שחורה אני כו' באריכות, ועכ"פ המכוון מכל ג' פירושים האלו הכל הולך לכוונה א' שהוא ענין ב' המדרגות דיתו"ע ויתו"ת, וע' בביאור ע"פ אדם כי יקריב כו' וע' עוד בפ' במדבר בד"ה וארשתוך מש"ש מענין ב' בחי' כלה.

ובענין ישקני בזהר תרומה קמ"ו סע"ב ישקני ההוא דסתים כו' ובמק"מ ישקני אריך באמצעות זעיר כו' ועיין בע"ח שער הולדת או"א זו"ג פד"ה וביאור האדר"ז מהאריז"ל דקי"ב ע"ב במש"ש, והנה זיווג הכתר הוא בסוד הפה כו' גיכ"ק ואחה"ע כו' והוא סוד הנשיקין כו' ובזהר משפטים קכ"ג א' מענין גיכ"ק אחה"ע ומענין דעת גניז בפומא דמלכא, והיינו דעת דעתיק בפה דאריך כמ"ש הרמ"ז פ' בראשית דף ד' בד"ה ואשים דברי בפוך והוא מהרח"ו בספר מבוא שערים שער אריך פ"ג וז"ל כי אין הבדל בין החי מדבר לבלתי מדבר אלא הפה ולכן הוא אבר גדול מכולם ולכן אין הדעת מתגלה אלא בו כי לעולם הדעת מתגלה בפה כמ"ש מפיו דעת עכ"ל, וביאר בזה הרמ"ז ר"פ ויקרא שדעת העליון דו"א נמשך מדעת הגנוז שבאריך וע"ז נדרש תורת אמת היתה בפיהו כו' וענין דעת הגנוז היינו דעת דעתיק הגז' שלמעלה מחו"ג דעתיק המלוכשים בגולגלתא ומוחא כו' ע"ש הרי שרש נשיקין אלו מדעת דעתיק כו' וע' בתניא ספ"ה ב' הפע"ח שהבל הפה ממשיך אור מקיף וכמ"ש בפ' שמות בד"ה מי שם פה לאדם דענין כלי הפה הוא הממשיך

לעיל . . . בביאור ע"פ לכן אמור : נת, ד.
 ובפ' תצוה בד"ה זכור . . . לבבתיני : תו"א פה, ב"ג. וראה לקו"ת שה"ש כט, רע"ג.
 בד"ה ששים . . . כנ"י : לקו"ת שה"ש לט, ג ואילך.
 לקמן בביאור ע"פ שחורה : לקו"ת שה"ש ה, ב ואילך.
 בביאור ע"פ אדם כי יקריב : לקו"ת ויקרא ג, ד.
 בפ' במדבר בד"ה וארשתוך : לקו"ת ה, ב. וראה לקו"ת ד"ה שה"ש א, ב.
 ובענין ישקני : מכאן ואילך (עד פיסקא : ואפשר לתרץ) נדפס ג"כ באוה"ת שה"ש ע' כב (שו"ה ונאוה) ואילך.
 בפ' שמות בד"ה מי שם : תו"א נב, סע"ב.

אור שיר השירים התורה תתא

אור מקיף והוא כמ"ש בלק"ת פ' בלק הבל הפה כו' הנה הוא מצד ההוא רישא דל"א שהוא מקיף הכל ומשם ואילך אל הפה וחוזר לצאת משם להקיף לתתא כו' וע' בפע"ח שער יוהכ"פ פ"ג מוצא פי ה' כו' שהוא ההבל כו' ה' קולות פנימיים כו'. ובפ' תרומה בביאור ע"פ מי יתנך כו' אשקך כו' נת' שהנשיקין הוא המשכה מבחי' עקודים כו' ע"ש והיינו כמ"ש בע"ח שער העקודים פ"א שהם אורות היוצאים מפה דא"ק כו' הבל ודבור העליון בלחי העליון סוד גיכ"ק והבל ודיבור התחתון בלחי התחתון סוד אחה"ע כו'. והנה מ"ש כאן, והנה כ"ו הוא בחי' חתן א' כו' ח"ע כו' היינו כי בחי' נשיקין היינו זיווג חב"ד בחב"ד, וע' בפע"ח שער נפ"א בכת"י האר"ז"ל פ"ד ודע כי הזיווג העליון הוא סוד א' כו' דעת עליון המזווג חו"ב כו', והנה גם לזווג עליון יש בחי' אחרת כו' וספ"ה אבל זיווג ע"י אלף כו' והוא סוד נשיקין הנעלמים בעולמים העליונים. וזהו ענין ישקני ההוא דסתים שהוא נשיקין הנעלמים שע"י דעת עליון כו' והנה הגם דבחי' כלת משה שהיא פנימית בתוך ז"א וזווג עמה הוא זיווג הנשיקין פא"פ, וכמ"ש הרמ"ז פ' תצא, וכו"ה ר"פ בראשית, עכ"ז יתכן הבקשה ישקני עפמ"ש האר"ז"ל שער הנ"ל פ"ה פ"ו כי בחי' נשיקין הנעלמים שע"י דעת עליון זהו למעלה מבחי' הדעת אשר משה מרכבה אליו כו' ע"ש באריכות וזהו ענין הבקשה ישקני ההוא דסתים בחי' דעת העליון כו' הנ"ל, וגם שימשך המשכה זו גם בבחינת פרצוף החיצון דמל' שהם ב' בחי' כלה, וכמ"ש בפע"ח שם שזהו ענין בשכמל"ו כו'. והנה מבואר שם בפע"ח דהמשכה זו הוא ע"י המס"נ באחד כו', וזהו ממש ענין הנ"ל כאן שע"י ב' בחי' כלה שהוא ב' בחי' מס"נ בק"ש, הא' למס"נ באחד הב' ע"י בשכמל"ו ובכל נפשך עי"ז נמשך ב' בחי' חתן כו' אשר זהו ענין ישקני כו' ושיהי' גלוי זה בב' בחי' דמל' או בבינה ומל' כו'. וע' בזהר ר"פ בראשית בענין במ"ב זיווגין כו' ובסה"מ סי' ה' ובוהר בלק קפ"ז ב' בענין משה ויעקב וע' עוד מענין ישקני בזהר פ' נח דף ע' ובפרד"ס ש"ח פכ"א ובוהר פ' תולדות במ"ה קל"ז א' נדרש ענין ישקני על תח"ה, ובוהר משפטים קכ"ד ב' וק"כ ב' ובפ' פקודי בהיכלות רנ"ו ב' ובבראשית מ"ד ב', ובפ' האזינו רפ"ז א' ובהרמ"ז שם. וצ"ל בענין הבקשה ישקני כו' אם ר"ל שזיווג נשיקין גבוה מזיווג גופני והיינו משום שהוא מבחי' דעת עליון משא"כ זיווג גופני מבחי' דעת תחתון וכמשנ"ת דדעת עליון מתגלה בפומא כו', וכ"ה בהרמ"ז בהדיא פ' ואתחנן בדף ר"ס ע"ב ד"ה רב לך, שיש שני דיעות בועיר כו' התחתון כו' ע"י זיווג תחתון כו' אבל מדע"ה זכה לדעת העליון כו' זיווג הנשיקין כו', וכ"ה בע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש י"ג עוד יש יתרון א' אל זיווג נשיקין כו' דמ"מ

בלק"ת : להאר"ז"ל.

ובפ' תרומה בביאור ע"פ מי יתנך : ס, סע"ב.

והנה מ"ש כאן : לקו"ת שה"ש א, סע"ד.

במ"ב זיווגין : בארבעין ותרין.

במ"ה : = במדרש הנעלם.

קשה שהרי שם דרוש ד' כ' עכ"ז יש זווג תחתון שהוא גדול מזווג הנשיקין
הוא זווג ב' דעיבור דמוחין דו"ג שהוא גדול מכל ז' בחי' נשיקין כו', וכ"כ
הרמ"ז פ' בראשית דף ד' ד"ה מהו ובצל ידי כו' וראיתי בשערי ג"ע בשער
האותיות סוף א' ט' הרגיש בקושיא זו והאריך לפרש ענין הבקשה ישקני
כו' בפשטים, אמנם כפשוטו י"ל דאף דווג ב' דעיבור דמוחין גדול יותר
מ"מ הרי גם אז בהכרח שיהי' זיווג הנשיקין וא"כ הבקשה ישקני כו' שיהי'
הנשיקין גופא מבחי' היותר גבוה שהוא סוד נשיקין הנעלמים שכי' האריו"ל
בשער גפ"א ספ"ה. עוי"ל דדוקא בזווג זו"ג שם זווג גופני גבוה יותר משום
שע"י הנשיקין אינו נמשך רק הארה כיון ההמשכה ע"י אמצעות הכלים לכך
א"א שיומשך העצמיות רק ע"י זווג יסודות, אבל בזווג ז"א עם כני' דשם
הזווג רק ע"י נשיקין גבוה יותר כי להיותם זווג נשמות זו"ג ולא הגופים
א"צ לגוף וכלי כו'. והענין כי רש"י פי' ישקני על גלוי פנימי' התורה לע"ל
ומבואר במ"א ע"פ הזהר בראשית דכ"ז שיש ב' מדרגות בגלוי פנימי' התורה
הא' רק הארה מהח"ע כמו הגילוי בג"ע ובחי' זו לגבי עסק התורה בעה"ז
הוא כזיווג נשיקין לגבי זיווג גופני כו' ע"ש אשר בחי' זיווג גופני גבוה יותר
אמנם גלוי עצמיות פנימי' התורה דלע"ל זהו גבוה יותר מהכל, והנה ע"ז
נאמר ישקני כו' והיינו בחי' נשיקין כמו שהם רוחא ברוחא שלא ע"י הכלי'
משא"כ נשיקין שע"י גופים הם רק הארה מבחי' רוחא כו', מיהו מ"מ קשה
לומר כן מסברא ועוד דבע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש ד' מבואר דגם בזיווג
א"א זיווג ב' דמוחין גדול יותר וא"כ זווג ז"א וכנ"י לכאורה לא גדול מזווג
א"א וצ"ע.

ואפשר לתרץ עוד בשני אופנים הא' דהנה עכ"פ מובן ממש"ל בשם הע"ח
דאפילו בזו"ג וא"א דשייך בהו זיווג גופני עכ"ז הנשיקין הם
מדעת עליון משא"כ הגופני מד"ת אלא שמ"מ בגופני יש מעלה יתירה שנמשך
עצמיות המהות כו' ולכאורה יש להקשות ע"ז די"ל שההארה מד"ע עדיף
מהמהות דד"ת וכמו חכם עדיף מנביא אף שהנביא משיג המהות והחכם רק
המציאות אלא שמשגיג המציאות מבחי' גבוה יותר כו', אך עוד זאת דעכ"פ
בהתחברות זווג דנשיקין אל הזווג גופני או ודאי הזווג גופני שנמשך בו
המהות הוא יותר חשוב ועליון ממה שהווא מצד עצמו כי הארת הנשיקין
מאיר בו ג"כ וזה הבנתי ממ"ש הרמ"ז פ' וארא דכ"ז בד"ה קלא אסתלק
כשיש מציאות לזווג דנשיקין כו' אז אפילו הזיווג התחתון נק' פנימי מפני
שאור הדעת מתפשט בפנימית עד היסוד בהם עכ"ד ולכאורה כוונתו שאור
הדעת שבפומא דנשיקין שהוא ד"ע מתפשט בפנימית, ועוד דאם ר"ל ד"ת
א"כ בכל זווג בהכרח שהטפה נמשך מהדעת תחתון שבגופא כו', או ר"ל
המשכה מדעת עליון ואתי שפיר לפמ"ש בע"ח שער מ"ן ומ"ד דרוש ט'

שטפת החסדים כו' ומיעוטן הן אותן הבאים מדעת עצמו עכ"ל א"כ גם בווג גופני יש מיעוטן שנמשכין מד"ע ולכן יתכן שע"י הנשיקין שהם מהד"ע ממש יהי' גרמא שגם בהטפה יומשך יותר מד"ע ממש, וא"כ א"ש הבקשה ישקני כו' שבהתחברות הנשיקין שהם מד"ע שגבוה מאד נעלה, אל הזווג גופני אז גם הזווג גופני גבוה יותר, וכמו עד"מ הנביא שמשיג המהות כשהוא ג"כ חכם גדול שמשגיג המציאות בבחי' עליונות מאד יתר על הנבואה, שזהו ודאי מעלה גדולה, שאז גם הנבואה היא גבוה יותר מצד צירוף החכמה אליה (וכן אפשר החכמ' גדולה יותר מצד צירוף הנבואה אליה כו' כי כשהנביא משיג מהות היצירה ע"י הנבואה ומשיג המציאות מהאצ"י ע"י החכמה שבו הרי מצד צירוף הנבואה אל החכמה יש לומר שמשגיג מציאות האצ"י כמו שמושג ביצ"י שהרי שם משיג המהות ע"י הנבואה משא"כ החכם שאיננו נביא כלל אינו משיג מציאות האצ"י רק כמו שמושג בעשי"י ע"י החכמה ובודאי יש הפרש גדול בין מציאות האצ"י המושג ביצ"י למציאות האצ"י המושג בעשי"י ועד"ז ה"ע הצטרפות הנשיקין שהם הארה אל הגופני שהוא המהות שע"י נמשך יתר שאת כב' הבחינות ממה שהוא כ"א מצד עצם בחינתו) ובוה א"ש מעלת הנשמות שמוזוג גופני על המלאכים שמוזוג נשיקין דהא מפסוק ישקני משמע שנשיקין מעלה יתירה אך כי נשמו' באים מזווג גופני עם זווג דנשיקין משא"כ מלאכים באים מזווג נשיקין לבד כמ"ש במק"מ פ' בראשית ד"ו ע"א גבי רב פעלים כו' וא"כ מש"ה הנשמו' גבוהי' יותר, והגם דבע"ח שער מ"ן דרוש ד' כ' דע כי יש כו' משמע שיש ג"כ נשמו' שיצאו מזווג גופני לבד מ"מ הרי יש עמו ג"כ זווג נשיקין בהכרח ופעולת הנשיקין גם אל זווג הגופני כנ"ל ב' הרמ"ז, התירוץ הב' י"ל ע"ד שראיתי מ"ש בסידור מהר"י קאפיל בכוונת השופר וז"ל סוד הטפה היורד ממוחא סתימאה כו' וזה הטפה אינו יורד מן א"א אלא ע"י זווג ג"כ אך שא"א אין לו סוד נוקבא כדי שיהי' לו זווג כדרך אר"א או זו"ג כמ"ש ואין אלקים עמדי כו' אלא הענין כי בפה של א"א נעשה הזווג כו' עכ"ד ועיין בע"ח שער הולדת אר"א וזו"ג שזיווג הפה הנ"ל זהו נשיקין, ואף דאי' שם בע"ח פרק הנ"ל דשייך זווג גם ביסוד דא"א כו' וע"ש פ"ה כי נה"י דא"א הם סוד ג' טיפין כו' ע"ש זהו להאציל מציאות ז"א אבל מוחין דזו"ג נמשכין ע"י זווג דאר"א שמקבלי' מפה דא"א כנ"ל ועיין במק"מ פ' בשלח ד"ג גבי עד לא אשתקע אר"ד כו', וא"כ א"ש הבקשה ישקני ההוא דסתים א"א כי מבחי' א"א לא שייך המשכת הטפה כ"א שמשם באה המשכה זו ע"י הפה כו' וכ"ש מבחי' עתיק שלמעלה מא"א דשם לא שייך כלל בחי' נוק' אפילו ע"ד שבא"א כ"א בבחי' נעלמת יותר כמ"ש בע"ח שער עתיק פ"ב וכ"ש למעלה יותר בא"ק א"כ להיות ההמשכה משם לא שייך לומר רק ע"ד המשכת הנשיקין מבחי' זווג הפה וזהו ענין התהוות העקודים מפה דא"ק, ועיין בהרמ"ז פ' אמור דצ"ד ע"ב מענין זווג הפה דעתיק מיני' ובי', ומהארה זו נמשך חיות לזו"ג

וזהו ענין ישקני כו' ושרש המשכה זו מבחי' עקודים וכמ"ש בפ' תרומה
בביאור ע"פ מי יתנך כו'.

והנה בפ' שיר השירים צ"ל עוד לפמ"ש שיש ב' בחי' חתן, וכמאמר
מצהלות חתנים כו', והלא כאן נז' רק בחי' חתן א' היינו מ"ש שיר
שממנו מקבלים השירים שלמטה שהם בחי' העלאה מלמטה למעלה שהוא
בכלל ב' בחי' כלה. והענין דהנה באמת צ"ל במ"ש קול מצהלות חתנים,
והיינו שיש בכלל ב' בחי' חות דרגא וכדלעיל, וכמבואר ג"כ במ"א באריכות
לקמן בפ' צו, והא כתיב והוא כחתן יוצא מחופתו, לשון יחיד, והענין כי
זהו החילוק בין זמן שהי' בהמ"ק קיים לזמן הגלות שבזמן שבהמ"ק קיים
נאמר כחתן אחד דהיינו בחי' יסוד המשפיע השפע מלמעלה מסדר ההשתלשלות
מבחי' אין ערוך לך הוא עצמות המאציל אל ראשית הנאצלים, הנה בחי'
זו הי' נמשך ג"כ למטה במקור דבי"ע אשר זה הי' ענין השראת השכינה
בהיכל קדה"ק, משא"כ עתה בזמן הגלות צריכים לב' מיני השפעות והמשכות
הא' מן המאציל לראשית הנאצלים, והב' מראשית הנאצלים להיות מקור
לאור וגלוי הנמשך בבי"ע, ולא אפשר שיומשך אותו הגלוי שבאצ"י גם
במקור דבי"ע, אלא שנמשך בחי' חות דרגא פעם ב' ולא די בירידה הראשונה
כו' וזהו שנאמר מצהלות חתנים ל' רבים (ועמ"ש במ"א בד"ה כי ההרים
ימושו, בפ' וברית שלומי לא תמוט כו' וע"ש) וביאור הדבר כי בחי' חתן
א' הוא יחוד או"א, שנמשך האור מבחינת כתר בחכמה עילאה שהתגלות
אור א"ס אפי' באצ"י הוא ע"י החכמה כמ"ש במ"א וע"י יסוד אבא נמשך
בבינה כו' כלה עילאה, וכדי שיהי' המשכה בבחי' מל' דאצ"י שהוא מקור
דבי"ע הוא ע"י ז"א וע"י יסוד ז"א נמשך לנוק', וזהו בחי' ב' חתנים שאין
האור כמו שהוא בח"ע נמשך ומתגלה בבחי' מל' אלא ע"י שיוורד ומתלבש
תחלה בכמה התלבשות בבינה וז"א ונק' בחי' זו יחוד"ת לגבי יחוד דאו"א
וכמ"ש במ"א ע"פ אלה פקודי המשכן, אבל בזמן שבהמ"ק קיים בבית ראשון
הי' עליות העולמות אשר מל' נתעלה בבחי' בינה כמבואר בזהר שמות שבי

בפ' תרומה . . מי יתנך : פ, סע"ד.

והנה בפ' : מכאן (עד קרוב להסיום — תיבת : לבבתיני) נדפס ג"כ באוה"ת
שה"ש ע' כא"כב (ואח"ז שם נמצא הקטע ד"ה ובענין ישקני — הנדפס לעיל).
לפמ"ש שיש ב' בחי' חתן : לקו"ת שה"ש א, ב.
לקמן בפ' צו : לקו"ת צו ט, ב ואילך. (מ"ש ע"ז "לקמן" — אולי במהדו"ק
הי' בכונה להשיב ד"ה שה"ש לפני מאמרי ויקרא, ובכת"י לקו"ת מהדו"ק (באברויסק
נומ. 4) — ראה אודותו בהוספות ללקו"ת — הוצאת ה"תשד"מ — קכג, א הע' 4)
שם נמצא ד"ה שה"ש שבלקו"ת — רשום ג"כ "לקמן בד"ה . . בפ' צו", "לקמן בד"ה
להבין מ"ש בהגדה מצה זו". וראה ג"כ בהגמון להלן בסוף המאמר קטע "בפ' פנחס".
בד"ה כי ההדים : לקו"ת תצא מא, סע"ב. אוה"ת תצא ע' תתרכט.
ע"פ אלה פקודי : לקו"ת פקודי ו, א ואילך.
בזהר שמות : ט, ב. וראה לקו"ת ר"ה נו, ג, ס, סע"ב.

ראשון הי' ה' ראשונה דשם הוי' וז"א נתעלה באבא, וזהו בחי' כחתן, חתן א' שהרי המל' שהיא מקור דבי"ע מקבלת מבחי' אור אבא ממש כו', וזהו ג"כ ענין מוסף דשבת כמ"ש בפע"ח בכוונת זכר למעשה בראשית, ויובן יותר בחי' והוא כחתן עפמ"ש בזהר פ' בראשית ד"ט ע"א כדין והוא כחתן כו' והוא על עליי' ז"א בתג השבועות מתן תורה דכ' הרמ"ז שם ע"פ דקדוק כהאר"ז"ל שאז לוקח כל מדת אריך לגמרי ונעשה כמוהו כו' כדין והוא כחתן כמו א"א ממש ע"ש א"כ הרי רק בחי' חתן א' שהוא הירידה וההמשכה מהמאציל א"ס ב"ה לנאצלים שזהו בחי' א"א ואבא כו', הנה בחי' זו ממש זהו בחי' הז"א או שממנו מקבלת המל' שהיא מקור דבי"ע, ועל בחי' זו, שבבנין בהמ"ק הי' ג"כ מבחי' זו כנ"ל וכמ"ש ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק, אמר שלמה שיר השירים שבחי' שיר הא' הוא ההמשכה מהמאציל א"ס ב"ה נמשך בב' בחי' השירים דבינה ומל' דהיינו שגם בחי' מל' היא או במדרגת הבינה כלה עילאה כו' והוא ז"א הוא כחתן הא' כו' וכ"ה בהדיא בזהר תרומה דקמ"ה ע"ב ירתין חתן וכלה ירותא דא"א כו' וע"ד אמר שיר השירים כו', וע' בספר עמה"מ ד"ג ע"ד ודנ"ז ע"ג פי' שיר חדש הוא המשכה מיחידה דא"א שיהי' לעתיד כו' וע' מ"ש ע"פ אלה שמות בענין שבזמן הגלות הוא ב' ירידות ועי"ז אותותינו לא ראינו וכמ"כ בהעליות יש ב' בחי' עליות כו' וזהו קרוב למשנת כאן, וע' עוד מ"ש ע"פ רני ושמחי בת כו' ענין ג' בחי' בתי אחותי אמי ולע"ל התעלה בחי' בת למעלה יותר כו' והמ"י שבחי' בתי ובחי' אמי הן ב' בחי' כלה שנת' כאן דהיינו בחי' מל' ובחי' בינה, ולע"ל יהי' עליי' המל' ביותר ועיין בזהר פ' ויצא בס"ת דקג"ו ע"ב קרא לה בשמיה, דהיינו למעלה מבחי' אימא כו' ע"ש, וזהו כמבואר לקמן ע"פ שחורה אני ונאווה כו' ועמ"ש בפ' פנחס ע"פ לבבתיני, וזהו ג"כ ענין ביום ההוא יהי"ה דהיינו שזו"ג יהי' ג"כ בחי' י"ה במדרגת אור"א ממש ועיין בלק"ת בזכריה ע"פ זה.

ע"פ אלה שמות : ראה תו"א מט, א. ג, ב ואילך. אוה"ת שמות ע' ז ואילך.
 לח. כרך ד' ע' ביתעו. כרך ח' ע' ביתכג ואילך.
 ע"פ רני ושמחי : תו"א לו, ד.
 בס"ת : בסתרי תורה.
 לקטן ע"פ שחורה : ראה לקו"ת שה"ש ה, ב ואילך.
 בפ' פנחס ע"פ לבבתיני : גדפס בלקו"ת שה"ש כט, ג, לא, ב ואילך. (ועד"ז מצ"ן בלקו"ת סוכות פא, ד : ועמ"ש מעיני ב' בחי' חתן בד"ה שה"ש ובד"ה לבבתיני בפ' פנחס. וראה בהגסמן בהמ"מ לשם (לקו"ת הוצאת ה"תשר"מ), ובהמ"מ לעיל קטע : "לקמן בפ' צו").

א, ג

לריח שמניך ח"א מדרש הנעלם וירא צ"ז צ"ח. ח"ב תרומה קמ"ד ע"ב.
ח"ג צו ל"ד ע"א ל"ה סע"א, אחרי נ"ח סע"ב, דף ע"א ע"ב.

א, ד

משכני ח"א מדרש הנעלם תולדות קל"ו ע"א. [ויחי] רכ"ט ע"ב למעלה.
ויקרא ד' ע"א. אחרי נ"ט סע"א. פנחס ר"מ ע"א.

וע' * מענין משכני כו' בזהר ויחי דרכ"ט תחלת ע"ב ומענין הביאני כו'
בזהר ויקרא דף ד' ע"א ובפ' לך לך בס"ת ד"צ ע"א ומענין נגילה
כו' מיין בפ' תולדות קל"ו סע"א במדרש הנעלם ומענין מישרים אהבוך בפ'
אחרי דנ"ט סע"א.

וכנז' * עוד במ"א (בד"ה כי אברהם לא ידענו) כי הנה ידוע ממשל הארי
כו' וכמ"כ הארת ח"ע מוכרח להתלבש במקום היותר נמוך דהיינו
עניני הלכות טמא וכשר כו' ע"ש ובאגה"ק ד"ה והמשכילים יזהירו והוא ע"ד.

משכני אחריך נרוצה. משכני לשון יחיד ונרוצה לשון רבים, הענין הוא שידוע
שיש ב' נפשות בישראל א' הוא ניצוץ אלקי שטבעו לימשך ולידבק
ביחיד ומיוחד ית' בלי שום טעם ודעת אלא כמו שלהבת שעולה מאלי' מצד
שנמשך לשרשו כן ניצוץ זה על שם שהיא נלקחת מיחיד חי העולמים הוא

לריח שמניך : נדפס מגוכי"ק 1107 (עלים נפרדים). שם נרשמו המ"מ לזוהר לכמה
פסוקים משה"ש קאפיטל א, ונעתקו כאן לכל פסוק במקומו.

משכני : נדפס מגוכי"ק 1107 (עלים נפרדים).

וע' : קטע זה רשום בשוה"ג (באותיות קטנות מהרגיל).

וכנז' : קטע זה רשום בשוה"ג בסמוך לקטע הקודם. ואינו ברור להיכן שייך.

משכני : המאמר הוא מסה"מ אתהלך לאוניא עי' קסט — בתוס' הגהות
ההגהות נדפסו ג"כ בקונטרס הוספות לסה"מ אתהלך לאוניא (קה"ת תשמ"ב) עי' רפא —
מגוכי"ק 1122 קע, א. (ונדפס כאן ע"פ כמה תקונים מהכת"י).

אור שיר השירים התורה תתיו

עולה תמיד ומתדבקת ביחיד ומיוחד ית' ולכן נק' יחידה ע"ש שהיא יכולה לקבל בתוכה בחי' יחיד (הג"ה ע') בע"ח שמ"א פ"ג ע"פ אני אמרתי אלקים אתם שיש בנשמה בחי' שלמעלה מחו"ב ומדות ונק' יחידה ויש בה דוגמת הכתר שכלול מב' בחי' ע"י וא"א ומוזה יובן מש"כ ענין יחידה שמקבלת מבחי' יחיד, ובמ"א אות יוד סל"ט יחידה בכתר, והי"נ כ' מ"כ בשם המחבר הטעם שיחידה בכתר כי הוא יחיד ואין לו בת זוג מיוחדת כמו אבא או ז"א ועיין בע"ח שער דרוש עתיק עכ"ל, ועמ"ש בת"א פ' נח סד"ה מים רבים ומש"ש בפ' וארא בד"ה וארא אל אברהם בענין יחיד ואחד, ועמ"ש בלק"ת פ' במדבר בד"ה והיה מספר בני' בענין ד' יסודות רוח אש מים עפר, שישנם ג"כ בנפש, והם ד' בחי' חיה נשמה רוח נפש ומוזה יובן ענין יחידה שהיא למעלה מד' בחי' אלו וכמ"ש בע"ח שם שמ"א שהיא דוגמת ההיולי שלמעלה מהארבעה יסודות, ועיין במ"א אות ד' סעיף כ"ד בענין ד' יסודות שהם ד' אותיות הוי' וד' בחי' אבי"ע, ואי"כ בחי' יחידה שלמעלה מד"י הג"ל זהו ענין עד יעבור עמך הוי' כמבואר בלק"ת בד"ה האזינו השמים, דרוש הראשון פ"א יעו"ש וע' במ"א אות ריש סד"ב בפ"י רשות היחיד עכ"ה). וענין זה הוא בחי' רצון הנפש שגם התענוג יומשך ממנו כי כשאינו רוצה בהדבר לא יתענג ממנו אדרבה יצטער וכשירצה בו ימצא בו תענוג ושכל ומדות ומעשה ונמצא כל ההשתלשלות שבנפש הוא הרצון (הג"ה התענוג שרשו מעתיק, והרצון שלמעלה מהתענוג זהו ענין א"ק כמבואר בדרוש ג' בחי' אדם ועמ"ש בד"ה ובבואה לפני המלך, ועמ"ש ע"פ ועשית ציץ, ומ"ש בד"ה למנצח על השמינית מענין א"ק, וזהו ענין רעוא דכל רעיון וכמ"ש בענין כשעלה ברצונו ע' בת"א פ' בשלח בד"ה וירא ישראל בענין ב' שמות הוי', והנה שם הוי' זהו ד' יסודות ארמ"ע כנ"ל, ושם הוי' שבבחי' כשעלה ברצונו היינו כמ"ש בע"ח שמ"א שם ענין ד"י הכלולים בשרשם ומקורם בבחי' ההיולי כו' כך להבדיל יובן ענין ד' אותיות הוי' הכלולים בבחי' כשעלה ברצונו הפשוט כו' ועמ"ש בד"ה וקבל היהודים, וקבל לשון יחיד, ומ"ש בביאור ע"פ צאינה וראינה, בענין וממדבר

בע"ח שמ"א פ"ג : בהדפוסים שלפנינו : שמ"ב פ"א.

בת"א . . סד"ה מים רבים : תו"א ט, ג, י, ב.

בד"ה וארא : נה, ב.

בלק"ת . . בד"ה והיה מספר : ה, ב.

בלק"ת בד"ה האזינו . . פ"א : עא, סע"ד.

בדרוש ג' בחי' אדם : סי' מאמרי אדה"ז על ענינים ע' ד ואילך (ובהנסמן בהמ"מ שם ע' תסז), אוה"ת על ענינים ע' עט ואילך.

בד"ה ובבואה לפני המלך : תו"א צו, רע"ב.

ע"פ ועשית ציץ : תו"ח שמות תקלב, ב (משנת תקס"ו), אוה"ת תצוה ע'

איתשיח ואילך.

בד"ה למנצח על השמינית : לקו"ת תוריע כ, סע"ב ואילך.

בת"א . . בד"ה וירא ישראל : סב, רע"א.

בד"ה וקבל היהודים : תו"א מג"א צו, א.

בביאור ע"פ צאינה וראינה : לקו"ת שה"ש כג, סע"ב ואילך.

מתנה, עכ"ה) ורצון של גה"ב לא נק' יחידה (הג"ה עמ"ש בד"ה כי תצא בענין והסירה את שמלת שביה בענין בבואה דבבואה לית להו ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד עכ"ה) אעפ"י שכוללת ג"כ כל ההשתלשלות שלה מפני שהיא בעצם בחי' נפרד ורוצה לדברים נפרדים לפעמים בדבר גשמי זה ולפעמים בדבר אחר נמצא שאין הרצון אחד ולכן נק' נפשות עשו לשון רבים אבל רצון נפש אלקית נק' יחידה כי רצונה באחדות הוי' במהותו ועצמותו ית' שהוא ושמו לבד ואין שם התחלקות מעלה ומטה כו' לכן גם הרצון שמקבלת בתוכה בחי' יחיד הוא רצון א' בלי שיתחלף לפעמים כך ולפעמים כך כמשל התקשרות נפש התלמיד לרבו שהי' שינויים ברצונו לפי אופן קבלתו ההשפעה לפעמים כך כו' כי עיקר התקשרות רצונו הוא בהשפעה והרי היא מתצמצמת ונפרדת לכמה אופנים שונים אבל התקשרות רצון הבן לאביו שגלקח מעצמות נפש אביו ולא מהשפעתו לא יהי' שינויים כלל בהתקשרות נפשו בנפש אביו מפני שנתקשר בעצם נפש אביו בבחי' יחידה שבו וזהו הצילה וגו' מכפירים יחידתי כלומר שיציל רצון גיצוץ אלקות היחידה מתאוות הכפירים השואגים לטרף הב' שהם הרצונות הרבים של נפש הבהמית. וזהו משכני לשון יחיד ואח"כ נרוצה לשון רבים שגם רצונות הרבים הבהמי' המחשיכים אותה כידוע ירוצו עם בחינת יחידה להדבק אחריו. (הג"ה עמ"ש בענין מלך אסור ברהטים ברהטים של אברהם שנאמר ואל הבקר רץ אברהם ומתרגמינן רהט.

קיצור. יבאר ענין יחידה, שהוא הרצון שלמעלה מהתענוג והשכל ונק' יחידה שמקבלת מיחיד, משא"כ רצון של גה"ב לא נק' יחידה, וזהו משכני, ועי' אחריו נרוצה ל' רבים, ובהג"ה נת' מהו ענין יחידה שיש ד' יסודות ארמ"ע בנפש והבחי' שלמעלה מהם וזהו ענין עד יעבור עמך הוי', וענין הרצון שלמעלה מהתענוג זהו ענין א"ק רעדכ"ר, כשעלה ברצונו, שהתענוג עתיק נמשך ממנו עכ"ה).

משכני אחריו נרוצה, הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך. י"ל משכני ל' יחיד נרוצה ל' רבים וכמו"כ הביאני ל' יחיד ונגילה ונשמחה

בד"ה כי תצא : לקו"ת לו, ג, לו, ג.
 ע"פ ושמתי כדכד : לקו"ת פי' ראה כה, א.
 מלך אסור ברהטים של אברהם : ע"פ ויק"ר פל"א, ד, וראה גם אוה"ת ואתחנן ע' שיט.
 עכ"ה : בגוכי"ק נרשם אח"ו : ב) אך להבין, (וליתא יותר, וראה המשך המאמר בסה"מ אתהלך לאוניא שם — ע' קסט).
 משכני : נעתק מכת"י 17 תכב, א. [הכת"י כולל הרבה מאמרי כ"ק אדהצ"צ, ומאמר זה אולי הנחה]. חלק מהמאמר (עד להלן ד"ה והנה עיקר) נמצא בשינויים באוה"ת

ל' רבים גם משכני ל' עתיד הביאני ל' עבר. ובמד"ר הביא ע"ז פסוק בחבלי אדם אמשכם בעבותות האהבה, גם הפסוק מרחוק ה' נראה לי ואהבת עולם אהבתיך ע"כ משכתיך חסד ובתדב"א הביא ג"כ ע"ז פסוק אהבת עולם אהבתיך, ואומר שם אלו נאמר אהבה רבה הייתי אומר אהבת ג' שנים או אהבת עשר שנים או אהבת מאה שנים לכך נאמר אהבת עולם נצחיות כו', ובגמ' הוא פלוגתא שמואל אומר אהבה רבה ורבנן אמרי אהבת עולם ע"ש הפסוק אהבת עולם אהבתיך כו', ובכתבי האר"ז מבואר שבחי' אה"ר הוא למעל' מאהבת עולם, כי עולם בחי' * והאהבה נמשך מבחי' מל' מל' כ"ע ואה"ר נמשך מבחי' ז"א, והוא סתירה למ"ש בתד"א הנ"ל שאה"ע למעל' מבחי' אה"ר. ולתרץ זה י"ל עפמ"ש בזהר ויצא ע"פ ברוך ה' מן העולם ועד העולם שיש בחי' עלמא עילאה בינה, ועלמא תתאה בחי' מל' ושרשם מבחי' ב' שמות הוי' שלפני יגמה"ר ופסיק טעמא בינייהו. והענין כי בפני' עולם יש ב' פי' א' מבחי' ו"ק מעלה ומטה השמים וארץ וד' רוחות העולם נק' עולם וכמארז"ל עולם מי בראך כו' וכמ"ש מלכותך מל' כל העולמים פי' כל העולמים ריבוי העולמות עולם הבריאה ועולם היצירה כו' וכן למעלה יותר, ופי' ב' לעולם זמן נצחיות כמו ועבדו לעולם עד היובל כו' כי אצל האדם אין שידך נצחיות ארז"ל עד היובל, אבל עיקר פי' לעולם הוא זמן נצחיות כמו לעולמי עד, וכמ"ש ואתה מרום לעולם ה', לכן מ"ש בכהאר"ז שאה"ע למטה מבחי' אה"ר הוא כפי' הא' שנמשך מבחי' מל' כל עולמים בחי' התבוננות מביטול כל העולמות עליונים ותחתונים לגבי אוא"ס ב"ה שמקור חיותם והתהוותם הוא בחי' הארה בעלמא מאוא"ס מלך שמו נקרא, ופי' אהבת עולם שהעולם מתהפך לבחי' ביטול וגילוי אלקות בעולמות ושרשה ומקורה מההתבוננות בבחי' ממכ"ע שהגילוי הוא לפ"ע העולם ויש בזה מדריגות רבות, אבל האה"ר נמשך מההתבוננות בבחי' סיכ"ע שמקיף לכל העולמות בשוה, ועז"נ את השמים ואת הארץ אני מלא בשוה ואין הפי' מקיף וסובב למעל' כי אוא"ס ממלא כל החלל וכמו קודם הבריאה רק שהוא בהעלם למעל' מהשגת הנבראים, והאה"ר שנמשך מזה הוא כמ"ש מי לי בשמים ועמד לא חפצתי בארץ שלא יחפוץ לא בגעה"ת ולא בגעה"ע כי אם ליכלל בביטול למהו"ע ית' והו"ע למס"ג באחד, לכן האה"ר שנמשך מההתבוננות דסוכ"ע הוא למעל' מאה"ע

שה"ש ח"א ע' סט וע' עד (וראה בהמ"מ שם), וחלק (משם ואילך) נמצא בשינויים באוה"ת שם ע' ס וע' עח.
 ובמד"ר : בראשית פס"ו, א.
 ובתדב"א : ח"א רפ"ו.
 ובגמ' הוא פלוגתא : ברכות יא, ב.
 ובכתבי האר"ז : ראה מאו"א א, לו. תניא פמ"ג, ובהנסמן בליקוט פירושים ומ"מ לשם (ע' תתקכ ואילך).
 בחי' : כ"ה בהכת"י.
 בזהר ויצא : קנ"ה, ב.
 וכמארז"ל עולם מי בראך : ראה ויק"ר פל"ה, ד. ועוד.

שנלקחה מההתבוננות דממכ"ע, וזהו שאמר בתדב"א אלו נאמר אה"ר הייתי אומר אהבת ג' שנים הוא בחי' ביטול ג' עולמות בי"ע לגבי אוא"ס ב"ה שהוא ג"כ אה"ר כמ"ש והאופנים ברעש גדול כו' שרפים עומדים ממעל לו ואומרים קדוש ושרש ג' עולמות בי"ע נמשכים מבחי' ג' שנים הוא בחי' נה"י דו"א המתלבשים בבי"ע, או אהבת עשר שנים הוא בחי' ביטול עולם וע"ס דאצילות לגבי אוא"ס כמ"ש לך הוי' הגדולה והגבורה כו' או אהבת מאה שנים הוא בחי' ע"ס שכ"א כלול מיו"ד והוא בחי' כ"ע כנודע מענין יחידות עשירות מאות שבחי' מאות הוא בבחי' כתר כמ"ש ויהיו חי' שרה מאה שנה כו', והו"ע מאה ברכות שהן המשכות מבחי' סוכ"ע כ"ע, ולכך נאמר אה"ע אהבתך ל' נצחיות שבחי' אהבה זו אהבתי אתכם אמר הוי' נמשכת מאור א"ס ב"ה אנת הוא חד ולא בחושבן ולא מכל אינון מדות כלל שלמעלה מאה"ר הנמשכת מבחי' סוכ"ע וממכ"ע, והענין כמ"ש במ"א ע"פ שם הגדולה לאה והקטנה רחל, וארז"ל גדולה במתנותיה כהונה לעולם ומלכות ב"ד לעולם וה' קטנה רחל קטנה במתנותיה משכן שילה בחלקו של יוסף לפי שעה ושואל לפי שעה כי ה' קטנה בחי' מל' עלמא תתאה מקור הזמן דעולמות בי"ע וה' גדולה ה' ראשונה דשם הוי' עלמא עילאה בחי' בינה שהתגלות עתיק בבינה, וכנ"ל בזהר ששרשה משם הוי' דלעילא, ולכן נמשך מזה לעולם כמ"ש אני ה' לא שניתני, ואתה מרום לעולם ה' מבחי' מרום נמשך לעולם, ולכן נאמר על דהע"ה רמה קרני כו', וראיתי בבניו לי מלך וארז"ל כל מקום שנאמר לי אינון זו משם לא בעוה"ו ולא בעוה"ב וכן בעשרה שבחים שבלאל ברוך נעימות כו' שבת הראשון כי הוא לבדו מרום כו', והו"ע אהבת עולם נצחיות דא"ס ב"ה שלמעל' מאה"ר דסוכ"ע וממכ"ע ובעבודת ה' הוא בחי' אהבה בתענוגים כמ"ש או תתענג על ה' כו' שלמעלה מאה"ר שהוא בחי' צמאון צמאה נפשי לאלקים כו'.

והנה רישי' דקרא מרחוק ה' נראה לי אהבת עולם אהבתך כו', הוא כמארז"ל ע"פ ותתצב אחותו מרחוק לדיעה מה יעשה לו כל הפסוק כולו ברוה"ק נאמר אחותו כנס"י כמ"ש אחותי רעייתי כו' אמור לחכמה אחותי את, מרחוק ע"ש הפסוק מרחוק ה' נראה לי, לדיעה ע"ד הפסוק כי אל דיעות ה', מה ע"ש ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל כו', יעשה ע"ש יעשה למחכה לו, וידוע בפ"י כי אל דיעות ה' שהוא בחי' דעת עליון וד"ת, ועד"מ

כנודע מענין יחידות . . חיי"ש : ביאורו (לאדהאמ"צ) יב, ג. לקו"ת ברכה צג, א. ועוד.
 במ"א ע"פ שם הגדולה לאה . . גדולה במתנותיה : ראה ב"ר פ"ע, טו. אוה"ת בשלח ע' תסח. בהעלותך ע' שצו.
 וארז"ל . . לי אינון זו : ראה ויק"ר פ"ב, ב. מדרש שמואל פי"ט.
 כמארז"ל ע"פ ותתצב : ראה (בשינויים) סוטה יא, א. מכילתא בשלח מס' דשירתא פ"א. ירושלמי סוטה פ"א ה"ט. ועוד.
 וידוע בפ"י כי א"ל דעות : ראה תו"א סח, א. לקו"ת ראה כג, ד. שמע"צ פג, א. שה"ש מז, ב. אוה"ת סוכות ע' איתשל. ועוד.

באדם הדעת הוא קיום וחיות המדות שבלב שמה שמתבונן באלקות בבחי' ממכ"ע וסוכ"ע לא יהי' השגת שכל וזכ" לבד כ"א יהי' נוגע לפנימי' לבו והוא ע"י העמקת הדעת וההתקשרות בהשגת אלקות שמחבר וממשיך המוחין עם הלב כמ"ש וידעת היום והשבות אל לבבך כו', דע את אלקי אביך ועבדיהו ולכן קובל הנביא אני ה' לא שניתני ואתם בני יעקב לא כליתם פי' שמהתבוננות איך שאני הוי' לא שניתני הוי' צ"ל התפעלות וכלות הנפש כו', ולכן בקליפות אין להם מוח הדעת כמ"ש או תבואנה שתים נשים זונות כו' הם בחי' חו"ב דקליפה, וכמו"כ יובן למעלה דע"ת הוא מקור וחיות דבחי' ממכ"ע, וכמו שהנבראים משיגים אלקות אומרים שבריאת העולמות הוא יש מאין שהעולמות והנבראים נראו ליש ודבר ואלקות הוא בחי' אין שאינו מושג ושרש דיעה זו למעלה הוא בחי' מל' ד"ת אין מלך בלא עם כו', אבל בחי' ד"ע כמו שהוא קמי' ית' שלמעלה היש האמיתי וכל העולמות והנבראים כלא וכאין חשיבי, ואתה הוא קודם שנבה"ע ואחר שנבה"ע בשה ואין שום שינוי לפניו ית', ונק' ד"ע פי' שאין העולמות יכולים לקבל הגילוי מבחי' זו וה' אלקים אמת כמו שהוא קמי' ית' והו"ע התירוץ על שאין הידיעה מכריח את הבחירה שהבחירה ניתנה לכל אדם שיכול להיות צדיק כמו מרבע"ה ויכול להיות להיפך רשע ח"ו והקושי' ידוע הוא למעלה לפני השי"ת גלוי וידוע קודם אם יהי' צדיק או רשע ולא יוכל להיות שינוי למטה ואיך נק' בחירה, אלא שידיעה זו מה שהשי"ת יודע הכל מקודם אשר לא נעשה זהו בבחי' ד"ע שהוא מקיף הרחוק שלא נמשך ומאיר בעולמות ולכן אין האדם מתפעל שיהי' ידיעתו ית' מכרחת אותו כי יש בחי' מקיף הקרוב והוא בחי' סוכ"ע ונק' אור מקיף שמחי' ומאיר בבחי' מקיף ופועל מרחוק בבחי' פנימי' ג"כ, וכענין אבל חרדה גדולה נפלה עליהם בתברי דניאל, וכי מאחר דלא חזו מ"ט אבעית, אע"ג דאינהו לא חזו מזלי' חזי, והו"ע מקיף דנשמה שפועל ומאיר הארתה בנשמה שבגוף, אבל בחי' ד"ע שגלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם הכל מקודם אשר נעשה הוא בחי' מקיף הרחוק והו"ע מרחוק לדיעה מה כו' בחי' ד"ע שנק' מרחוק, ואעפ"כ עז"ב מרחוק ה' נראה לי אהבת עולם כו' שבחי' אהבה זו אהבתי אתכם אמר ה' אע"פ שהוא בחי' מרחוק נראה לי בבחי' גילוי, וע"כ משכתיך חסד פי' כמ"ש עם ה' החסד, כי בחי' חסד עולם שמאיר בעולמות יש כנגדו מדה"ד המעכב החסד, והוא בחי' חו"ג דו"א, אבל עם ה' החסד הוא בחי' חסד דעתיקא דלית שמאלא בהאי עתיקא, ומשם נמשך אה"ע לשון נצחיות דא"ס ב"ה אבל להיות נמשך ומאיר גילוי בחי' עליונה זו אהבתי אתכם אמר הוי' חסד דע"י בגילוי למטה הוא ע"י שיורד ומשתלשל בבחי' כמראה אדם שעל הכסא, והוא מ"ש בחבלי

שאיין הידיעה מכריח את הבחירה . . והקושי' ידוע : ראה בארוכה ביאורו"ז להצ"צ ע' רסה ואילך (וש"ג), ועוד.
 בחברי דניאל וכי מאחר דלא חזו : מגילה ג, א.

אדם אמשכם בעבותות אהבה פי' בחבלי אדם כמ"ש ועל דמות הכסא כמראה אדם בכף הדמיון כי באמת על א"ס ב"ה נאמר כי לא אדם הוא ולא מכל אליו מדות כלל רק שיוורד ומתצמצם ומתלבש בבחי' ע"ס כמראה אדם כו' והו"ע אהבה דוחקת את הבשר בכדי שנש"י שנקראים ג"כ אדם אתם יוכלו לקבל הגילוי מאי"ס ב"ה והיינו ע"י בחי' אדם א' אאלפך חכ' בחי' מחשבה ד' דיבור מ' מעשה וע"י שמשים האדם עשר בחי' הנפש שכל ומדות ומחשבתו בהתבוננות אלקות בתפילה והדיבור בתורה ומעשה המצות שהן רצון עליון וחכ"ע ומדות עליונות כשר פסול כו' עי"ו ישראל מתקשראן באורייתא ואורייתא בקוב"ה בחי' או"ס ב"ה והו"ע בעבותות אהבה חסד דעת"י בחי' כי לא אדם הוא כו' ולית שמאלא כו', ופי' חבל כמארז"ל אין מפקיעין החבל אלא בג' כו' והן ג' אבות אברהם אהבי בחי' אהבה ופחד יצחק בחי' יראה ויעקב בחי' רחמים, כי אין קורין אבות אלא לשלשה שג' בחי' אלו אהו"ר ורחמים ישנו בכאו"א מישראל ויעקב בחי' רחמים ברית התיכון המבריה מן הקצה כו' בחי' קו האמצעי עולה עד הכתר לכן נאמר יעקב חבל נחלתו כו' ברחמיך הרבים רחם עלינו כו' וע"י שמעוררים בתפילה אהו"ר ורחמים ממישיכים מלמעלה בחבלי אדם אמשכם כו'.

והנה בפ' משכני יש במד"ר שה"ש ב' פי' א' רבנן אמרי ממה שהשרית שכינתך בתוכינו אחריו נרוצה, ודרשו משכני מלשון ונתתי משכני בתוככם כו' ושכנתי בתוכם כו', וקאי על זמן בהמ"ק, ופי' ב' שקאי על זמן הגלות ממה שסלקת שכינתך מתוכינו אחריו נרוצה, ודרשו משכני מלשון משיכה וסילוק שכינה, ותחלה י"ל פי' א' הנה אנו אומרים בנוסח התפלה ואין אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפניך, ובשלמא לראות שארז"ל כדרך שבא לראות כך בא ליראות כו' א"א עתה מפני היד כו', אבל ההשתחוואה אפשר להיות בכל מקום לפניו ית', וכמו שאומרים ואנחנו כורעי' ומשתחוים כו' הנה בזמן ביהמ"ק כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם התכללות ג' קוין, וכמו"כ בכל קו יש ג' בחי' חח"נ קו הימין הוא בחי' כה"ג שרשו מחכ' וסגן הכהן בחי' חסד וכהן הדיוט בחי' נצח, וקו השמאל בג"ה הוא ג' מדריגות שבלוים נושאי המשכן גרשון וקהת ומררי, וכמו"כ בקו האמצעי דת"י בישראל יש ג' שמות ישורון ישראל יעקב ובהתכללות הג' קוין בביהמ"ק המשיכו השראת השכינה בבהמ"ק פי' ריבוי אור וגילוי או"ס ב"ה בהיכל קדה"ק, ומצות ראי' שלש פעמים בשנה יראה כו' פני ה' אלקיך ולהשתחוות בעזרה נגד היכל קה"ק היו מקבלים גילוי אלקות וביטול והתכללות באלקות כביטול נר בפני האבוקה, וכך השראת השכינה שבהיכל קה"ק הוא עד"מ אבוקה ריבוי אור ונש"י נק' נר הוי',

אהבה דוחקת את הבשר : ב"מ פי, א.
 כמארז"ל אין מפקיעין החבל : ב"ר פס"ח, יו.
 שארז"ל כדרך שבא לראות : חגיגה ב, א.

אור שיר השירים התורה תתכנ

וענין השתחוואה יש השתחוואה חיצוני' שכופף ראשו וקומתו שלא לימרד במלך, אך יש השתחוואה פנימי' ביטול כל עשר כחות הנפש שכלו זמדותיו יהי' בבחי' ביטול לאלקות כמארז"ל בטל רצונך כו' והו"ע ממה שהשרית שכינתך בתוכינו אחר כך נרוצה. ופי' הב' ממה שסילקת שכינתך הוא כמ"ש שמאלו תחת לראשי, שע"י שלוקח האדם מדת שמאלו להיות ממארי דחושבנא בכל יום מכל המחשבות והדיבורים והמעשים אשר לא לה' המה, והו"ע כובד ראש קודם התפילה שא"א להיות כלי לקבל גילוי אלקות בלתי שיקדים תחלה שמאל דוחה ומרירות על ריחוקו מאלקות, ועי"ז תחת לראשי מגביה הראש שהיא הנשמה וכמאמר הזהר אעא דלא סליק בי' נהורא כו' גופא דלא סליק בי' נהורא דנשמתא מבטשין לי' כו' וסליק בי' נהורא דנשמתא כו', וכמו"כ יובן למעל' שהו"ע עבודת הלויים לתקן קו השמאל בשירה וזמרה בתשוקה והתפעלות הנפש ליכלל ברצוא וביטול בעליות ממטה למעלה שהו"ע עליות המל' לעלות מבי"ע לאצי' הוא ע"י שמאלו של הקב"ה קו השמאל, ולכן נא' אצל הלויים ועבד הלוי הוא דא עתיקא, משא"כ אצל כהנים נאמר אתה כהן לעולם שעבודתם להמשיך או"ס מלמעלה למטה בחי' חסד עליון והוא בחי' אתה כו'.

והנה כתיב רחל מבכה על בניה כי איננו והקשה בזהר כי אינם מיבעי ליה מהו איננו ו' דאסתלק כו' ע"ש, והוא כנודע בפ"ו' והנורא אל עליון שהוא המשכת הקו מאוא"ס, וכמ"ש בזהר ע"פ ונתתם לי אות אמת דא אות ו' אמת רומז על אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים כמ"ש במ"א, גם וא"ו הוא בחי' אילנא דחיי, לכן רחל מבכה על ו' דאסתלק והוא בחי' קוב"ה בגלותא אסתלק לעילא, וע"י בכי' זו נמשך ומתעורר י"ג מדה"ר כמו מבכיי דט"ב על חורבן ביהמ"ק נמשך ומתעורר יגמה"ר דאלול לבוא לתשובה, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך כו'.

והנה עיקר פי' משכני קאי על נפש האלקית שנמשך כח מבחי' אהבתי אתכם אמר הוי' לעורר אהבה מסותרת שיש בכל נפש מישראל בחי' שם הוי' יו"ד היא חכ' כח מה שבנה"א ביטול ההשגה כו' וה' הוא אורך ורוחב בחי' בינה הרחבת הדעת והשגה בגדולת הבורא ית' בהתבוננות ממכ"ע וסוכ"ע וכולא קמי' כלא חשיבי וקוצו של יוד מרמו

וכמאמר הזהר אעא דלא סליק : זח"ג קסח, א.

והקשה בזהר : ח"א ר"ג, א. ח"ג כ, ב.

כנודע בפ"ו' והנורא : ראה לקו"ת ואתחנן ת, א. סי' מאמרי אדה"ז על ענינים

ע' נח, ובהנסמן בהמ"מ שם.

בזהר ע"פ ונתתם לי . . . כמ"ש במ"א : זח"ג ב, א. סה"מ תקס"ה ע' שכת. ביארה"ז

לאדהצ"צ ע' שיג ואילך.

מבכיי דט"ב . . . יגמה"ר דאלול : ראה גם סי' מאמרים הקצרים ע' ר ואילך. אוה"ת

גיך ע' שעד. שעו. אוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תשכח.

על בחי' גבוה כתר עליון וישת חושך סתרו לכן לא אתרמזו בשום אות, כי שרש האותיות הן מבחי' חכ' ומהכ' ולמטה יוכל לבוא בגילוי אורות בבחי' כלים שהן האותיות כלים להשכל, אבל בחי' כתר עליון ישת חשך סתרו שלמעלה מהשגה אינו בא בגילוי אור בכלי לכן מרומז רק בקוץ של היו"ד ע"ד לחכימא ברמיזא, ובנפש הוא בחי' אהבה מסותרת שיש בכל נפש מישראל שהוא למעלה מהחכ' ושרשה נמשך מבחי' אהבתי אתכם אמר הוי', אך להיות נמשך מבחי' גבוה כזו לעורר אהבה מסותרת מההעלם אל הגילוי שזהו פי' משכני, זהו הענין שהראו ליחזקאל הנביא המרכבה ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלקים והראו לו ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו' הוא מראה דמות כבוד הוי', גם הראו לו ד' חיות המרכבה ופניהם פני אדם כו', ויש להבין למה הראה לו המרכבה בתוך הגולה דווקא שהוא בזמן הגלות, גם איך שייך למעלה כמראה אדם כו' וכמ"ש כי לא אדם הוא.

אך הענין כמ"ש בפתח אליהו אפיקת עשר תיקונין וקרית להון עשר ספירין כו' וכולא לאחזאה איך מתנהג עלמא כפום עובדיהון דבני נשא כו' ולא מכל אלין מדות כלל, פי' באמת אוא"ס ב"ה לאו מכל אלין מדות כלל כי לא אדם הוא רק שמתצמצם ומתלבש בבחי' ע"ס כמראה אדם כו' בכף הדמיון ולא אדם ממש והוא כפום עובדיהון דבני נשא כדי שהאדם יוכל להתדבק באוא"ס וכמ"ש ולדבקה בו ואתם הדבקים בהוי' כו' וארז"ל וכי אפשר לידבק בשכינה אלא הדבק במדותיו מה הוא חנון כו' פי' שמתצמצם אוא"ס ומתלבש בבחי' חכ"ע דתורה ובבחי' מדות עליונות שהן רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא והראו לו ג"כ ד' חיות המרכבה שהן נגד ד' דגלים ופניהם פני אדם הוא בחי' נש"י ובחי' אדם דנש"י הן בבחי' ע"ס וג' לכושים מחדר"מ, וע"י שמשים האדם ע"ס שבנשמה שכלו ומדותיו ולבושי' בתומ"צ עי"ז גורם וממשיך למעלה כמים הפנים לפנים כן לב האדם אל האדם פי' לב האדם ועל דמות הכסא כמראה אדם כו' דמות כבוד הוי' שבע"ס דאצילות להיות נמשך ומאיר ומתחבר לאדם בחי' פני אדם שבמרכבה שבעולם הבריאה שהן נשמות ישראל וכמ"ש כרוב א' מקצה מזה וכרוב א' מקצה מזה פי' כרוב כרבי' בחי' אדם כמארז"ל היינו פני כרוב היינו פני אדם, וכרוב א' מקצה מזה היינו קצה אוא"ס שבז"א דאצילות וכרוב א' מקצה מזה היינו בחי' מל' מקור נש"י דבי"ע ופניהם איש אל אחיו היינו התחברות הקב"ה וכנס"י והו"ע שהראו לו המרכבה בזמן הגלות שגם עתה יוכל האדם להתקשר ולידבק

וארז"ל וכי אפשר . . . אלא הדבק במדותיו : מובא בכ"מ (אר"ת להה"מ ס"פ עקב, אגה"ק סט"ו (קכג, רע"ב), ס' מאמרי אדה"ז על מארז"ל ע' שפא, וע"ש בהה"מ, ועוד). וראה ספרי עקב יא, כב, שבת קלג, ב, סוטה יד, א, כתובות קיא, ב, ויק"ר פכ"ה, ג, ועוד.

כמארז"ל היינו פני כרוב היינו פני אדם : חגיגה יג, ב, וראה תו"א תרומה עט, ג ואל"ך.

בהוי' ע"י תומ"צ, וזהו הבקשה משכני להיות נמשך אתעדל"ע אהבתי אתכם אמר הוי' לעורר האהבה מסותרת שבנפש האלקית לצאת מהעלם אל הגילוי ולדבקה בו ית', וכמ"ש לעיל בפ' בחבלי אדם אמשכם בעבותות האהבה.

והנה כ"ז פ' משכני לשון יחיד שקאי על נפש האלקית אך כתיב לאהבה את הוי' ולעבדו כו' ופ' עבודה הוא להפוך מדות נפש הבהמית שמטורא דפרודא שיתהפכו ג"כ בביטול לאלקות והוא עד"מ עורות עבודים שמקודם אינם ראויים ללבוש וכשמעבדים ומתקנים אותם נעשים נאים ויפים לעשות ממנו מנעל יפה לבוש להרגל, וכן פ' לעבדו לתקן דבר חדש והיינו להפוך ז' המדות רעות דנה"ב שבנוגה שטבעם למשך אחר תאוות וגשמיות כו' שיהופכו ג"כ בבחי' אתכפיא ואתהפכא חשוכא לנהורא והו"ע אחריך גרועה לשון רבים הן מדות דנה"ב שמטורא דפרודא ג"כ ירוצו להיות רץ לבך בתשוקה ליכלל בביטול לאלקות, והדרך להיות אתכפיא ואתהפכא מדות דנה"ב הוא מבחי' אחריך כמ"ש אחרי ה' אלקי' תלכו, והענין כי הנפש אלקי' הוא חלק אלוה ממעל ואהבה מסותרת שבה שרשה מבחי' אהבתי אתכם אמר ה', וקוצו של יו"ד כתר עליון ישת חושך סתרו כנ"ל, לכן בטבעה חפיצה לדבק בהוי' למעל' מהחכ' והטעם ואמר משכני שיומשך אתעדל"ע לעורר האהבה לצאת מההעלם אל הגילוי, אבל נה"ב והשכלית שרשה מחיות המרכבה לכן אינה מתפעלת רק ממה שמשגת אלקות עפ"י השכל והדעת וההתבוננות והוא בבחי' אחריך כו', וכמ"ש כי עמך מקור"ח ולא נאמר כי אתה מקור"ח מפני שגם מקור החיים של כל העולמות עליונים ותחתונים הוא עמך טפל ובטל אליך וכמארז"ל ביו"ד נברא העוה"ב ובה' נברא העוה"ז שתי אותיות בלבד כו' ומלכותך מל' כ"ע שכל העולמים התהוותם וחיותם והשגתם אינו אלא בבחי' מל' שהוא הארה בעלמא מאוא"ס ב"ה מפני שעלה ברצונו אנא אמלוך ואין מלך בלא עם, ושם בבחי' מל' עלו השגת הנבראים נשמות ומלאכים ואפי' עליות עולמות דלע"ל וחד חרוב וכן שמיטין ויובלות עד נ"א יובלות שהו"ע עליות העולמות, אך כל העליות אינו אלא בבחי' שמו ית' כמארז"ל ע"פ אשר שם שמות בארץ א"ת שמות אלא שמות, פ' שמות שממה וביטול עליות העולמות דלע"ל הכל בבחי' שמו ית' בחי' מל' דא"ס, וזהו אחרי ה' תלכו בחי' מל' שהוא הארה בעלמא נק' אחרי הוי' מקור כל ההשתל' והוא בחי' עמך מקור"ח שטפל ובטל למהו"ע ית' ובבחי' אחריך מקור החיים של העולמות משגת שכל וחכ' דנה"ב והשכלית ג"כ, ונמשך מזה גרועה ל' רבים שמסכמת ג"כ לידבק בה' אחד בבחי' רצוא ותשוקה כו'.

נ"א יובלות : = גו"ן אלפים. ראה אוה"ת ר"ה ס"ע אירפח (מבחי' פ' בהר).
סה"מ תקס"ב ח"ב ע' תסב (ובמ"מ שם). ד"ה אל תצר לכ"ק אדהאמ"צ (כפ"ח תשל"ח)
ע' 52 (ובמ"מ שם).

כמארז"ל . . . א"ת שמות אלא שמות : ברכות ז, ב. וראה תו"א צו, א. לקו"ת
בהר מא, ד.

והנה ההפרש בין האהבה דנפש האלקית ובין האהבה דנה"ב והשכלית שנמשך
 ובא מחמת התבוננות והשגה עפ"י שכל ודעת מביטול העולמות לגבי אוא"ס
 שבבחי' זו יש זה לעו"ז והיינו שאם לבבו פונה וטרוד במחשבתו בעניני העולם אזי
 חולפת ועוברת ממנו האהבה ויש לה הפסק, משא"כ אה"ר שבנה"א שרשה
 מקור חוצבה אהבתי אתכם אמר הוי' אין כנגדה זה לעו"ז כלל שגם אם מטרד
 בעניני העולם גשאר אהבה זו תקוע בלב בל תמוט עולם ועד, ולזאת הבקשה
 משכני להתעורר האהמ"ס שבנה"א לצאת מההעלם אל הגילוי ותפעול פעולתה
 גם באהבה שבנפש השכלית להיות זכרונה תמיד, וכמ"ש ויחד לבבינו כו',
 והו"ע התחברות אה"ר דנה"א ואה"ע דנפש השכלית, וזהו נרצצה שנינו יחד
 דווקא, וגם כנודע שע"י התחברות אה"ר ואה"ע ישרה עי"ז בחי' הגבוהה
 משניהם והוא בחי' אהבה בתענוגים וכמ"ש"ל בפ"י אהבת עולם לשון נצחית
 שלמעל' מאה"ר ואה"ע דסוכ"ע וממכ"ע ועפ"י הקבלה ב' אהבות הנ"ל אה"ר
 ואה"ע שרשם נמשך מבחי' מ"ה ובן דשם מ"ה מברר ב"ן וע"י יחוד מ"ה
 וב"ן מתגלה בחי' הגבוהה משניהם והוא בחי' שם ע"ב אהבה בתענוגים.

הביאני המלך חדריו, הביאני לשון יחיד פ"י מלבד מה שנה"א היא חלק
 אלוה ממעל וגם יש לה האהמ"ס ששרשה ומקור חוצבה מבחי'
 קוצו ש"י וכנ"ל ולכן משכני ובכחה להפוך מדות דנה"ב שזהו אחריו נרצצה
 עוד זאת הביאני המלך חדריו קאי על נה"א שקודם בואה לגוף הביאני חדריו
 פ"י שיתא סדרי משנה הן ששה מדות עליונות נק' חדרים כי התורה ח"ע
 ירדה ונתלכשה במדות כשר ופסול כו', ולכן ב"ה מדתו מדת החסד להקל,
 וב"ש מדתו ושרשו מדת הגבורה לחומרא, ויש דעת המכריע שרשו מבחי'
 ת"ת, ופ"י הביאני כמארז"ל עד שהתינוק במעי אמו נר דלוק על ראשו ומלמדין
 אותו כל התו' כולה פ"י כמו שהגוף הוא בבחי' עיבור בכטן האם כן נשמת
 הולד הוא בבחי' עיבור בבחי' מל' שנק' אימא בזהר, וי"ל כיון שיצא לאויר
 העולם בא מלאך וסטרו על פיו כדי שישכח א"כ מה התועלת מה שמלמדו
 למעל' כל התורה כו', והענין כמ"ש ובדעת חדרים ימלאון כל הון יקר
 ונעים פ"י כמ"ש"ל שהדעת הוא קיום וחיות המדות שמחבר וממשיך המוחין
 אל המדות שבלב כמו"כ יובן למעל' שבחכמה יבנה בית הן אותיות התורה,
 ובתבונה יתכונן כמ"ש ולתבונתו אין מספר, ובדעת חדרים ימלאון כל הון
 יקר ונעים כו' הוא בחי' תענוג עליון וטעמי תורה שנק' הון יקר גימט'
 ש"י עולמות הנמשכין מן המוחין קנה חכ' קנה בינה ב"פ קנה גימט' יש
 והוא בחי' תענוג ושעשועים עליונים והשגות אלקות שנמשכים למדות עליונות
 שזהו ובדעת חדרים ימלאון כל הון יקר כו' והנה ארז"ל ע"פ ה' יתן חכ'
 זו תושב"כ מפיו דעת ותבונה זו תושבע"פ אינו מבקש אלא שבתוך פיו

הביאני המלך חדריו : הבא להלן — ראה ג"כ בשינויים באוה"ת שה"ש ע' סה.
 עב. פד. פח.
 כמארז"ל עד שהתינוק במעי אמו נר דלוק : ראה נדה ל, ב. לקו"ת שלח מד, א.

אור שיר השירים התורה תתכו

כו' ועד"מ באדם עיקר ההבדל בינו לבהמה הוא בפה כח הדיבור ובזהר אמרו דעת גניז בפומא כי עיקר התגלות רצון העליון שהוא בחי' גלגלתא לידע איך לעשות המצות תפילין וציצית בא הגילוי בתושבע"פ וגם טעמי תורה שהוא בחי' מו"ס מלובש בתושבע"פ, וזהו שתושבע"פ נק' ארץ זבת חלב ודבש חלב המגדיל הולד הוא בחי' הגדלת המדות עליונות כמ"ש הגדיל הוי' כו', ודבש הוא מתיקות פנימית טעמי תורה כמ"ש דבש וחלב תחת לשונך כו', וזהו"ע שמלמדין להנשמה קודם בואה לגוף כל התורה כולה שהתורה שלמדה למעל' גותנת כח ועוז בנה"א שתוכל להכניע הנה"ב להיות אחריך נרוצה כנ"ל, וגם התורה שלומדה בעוה"ז הן הן אותו הלכות שלמדה הנשמה בג"ע רק שהתורה ירדה ונתלבשה בענינים * בה' ציצית מצמר גשמי כו', לכן ע"י התורה תוכל הנשמה לחזור לשרשה לבוא לבחי' הביאני המלך חדריו שלמעלה.

ויש לפרש עוד שבחי' הביאני המלך חדריו הוא בחי' גבוה יותר מבחי' משכני אחריך נרוצה כי עיקר פי' משכני אתעדל"ע קאי על יגמה"ר שנפתחים באלול ליתן כח ועוז לבוא לתשובה והחזירנו בתשובה שלימה לפניך, והביאני המלך חדריו קאי על יגמה"ר שמאירים ביוהכ"פ וההפרש בין יגמה"ר דאלול ליגמה"ר שביוב"פ כי יש ב' פי' ביגמה"ר פי' א' הובא בס' פלח הרמון ברייתא מר' שמעון הצדיק שהן ע"ס דאצילות וג' עולמות ביי"ע, והיינו כשמאירים ונמשכים הע"ס דאצילות בבי"ע חב"ד בעולם הבריאה חג"ת בעולם היצירה נהי"מ בעשי' הו"ע יגמה"ר שנמשכים עד עולם העשי' ופי' ב' ביגמה"ר שהן ע"ס דאצילות וג' ראשי ראשים שלמעלה מהע"ס, והנה יגמה"ר שנמשכים באלול הוא כמ"ש בלק"ת בדרוש אני לדודי הראשון שהוא עד"מ שיוצאים ומקבלים פני המלך בשדה קודם בואו לעיר שרשאין כולם להקביל פניו ואח"כ בבואו להיכלו אין נכנסים כ"א ברשות ואף גם זאת המובחרים ויחידי סגולה, ובנמשל עיר מושב הוא בחי' מל' ושדה הוא עולמות ביי"ע נמצא יגמה"ר שנמשכים באלול הוא בחי' יגמה"ר שנמשכים ומאירים בבי"ע וזהו כפי' הא' ביגמה"ר והו"ע משכני אחריך נרוצה, אחריך הוא בחי' מל' מקור עולמות ביי"ע ומשכני הוא אתעדל"ע י"ג מדה"ר שנמשכים באלול שזהי אחרון נרוצה, הביאני המלך חדריו קאי על יוכ"פ שהוא עד"מ המלך כשהוא בהיכלו והן היגמדה"ר המתגלין ביוהכ"פ כמו שהן בשרשן ומקורן בבחי' כתר עליון למעל' מאצילות שהן גבוה יותר מכמו שמאירים בבי"ע, והוא כפי' הב' ביגמה"ר.

ובזהר אמרו דעת גניז בפומא : זה"ב קכג, א.
בענינים : כ"ה בהכת"י, ונראה דצ"ל : בענינים גשמיים.
בס' פלח הרמון : סוף שער א, וראה אוה"ת שם ע' פח.
בלק"ת בדרוש אני לדודי הראשון : פי' ראה לב, ב.

וזהו הביאני המלך חדריו הן בחי' ג'ר כח"ב דאצילות פנימי' הכתר
 שבו מאיר מל' דא"ס ב"ה או פי' חדריו הן חג"ת דא"א כמ"ש
 בלק"ת בפ"י שירוד ע"פ מדותיו כו' בפ' בהעלותך ותוכן הענין שמקודם
 אחריו נרוצה אחרי הוי' תלכו כו' שם והארה בחי' מל' שהוא בחי' אחרו,
 ואח"כ לבוא בבחי' פב"פ יאר הוי' פניו אליך כו', והוא הביאני המלך
 חדריו וכמו"כ ישנו בחי' מדריגות אלו עכשיו בכל יום שבחי' משכני
 אחריו נרוצה הוא בחי' תפלה כנודע שחי' ברכאן דצלותא הן נגד
 ח"י חוליות השדרה שהן באחור, ועסק התורה שאחר התפלה הוא בחי' פנים
 כמ"ש במ"א בארוכה, ולכן ארו"ל משחרב בהמ"ק אין לו להקב"ה בעולמו
 אלא ד"א של הלכה, וכן ארו"ל ע"פ יקרה היא מפנינים כו' מכה"ג שנכנס
 לפני ולפנים, וכמ"ש לעיל שע"י השראת השכינה שבבהמ"ק היו מקבלים
 גילוי פני הוי' אלקיך כו', והו"ע הביאני המלך חדריו כי האולם וההיכל
 וקדה"ק הן חדר לפנים מחדר ונק' חדר המטות כו' וקדה"ק הוא בחי' גילוי
 אוא"ס שבג"ר כח"ב דאצילות כמו"כ ע"י עסק התורה ד"א של הלכה שהוא
 כמו היכל קדה"ק ונק' חדר הורתי כו' זו תושבע"פ ונק' חדר תורה כמ"ש
 בתד"א כשם שיש להקב"ה חדרים חדרים בתי גוואי כו' כן יש להאדם חדר
 תורה ואם ראית שיסורין ממשמשין ובאין רוץ לחדרי תורה שנאמר לך בוא
 בחדריך כו', וכ"ה במד"ר ע"פ פנו לכם צפונה אם ראיתם שמזדווג לכם יצה"ר
 ברחו לתורה ואין צפונה אלא תורה שנאמר מצפון לישירים תושי' וכמ"ש מה
 רב טובך אשר צפנת ליראיך כו' צפנת בגימט' כתר כי התורה הי' חרות
 חרות ממ"ה ומיצה"ר כו' שהוא גילוי אוא"ס שבג"ר כח"ב אין שם לירא מפני
 יניקת החיצונים (וכמ"ש במ"א בענין הפרש בין מ"ם פתוחה למ"ם סתומה
 שבפסוק למרבה המשרה מ' סתומה) כי יניקת החיצונים הוא בעלמא דאתגליא
 עה"ד טו"ר משא"כ בעלמא דאתכסיא ועה"ח שהתורה נק' עץ חיים כו', אין
 שם לירא מיניקת החיצונים והו"ע הביאני המלך חדריו חדריו תורה.

נגילה ונשמחה בך נגילה בר"ה ויוהכ"פ ונשמחה הוא בחגה"ס כידוע
 ההפרש בין גילה לשמחה, שפי' שמחה הוא גילוי השמחה מבחוץ
 לעין כל וגילה הוא כמ"ש גילו ברעדה כו' שמבחוץ הגילוי הוא רעדה ויראה
 והגילה והתענוג הוא בפנים כמ"ש וכל קרב וכליות יזמרו כו', ובר"ה ויוהכ"פ
 ימים גוראים נק' גילה לכן אומרים בר"ה ויוהכ"פ ה' מלך תגל הארץ כו'.

בלק"ת . . בפ' בהעלותך : ראה שם ל, ג ואילך.
 כנודע שחי' ברכאן . . כמ"ש במ"א בארוכה : ד"ה ע"כ קראו — תו"א קכד, ד.
 וראה לקו"ת בלק עא, ב : ובמ"א נתי' כו'.
 כמ"ש בתו"א כשם שיש להקב"ה : ח"א רפ"ו.
 כמ"ש במ"א . . למרבה המשרה : אוה"ת נח כרך ג' תריג, ב. תרלו, ב. וראה
 לקו"ת במדבר ב, סע"ב, סי' מאמרי אדה"ז על נ"ך ח"א ע' עד.
 נגילה ונשמחה בך : בהבא להלן — ראה גם אוה"ת שה"ש ע' עג. ובאופן אחר
 שם ע' סו, פו.

ובהגה"ס הוא זמן שמחתינו הוא בחי' נשמחה בך כו', ופי' בך בפשוטו הוא מהו"ע ית' וגם פי' בך הן כ"ב אותיות התורה שע"י התורה מגיעים לשמחה זו לשמוח במהו"ע ית', וגם פי' בך הן כ"ב ימים שמר"ה עד שמע"צ פי' שבימים אלו נתקן בנין המל' כמ"ש במ"א ע"פ בכסא ליום חגיגו כו' שההתחלה הוא בכסא ר"ה אמרו לפני מלכויות ונגמר התיקון בשמע"צ לכן אמר ליום חגיגו ולא נאמר לימי חגיגו כו', וענין השמחה בב' ימים אלו הוא ע"ד שאמרו בגמ' חולין ע"פ יהי כבוד הוי' לעולם ישמח ה' במעשיו פסוק זה שר העולם אמרו בשעה שאמר הקב"ה למינהו באילנות נשאו דשאים ק"ו בעצמן מה אילנות שאין דרכם לצאת בערבובי' כו' אנו עאכו"כ מיד פתח שר העולם ואמר יהי כבוד הוי' כו' וי"ל איך שייך שדשאים שנשאו ק"ו בעצמן כו' אלא הפי' שרשן ומקורן כי אין לך עשב שאין לו מזל מלמעלה, וכמ"ש בזהר שדשא ועשב הוא בחי' יוצר משרתים ואשר משרתיו כו' שיש מלאכים שאומרים שירה בכל יום וכלין בכלות הנפש ומתבטלין באור הוי', זהו יוצר משרתים ונקי' דשא שקוצרים בכל יום וזהו בנאות דשא ירביצני, ויש מלאכים שעומדים מוימ"ב כמו מיכאל גבריאל כו' נקי' עשב דבר המתקיים, ופי' הק"ו שנוהרו ושמדו א"ע מאיסור כלאים וערבובי', ואיסור כלאים הוא צמר ופשתן יחדיו כי הקרבן שהקריב הבל מבכורות צאנו ומחלביהו נאמר וישע ה' אל הבל כו' וקרנן להוי' לשון קירוב שהמשיך המשכות עליונות לבושי' כתלג תיזור ושער רישי' כעמר נקי שהן הלכות התורה וקירוב עולמות דקדושה לאו"ס ב"ה משא"כ קין שהקריב פרי האדמה וארז"ל זרע פשתן הביא נאמר אל קין ואל מנחתו לא שעה פי' כוונתו הי' לקרב הסט"א שיקבל ג"כ חיות אלקות מהקדושה והו"ע זרע פשתן שנק' בד לשון בדר ישב והוא בחי' מל' דקליפה, והגם שיש בגדי בד קדש בגדי לבן דכה"ג ביוהכ"פ בחי' לובן העליון, אך יש לעו"ז בקליפה כמו לבן הארמי, וכוונתו הי' לקרב ולדבק הקליפה בקדושה, וע"ז בא האיסור כלאים שלא לערב הקליפה בהקדושה להפריד הרע מהטוב, ובעבודה ענין כלאים לשון כלא כי נש"י נק' כלה בה"א לשון כלתה נפשי לחצרות ה' והוא התשוקה וכלות הנפש בביטול ליכלל באו"ס ב"ה, ולעו"ז הוא כלא בא' לשון בית הכלא ומאסר הגוף והנה"ב הנמשכים אחר תאוות העולם שמונעים ומעכבים על הנה"א להיות כלתה נפשי כו', ולמעלה הוא כמ"ש והוא אסור בזיקים כו' בחי' גלות השכינה, וע"ז אומרים אני והוא הרשיעה

במ"א ע"פ בכסא ליום חגיגו : ראה סידור רלה, ב. ועור.

בגמ' חולין : ט, סע"א.

וכמ"ש בזהר שדשא ועשב : ראה לקו"ת פינחס עט, סע"ב. (ובהנסמן שם רע"ג).

אמור לו, א. זח"א יח, ב. ז"ח י, א. ע"ח שער מ"ן ומ"ד (שט"ל) סוף דרוש ד',

איכ"ר פ"ג, ת. סור או"ח סני"ט.

וארז"ל זרע פשתן הביא : תיב"ע בראשית ד, ג. פדר"א פכ"א. תנחומא בראשית ט.

זח"ג פו, רע"א. ת"ז תני"ט (קיב, א). וראה בהנסמן עוד בלקו"ש חט"ו ע' 20, ובהבא

להלן ראה גם בהגהות כ"ק אדהצ"צ שנעתקו בהוספות להערות וציונים ללקו"ת — לס'

אחרי כה, ג.

נא ששניהם צריכים ישועה כו', ובשעה שנשאו הדשאים ק"ו בעצמן ששמרו א"ע מאיסור כלאים פתח שר העולם ואמר יהי כבוד הוי' כו' פי' שיש בחי' כבוד אלקים והוא בחי' ל"ב אלקים גימט' כבוד שבעשרה מאמרות והוא בחי' כבוד תתאה בחי' מל' אין מלך בלא עם כו' והכבוד מביטול העולמות בי"ע, אך זהו ביטול היש לאין, אבל בחי' כבוד הוי' הוא כבוד עילאה כמו שהוא קמי' ית' שלמעלה היש וכל העולמות כאין וכלא וכמו קודם הבריאה אני הוי' לא שניתני ובחי' זו ביקש משרע"ה הראני נא את כבודך כו' והשיבו כי לא תוכל לראות את פני כו' ופני לא יראו כו' וכמארז"ל ישמח הוי' במעשיו שמח לא נאמר אלא ישמח לשון עתיד בעוה"ז כו' שיצה"ר והרע בעולם אין שמחה, ולע"ל ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ כו' יתגלה כבוד הוי' כמ"ש ונגלה כבוד הוי' וראו כו', אך שר העולם בשעה שנוהרו מאיסור כלאים ביקש שיהי' הגילוי עתה כמו לע"ל יהי כבוד הוי' לעולם כו', ועד"ז יובן ענין השמחה בכ"ב ימים אלו מפני שבכ"ב ימים אלו בנין ותיקון המל' ואומרים מלוך על העולם כולו בכבודיך והופע בהדר גאון עוזיך כו' שהוא בחי' גילוי והארה מעין לע"ל לכן ונשמחה בך כו'.

א. ה

שחורה אני ח"א מ"ט סע"א. ח"ב שמות י"ד ע"א. ח"ג אחרי נ"ט ע"ב. בלק קצ"א ע"א.

להבין שרשי דברים הנאמרי' ע"פ שחורה אני ונאווה כו' (בוויטעפסק שבת נחמו בשנת תקע"א):

הנה בשיר השירים נמשלו הקב"ה וכנ"י בשם חתן וכלה והחתן נק' ג"כ בשם דודי והוא בחי' ז"א דאצילות והוא בחי' תפארת דאצילות שכלול מעשר

וכמארז"ל ישמח . . לשון עתיד: ויק"ר פ"כ, ב. וראה אוה"ת במדבר ע' קלד. שחורה אני: נדפס מגוכי"ק 1107 (עלים נפרדים). להבין שרשי . . שחורה אני: נדפס מגוכי"ק 1124 (קכת, ב). ד"ה שחורה אני (מש"פ נחמו תקע"א) נדפס בלקו"ת שה"ש ה. ג. ושם (ו. ב. ה. ד) שני ביאורים על המאמר (נו"א מהביאור השני נדפס בסה"מ הנחות הר"פ ע' קכו. והוא מש"פ עקב

ספירות. והכלה היא בחי' מלכות כשיררדת בבריאה שהוא עולם הנבראים יש מאין אוי היא בחי' כלה מל' כלתה נפשי ליכלל באצילות. והנה כתיב לך ה' הגדולה והגבורה כו' פי' שהמדות דאצילות בטלים לך ה' הוא עצמות א"ס דלאו מכל אינון מדות איהו כלל ולכן אור א"ס מתייחד בהן עד שהן ג"כ בבחי' א"ס וזהו אנת חכים ולא בחכמ' ידיעא מבין ולא בכינה ידיעא דהיינו שח"ב דאצי' אינון מערך ח"ב ידיעא (שהן ח"ב שבנבראים או אפי' כלי' דח"ב דבי"ע שהן ג"כ נבראים) שאפילו הכלי' שהן החו"ב עצמן הן אלהות ממש משום דאיהו וגרמוהי חד ממש וזהו אנת חכים אנת ממש כו' וכן בבחי' הדעת כמ"ש הרמב"ם שהוא היודע והוא הדיעה עצמה כו'. וכ"ה במדות גדולתו וגבורתו כו' עד לך ה' הממלכה שבחי' מדת המל' ג"כ בטל בעצמות א"ס ולכן א"ס מיוחד בה ג"כ עד שהיא ג"כ בבחי' א"ס ע"ד הנ"ל בשאר הכלי' די"ס דאצילות (וע' ביאור זה באגה"ק במאמר המתחיל איהו וחיוהי כו').

והנה בבחי' מל' יש שני בחי', בחי' מל' שבאצילות הוא בבחי' א"ס ובחי' מל' שנתלבש בבריאה היינו התלבשות בחי' א"ס בזמן ומקום והוא בחי' מלך מלך ימלוך היינו מלך בטרם כל יצור נברא דהיינו בחי' א"ס כמו שהי' קודם התהוות הזמן ומקום ואח"כ מלך בהתהוות הזמן ומקום וימלוך כשהי' עליות העולמות (וע' ביאור ענין התלבשות א"ס שלמעלה מהזמן ומקום בבחי' זמן ומקום בלק"א ח"ב). וזהו ענין בחי' המל' דבריאה דהיינו בחי' כלי המל' דאצי' המתלבש ומאיר בנשמות ומלאכים דעולם הבריאה (ע' באגה"ק במאמר המתחיל להבין אמרי בינה מ"ש בצוואת ריב"ש כו'). ובחי' זו היא הנק' בשם שכינה דהיינו שאלהותו ית' שוכן בנבראים כמו בהיכל קד"ק (שהי' מאבנים ועפר הנבראי' יש מאין) שהיה שורה שם ממש בחי' אלהות, משא"כ בבחי' המל' דאצילות לא שייך לומר לשון שכינה מאחר שהוא מיוחד במאצילן והוא בחי' עצמיות א"ס ואינה שוכנת ומתלבשת בנבראים, אבל ענין השראת אלהות שבבריאה שהוא יש מאין ושם שורה בחי' אלהות ע"ז שייך לשון שכינה ששוכן שם (ובזה נלע"ד לעשות פשר בין הדיעות של הראשונים דהרמב"ם ז"ל ס"ל דשכינה הוא כבוד נברא ונסתייע ממה שתרגם אונקלס ואתגלי יקרא דה' כו' והמקובלי' חולקי' ע"ז וס"ל דהיא אלהות כי היא א' מי"ס שהן אלהות, ולפמ"ש דברי שניהם אמת שהשכינה היא אלהות

תקע"א). ובכתבייך נמצא ביאור שלישי מש"פ וירא תקע"ב (נזכר גם בדרמ"צ קע, א. ואוה"ת בהעלותך ע' שמט). הביאור שלפנינו מתאים ובשינויים מהביאור השני שבלקו"ת (וסה"מ הנחות הר"פ) שם.

כמ"ש הרמב"ם שהוא היודע: הלי' יסוה"ת פ"ב ה"י. מו"נ ח"א פס"ח. שמונה פרקים פ"ח.

בלק"א ח"ב: פ"ז.

דהרמב"ם ז"ל ס"ל דשכינה הוא כבוד נברא: ראה דרמ"צ קעט, א. אוה"ת ויגש כרך ז' תתתסד, א. וש"נ.

כמ"ש המקובלי אבל מ"מ אינו בחי המל' המיוחדת במאצילה באצילות אלא הוא בחי המל' השורה ומתלבשת בבריאה שהבריא' הוא יש מאין ודו"ק). והיא הנקראת ג"כ בשם כלה שכלתה נפשה ליכלל באצי' אבל בחי המל' כמו שהיא באצי' נק' אחותי כדלקמן אי"ה.

ב) והנה בנשמות יש ג"כ ב' בחי' היינו הנשמות כמו שהן בבחי' אצילות, וכמו שהן אח"כ בירידתם בבי"ע, והנשמות כמו שהן באצי' נקראי' בנות ירושלים, ירושלים הוא בחי' יראה שלם שבעוד הנשמות באצי' הם מקבלי' היראה והביטול בשלימות כיון שכלולי' בבחי' מל' המיוחדת במאצילה ב"ה כדלעיל בפ"י לך ה' הממלכה כו' לכן הם ג"כ בטילי' ונכללי' באלהות וז"ש אלי' ואלישע חי ה' אשר עמדתי לפניו עמידה הוא בחי' ביטול שהיו בטילי' באלהות ממש בעוד נשמתם במל' דאצי' ולכן היו ג"כ הנשמות בחי' אלהות כי הם גמשיכים מפנימיות הכלי' דאצי' המיוחדים בא"ס דאיהו וגרמוהי חד כנ"ל וזהו נשמה שנתת בי טהורה היא היינו בהיותה באצי' ששם נק' טהורה, ואח"כ כשירודת בבי"ע נאמר עלי' אתה בראתה בעולם הבריאה אתה יצרתה בעולם היצי' כו' עד שנפחתה בי בעשיה הגופנית, ואז נקראת כלה, והנה ארז"ל ביום חתונתו זה מ"ת, א"כ ממילא מובן שנשמות ישראל הן בחי' כלה, והמשל בזה הוא כמו עד"מ הטפה היורדת מהמוח דרך חוט השדרה ושם נתגשמה עד שתהיה זרע גשמיות שיהי' ראוי להוליד, כמ"כ למעלה מה שירוד מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כו' מבחי' אזוריים (ונובלות חכמה שלמעלה תורה), ונקלט בבחי' המל' היא הכלה הכלולה מכל הי"ס, הוא בבחי' ירידה והגשמה כירידת הזרע מן המוח להתגשם ולכן נק' מ"ת יום חתונתו המשכת התורה מח"ע למטה להתגשם שתנתן לנו שהן הנשמות שהן בחי' כלה שמקבלי' התורה וד"ל, ועד"ז ממש הוא ירידת הנשמות עצמן מאצי' שהוא אלהות בבריא' יש מאין שהוא ג"כ עד"מ הנ"ל. וז"ש רז"ל שהנשמה מלמדין אותה כל התורה כולה כשהיא ברחם ואח"כ בא מלאך וסטרו ע"פ ומשכחה, עד שאח"כ חזר ולומד ביגיעת עצמו, דהיינו כי בעוד הנשמה כלולה בבחי' מל' הנק' ג"כ כלה כל ה' יודעת כל התורה כולה הנמשכת מח"ע במל' כנ"ל ואח"כ כשירודת בעוה"ז משכחת התורה שלמעלה ולכן אח"כ צריכ' ללמד התורה שלפנינו שהוא מה שנתגשמה וירדה התורה למטה לנשמו' ישראל שבגופות שנקראי' ג"כ כלה.

והנה מבחי' כלה נעשה בחי' כלתה נפשי, כלתה הוא ההתגלות של בחי' כלה שתשוקתה בהתגלות לצאת מבחי' בע"ג לבלתי בע"ג כמ"ש מתי אבוא ואראה כו' ועדיין לא בא, אבל כשהיא בבחי' אצילות נקראת בשם אחותי כמ"ש אחותי רעייתי כו' פ"י אחותי ל' אחותי וחיבור דהיינו שהוא כבר מיוחד וכלול באלהות וכיון שכן אין שייך אהבה בצמאון ורשפי אש שהרי הצמאון

וז"ש אלי' ואלישע חי ה' אשר עמדתי לפניו : באליהו : מל"א יו, א (ה) אלקי ישראל. ית, טו (ה) צבאות). באלישע : מל"ב ג, יד (ה) צבאות). ה, טו (ה). ארז"ל ביום חתונתו זה מ"ת : תענית כו, ב. וז"ש רז"ל שהנשמה מלמדין אותה : ראה גדה ל, ב. לעיל ע' תתכו.

אינו אלא בעוד שלא הגיעו המים המרורים צמאנו וזהו כשהי' בבי"ע וכלתה נפשה ליכלל באצי' בצמאון ורשפי אש משא"כ כשנכללת באצי' באלהות אזי האהבה היא אהבה קרה הנמשכת כמים ונק' אחות כמו אהבת האח ואחות שאינו בבחי' רשפי אש כיון שהם כן אחים בטבען וכמו הצמא שהגיעו המים והוא שותה ומרוה צמאנו ומקבל נחת מהן ושמתענג מהן. וזהו בתולות אחריה רעותיה מובאות לך דקאי על הנשמ' דאצילות (שהן רעותיה דכנס"י היא המל' דאצי' שעלי' נאמר אחת היא יונתי כו' אחת דייקא משא"כ הנשמות הן הרבה כמ"ש ולעלמות אין מספר) כמו שהן באצי' שהם שם בבחי' עומדים שם בההיכלות דאצי' דהיינו שהם בבחי' הביטול וזהו תבואינה בהיכל מלך ושם יכלה לקבל בחי' ירושלים בחי' יראה שבמל' בשלימות בבחי' א"ס אבל בבריאה לא יכלה לקבל יותר מכפי הגבלתה שלא תיבטל במציאות וכמ"ש רז"ל הושיט אצבעו הקטנה ביניהן ושרפן היינו כשבא הגילוי מבחי' מל' דאצי' הנק' אצבעו הקטנה ביותר מכפי הגבלתן אזי יתבטלו ממציותן ממש. ולפיכך אחר אמירתן קדוש איך שהוא ית' מובדל מהן הם בכלות הנפש ד' שעות וכן אח"כ בקדוש הב' ובקדוש הג' כל י"ב שעות היום, וזהו שאומרת הנשמה שבבריאה להנשמו' דאצי' שחורה אני שירדה בעולם הבריאה יש מאין ובעל גבול ולכן היא שחורה שאין מאיר בה בחי' א"ס כמו בנשמות דאצי' הנק' בנות ירושלים, וכן יתפרש מאמר זה על מקור נש"י היא המל' שאומרת כן על ירידתה בבי"ע שחורה אני כו' ג"כ ע"ד הנ"ל שבעודה בבי"ע אין האור א"ס מאיר בה כמו באצי' ואעפ"כ ונאווה, שיש יתרון לירידה זו שע"ז נעשי' הנשמה נאווה וכן במקור נ"י.

ג) וזענין הוא ע"י קיום מעשה המצות שהם בעוה"ז דייקא, דהנה יש מ"ע ומל"ת שמי עם י"ה שס"ה זכרי עם ו"ה רמ"ח, והן ב' בחי' הנו' בפסוק הא' ושער רישי' כעמר נקי דהיינו בחי' שערות לבנות והוא בחי' מ"ע והב' קצותיו * תלתלי' שחורות כעורב והוא בחי' ל"ת, ופי' כי המ"ע הם בכלל מבחי' ה' חסדי' וזהו ענין הלבנונית, והענין דהנה בבחי' עצמות א"ס נאמר אני הוי' לא שניתי ולא שייך שם בחי' חכים ומבין כלל כנ"ל ובכדי שיהי' המשכה מא"ס ב"ה שיהי' בחי' אנת חכים דהיינו כדי שיהי' התגלות אא"ס למטה בבי"ע וזה אי אפשר אלא שיהי' מתלבש תחלה בי"ס דאצילות שיהי' אנת ר"ל האא"ס נק' בשם חכים כו' הנה זהו ע"י המ"ע שהן איברים

הושיט אצבעו הקטנה : סנהדרין לח, ב. וראה לקו"ת אמור לו, א. דרושים לר"ה ס, ב. ועוד.

קדוש . . . ד' שעות . . . י"ב שעות היום : תדא"ר פ"ו, פ"ו, פ"א. תדא"ז פ"ב. (מובא ג"כ בלקו"ת שה"ש כט, ב ובס' מאמרי אדה"ז על מארז"ל ע' קכג — בשם התר"א, ושם ע' קכט — בשם ס' הבהיר).

ג) והענין הוא ע"י קיום : בגוכי"ק גרשם בשורה אחת עם סיום הסעי' שלפניו, ואח"כ ניתוסף אות ג"ב בין התיבות.

קצותיו : כ"ה בגוכי"ק, ולפנינו בהפסוק (שה"ש ה, יא) : קצותיו.

וכלים לבחי' השראת א"ס שע"י קיום המצוה נעשה כלי לשיהי' א"ס מאיר ומתלבש באותו הכלי, אך ההמשכה עצמה נק' בשם חכים ומבין (ובתוכם א"ס) וידוע שבכל יום צ"ל המשכה חדשה כמ"ש המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב ומקור ההמשכה היא מבחי' ורב חסד שמשם נמשך בחי' אור חדש ומתלבש בחו"ב וע"י החו"ב נמשך אח"כ בזו"ג וזהו אור חדש על ציון תאיר ולפי שכלל' המשכה הנ"ל היא מבחי' ורב חסד ע"כ נק' המ"ע בשם לובן שהוא מדרגת החסד כידוע, אבל מל"ת נק' שחורות וכן כל דברי סופרים נק' כן כמ"ש קצותיו תלתלים שחורות, ותלתלים היינו תלי תלים של הלכות דהיינו ד"ס הנמשכי' מבחי' סופר וספר ונק' בוהר בכלל בשם דכין ומסאבין והם גבוהים ממ"ע, והענין שבהם ועל ידם הוא המשכת עצמות א"ס שהוא בחי' לא שניתי שאינו שייך להקרות אפי' בשם אנת חכים כו' שבחי' אנת אף שהוא בבחי' א"ס אך הוא מה שנתלבש בע"ס דאצי' אבל בעצמות אינו שייך כלל שם בחי' חכים ומבין אפילו שיהיו בבחי' ביטול שם באוא"ס כיון דלאו מכל אינון מדות איהו כלל, ובמה יכולים להגיע להתלבשות והמשכות אורו ית' הוא ע"י מל"ת דייקא ולא ע"י מ"ע כי המ"ע ענינם הוא עשיית כלי מוכשר להמשכת האור וזה א"א בעצמו א"ס שלא שייך לומר שיהי' לו כלי המכיל ומגביל כו' ח"ו אבל הל"ת שענינם הוא הסרת המונע והמסתיר לקדושתו ית' ע"י יכולי' להמשיך וכענין השלילה הנז' בספרי' דהיינו שאחד האמת א"א להשיגו בבחי' השגה דהן לומר שזה הוא כי לית מת"ב אבל יכולים להשיג בו מה ע"י השלילה שאינו גוף ולא כח בגוף ואינו שנים ואינו מחובר מחלקי' וכו', וכן ע"י קיום מל"ת שהוא בחי' השלילה לא תאכל חלב עכ"פ שזה מסתיר לקדושתו ע"י יוכל להיו' ההמשכה מעצמות, וכן דקדוקי סופרים הם ג"כ העיקר בבחי' דחיה שחכמי' עשו סייגי' וגדרים דהיינו גם שמדאורי' זה כשר אעפ"כ החמירו ז"ל שלא יעשה כן והוא בחי' דחיה כמו ענין מל"ת וזהו ענין דברי סופרי' סופר הוא בחי' חכמי' שהחכמי' מתלבשת במדות להיות כשר או פסול כו' ולדחות מה שאינו ראוי ומלאכת הדחי' במה שראוי לדחות זהו הכלי להמשכת עצמו א"ס כנ"ל, דהנה כל ההשתלשלות העולמות מריש כל דרגין הוא רק מבחי' יו"ד אחרונה דס"ג שבטהירו עילא' (דהיינו יו"ד דמלוי ה' השני שבשם הוי' דס"ג לפי שאין שם ב"ן מלבישו כיון שבב"ן אין רק ט' אותיות ובשם ס"ג יו"ד כמ"ש במק"מ בבראשי' דט"ו) כנו' בעמק המלך, ובזהר נז' ענין זה בלשון אחר והוא מ"ש בפ' שמות שבמחשבה א' גבראו כל העולמות, והנה

אור חדש על ציון תאיר : נוסח אשכנז — לפני ברכת יוצר, וראה גם לקו"ת שה"ש ט, ב, כ, ב, סידור עם דא"ח סח, רע"ב, ועור.
 וכענין השלילה הנז' בספרים : ראה לקו"ת פקודי ה', ג ואילך (וש"ג).
 ובזהר . . . בפ' שמות שבמחשבה א' גבראו : מובא ג"כ בר"ה שחורה בלקו"ת שה"ש (ט, ב) ובסה"מ הנחות הר"פ (ס"ע קבח) — בשם הזהר פ' שמות, ובהגהת כ"ק אדהצ"צ בלקו"ת שם מוסיף : „ג"א פ' בראשית“, (וכ"ה בשם הזהר בראשית בסה"מ תקס"ב ע' יו"ד, ותקס"ט ע' קפד), ובלקו"ת נצבים מו, ג : ובמדרש איתא, —

בחי' המחשבה האחת לגבי כללות המחשבה היא כמו טפה א' מים אוקיינוס לגבי כל הים שאין ערוך כלל, ולכן לא יכולי' להגיע בבחי' העצמות רק ע"י קיום מצות ל"ת שהוא מצוה שקיומה בבחי' ל"א דהיינו במה שאינו אוכל החלב כו' משא"כ מ"ע שענינם במה שעושי' מעשה והמעשה ההיא היא כלי שיתלבש בו אא"ס ולכן לא יוכל להמשיך רק מבחי' אנת חכים שהוא האא"ס המתלבש בע"ס ושרשו ממלכות דא"ס אבל העצמות ממש שאין לו כלי שיתלבש בו לא יוכלו להגיעו רק מבחי' הלא שהוא מל"ת, זהו שנקראו בכלל בזהר בשם דכ"ן ומסאבין, דכמו שבקדושה יש פנימיים ומקיפים כמ"כ יש בקליפה פנימיים ומקיפים, והמקיפים הם בתוקף וחוזק יותר מהפנימיים, והנה כל מל"ת הם דחיית הקליפות הטמא' לגמרי שמשם שרש כל המאכלות אסורות וכל שאר איסורי שאסרה התורה כמ"ש בלק"א פ"ו, אך ל"ת דאיסורי מאכלות וכה"ג הם דחיית הפנימיים דקליפה כמו לא תאכל חזיר שאם הי' אוכל היה מקבל חיות מהקליפה בפנימיות, אבל הרחקת הטומאה שהוא בנגיעה בעלמא ואעפ"כ מיטמא וחמור מאד האיסור הוא מבחי' מקיפים דקליפה והדחיה בזה הוא דחיית המקיפים דקליפה שהם תקיפי' יותר, לכן זהו נעלה יותר, ועכ"פ לכן נק' הל"ת בשם שחורות כעורב כי העורב אכזרי הוא וכך בחי' הדחי' זהו בחי' אכזריות דקדושה לדחות החלב ודם הגם שיש בו ניצוץ אלקי המחי' אותו, וכעד"ז כל הסייגי' וגדרים הם עפ"י רוב במל"ת כנ"ל וזהו שחורה אני ואעפ"כ ונאה מחמת השחרות גופא שע"ז דייקא מגיע לעצמיות אא"ס כנ"ל, והוא שנאמר בו ישת חשך סתרו שהוא בחי' שחרות שלמעלה מלובן דהיינו שאינו מושג כלל ולכן ניתנה התורה מתוך האש והענן והערפל (כמו באש גשמי עיקר האש ששורף אינו מאיר) ומגיע' לזה דייקא ע"י הבחי' שחורה שלמטה דהיינו מלאכת הדחי' שבל"ת ובפרט בעניני הטהרות וטומאות דכ"ן ומסאבין כנ"ל.

ד) כאהלי קדר, פי' שהנשמה שירדה בגוף או כנ"י שמתלבשת בב"ע מספרת לבנו' ירושלי' הנשמות שבאצילות שלא נתלבשו בעזה"ז איך שע"י ירידתה בגוף נעשי' נאה להגיע לעצמיו' אא"ס ועיקר ע"י הל"ת שזהו שחורה אני ובפרט בדכ"ן ומסאבין דחי' המקיפי' דקליפה שבוה מעורר למעלה בעצמיו' אא"ס המקיפי' דקדושה וזהו עיקר הנאה, ואומרת שהוא כמו אהלי קדר, הנה אהלי קדר הם ישמעאלי' שהם יושבי אוהלים, והענין כי אברהם יצא ממנו ישמעאל וידוע דאברהם הוא בחי' חסד עליון דקדושה, וישמעאל הוא חסד דקליפה, והאיך יצא ממנו ישמעאל, אלא כי מקודם הבירור שנתברר אברהם הי' כלול בו ישמעאל ואח"כ כשנתברר ע"י החכמה שמבררת הבירורי' יצא ונפרד ממנו קליפת ישמעאל ונשאר הוא ברור בלי שום תערובת רע,

ובלקו"ת נשא כ, ד (וכ"ה בסה"מ תקס"ז ע' קצד) : בזהר ובמדרש. ובס' מאמרי אדה"ז על מארז"ל ע' קלח : ובמדרש הנעלם. —

ראה זהר שמות כ, א : כל העולמות עלו במחשבה אחת ובמחשבה זו נבראו, ושם רעו, ב (בתוספות) : במחשבה עלאה סמירא ברא עלמא.

וכן עד"ו מיצחק יצא עשו בבחי' פירוד שיצא ונפרד ממנו ויצחק הוא קודש, ואמנם גם אחר פרידתו בפ"ע בבחי' סיג, מ"מ מקבל ישמעאל חיותו מבחי' אברהם, אך בחי' אברהם מחיה אותו בבחי' מקיף, אך יש מקיף שבבחי' קירוב ויש מקיף בריחוק והוא כמו ההפרש בין לבוש לדירה (כמשנ"ת בסידור ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית כו' ע"ש), ובחי' חיות שהקדושה מחיה את הקליפות הוא בבחי' מקיף רחוק בבחי' דירה ואהל, וזהו ענין כאהלי קדר שהישמעאלי' הן יושבי אהלים שמקבלי' חיותן מהקדושה בריחוק שאברהם הוא בחי' אהל ומקיף רחוק לישמעאל, והנה ישמעאל הי' בכור וקודם ליצחק כמו בחי' שליח שמקיף את הולד, ובתחלה כלול ביחד עם הולד בהטפה ואח"כ ע"י הברירה ברחם האם נפרד בבחי' פסולת ונעשה שליח ואינו כלום ומקיף הולד, ולכן הוא מקיף מחמת שמקבל חיות מאברהם ג"כ בבחי' מקיף כנ"ל, וכמ"כ יובן בענין פני שור ופני אריה, שבמבחי' פני שור שבמרכבה נמשך חיות לבהמות טהורות ומבחי' פני אריה שבמרכבה נמשך אריה למטה שהוא חיה טמאה, ולכאורה הוא תמוה שהרי למעלה במרכבה פני אריה גבוה מפני שור, אך הענין שהארי' שלמטה מקבל החיות מהקדושה דהיינו מפני ארי' שבמרכבה בבחי' מקיף לכן יכול להיות חי' טמאה כנ"ל בענין ישמעאל מאברהם, ושרש הענין כי שרשן של החיות שבמרכבה מבחי' אלה המלכים שגפלו בבריאה, כי לא הי' להם כלים בקדושה להכיל אורם, ונפלו למטה, ושם שרש הל"ת דהיינו שאין לו כלי בקדושה, אך יכולי' להגיעו ע"י הלא דהיינו בדחיי' החלב ודם שהוא מה שנפל ממלכי' הנ"ל ונעשה רע למטה בבי"ע כענין ישמעאל מאברהם כנ"ל וע"י דחיי' זו מעוררים שרשן למעלה שהוא למעלה מהכלי' דקדושה שבמ"ע, וזהו ונאוה כאהלי קדר, דהיינו כמו ששרש ישמעאל דקליפה מקבל מאברהם דקדושה בבחי' מקיף רחוק כמ"כ כל הל"ת הוא מה שנפל מרום המעלות בשבה"כ ומקבל חיות משם בבחי' מקיף, לכן ע"י דחיי' זו שצותה התורה מעוררי' למעלה בשרשן והוא בחי' נאוה כי מגיעי' ע"י עד רום המעלות בבחי' ישת חשך סתרו שמוסתר ואינו יכול לבא בהתגלות אם לא ע"י מל"ת וכן ידוע בענין הגבורות שהם למעלה מהחסדים כמו בענין המלח דכתי' היאכל תפל מבלי מלח אף שבעצמו אין בו טעם מ"מ על ידו מוציא' כל בחי' הטעם וכן מעלת הזהב על הכסף וכן ענין הל"ת שמבחי' גבו' גבוהי' מהמ"ע מלה בסלע משתוקא בתרין פי' בתרין שהוא המשכה מבחי' ממכ"ע וגם מבחי' סכ"ע עצמיו' אא"ס כנ"ל.

ואומרת עוד הנשמה או כנ"י אל תראוני שחרחורת ששזפתני השמש, הנה ושמש הוא בחי' יח"ע דהיינו בחי' מדות עליונו' דאצי' שמיחודים בעצמות אא"ס כדלעיל רפ"א בענין לך הוי' הגדולה כו' ולכאורה צ"ל מה ענין ששזפתני השמש, לגשמה המלובשת בבי"ע שהרי כבר נת' שעלייתה הוא

אור שיר השירים התורה תתלו

דוקא ע"י בחי' שתורה אני בעסק המצות ובפרט במל"ת, וזה אינו שייכו' לבחי' יחו"ע שהוא גלוי אא"ס שבאצי' שהוא למטה מעצמיו' אא"ס וגם שם באצי' לא יגורך רע שיתכן לומר לא תאכל חלב כו'. אך הענין כי הגם שע"י הל"ת הוא הכלי להגיע לעצמיות אא"ס שלמעלה מאצילות כנ"ל מ"מ מאחר שכבר ירדה הנשמה בגוף גשמי איך יכול להאיר בה בחי' הא"ס מבחי' העצמיות (כי בעוה"ז הגשמי ובעל גבול וצמצום רב ועצום מאד מאד א"א להתלבש שום הארה מאא"ס ב"ה כ"א ע"י י"ס הנקראי' גופא בווה"ק חסד דרועא ימינא כו' כמ"ש באגה"ק ע"פ וילבש צדקה כשריון) אלא כשמאיר בו באדם בחי' ההתבוננות של יחו"ע שהוא ענין ביטול הי"ס וכל הנבראי' אשר נמשכו מהן באבי"ע לגבי א"ס ב"ה וזהו ששופתני השמש, שנעשה שחור מהשמש דהיינו כשנגע בו אור הביטול דבחי' יחו"ע בתוקף אזי יוכל להגיע ע"י הל"ת לעצמו' אא"ס שלמעלה מעלה מהי"ס כנ"ל ונמצא שא"א להגיע לבחי' שתורה אני ונאזה ע"י הל"ת אלא ע"י אל תראוני שאני שחרחורת ששופתני השמש בבחי' הביטול דיחו"ע (ונלע"ד שזהו פי' שחרחורת ב"פ שחרות הא' ששופתני השמש ביטול דיחו"ע הב' שחרות דל"ת כנ"ל).

ה) כיריעות שלמה. הגה יריעות שלמה הם לבנים וצ"ל א"כ מהו בחי' שתורה אני כיריעות שלמה בשלומא כאהלי קדר יתכן שהם שחורים אבל האיך דומה ליריעות שלמה הלבנים, ועוד שהרי נת' למעלה שבחי' השחרות יותר גבוה מהלבנוני' לפי שהוא בחי' ישת חשך סתרו וגם נת' לעיל פרק ג' שהמ"ע הם מבחי' לבנוני' כעמר נקא והל"ת שהם גבוהי' יותר הם בחי' שחרות כעורב, א"כ מהו שאמר שחרות אני ע"י הל"ת כיריעות שלמה הלבנים. הגה שלמה ארו"ל מלך שהשלום שלו, וענין השלום הוא כמארו"ל כל העוסק בתורה משים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שנא' או יחזיק במעוזי שלום יעשה לי יעשה שלום לי, ופי' כי הנה אין ערוך בין הנאצלים לגבי המאציל א"ס ב"ה ומה שמתייחד ומאיר בהנאצלי' נק' שלום בפמליא של מעלה, ומה שמתייחד ומאיר האצי' בבריא' נק' שלום בפמשמ"ט, וזהו שלום יעשה לי שיהי' יוכל להתהוות בחי' י"ס יעשה שלום לי שיומשך הארת א"ס מאצי' בבי"ע, והנה בחי' שלמה שהשלום שלו גבוה מבחי' השלום דהיינו בחי' עצמות, וזהו ענין יריעות שלמה, ואמנם היותם לבנים, הגם שנת' למעלה שבחי' השחרות גבוה מהלבן, אך הענין שיש ב' בחי' לובן הא' הוא בחי' לובן העליון דכתי' וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו דהיינו שבכל יום בא ונמשך הארה מלובן העליון שלפני האצי' בחי' כעמר נקא הנ"ל ומתלבש בכל פרצופי האצי' הנק' בניו ובנותיו בחי' עילה ועלול שהעלול הוא בחי' בת ונקבה לגבי העלה הנק' דכר וכמ"ש במ"א על פסוק זה בעזרה"י ואח"כ שב הארת לובן זה למקומו שלמעלה מהאצילות, אבל יש בחי' ב' בלובן ונעלה

תתלח אור שיר השירים התורה

הרבה יותר, והוא בחי' לבנון דמשמעותו ב"פ לבן והיינו בחי' האור היותר נעלה שאינו יכול להתלבש ב"ס רק הוא בחי' עצמות ומאיר בבחי' מקיף בחי' יריעה נוטה שמים כיריעה וזהו ענין יריעות שלמה, וזהו ענין ההר הטוב הזה והלבנון (ולכן רצה משה לבא לא"י לקיים מצות התלויות בארץ תרומות כו' ואף שהם בחי' מ"ע מ"מ ע"ז יכול להיות רואה בחי' ואראה את הארץ כי עיקר ההתגלות יהי' לע"ל מבחי' לא דהיינו מהל"ת וזהו רק שהי' יכול להיות ואראה בחי' ראייה, כך מצאתי ואינו מובן), ולכן אמר שע"י הל"ת מגיע ג"כ לבחי' העצמו' הנק' יריעות שלמה ואע"ג שנת' שע"י הל"ת מגיע לבחי' ישת חשך סתרו שלמעלה מבחי' הלובר מ"מ היינו למעלה מבחי' עמר נקא משא"כ יריעות שלמה שהם מבחי' לבנון (וע' בפרדס שער הגוונים פרק שני).

פ"א יבאר ענין שכינה שהיא בחי' מל' דאצי' שבבי"ע.

פ"ב יבאר שיש נשמו' באצי' ויש נשמו' שירדו בגופות וזהו ענין אחותי וענין כלה ובירידתן בבי"ע נאמר עליהם שחורה אני ונאחה.

פ"ג יבאר איך שהנאחה הוא מעשה המצות ויבאר מעלת הל"ת שהם בחי' שחורות כעורב וכן ד"ס על המ"ע שהם כעמר נקא.

פ"ד יבאר ענין כאהלי קדר.

פ"ה יבאר ענין כיריעות שלמה.

ולכן רצה משה . . . כך מצאתי ואינו מובן : ראה גם ד"ה זה בלקו"ת שה"ש יא א (ועד"ז הוא בסה"מ הנחות הר"פ ע' קלד) : וז"ש ואראה כו' כי עצם הגילוי יהי' רק לעתיד והתהלכתי בתוכם אך אעפ"כ ע"י קיום מצות התלויות בארץ יוכל לבא לבחי' שיראה את בחי' הלבנון בבחי' ראי' לבר, עכ"ל בלקו"ת (בתוך מוסגרים), ובד"ה שחורה מכ"ק אדהאמ"צ (כת"י 1084 קלא, ב) ז"ל : ומ"ש ואראה לא ביקש רק לראות משום דעיקר ההתגלות בעצמותו הפשוטה הוא לעתיד דוקא בבחי' לא דל"ת וכי' כנ"ל באריכות אך בבחי' ראי' והבטה הי' ביכולת משה לראות ע"ד שיהי' לעתיד ע"י הל"ת כו'.

אל תראוני וזהר גדול בראשית ד"א ע"ב ז"ק א"כ ב' ד"ה ע"א ל"א ע"א מ"ד
ע"א כ' ויחי רי"ט סע"א, גח"ב פקודי רס"ו ע"א, ח"ג תזריע מ"ה ע"ב,
ד במדבר קי"ט ע"ב הבלק ר"ט ע"ב ופנחס רט"ו ברע"מ ותוספתא לך לך
פ"ט סע"ב.

א. מענין בני אמי כו'.	ד. מענין שמוני כו'.
ב. מענין הנ"ל באופן אחר.	ה. מענין שמוני כו'.
ג. מענין שמוני נוטרה כו'.	ו. מענין הנ"ל.

הגידה לי שאהבה נפשי.

א) בלק"ת פ' מטות בד"ה ואשה כי תדור, פ"ב נפשי הוא ניצוץ אלקות
שבכל א' (ע' סש"ב ח"א פ"ב בענין והנפש השנית, בזהר ויקרא
דף ע"פ נפש כי תחטא) יש בו אהבה, והיא האהבה המסותרת (ע' בד"ה
ולא אבה בלק"ת פ' כי תצא, וע' בד"ה חכלילי), וזהו חסד בעורין, ופ"י הגידה
לי שאהבה נפשי, זהו ע"ד משכני ואז אחרין גרוצה, איכה תרעה כי כנ"י
נק' רעייתי ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים (ע' בלק"ת בשה"ש בד"ה לטוסתי
ברכבי רפ"ד ובד"ה הנך יפה רעייתי, וע' בד"ה לבבתיני אחותי כלה

אל תראוני : גופס מגוכי"ק 1107 (עלים גפרדים), ראה גם אוה"ת שה"ש ר"ע קד.
הגידה לי : גופס מגוכי"ק 1065 קכו, א. נמצא גם בכתי"י 6 מז, ב. ולכללות המאמר
ראה גם אוה"ת שה"ש ע' קל (וגופס ג"כ באוה"ת ואתחנן ע' תכו), וד"ה זה הגופס להלן.
ראה עוד ע"פ זה בסה"מ תקס"ג ח"ב ע' תשלו ואילך, אוה"ת שה"ש ע' קד"קל.
סה"מ תרכ"ו ע' רכה ואילך (ד"ה נחמו).
בלק"ת . . בד"ה ואשה : פג, ד. והובא ג"כ (בהגהות אחרות) באוה"ת שה"ש שם.
וראה גם אוה"ת מטות ע' אישכח ואילך.
בזהר ויקרא דף : בגוכי"ק נשאר כאן מקום פנוי, וע"ש בזהר יג, ב.
בד"ה ולא אבה . . תצא : לה, ג. לט, ב.
בד"ה חכלילי : תו"א מז, א ואילך.
בלק"ת . . לטוסתי ברכבי רפ"ד : יב, ג.
ובד"ה הנך יפה : יג, ג ואילך.
בד"ה לבבתיני : כה, ג.

ובד"ה יונתי בחגוי בהביאורים ובד"ה אני ישנה גבי רעייתי, ובסידור בד"ה ששת ימים תאכל מצות, דרוש הראשון, איכה תרביץ בצהרים שהוא לשון חמימות מרצונות זרים (וצ"ל משא"כ כשהיה בהמ"ק קיים היו בבחי' ארץ חפץ ע' ד"ה וישב יעקב וד"ה כי ההרים ימושו), שלמה אהיה כעוטיה, הוא לשון בושח כמו העטית עליו בושח תלים סי' פ"ט, גם לשון מעוטף ומלוכש בעדרי חבירך, שהוא מחשבות ודבורים מרצונות אחרים שנמשכים וגשפעים משרים עליונים (עיין ת"י פ' האזינו ע"פ בהנחל עליון גוים, שבעין מלאכיא רברבי עממין) שאין שום דיבור ומחשבה למטה שאינו נשפע ונמשך מלמעלה, עכ"ל. ועמ"ש במ"א בד"ה כל המשמח את החתן שם פ"י כלה שהוא כלתה נפשי היינו כי יש עולם שנה נפש ובחי' נפש היא המלוכש להחיות עולם שנה, וכשמלוכשת בהסתר תוך העולם כלתה נפשי לבחי' הצרות הוי' רוח ונשמה דאצי' וזהו במ"ת נאמר והר סיני עש"ן עליית עולם שנה נפש כמ"ש במ"א בד"ה והר סיני עשן שבועות תקס"ד כי עשן יוצא ממה שג' יסודות אש רוח מים יוצאי' מהעץ הנשרף ונכללי' בעשן, ועמ"ש ע"פ כתמרות עשן כו' ואז גם בחי' נפש נכלל למעלה, וע' ע"פ הללויה הללי נפשי, וזהו שאהבה נפשי.

ב) ואפ"ל כי ענין הגידה לי היינו שע"י דברי אגדה נמשך בחי' גלוי האהבה שבנפשי כמ"ש רז"ל בספרי ע"פ ולדבקה בו למוד דברי אגדה שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם, והנה בפסוק והוא כזרע גד לבן במכילתא ר' אליעזר אומר כאגדה המושכת לבו של אדם פ"י מושכת לבו ע"ד משכני אחריך נרוצה כנ"ל, והיינו כמ"ש בזח"ג פ' אחרי תלת דרגין מתקשראן דא בדא וכולא סתים וגליא, נמצא ע"י סתים שבתורה שהוא פנימיות התורה עי"ז תתקשר בחי' הפנימי' שבנפש ונק' ישראל לבחי' פנימיות אלקותו ית' היינו ש' הוי', וזהו מגיד דברו ליעקב חוקיו ומשפטיו היינו פנימי' לישראל, ואגדה זהו פנימיות התורה, ועיין בזהר ויחי דף רל"ד ע"פ האספו ואגידה כו' ג' יסוד ד' מ' והטפה שהוא היוד שבין הגימל לד', וחיצוניות

ובד"ה יונתי בחגוי בהביאורים : יח, ב, יט, ג.
 ובד"ה אני ישנה : לד, סע"א ואילך.
 ובסידור בד"ה ששת ימים תאכל מצות : הראשון : רפ, סע"א ואילך.
 ד"ה וישב יעקב : תו"א כו, א.
 וד"ה כי ההרים : לקו"ת תצא מ, א ואילך.
 בד"ה כל המשמח : סה"מ תקס"ב ח"א ע' גט, אוה"ת על סידור ע' רמה.
 בד"ה והר סיני : . . תקס"ד : סה"מ תקס"ד ע' קכה (ובהנסמן בהמ"מ שם).
 ע"פ כתמרות עשן : ראה אוה"ת שה"ש ע' תשכו.
 ע"פ . . הללי נפשי : יהל אור ס"ע תקסב ואילך, וראה סידור נו, ג.
 ב) ואפ"ל כי ענין הגידה : לכללות סע"י זה — ראה ג"כ אוה"ת שה"ש ע' קלב.
 ולהלן בד"ה הגידה שלאח"ז, וראה אוה"ת ויחי שפב, ב ואילך, בשלח ע' תקפב, תרו.
 תרו, סה"מ תרכ"ז ע' שנח ואילך.

אור שיר השירים התורה תתמא

התורה נק' אירוסין ופנימי' התורה נק' נישואין כמבואר ממ"ש בלק"ת בד"ה תורה צוה. ה' של הגידה י"ל היינו שע"י המשכת היוד נעשה מן ד' ה'. ולכן מן לחם מן השמים הוא כמו אגדה כי הנגלות שבתורה נק' חטה ד"ב אתון דאורייתא והוא לחם מן הארץ, ופנימי' התורה זהו בחי' מן שאין בו פסולת כלל, גד לבן ע"ד וישכם לבן בבקר כו' לבן דקדושה הוא בחי' לובן העליון דהיינו בחי' אור עצמותו ומהותו של אור א"ס ב"ה, וכת' וברדת הטל וכו' ירד המן וטל הוא אתעדל"ע המעורר אתעדל"ת כמ"ש בד"ה אני ישנה ולבי ער שכדי להיות פתחי לי אחותי רעייתי וכו' זהו ע"י שראשי נמלא טל, וכמ"כ ע"י הגידה לי בחי' אגדה וכנ"ל נמשך שתי' רעייתי פרנסתי דאל"כ איכה תרעה, אפ"ל ורעי את גדיותיך כי קרבנות התמיד מכבשים, ועכשו שאין קרבנות צ"ל גדיותיך ע"ד מלכא אמר גדיא יאי בחי' תשובה כמ"ש בבוך בראשית א' ד"ה ראה ריח בני.

גדיותיך*, לא תבשל גדי, עין גדי אבות העולם שנמשכו אחריך כגדיים. או שני גדיים דיעקב, ואפ"ל גדי כענין הגידה לי.

ג) זח"ג ויקרא די"ז ע"א ע"פ אם הכהן המשיח יחטא, דמפרש יחטא יגרע טוביה, הקדים ענין הגידה לי כו', דעל גלותא אתמר, כל זמנא דכנ"י אשתכחת ביה בקב"ה כביכול קודב"ה בשלימו (היינו כמ"ש פ' ויקרא דף ה' ע"א אימתי אקרי קודב"ה גדול כו' ודף ז' ע"ב ואימתי יתקרי אחד כו' ודט"ז ע"ב ובג"כ לא אקרי אחד כו') ורעי ברעותא ליה ולאחרנין זן ליח לגרמיה מההוא יניקו דחלבא דאימא עילאה (ע"ד שתיתי ייני עם חלבי ועמ"ש מענין יונק שדי אמי) ומההוא יניקו דאיהו יניק אשקי לכל שאר אחרנין ורוי לון (ע"ד שתיתי ייני עם חלבי אכלו ריעים וכו' כמ"ש בזהר ויקרא דף ד' ע"א) כו' זהר ויקרא שם ע"ב אם הכהן המשיח דא קודב"ה י"ל ע"ד אלקיכם כהן הוא, יחטא יגרע מן כנ"י ומעלמא דלא יהיב לון ספוק ברכאן ופי' במק"מ שהז"א סילק הארתו ממ' ומבי"ע עכ"ל וזהו ע"ד הנז' בזהר שם דף ד' ע"ב בענין סליק לעילא לעילא בחי' שינה, איכה תרעה איכה תזון גרמך מעמיקא

כמבואר ממ"ש בלק"ת בד"ה תורה צוה: ברכה צד, א ואילך, וראה גם לקו"ת שה"ש מה, א.

בד"ה אני ישנה: לקו"ת שה"ש לה, ד.

אפ"ל ורעי את גדיותך: שה"ש א, ת, וראה בארוכה להלן ע"פ אם לא תדעי (ס"ו).

בבין בראשית א' ד"ה ראה ריח בני: אוה"ת תולדות כרך ז' תתכ, א, וראה גם אוה"ת בראשית—ב תכו, א, סה"מ תר"ל ע' שגא (הוצאת קה"ת—היתשמ"ג).

גדיותיך: פיסקא זו רשומה בגוכ"ק בשולי העמוד, באותיות קטנות מהרגיל.

אבות העולם שנמשכו אחריך כגדיים: שהש"ר פ"א, יד [ס].

ג) זח"ג ויקרא: ראה עוד ע"ז—אוה"ת שה"ש ע' קכ, קלב.

ועמ"ש מענין יונק שדי אמי: ראה תו"א פ, ב, לקו"ת שה"ש מה, ד, אוה"ת שה"ש

ע' תרמה, תרסג, תרפג, תשנ.

דנחלא מחו"ב כי אין נותנים לו לאדם פרנסה אלא בשביל אשתו כמ"ש להניח ברכה אל ביתך, ומה שלא יומשך בו"א מעמיקו דנחלא זהו כענין שאין השם שלם שאין י"ה מאיר בו"ה ע' בד"ה ועשית ציץ ובד"ה זכור דעמלק ובד"ה ראה אנכי נותן, ומה שלא יומשך השפע מאצ"י בבי"ע זהו ענין ואין הכסא שלם וע"ש בד"ה ראה מענין וצדקה כנחל איתן כו'. איכה תרביץ בצהרים איך תזון לכל אינון אחרנין, שלשה עדרי צאן רובצים על הבאר, בנאות דשא ירביצני, ואני ארביצם נאם ד' יחזקאל ל"ד ט"ו, ואולי תרביץ הוא תקון לדחות בחי' לפתח חטאת רובין, שבוק אנת דידי דהא מלה טמירא הוא, דהא ז"א משכנו תדיר בהיכל או"א שהוא ענין עלמא דאתי אין בו אכילה ושתייה רק כשבאתי לגני בשבילך אכלתי יערי כו' שתיתי ייני כמ"ש בזהר פ' פנחס דרמ"א סע"ב, וזהו צדיק אוכל היינו צדיקו של עולם, לשובע נפשו היינו בשביל המ' הנק' נפשו כמ"ש בזהר ויחי דף ר"מ משא"כ מצד עצמו לאו אורחא למיכל וכיון שהמ' אינה עמו א"כ א"צ לאכילה כי סליק לעילא לעילא בבחי' עוה"ב שאין בו אכילה, ואע"פ שנאמר ע"כ יעזוב איש שהוא ז"א את או"א ודבק באשתו כנסי מוכח שזהו בחי' עליונה יותר מ"מ עכ"פ אין כאן איכה תרעה כו'. בעקבי הצאן אליו אינון צדיקייא דאינון גדשין בין עקיבין, ע"ד עליונים למטה ותחתונים למעלה, גדיותך תשב"ר.

זח"ג פ' בלק קצ"ו א"ב קצ"ח א' ג"כ קרוב לדרך הנ"ל.

ד) מד"ר שמות פ"ב ע"פ וינהג את הצאן אחר המדבר דף ק"כ ע"א, פ"ג גבי ד"א מי אנכי, מד"ר בשה"ש במקומו. אפ"ל שלמה אהיה כעוטיה, דלכאורה הל"ל למה ומהו שלמה, אך י"ל דכתי' עוטה אור כשלמה, וקאי על התורה, והשלמה היא מדת מלכותו ית' וריח שלמותיך כריח הלבנון, משא"כ בג' בכל ומדי, בחי' השלמה אינה בבחיגת עוטה אור, אלא ההפך מזה בחי' כעוטיה, ואפ"ל שבחי' עוטה אור כשלמה עי"ז מ' דאצ"י נעשה עתי' וכתר לבריאה, ושלמה אהי' כעוטי' היינו מה שירדה המל' להיות עתי' לק"ג, וזהו אהיה שהוא בכתר, אך אהי' כעוטיה זהו כתר דק"ג כו'.

אם לא תדעי לך כו' בעקבי הצאן פרש"י בשבת פרק במ"מ דל"ג ע"ב אבות הראשונים שהיו רגלי הצאן וחזוקן, ורעי בזכותן את גדיותיך תינוקת

בד"ה ועשית ציץ : תו"א פג, ב.
 ובד"ה זכור דעמלק : שם פד, ב.
 ובד"ה ראה אנכי : לקו"ת ראה ית, א.
 אם לא תדעי : שה"ש א, ת. (בגוכ"ק נמשך מאמר זה לד"ה הגידה דלעיל), הענינים דלהלן סעי' דרו נתי ג"כ (בכמה שינויים) באוה"ת שה"ש ע' קלו ואילך.
 וראה עוד על פסוק זה — ד"ה זה הגדפס להלן. תו"א כג, ב (ואוה"ת שה"ש ע' קכח ואילך). אוה"ת שה"ש ע' קכ ואילך. אוה"ת פינתס כרך וא"ו ע' איתחקכו. פלח הרמון שה"ש סז, ב.

שלך שלא יתפשו על משכנות הרועים רועי הדור ופרנסן וע"ש בגמ'. וא"כ עקבי הצאן הפך מבחי' גופלים וכפופים שאינו עומד על רגליו יפה ע' בלק"ת בד"ה כי ההרים ימרשו. ומה שנק' האבות רגלי הצאן דלכאורה אדרבה הם הראש. אלא זהו ע"ד שקר אין לו רגלים. וקושטא קאי. וכמ"ש בזהר וישלח דקע"א ע"א בענין הנחש שנאמר בו על גחונך תלך, שנקצו רגליו, ולכן סימן האמת זהו ניכר ברגלים דוקא. ועמ"ש ע"פ שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר במשלי סי' י"ב ועיין מזה בסידור שער התפלה בד"ה אחרי הוי' אלקיכם תלכו ומ"ש ע"ז בהגהות לשם, וע"כ נק' האבות רגלי הצאן, והן בחי' אמת כמ"ש בזח"א ד"ב ע"ב גבי אות שין אות קשוט איהו אות קשוט דאבהן דאתיחדו בה, ועיין מענין שין בזהר ויחי דף רכ"ד ע"א היינו התכללות חג"ת וכתוב תתן אמת ליעקב וע' בסה"מ סי' ע"ד, וכתוב קרוב ד' לכל קוראיו אשר יקראוהו אמת * היינו בבחי' שפת אמת תכון לעד והיינו ע"י בעקבי הצאן כו', וכתוב ואנכי נטעתוך שורק כולה זרע אמת ולכן צאי לך בעקבי הצאן, וזהו ענין ג' רגלים שהם נגד ג' אבות נק' ג"כ רגלים דוקא, ועי"ז בנהר יעברו ברגל למעלה מבחי' ונהר יוצא מעדן, ורעי את גדיותיך בני במזלא תליא ולכן ע"י בחי' בעקבי הצאן יומשך ורעי את גדיותיך, וכמו האבות נתברכו ככוכבי השמים כו' וכן גדי ל' מזל בשבת ספ"ו דס"ז ע"ב גד גדי סינוק פרש"י התמזל מזל, אך ורעי להאכילם עשב רך ע"ב שין זהו תירוץ על איכה תרעה כו'. להעיר מענין חד גדיא, ובת"א סד"ה ותוסף אסתר בענין מה קול גדיא.

(ב) פ"ן דכתובת דס"ז ע"א א"ת גדיותיך אלא גיותיך ופרש"י אם לא תתני לבך כנס"י לשמור את התורה צאי לך כו' סופך לצאת בעקבי הצאן ולרעות את גיותיך כו' ע"ש הענין. וכ"ה בירושלמי ס"פ אע"פ.

(ג) זח"א פ' בראשית דף ד' ע"א, לא אתיישב סיהרא לגבי שמשא, דא אכסוף מקמי דא, סיהרא אמרה איכה תרעה, שמשא אמרה איכה תרביץ בצהריים, שרגא זעירא אכדין צהיר בצהרים, שלמה אהי' כעוטיה כדין בכסופא, כדין אזערית גרמה למהוי רישא לתתאי צאי לך בעקבי הצאן.

זח"ב משפטים דק"כ ע"ב צאי לך בעקבי הצאן ביעקב.

בלק"ת בד"ה כי ההרים: תצא מ, א ואלך.
 ע"פ שפת אמת: אוה"ת נ"ך ע' תקצה.
 בסידור... בד"ה אחרי: כד, א.
 ומ"ש ע"ז בהגהות לשם: אוה"ת פ' ראה ע' תרפו.
 אמת: אוצ"ל: באמת.
 ובת"א סד"ה ותוסף אסתר: צד, סע"ד ואלך.

ילקוט ז"א תחלת רמז רנ"ג דף ע"ב ד' כמ"ש באדר"ן פי"ו, רמז רע"ד דע"ח ד' כמ"ש בגמ' פ"ו דכתובות הנ"ל באריכות, בפ' וילך שד"ד ג"כ כנ"ל. בשה"ש במקומו.

ד) אם לא תדעי לך פי' בנשמת דוד, שאין נמצא הזיווג היחוד שהוא הנקרא דעת כמ"ש והאדם ידע את חוה, וזהו ע"ד שנתבאר בלק"ת בד"ה במדבר סיני באוהל מועד דרוש הראשון דף א' סע"ב, המשכת רצון העליון מלמעלה למטה והיינו ע"י בחי' אהל מועד כי מועד על שם ונועדתי שמה כו' לשון התקשרות ודביקות הקב"ה בנשמות כו' נודע בשערים בעלה כו' ובד"ה במדבר סיני דרוש השני, פ"ב ובהביאור שם פ"ה, משא"כ עכשיו שאין בהמ"ק קיים לא נמשך בחי' ונועדתי, וזהו אם לא תדעי לך, וזהו ע"ד אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה, תלים סי' ע"ד ט', כי מזיווג ויחוד הנ"ל נמשך השפעת הנבואה והדעת בכנס"י כמ"ש במד"ר פ' ויצא פ"ע, בענין והשקו את הצאן שמשם היו שואבים רוה"ק, והיינו ע"י שנתמלא הבאר מים חיים ממקור מים חיים את ה', וע' במד"ר ויקרא פ"א גבי נביאי ישראל משל לאדם שהולך אצל אשתו כו', וע' בילקוט בתלים רמז תת"י ע"פ אותותינו לא ראינו כו', ובלק"ת בשה"ש בד"ה אני ישנה ולבי ער פי' אותותינו לא ראינו אבל עכ"ז נמשכים האותות שהם האותיות רק שהם ע"ד מתן בסתר כו' וזהו אם לא תדעי לך היפה בנשים, שאע"פ שלא נמשך הדעת לך, אבל נמשך הוא למעלה, ולע"ל ומלאה הארץ דעה את ה', ועמ"ש ע"פ ולא ילמדו עוד איש את רעהו כי כולם ידעו אותי כו', ולכן צאי לך בעקבי הצאן, ועקבי הצאן י"ל ע"ד צאן ברזל, אשר אם מתו מתו לו כענין זאת התורה אדם כי ימות באהל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, וכת"י אליך ה' נפשי אשא, וכן ארז"ל פ"ק דתענית ע"פ ארץ אשר אבניה ברזל א"ת אבניה אלא בוגיה כו'.

ה) י"ל כי על שאלתה איכה תרעה דהיינו ענין הקרבנות שאינם ע"ז משיבה צאי לך בעקבי הצאן שהם האבות שהיו בבחי' מרכבה אע"פ שלא הי' עדיין כ"כ ענין הקרבנות, וזהו ע"י התפלה, כי הנה פ"ד דברכות דכ"ו ע"ב אתמר ר' יוסי בר חנינא אמר תפלות אבות * וריב"ל אמר תפלות כנגד תמידים תקנום, עמ"ש * ע"פ יפה שיחתן של עבדי בתי אבות מתורתן

ד) אם לא תדעי : לסעי' זה — ראה גם אוה"ת שה"ש ר"ע קלו.

ובד"ה במדבר . . . פ"ב . . . פ"ה : ב, ד, ד, ד.

ובלקו"ת . . . אני ישנה : לג, ג, לד, א.

ע"פ ולא ילמדו : ראה בהגהות לד"ה מי יתגן — אוה"ת שה"ש ע' תרמו ואילך.

ארז"ל פ"ק דתענית : ד, א.

ה) י"ל כי על שאלתה : ראה גם אוה"ת שה"ש ר"ע קלו.

אבות : אוצ"ל : אבות תקנום.

עמ"ש ע"פ יפה שיחתן . . . בניס : קטע זה רשום בצד הגליון, וגראה דשייך לכאן

של בנים, ונ' דמ"ד תפלות כנגד תמידין תקנום היינו מצד שבתפלה מקריבין ג"כ נפש הבהמית שבאדם כמו הקרבן שהיו מקריבים הבהמה, וכמ"ש בלק"ת פ' פנחס ובד"ה לבבתיני אחותי כלה, ומ"ד תפלות אבות תקנום זהו מצד האהבה דנפש האלקית ובבחי' א' זהו גבוה יותר כי העלאת נה"ב שרשה העלאת המרכבה תתאה פני אר"י דאכיל קרבנין ופני שור שורש נה"ב, אבל האבות הן מרכבתא עילאה חגי"ת דאצילות ועיין מזה בת"א פ' יתרו בד"ה ענין האבות הן הן המרכבה ובד"ה בכ"ה בכסלו, בענין ב' בחי' מס"נ שבק"ש, למס"נ באחד ובחי' בכל נפשך הנמשך אחר בשכמל"ו וזהו כשם שאין בלבך, כי יעקב ת"ת ולבך בינה, אלא אחד היינו עת"י יחידו של עולם, כך יב בקר דבריא, ובלבנו מ', אלא אחד היינו ז"א, כי בב"ע א"א להשיג בחי' עת"י אלא ע"י התלבשותו בז"א, משא"כ בינה עלמא דאתי התגלות עת"י בעצם כו', א"כ האבות הן הן המרכבה זהו גבוה הרבה מבחי' מרכבה תתאה, וע"ז אומר כי אם שאין מזבח וקרבנות, לכי בעקבי הצאן היינו להעלות צאן אדם שהנה"א תהי' בבחי' צאן והוא ע"י הג' תפלות, ועו"ל כי חסד חפצתי ולא זבח, ותפלה נק' גומל נפשו איש חסד והיא בכלל גמ"ח ברש"י פרק מפנין, וע' בילקוט במיכה ע"פ חסד חפצתי ולא זבח ועמ"ש בד"ה בהעלותך דרוש הראשון בענין שיורד ע"פ מדותיו ובד"ה בהעלותך דרוש השני בענין חייך שלך גדול משל הנשיאים, ועד"ז י"ל בענין התפלה שהיא ג"כ דוגמת העלאת הנרות ובילקוט ר"פ בהעלותך הקרבנות בזמן שבהמ"ק היו נוהגים אבל הנרות לעולם שנאמר אל מול פני המנורה ופי' המג"א בספרו זית רענן היינו נרות דשבת או דחנוכה וע' בהרמב"ן עכ"ל ואפ"ל אבל הנרות לעולם היינו נר הוי' נשמת אדם, ע"ד כל הגשמה תהלל י"ה כמ"ש בד"ה רני ושמחי דרוש הראשון וע"ש וא"כ זהו ענין התפלה, והנה בהאבות נאמר לתת להם כימי השמים על הארץ, כי שני האבות היו תק"ב שנה כמו שיש בין שמים לארץ, ועי"ז המשיכו כי כל בשמים ובארץ ועמ"ש בישע"י סי' א' ע"פ אם יהיו חטאיכם כשנים, לכן

(ראה גם אוה"ת שה"ש שם), ראה ד"ה יפה שיחתן בסה"מ תקס"ג ח"א ע' לו, אוה"ת חיי"ש קכה, ב.

בלק"ת פ' פנחס: ראה שם עח, א ואילך, עו, א.

ובד"ה לבבתיני: לקו"ת שה"ש כה, ג ואילך.

בת"א בד"ה האבות: עב, ד ואילך.

ובד"ה בכ"ה בכסלו: כט, ב.

ברש"י פרק מפנין: שבת קכו, רע"ב, וראה בארוכה אוה"ת משפטים ע' א'קנו.

אקסב ואילך.

בילקוט במיכה ע"פ חסד חפצתי: באוה"ת שם מציי"ן לילקוט הושע רמו תקכב.

בד"ה בהעלותך דרוש הראשון: ל, ג.

ובד"ה בהעלותך דרוש השני: לא, ג ואילך.

ואפ"ל... הנרות לעולם... נשמת אדם: ראה גם אוה"ת בהעלותך ס"ע שכה, שם

כרך וא"ו ע' איתשסה, לקו"ש ח"כ ע' 499, 505.

בד"ה רני ושמחי: תו"א לו, א ואילך.

ע"פ אם יהיו חטאיכם: אוה"ת נ"ך ע' פח.

כמ"כ ע"י צאי לך בעקבי הצאן שהם האבות כנ"ל יומשך למען ירבו ימיכם
כו' כימי השמים על הארץ.

ו) ורעי את גדיותיך י"ל כי הנה מלכא אמר גדיא יאי ומלכתא אמר אמרי
יאי, וארז"ל מ"ט עזי מסגין ברישא כברייתו ש"ע ברישא חשוכא
והדר נהורא ופרש"י סתם עזים שחורות סתם רחלות לבנות, רפ"ח דשבת,
דע"ז ב', והנה בעת שאין בהמ"ק נק' כנס"י שחורה אני, כי בזמן בהמ"ק שהיו
מקריבין התמידין שהם כבשים בחי' אור, ולכן בקדשים הלילה הולך אחר
היום, וכענין כתפוח שפריו קודם לעליו, וזמן שאין בהמ"ק קיים נק' לילה,
כי בלילה לא מקריבין שום קרבן וכמ"ש שנים ליום, כמבואר במסכת תמיד
פ"ג, וע"כ נק' אז שחורה אני, וזהו אם לא תדעי לך היפה בנשים כי ורחל
היתה יפ"ת ויפ"מ והיינו בחי' כבשי' שהם נהורא, משא"כ עכשיו נק' אסתר
אסתר * אסתיר פני ואז מה קול גדיא שהם שחורות, ולכן נאמר ורעי את גדיותיך
אך שחורות זה נאמר בו שחורה אני ונאוה כי מהחושך נמשך יתרון האור,
ע"י דמהפכים חשוכא לנהורא (עו"ל בעקבי הצאן ע"ד אונים כרית לי עולה
ומנחה לא חפצת) ועי"ז נמשך בה גלוי האהבה המסותרת שהיא אש שחורה
מבחי' ישת חשך סתרו, פנימי' הלב משא"כ הקרבנות כבשי' היו על מזבח
החיצון, ועמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה שחורה אני ונאוה, דרוש הראשון והיינו
כיריעות שלמה שהם לבנים מבפנים רק מבחוץ הם שחורים וכו', וא"כ ורעי
את גדיותיך אזיל לשיטתי דס"ל גדיא יאי וכמ"ש במד"ר ס"פ מצורע דדוקא
בבבל נאמר כולך יפה רעייתי וכמ"ש בד"ה צדקת פרזונו כו' שמוזה נמשך
בחי' הנצח.

ז) ענין היפה בנשים נתבאר שער הפורים ד"ה עד דלא ידעי בין כו' כי
ארור המן גימ' היפה בנשים וכן ברוך מרדכי, וכן היו שני האבות
תק"ב שנה, וזהו כימי השמים על הארץ, וע' בירושלמי פ"ט דשבת ה"ג בענין

ו) ורעי את גדיותיך : לסעי זה — ראה גם אוה"ת שה"ש ס"ע קלו ואילך.
מלכא אמר גדיא יאי : פסחים נו, א.
אסתר : אוצ"ל : הסתר, וכ"ה באוה"ת שה"ש שם.
מה קול גדיא : ראה אסתר ספ"ט, יל"ש אסתר רמז תתרנו, תו"א צד, סע"ד ואילך.
בלק"ת בשה"ש בד"ה שחורה : ד, ב ואילך.
בד"ה צדקת פרזונו : סה"מ תקס"ה ח"ב ע' תתקצ ואילך (ובהגסמן בהמ"מ להמאמר
שם). וראה אוה"ת שה"ש ע' קכה.
שער הפורים ד"ה עד דלא ידעי : מאמר כ"ק אדהצ"צ — לא נדפס לע"ע. נמצא
בכת"י 649 קמה, א ואילך (שם נמצאים מאמרים להיו"ט כו', שבראשם כותרת : שער
ר"ה, שער יוה"כ וכו' (חלק נד' באוה"ת דברים כרך וא"ו, אוה"ת על סידור (תפילה)
ע' רלד).
ארור המן, גימ' . . תק"ב שנה : ראה עוד בכ"ז : אוה"ת שה"ש ס"ע קלט.
יהל אור ע' תב, סה"מ עטר"ת ע' כו ואילך, לקוטי לוי"צ לזח"א ר"ע פד, וראה גם
לעיל סוסי"ה, וד"ה הגידה הנדפס להלן.

אם יהיו חטאיכם כשנים, כשנים שבין שמים לארץ, או כשני אבות, וגם גימ' מלכותו, עכ"פ היפה בנשים היינו כאשר כנס"י כלולה מג' אבות שעז"נ הנך יפה רעייתי כי היופי דוקא כשכלול מג' גוונים חג"ת ובת"ת מאיר הכתר שמשם נמשך היופי וכן פי' בזהר אמור דף ק"ג ע"ב ענין אהבת כלולותיך, דהיינו לשון התכללות מג' אבות שבכולן נאמר בחי' כל, וא"כ אם לא תדעי לך היפה בנשים ע"ד עד דלא ידעי בין ארור המן כו' לפי דקמיה כחשכה כאורה כו'.

שייך לעיל.

ועוד כי בהאבות ג"כ נאמר ושמי הוי' לא נודעתי להם, רק ע"י מ"ת נמשך גלוי זה ועמ"ש מזה בת"א ר"פ וארא ועמ"ש ע"פ וה' ברך את אברהם בכל בענין שנסתפק הרח"ו בלק"ת ר"פ לך לך אם היה הזווג בימי האבות, א"כ הרי אף שלא נודעתי להם בגלוי ש' הוי' שזהו עיקר היחוד סוכ"ע בממכ"ע עכ"ו הן הן המרכבה ובפרש"י ר"פ וארא שאמ"ל הקב"ה למרבע"ה חבל על דאבדין וכו', לכן מזה ילמדו כנס"י לטענת אם לא תדעי, להיות צאי לך בעקבי הצאן.

וע"ד הדרוש ע"פ הגידה לי, בענין השאלה איכה תרעה יש להקדים ענין רעייתי ישראל מפרנסין וע' מה שציינתי ע"ז לעיל סעיף א', והנה בד"ה לסוסי פי' שזהו המשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע, ובד"ה לבבתיני משמע העלאת הקרבן עולה בסוכ"ע וע"ש ספ"ב, וצ"ע בד"ה זאת חנוכת פ"ג והנה הקרבת הקרבנות ע"ג המזבח נק' אכילה כו' אבל יש בחי' אחרת והיא בחי' מקיף שהוא רק ריח שהנשמה נהנה ממנו ולא הגוף כו' ע"ש, והרי סוכ"ע הוא ודאי בחי' מקיף ואיך שייך שם האכילה, וצ"ל שם מגיע הבחי' שנאמר בקרבנות ריח ניחוחי והאכילה דקרבות דבר שהגוף נהנה ממנו זהו בכלים דע"ס הנק' וכמה גופין תקינת לון ומחבר האור עם הכלים, והאורות נמשכין מסוכ"ע, והכלים הן ממכ"ע כי שלשים כלים דאצי' מתלבשים בבי"ע, ויש להעיר לענין המזון שמחבר הנשמה עם הגוף שהם ב' הפכים כענין שלום בפשמ"ע ובפשמ"ט שנמשך ע"י התורה, ע' בד"ה בחודש השלישי לצאת וכן

שייך לעיל: כ"ה בגוכי"ק (ובין הקטע שלפניו לקטע זה — מקום פנוי לכמה שורות).

- בת"א ר"פ וארא: ג, א. ד.
- ע"פ וה' ברך: אוה"ת חיי"ש קכו, א.
- לעיל סעיף א': בריש ד"ה הגידה.
- בד"ה לסוסי: לקו"ת שה"ש יב, ג.
- ובד"ה לבבתיני: שם כה, ג ואילך.
- בד"ה זאת חנוכת: לקו"ת גשא כט, א.
- בד"ה בחודש השלישי: תו"א סז, ב.

תתמח אור שיר השירים התורה

התורה נק' לחם, ובהביאור שם פי' ע"ד שהכתר הוא הממוצע המחבר המאציל עם הנאצלים כו'. ובד"ה אני ישנה דתקס"ד פי' שיש ב' בחי' לחם הא' ע"מ הלחם מתברר באצטומכא באברי המזון שלמטה מחצר הכבד שהוא בחי' יהי רקיע פרסא בוח"א בראשית דל"ג. הב' לחם התורה שהתורה היא ע"י קול ודבור, והקול והדבור הרי הם באברי הנשימה שלמעלה מהפרסא כו' ואפ"ל שזהו כמו לחם מן השמים מן שאין בו פסולת ולא הי' צריך להתברר באצטומכא כלחם מן הארץ, או ע"ד שנתבאר בד"ה אכלו ריעים מה שטועם המאכל בתך זהו אכילה בפ"ע כו'.

והנה מבחי' פרנסה זו שישיראל מפרנסין לאביהם שבשמים מזה נמשך ג"כ הפרנסה בנפש כמ"ש בת"א פ' מקץ בד"ה ת"ר נר חנוכה דנ"ו ע"ג ובלק"ת בשה"ש בד"ה הנך יפה רעייתי, כמו ממה שמתחזק המוח נמשך הכח גם ברגל כו' וברא כרעא כו', ובד"ה יונתי בחגוי בענין רעייתי, והיינו מ"ש אכלתי יערי כו' אכלו ריעים כו', וע' בת"א בד"ה וישב יעקב דמ"ה ע"ב והנה בזמן שבהמ"ק קיים היה נמשך בחינה זו רעותא דלבא מגלוי אור א"ס ב"ה בהיכל קדה"ק כו' וכ"כ בד"ה כי ההרים ימושו כו' והוה משכני אחרין נרוצה ופי' בשה"ש רבה ממה שהשרית שכינתך בתוכנו כדכתיב ועשו לי מקדש אחרין נרוצה כו' ועיין בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית, דרוש הראשון, ולכן ע"ז אומרת כנסי על זמן שאין בהמ"ק קיים איכה תרעה, וע"ל בפסוק הגידה לי סעיף ג'.

איכה תרביץ בצהרים כי צהרים הוא עת צרה לצאן, שהחמה מצערתן, כך הוא משל החמימות מרצונות זרות הנמשך מחמה בישא שהוא ס"מ כמ"ש בת"ז תקון שמיני, שעז"ג וחפרה הלבנה ובושה החמה כו', ולכן נאמר איכה תרביץ להשקיט החום זר כו' דהיינו ע"י גשם נדבות שהוא התורה, ועז"ג בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני, והתורה דוחה בחי' לפתח חטאת רובץ ועז"ג איכה תרביץ כו', ועכשיו אין נמשך גשם נדבות

ובהביאור שם : שם קט, א ואילך.
ובד"ה אני ישנה דתקס"ד : סה"מ תקס"ד ע' קסב.
בד"ה אכלו ריעים : סה"מ תקס"ה ע' קגד. אוה"ת וירא כרך ז' תתשפב, ב ואילך.
בת"א פ' מקץ . . דנ"ו ע"ג : בהדפוסים שלפנינו : לג, ד.
ובלק"ת בשה"ש בד"ה הנך יפה : יג, סע"ד.
ובד"ה יונתי : טז, ד, ית, א.
בת"א . . דמ"ה ע"ב : בהדפוסים שלפנינו : כז, א.
בד"ה כי ההרים : לקו"ת תצא מ, א ואילך.
בד"ה מזמור שיר חנוכת : לקו"ת ברכה צה, ב.
איכה תרביץ : ראה גם אוה"ת שה"ש ע' קי, קיט. ולקו"ת מטות הנסמן בסמוך.

רק ושולח מים ע"פ חוצות ע"י שליח, שלמה אהיה בעוטיה עיין בפסוק הגידה לי ססעי' ד', ובלק"ת פ' מטות בד"ה ואשה כי תדור, ולכן הבקשה הגידה לי כו', ופי' התרגום איכדין יתפרנסון וישרון ביני עממיא עובדי גלולים דקשיין גזירתהון כחומתא וכשרבא שמשא בתקופת תמוז כו' ביני עשו וישמעאל ונק' עדרי חבירך שהם עובדי כוכבים ומחברים לך הכוכבים לומר שהם ג"כ אלקות כו', ולפירושו זהו כעין הקושיא שבגמרא איך כבשה אחת עומדת בין הרבה זאבים וארז"ל גדול הרועה שמצילה וע' ביומא פ"ו דס"ט ע"ב ואלו הן גוראותיו כו' וא"כ במשך בחי' זו מבחי' והגורא אל עליון, ועיין בת"א בד"ה ומרדכי יצא דקנ"ה סע"א אבל באמת אפילו כהיום כו' ובלק"ת בשה"ש בד"ה אני ישנה, ספ"א שזהו ענין לעושה נפלאות גדולות לבדו וזהו ענין קול דודי דופק כו' ע"ש ובהביאור ספ"א, ועד"ז אפשר לפרש ג"כ הגידה לי, לשון המשכה כמש"ל סעיף ב'.

וע"ז בא התשובה אם לא תדעי לך היפה בנשים ועמ"ש מזה בת"א פ' ויצא דל"ט סע"ב שלא נמשך בחי' היפה בנשים שה"ע ורחל היתה יפ"ת ויפ"מ לא נמשך זה בבחי' דעת שלימה, והוא ע"ד בחי' כרחל לפני גוזיה נאלמה שנתבאר בלק"ת פ' צו ובפ' פנחס בד"ה את קרבני לחמי, דרוש השני ובד"ה אלה מסעי, דרוש השני, ועיין לעיל בפסוק אם לא תדעי סעיף ד' המכוון שאין נמשך בחי' ונועדתי לך שהוא היחוד עליון, ומזה נמשך ולא אתנו יודע עד מה, ועמ"ש"ל ס"ז ענין היפה בנשים, ויש לפרש דמחמת שאין נמשך הדעת בכנס"י אין מתגלה בה בחי' יופי הנ"ל שהוא נמשך מהדעת כי הדעת הוא מקור חג"ת, והעצה לזה צאי לך בעקבי הצאן כמש"ל סעיף ה', ע"ד בהמות הייתי עמך, עיני בנאמני ארץ, וארז"ל יחזיק באמונה יתירה.

ורעי את גדיותיך, ע"ל ס"ו ובת"א פ' ויצא ועמ"ש ע"פ גד גוד יגודנו, על משכנות הרועים תרגם התרגום בהמ"ק שלע"ל ופי' שהוא ע"י דוד ושלמה, והנה על המקדש דלע"ל נאמר גדול יהי' כבוד הבית האחרון כו'.

בפסוק הגידה לי : לעיל במאמר זה.
 ובלק"ת פ' מטות בד"ה ואשה : פו, א. וראה גם אוה"ת מסו"מ ע' אישלא.
 הקושיא שבגמרא איך כבשה : ראה פסיקתא רבתי פ"ט, ב. וראה תנחומא תולדות ה. אסת"ר פ"י, א.

וארז"ל גדול הרועה : תנחומא ואסת"ר שם.
 בת"א . . דקנ"ה סע"א : בהדפוסים שלפנינו : צג, א.
 ובלק"ת בשה"ש בד"ה אני ישנה : לד, א.
 בת"א פ' ויצא דל"ט סע"ב : בהדפוסים שלפנינו כג, ג.
 בלק"ת פ' צו : ה, ד.
 ובפ' פנחס בד"ה את קרבני : עת, ד.
 ובד"ה אלה מסעי : פת, ג.
 ובת"א פ' ויצא : כג, סע"ג.
 ועמ"ש ע"פ גד גוד : אוה"ת ויחי שפב, א ואילך.

והיינו לפי שיתברר מבחי' אחר ע"ד כי שת לי זרע הבא ממקום אחר במד"ר
 פ' בראשית פכ"ג, וע' מענין שבעה רועים בת"א פ' מקץ בד"ה ת"ר נ"ח
 ובלק"ת פ' בהעלותך בד"ה מנורת זהב כו'.

מענין עדרי חבירך עמ"ש ע"פ עתה ידעתי כי גדול ד' מכל האלקים בפ'
 יתרו י"ח י"א, וע' זח"ב פ' בשלח דנ"ח ע"ב ע"פ מי כמוכה באלים
 הוי'.

מענין על משכנות הרועים, עמ"ש בענין שבעה רועים ושמונה נסיכי אדם,
 במיכה סי' ה' ד', ועיין מזה ג"כ בת"א פ' מקץ סד"ה ת"ר נר חנוכה
 ב"ש אומרים, ועפ"ז ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים בא לרבות שמונה
 נסיכי אדם שנמשכו מבחי' שלמעלה ממשכנות הרועים, כי הרועים הם שבעה
 ונמשכו מז"ת, וכמו יעקב הוא ז"פ הוי' מה"ט, והרועים שהם שמונה נמשכו
 מהבינה שהיא רקיעא תמינאה, והיא נק' על שמים על ז"א הנק' שמים כו'.

הגיזה לי שאהבה נפשי איכה תרעה כו' אם לא תדעי לך היפה בנושים צאי
 לך בעקבי הצאן כו', פי' נפשי שהוא ניצוץ אלקות שבנה"א האהבה
 לדבקה בו ית' אף שאינו מרגיש כלל, כי האהבה מוסתרת מחמת שהנפש
 אלקית בגלות בגוף ונה"ב, והוא כמ"ש ואני בתוך הגולה על נהר כבר כו'
 פי' אני הוא שכינה בחי' מל' המקבלת ההמשכה וגילוי אור א"ס ע"י נהר
 יוצא מעדן להשקות את הגן כו' ובזמן הגלות פסק מימיו נביעו דעדן בנהר
 והו"ע נהר כבר שהי' בו מים מכבר ועתה נפסק, וכמ"ש כי מפני הרעה
 נאסף הצדיק צדיק בחי' יסוד המשפיע לבחי' מל' בחי' נהר יוצא כו' ובגלות
 נאסף ונכלל בשרשו בבחי' ג"ר והו"ע כבר הכ' בחי' כתר והב' בינה והר' ראשית

בת"א . . בד"ה ת"ר נ"ח : לג, ד ואילך.

זבלק"ת . . בד"ה מנורת זהב : לג, ב ואילך.

ע"פ עתה ידעתי : אוה"ת יתרו ע' תשלג.

בענין שבעה רועים . . במיכה : אוה"ת ג"ך ע' תעט ואילך.

בת"א . . סד"ה ת"ר נר חנוכה : לג, ד ואילך.

הגיזה לי : נדפס מכת"י 17 שצד, א. ונראה שהוא הגחה ממאמר כ"ק אדמו"ר הציצ

[הביכל כולל הרבה ממאמרי כ"ק אדהצ"צ], וראה ד"ה זה שנדפס לעיל לפני"ז ובהנסמן

בהמ"מ שם.

חכ' ומה שקדם הב' להר' כי כסדרן מכתר לחכמה ומחכמה לבינה חכמה שרש קו הימין והחסד גובר ובגלות בינה שרש קו השמאל הגבורות גוברים ולכן הב' בינה קודם להר' חכמה והו"ע כבר כו' וכמ"ש ונהר יחרב ויבש וארז"ל יחרב בבית ראשון ויבש בבית שני כי שתי בתי ישראל ב"ר וב"ש שרשן הגילוי מבחי' ב' הה' דשם הוי' שבבית ראשון האיר הגילוי מבחי' ה' עילאה ובית שני הוי' הגילוי מבחי' ה' אחרונה דשם הוי' ולכן הוי' חסר ה' דברים בב"ש ארון ונביאים כו' נגד ה' עילאה וה' עילאה מקבל ההמשכה מבחי' יו"ד דשם הוי' כנודע שראשית הגילוי מאור א"ס ב"ה א"א להעולמות לקבל אם לא ע"י צמצום האור והוא נקודה דיו"ד בחי' חכ"ע שנק' אין למעלה מהשגה וכמ"ש והחכ' מאין תמצא כו' והה' התפשטות אורך ורוחב בחי' בינה הוא מה שבא אור א"ס בגילוי השגה והבנה נק' יש כמ"ש להנחיל אוהבי יש כו' ואין ויש ב' הפכים.

ולכן ארז"ל ע"פ או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי כו' כל העוסק בתורה משים שלום בפשמ"ע ובפמשלמ"ט פמשמ"ע הוא בחי' השלום והיחוד בבחי' י"ה דשם הוי' ושלום בפשמ"ט הוא בבחי' ו"ה כי ה' אחרונה דשם הוי' מקור לעולמות תחתונים בי"ע בעלי גבול כו' לכן נק' פמשמ"ע והשלום בבחי' י"ה כי היו"ד בחי' אין שלמעלה מהשגה והה' בינה שהוא ההשגה נק' יש והגם שבחי' חו"ב הם תרין ריעין דלא מתפרשין שיחודם תמידי הוא בחי' חיצוניות חו"ב שלצורך להחיות העולמות מאין ליש שצריך לחדש תמיד חיות העולמות מאין ליש הוא ע"י בחי' יחוד חו"ב אין ויש כו' אבל פנימי חו"ב שהוא גילוי פנימיות אור א"ס שמאיר בח"ע דתורה להיות יחוד פנימי דחו"ב הוא ע"י עסק התורה שמשים שלום בפשמ"ע בחי' י"ה ובבית ראשון שקלקלו וגרמו ע"י העונות דאסתלק יו"ד דשם הוי' לא"ס ב"ה ולא האיר בה' עילאה היפך השלום שע"י עסק התורה והו"ע ונהר יחרב בבית ראשון שבחי' ה' עילאה דשם הוי' הוא בחי' בינה שהוא נהר היוצא מעדן בחי' ח"ע יחרב כו' ולא האיר בו נביעו דעדן עילאה בחי' יו"ד דאסתלק לא"ס ב"ה כו' ולכן הוי' גלות בבל שבעים שנה כי ז' מדות עליונות לך הוי' הגדולה והגבו' כו' מקורם מקבלים ההמשכה מבחי' בינה דאצי' בחי' נהר יוצא מעדן כו' כמ"ש בזה שזוהו פי' הפסוק והי' שבעת ימים תחת אמו כו' דאינון ז' מדות עליונות מתעטרין באימא עילאה בינה דאצילות דרביעא על בנין וכיון דחטאו ישראל ואתחריב מקדשא לא אשתכח אימא רביעא עליהו והו"ע ונהר יחרב כו' וכדין יו"ד אסתלק לעילא לא"ס ב"ה ונהורא ונביעו דאימא עילאה לא הוה נהיר בו' מדות עליונות וכל מדה וספירה כלולה מיו"ד ספירות ולקבל שבעין שנין דילה אתמשך גלותא דבית ראשון שבעין שנין

חסר בב"ש . . ארון ונביאים : יומא כא. כ ופרש"י שם.
 בזה שזוהו פי' הפסוק והי' שבעת ימים : ראה זח"ב ט. ב וזח"ג צב. א.

והו"ע כס י"ה והוה פרודא בין בחי' י"ה לבחי' ו"ה כמארז"ל בקליפות עמלק אין השם שלם כו' ובית שני האיר הגילוי מבחי' ה' אחרונה דש' הוי' שמקבל ההמשכה מבחי' וא"ו דשם הוי' ותמונת הוא"ו ג"כ בראשו יו"ד ואח"כ נמשך הקו והוא ג"כ בחי' נהר יוצא מעדן שלפעמים מפרשים הנהר בחי' בינה דאצי' ולפעמים מפרשים הנהר הוא בחי' יסוד ז"א שמאיר במל' בחי' גן כו' אך בבית שני נאמר ונהר כו' ויבש יבישות הוא יותר מיחרב (כמו אחר המבול בתחלה חרבו המים כו' ואח"כ נאמר יבשה הארץ) ועי"ז ה' תתאה אתחשך ונפלת בגלותא.

והו"ע ואני בתוך הגולה בחי' אני שכינה מל' בגלותא כמארז"ל גלו לבבל שכינה עמהם כו' והנהר נק' נהר כבר שהי' בו מים כבר ועתה פסק מימיו דנביעו ונהר יוצא מעדן כו' ומוזה נמשך שהאהבה שבנה"א הוא בחי' שאהבה נפשי כו' ששרשה ג"כ מבחי' מל' כנס"י דלעילא כו' מוסתר האהבה בגלות בגוף ונה"ב המכסה ומסתיר על אור הוי' שבנה"א כי האהבה שבנפש האלקית הוא כאהבת הבן אל האב כמ"ש בנים אתם להוי' כו' והוא כמארז"ל אין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן ואנו רואים הגם שקריאת התינוק אבא הוא בלי השגות שכל ודעת איך הוא אביו שהולידו כו' שאין לו השגה ודעת זה כלל, ואעפ"כ יש לו התקשרות עצמיות ונפשו קשורה בנפשו ויש לו געגועים על אביו והן[א] מפני [ש]ע"י טעימת הלחם נמשך בו דעת הנעלם שלמעלה מהשכל והשגה והקריאה שלו הוא עצמיות כו' כמ"כ יובן מה שאנו קוראים ואומרים כי אתה אבינו כו' כמו עד"מ הבן נמשך ממוח האב כמ"כ נש"י נמשכו מפנימיות ח"ע דאצי' שהוא בחי' היר"ד דש' הוי' וניצוץ אלקות שבנה"א הוא מבחי' קוש"י שהוא למעלה גם מהיר"ד הוא בחי' כתר דלא אתרמיז בשום אות כי אותיות הן בחי' כלים לאורות אבל בחי' כתר עליון לא אתרמיז בשום אות וכלי כ"א בבחי' קוש"י אך כמו שלמעלה בזמן הגלות ואני בתוך הגולה אין מאיר בחי' יו"ד וקוש"י בבחי' נהר יוצא מעדן להשקות הגן בחי' מל' והו"ע ונהר יחרב ויבש כו' כמ"כ בנפש האלקי' ששרשה מבחי' מל' אין מאיר בחי' שאהבה נפשי כו' ששרשה מיוד וקוש"י כ"א האהבה מסותרת בנה"א והיא מלובשת בגלות בגוף ונה"ב וזהו הגידה לי כו' פי' הגידה כמו ונהר דנגיד ונפיק מקדמותי כו' ל' המשכה שבקשת כנס"י שיומשך האהבה דנה"א בגילוי ותיבת הגידה ג' י' ד' ה' ג' הוא גמ"ח גומל דלים שנמשך ההשפעה לבחי' ד' שהוא בחי' מל' שנק' דלת ע"י היר"ד שבאמצע הוא בחי' יסוד כו' וכשמקבלת ההשפעה נעשה מן ד' ה' כמו בתמונת הד' כשנעשה בו יו"ד נההוזה ה' ובחי' מל' כשמקבלת ההשפעה מבחי' ז"א נק' ה'.

כמארז"ל . . אין השם שלם : ראה תנחומא ס"פ תצא. רש"י ס"פ בשלח. תו"א פו, ב. לקו"ת פי' ראה יח, ג (ובהמ"מ לשם — הוצאת ה'תשר"מ).
 כמארז"ל גלו לבבל שכינה עמהם : ראה מגילה כט, א. לקו"ש ח"ז ע' 210. ושי"ג.
 כמארז"ל אין התינוק יודע לקרות אבא : ברכות מ, א.

אור שיר השירים התורה תתנ

וגם עוד יש לפרש הגידה ל' הגדה וכמארוז'ל בספרי ע"פ ולדבקה בו למוד דברי אגדה שמתוך כך אתה מכיר מי שאמר והי' העולם וכן ארוז'ל ע"פ והוא כזרע גד לבן כו' כאגדה המושך לבו של אדם כו' כי וברדת הטל ירד עליו המן ובחי' טל הוא אתדל"ע המעורר אתעדל"ת והענין כמ"ש בזהר תלת דרגין אינון קוב"ה ואורייתא וישאל, וכולהו דרגין על דרגין סתים וגליא קוב"ה סתים וגלי' הן ב' שמות הוי' אלקים תורה סתים וגליא מ"ת הי' גלוי גליא דאורייתא ולע"ל ישקני מנשיקות פיהו יהי' גילוי פנימית טעמי תורה כמ"ש ברש"י והוא בחי' סתום וישאל סתים וגלי' הן ב' שמות יעקב וישאל שהן כנגד ב' שמות הוי' אלקים כמ"ש בזהר ותורה הוא הממוצע המחבר ישראל עם קוב"ה וע"י גלי' דאורייתא הוא התחברות פנימית ישראל לסתים פנימי' אור א"ס ב"ה, ובאגדה מלובש סודות ופנימיות התורה ולכן מושכין לבו של אדם כו' שמתוך כך אתה מכיר מי שאמר הי' העולם ולבא לאהבה ולדבקה בו כו' וכענין משכני אתעדל"ע מלמעלה וממילא אחריו נרוצה כו'. והנה נודע שמ"ת הי' גילוי גלי' שבתורה הוא בחי' אירוסין ולע"ל שיהי' גילוי פנימית התורה נק' נשואין כמ"ש כי בועליך עושיך הי' צבאות כו' וכמו שא"א להיות נשואין בלא אירוסין תחלה כך א"א לקבל גילוי פנימיות התורה עד שיקבל וידע תחלה נגלה שבתורה והן ההלכות שבתורה והמן נק' בזהר מזונא דחכמתא וירד בזכותו של משה פנימי' ח"ע ונחנו מה כו' ולכן לא הי' בו פסולת כלל, ונאמר בו כזרע גד לבן פי' כנודע שגוון לבן מורה על אור עצמות אור א"ס שלמעלה מבחי' מדות וספירות עליונים שנק' גוונין כו' כמו גוון לבן הוא עצמות ולא כמו שארי גוונין שעושיין ע"י צבע כו'.

והנה טענת כנס"י על הגלות איכה תרעה כו' כי כנס"י נק' רעייתי פרנסתי וארוז'ל ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים כו' ע"י שני התמידין בכל יום כו' לחמי לאישי כו' ובחורבן בהמ"ק ובטל התמיד איכה תרעה כו' וכמ"ש בזהר ויקרא י"ז ע"פ זה כל זמנא דכנס"י אשתכחת בי' בקודב"ה כביכול קודב"ה בשלימו ורעי כו' זן לגרמי' מההוא יניקו דחלבא דאימא עילאה ומההוא יניקו אשקי לכל שאר אחרגין כו' והענין כמ"ש גדול הוי' ומהולל מאד בעיר אלקינו כו' פי' כמו עיר מקובץ מכמה בתים כמ"כ למעלה אותיות הדיבור נק' בתים בס"י שתי אבנים בונות שתי בתים כו' וכללות עולם הדיבור בחי' מל' דבר הי' שבעש"מ נק' עיר אלקינו שבכל העש"מ נו' רק שם אלקים וגדול הוי' הוא

וכמארוז'ל בספרי ע"פ ולדבקה בו : ספרי עקב יא, כב.

ארוז'ל ע"פ והוא כזרע גד : מכילתא בשלח טו, לא.

בזהר תלת דרגין אינון : זח"ג עג, א.

כמ"ש ברש"י : בשה"ש א, ב.

יעקב וישאל . . . הוי' אלקים כמ"ש בזהר : זח"א קעד, א.

בזהר מזונא דחכמתא : זח"ב סב, א.

וארוז'ל ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים : שהש"ר א, ט. זח"ג ז, ב. יל"ש פקודי

רמז תית.

בחי' אור א"ס שמאיר בח"ע דאצי' שמתלבש באותיות הדיבור להוות ולהחיות רבוא רבבות עולמות מלאכים ונשמות הוא התפשטות גדולתו ית' וכשמתלבש ומאיר גלוי שם הוי' בעיר אלקינו שם אלקים הוא התחברות משפיע ומקבל ונודע שבמקום שיש התחברות משפיע ומקבל נשפע תוס' וריבוי שפע והארה מלמעלה ממקום גבוה נעלה יותר משל ב' הבחי' משפיע ומקבל וכמ"ש זכר ונקבה בראם ויברך אותם וכן במצות צדקה שמתחבר העשיר עם העני עי"ו העשיר מקבל תוס' ברכה כמ"ש ברות עם בועז אשר עשיתי עמו כו' וזהו גדול הוי' בעיר אלקינו פי' עם עיר אלקינו שע"י גילוי והארת שם הוי' בשם אלקים גלוי אלקות בעולמות עי"ו נמשך מלמעלה מעלה תוספת אור בשם הוי'. והו"ע גדול הוי' כו' וכמ"ש בזהר ויקרא ה' פי' עם עיר אלקינו דמלכא בלא מטרוניתא לאו מלכא הוא ולא גדול הוא ע"ש. ועוד יובן זה בפ"י הוי' שלכאורה הל"ל הוי' יחיד שמורה יותר על אחדות אבל אחד הוא אחד המנוי כמו ביום ראשון נאמר ויהי ערב כו' יום אחד ואעפ"כ נאמר אחריו יום שני יום שלישי כו' אבל יחיד מורה על אחדות הפשוט והל"ל ה' יחיד וכמו שאומרים יחיד חי העולמים כו' מלך יחיד כו' אך עיקר המכוון בפ"י הוי' אחד שהח' מורה על ד' רקיעים וארץ מעלה ומטה והד' מורה על ד' רוחות הגם שנתהווה העולם ו"ק מעלה ומטה וד' רוחות העולם וכן ו"ק רוחנים ששרשם מבחי' שש מדות עליונות לך הוי' הגדולה והגבו' כו' הם בטלים במציאות באור א"ס ב"ה ואתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא אחר שנבה"ע כי אני הוי' לא שניתי כו' שכל העולמות עליונים ותחתונים בטלים במציאות באור א"ס שע"ו מורה האלף אלופו של עולם ולכן נאמר הוי' אחד שזהו רבותא יותר. אך עוד יש בפ"י אחד אח ד' הקדב"ה גק' אח כמ"ש מי יתנך כאח לי כו' וכנס"י בחי' מל' גק' ד' שבחי' מל' מקור לד' חיות המרכבה והתחברות הקדב"ה וכנס"י גק' אחד כי ההמשכה זו הוי' אחד גילוי אלקות בעולמות כנס"י ונש"י הם הממשיכים הגילוי אלקות בעולמות שלכן גק' כנס"י תמתי שמתמת ומשלמת להקדב"ה כמ"ש בזהר ויקרא ד' ז' זיוגא דדכר ונוק' אקרי אחד. דכר בלא נוק' פלג גופא אקרי וכד כנס"י בגלותא וקוב"ה אסתליק לעילא זיווגא אתפרש כו' ולכן כתיב ביום ההוא יהי' הוי' אחד ושמו אחד כו' ע"ש כי העולמות והנבראים נראין ליש ונפרד כו' וכנס"י משלמת היחוד גלוי אלקות בעולם דירה בתחתונים כו' ולכן אומרים בק"ש ב' שמות הוי' כי להיות הוי' אחד הגילוי למטה שרש ההמשכה משם הוי' הראשון וכמ"ש בפ"י גדול הוי' כו' כשמתחברים משפיע ומקבל נמשך תוס' אור שלמעלה מב' הבחי' משפיע ומקבל וכנודע שב' שמות הוי' שבפסוק ראשון דק"ש הוא בחי' עתיקא וז"א והגילוי יהי' לע"ל כמ"ש ביום ההוא יהי' הוי' אחד כו' וארז"ל אטו האידינא לאו אחד הוא כו' והיינו מפני שלע"ל יהי' בגילוי למטה דירה בתחתונים היוצא מזה שבחי' גדול הוי' כו' הוא עם עיר אלקינו דוקא וכן הוי' אחד הוא ע"י התחברות הקדב"ה וכנס"י שממשכת גלוי אחד בארץ כו'.

ולכן הטענה כשכנס"י יהי בגלות איכה תרעה איך תזון גרמך כמ"ש בזהר ויקרא די"ז ע"ב ואמר לה הקב"ה שבוק אנת דידי דהא דידי מלה טמירא הוא לאתידע והענין כמ"ש בזהר אחרי ע"ד כד מלה תלי' בתשובה כו' כדין ה' עילאה נטיל ואנגיד לוא"ו ויו"ד לגבי והו"ע הוי' אחד וכד תשובה לא אשתכח ולא תלי' בתשובה הו"ע אוי כו' פי' יו"ד הוא בחי' יסוד המשפיע למל' והוא"ו בחי' ז"א דאצי' וכד תלי' בתשובה ה' עילאה בינה אנגיד לו' וי' לגבי' כו' וכד אסתלק קודב"ה לעילא לעילא ולא תלי' בתשובה הו"ע אוי כו' שבחי' א' פלא בחי' סתר אנגיד לו' וי' לגבי והו"ע אוי שהחרבתי את ביתי כו' ע"ש והענין י"ל לכאורה כמ"ש במד"ר בקהלת ע"פ יש אחד ואין שני לו גם בן ואח אין לו, יש אחד זה הקדב"ה גם בן ואח פי' המ"כ שאין לו חבור בבית זוג כו' אלא שחבב הקדב"ה את ישראל וקראן בנים שנאמר בנים אתם להוי' אלקיכם וכן הוא במד"ר ואתחנן כל מה שבראתי כו' בראתי זוגות אבל כבודי אחד ומיוחד כו' והענין כי כל מה שנו' בספרים ענין יחודים עליונים כמו יחוד חו"ב ומדות ודיבור יחוד זו"ג זהו הכל רק באצי' ע"ס דאצילות וכן בבי"ע בחי' יחו"ת ששם יש משפיע ומקבל אור מקיף ואור פנימי אבל אור א"ס ב"ה בעצמו הוא יחיד ומיוחד למעלה מעלה ממהות ע"ס דאצי' שאפי' ח"ע שהיא ראשית האצי' הוא כעשי' גשמיות אצלו ית' לכן באור א"ס ב"ה לא שייך לומר כלל בחי' יחודים עליונים כי הוא יחיד ומיוחד והו"ע יש אחד ואין שני לו כו' רק כשמתלבש ומאיר אור א"ס בע"ס דאצי' נק' ח"ע אב ראשית ומקור הגלוי לע"ס ובינה שמקבלת מבחי' חכמה נק' אם הבנים כו' ובחי' מדות עליונות נק' בנים כו' ובחי' מל' נק' בת כמארז"ל לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו' והו"ע אלא שחבב הקדב"ה לישראל וקראן בנים כמ"ש בנים אתם כו' כי נש"י מושרשין בבחי' ז"א דאצי' והענין כי הרי הארת אור א"ס ב"ה מלובש בע"ס דאצי' שהרי ענין ע"ס זהו מה שהוא ית' מניח את אורו הגדול הבלתי גבול על הצד ומצמצם הארה ממנו להאיר בגבול ומדה שהן הע"ס דאצי' כח הגבול שיש בא"ס ב"ה כי לומר שהאור דא"ס מאיר רק בלי גבול וא"א להאיר אורו ית' בגבול זהו חסרון בחיק הבורא ית' שהוא כל יכול ואנת הוא שלימותא דכולא לכן אע"פ שהע"ס דאצי' הן מקורים לעולמות בי"ע בע"ג ומדה כו' מפני שהן כח הגבול שיש בא"ס ב"ה והוא כח גבורתו של א"ס ב"ה שמצמצם אורו לשכון ולהאיר בהם עד שמייוחד עמהם בתכלית וא"כ הם אלהותו ית' ממש.

ויו"בן זה ע"ד שנאמר הגה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך כו' ואעפ"כ צמצם שכינתו בין שני בדי הארון במקום אמה על אמה ועד"ז הו"ע

כמארז"ל לא זו מחבבה : ראה שמו"ר ספנ"ב. במדבר"ר פי"ב, ח. שהש"ר ספ"ג. פסיקתא דר"כ פ"א.
צמצם שכינתו . . במקום אמה על אמה : ראה תנחומא ויקהל ז : בתוך הארון כו' צמצם שכינתו. שהש"ר א, טז (ב). ב"ר פ"ה, ו. ויק"ר ספ"י.

התלבשות אור א"ס בע"ס דאצי' ולכן מצד התלבשות אור א"ס בע"ס שייך לומר על נש"י בנים אתם להוי' כו' עד"מ הבן שהוא עצמיות אחד עם האב ונמשך מטיפת מוח האב כמו"כ נש"י נמשכו מבחי' ח"ע והו"ע כי אתה אבינו כו' מצד התלבשות אא"ס בח"ע והו"ע שחבבן וקראן בנים כו' כי נש"י מושרשים בבחי' ז"א מדות דאצי' כו'. אך הנה נודע שעל זמן הגלות נאמר קודב"ה בגלותא אסתלק לעילא ולעילא פי' שנסתלק מלהאיר בבחי' ע"ס דאצי' ולעילא לעילא הוא לבחי' מוהו"ע * בחי' יחיד ממש שהו"ע יש אחד ואין שני גם בן ואח כו' שלמעלה מבחי' יחודים עליונים וא"כ אין טענה איכה תרעה כו' ורעייתי פרנסתי כו' שזהו שייך בהמשכות תוס' אורות בע"ס דאצי' אבל בעצמיות אא"ס ב"ה אין שייך כלל הטענה איכה תרעה והו"ע ידי מילה טמירא לאתיידע. אבל באמת תירוץ זה אינו מתיישב עדיין כי ענין הגלות הוא כמ"ש בפתח אליהו וכד אנת תסתלק מינייהו אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא שהוא הסתלקות האורות מהכלים דאצי' ולכן נמשל הגלות לשינה כמ"ש ויקץ כישן הוי' כו' עד"מ השינה הוא הסתלקות האורות שאין מאיר אור השכל במוח וכח הראייה בעין וכח השמיעה באזן ונשאר קיסטא דחיותא חיות הגוף כמ"כ בנמשל הוא הסתלקות פנימי' האורות מהכלים אבל הכלים והשמות נשארו באצי' ומהם נמשך חיות העולמות ולכן ארז"ל ע"פ היתה כאלמנה ולא אלמנה אלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים ודעתו לשוב כו' שהו"ע קודב"ה בגלותא אסתלק לעילא כו' ודעתו לשוב כו' א"כ הטענה אמיתית איכה תרעה כו' בהמשכת תוס' אורות בכלים דאצי' ע"כ י"ל דידי מילה טמירא לאתיידע בענין אחר והוא ע"פ מה שנת' ע"פ כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם כו' פי' האדם דלעילא דהיינו בחי' ועל דמות הכסא כמראה אדם כו' שיחי' מבחי' הלחם דהיינו תורה כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו' שנק' לחמי מזון שמחבר אור א"ס להתלבש בע"ס דאצי' שנק' כמראה אדם כו' כמו שהלחם הגשמי מחי' את האדם מפני ששרש דצ"ח הוא מעולם התהו בחי' ואלה המלכים כו' לפני מלוך מלך לבנ"י והאדם שרשו מעולם התיקון לכן הוא נזון ומקבל חיות מדצ"ח מפני ששרשם מעולם התהו רבוי האור לכן יש להם כח להחיות האדם וכמ"כ בלחם דתורה שירדה ונתלבשה בענינים גשמיים שנים אוהזין בטלית כו' שביוררים אלו הוא ממה שנפל בשה"כ מעולם התהו שלמעלה מבחי' אדם דתיקון, לכן התורה שלמטה דוקא נק' לחמי מזון שמחבר וממשיך תוס' אורות בבחי' כמראה אדם ע"ס דאצי' שנק' כמה גופין תקינת לון כו' וע"י עסק התורה ממשיך אא"ס נשמתא לגופא כו' והו"ע יחיה האדם דלעילא אך לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי הוי' כו' פי' מוצא

קודב"ה בגלותא אסתלק לעילא : ראה זח"א ר"י א. זח"ב נה, ב. זח"ג כ, ב. מוהו"ע : כ"ה בהכתיב. ואוצ"ל : מהו"ע. ארז"ל ע"פ היתה כאלמנה : תענית כ, א. מה שנת' ע"פ כי לא על הלחם : לקו"ת צו יג, ב. מטות פא, ב. עקב יד, א. ועוד.

אור שיר השירים התורה תתנו

מקור ושרש כמו מוצא מים כו' כי פי' הוי' הוא בחי' מל' דבר ה' שבעש"מ ומוצא ומקור פי' הוי' הוא בחי' רעדכ"ר בחי' כתר עליון ומבחי' זו שהוא למע' מהבירורים דתוהו ותיקון יחיה האדם דלעילא כי פסוק זה נאמר אצל המן למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו כו' כי המן ירד עם הטל וברדת הטל כו' והוא בחי' טל אורות טליך כו' טלא דנטיף מעתיקא כו' אתעדל"ע שלמעלה מעלה מאתעדל"ת ולכן המן נק' לחם מן השמים שלמעלה מעלה מלחם מן הארץ שהוא ע"י בירורים דתוהו ותיקון ולכן יש בו פסולת אבל המן שרשו למעלה מב' הבחי' דתוהו ותיקון ולכן לא הי' בו פסולת כלל וירד בזכות משה שנאמר בו כבוד פה היינו למעלה מבחי' דיבור והו"ע מוצא פי הוי' מקור ושרש ולמעלה מבחי' פי הוי' והו"ע למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחי' כו' שהוא בחי' הבירורים דתוהו ותיקון יחי' האדם כ"א על כל מוצא פי הוי' שלמעלה מב' הבחי' דתוהו ותיקון יחיה האדם דלעילא בחי' כמראה אדם כו'.

וזהו תשובה לכנס"י על טענתה איכה תרעה כו' מפני שבטלו התמידין והקרבנות כי ענין הקרבן הוא בירור שם ב"ן גימ' בהמה שעולה לשרשו בחי' שם ס"ג דעולם התהו שלמעלה מבחי' שם מה גימ' אדם והו"ע לחמי שנאמר בקרבנות מפני שע"י הקרבנות ממשיכים אורות דתוהו לבחי' אדם דתיקון אבל יש עוד בחי' מזון כמו המן לחם מן השמים שלמעלה מבירורים דתוהו ותיקון והוא בחי' אתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת בחי' טלא דנטיף מעתיקא כו' והו"ע על כל מוצא פי הוי' יחי' האדם דלעילא וזהו דידי מלא טמירא לאתיידע כו' אך תכלית הבריאה הי' שיהי' באתעדל"ת אתעדל"ע וכמ"ש ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה כו' וכמ"ש לבכתני אחותי כלה כו' שהקב"ה נק' לב כו' כמו שהלב מקבל החיות מקודם מהמאכלים ואח"כ פליג החיות לכל שייפין כו' אעפ"כ אין שייך הקושי' איכה תרעה כו' כי יש מזון שלמעלה מבירורים מבחי' מוצא פי הוי' כנ"ל ולכן שבוק אנת דידי כו'.

אך על טענתה השנית על הגלות איכה תרביץ בצהרים שלמה אהי' כעטי' על עדרי חבריך (ופי' דברים אלו מבואר במ"א) שזהו נוגע לכנס"י ע"ז הוא תשובת הקדב"ה לכנס"י אם לא תדעי לך לגרמך הרי לך עיטא היפה בגשים צאי לך בעקבי הצאן כו' פי' אם לא תדעי לך הוא המשכת הדעת בכנס"י כי בזמן בהמ"ק הי' אהל מועד מלשון ונודעתי לך ודברתי אתך כו' הוא התקשרות ודבקות הקדב"ה בגשמות ישראל, אלא שנודעתי הוא ע"י הדעת וההשגה בגדולתו ית' כמ"ש נודע בשערים בעלה הוא המשכת הדעת בגשמי' לכל חד וחד לפום מה דמשער בליבוי' כו' אבל ונודעתי הוא בחי' יחוד וקשר עליון מבחי' אנכי מי שאנכי שלמעלה מהשגה כו' וע"י בהמ"ק שנק' אהל מועד שהוא בחי' יחוד עליון מלשון והאדם ידע כו' הי' גלוי

שלמה אהי' . . . מבואר במ"א : ראה לקו"ת מטות פה, א.

השפעת הנבואה והדעת בכנס"י בפנימי' כמ"ש במד"ר ע"פ כי מן הבאר ישקו כל העדרים שמשם הי' שואבים רוח הקדש כו' אבל בזמן הגלות אם לא תדעי כו' שאין גלוי נבואה ורוחה"ק כמ"ש אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד כו' שאין המשכת הדעת והנבואה כו' והגם שהפי' לא ראינו בבחי' ראי' בגלוי אבל עכ"ז ממשיכים גם עתה גילוי אא"ס ע"י עסק תומ"צ אבל הוא ע"ד מתן בסתר שממשיכים תוס' אורות למעלה ולע"ל יתגלה למטה כמ"ש ומלאה הארץ דעה את ה'.

ופי' היפה בנשים היינו כאשר כנס"י כלולה מג' אבות שהם אהוי"ר ורחמים שע"ז נאמר הנך יפה רעייתי כו' כי היופי הוא כשכלול מג' גוונים דוקא והיופי שהן אהוי"ר ורחמים נמשכים ג"כ ע"י הדעת והשגה בגדולתו ית' גם היפה בנשים הוא חשבון כחשבון שני חיי האבות אך גם ארור המן גם ברוך מרדכי הוא ג"כ תק"ב כחשבון היפה בנשים כי מחמת אם לא תדעי לך שהוא בחי' עד דלא ידעי בין ארור המן כו' יוכל ח"ו להיות יניקה לסט"א מבחי' דקמי' כחשיבא כאורה כו' העצה לזה צאי לך בעקבי הצאן כו' כי טענתה איכה תרעה היינו ענין הקרבנות שאינם ע"ז משיבה צאי לך בעקבי הצאן פרש"י בשבת דל"ג ע"ב אבות הראשונים שהיו רגלי הצאן וחזוקן וא"כ פי' עקבי הצאן הפך מבחי' נופלים או כפופים שאינו עומד על רגליו יפה כמ"ש בלק"ת בד"ה כי ההרים ימושו כו' והענין י"ל כי הנה האבות היו בבחי' מרכבה אע"פ שלא הי' עדיין כ"כ ענין הקרבנות והוא ע"י התפלות כי הנה בגמ' ברכות דכ"ו ע"ב אתמר ר"י בר חנינא אמר תפלות אבות תקנום וריב"ל אמר כנגד תמידין תקנום וי"ל דלמ"ד תפלו תכנגד תמידין תקנום היינו מצד שבתפלה מקריבין ג"כ נה"ב שבאדם ששרשה ג"כ מפני שור כמו הקרבן שהיו מקריבין הבהמה אך נה"ב שבאדם שהיא ג"כ נפש השכלית זהו מפני ששרשה מבחי' פני אדם שבבחי' שור כמ"ש ופני אדם לארבעתן ולמ"ד תפלות אבות תקנום זהו מצד האהבה שבנפשה"א ששרשה מבחי' כמראה אדם עליו מלמעלה כו' ובבחי' א' זהו גבוה יותר כי העלאת נה"ב שרשה העלאת המרכבה תתאה פני ארי' דאכיל קרבנין ופני שור שרש נה"ב אבל אבות הן המרכבה מרכבתא עילאה דאצילות וכמ"ש בת"א בד"ה בכ"ה שהן ב' בחי' מס"ג שבק"ש למס"ג באחד ומס"ג דבכל מאדך הנמשך אחר בשכמל"ו והוא ג"כ כמאמר השבטים ליעקב כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבינו אלא אחד כי יעקב בחי' תפארת דאצי' ובלבו היינו בינה כמאמר בינה לבא ובה הלב מבין כו' אלא אחד היינו עת"י דאצי' יחידו של עולם כך אין בלבינו של הי"ב שבטים שהן בעולם הבריאה בחי' י"ב בקר דבריאה י"ב חיות המרכבה ובלבינו היינו מל' בחי' והים עומד עליהם מלמעלה אלא אחד

בלק"ת בד"ה כי ההרים ימושו : תצא מ' ב.

בת"א בד"ה בכ"ה : כט. ב.

כמאמר השבטים ליעקב : פסחים נה, א.

אור שיר השירים התורה תתנמ

היינו ז"א דאצי' כי בבי"ע א"א להשיג בחי' ע"י דאצילות אלא ע"י התלבשותו בז"א דאצי' משא"כ בלבך דיעקב בחי' בינה דאצי' התגלות ע"י דאצי' הוא בבונה א"כ האבות הן הן המרכבה זהו גבוה יותר מבחי' מרכבה תתאה וזהו אומרו צאי לך בעקבי הצאן י"ל כי עם היות שאין מזבח ואין קרבנות עכ"ז צאי לך בעקבי הצאן היינו להעלות צאן אדם שנה"א תהי' בבחי' צאן ע"י הג' תפלות וכמ"ש ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם פי' שנש"י נק' צאן אדם ולכאורה צאן אינו אדם ואדם אינו צאן אך הענין כנודע בפני' האבות הן המרכבה בחי' חג"ת דאצי' הגם שהמדות הם נלקחים מהשכל ובחי' מדות נק' בהמה לגבי בחי' השכל והחכמה שנק' אדם בחי' דעת עכ"ז שרש המדות הם למעלה מהשכל וכמאמר יפה כח הבן מכח האב והוא כנודע דז"א בעתיקא אחיד ותלי' ואו"א במזלא אתכלילן פי' בחי' חו"ב שרשן מבחי' מזל ונוצר כו' הארה בעלמא בחי' שערות וז"א בחי' מדות דאצי' בעתיקא אחיד בחי' מדות שבכתר והוא בחי' בהמה רבה שלמעלה מבחי' אדם ולכן האבות שהן חג"ת מדות דאצי' הן מרכבה לבחי' או"א בחי' אדם הראשון ח"ע להעלותם לבחי' אור א"ס כי לא אדם הוא ולהמשיך אור מבחי' עצמות אור א"ס ב"ה בבחי' ח"ע דאצי' והו"ע הנמשכין מאו"א דאצי' עכ"ז נק' צאן בחי' בהמה מפני ששרש המדות דז"א בעתיקא כו' והו"ע מרכבתא עילאה דאצילות וזהו התשובה לכנס"י על טענתה שבטלו התמידין שהיו מכבשים בחי' מרכבה תתאה דבריאה ארי דאכיל קרבנין צאי לך בעקבי הצאן שהן התפלות שהאבות תקנום בחי' מרכבתא עילאה דאצי' שנק' צאן אדם כו' וגם למ"ד תפלות כנגד תמידין תקנום מקריבין נה"ב שבאדם ששרשה מבחי' עצם פני שור שבמרכבה ולכן ארז"ל גדולה תפלה יותר מהקרבנות כו' והו"ע התשובה צאי לך בעקבי הצאן שהן ג' תפלות שבכל יום.

וי"בן יותר עפמ"ש כי בחסד חפצתי ולא זבח ורש"י פי' בשבת קכ"ז דעיון תפלה לכיון בתפלתו הוא בכלל גמ"ח שנאמר גומל נפשו איש חסד ולכאורה תפלה כנגד תמידין תקנום שהן זבח אך הענין כאמרו"ל כשראה אהרן חנוכת הנשיאים ואין לו חלק בהקרבנות חלשה דעתו ואמ"ל הקדב"ה חייד שלך גדול משלהם שאתה מטיב הנרות והנרות קיימין לעולם ולכאורה הנרות הן ג"כ רק בזמן שבהמ"ק קיים ויש מפרשים הנרות קיימין לעולם על גר חנוכה ונר שבת אך פי' האמיתי נרות הן נש"י כמ"ש גר הוי' נשמת אדם ובהעלותך את הנרות שאהרן ממשיך אהבה רבה בנש"י להעלותן ולקשרן באור א"ס ב"ה בתפלה אך המכוון מההעלאה ואהבת את הוי' כו' הוא עיקר ההמשכה גלוי אלקות למטה וכמו בשמו"ע ח"י ברכאן דצלוחתא ברוך אתה כו' הוא המשכה גילוי למטה וכמו הנרות הגם שהן העלאה שטבע

דז"א בעתיקא אחיד ותלי' : זח"ג רצב, א.

כאמרו"ל . . והנרות קיימין לעולם . . ויש מפרשים : ילי"ש ר"פ בהעלותך. וית רענן שם. רמב"ן עה"ת שם. וראה ד"ה הגידה הנדפס לעיל לפנינו, ס"ה (וש"נ).

הנר לעלות אבל עיקרן להאיר אורם במקום החשך והו"ע כשמן הטוב כו' שירוד ע"פ מדותיו ר"ל שיתגלו מדותיו של הקדב"ה ואהבתו מלמעלה למטה שיהי' גילוי אלקות למטה כמו למעלה ולא כמדת אהבה של האדם שהוא מלמטה למעלה בצמאון כו' והו"ע ההפרש בין אהבה דאהרן שהוא בחי' ראיי' מלמעלה למטה כי עין בעין נראה כו' אותיות אהרן ואהבה דאברהם הוא מלמטה למעלה בצמאון ותשוקה ליכלל באור א"ס ב"ה וכמ"ש בלק"ת ע"פ בהעלותך כו' והו"ע שהתפלה הוא בכלל גמ"ח כי בחסד חפצתי המשכה וגלוי אא"ס מלמעלה למטה ולא זבח שהקרבן נכלל לגמרי באש שלמעלה כו' ואין הפי' ואין זבח כלל אלא כ"א דבר מועט בשביל המשכה שאח"כ שא"א בלי העלאה מקודם כמו ק"ש ואהבת כו' ואח"כ שמו"ע המשכת גלוי אלקות למטה וכ"ז הוא תשובת הקדב"ה לכנס"י על זמן הגלות צאי לך בעקבי הצאן הוא ג' תפלות שבכל יום.

ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים כו' בגמ' ספ"ד דפסחים מלכא ומלכתא הוה יחבי מלכא אמר גדיא יאה ומלכתא אמר אימרי יאה ואיתא בשם הה"מ ז"ל שהיו מתווכחים אם צדיקים גדולים אם בעלי תשובה גדולים כו' והענין כמארז"ל בגמ' שבת מ"ט ע"זא מסגן ברישא והדר אמרי כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא ופרש"י סתם עיזים שחזרות סתם רחילות לבנות נמצא אימרי הוא בחי' נהורא בחי' צדיקים וגם הלכות התורה נמשלה לשער רישא כעמר נקי כו' גם אימרי ע"ד את ה' האמרת היום כו' ובזמן בהמ"ק שהיו מקריבין התמידין שהם כבשים בחי' אור ולכן בקדשים הלילה הולך אחר היום שעבר והו"ע היפה בנשים בחי' ורחל היתה יפ"ת ויפ"מ בחי' כצלמינו כדמותינו הנך יפה רעייתי כו' שמקבלת היופי מלמעלה מבחי' הג'ת דאצי' כו' אך בזמן שאין בהמ"ק נקי כנס"י שחורה אני כו' ונק' אסתר ע"ש הסתר אסתר פני כו' שמסתרת המל' בראש הבריאה כו' עד שמתלבשת בע"ס והו"ע גדיותיך המה המזלות מלשון גדא דהר וכמ"ש העורכים לגד שולחן כו' כי מלובשים בדברים גשמיים שמקבלים החיות מהמזלות וע"ש כו' אך ע"י תשובה בחי' אתכפי' ואתהפכא חשוכא לנהורא כמ"ש ויתרון אור מתוך החשך ע"ז נאמר שחורה אני ונאווה כו' וזהו ורעי את גדיותיך שהוא ע"י תשובה בזמן הגלות על משכנות הרועים כו' למעלה מבחי' צדיקים בחי' נהורא שהי' נמשך ע"י התמיד שהוא מכבשים וכמארז"ל במקום שבע"ת עומדים צדיקים גמורים א"י לעמוד כו' והנה מלכא אמר גדיא יאי כו' והוא כמ"ש כמים קרים על נפש עיפה כו' שהתענוג מהתחדשות ומלכא הוא בחי' ז"א דאצי' שאינו יורד בבי"ע כמו המל' דאצי' ע"כ זאת הוא חידוש לו בירורי ב"ן דבי"ע בחי' בע"ת לכן אמר גדיא יאי ומלכתא בחי' מל' דאצי' שיורדת בבי"ע לברר זאת

בלק"ת ע"פ בהעלותך : ל, א.
ואיתא בשם הה"מ ז"ל : ראה גם אוה"ת בראשית הכו, א.
כמארז"ל בגמ' שבת : עז, ב.

חידוש אצלה בחי' צדיקים שהם מבחי' שם מ"ה דאצי' לכן אומרת אימרי יאה בחי' נהורא כו' ופי' על משכנות הרועים כי יש ז' רועים המפרנסים לנשי' האבות ומשה ואהרן כו' ויש שמונה נסיכי אדם כדאיתא בגמ' סוטה דנ"ב והן למעלה מבחי' ז' רועים תו"ע על משכנות הרועים וביאור זה נתבאר בת"א פ' מקץ בד"ה ת"ר מצות נר חנוכה כו'.

א, ח

בט"ד

אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן וגו', הנה בפסוק שלפניו כתי' הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה כו' שלמה אהיה כעוטיה על עדרי חבריך, והוא מאמר כנ"י להקב"ה על זמן הגלות כדפי' בזהר פ' ויקרא (ד"ז ע"ב) וז"ל בשעתא דכנ"י נפקת בגלותא אמרת קמיה הגידה לי כו' איכה תרעה איכה תזון גרמך כו' איכה תרביץ כו' ולכן נאמר ב"פ איכה כנגד ב' חורבנות חורבן מקדש ראשון וחורבן מקדש שני שעל החורבן קורין איכה (ע"ש פ' בלק דקצ"ז ע"א), וע"ז משיב לה הקב"ה אם לא תדעי לך וגו'. ולהבין ענין הטענה והתשובה, יש להקדים מארז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים והיינו כמ"ש גבי קרבנות את קרבני לחמי כו' ע' מ"ש בפסוק אכלו ריעים ועיין מ"ש ע"פ כתפוח בעצי היער, פרק בגד"ה (וע"ש פ"ו דא"א להיות רעיית כ"א ע"י דו"ר שמעכל המאכל כמ"ש בפסוק ויהי קול מעל לרקיע, משא"כ בלא דו"ר לכן כל האומר אין לי אלא תורה כו' (והנה בזמן הבית הי' פכ"פ

בת"א . . ת"ר מצות נר חנוכה : לג, ד ואילך.

אם לא תדעי : נדפס מגוכי"ק 1052 יג, א. וראה בכ"ז בשינויים ובארוכה ד"ה הגידה באוה"ת שה"ש ח"א ע' קיב ואילך. וראה גם ד"ה הגידה (ואם לא תדעי) שנדפסו לעיל.

בפסוק אכלו ריעים : ראה ד"ה אני ישנה באוה"ת שה"ש ח"ב ע' תצד, והנדפס להלן בספר זה (ר"ע תתקיד, וראה בהמ"מ לתחילת המאמר שם שבכמה מקומות התחלת מאמרים אלו : אכלו ריעים), וראה עוד בענין זה באוה"ת שה"ש ע' תפג. ע"פ כתפוח . . פרק בגד"ה : ראה אוה"ת שה"ש ח"א ע' קפט ואילך. רא ואילך. וד"ה זה הנדפס להלן, (במקומות הג"ל ציון הפרקים שונה מבהגסמן כאן, וכנראה כאן מצוין ע"פ גו"א מהמאמר).

(וע"ש : בגוכי"ק חסר סיום המוסגר. ואוצ"ל אחר תיבת : תורה כו'. בפסוק ויהי קול : ס' מאמרי אדה"ז על נביאים ע' רלד וע' רלז. וראה גם אוה"ת יתרו (כרך חי) ע' ביתתקפא. אוה"ת שבועות ע' איתכט. איתשכה ואילך. והנה בזמן הבית . . [ובהג"ה : צריך למחוק כו'] : ראה גם אוה"ת שה"ש ר"ע קכד (שם נמצא ענין זה להלן בהמשך המאמר — בביאור ענין צדקת פרונוג).

כנז' ע"פ כי ההרים ימושו כו' משא"כ בגלות נפילה כי פנו אלי עורף, ובפסוק כי תצא למלחמה שזהו בחי' גלות השכינה כו')*, וכיון שכן זהו שאלת כנ"י איכה תרעה כו' להיות התלבשות אור א"ס בע"ס הנק' גופא דמלכא כו' (וע' מענין רעייתי בפסוק הנך יפה כו' ובפסוק אני ישנה כו' ע"י הרצון רעו"ד), איכה תרביץ להיות מיתוק הגבו' שזהו ע"י בחי' שהתורה נק' מים כו' ע' חכלילי דלאזני, וזהו לא לנו כו' כי לשמך כו' על חסדך כו' וכמ"ש וחסדיך כי מעולם המה, ועוד זאת טענה שני' שלמה אהי' כעוטיה, ע' פ' * לא על הנוגע לגוף רק על הנוגע לנפש וכמ"ש אסתר ואילו כו' החרשתי כו', ופי' כעוטי בכף הדמיון כמו והעטופים עיין בפסוק ואשה כי תדור כו'.

וע"ן באה התשו' דידי מילתא טמירא הוא י"ל כי לא על הלחם בירורי' יחי' האדם דלעילא כי על כל מוצא כו' מלמעלה למטה כמו בתענית כו' נמשך ממוח ללב ועיין בענין לחם משנה לחם מן השמים כו' ובפסוק ויענך כו'. והנוגע לך בטענתך שלמה כו'. הענין עדמ"ש צדקת פרונו צדקה כו' שפורן כו' והוא מפני שקלקלו מעשיהם והיו צריכי' לרפואה בחי' תשובה כי החולה לא מהני לי' מיכלא, ואין ממנו בחי' רעייתי והרפואה כתשו' ראב"ד וזה דבר הקשה ע"כ פורן כו' שהסומע"ט כשפורן ה"ל כתשו' כ"ה בביאור דצדקת פרונו כו' בכי"ה

כו' : בצד הגליון רשום בגוכי"ק (ונראה ששייך להגהה זו) וז"ל : צריך למחוק כי זה מהתשו' שהם חוליי' וצריכי' לרפוא' והרפוא' ע"י תשו' או ע"י צאי כו'.

ע"פ כי ההרים : לקו"ת תצא מ, א.
 ובפסוק כי תצא : שם לה, ד.
 בפסוק הנך יפה : לקו"ת שה"ש יג, ג ואילך.
 ובפסוק אני ישנה : שם לד, סע"א ואילך.
 חכלילי דלאזני : סי' מאמרי אדה"ו הקצרים ע' כה.
 ע' פ' : תיבה זו (פ') אינה ברורה כ"כ בגוכי"ק, ואולי הפי' : ע' פורים. ראה דרמ"צ עא, סע"א. אוה"ת חנוכה כרך ה' תתקנט, סע"א.
 וכמ"ש אסתר ואילו כו' החרשתי : אסתר ז, ד.
 בפסוק ואשה כי תדור כו' : אוה"ת מטות ע' אישלא. וראה לקו"ת מטות פד, א.
 דידי מילתא טמירא הוא : זח"ג שם.
 כמו בתענית כו' נמשך ממוח ללב : ראה אוה"ת דרושים ליוהכ"פ ע' איתתקפו (מוח"ב קנז, ב. ושל"ה ריא, ב). שה"ש ס"ע קכא.
 בענין לחם משנה : ראה ד"ה לה"ע לח"מ בתו"א בשלח סו, א ואילך. ד"ה ואכלת ושבעת בלקו"ת עקב יד, ב ואילך (ושם בסיום המאמר : ואחכ"ו יובן ב"כ ענין לח"מ כו').
 ובפסוק ויענך : לקו"ת עקב יד, א (שם הד"ה : ויאכילך את המן. והוא סיום פסוק ויענך).
 שהסומע"ט : = שהסנר מרע ועשה טוב.
 כ"ה בביאור דצדקת פרונו כו' בכי"ה : סה"מ תקס"ה ח"ב ס"ע א"טו ואילך —

אור שיר השירים התורה תתסג

וצ"ע בכ"י הרי"ל. וזהו אם לא תדעי לך שא"א לך להמשיך בחי' קומי לך
 ואתם בני יעקב לא כליתם בכלות הנפש עד שתהי' רעייתי כו', וזהו היפה
 בנשי' ויפת מראה כו' אשת יפת תואר כו', הנך יפה רעייתי כו' כלולה מכמה
 גוונים או בחי' רעייתי כו'. ואי לזאת צאי לך בעקבי הצאן הם הניצוצי' שנפלו
 בבחי' עקביים בעשי' שבירורי' דעשי' היז כתשו' (ותשו' דוקא במעשה
 כמארז"ל שבא עבירה לידו ופירש כו') ורעי כו' למעלה מהרועי' בחי' רעייתי
 כו' (עיין כ"ז ע"פ אם לא תדעי כו' צאן לבן וכו' ורחל היתה יפ"ת כו') רק
 הרועה בשושני' משא"כ בכל השנה ונתתי עשב ועשב לעבודת האדם להוציא
 לחם כו'.

ובקשתם * משם בפי' וישב ופי' כי ישאלך בנך.

בבית * ראשון הפרשעי' בי בגופא דמלכא ונוקב שם כל קלקול באיברי' עליוני'
או לא מהני וכו'. תמתי משלים הפגמי' למעלה מבחי' רעייתי.

ע' לחם עוני א"כ * למעלה מאתהפכא.

הנחת הרי"מ בן אדה"ז (והנחותיו גק' בכ"מ "כ"ה" — ראה אוה"ת ויקרא כרך ד'
 ע' תתקצא. אוה"ת על מארז"ל וענינים ע' שלה. סו"ס תקס"ב ח"ב ע' תריא (ובמ"מ
 שם ע' תרסב). ועוד. ובאגרות קודש כ"ק אדמו"ר מהורש"ב ע' שח: "ובכ"ה").
 וראה להלן.

וצ"ע בכ"י הרי"ל: הנחת מהרי"ל (אחי אדה"ז) מד"ה צדקת פרונוג, ולע"ע לא הגיע
 לידנו. בסה"מ תקס"ה שם גופם ג"כ הנחת כ"ק אדהאמ"צ (וע"ש ע' תתקצו"ז). וראה
 גם תו"ח שמות שלה, א ואילך. אוה"ת בשלח ע' תערד.
 בחי' קומי לך: ראה לקו"ת שה"ש טו, רע"ג ואילך.

ואתם בני יעקב לא כליתם: ראה תו"א סו, א. לקו"ת ר"ה סא, סע"ד.

הנך יפה... מכמה גוונים: לקו"ת שה"ש יד, א.

כמארז"ל שבא עבירה לידו ופירש: יומא פו, ב: שבאת לידו דבר עבירה פעם
 ראשונה ושני' וניצל הימנה כו'.

ע"פ אם לא תדעי... יפ"ת כו': תו"א כג, ב ואילך. ואוה"ת שה"ש ע' קכת.
 ובקשתם: קטע זה רשום בגוכי"ק בצד הגליון. ונראה ששייך לעיל אחר התיבות:
 "שבירורי' בעשי' היז כתשו'".

בפי' וישב ופי' כי ישאלך בנך: תו"א וישב כו, א. ס' מאמרי אדה"ז עה"ת
 (ואתחנן) ע' תשעה. וראה גם ד"ה כי ישאלך — בס' מאמרי אדהאמ"צ ע"ס ויקרא
 ח"א ע' נט ואילך. אוה"ת ואתחנן כרך וא"ו ע' בירצו.

בבית ראשון: הפיסקאות דלהלן רשומות בגוכי"ק בסיום המאמר. לפיסקא זו —
 ראה אוה"ת שה"ש ע' קכ"ג. סה"מ תקס"ה שם ע' תתקצו. אי"טו.

הפרשעי' בי בגופא דמלכא: ראה זח"א יג, ב. זח"ב פה, ב. לקו"ת נצבים נב, א.
 ע' לחם עוני: תו"א ויקהל פט, ג. קיד, ג ואילך. וראה גם אוה"ת ויקהל
 ע' ביקעב ואילך. דרושים לפסח ע' תנח ואילך. אוה"ת על מארז"ל וענינים ע' רד
 (ד"ה גלעניד לבאר ענין אתכפיא).

פיסקא זו ושלאחרי' שייכים להמבואר לעיל בענין צדקת פרונוג ותשו'. וראה גם
 אוה"ת שה"ש ע' ככד ואילך. בשלח ע' תרעט.

א"כ: = אתכפיא.

בבהמ"ק הבירור כנר בפני האבוקה ע"ד וכל העמי' באו לשמוע ח"ש אין
 ניצוח כיון שאין מנגד משא"כ עכשיו יורד * בין העמי' ה"ז צדקה
 שמחשיב זה כבירור ג"ק. כיון שזהו ע"י ניצוח ג"כ גלוי סדכ"ס כמו ע"י
 תשו'. גם אתכפי' יכול להיות בג"ק הטמאו' משא"כ אתהפכא. ע' ועתה ישראל
 כו' אי אפשרי כו' אלא אפשרי כו', והצדקה שע"י תשו' אתהפכא ג"ק הטמאות
 וע"י א"כ לא כן, ומ"מ מחשיב זה כמו תשו', מטעם זה ל"ת גבוה מ"ע שהן
 דחיי' ג"ק. וע' ע"פ ולא אבה כו', ע"פ מי יתנך שקלאב.

נצח בשעת הגזיר' אפי' אערקתא. א"כ לא מצד העכירה עצמו רק ניצוח כו'.
 ירא' אוצר כי היא ראשית חכמ' ומבחי' מזלייהו חזי.
 נצח למנצח על השמיני'.

על משכנות הרועי' ע' אנה"ק ע"י קרבנו' בחי' רעייתי נמשך מ"ד מז"א
 אבל ע"י נצח מ"ד ממו"ס כנו' בביאור צדקת פרונונו.

א. ט

לסוסתי ח"א סוף ויגש רי"א ע"ב. בשלח מ"ו סע"ב מ"ז ע"א.

בהרמ"ז * ר"פ תצא סוס היכל ק"ק כו'.

יורד : תיבה זו אינה ברורה בגוכי"ק. ואולי רשום : יורד.
 ע' ועתה ישראל : סה"מ תקסיב ח"א ע' רסד. וראה בארוכה אוה"ת על מארז"ל
 ועינים שם.

ע"פ ולא אבה : לקו"ת תצא לט, סע"א.
 ע"פ מי יתנך שקלאב : לקו"ת שה"ש מד, ואילך. סה"מ תקס"ה ע' תפז ואילך.
 בשעת הגזירה אפי' אערקתא : סנהדרין ע"ד, ב.
 ירא' אוצר : ראה אוה"ת שה"ש ס"ע קכה. בשלח ע' תרעג ואילך.
 נצח למנצח על השמיני' : ראה לקו"ת תוריע כא, ב. ובשינויים בדרמ"צ יא, א
 ואילך (ושם יא, ב ז"ל : כמ"ש במ"א באורך ע"פ צדקת פרונונו . . אוצר של י"ש
 שלהם לצורך הניצוח לאכפיא כו' ע"ש היטב וחמצא נחת כי הוא ענין א' עם
 המבואר כאן. ע"כ).

ע' אנה"ק : סכ"ח (קמת, רע"א).
 בביאור צדקת פרונונו : סה"מ תקס"ה ח"ב ע' איב ואילך.
 לסוסתי : גרסס מגוכי"ק 1107 (עלים נפרדים). ראה בהגסמן לעיל בשוה"ג לר"ה
 לריח שמניך (א, ג).
 בהרמ"ז . . ועיין : קטעים אלו רשומים בגוכי"ק בצידו הגליון (באותיות קטנות
 מהרגיל).

אור שיר השירים התורה תתמה

ועיין מ"ש מענין כי תרכב על סוסך בד"ה יביאו לבוש מלכות כו' ע"ש
בענין וסוס אשר רכב עליו מלך כו' שריצת הסוס גדולה מריצת
הכרוב כו' ע"ש ובד"ה וקבל היהודים כו' ובפ' בשלה בד"ה אז ישיר ובד"ה
אשירה. ועי"ל בענין סוס עפמ"ש ברע"מ ר"פ כי תצא דערה סע"ב ובפ"י
הרמ"ז שם והנה היכל קה"ק כו' הנהגתו ע"י הסוסים הקדושים כו' ע"ש
ועיין בתניא פרק ג"ב היא מתלבשת בהיכל ק"ק כו' וע' בע"ח שער כסה"ב
ששרש היכל קה"ק מאורות המתנוצצים מכח"ב כו' וזהו שמעלה הרוכב לבחי'
כי לא אדם הוא כו'.

— ● —

א, י

נאו לחייך תורי זהב. באדרא נשא קמ"ג ע"ב.

— ● —

א, יא

תורי זהב. בהקדמת בראשית א' ע"ב.

— ● —

בד"ה יביאו לבוש : צא, רע"ב, סע"ד.
ובד"ה וקבל היהודים : צו, ד.
בד"ה אז ישיר : סב, ג.
ובד"ה אשירה : סג, א.
נאו לחייך : נדפס מגוכי"ק שם.
תורי זהב : נדפס מגוכי"ק שם.

כתפוח בעצי היער כו' בצלו חמדתי כו'. נאמר על ענין ר"ה ויוהכ"פ וסוכות, הנה בר"ה ויוהכ"פ כתי' ויהי היום ויבאו בני האלקים כו' שהם מקטרגים ואז הם נקראים בנים רק שהם בני האלקים ונש"י נקראי' בנים להוי' אלקיכם ולכן להתייבב על הוי' פרש"י לריב עמו לפי שמקטרגי' על נש"י שנקראו בנים להוי' ועמ"ש בלק"ת ע"פ הוי' יחתו מריביו הבן ידקדק יותר על כבוד אביו ע"כ המלאכים הנ"ל הנקראי' בנים והם משם ב"ן דאלקים ע' בהרמ"ז פ' פנחס דרל"א א' ור"פ בא ובמא"א אות ב' סנ"ב הם מדקדקים על כבודו ית' כמו שאומר אם פגמתי באות יו"ד כו' וגם מפרידים שאין השם שלם ונרגן מפריד אלוף, ונאמר הבו לה' כבוד ועזו הבו לה' כבוד שמו וארו"ל זה קדושת השם וכת' בן יכבד אב כו' ואם אב אני איה כבודי וארו"ל איזהו כבוד מאכיל ומשקה ומלביש ומכסה והוא ענין ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים את קרבני לחמי לאשי ועכשיו תפלה במקום קרבנות וכן התורה לכו לחמו בלחמי ובביטול תורה ותפלה אין מקיים מצות כבוד וכתוב כל זרע יעקב כבדוהו (תלים כ"ב כ"ד) ואכבדה שמך לעולם (שם פ"ו י"ב) ולכבודי בראתיו זובה תודה יכבדני כו' וע' מזה בר"ח סוף שער היראה פט"ו כבוד הוא ל"ב ג"ח וממשיכי' כבוד זה ע"י התורה והמלאכים הנ"ל תובעים איה כבודו וזהו להתייבב על הוי' כדפי' בזהר פ' פנחס דרל"א ול"ב נתיבות הם ג"כ ל"ב אלקים שבמע"ב אך כל המוסיף גורע ובהשתלשלות נעשו מקטרגים ממש כי ע"ב צירופים הראשונים של שם אלקים שהם בני אלקים הנ"ל ע' זהר פ' פנחס שם שהם שבעים הם עדיין בקדושה וע' מזה בפרד"ס שער היכולות פ"ד בענין היכל הזכות ור"פ בא פ' הזהר שהם שלוחין ממונין לאשגחא וזה ע"ד שבעה אלה עיני ה' הם משוטטים בכל הארץ וכמ"ש בפרד"ס שם ובהשתלשלות יותר אזי מ"ח צירופים האחרונים הם דינין קשין ועז"ג ונתתי מופתים בארץ הם ומהם יש יניקה לק"כ צירופי' דקליפה ואז נעשה מר' יבכיון (י"ל ע"י שמע שם ע' רבתי ממתיקים ע' בני אלקים כמו ברן יחד כוכבי בקר כו' ע' רע"מ ס"פ שופטים ובהרמ"ז שם). והנה ההתעוררות בני אלקים לבוא ביום הדין להתייבב הוא מאת ה' והמכוון כדי שע"ז יעשו ישראל תשובה מאימת הדין וע"ז יהי' גילוי אוא"ס ביותר ועז"ג כתפוח כו' כן דודי בין הבנים וכה"ג איתא בזהר פ' קרח דקע"ח ע"ב ע"פ ועבד הלוי הוא הוא דא עתיקא אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא לא היה ידעי בני נשא מהימנותא עילאה כו' פולחנא שלימא דישתכח בעלמא לגבי מלכא קדישא מאן עביד

כתפוח : גדפס מכת"י 1079 קיא, א. נמצא עוד בהכת"י : 62 רסב, א. 1222 ערה, א. וראה ד"ה זה (בשינויים וקיצורים וביאורים והגהות אחרות) באוה"ת שה"ש ע' קפח"ה. וראה גם פלה הרמון שה"ש טו, ב. קל, ב. בלקי"ת ע"פ הוי' יחתו : נשא כה, ב ואילך.

אור שיר השירים התורה תתס

ליה הוי אומר ליראה שהוא מבחי' מדת הגבורה שהוא הדין, ואפ"ל לכן מתחלה עבמ"ח לברוא את העולם במדה"ד כי עי"ז דוקא גילוי הוא דא עתיקא וע' בה"ז שם ומ"ש בתו"א סד"ה שמאלו תחת לראשי בפ' תשא ע"כ עי' בחי' ויבואו בני האלקים יבא גילוי בחי' דודי שהוא אהבה וחיבה רבה כו' שע"י התשובה יומשך מבחי' כי אהבך הוי' אלקיך ע' לקו"ת פ' כי תצא סד"ה ולא אבה כו'.

קיצור א' כתפוח בצלו, ויבאו בני האלקים, כבן התובע כבוד אביו, כבוד ל"ב נ"ח, ובהשתלשלות געשו מקטרגים, ע"ב צירופים מ"ח צירופים נק' בארץ חם והענין נמשך משם הוי' כדי שמוזה יומשך כן דודי בין הבנים, דוגמת ועבד הלוי הוא וכענין שמאלו תחת לראשי.

ב) והנה קודם פסוק כתפוח כתיב כשושנה בין החוחים כן רעייתי * בין הבנות והיינו שע"ז אח"כ כתפוח כו' כן דודי בין הבנים כו' דהא בהא תלי' ופי' רעייתי היינו פרנסתי (ע' בלק"ת בשה"ש בד"ה הנך יפה רעייתי ובד"ה לבכתני אחותי) ופרנסה כולל מזון ולבוש, והנה ענין המזון למטה באדם היינו שבו וע"י דוקא יש קישור וחיבור לחיות הנפש הרוחני' עם הגוף הגשמי שהדם והחיות הנולד מהמזון אחר הבירור הוא כמו הממוצע המקשר ומחבר הנפש עם הגוף (וע' בד"ה ע' בע"ח בת"א פ' חיי דכ"ח סע"א שהוא משום כי מוצא פי הוי' שבלחם ושאר מונות נמשך מחיצוני' אימא שלמעלה מו"א הנק' אדם כמ"ש בפע"ח * בכונת עיוה"כ עכ"ל, והנה באימא הוא התגלות עתיק לכן גם בחיצוני' אימא מאיר גיצוני' מחיצוני' ע"ק והוא עולם התענוג לכן ע"ז יחי' האדם מהמזון דוקא ע' בסידור שער יוהכ"פ סד"ה להבין ענין איסור אכילה ביוהכ"פ) ואף גם בהמוחין וכמו"כ הלבושים הם מקיימים הנפש בהגוף ע"י שמגינים עלי' מן הקור והגשמים ומן החום והשרב כו' והם כמו שומר ועליהם שורים המקיפים של הנשמה שהם בחי' חו' יחידה שהם שומרים לבחי' גר"נ המלוכשים בפנימיות כמ"ש בד"ה ציון במשפט תפדה בפ"י ואתה משמרה בקרבי והם שורים על הלבושים ועמ"ש בד"ה מזמור שיר חנוכת הבית

בה"ז שם : צה, ג ואילך.

בתו"א סד"ה שמאלו : סו, ב.

לקו"ת . . סד"ה ולא אבה : לט, סע"א.

רעייתי : בכת"י ב גוסף : היא כג"י.

בלק"ת . . בד"ה הנך יפה . . לבבתי : יג, ג ואילך, כת, ג ואילך.

ופרנסה כולל מזון ולבוש : ע"פ כתובות סו, א.

בד"ה עי' בע"ח בת"א . . דכ"ח טע"א : בהדפוסים שלפנינו : סו, ריש ע"ד.

בפע"ח : בתו"א שם ליתא חיבה זו.

בסידור . . סד"ה לה"ע איסור אכילה : רנא, ב.

בד"ה ציון במשפט : דברים א, א.

בד"ה מזמור שיר : ברכה צה, ד ואילך.

דרוש השני מענין מזון ולבוש, וכמו"כ יובן הנמשל למעלה כי המשכות אוא"ס בע"ס דאצי' הנקראי' גופין וכמה גופין תקינת לון חסד דרועא ימינא וע' באגה"ק סי' ג' בד"ה וילבש צדקה כשריון נמשל להתלבשות וקישור הנשמה בגוף וכמאמר וההוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהי חיים לגופא ועמ"ש ע"פ אהללה ה' בחיי אומרה לאלקי בעודי ולכן כד אנת תסתלק מגייהו אשתארן כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא וזה דאשתארן כגופא זהו ע"י שרשן מהרשימו והנשמה הן האורות הנמשכין מהקו"ח כו' והתו' נק' לחמי אכלו רעים חו"ב שהוא המזון המקשר ומחבר האורות עם הכלים היינו לפי שרשה מבחי' שלמעלה יותר מבחי' אדה"ע שהוא ע"ס שראשיתן החכמה הנק' מוחא והתורה שרשה מבחי' רצה"ע שלמעלה מהחכ' רק דמחכ' נפקת אל הגילוי וגם התורה נק' משל הקדמוני ושרשה ממו"ס דע"ק כמ"ש בביאור כי אתה נרי ובד"ה לבסומי כפוריא דרוש השני וע' ביאור בשעה שהקדימו בענין זאת התורה אדם א' דם ובהדם מלובש חיות הנפש ובלק"ת בשה"ש בביאור ע"פ קול דודי פ"ב * מענין כי הדם הוא הנפש ובד"ה לסוסתי ברכבי דרוש הראשון וע' בד"ה אני ישנה פ"ב מענין ישראל מפרנסין ובד"ה ראשי המטות מענין לכו לחמו בלחמי ואפ"ל משום שהתורה קדמה אלפיים שהם חו"ב לכן היא לחמו של ז"א הנק' אדם וכמ"ש בבה"ז תזריע מ"ז ב' בענין הבלים דלעילא שעליהם יחי' האדם ומת"ת דאו"א נעשה כתר לז"א והכתר הוא הממוצע המחבר המאציל עם הנאצלים כמו"כ ע"י התורה שהיא מבחי' שעשועים יום יום נמשך המזון לחבר המוחין והאורות דו"א בהכלים כו'. ואפ"ל לתורה שלחבר האורות עם הכלים זהו שיהי' איהו וגרמוהי חד כי גרמוהי הם הכלים וכמ"ש באגה"ק סי' כ' בד"ה איהו וחיוהי והיינו ע"י התורה שהיא מבחי' חו"ב שנק' איהו וחיוהי חד וע' הטעם בסש"ב פל"ה בהג"ה, לכן זהו מזון לחבר החיות עם בחי' הכלים הנק' גרמוהי גם כ"ב אותיות התורה נמשכי' מבחי' טלא דנגיד ונפיק מע"ק לז"א בסש"ב ספ"ה ובח"ב ספ"ד וכמ"ש תול כטל אמרתי וענין שהתפלה

ע"פ אהללה : ראה ע"פ זה — סידור נו, ג. יהל אור ע' תקסג ואילך. תרצד ואילך.

בביאור כי אתה נרי : תו"א מא, ג.

ובד"ה לבסומי : תו"א צה, ב ואילך.

ביאור בשעה שהקדימו : ראה לקו"ת במדבר יג, א. יד, ג.

ובלק"ת . . ע"פ קול דודי פ"ב : כ"ה בכתבייד המעתיקים. ולפנינו הוא בפ"ג

— טז, ב.

ובד"ה לסוסתי : יא, ג.

בד"ה אני ישנה : לד, א.

ובד"ה ראשי המטות : פא, ב ואילך.

בבה"ז תזריע : סה"מ הנחות הר"פ ס"ע לו ואילך (ובהנסמן בהוספות להערות

וציונים שם).

באגה"ק סי' כ' : קכט, סע"א.

ובח"ב ספ"ד : כ"ה בהכתבייד. אוצ"ל : ספ"ה. (וראה גם אוה"ת משפטים ע'

א'שיג שמציין ג"כ ע"ז : בסש"ב ח"ב ספ"ד. וראה לקו"ש חכ"א ר"ע 441).

אור שיר השירים התורה תתסמ

שהיא במקום קרבנות נק' לחמי ומפרנסתי לכן התו' נק' לחמי זהו ע"ד המבואר במ"א שיש ב' אכילות מזבח ואכילת אדם אכילת מזבח אר' דאכיל קרבנין זהו ענין התפלה ואכילת אדם ז"א זהו ע"י התורה וע' זח"ג פ' פנחס דר"ז א' ג"כ מענין ב' אכילות מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם ואף שיש תפלה שלמעלה מתורה כמו ענין חסידים הראשונים שהיו שוהים בתפלתם ט' שעות נגד ט' ברכות דר"ה והמ"י י"ל זהו ע"ד שיש מאכל לבחי' בהמה רבה שהיא למעלה מבחי' אדם בד"ה ויאכילך את המן.

קיצור. וכ"ז נמשך מבחי' כשושנה כן רעייתי פרנסתי ע"י המזון הוא התקשרות הנשמה עם הגוף לפי ששרש המזון מלמעלה מבחי' אדם וכן הלושנים עליהם שורים המקיפים ח"י כן המשכות אוא"ס בהכלים דע"ס כנשמתא לגופא (ע' בת"א בד"ה זכור ושמור דק"ח ע"ב שזהו נקרא איהו וחיה) זהו ע"י התו' ששרשה ממו"ס שבכתר וע"ז תבא הנשמה בחי' המפרנס לאשתאבא בגופא דמלכא יש אכילת מזבח מל' דאצי' ואכילת אדם ז"א.

ג) אך מאחר שהתורה נתלבשה למטה בדברים גשמיים שתחת ק"ג איך תהי' בבחי' לחמי אלא זהו ע"י נש"י במס"ג בק"ש בחי' אכילת מזבח אזי בעסקם בתורה לשמה נעשה התורה לכו לחמו שמתאחדת עם נפשו האלקי' אזי אח"כ תהי' בחי' לחמי כביכול וכמ"ש מזה באריכות בלק"ת פ' בהר בד"ה ושבתי הארץ שזהו בא לכאן ותלמודו בידו ע"ש פ' ג' ד'. וזהו אחותי רעייתי שע"י בחי' אחותי לשון איחוי וחיבור אליו ית' ע"ז אח"כ תהי' רעייתי מפרנסתי וע"י ב"ש וב"ה ב"ש אוסרין נמשך האור במדת הגבורה וע"י ב"ה מתירין נמשך האור במדת החסד וכדומה ויש מקולי ב"ש ומחומרי ב"ה לפי שהמדות מתכללים זב"ז ועמ"ש כה"ג בלק"ת ר"פ תזריע בד"ה עולם לאכסדרה הוא דומה וזהו א"ת בניך אלא בוניך שעוסקים בבנינו של עולם וזהו כי אמרתי היינו עסק התורה בחי'

המבואר במ"א שיש ב' אכילות : ראה גם אוה"ת קדושים כרך ד' ע' איעב. אמור ע' אק"ד. שם כרך ג' ע' תתנב.
תפלה . . חסידים הראשונים : ראה גם אוה"ת בלק כרך וא"ו ע' איתחקיב ובהנסמן שם.
ט' שעות נגד ט' ברכות דר"ה : ראה אוה"ת ש"ש ע' איתפה. וראה גם לקו"ת נשא כו, א. אוה"ת בלק ע' איכד. עקב ע' תקפת. יהל אור ע' עז.
והמ"י : = והמבין יבין (?)
בד"ה ויאכילך : לקו"ת עקב יג, ד.
בת"א . . דק"ח ע"ב : בהדפוסים שלפנינו : עא, א.
בלקו"ת פ' בהר . . פ' ג' ד' : מ, ג ואילך.
בלק"ת . . בד"ה עולם לאכסדרה : יט, ד ואילך.

את הוי' האמרת היום עי"ז עולם חסד יבנה וכן מתמצות נעשה לבוש למעלה כמ"ש וילבש צדקה כשריון ועמ"ש בלק"ת בשה"ש בד"ה יונתי בחגוי בפ"י קומי לך רעייתי יפתי, והוה כשושנה בין החוחים כן רעייתי בין הבנות פי' הבנות הם נה"ב ונפש השכליות שהם הנק' בנות והנה"א נק' רעייתי היא מתלבשת בהן והיא בין הבנות והטעם שנקראו בנות לפי ששרש שרשם מבחי' בני אלקים הנ"ל כנודע דשרש נה"ב לוקחה מפני שור שבמרכבה רק שנמשכה ע"י כמה ממוצעים ונתרחקה מאור ה' וכמ"ש בלק"ת בד"ה כי תהיינה לאיש שתי נשים והיינו שנמשכה מבחי' מ"ח צירופים אחרונים דשם אלקים בחי' בני חם ולכן נמשך בהם חמימות התאוה של נה"ב כו' (ובמא"א אות ב' סעי' ס"ז בנות ירושלים נק' הו' היכלות כי הם בנות להמל' בנות האדם ב' מוחין דבינה דנוגה דאצי' עכ"ל, וא"כ יש להעיר למ"ש וגם אחרי כן אשר יבואו בני האלקים אל בנות האדם כו', דר"ל ג"כ על נוק' דנוגה דאצי' וע' זח"ג ר"פ קדושים ד"פ ע"ב ע"פ לעלוקה שתי בנות הב הב ועיין באד"ר דקל"ה סע"א ובפ' וירא דק"י ע"ב מאי דכתיב לעלוקה שתי בנות הב הב אלו שתי בנות לוט דאמרן שהיא נפש המתאוה ונפש המשתתפת בגוף הרודפת אחר יצה"ר לעולם עכ"ל וע' בזהר פ' בשלח דנ"ו ע"א ורש"י במשלי סי' למ"ד פי' בשם מדרש תלים דשתי בנות הם ג"ע וגיהנם וכ"ה במד"ר פ' וארא פ"ו וע' בגמ' פרק לפני אידיהן די"ז ע"א א"כ לפי המדרש ופרש"י הי' יכול לפרש ג"כ בין הבנות דקאי על יצ"ט ויצה"ר כו' וע' זהר ויחי דרמ"ז א' ע"פ בנות צעדה והנה א"כ התלבשות הנה"א בנה"ב הנק' רעייתי בין הבנות זהו ירידה גדולה אך הירידה היא צורך עלי' שע"ז היא הנה"א מתעלה אח"כ ביותר הרבה ממדריגתה הראשונה והיינו ע"י התהפכות נה"ב וע' בת"א פ' נח בד"ה מים רבים לא יוכלו לכבות ובפ' וישב בד"ה ונתתי לך מהלכים בין העומדים, ובד"ה כי תהיין לאיש בענין והי' הבן הבכור לשניאיה ובד"ה שחורה אני ונאווה דרוש השני, ואפ"ל העליו' שיומשך מזה זהו ע"ד וללבן שתי בנות שהם בינה ומל' שרש געה"ע וגעה"ת שנמשכים מבחי' לבן העליון לבושי' כתלג חיור כו', והוה כשושנה בין החוחים שהן קוצים ותוחבים אותה אעפ"כ שם הוא עיקר גידולה ועי"ז דוקא היא סלקא ריחין כמו"כ הוא ענין ירידת הנשמה בנה"ב בגוף דהיינו רעייתי בין הבנות.

בלק"ת בשה"ש בד"ה יונתי : טו, ד ואילך.
 בלק"ת בד"ה כי תהיינה : לו, ד.
 בת"א . . בד"ה מים רבים : ט, ד ואילך.
 בד"ה ונתתי לך : לו, א ואילך.
 ובד"ה כי תהיין : לקו"ת תצא לה, סע"ב.
 ובד"ה שחורה אני : לקו"ת שה"ש ה, ג ואילך.

ביאור הענין הנה השושנה היא אדומה וע"י שמוסקין אותה באור היא נהפכת ונעשית לבנה כמו"כ בירידת הגשמה בגוף שהנה"ב מקבלת מבחי' חם חמימות התאווה ונק' אדומה כי כל אדומית הוא מבחי' חמימות וע' בתו"א בד"ה וישב יעקב כפי' חם הוא אבי כנען וע' בזהר ס"פ שמות ד"כ ע"א וע"ב (ובמא"א אות ו' סעי' ה' וורדא נק' רחל וכן נוק' דס"מ אלא שנו וורדא קדישא וזו וורדא סומקא שושנה אדומה דם נדות וא"כ ע"י התשובה מעלה ניצוצי' גם מהוורדא סומקא כמ"ש כה"ג בת"א ס"פ וישלח סד"ה ויאבק איש עמו בענין שהעלו אבק עד כסה"כ ואבק הוא ג"כ בחי' הנ"ל וע' במא"א א' סעי' ז' מענין אבק ובי"ג שם מהרע"מ פ' פנחס דרמ"ג ע"א וזהר וישלח דקס"ט ע"ב ופי' עד כסה"כ היינו ע"י התשובה כי גדולה תשובה שמגעת עד כסה"כ) וע"י התשובה נהפך ללובן כמ"ש בזהר שמות שם שעז"ג אם יהי' חטאיכם כשנים כשלג ילבינו והיינו עד"מ ע"י שמוסקין אותה באור והו"ע אהבה כרשפי אש בבחי' בכל מאדך שזה ענין מעלת בע"ת דמשכין לי' בחילא יתיר וע"ז ארז"ל גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם כמ"ש בלק"ת פ' נצבים בד"ה כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום דקאי על תשובה.

ד) * במד"ר ס"פ בא פי"ז פי' כתפוח זה הקב"ה בעצי היער לפמ"ש רש"י בתלים סס"י צ"ו ע"פ אז ירננו עצי יער משמע שהם שרי העו"ג וכ"מ מפרש"י ע"פ ויחשוף יערות גם באדם נק' השערות יער כמ"ש באדר"ן פל"א ברא חורשים בעולם (היינו יערות כי תרגום יער חורשא) ברא חורשים באדם זה שעריו של אדם ותפוח באדם היינו הפרצוף פנים שנמשל לתפוחין וכמו שאין ערוך השערות לפרצוף פנים שהשערות יכולים לגוון ולא איכפת ליה ובפנים עיקר החיות וחכמת אדם תאיר פניו לכן עד"ז נמשלו שרי העו"ג אצל הקב"ה כמו השערות לגבי הפרצוף פנים והפנים הוא ג"כ צלם אלקים בחי' אדם ולכן אין מעידין אלא על פרצוף פנים כו', ובמד"ר שם בתפוח טעם וריח טעמו וראו כי טוב ה' ועמ"ש ע"פ חכלילי טוב טעם ודעת וריח זהו המצות אריתי מורי כו', והנה זהו ענין מ"ת דשבועות שנק' תפוח כמ"ש בשה"ש רבה ע"פ כתפוח וזהו בחי' הצדיקים שאז ביצ"מ היו צדיקים והצדיק יש בו טעם וריח כן דודי הגילוי שיוהכ"פ לוחות שניות לבע"ת כי במקום שבע"ת עומדים כו' וע"י אהבת בכל מאדך ממשיך

השושנה היא אדומה וע"י שמוסקין : זח"ב כ, א ואילך (ואוה"ת שה"ש ע' קצ ואילך) ושם : שמוצקין.

בתו"א בד"ה וישב יעקב : כו, ג.

בת"א . . . סד"ה ויאבק : כו, ד.

בלק"ת . . . בד"ה כי המצוה : מה, סע"ג ואילך.

ד) : ציון הסעיפים מכאן ואילך — נמצא רק בכת"י מס' 1222. וכנראה הוא הוספת

המעתיק.

ע"פ חכלילי : אוה"ת ויחי שסט, ב.

תתעב אור שיר השירים התורה

מלמעלה מאד העליון בחי' דודי בין הבנים כנ"ל כי ע"י תשובה לפני ה' תטהרו.

ה) בענין התפוח אין לו צל והכל בורחים ממנו בשעת השרב כו', י"ל לכאורה ע"ד מ"ש במד"ר פ' לך ר"פ מ"א ע"פ צדיק כתמר יפרח מה התמרה וארו צילן רחוק כך מתן שכרן של צדיקים רחוק ופי' במ"כ דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא אלא לעוה"ב וזהו צילן רחוק ע"ד הנז' בוח"ג פ' ויקרא ד"ק סע"ב בדרוש כי הנני מושיעך מרחוק מרחוק הוי' נראה לי וע' זהר ס"פ צו ע"פ עצות מרחוק. אך עדיין קשה שכאן לא אמרו צלו רחוק אלא שאין לו צל. ועוד ק' דהרי פי' כתפוח בעצי היער י"ל ששולט בחייתו יער ע"כ אפ"ל פי' שאין לו צל ע"ד כי אין מחסור ליריאיו דהפי' שבחי' אין שהוא א"א הוא ממלא כל מחסור ליריאיו וכמ"ש בוח"ג שלח קנ"ח ב' ע"פ היש בה עץ אם אין וכ"כ המפרשי' ומהם הבחי' בפירוש מ"ש ומותר האדם מן הבהמה אין, וזהו ענין מאין יבא עזרי וענין והחכי' מאין תמצא ועד"ז פירשו אין מזל לישראל שבחי' אין הוא מזל לישראל וע' בד"ה האזינו השמים דרוש הראשון כך הצל הזה נמשך מבחי' אין וכענין טוב לחסות בה' מבטוח באדם דפרש"י חסיון אינו אלא דבר מועט כו', ואעפ"כ טוב לחסות מבטוח באדם ואף באדם העליון כמ"ש בלקו"ת.

ואפ"ל עוד כי יש מקיף ויש מקיף למקיף וכענין הנזכר בד"ה חנוכת הבית בענין ג' בחי' מזון לבוש בית שלבוש הוא או"מ ושרשו מא"א ובית מקיף הרחוק ושרשו מע"י או כי המקיף נק' אור מקיף בחי' אור שמאיר בבחי' מקיף ויש בחי' ישת חשך סתרו שלמעלה גם מאור מקיף ע' בד"ה ראשי המטות וע' סד"ה הבאים ישרש ובביאור את שבתותי תשמרו בסופו ובביאור שחורה אני * השני, וא"כ הצל נמשך מבחי' מקיף הקרוב שמאיר באו"פ משא"כ בחי' מקיף הרחוק והנה בענין צלם אלקים הצדיק דצלם הוא או"פ והלמ"ד מקיף בחי' חב"ד והמ"ם זהו מקיף למקיף כנו' בלקו"ת.

התפוח אין לו צל: שהשיר עה"פ. וראה עוד בפ"י מארז"ל זה באוה"ת שה"ש ס"ע קצט ואילך. ולהלן ע' תתפד. פלח הרמון וירא סא, ב ואילך. הבחי' בפירוש מ"ש ומותר האדם: לבראשית ב, ז. ראה גם אוה"ת נ"ך כרך ב' ע' אקיא. יהל אור ע' קכד. ועוד. בד"ה האזינו השמים: עא, ד. בלקו"ת: שמע"צ צ, ד. צא, ב. בד"ה חנוכת הבית: לקו"ת ברכה צח, ד ואילך. בד"ה ראשי המטות: ראה לקו"ת מטות פב, רע"א. (וראה גם אוה"ת על ענינים ע' עג).

סד"ה הבאים ישרש: תו"א נה, ב.
ובביאור את שבתותי: לקו"ת בהר מד, ג.
ובביאור שחורה אני: בכת"י ב נוסף: "ונאוה". לקו"ת שה"ש ז, ג ואילך. י, ב.

אור שיר השירים התורה תעג

בביאור ע"פ כי תצא, וא"כ התורה שניתנה לארבעים יום שרשה מבחי' מס וע"כ אין לו צל שהוא למעלה ממדריגת צדיק ולמד, ואפ"ל ע"ד שפי' בענין עלת העלות וסיבת הסבות דבחי' עילת העילות זהו ההמשכה כסדר ההשתל' ומנהג העולם כמו שזורעין תבואה וצומח בברכה ושרשו מבחי' ממכ"ע אבל סבת הסבות זהו ענין ההשפעה הבאה שלא בהדרגה הנק' סבה מעם ה' וזה בא מבחי' סוכ"ע, וזהו ויסב אלקים את העם דרך המדבר כו', וזהו ענין טוב לחסות בה' שהוא סבת הסבות שזהו ענין שצלו רחוק או שהצל מבחי' אין מבטוח באדה"ע שהוא עילת העלות, וזהו בצלו חמדתי וישבתי כי המ"ם דצלם הוא מקור הצדיק והלמ"ד כו'.

ו) **ע"ד * עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה אבל למעלה מעשרים אין אדם יושב בצל כו' עד עשרים אמה הוא כתר כנודע מענין עשרים גרה השקל ומשם מגיע בחי' צל, משא"כ בחי' שלמעלה מהכתר כו'.**

דודי, פי' הה"מ ב' דלתי"ן * וא"ו הם בינה ת"ת מל' שזהו הנק' דוד, וכפשוטו דודי תוקף האהבה ע"ד מ"ש במד"ר פ' וישלח פ"פ בשלשה לשונות של חיבה חיבת הקב"ה את ישראל בדביקה חשיקה חפיצה ופי' בר"ח שער האהבה פרק, שהם נגד ג' בחי' גר"ג וא"כ הם נגד ואהבת ככל לבכך רוח ובכל גפוך נפש ובכל מאדך גשמה כדמשמע בזח"ב וארא כ"ז א' וע' בד"ה ולא אבה בענין כי אהבך הוי' אלקיך * ועל אהבה זו נאמר ועל כל פשעים תכסה אהבה כי אהבך דמאדך זהו בינה שבה התגלות ע"ק, והפנ"י פי' השבעתי אתכם בנות כו' עד שתחפון, כלומר עד שתגיעו למדריגת חפץ או תוכלו להעיר ולעורר כו', כתפוח זהו כי האדם עץ השדה גם אמרו פרי עץ הדר זה הקב"ה והיינו תפוח ולכן התפוח גימ' צבאות ופי' צבאות אות הוא בצבא שלו זהו כתפוח. בעצי היער אכלתי יערי עצי שטים עומדים שרפים עומדים כן

בלק"ת בביאור ע"פ כי תצא : לו, ד.
שפי' בענין עלת העלות : סה"מ הנחות הר"ם ע' קלת. אוה"ת יתרו ע' תשלה ואילך.
שה"ש ע' קנט. ביאור"ו להצ"צ ע' לט. ועוד.
עד עשרים אמה . . מהכתר כו' : בכת"י מס' 62 ליחא קטע זה.
עד עשרים אמה : סוכה ב, א.
דודי פי' הה"מ : סי' או"ת (הוצאת קה"ת) סקצ"ד (סג, א). והובא ג"כ באוה"ת על מארז"ל וענינים ס"ע עג. וראה או"ת שם סקמ"ג (מה, ב ואילך). לקו"א להה"מ סקס"ו (מ, א).
דלתי"ן : בכת"י ב : דלתות.
בר"ח שער האהבה פרק : פ"ג. ראה אוה"ת נ"ך ע' תקסט. ועוד.
בד"ה ולא אבה : לקו"ת תצא לט, א. סע"ג ואילך.
אלק"ך : בכת"י ב : אלק"ך איתא בספרי ובו תדבק [ולדבקה בן] למוד דברי אגדה. (וראה ע"ד מארז"ל זה ושייכותו לכאן — ביאור"ו להצ"צ ח"ב ע' תשצח. אוה"ת שה"ש ע' קלב. וראה לעיל ד"ה הגידה לי, ס"ב).
התפוח גימ' צבאות : רמ"ו לוח"ג רפ"ו, סע"ב. מאו"א ת, מ. לקו"ת פי' ראה לב, א. אכלתי יערי : ראה לקו"ת שם (וש"ג).

דודי אה"ר הנ"ל בין הבנים הנק' * ו"ק לאה ילדה ששה בנים ע' זח"א קנ"ז א' וזהו אחד אלופו של עולם זהו דודי ח' ז' רקיעים והארץ ד' רוחות הם ו"ק הנ"ל וגם ע"ד שבת לגבי ו' ימי החול זהו ג"כ דודי בין הבנים כי שבת פנימי' ז"א שעולה באו"א ששם גילוי עתיק כו'. דברי חכמים כדרבנות במד"ר נשא רנ"ז ד' רנ"ח אב"ג דר בינה בפרה היינו בנה"ב וכן דר בונות וצ"ע ענין כדור של בנות שהן משחקין כו', בנות צעדה. וע' בלק"ת סוף ביאור וכל בניך דל"ב ע"א.

ז) בר"ה נוהגין לאכול תפוח כדבש ובמהרי"ל ע"ש שדה תפוחים הידוע למקובלים. להתייבב עמ"ש ע"פ אתם נצבים. רפדוני בתפוחים בת"י פי' תפוח אתרוג גם אמר דשכר המצות הנק' צל הוא לעוה"ב וכן שם תפוח צלו מעט בעת השרב והמכוון כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא ולכן עצי היער יש להם צל יותר והוא ענין שמקבלים מבחי' ורב חסד בד"ה בשלח פרעה על שבה"כ אעפ"כ הרי אין ערוך עצי היער לתפוח ע"ד זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם בלא מצות שמקבלים שלא עפ"י חשבון וכמ"ש בענין למען ספות הרוה כו' ועמ"ש כי כו' מתהלך כו' להצילך דפי' במד"ר קדושים פכ"ד, להיות צל על ראשך א"כ איך אין לו צל גם בצל כנפיך יחסיון תלים ל"ו ח', בצל כנפיך תסתירוני שם י"ז ח' ה' צלך על יד ימיגך תלים קכ"א ח' סר צלו מעליהם פ' שלח י"ד ט' שהוא המקיף דלבונה, מצוה קלה וסוכה שמה הם מבעטים והיינו מטעם הנ"ל שהם רוצים צל גמור בלא חשבון ודקדוק כו'.

הנקי : בכת"י ב : הם.

דברי חכמים כדרבנות : ראה בכ"ז אוה"ת ניך כרך ב' ע' אקלט. אוה"ת וירא כרך ז' תתשפת. ב. (קטע זה — אולי שייך להמבואר לעיל ס"ג עה"פ כן רעיתי בין הבנות).

במד"ר נשא . . בפרה : ט"ד, ד.

כדור של בנות : מד"ר שם. ופס"ו, כב.

בלק"ת סוף ביאור וכל בניך : פ' ראה לב, א (שם עה"פ כתפוח בעצי היער).

ז) בר"ה : ראה בהערה לעיל ריש ס"ד.

בר"ה נוהגין לאכול תפוח : ראה גם פלח הרמון וירא סא, ד טעם למנהג זה בשם כ"ק אדהצ"צ (וע"ש הקשר עם הפסוק כתפוח גו').

להתייבב : ראה לעיל בתחילת המאמר.

ע"פ אתם נצבים : אוה"ת נצבים ע' איר ואילך.

בת"י פי' תפוח אתרוג : עה"פ. (בכת"י א רשום "בת"ז". ונתקן כאן ע"פ כת"י ב).

ראה גם אוה"ת נח נח, סע"א. ולהלן ר"ע תתעה.

בד"ה בשלח פרעה : תו"א סא, א ואילך.

בענין למען ספות הרוה : ראה אוה"ת נצבים איקצב ואילך. ס"ע אקצד ואילך.

איר.

ועמ"ש כי כו' מתהלך : אוה"ת תצא ע' תרו.

מצוה קלה וסוכה שמה : ע"ז ג, סע"א.

מענין להתייבב על הוי' ע' רש"י וע' זח"ב דל"ב סע"ב וזח"ג דע"ט ב' דפי' לנגד ה' מפני שהם מקטרגים והוא חפץ חסד, עמה"מ שער א' פ"ג שער עולם התהו פס"ב דל"ה א' שער ק"א פנ"ד דצ"ג ג' פק"ח דקיא"ד פקנ"ב קכ"א"ב הכל פי' שיניקתם מספי' הוד ולפי שנאמר והודו נהפך כו' כל היום דוה אותיות הוד ע"כ הם מקטרגי' לעלות, ויש לעיין בפרד"ס שער ירך יעקב שי"ז פא"ד וספ"ד ושער רישא דו"א פי"ט דקל"ו א' פי' שבני אלקים יניקתם משערות אוכמין דו"א ונסתייע ע"ז מהאדר"ו דרצ"ג א' בגלגלתא דרישא תליין כל איגון רבוון כו', ויותר יש להעיר ממ"ש בזהר תזריע דמ"ח ע"ב גולגלתא דרישא דהאי סומקא כו' ושערי סומקא כו' ותליין מיני' כתרין תתאין דלתתא דמתערין דינין בעלמא כו' ע"ש שזהו"ע ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא כו', ומזה י"ל המנהג מה שמסתפרי' ער"ה כמ"ש בטור סי' תקפ"א ובמק"מ שם ע"פ הזהר ויחי דרי"ז א' עד לא גליש דא ריש' דמארי' ועמ"ש מזה ע"פ וגלחה את ראשה מותר' מוחין ושם פמ"א דק"ג ע"ב שהם נמתקין ע"י שערות דא"א והביא מ"ש באדר"ו דרצ"ג א' מאריהון דיבבא ויללא תליין בכל קוצא וקוצא והם נמשכי' ממוח בינה שבו"א יעו"ש, והם הנק' בני אלקים שנק' מארי דיבבא ויללה בזהר פ' אחרי דס"ד ב', וי"ל לכן השופר גנח' גניח ילולי יליל מועיל להמתיק דינין הנ"ל.

ח) פ"ר אחד איל אחד, י"ל פ"ר ל' פירו' וריבוי ע"ד ורב תבואות בכח שוד כ"כ הש"י ב' הב"ב, וי"ל עוד ל' פור וגורל והנה ע' פרים כנגד ע"ש ופר אחד זהו ע"ד יצב גבולות כו' כי חלק ה' עמו וזהו בני אלקים ע' שרים ואח"כ כן דודי או מקריבין ע' פרים ועמ"ש ע"פ ברצות ה' דרכי איש משלי י"ז ע"פ הזהר אמור ק"ג ע"ב ובשמע"צ פר אחד, גם ע' פרים כי בני אלקים פי' בזח"ג פנחס דרל"א ע"ב ב"ד רברבא וא"כ ע"ד ע' זקנים לגבי משה שנק' ואצלתי כמו אצילות לגבי המאציל בביאור ראשי המטות שאינו בלק"ת וכענין סבא לגבי סבא דסבין שהוא כמו קדש לגבי קדה"ק בביאור בכ"ה בכסלו בענין עטרת תפארת שיבה וכמו"כ ב"ד רברבא שהם

ע"פ וגלחה את ראשה: ראה לקו"ת תצא לו, ג לו, ב. נצבים נב, ב. דרמ"צ קר, ב ואילך.

ח) פר אחד: ראה עוד בענין פר אחד וע' פרים — אוה"ת סוכות ע' איתסוד ואילך.

הש"י ב' הב"ב: = השרש ישע בשם האברבנאל.

ע"פ ברצות ה': אוה"ת נ"ך ע' תרד.

ע"ד ע' זקנים: . . בביאור ראשי המטות שאינו בלק"ת: אוה"ת מטות ע' אישיב, אישטו, (והוא ביאור על ד"ה ראשי המטות משנת תקס"ז), וראה גם להלן בד"ה כתפוח השני ריש אות ד'.

בביאור בכ"ה בכסלו: אוה"ת חנוכה רפס, ב ואילך, וראה גם אוה"ת בהעלותך ע' שפט ואילך.

תתעו אור שיר השירים התורה

ז"ת דבינה ע' רע"מ ס"פ שופטים לגבי המאציל א"ס ב"ה וזהו כן דודי בין הבנים ולהעיר מענין ע' קלין דיולדות נגד ע' דב"ד הנ"ל כדי שיגיע לבחי' המופלא שבסנהדרין שלמעלה מבחי' ע' הנ"ל מלפניך דוקא משפטי יצא וע' בסידור ע"פ ברוך פודה ומציל בינה דבריאה שלמעלה מהיכל הזכות של ע' סנהדרין אלא היכל קדה"ק ומענין קורעין לו גז"ד של ע' שנה שמע שם ע' ויוסף בן פורת עלי עין כו', והנה כתפוח בעצי היער במ"ת דשבועות כן דודי בעשי"ת בין הבנים ויבואו בני האלקים כו' ואחר שנמתקים הדינים כמ"ש ע"פ ברוך יחד כל כוכבי בקר ויריעו בני אלקים אזי מקריבים בסוכות ע' פרים נגד ע' זקנים שנהפכים לסניגורים ע"י התגלות דודי כו' וגם אפילו ע' המקטרגי' נהפכים כו' ואח"כ פר אחד ע"ד בן פורת יוסף עלי עין הנ"ל ורב תבואות בכח שור כו', גם פר ל' גורל מה טוב חלקינו כו', יוהכ"פ כמו פורים כי ההמשכה מבחי' טוב וישר ע"כ יורה חטאים בדרך שלמעלה ממדריגת מ"ת דשבועות כו' דוגמת פורים עד דלא ידעי כו' והשמחה מזה בשמע"צ רק שאינו בבחי' עד דלא ידעי, שבועה כבשים נגד יעקב כי יעקב ז"פ הוי' כו'.

ט) ז"ה היום כמו מלוי יו"ד הי' כלול בעצם הי' גם כמו רגלי החיות כנגד כולן אחות לנו קטנה ומעין לגבי נהר וכן משנה לגבי גמרא אילפא וכן תושב"כ כולל תושבע"פ עשה"ד כולל התו' ומספר ע"ד אדם מאלף מצאתי

ע' קלין דיולדות : ראה יהל אור ע' עת — ע"פ זחיג רמט, ב. וראה גם ביאוריהי' לארהאמי"צ קיו, א ואילך. אוה"ת דרושים לפסח ע' תמ ואילך.

בסידור ע"פ ברוך פודה : מא, ג.

ומענין קורעין לו גז"ד : ראה לקו"ת חוקת סה, ד. ועוד.

שמע שם ע' : ראה תו"א בתחלתו (ואוה"ת בראשית כרך וא"ו תתרג, א ואילך).

לקו"ת ואתחנן (יא, ב. יב, ד), אוה"ת ויקרא ע' רמד ואילך (ושם ג"כ מענין ע' פרים דתגה"ס וע' סנהדרין), ועוד.

ויוסף . . עלי עין : ראה תו"א קה, ג ואילך. ועוד.

ע"פ ברוך יחד : אוה"ת נ"ך ע' תרפז.

ט) זה היום : קטע זה (עד הסיום) נמצא רק בכתי"א, ג וליתא בכתי"ב (ולפי כתי"י זה נראה דפיסקא זו היא מאמר בפ"ע ואינו שייך לכאן, וראה לעיל בהערה לריש ס"ד שציון הסעיפים כאן הם הוספת המעתיק (בכתי"י ג). וראה לעיל בריש המאמר ע"פ ויהי היום — דקאי על ר"ה, ועיג"כ בסוד"ה כתפוח גוי באוה"ת שה"ש ע' קצד). התוכן כאן נראה דשייך והגה"ה לר"ה זה היום תחלת מעשיך (וביאורו) — בסה"מ תקס"ז ע' שמ ואילך (שם בארוכה מענין יום דאצי' שנעשה אלף שנה למטה. ונדפס ג"כ (בשינויים אחדים) באוה"ת ר"ה כרך ה' ע' ב'פס. ובשינויים והגהות באוה"ת ר"ה ע' איתלד).

תוכן הבא להלן (עד תיבות : האלף לך שלמה) נמצא ג"כ (בארוכה יותר) ביהל אור ע' שכא ואילך (ושם הוא עה"פ כי אלף שנים בעיניך גו').

כמו מילוי יו"ד : ראה ס' מאמרי אדה"ו על ענינים ע' קלו (ובהנסמן בהמי"מ).

רגלי החיות . . אחות לנו קטנה : ראה תו"א י, ב. ועוד.

משנה לגבי גמרא אילפא : ראה תו"א גא, ג. לקו"ת שה"ש מא, ב. — ע"פ

תענית כא, א.

א ו ר ש י ר ה ש י ר י מ ה ת ו ר ה ת ת ע ו

במד"ר ר"פ ויקרא אלף נכנסי' למקרא בעשי' כו' מזה יוצא א' שיהי' בבחי' אצ"י לכן מיומי שבאצילות נעשה אלף בעשי' וג"כ יום לשנה ורב להושיע כל רב מבבל ריבוי כו'. מה שמיום נמשך אלף שנה והי' צ"ל רק אלף ימים אפ"ל כי מיום לשנה זהו ההמשכה באצילות עצמה מו"א לנוק' כי ממדה א' דו"א כשנמשכה למל' מתחלק ליי"ב בקר שהן עולימתן דילה והם יי"ב ר"ח וכ"א יש בו ל' בחי' י"ל שלשים מעלות שהמל' נקנית בהן א"כ * מקור ע"ס דג' עולמות בי"ע וע' ברע"מ פ' תצא דרע"ז ע"פ נקי יהי' לביתו שנה אחת ואחר שנמשך ביב"ש הנ"ל שהם הממוצעי' בין אצ"י לבריאה ונעשי' מהיום שנה גם שנה ל' שינוי כמו אור הלבנה משנה אור השמש או עד שיומשך דרך ב"י בעשי' נעשה מהשנה אלף שנים כחשבון הנ"ל, ויש להעיר מפסוק האלף לך שלמה כו'. המשכות ר"ה צ"ל מהמקור ואדרבה ממקור ה' יומין שהוא תשובה בינה קדמה לעולם ו"ק מ' מספר ע' ד"ה מי מנה כו' ומספר ובד"ה והי' מספר ולתבונתו אין מספר, ע"ס ל' בהירות ול' מספר המוציא במספר צבאם ולכן צ"ל ג' ספרים נפתחים אי סופר כו' ויומשך בעש"ג ועמ"ש ע"פ את מספר ימין אמלא השמים מספרים זה ספר אז ראה ויספרה וספרתם לכם והיינו שיומשך הבהירות בהמספר וע"כ יום הדין מלך במשפט המלך המשפט כי ג' שעות ראשונות יושב ועוסק בתו' ג' שעות חג"ת יושב ודן, וזהו מלך במשפט אך המלך המשפט שהמשפט נתעלה בג"ר וזהו עומד ודן או יושב על כסא רחמים וע' בסדור גבי ברוך פודה ומציל המשכה בנין המל' ע"ד בית לבוש מזון אדון עוזינו מל' בית צור מגן משגב כמו ג' לבושים ואח"כ או"פ קוב"ה בתשו' * תשו"ע קודם כי מלמטה למעלה בע"ס דאו"ח תחילה הכתר שהיא תשו"ע אח"כ חו"ב כו' ע' ד"ה יונתי כי הצדיק הולך כסדר כו' אבל תשובה דילוג ויתרון אור מהחושך ע"כ חזק החסידות בתחילתו זכרתי לך חסד נעורייך דוקא זה היום וקרא זא"ז ע"ד ויקרא הוי' הוי' כו'.

ורב להושיע . . מבבל דבוי : תו"א קין, ג ואילך.
 ליי"ב בקר שהן עולימתן דידה : ראה רע"מ מ' תצוה דלהלן.
 א"כ : בכת"י ב : א"ג [= אי גמין].
 שנה ל' שינוי : ראה גם אוה"ת מקץ שלה, סעי"ב. שם כרך ה' תתקעו, א.
 לקו"ש ח"ד 1323. וש"נ.
 ב"י : = בריאה יצירה.
 ד"ה מי מנה : לקו"ת בלק סח, א.
 ובד"ה והי' מספר : ראה לקו"ת במדבר ו, ג, ז, ג.
 ע"פ את מספר ימין : תו"א ואוה"ת משפטים (עט, ג, ע' אירסא).
 בסדור גבי ברוך פודה : מא, ג.
 אדון עוזינו . . צור מגן משגב : ראה לקו"ת בהר מד, ב. שלה לה, סעי'ד ואילך.
 בתשו' : בכת"י ב : התשובה.
 ד"ה יונתי : לקו"ת שה"ש יז, ג.

כתפוח בעצי היער.

א) ז"ל הת"י היכמה דיאי ומשבח אתרוגא (ר"ל אתרוג) ביני אילן * סרק
(י"ל כי האדם עץ השדה) וכולי עלמא מודעין ית' כן רבן עלמא
יאי * משבח בין מלאכיא בעידן דאתגליא על טורא דסיני (ע"ד אות הוא
בצבא דילי) בזמן דהיב אורייתא לעמי' בההוא שעתא בטלל שכינת' רגיגית *
למיתב ופתגמי דאורייתא * בסימין על מוריגי ושכר פקודי נטרין לי' לעלמא
דאתי עכ"ל. לענין פריו מתוק לחכי יש להעיר ממ"ש בתו"א פ' ויחי בד"ה
חכלילי עינים מיין בענין כל חיד הטועם אומר לי לי.

ב) וז"ל אבן יחיא יען כי האלוה ית' שבח המין ישראלי משאר אומות
הקודמים כן המין ישראלי משבחון משאר האלהות ושרי מעלה (וזה
ע"ד מי כמוך באלים הוי') והוא אומר כאלן תפוח אשר יש לו הטעם והריח
משובחים אשר עומד בין עצי היער הנעדרים מכל טוב ונידוני' לשריפה,
כן דודי והוא האלוה ית' בין הבנים שהם שרי מעלה ושאר האלהות של
הכומ"ז * כי הבל המה מעשה תעתועים (וזה ע"ד והאלילים כליל יחלוף וארז"ל
במד"ר באיכה ע"פ חלקי ה' אמרה נפשי דכולהו מתחלפין ואיהו אינו מתחלף
כו') וידונו בעצי היער, ואף כי צל התפוח בעת השרב הוא מעט ולכן בורחים
או הכל ממנו למיעוט צלו (ע' במד"ר פ' בא פט"ו בתחילת הפרשה ע"פ יפה
כלבנה ברה כחמה מי יכול לעמוד נגד השמש כך במל' אנטיוכוס הכל ברחו
ממנו ומתתי' ובניו עמדו באמונתו של הקב"ה כו') והוא רמו לעשי' המצות
לעבוד' האל אשר יש בעשייתם מן הצער והטורח (ע"ד כי מנסה ה' אתכם
לדעת וארז"ל כל שאינו בהסתר פנים כו') אשר למען זה האומות הקדמונים
ברחו מצל זה של הקב"ה ולא רצו לקבל התורה (כ"א ע"ד הדגה אשר נאכל
במצרים חנם חנם בלא מצות לקבל מבחי' דכחשיכה כאורה ע' בתו"א
בד"ה ויהי בשלח פרעה ומ"ש ע"פ כי ישאלך בנך בענין מ"ט עזי מסגן ברישא
ועז"נ אל תבטחו בנדיבים דהא כולהו מתחלפין ע' במד"ר ס"פ וישלח אמרו

כתפוח : גופס מהכת"י (מעתיקים) : 1079 קכא, א. 1222 רפג, א — בכותרת :
„דרוש השני לפסוק כתפוח" [ר"ל שמאמר זה גרשם אחר ד"ה זה — הנדפס לעיל. ראה
גם להלן ריש ס"ד].

א) ז"ל הת"י : ראה גם לעיל ע' תתעד.

אילן : כ"ה בשני הכת"י, ונראה שהוא טעות המעתיקים וצ"ל : אילני (כבתרגום שם).

יאי : צ"ל : הוה. (שם).

רגיגית : צ"ל : רגינת. (שם).

דאורייתא : צ"ל : דאורייתתי. (שם).

בתו"א . . . בד"ה חכלילי : מן, ג. מה, ב.

הכומ"ז : בכתי' ב : עכומ"ז.

כל שאינו בהסתר פנים : חגיגה ה, א.

בתו"א בד"ה ויהי בשלח : סא, א ואילך.

ע"פ כי ישאלך : אה"ת פסח כרך ג' ע' השגס ואילך.

החטים המתנינו עד שיבוא הגורן כו') אני לא כן עשיתי אבל אדרבה בצלו חמדתי וישבתי שר"ל ישבתי בחמדה כי חביבה עלי יסורין עשית המצות וטורח התורה וזהו למה להיות כי פריו מתוק לחכי וכינה התכלית לפרי להיותו הוא תכלית נטיעת האילן עכ"ל ועמ"ש בתו"א בד"ה הבאים ישרש בענין שארז"ל פב"ת דסוטה מאי פרי מצות כו'. במ"ע ספורנו פי' בצלו חמדתי וישבתי זהו מ"ש והם תוכו לרגליך.

במד"ר בשה"ש ע"פ כתפוח בעצי ניצו קודם לעליו כן ישראל וע' בגמ' שבת דפ"ח א' פריו קודם לעליו ופרש"י חנטת פירותיו וע' תוס' שם והמכוון אפ"ל דהנה מצד טבע הבריאה קליפה קדמה לפני וע' במד"ר ס"פ וישלח התבן והקש והמוץ כו' וכמו שצריך להקדים המשל להנמשל ועד"ו ארז"ל כברייתו ש"ע ברישא חשוכא והדר נהורא וכמו"כ מה"ט עזי מסגן ברישא כו' ולכן גם באדם היצה"ר מקדים להיצה"ט וכמו עולם התהו קדם לעולם התיקון וכן עשו קדם ליעקב יעבר נא אדוני לפני עבדו והעוה"ז קודם להעוה"ב וזהו מי יתן טהור מטמא אך ארז"ל גדולים מעשה צדיקים ממע"ב כי הבריאה יש מאין והם מבטלים היש לאין וע' מזה בד"ה הבאים ישרש לכן איתא במד"ר פ' בראשית פי"א כל מה שנברא במע"ב צריך תיקון וזהו ענין המילה ולכן בבחי' זו צריך להקדים הפרי להעלין ע"ד עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי וע' מזה בלק"ת פ' אמור בד"ה וספרתם לכם שבק"ש תחילה נאמר ואהבת כו' ודברת בם כו' ואח"כ נאמר ואספת דגנך וזהו ההפרש בין עולם התהו לעולם התיקון שמצד עולם התהו קליפה קדמה לפני אבל מצד עולם התיקון י"ל פרי קדמה ועמ"ש בענין התהלך לפני לכן הקדימו עשייה לשמיעה מצד שלמעלה העשיי' גבוה יותר כו' וכן בקדשים הלילה הולך אחר היום היפך מבמע"ב ברישא חשוכא כו' וזהו ג"כ שמקדים הפרי להעלים וכן כל ראשית לה' בכורים ותרומה ועמ"ש בענין הדילוג בליל פסח שקדמו מוחין דגדלות כו' כמו בתשובה בחילא יתיר כו' ואפ"ל ג"כ שזהו ענין התהלך לפני שלמעלה ממדרגת אחרי הוי' אלקיכם תלכו שההילוך אחרי הוי' זהו מלמטה למעלה ומקדים בחי' שלמטה ואח"כ הולך למעלה כו' אבל התהלך לפני היינו מלמעלה"ט א"כ * הבחי' העליונה קדמה מלמעלה למטה וכמ"ש מזה בד"ה

בתו"א בד"ה הבאים ישרש : נג, ג.

במ"ע : = כמורנו עובדי.

במד"ר בשה"ש . . קודם לעליו : ראה גם אוה"ת שה"ש ס"ע קפז.

וע' מזה בד"ה הבאים ישרש : תו"א נז, ב.

בלק"ת . . בד"ה וספרתם : לה, ג.

בענין התהלך לפני : עי' ע"פ זה — בד"ה והתהלכתי (סה"מ תקס"ט עי' קלא ואילך

ובהנסמן בהמ"מ שם). ד"ה אני אל שדי התהלך לפני (אוה"ת לך לך כרך ד' תשט, ב ואילך).

ועמ"ש בענין הדילוג בליל פסח : ראה אוה"ת בא עי' רצה ואילך.

א"כ : בכת"י ב : אבל.

והתהלכתי בתוכם ועי' בד"ה ראה אנכי נותן ענין שם הוי' שבנפש א"כ בההילוך מלמעלמ"ט מקדים תחלה י"ה ואח"כ ו"ה כו' משא"כ בההילוך מלמטה למעלה כו', עוי"ל מה שקליפה קדמה לפרי זהו בסדר הבריאה אבל במח' קדם הפרי כמו סוף מעשה במח' תחלה וזהו שבהתפוח קדם פריו לעליו דתפוח זה הקב"ה ובמח' קדם הפרי וזהו ענין עלו במח' מחשבתו של ישראל קדמו לכל דבר ובזה מתורץ קושיי' התוס' בשבת שם אך תימא דבהאי קרא לא נמשלו ישראל לתפוח אלא הקב"ה כדכתיב כן דודי כו' והיא קושיא גדולה ולפי הנ"ל א"ש כי בהקב"ה קדמה מחשבתו של ישראל דהיינו הפרי וכמו"כ לכן * ישראל למטה מקדימין הפרי להעלין דהיינו תחילה שמע ישראל כו' אחד ואהבת כו' ואח"כ ואספת דגנך כו', עוי"ל ע"ד מ"ש באו"ת מהמגיד ג"ע לתרץ איך שייך לומר עליו ית' כמראה אדם כו' אלא זה כמשל האב שנחקק אצלו צורת בנו כו' וזהו הבחי' כמראה אדם ובאמת שזה הבחי' נק' ישראל דהיינו ז"א שנק' בני בכורי ישראל וזהו מה שמו ומה שם בנו וא"כ בחי' כתפוח דהיינו ענין כי האדם עץ השדה דקאי על אדם העליון ז"א דאצי' שנק' עץ השדה וכמ"ש מזה באריכות ע"פ ויטע אשל בבאר שבע זהו ממש בחי' ישראל דהיינו המשל הנ"ל מה שצורת הבן נחקקה אצל האב כו' ובחי' האב זהו אבא חכ' דאצי' או גם כתר שנק' אב הרחמים * כו'.

ג) עמ"ש בבה"ז ר"פ בראשית בענין כשושנה כן רעייתי שהם ב' בחי' שבמל' ע"ד שכינתא תתאה ושכינתא עילאה בלק"ת בד"ה שה"ש, וא"כ ע"ד כתפוח כן דודי הם ג"כ ב' בחי' חתן שנו' שם. ואפ"ל תפוח ת"ת דודי דעת וע' בהרמ"ז פ' מצורע בענין עץ ארז ואוב פ"י עץ ארז הוא הדעת ועז"נ כארז בלבנון ישגא ופ"י לבנון יסודי או"א ל"ב נ"ח ונש"ב כו' ועמ"ש בענין אם אין דעת אין בינה בהביאור ע"פ ואלה המשפטים בהגהות גם בלק"ת בד"ה האזינו השמים דרוש הראשון בענין ונוזלים מן לבנון פ"י דלבנון הוא בחי' אין כתר כו' וא"כ כארז בלבנון זהו כשמאיר בהעץ

בד"ה והתהלכתי : נסמן לעיל.

בד"ה ראה : יח, א ואילך.

ובזה מתורץ קושיי' התוס' : ראה עוד בזה באוה"ת שה"ש ע' קפו.

לכן : בכת"י ב ליתא.

באו"ת מהמגיד נ"ע : ע"פ נעשה אדם (ב, ג — בהוצאת קה"ת).

ע"פ ויטע אשל : אוה"ת וירא כרך ד' תשט, ב ואילך. כרך ז' תתשפט, ב ואילך.

הרחמים : בכת"י ב : הרחמן, (ועי' לקו"ת ר"ה סב, ד. אוה"ת תשא ע' ביסט ואילך

— ולפי"ז צ"ל כאן : הרחמים).

בבה"ז ר"פ בראשית : ראה ביאוה"ז לאדהאמ"צ א, א. ביאוה"ז להצ"צ כרך ב'

ע' תקפח ואילך. תקצו ואילך (וע"ש ע' תקצח עה"פ כתפוח גו').

בלק"ת בד"ה שה"ש : א, ב. ובארוכה לעיל ד"ה לבאר מעט ע"פ שה"ש.

בהביאור ע"פ ואלה המשפטים בהגהות : אוה"ת משפטים ע' איקו ואילך.

בלק"ת בד"ה האזינו : עא, ד.

מבחי' אין ע' זח"ג שלח קנ"ח ב' בענין היש בה עץ אם אין כו' עץ הוא ז"א עה"ת ובחי' אין זהו ע"ק, וא"כ בחי' עץ כשמאיר בו אין י"ל זהו ארז בלבנון וא"כ זהו בחי' דודי שנאמר בו בחור כארזים בחי' ארזי לבנון ולפי"ז דודי בין הבנים י"ל כי הנה וכל בניך למודי הוי' וגם יש בחי' בן עוה"ב שלמעלה מבחי' ומדריגת כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב כו' ועמ"ש בענין וא"ו לרבות אחיך הגדול ור"ל כי הגם יש צדיקים שנקראים אחים להקב"ה הרי הוא ית' נק' אחיך הגדול גדול הוי' ומהולל מאד וריבוי זה בא ע"י הוא"ו הוא הקו"ח המלוכח בדת"י קו האמצעי כו', וזהו כן דודי בין הבנים והיינו כי גם בן העוה"ב מקבל מבחי' בינה אבל הדעת עולה עד הכתר כו' והיינו כתפוח ת"ת בין עצי היער המלאכים שרפים עומדים בחי' עצי שטים עומדים ועז"נ שרפים עומדים ממעל לו שש כנפיים כו' ששרשם מת"ת כו' ולכן אומרים קדוש כו' ועז"נ אכלתי יערי כו'.

והנה בת"א פ' בראשית בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים שהמלאכים תשוקתם להמשיך בבי"ע שיהי' כמו באצ"י איהו וגרמוהי חד והמשכה זו י"ל זהו כתפוח בעצי היער התפוח גימ' צבאות בהרמ"ז האזינו וזה שיהי' בבי"ע הגילוי כמו באצ"י היינו שם צבאות כמ"ש בת"א פ' בא בד"ה בעצם היום הזה וזהו שאומר קק"ק הוי' צבאות אות הוא בצבא שלו היינו כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בנים היינו באצילות כמו ששה בני לאה א"ת בניך אלא בוניך אך דודי זהו המשכת אוא"ס באצילות וכמ"ש מזה בלק"ת פ' ראה בהביאור ע"פ וכל בניך בסופו וזהו ע"ד מ"ש סד"ה כי כאשר השמים החדשים המשכה מעקודים כו'. וע"ד והתהלכתי בתוכם יכול לא תהיו יראים ממני וע"ד קדושתי למעלה מקדושתכם כו' בהביאור כי כארץ תוציא צמחה.

ד) כן דודי בין הבנים. לפמש"ל בשם זח"ג דרל"א הבנים בני אלקים ע' סנהדרין א"כ דודי בין הבנים ע"ד הוא וב"ד וכמו ע' זקנים ואצלתי מן הרוח לגבי משה כמש"ל וזהו הוא ה' אלקינו בכל הארץ

בן עוה"ב . . חלק לעוה"ב : ראה גם אוה"ת נח נר, א. חנוכה כרך ה' תתקנא, א. בלק ע' תתקכג.
 בענין וא"ו לרבות אחיך הגדול : ראה אוה"ת יתרו ע' תתקנא. ס"ע תתקנא.
 בת"א . . כי כאשר השמים : ג, סע"א ואילך.
 בהרמ"ז האזינו : זח"ג רפו, ב. וראה גם לקו"ת פ' ראה לב, א.
 בת"א פ' בא בד"ה בעצם : ס, א ואילך.
 צבאות אות הוא בצבא שלו : תגינה טו, רע"א (לפי גי' העין יעקב). זח"ג שם.
 זח"א ו, א. ת"ז בהקדמה (יב, ב).
 בלק"ת . . וכל בניך : לב, א.
 סד"ה כי כאשר השמים : תו"א ג, ד.
 יכול לא תהיו יראים ממני : ראה תו"כ ופרש"י עה"פ.
 בהביאור כי כארץ : לקו"ת נצבים נב, ג ואילך.
 לפמש"ל . . כמש"ל : בד"ה כתפוח (הנרפס לפניו) אות ח.

משפטיו ועמ"ש מענין הוא וב"ד ע"פ וה' פקד את שרה, והנה יש סבא וסבא דסבין, חו"ב נק' זקנים ועת"י נק' סבא דסבין כמו קדש וקדה"ק בהגהות לד"ה בכ"ה בכסליו בענין עטרת תפארת שיבה ועד"ו ע' זקנים לגבי משה וכמו"כ למעלה יותר בית דינו נק' זו"ג דאצי' לגבי הוא דא עתיקא כו', ובענין כשושנה כן רעייתי ע' בד"ה וארשתיך לי בענין ב' בחי' כלה ובד"ה כי תשמע בקול בענין מפתחות החיצוני' ומפתחות הפנימי' ובד"ה ושאתם מים בששון דרוש הראשון ענין מזבח החיצון ומזה"פ הוא חיצוני' הלב ופנימיות הלב ובד"ה אתם נצבים פ"ג אחרי ה' ילכו כארי' ישאג כו' כ"ז נק' חיצוני' הלב שגלקחה מבחי' התפשטות וזיו כו', אבל הקב"ה כו' ומזה נמשך צעקה בפנימי' הלב כו', וזהו הב' בחי' שושנה ורעייתי יפה את רעייתי כתרצה, והנה השושנה * היא בין החוחים תאוות גשמיות ומ"מ יתרון האור נמשך מן החושך, אבל בבחי' רעייתי אין שייך חוחים ועז"נ נפש כי תחטא אורייתא תוהא וכמאמר הצדיקים לכם ברשותם דומין לבוראם כו' והיינו ע"י שממשיכי' ע"י התורה ל"ב ג"ח ומאירים בהלב כו' וע' ד"ה החלצו י"ה מוחא ולבא והתורה מחבר ב' בחי' אלו כו', וזהו ע"ד ההפרש בין זרע אדם לזרע בהמה בד"ה ואלה המשפטים ואעפ"כ רעייתי בין הבנות בנות היינו הכפרים ועיירות קטנות הסמוכות לכרך הגדול כמו חשבון ובנותיה (והענין * כי יחזקאל נק' בן כפר שראה את המלך והו"ע והאופנים ברעש בד"ה והי' מדי חדש ושם פ"ב כמו ימי החול לגבי שבת ובביאור בעצם היום הזה נמול פי' שיש ב' בחי' מילה הא' ומלתם את ערלת לבבכם והוא ענין הסתר החוחים הנק' ערלת הלב המסתיר על חיצוני' הלב והב' ומל' ד' את לבבך ולא ערלת הלב ור"ל ע"ד דא מוחא לדא

ע"פ וה' פקד : ראה ס' מאמרי אדה"ז על מארוז"ל (זוהר) ע' קצ וע' רב (ובהנסמן בהמ"מ להמאמר שם), ס' מאמרי אדה"ז עה"ת ע' קכה.
 בהגהות לד"ה בכ"ה בכסליו : אוה"ת חנוכה רפט, ב ואילך.
 בד"ה וארשתיך : לקו"ת במדבר ת, ב ואילך.
 ובד"ה כי תשמע : לקו"ת פי' ראה כב, ד ואילך.
 ובד"ה ושאתם : לקו"ת סוכות עח, ד.
 ובד"ה אתם נצבים : לקו"ת מד, ג.
 השושנה : בכת"י ב : כשושנה.
 נפש כי תחטא אורייתא תוהא : זח"ג יג, ג.
 הצדיקים לבס ברשותם : ב"ר פל"ה, י.
 דומין לבוראם : רות רבא פ"ד, ג.
 ד"ה החלצו : לקו"ת מטות פו, א ואילך.
 בד"ה ואלה המשפטים : תו"א עד, ג ואילך.
 (והענין : בכת"י ב ליחא התחלת המוסגר.
 בד"ה והי' מדי חדש : לקו"ת ברכה צו, א ואילך.
 ובביאור בעצם היום הזה : סה"מ תקס"ג ע' טו. אוה"ת לך לך כרך ד' תשכט, א ואילך.
 דא מוחא לדא : זח"א כ, א.

אור שיר השירים התורה תתפג

ודא קליפה לדא כמו אהבת כמים הפנים לגבי בכל מאדך נחשב כמו קליפה ע"ד שכמו יום החול לגבי שבת כך שבת לגבי שבת שבתון כו' וע"י * בלק"ת פ' תזריע בד"ה שוש תשיש אהבה ע"מ לקבל פרס לגבי שלא ע"מ לקבל פרס וע' ד"ה מה טובו גבי והתשובה הג', וזהו כן רעיתי בין הבנות שבחי' אה' דבחי' בנות נוק' היא חשובה הסתר וקליפה לגבי רעיתי בכל מאדך אחת היא יונתי כו' וכמו"כ עי"ז ההמשכה נמשכה מבחי' עליונה יותר הינו מבחי' כן דודי וזהו ע"ד משי"ש בענין גדולה מילת שלע"ל יהי' התגלות יסוד דא"א לכן מי יעלה כו' ר"ת מילה וס"ת הוי', משא"כ עכשיו ההמשכה מיסוד ז"א וזהו כתפוח כו' ונכרתו עליה י"ג בריתות שלמעלה מי"ג ת"ד וזהו מה שושנה אית בה י"ג עלין אוף כנ"י אית בה י"ג מכילין דרחמי כו' וע' בד"ה והקרבתם עולה אשה בענין כאלו מקריב עולה בלא מנחה וזבח כו', בענין גדרים סייג לפרישות שלגבי שכ"ע מסתיר ההיתר היותר מדי הצורך כמו האיסור לגבי שכ"ת כו' וזהו אשר גדר לאביר יעקב.

בענין שוש אשיש פי' ותגל נפשי בא' וכת' ובני ציון יגילו במלכם ע' מדרש תלים בתחלתו ע"פ מלכי ואלקי אליך אתפלל ור"ל מה שאלהותו מאיר בכ"י * ע"ו ואלו תשוקתו ע' בד"ה להבין ענין אוא"ס דרש

שכמו יום החול . . שבת שבתון כו' : ראה לקו"ת יוה"כ ע, ב.
וע' : בכתי"ב : כמ"ש.

בלק"ת . . בד"ה שוש תשיש : תזריע כ, ב.

ד"ה מה טובו : לקו"ת בלק ע"ד, א.

ע"ד משי"ש : בבבאור ע"פ בעצם היום הזה נמול.

בד"ה והקרבתם . . בענין כאלו מקריב עולה : ראה ד"ה ע"פ והקרבתם בלקו"ת שמע"צ צ"ב, ד (ואוה"ת ויקרא כרך ד' ע' אלה ואילך) ושם צ"ג, ב : זכר תמים כו' שכשהאבה הוא ע"מ לקבל פרס כו'. (בלקו"ת שם אין מפורש בענין כאלו מקריב כו'. ואולי צ"ל כאן הפסק לפני תיבת "בענין"). וראה בענין כאילו מקריב כו' — לקו"ת שלח מא, ג, מב, א (ועוד).

בענין גדרים סייג לפרישות : אוה"ת מטות כרך וא"ו ע' תתקנן ואילך.

בענין שוש אשיש : קטע זה נמצא בהכתבי"ד בהמשך להמאמר. ובכתי"י א נכתב

באותיות קטנות בצד הגליון.

שוש אשיש : ראה גם לקו"ת נצבים מז, א.

בא' : = באלקי.

מדרש תלים . . אליך אתפלל : עה"פ תהלים ה, ג : כי אליך אתפלל באדום ולמה הוא אומר מלכי ואלקי באדום אמרו ישראל כו' גזורת עלי לבטל אלקותך ומלכותך ממני ולא בטלינן ובכל יום אנו נכנסין לבתי כנסיות וממליכין אותך שתי פעמים ואומרים שמע ישראל ואת עבדי דידן ואנן עבדינן דידך שנאמר דודי לי ואני לו. ע"כ. בכ"י ע"ז ואלו : בכתי"ב : בכ"ג עי"ז ועלי.

[ועי' תשוקתו : שה"ש ז, יא. וראה אוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תרכג.

בד"ה לה"ע אוא"ס : גרסא בסה"מ תקס"ג ע' שלה ואילך. ובתוס' הגהות באוה"ת

על מארז"ל וענינים ע' קנה (ובהנמנן בשוה"ג שם).

אחרי תקס"ג, כחתן ר"ל שכנ"י נק' חתן ע' ביאור כי תצא וגם מעלת וככלה
בחי' יופי אין אשה אלא ליופי וזהו ע"י תושבע"פ.

כתמות, אין לו צל כו' י"ל פנוי משערות כי השערות הסתר והעלם בחי' צל
כו', ומ"מ בצלו חמדתי צלא דמהימנותא דסוכות כו'.

ב, ח

נר' שייך לדרוש קול דודי שבלק"ת

אך עדין צ"ל מ"ש מצה זו שאנו אוכלים ע"ש שלא הספיק כו' הרי מצה
זו אנו אוכלים לקיום מצות בערב תאכלו מצות שהיא בחי' מצה הא'
דמצרים שקודם הצות וא"כ איך היא ע"ש שלא הספיק כו' שזהו בחי' מצה
השנית דמצרים.

ויובן בהקדים עוד בענין פסוק קול דודי הנה זה בא כו' דלשון הנה זה בא
הוא ג"כ לשון עתיד או לשון הנה והלא כבר הי' הדילוג הזה ביצ"מ.
אך הענין הוא דכתי' כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות שלע"ל יהי'
ג"כ בחי' דילוג ההארה מבחי' מלך מלכי כו' וזהו אראנו נפלאות שיהי' גלוי
בחי' נפלאות שהוא בחי' סתימו דכל סתימין כו' וגלוי זה שלע"ל יהי' בבחי'
נצחי, ואנו ממשיכים זה ע"י עסקינו בתומ"צ וזהו ענין מדלג על ההרים מקפץ
על הגבעות שהן בחי' תומ"צ שנק' ג"כ הרים וגבעות ע"ד הנ"ל בענין אבות
ואמהות כי התורה ניתנה בהר סיני וכתתי' ישאו הרים שלום כו' והתורה נק'
שלום כמ"ש או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי כו' בפשמ"ע ובפשמ"ט כו'.

ע' ביאור כי תצא : ראה לקו"ת תצא לו, סע"א ואילך.
כתפוח : נעתק מגוכי"ק 1114 קנה, א. בהבא להלן — ראה גם אוה"ת שה"ש ע' ר.
אין לו צל : שהש"ר עה"פ.
אך עדין : נדפס מגוכי"ק אדהצ"צ 1122 (עלים נפרדים). והכוונת : נר' שייך כו'
— היא בגוכי"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע. ראה לקו"ת שה"ש טו, ד (וסה"מ תקס"ט
ע' נב ואילך).

והמצות נק' גבעות כמ"ש וגבעות בצדקה וכללות המצות נק' בשם צדקה. נמצא ההפרש בין בחי' דילוג זה שאנו ממשיכי' ע"י תומ"צ שנק' הרים וגבעות לבחי' דילוג שהי' ביצ"מ הוא שאז הי' באתעדל"ע מצד עצמו לבד משא"כ הדילוג שיהי' לע"ל אנו ממשיכי' ע"י התומ"צ והיינו קול דודי מדלג בזכות הרים וגבעות שהן התומ"צ ולכן יהי' זה קיום נצחי בל תמוט עולם ועד משא"כ ביצ"מ שהי' רק מצד אתעדל"ע לבד לכן הי' רק לפי שעה.

וביאור הענין הנה כתי' ענה דודי ואמר לי קומי לך רעייתי כו' פני' דלאחר שנאמ' קול דודי מדלג שנגלה עליהם מלך מלכי כו' בליל א' דפסח מעצמו ומאיליו בלא אתעדל"ת כלל כי לי היו ראויים להעלות מ"ן באתעדל"ת לפי שהיו משוקעים במצרים וכמ"ש ואראך מתבוססת כו' דק שלא הספיק בצקת כו' מפני בחי' התגלות עצמות אא"ס שלפני ההשתלשלות כנ"ל באריכות. הנה מיד אח"כ ענה דודי ואמר לי קומי לך כו' שיהי' בחי' אתעדל"ת ממטה למעלה, והוא מה שציוה ה' לספור ספירת העומר כמ"ש ממחרת השבת תספרו. דהיינו מיד לאחר יום א' דפסח שאז הגלוי ממעלה למטה קול דודי מדלג כו' לכן תיומ"י מתחילי' לספור סה"ע להיות קומי לך כו'. והענין כי העומר הי' מן השעורים שהן מאכל בהמה ומבואר במ"א ענין שעורה שעור ה' דהיינו בחי' ה' תתאה דשם הוי' שהיא בחי' דבר ה' ורוח פיו המתחלק להחיות לכל מלאך לפי ערכו והן הנק' בהמה כמ"ש פני שור מהשמאל כו', וחיותם והשגתם הוא מבחי' גילוי אור א"ס ב"ה בעלמא דאתגליא איך הוא ממכ"ע וסוכ"ע והו' הנק' שעורה שעור ה' כנ"ל, משא"כ בחי' שתי הלחם שבשבועות מבחי' חטה שהחטה היא מאכל אדם שהוא גילוי מה שלמעלה מהדעת והשגה שנמשך ומתגלה ע"י החטה כמארז"ל שאין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום כו' והיינו בחי' מס"ב למסור נפשו באחד מחמת בחי' אנכי מי שאנכי הוא בחי' עצמותו ומהותו שאינו בגדר השגה כו'.

והנה האדם יש בו נפש הבהמי' שנמשכת מבחי' בהמה הנ"ל ושפעה וחיותה מבחי' שעורה הנ"ל, לכן התחלת האתעדל"ת ממטה למעלה הוא בירור נה"ב והיינו ע"י בחי' עומר שעורים הנ"ל וספירת העומר ז' שבועות שהוא בירור ז' מדות דנה"ב שבכל שבוע מתברר מדה א' היינו שבוע א' מדת האהבה הנק' חסד שתהיינה רק לה' לבדו וכל מדה צ"ל כלולה מזו, לכך צ"ל שבוע א' כו' ובמ"ט יום מתבררי' כל הז' מדות ואז יכול להיות בשבועות פב"פ דבר ה' להיות קול דודי מדלג כו' דהיינו קול דמ"ת וזהו ענין שתי הלחם מבחי' חטה מאכל אדם שהתורה נק' אדם וזאת התורה אדם והיינו חיות לבחי' נפש האלקי' שהיא מבחי' אדם כו', וע"כ אמר בחג השבועות בשתי הלחם הלחם חמץ תאופינה משום דכפסח שהי' הדילוג באתעדל"ע מעצמו ועדיין לא נתברר הנה"ב שבאדם לכך נאסר החמץ אבל בשבועות שכבר נבררה הנה"ב ג"כ ע"י ספה"ע לכך נאמר חמץ תאופינה להעלותו ג"כ לקדושה העליונה כו' (ועד"ז ג"כ החילוק בין יצ"מ לגאולה דלע"ל דביצ"מ כתי' בחפזון יצאת

כו' לפי שלא נתבררה עדיין הנה"ב לכן צ"ל בחפזון לברוח מן הרע הקשור
בנה"ב כו' אבל לע"ל בשלימות הבירור כתי' ובמנוסה לא תלכו).

ב, יד

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדריגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך.
הנה כנס"י נק' בשם יונתי ע"ש הפסוק עיניך יונים, כי כמו יונים
הנה התענוג והנחת שלהם הוא ממה שמסתכלים זע"ז תמיד, וכמו"כ יש בכנס"י
בחי' הסתכלות זו לאסתכלא ביקרא. והנה ענין התענוג שבהסתכלות הוא תענוג
שאינ לו שביעה, וכמו"כ צ"ל באדם בכל יום יהי' בעיניך כחדשים פי' בחי'
בעיניך שהוא לאסתכלא ביקרא דמלכא יהי' כחדשים כי עיני האדם לא
תשבענה כו', כי בבחי' תענוג מהסתכלות זו אין לזה שביעה והתיישבות כלל,
כי מי איכא זקנה קמי' קוב"ה, ועוד כי התיישבות הוא מחמת זמן, והנה זמן
הוא מוגבל, אבל אוא"ס למעלה מן הזמן ואינו מוגבל, וע"כ כשם שהוא ית'
א"ס, כך אין הזמן פועל שינוי בהתבוננות והתפעלות מאלקות. והנה הבחי'
דלאסתכלא יש בכל דבר, כי מכל דבר יכולים להסתכל יקרא דמלכא, וכמ"ש
כל פעל ה' למענהו, ואמרו כל מה שברא לכבודו ברא [עי' לק"ת בד"ה הנך יפה].

אך צ"ל דאיך שייך ראי' ברוחניות הלא א"א לראות זה. אך הענין שהוא ע"ד
שאמרו הסתכל בשלשה דברים, והנה מהשלשה דברים הוא לפני מי אתה
עתיד ליתן דין כו' ואיך שייך לראות זה, אך הפי' שיש בחי' ראי' בבחי' הבנה
שיהי' העמקת הדעת כ"כ שיהי' שוה כאלו רואה, והוא כי יש ראי' ושמיעה
ואינו דומה שמיעה לראי', כי הנה שמיעה הוא בינה, אך כשהוא רק בבחי'
הבנה לבד אזי גק' שמיעה, אבל יש כשהוא בריבוי העמקה עד שהוא כאלו
רואה, וכדאי' הבן בחכ' וחכם בבינה שחכ' היא ראי' ונמשך בבינה שהיא בחי'
שמיעה, ובחי' זו נק' לאסתכלא. והנה ע"י אתעדל"ת זו עי"ז ממשיך מלמעלה
ג"כ בחי' עיני ה' אל צדיקים ואמרז"ל כשישראל עושין רצונו של מקום מביט
עליהם בשתי עיניו וכשאינן ישראל עושין רצונו של מקום מביט עליהם בעין

יונתי : גדפס מכת"י 855 (רלת, א). והוא הנחה מאוה"ת שה"ש עי' שיב. של. שלו.
ומיוסד על ד"ה זה בסה"מ תקס"ט עי' פג (ובהנסמן בהמ"מ לשם), וראה טה"מ
תרנ"ו עי' שצו.

מי איכא זקנה קמי' קוב"ה : יבמות טז, ב.

לק"ת בד"ה הנך יפה : יד, ב.

וכדאי' הבן בחכ' וחכם בבינה : ס"י פ"א מ"ד.

ואמרז"ל כשישראל עושין . . בשתי עיניו : שהש"ר בסופו.

א, פי' עיני ב' עינים היינו כי יש ב' בחי' השגחות, כי יש השגחה ע"פ חסד שהוא איך שלמעלה יש ולמטה אין והוא מבחי' סוכ"ע, ויש השגחה איך שלמטה יש ולמעלה אין והוא בחי' ממכ"ע, ולכן עיני ה' אל צדיקים שהם ממשיכים שיהי' שוה למטה למעלה כמו מלמעלה למטה כי הם ממשיכים בחי' יחוד סוכ"ע וממכ"ע, וזהו והישר בעיניו תעשה, ואי' בוהר פ' שלח דא צדיק, והיינו שמחבר שיהי' הישר בעיניו שיהי' שוה ב' בחי' עינים הנ"ל, וזהו כל ענין פסד"ז הכל ההתבוננות ביקרא דמלכא, ולכן חוזרים דבר אחד כ"פ, בכדי שיהי' בבחי' לאסתכלא, אך אם ההתבוננות הוא דרך מעביר בלבד אין מזה שום לידה דאהוי"ר, כ"א צ"ל התבוננות עם העמקת הדעת, וזהו שמע ישראל שמע שם ע', הנה הע' רבתי, דשמע מורה על בחי' לאסתכלא, כי הנה עוד פי' בלאסתכלא הוא ע"ד טביעת עין שבגמ' [ב"מ דכ"ג] שלכן בכלים חדשים שלא שבעת עין יש מד"א שאין שייך בו טביעת עין אע"פ שראה אותם, כי זהו כמו דרך מעביר כי טביעת עין הוא באיזה ענין בעמקות ה"ז כאלו ראי' העין נטבע באותו הדבר.

והנה אית' ברמ"ז פ' פקודי דרכי' שבעינים יש ב' סגולות הא' הוא שהמובט מצטייר בעין הרואה, הב' הוא שהעין שולח ניצוצי אורו בדבר המובט, ויש בניצוצי אורו אלו עצמיות גמור, והראי' מבט היענה שמילדת ע"י הראי', והנה בת היענה יש לה כח חזק כ"כ בהראי' עד שיכולה להוליד, אך כמו"כ יש בכל עין כח שנמשך ניצוצי אור באותו הדבר המובט, וכמו שיש עין רעה הרי נמשך מהעין רעה ע"י הסתכלותה באותו הדבר כו', והנה כמו"כ צ"ל למעלה מאחר שנק' עיני ה' הרי יש בהם ג"כ ב' בחי' אלו הא' שישאל מצטיירים (למעלה) שם וכמ"ש יצרנהו כאישון עינא, כי הנה כמו שהראי' מתלבש בשחור שבעין דוקא ולא בלבן לפי שבשחור מהפך חשוכא כו', וכמ"כ למעלה יצרנהו כאישון עינא ע"י בירור נה"ב דוקא ולמעלה הוא ע"י בירור דשם ב"ן כו', והנה אח"כ שולח ניצוצי אור למטה היינו שנותן כח בישראל שיהי' יכולים להיות בבחי' ביטול והעלאה, והנה כמ"כ בבחי' עיני תמיד אל ה' יש ג"כ ב' בחי' אלו כי תחילה צ"ל בישראל הראי' ע"ד לאסתכלא שיהי' כאלו רואה אלקות, וזהו ששולח ניצוצי אור למעלה, ועי"ז נעשה שיהי' מצטייר אלקות בנפש כמ"ש שויתי ה' לנגדי תמיד, שיהי' הוי' לנגדי, ומש"א המתפלל צריך שיתן עיניו למטה, וא"כ מהו עיניו למטה, הענין הוא כי ההתבוננות א"צ להיות בעצמותו ומהותו ית', כי בו בעצמו נת"ל א"א להשיג כלום כ"א מצד פעולותיו ית', וזהו צריך שיתן עיניו למטה, וגם שבעצם התבוננות יש ב' מדריגות, כי יש התבוננות בבחי' יחודית בבחי' ביטול היש לאין, ויש התבוננות גבוה יותר והיינו בבחי' יחוד"ע, אך מ"מ הגם שהתבוננות זו גבוה יותר, מ"מ צ"ל דוקא ההתבוננות הנמוכה יותר והיינו בחי' יחודית כי בזה יש בחי' ראי', וזהו הפי' צריך שיתן עיניו למטה כו'.

ואי' בוהר פ' שלח דא צדיק : כ"ה בכתי' המעתיק, ונראה דצ"ל : פי' בשלח.
(ד"ס ע"ב).

והנה זהו כל אריכת ההתבוננות בפסדו, איך שבחי ממכ"ע וסוכ"ע הכל הוא רק זיו והארה בלבד מאתו ית', היינו בחי' שם ולא עצמותו ומהותו ית', וכמ"ש כי נשגב שמו לבדו, פי' נשגב הוא ע"ד פליאה נשגבה שיש פליאה סתם ויש פליאה נשגבה שהוא בבחי' הפלאה מה שאינו מושג, ועד"ז נשגב שמו לבדו פי' שאפי' בחי' סוכ"ע שהוא נשגב הוא רק בחי' שמו לבדו, וצ"ל איך נשגב הוא רק בחי' שם, והלא כתי' מגדול עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב [ואי' בזהר שלח דקס"ד] מאן נשגב ההוא מגדל נשגב, ע"ד דירון צדיק בו, כי מגדול הוא בחי' מל', ונק' מגדול ע"ש מקור הגדולה שנמשך בבי"ע, כי לכן מלך יחיד, הרי שגם באצי' הוא בחי' מלך שהוא בחי' אחרונה, מ"מ נגד בי"ע הוא בחי' יחיד, וגם כי מלך הוא יחיד כי נעוץ סופן בתחילתן כו', והנה ההוא מגדול דבחי' מל' שהוא רק בחי' שם והארה הוא נשגב, ע"י דירון צדיק בו בחי' יסוד, כי צדיק ממשיך בחי' סוכ"ע בממכ"ע ועי"ז הוא נשגב, וא"כ איך אמר דנשגב הוא רק שמו, אך הענין כי בבחי' שם ג"כ יש כמה מדריגות, כי יש שם אלקים שהוא ג"כ שם אבל יש שם הוי' שיש רוממות בשם הוי' על שם אלקים כו', ולכן עי"ז שנמשך משם ה' בשם אלקים הנה עי"ז נשגב ההוא שם, וע"ד דכתי' ואני תפילתי לך ה' עת רצון אלקים ברב חסדיך, וי"ל איך שיך באלקים רב חסדיך כו' הלא אלקים הוא גבו', אך הענין שע"י עת רצון הנה נמשך בשם אלקים רב חסדיך כו', וזהו דמגדול עוז הנה ע"י שבו ירוץ צדיק הוא נשגב, וזהו דישראל נק' מקדשי שמך כי ממשיכים מבחי' אתה קדוש בשמך קדוש אך מ"מ הנה גם בחי' זו דנשגב הוא רק שמו, והיינו כי משם הוי' יש רק רוממות על שם אלקי', אבל לגבי מהו"ע ית' גם שם הוי' הוא ג"כ רק שם והארה בעלמא, וכמ"ש אני ה' הוא שמי, וזהו דנשגב שמו לבדו שגם בחי' זו דנשגב הוא רק בחי' שמו כו', וזהו כל אריכות ההתבוננות מלכותך מלכות כל עולמים, כל גימט' נון והוא גו"ן אלפים יובלות, ובכל יובל יש ז' שמיטות, הנה הכל הוא רק בבחי' מלכותך שהוא רק שם והארה בעלמא, וזהו אחרי ה' תלכו, והנה ע"י התבוננות הנ"ל נולד מזה אהבה, וזהו שמע ישראל ואהבת, פי' שמע שם ע' שמתבונן איך שמקור החיות כל העולמות מבחי' שם, והע' מורה על אור שבעת הימים, והנה מזה נעשה עין לאסתכלא ביקרא דמלכא ועי"ז יבא לואהבת את ה' ואהבת אהבה ואת מרבה יראה, כי יראה טפל לאהבה כי אה' דכר ויראה נוק', וע"כ את מרבה יראה.

והנה צ"ל הטעם מה שאצלינו בנקל יותר לבא לאהבה יותר מליראה ולכאורה הרי זה השער לה' הוא יראה דא תרעא לאעלאה כו', אך הענין אי' ברע"מ בנוי דאברהם בגלותא דאדום בנוי דיצחק בגלותא דישמעאל, כי הנה ההפרש בין אברהם ליצחק הוא כי אצל אברהם האהבה בגילוי והיראה בהעלם ובודאי לאברהם הי' ג"כ מדת יראה, וכמ"ש עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה רק

א' ברע"מ בנוי דאברהם בגלותא דאדום : זח"ג ריט, א. וראה ת"ז תס"ו (ל, ב).

שאצלו הי' היראה בהעלם, ולכן עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה כו', וביצחק הי' להיפוך שהיראה בגילוי ואהבה בהעלם, ולכן נא' ופחד יצחק הי' לי, אבל בודאי לכ"א הי' ב' הבחי' דאהוי"ר שהן חו"ג, ומטעם זה אי' בע"ח בענין המשכות וגילוי הח' והגבו' שלפעמים החסדים קודמים לירד ולהתגלות קודם הגבו' ולפעמי' להיפך כו', כי בע"י הגבו' קודמים לחסדים, משא"כ בשאר פרצופים החס' קודמים להשפיע כו', וזהו ג"כ ענין ר"ה וימים נוראים וסוכות, שימים נוראים היראה בגילוי, כי ימים נוראים שרשם מבחי' גבורה שופר מטיל חרדה, וסוכות זמן שמחתנו האה' בגילוי והיראה בהעלם, וכן וכל הלבבות ייראוך וכל קרב וכליות יזמרו לשמך, כי לב הוא גילוי יותר מקרב וכליות, ולכן כשכל הלבבות ייראוך בגילוי עי"ז קרב וכליות יזמרו לשמך, ולכן בס"י שחבר אאע"ה אי' ואם רץ לבך שוב לאחד כמדתו של אברהם אה' קודמת כו', והנה אה' דכר כי זכר חסדו ויראה נוק', כי אשה יראת ה' היא תתהלל, ולכן לפי שבנוי דאברהם בגלותא דאדום ע"כ האה' בנקל יותר לבא מיראה, וזהו ואהבת את שאת מרבה יראה כו', והנה אח"כ כתי' והיו הדברים האלה, וארז"ל ע"כ מצות כוונה מכאן ואילך מצות קריאה, כי פ"י כוונה לשמור המכוון שהוא הביטול בבחי' שגבוה משם הוי', ואח"כ מצות קריאה הוא בחי' שוב מלמעלה למטה, ע"י קריאה משם הוי' כמ"ש ויקרא ה' ה', וכת"י ממעמקים קראתיך ה' מבחי' ממעמקים עומקא דכולא ועומקא דבורא כו', והנה הקריאה הוא ע"י קורא בתו', כי הנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, הנה יש סלם בלא וא"י ויש סולם בוא"ו, והוא תפילה ותו' כמ"ש הקל קול יעקב כי סלם בלא וא"י גימט' קל, וסולם בוא"ו גימט' קול, ולכן תפילה נק' סולם ותורה נק' סולם, כי סולם דא כבש דמזבח ותפילה כנגד תמידים תקנום, וגם סולם זה סיני כו', והנה סולם הוא חוט השדרה העשוי מדריגות הן הן החוליות, והענין כי ח"י ברכאן דצלוחא הוא כנגד ח"י חוליות השדרה, שהחוט השדרה נמשך ממוח הדעת וכו' וע"י נמשך הטפה, וכך הוא בנפש בענין המשכת הדעת שזהו עיקר ענין התפילה בכדי לעלות ע"י ולהשיג תורה כי ע"י התפילה משפיעים התו' כמו ח"י חוליות שע"י נמשך ממוח הדעת לירכין, כמ"כ הן ממשכיכים טפת הח"ע להיות נמשך התורה בגשמיות כו'.

אך בחי' יונתי בחגוי הסלע, נש"י ירדה בחגוי הסלע שהוא דומם כסלע, אך הנה יש סלע בקדושה כמ"ש ירונו יושבי סלע ואין סלע אלא ז' אבות, והוא ג"כ קשה מאוד, והיינו בחי' האה' מוסתרת שיש בנש"י שהיא קשה מאוד

בע"ח . . שלפעמים החסדים קודמים : שער דרושי הצלם (שכ"ה) דרוש ב' (סוף מ"ב), ס' שער הכוונות ענין ספה"ע דרוש ז', ראה גם תניא ספמ"ג.
 בס"י . . ואם רץ לבך : ראה פ"א מ"ח. ת"ז בהקדמה (ז, א), תניא פ"ג אוה"ת יתרו ע' תתקפא. והערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בסה"מ תרנ"ט ע' ריא.
 וארז"ל ע"כ מצות כוונה : ברכות יג, א ואילך.
 ממעמקים . . עומקא דכולא ועומקא דבורא : ראה זח"ב סג, ב.
 ואין סלע אלא ז' אבות : = זכות אבות. ראה אוה"ת שה"ש ע' שכ. שלד. וש"נ.

שהיא ירושה מאבותינו כו', והנה סתר המדריגה סתר קאי על נה"ב שהוא בחי' סתר אך מ"מ יש סתר בקדושה והוא כמ"ש חמוקי ירכיך כמו חלאים הוא תכשיט ואמרז"ל מה ירך בסתר אף ד"ת בסתר, וכן ארז"ל גדול העושה צדקה בסתר יותר משה רבינו, דאלו בצדקה כתי' מתן בסתר יכפה אף, ובמשה כתי' כי יגורתי מפני האף והחימה כו', והנה מה שנצרך כ"ז ענין הירידה דנ"א בנה"ב הוא ע"ד והחיות נושאות את הכסא, ועל הכסא כמראה אדם בבחי' כי לא אדם הוא, כי אדם הוא ציור קוין, חסד דרועא ימינא וגבו' דרועא שמאלא כו', וכמ"כ העלי' דנה"א ע"י נה"ב, כי שרש נה"א הוא לבושין תקינת לון, אבל ע"י הגוף הוא העלי' לאשתאבא בגופא דמלכא, והנה ע"פ הקבלה נק' או"כ, כי האותיות הם כלים המגבילים את האור, שלא יהי' בבחי' א"ס כו' והנה הלבושים הם כלים כמו מצילים שמנה עשר כלים כו' והוא בחי' חיצוני הכלים, והעלי' הוא בבחי' האור, לבא מבחי' איהו וגרמוהי לבחי' איהו וחיהי חד כו', ע"ס בלי מה, כי ע"י בכל מאדך הנה באתעדל"ת אתעדל"ע מגלה עמוקות מיני חושך, כי אפי' בשעת מ"ת שהי' התגלות גמור, נא' ויצא כברק חיצו, שהוא עד"מ אור המתגלה מתוך החושך, אבל לע"ל נא' ולא יכנף עוד מוריד, יעשה למחכה לו כו', והנה הגם שהעלי' הוא רק בגופא דמלכא, אבל מ"מ ע"י שבחי' אדם מתעלה בבחי' כי לא אדם הוא, ע"ז מתעלה גם הנשמה ג"כ בבחי' זו וכו'.

הראיני את מראיך השמיעני את קולך, הנה ראי' גבוה משמיעה, וכמו אינו דומה שמיעה לראי', ומ"מ הנה יש מעלה בשמיעה יותר מבראי', כי שמיעה הוא בדקות יותר כי שמיעה תופס רק רוחני, קול ודבור, משא"כ ראי' תופס גשמי, והיינו כי היא הנוחנת, לפי שראי' גבוה משמיעה ע"כ נשפל למטה ביותר, וכמו צומח מחי' אדם הגם שהאדם הוא מדבר, והוא לפי שהצומח גבוה בשרשו, וכמ"כ הוא ראי' ושמיעה, כי לפי שראי' גבוה יותר, לכן נשפלת למטה ביותר, ולכן יש מפרשים שענין ברק ור[ע]ם אומרים ששניהם מתהוים כא' ומה שנראה הברק קודם ששומעים הר[ע]ם, הוא לפי שכח הראי' תופס ביותר, והנה כמ"כ הראיני את מראיך הוא מעשה המצות, כי מצות גבוהים מתורה, כי תורה אורייתא מחכ' נפקת, אבל מצות שרשם מכתר כו' ולכן ירדו בעשי' גשמי' לגבי התו' שהיא רוחני' ודיבור, והוא ע"ד שתוק כך עלה במח', כך ך' הוא כתר וב' כפי"ן ע"ש ב' מדריגות שיש בכתר, וגם מצות ע"ד לחכימא ברמיזא, שענין רמו הוא מה שא"א לפרש בדבור וכמ"כ מצות הן רק רמזים, וכמו שופר סוכה לולב כו', וע"כ אינם באים בקול ודבור והשגה כו'.

וארז"ל מה ירך בסתר : מו"ק טז, סע"א.
 ארז"ל גדול העושה צדקה בסתר : ב"ב ט, ב.
 מצילים שמנה עשר כלים : שבת קכ, א.
 יש מפרשים שענין ברק ורעם : ראה גם אוה"ת שה"ש ע' של.

השמיעני את קולך, הוא תפלה ותו', כי קול צ"ל מזוג מג' בחי' אש מים רוח, ויש ג' בחי' אלו בתפלה לבד, כי אש הוא רצוא כי רצוא ורצון הוא בחי' אחד, ומים הוא שוב, ורוח הוא מחבר והוא בחי' רחמים, והיינו כי הגם שמתבונן ומ"מ אין לו רצוא, הנה הוא רחמים על הריחוק, ולכן קולך הוא תפלה, או קולך קאי על תפלה ותו', כי תפלה אש כי תפלה כנגד קרבנות תקנום, ותורה הוא מים כמ"ש הוי כל צמא לכו למים, ויש רוח מחבר, הוא עיון תורה, כי בתו' יש קריאה בתורה ויש עיון התורה, ועיון התורה הוא מלמטה למעלה, והנה ברוחות יש ב' מיני רוחות כי יש רוח שהוא למעלה להכניס הגשם בארץ שיצמית, הנה רוח זה נק' מלמלמ"ע הגם שהוא מלמעלמ"ט, ויש רוח שהוא מלמעלה למטה וכו', והנה הראיני והשמיעני הראיני הוא המשכת כתר בחכמה, השמיעני הוא המשכת חכ' בבינה, והנה צ"ל מהו ענין הראיני השמיעני, הלא הנוטע אוזן הלא ישמע, היוצר עין הלא יביט, ופי' הפשוט הוא שאם יוצר עין הלא יביט גם בלא עין, וכמ"כ למעלה יותר, דיש עין רואה ואוזן שומעת, הרי כ"ז הוא * אדם, אבל למעלה מבחי' אדם היוצר עין זה דעין רואה, הלא יביט בבחי' שלמעלה מעין, וא"כ למה אומר הראיני השמיעני, אך הענין כי למעלה גלוי הכל, אך מ"מ הלא שם אם צדקת מה תתן לו, ואם רבו פשעים מה תעשה לו, ע"כ צ"ל הראיני השמיעני, שיהי' נמשך ע"י ראי' ושמיעה דוקא, והנה כי קולך ערב הוא קול התורה שהוא התגלות תענוג עליון בבינה, ומזה נמשך בג"ע, ולכן הקיבול שכר דתורה בג"ע, ומראיך נאווה הוא ע"י המצות, ועי"ז יהי' הקיבול שכר למטה כי לפי שמצות גבוה יותר ע"כ ע"י נמשך גם למטה, ולכן עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש כי עטרותיהם בראשיהם שממשיכים בהם הארת הכתר, וע"כ יאמרו לפניהם קדוש כו', וזהו ומראיך נאווה הוא מעשה המצות כנ"ל וד"ל.

(ד"ה יונתי)

כי לא מחשבותי, מחשבה נהר, למטה הרהור לא עביד מידי, למעלה במחשבה א' צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה א', והתהוות זמן בבחי' דיבור (מלך ומלוך), ובמדות אלף שנים כיום היינו מדה א', ובמחשבה סקירה א' א"כ לא מחשבותי כו'.

הוא : ב' תיבות אינן ברורות כאן בהכתי"י.
 כי לא מחשבותי : נדפס מגוכי"ק 1025 קט, ב [הוא ביכל כ"ק אדהאמ"צ — תקס"ו, ובתוכו כמה דפים הגהות בגוכי"ק אדהצ"צ]. והוא קיצורים והגהות לביאור ד"ה יונתי — הנדפס בסה"מ תקס"ו ע' קט. ונו"א ותוס' הגהות בלקי"ת שה"ש י"ג.

ב. וישראל עלה במחשבה הנ"ל כי תכלי' הבריאי' שיהי' דירה בתחתוני' דבאצי' בלא"ה איהו וגרמוהי חד, ודירה זו ע"י המצות רמ"ח איברים ט"ס טפ"ט כו' וע"י קיום מצוה בעוה"ז נמשך א"ס שבאבר דו"א דאצי' בבי"ע, וחיבור זה ע"י נש"י שעלו במח' (ע' קי"ס חיבור אצי' ובי"ע ב' הפכי' ע"י רוח קדים) בנפש ב' בחי' א' ראי' שמיעה כו' ב' מחשבה כוללת כולם לכן מרגיש במח' כאב צפורן הרגל כי במח' מלובש רצון כתר כותרת, וכן למעלה יש אצי' ובריאי' ופרסא ביניהם אבל מח' הקדומה כוללת כולם יחד צופה ומביט בסקירא א' לכן דוקא ע"י שישראל שעלה במח' מקיים המצוה הוא ממשיך אצי' בעשי' ולכן נק' מזל השפלה צמצומים כו'.

ג. וזהו ותורה שם בישראל בחי' ישראל דלעילא עלה במחשבה דא"ק ונש"י שלמטה הן מל' דאצי' ותורה ח"ע מקור רמ"ח איברי ז"א מקבלת ממח' הנ"ל אבא יונק ממזלא ומשפיע למל' (וזהו רעייתי לחם לבב אנוש יסעד).

ד. אך לפי שמחה"ק כוללת כל השתלשלו' כחשכה כאורה א"כ גם שממית בידים תתפש כו' ואברהם חסד אמר לו ישמעאל יחי' לכן ניתנו המצות שהן לבוש מל' והאומר אין לי אלא תורה ה"ז אלביש שמים אש ומים ב"ש ובי"ה קדרות כו' וזהו יפתי וצ"ל ב' הבחי' רעייתי להמשיך החיבור ויפתי הלבוש.

ה. אך תחלה צ"ל קומי לך ע"י התפלה. הנה מחה"ק נק' כ' כי היא ממוצע בין א"ס שאינו אפי' סובב ובין העולמו' וכל ממוצע יש בו בחי' תחתונה שבא"ס ושרש האצי' וזהו כ' ב"פ י"ס וי"ס שבבחי' תחתונה דא"ס המלובש במחה"ק נק' ע"ס הגנזו' אכן בא"ס עצמו כשאינו מלובש במחה"ק לא שייך ספי' וגם כף ל' כף יד ומתחת זרועו' עולם כותרת סובב ויוד חכמ' ראשי' כף א' עשרה זהב וזהו לכ"י טהורה ומשמרה והעלי' לכי ע"י התפלה וכמו שבת כי בחול יריד' המל' ובשבת עלי' עד מנח' וסדר העלי' י"ל דו"ר רו"ד.

ו. והנה ביצ"מ הגשם חלף ענין עלי' וירידו' משא"כ בגלות בחגוי והעצה מראיד א"ח כמשל מכה על הכותל ואויר התחתון וכן מראה (לכן ראה ישעי' משא"כ משה כמ"ש במ"א) וזהו תשובה וכמו מים כשיש דף מעכב ומראייד תשו"ת ותשו"ע.

ז. ועי"ז כי קולך ערב דהנה ע"י התורה נמשך מוחי' חדשים עליוני' יותר דאל"כ מהו הריות וכן כל שבת והיינו ע"י העלי' תחלה קומי לכי

ע' קי"ס : סה"מ תק"ע ע' עו ואילך. אוה"ת בשלח ע' תקסח ואילך.
לכן ראה ישעי' . . . כמ"ש במ"א : לקו"ת שה"ש כת, ב.

אך ענין ערב רוחא לבסומי שכיח כו' כך הוא יותר ערב מבחי' לכו לחמי והיינו בכח התשו' וכן ומראך מצות נאווה יותר. (ע' פרדס ריש ש"ח שאין כל מצות של כל בנ"א שוה).

ג. יא

[שיר ג' פסוק י"א] צאינה וראינה בנות ציון וגו' ופירשו במשנה [ספ"ד דתענית] ביום חתונתו זה מ"ת. ולהבין ל' צאינה מהיכן יצאו ולאן יצאו. א) הנה תחלה י"ל משרו"ל לא זו הקב"ה מחבבה לכנ"י עד שקראה אמי, וזה יובן בהקדים טעם למה שנק' שם ה' בלשון חז"ל הקב"ה למה בחרו לקרותו בשם זה דוקא. והענין כי קדוש בויו מורה על המשכה שהיא המשכת אלהותו ית' להיות ממכ"ע וסוכ"ע כי עצמותו ית' הוא למעלה מבחי' טוב ומלא לעלמין לפי שאינו מערכם שהנבראי' הם בע"ג ואפי' העליוני' שהם בבחי' אין מספר ואין קץ כמ"ש היש מספר לגודליו מ"מ הרי הם בבחי' התחלקות אלא שהתחלקות הוא בתוס' וריבוי עד אין קץ משא"כ בא"ס ב"ה לא שייך כ"ז כי הוא ית' אח"פ בתכלית הפשיטות, ולזאת הוא רם ונשגב מהיותו בחי' טוב ומלא לעולמות, אלא שלהחיות העולמות נמשך ממנו המשכה והארה מצומצמת בכדי שיהיו העולמות והנבראי' יכולי' לקבל כל א' לפי מדרגתו, ונקראת הארה זו טוב ומלא (והן הנק' קדוש וברוך ו"ס קב"ה). ונקראת ג"כ קדוש ל' מובדל כי הארה זו אינה כדמיון הנשמה המתפשטת בתוך הגוף להחיותו ולקיימו שהיא מתפעלת ממקרי הגוף לפי שהיא מלובשת ממש בתוך הגוף שכשמתלבשת במחשבה א' היא נתפסת ומוקפת בה עד שבאות' שעה שחושבת מחשבה זו אינה יכולה להתלבש במחשבה אחרת משא"כ ההארה וההמשכה שממנו ית' להחיות עולמות רבי' ונבראי' לאין קץ ותכלית ברבוי התחלקות מדרגות רבות ושונות וכולן אין דיעותיהן שוין זה לזה, ואין מחשבותיהם שוות ואין מחשבה ודיעה א' תופסת את החיות הנמשך בה, להטריד ולבלבל שלא יתלבש במחשבה ודיעה אחרת, שהרי כתי' היוצר יחד לבם וארו"ל בפ"ק דר"ה שאע"פ שכל באי העולם עוברי' לפניו כבני מרון ר"ל זה אחר זה ואעפ"כ כולן נסקרין בסקירה א' והיינו לפי שהארה והמשכה זו אינה אלא בחי' השגחה

צאינה וראינה : גופס מגוכי"ק 79 [ביכל דרמ"צ — גוכי"ק] בתחילתו. נמצא גם בהכתי' : 292 קס, א. 531 ל, א. [התיבות הקרועות בגוכי"ק נשלמו כאן — בתוך חצאי מוסגר — ע"פ כתי' המעתיקים]. המאמר גופס בשינויים בלקו"ת שה"ש כא, ב. (וע"ש בהמ"מ — הוצאת השד"מ). וראה גם פלח הרמון שה"ש מה, ב. ראה עוד ע"פ צאינה וראינה — להלן ד"ה אני לדודי (שה"ש ג, ג).

בעלמא ואינה נתפסת ומלוכשת ממש בתוך הנבראי' רק צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה א' (וכמ"ש במ"א שזהו לשון מארז"ל גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם ולא אמרו יודע אלא גלוי וידוע שא"צ להתלבש בידיעה זו אלא שממילא גלוי וידוע ע"ש) ולכן נק' ההארה וההמשכה ההיא בשם קדוש ומובדל אלא שהוא קדוש בוי"ו שהויו מורה המשכת הקדושה כנ"ל וז"ש המלאכי' ג"פ קדוש עד שאומרי' צבאות אות הוא בצבא שלו ר"ל אות א' הנמשך ממנו ית' בצבא שלו להחיותם.

והנה כתיב שאו ידיכם קדש וברכו את הוי' פי' שהמשכת קדושה הנ"ל צריכה ברכה והמשכ' תדיר בכל דור ודור שלא יסתלק החיות מפני הדור שאינו ראוי לכך וצריכי' להמשיך מחדש קדושה זו, וברכה והמשכה זו היא מבחי' קדש העליון שהוא למעלה מעלה מבחי' קדוש בוי"ו כנ"ל כי הוא מה שלמעלה מגדר עלמין ועליו נאמר אם צדקת מה תתן לו ואם רבו פשעיך מה תעשה לו שאין העונות פוגמי' שם כלל ולפיכך יכולי' להמשיך משם המשכת בחי' קדוש שהוא המשכת א"ס ב"ה בעלמין הגם שאין הדור ראוי לכך לפי מעשיהם. וזהו ל' הקב"ה שבדברי חז"ל שהקדוש בוי"ו שהוא ענין ההמשכה להחיות העולמות הנבראי' הוא ברוך ונמשך מקדש העליון תמיד בכל דור ודור, וביאר הכתוב ע"י מה פועלי' ישראל המשכה זו והוא מה שאמר שאו ידיכם קדש כו' והענין כי ידיכם פי' שתי ידיים הם ב' פסוקי' הראשונים דק"ש שמע ישראל ובשכמל"ו שהם צריכי' כוונת הלב לעכב (ע' מ"א סי' ס"ג) והם יחו"ע ויחו"ת, יחו"ע למסור נפשו באחד במס"נ ממש שתשתפך נפשו להיות בטילה ונכללת באא"ס ב"ה ומיוחדת במאצילה ב"ה כמו שהיתה קודם שירדה לעוה"ז כי בהתבוננות' באחד בבחי' יחו"ע איך שהוא אחד ממש שהוא לבדו הוא ואין עוד מלבדו אי לזאת תכלה ותכסוף הנפש לצאת מנרתקה הוא מאסר הגוף כו' ולא תחפוץ כלל בגשמיות העולם וחומריותו שהוא יש ודבר נפרד כו' ויחו"ת [הוא] בחי' בע"כ אתה חי דהיינו אחר שכבר נמשך שם כבוד מלכותו להיות מלכות כל עולמי' מהות מאין ליש דווקא ויוכרח להיות יש גשמי יהיה בבחי' ביטול היש שיהא היש בטל ונכלל ג"כ בא"ס ב"ה בקיום עוצם עיניו מראות ברע ובשמירתו ממשכות והרהורי' רעי' אשר לא לה' המה ולא התורו אחרי לבבכם כו' ובי' בחי' אלו הן הן ב' ידיים כי דרועא ימינא וימינא תחבקני כאדם החובק את חבירו שלא יזוז ממנו אנה ואנה וכך הוא ענין יחו"ע בחי' יחוד ממש במאציל העליון ב"ה כלה שארי ולבבי כו' ובחי' יחו"ת הוא בחי' דרועא שמאלא בחי' גבורות שמאחר שרואה גשמיות העולם ליש ודבר נפרד צ"ל בבחי' התגברות מאד הן בסור מרע הן בועשה טוב בת"ת וצדקה כו' וזהו שאו ידיכם קדש שב' בחי' ידיים הללו הן בחי' נשיאות והעלאה לקדש העליון להיות בטל ונכלל באא"ס ב"ה ממש שאינו בגדר עלמין

א ו ר ש י ר ה ש י ר י מ ה ת ו ר ה ת ת צ ה

כלל למעלה מבחי' ממלא ומבחי' טובב ועי"ז וברכו את ה' להיות נמשך שפע ברכה והמשכה להיות גילוי אא"ס ב"ה מלמעלה למטה כמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף רוחו נשמתו הן חיות ואא"ס ב"ה בחי' קדוש אליו יאסוף להיות גילוי אסב"ה למטה. וזהו שלא זו מחבבה עד שקראה אמי, כמו שהאם מברכת את בנה עד"מ בשתי ידיה כך ישראל מברכין לאביהם שבשמים כביכול שהם הם הממשיכי' בחי' קדוש להיות הוי' צבאות מקדש העליון ע"י נשיאות ידיהם ביחו"ע ויחו"ת וזהו שארו"ל הקב"ה קרא' אמי פי' בחי' קדוש בוי"ו המורה על ההמשכה קרא' לכנ"י אמי שהם הם הממשיכי' כנ"ל.

(הנה נתבאר מארו"ל לא זו מחבבה עד שקראה אמי וענין ופי' שם הקב"ה שבדברי רו"ל ואגב נת' פסוק שאו ידיכם קדש וגו' והפסק שבש"ע א"ח סי' ס"ג שפסוק שמע ישראל שבק"ש ובשכמל"ו צריכי' כוונה לעכב).

ב) והנה המשכה זו שע"י שאו ידיכם הנ"ל היא מ"ש אח"כ בק"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוץ פי' הדברים האלה היא המשכת התורה שהיא מבחי' אנכי ממש מצוץ ל' התקשרות והיא המשכת ח"ע כי אורייתא מחכמה נפקת שהיא בחי' יוד של שם הוי' שבה מתלבשת אא"ס ב"ה ממש כנודע והוא בחי' המשכת קדוש הנ"ל טובב וממלא, ודרך פרט הנה המשכה זו היא בחי' קומת אדם והוא מ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם הגם שאין לו דמות הגוף ח"ו מ"מ מאחר שכך דברה תורה דרך משל ומליצה יש לנו רשות לדבר במ' ולהבין משל ומליצה אפס קצתו וז"ש רו"ל מעלה אני עליכם [כאלו] עשאוני שישראל הם הממשיכי' המשכת חיות אלהות הנק' טובב וממלא שהוא בחי' קומת אדם וכמשי"ת בע"ה, והיינו ע"י רמ"ח תיבין דק"ש שע"י ממשיכי' בחי' רמ"ח איברים דמלכא.

והענין כי הנה כתי' ביעקב ויקרא את שמו ישראל ופי' ישראל לי ראש שישראל הם העושי' בחי' ראש להב"ה כביכול, וענינו הוא כמו שבראש יש מוחין חב"ד וגלגלת שהיא עצם החופה על המוחי', כך ישראל הם הממשיכים בחי' חכמה מוחא איהי מחשבה מלגו, כי חכמה עילא' אע"פ שהיא לא בחכמ' ידיעא שהיא השגה נפלא' שאינה מושגת לשכל הנבראי', מ"מ מאחר שהיא בחי' חכמה והשגה, רחוקה היא מאד מאא"ס ב"ה ממש שהוא רם ונשא עד אין קץ, אלא שישראל ממשיכי' להיות התלבשו' א"ס ב"ה בבחי' חכמה מוחא, והיא בחי' תורה והן הן מהתורה שלפנינו שהיא ממש בחי' ח"ע ולכן לא ידע אנוש ערכה כי לפי [פשוטו] כל התנ"ך הוא מלא סיפורי מעשיות אלא שבאמת הן עניני' עליוני' שלמעלה משכל הנבראי' וגם תשבע"פ ההלכות וטעמיהן היא חכמ' נפלא' בחי' ח"ע דאצילות ולכן אין שכל אנושי יכול להשיג סודות וטעמי המצות

ופי' ישראל לי ראש : דרמ"צ טו, ב בשם הזוהר. וראה שעה"פ להארו"ל וישלח לב, כט. ספר הליקוטים ויתי מו, כת, מה, ב.

ואפי' ע"פ קבלה מפי סופרי' ומפי ספרי' מעט אשר נמצא כתוב אצלנו ואפי' במועט זה אין די באר פרטיות כל הענייני' לעומקם ולאשורם, וכל המשכת אא"ס בח"ע ובתורה תלוי' ע"י ישראל ע"י בחי' שאו ידיכם קדש ביחוד'ע ויחוד'ת כנ"ל פ"א ואח"כ והיו הדברי' האלה אשר אנכי כו', ובחי' עצם הגלגלת החופה על המוחי' היא בחי' הרצון שלמעלה מהמוחי' כי הרצון הוא למעלה מהטעם ודעת המושג ומובן וזהו ממשיכי' ישראל ע"י בחי' ביטול רצון שיש בכאו"א מישראל בחי' זו בטל רצונך כו' הגם שאין לו השגה בתורה וגם אין לו התבוננות גדולה בנפשו המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' כי לא יכול להרחיב ולהעמיק שכלו ובינתו. מ"מ ע"י ביטול רצון פשוט בלי טעם ודעת ממשיך רצון העליון ב"ה וז"ס יהי רצון וכן עושי' רצונו של מקום שממשיכי' בחי' רצון וז"ס ישראל לי ראש וכנ"ל, וכמו שישראל ממשיכים בחי' ראש כך הוא ג"כ כל רמ"ח איברי' דמלכא חסד דרועא ימינא ממשיכים ישראל ע"י צדקה וחסד שעושים למטה וגבורה דרועא שמאלא ע"י התגברות האדם נגד רצונו וטבעו הנמשך מנפשו הבהמית ותפארת גופא היא רחמנות והנה בחי' רחמנות היא התפעלות שהיא רחוקה מאד מא"ס ב"ה שהוא אחדות פשוט ורחמי' פשוטים וכדי שימשך התלבשות א"ס ב"ה במדת רחמנות כדכתי' המו מעי לו הוא ע"י בחי' תפארת שישראל מפארים ומהללים את הש"י בפסד"ז שע"יז מעוררי' למעלה גילוי אות' השבח והמדה וכשמשבחי' במדת רחמי' מתעורר כן וכמ"ש במ"א בענין הלל ע"ש, ובחי' נצח והוד תרין שוקין ממשיכי' ע"י בחי' ניצוח שבישראל דהיינו בחי' אתכפיא לעשות בפועל נגד רצונו ושכלו גם בלי טעם ודעת והיא עבודת האדם לכל היום גם אחר התפלה שחולפת ועוברת האהבה והרצון שמחמת התבוננות מ"מ נשאר רשימו קצת דהיינו ההסכמה שעלה במוסכם אצלו לילך בדרך טובים ולהתרחק מן הרע וכשזוכר הסכם זה הוא עושה כן בכלי המעשה גם שאין או אהבה וחשק בלבנו כלל למעשה זו ונק' נצח כמי שמתנצח בדבר א' בלי טעם וגם בחי' הודי' מודי' אנחנו לך להיות בטל לרצון העליון ב"ה ולהתגבר נגד תועבת ה' אשר שנא, ולכן נק' נו"ה תרי' שוקין כמו בחי' שוקיים עד"מ שאין בהם גילוי טעם ודעת, וזהו וגם נצח ישראל לא ישקר שבחי' נצח אינ' חולפת ועוברת להיותו בחי' חזק בהסכם הנשאר גם אחר סילוק המוחי', ובחי' יסוד סיומא דגופא הוא בחי' התקשרות ע"י התקשרות ודביקות ישראל באלקי' חיים שלא למשוך אחר חומריות גופו ונפשו הבהמי' וחומריו' העולם, ובחי' מל' פה ע"י עסק התורה בפה כמארז"ל כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו וזהו ענין המשכת בחי' אדם העליון שיעור קומה שלמעלה שהן ע"ס העליונות ע"י עשר כחות הנפש שבהן ועל ידן נמשך אא"ס ב"ה להתלבש בע"ס העליונות ואז נק' קב"ה כנ"ל פ"א ולכן ארז"ל קרא הקב"ה לכנ"י אמי על היותם ממשיכי' המשכה זו.

(הנה נתבאר בפרק זה ב' ענין המשכת בחי' אדם ע"י ישראל וענין כאילו עשאוני וענין ויקרא את שמו ישראל לי ראש, וענין עושי' רצונו של מקום, וענין י' כחות שבנפש, וענין נצח ישראל לא ישקר, ופי' רמ"ח תיב"י דק"ש רמ"ח איברי' דמלכא, ונתבאר באר הטיב המאמר דלעיל פ"א לא זו מחבבה עד שקרא' אמי).

ג) [ואחר] שנתבאר ענין לא זו מחבבה עד שקרא' אמי, יש לבאר ענין עטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו זה מ"ת, הנה עטרה היא כתר מלוכה שהיא למעלה מגוף המלך, שמכתירין אותו באבני' טובות ומשימי' העטרה ע"ג ראשו, ועם היות שהאבנים הם דומם מ"מ לפי שהן טובות ומאירות נעשין לו כתר על ראשו, וכך עד"מ למעלה יש בחי' כתר מלכות הוא בחי' שלמעלה מגוף המלך, והענין הוא בחי' רצון העליון שהוא למעלה מן הרצון המלוכש בחכמה שהרצון המלוכש בחכמה הוא ממהות גוף בחי' אדם הנ"ל הנק' מלכא וכמשנת"ל פ"ב שהוא בחי' עצם הגלגלת החופה על המוחי', אבל בחר' רצון העליון בחי' כתר מלכות הוא ולמעלה מעלה מבחי' אדם כי אינו מוגבל בכלים, אלא הוא עטרה על ראשו וממנו נמשך ונתהוה בחי' רצון המלוכש בחכמ' כמאמר יהי רצון פי' יתהוה ויומשך רצון התחתון מרצה"ע הנק' רעוא דכל רעיון, ועטרה זו עטרה לו אמו ע"י אותיות התורה המלוכשות בגשמיות תרומות ומעשרות שהן הן כמשל אבנים שמהם עושי' הכתר לפי שהן טובות ומאירות, ומה שאמר ביום חתונתו דוקא והיינו מ"ת הוא ע"ד שארז"ל בשעה שהקדימו ישראל נעשה לשמע באו מלאכי השרת וקשרו להם ב' כתרי' א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע, פי' ל' נשמע הוא להיות בטל לדבר תורה המדברת בפיו בשעה שלומד שהיא רצונו וחכמתו ית' כאילו שומע שהשכינה מדברת מתוך גרונו וכמ"ש תען לשוני אמרתך שדבר ה' היא המשנה המדברת בפיו וזהו השמע לאונך מה שאתה מוציא מפיו דהיינו בחי' אתה היא המוציאה ד"ת מפיו, והקדימו לזה בחי' נעשה להיות בטל לבעל הרצון הוא אא"ס ב"ה לבדו בעצמו שע"י בחי' ביטול זה נמשך בחי' נשמע המשכה מלמעלה למטה כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח וזשארז"ל כל האומר אין לי אלא תורה פי' בלא ביטול רצון אפי' תורה אין לו כי אין התורה נמשכת לו מאא"ס ב"ה אלא ע"י ביטול רצון לגמרי לה' לבדו להיות בטל ונכלל באא"ס ב"ה ממש, וביטול רצון שבבחי' נעשה ושבבחי' נשמע נק' כתר, והנה ע"י לימוד אותיות התורה בבחי' ביטול רצון זה ממשיכי' למעלה בחי' כתר מלכות, כי ענין כתר למעלה הוא ג"כ בחי' ביטול רצון כביכול כי הרי עצמותו ית' ורצונו פשוט בתכלית הפשיטות ולמעלה מעלה מבחי' רצון שבתורה ומצות כנ"ל פ"א בענין אב צדקת מה תתן לו, ולכן לשיהי' נמשך ממנו ית' בחי' רצון בתורה ומצות שזהו הנק' כתר מלוכה הוא ע"י בחי' ביטול רצון שמבטל רצונו העליון ב"ה שהוא בלתי סוף ובלתי תכלית להיות נמשך ממנו רצון בתורה ומצות, ולכן כל המצות נק' בשם צדקה כמ"ש כי כל מצותיך צדק וכן וצדקה תהי' לנו כי נשמור לעשות כו' שכל המצות

הן צדקה וחסד אשר עשה אלקים לנו שהמשיך ה' בהם את רצונו העליון שבלי סוף ובלי תכלית והמשכה זו נק' כתר מל', ונעשה ע"י לימוד אותיות התורה בביטול רצון (והב' כתרנים הנ"ל הם נמשכים מבחי' עטרה שעטרה לו ומבחי' גלגלתא דחפיא והיינו בחי' רעדכ"ר ובחי' רצון כנ"ל ונמשכים מביטול רצון דנעשה ומביטול רצון דנשמע וכדלקמן). והגם דכתי' זאת התורה אדם שהתורה היא מבחי' אדם דאורייתא מחכמה נפקת ואיך בה ועל ידה יהי' המשכה בחי' עטרה שלמעלה מבחי' [אדם אך] באמת פי' מחכמ' נפקת, נפקת דוקא בחי' יציאתה אל הגלוי הוא מחכמה, אבל שרשה ויסודה שממנו לוקחה הוא למעלה מבחי' חכמה, ככתוב ומדבר מתנה, מדבר הוא בחי' עליונה למעלה מעלה מבחי' אדם כי על מדבר כתי' במדבר בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם, כי גבהו דרכיו מבחי' אדם ומבחי' איש, כי איש הוא בחי' ה' איש מלחמה מלחמ' להוי' בעמלק, דהיינו כשכבר נמשך בחי' הוי' אחר המשכת ג"פ קדוש בוי"ו, אבל א"ס ב"ה ממש הוא בחי' אשר לא ישב אדם שם ונק' מדבר ומשם שרש התורה, ולכן על ידה ממשיכי' משם בחי' כתר על הראש שהוא למעלה מבחי' ראש ומוחי' וזהו עטרה שעטרה לו אמו כנ"י ע"י לימודם באותיו התורה בביטול רצון וז"ש ביום חתונתו ופי' זה מ"ת כי או הי' ביטול רצון בנעשה ונשמע וגם עתה צ"ל הלימוד עד"ו לשיהי' נעשה עטרה וכתר מל'.

(הנה נת' בפרק זה ענין עטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וכדפי' חז"ל במשנה פ"ד דתעני' ביום חתונתו זה מ"ת ואגב נת' מארז"ל בשבת פ"ט בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו מה"ש וקשרו להם ב' כתרני, ונת' מארז"ל כל האומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו, ופסוק כי כל מצותיך צדק, ופסוק ומדבר מתנה, ופסוק במדבר בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם ופי' אדם ע' לעיל פ"ב), וכ"ז הוא ענין העטרה דביום חתונתו זה מ"ת אך ענין שמחת לבו זה בנין בהמ"ק והוא בחי' קרבנות וענין עטרה דשמחת לבו ע"ד סנד"ל קושר כתרני' לקונו מתפלותיהן של ישראל כי התפלה כנגד תמידין תקנום כ"ז מבואר לקמן ע"פ ששה משמותם כו'.

ד) ועתה יתבאר פי' הפסוק צאנה וראנה כו', רק מתחלה יש לבאר פי' במלך שלמה וארז"ל במלך שהשלום שלו, ולו הוא שעטרה העטרה כנ"ל, ויש להבין מ"ש שלמה בה', והענין כי שלום זה ענינו התחברות שני הפכים, ופי' כי להיות המשכה מא"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו', להחיות עולמות ונבראי' שהם בעלי גבול, הנה המשכה זו היא מן ההפך אל

וכ"ז . . . ששה משמותם כו' : פיסקא זו רשומה בגוכי"ק בצד הגליון (ומסומן ששיך לבאן).

לקמן ע"פ ששה משמותם : אוה"ת תצוה ע' איתרגו ואילך, איתרגס ואילך, וראה שם ע' איתרמת, תו"ת תצוה תקי, א ואילך, (ד"ה צאו"ר שלפנינו נאמר ע"י אדה"ז בליל ש"פ תצוה תקע"ב וד"ה ששה משמותם נאמר אח"כ באותו יום השבת — ראה אוה"ת תצוה כרך ח' ר"ע גיעד שו"ה הן, ואוה"ת במדבר כרך ה' ע' איתקנג).

ההפך לגמרי, והמחבר ההמשכה והעושה שלום לחבר שני הפכים, הוא בחי' מלך וזהו שהשלום שלו, והענין כי מלכותך מל' כל עולמי' שמדת מלכותו ית' מה שעלה במחשבתו אנא אמלך הוא הגורם הטהות בחי' עולמים, וזהו יחיד חי העולמי' מלך כלומר שעצמותו ית' הוא יחיד ומיוחד, וחיות העולמות הוא רק בחי' מלך, וזהו מלך שהשלום שלו שע"י בחי' מלך נעשה שלו' התחברו' ב' הפכי' הטהו' העולמו' הרבי' מהא' הפשוט, וד"ש שלמה בה' שהשלום נמשך עד בחי' ה' תתאה היא המחי' את הנבראים ומהוה אותן מאין ליש ומוציא' מהעלם אל הגלוי ומכח אל הפועל, והגורם שלום זה הוא באתעדל"ת תלי' מילתא בעטרה שעטרה לו אמו בחי' כתר מל' הנ"ל פ"ג.

והנה בהיות מתגלה העטרה שעטרה לו אמו בחי' כתר מל' דלעיל פ"ג, אזי נאמר להנשמות שבג"ע צאנה וראנה בנות ציון כו' כי הנשמות שבגן עדן יש מהן שנק' בנות ירושלים כמ"ש במ"א בפסוק שחורה אני ונאווה בנות ירושלים, ויש מהם שנק' בנות ציון, בנות ירושלים הן הנשמות שעדיין לא נתלבשו בגופות ב"א שמקבלות יראה שלם דהיינו שלימות היראה שהיא בבחי' א"ס מה שאפי' המלאכים עליוני' אין יכולים לקבלה שהרי ארז"ל הושיט אצבעו [הקטנה ביניהם] ושרפם שנתבטלו ממציאיותן לפי שהגיע אליהם ירא' יתר מכדי מדתם הראוי' להם, ע"י שהושיט אצבעו קטנה ביניהם היא בחי' מדת מלכותו מדרג' עשירי' שבי"ס הנק' ירא' שלם, ולכן כדי שיתקיימו נמשך היראה במדה לכאו"א לפי מדרגתו והיינו לפי שהם נתלבשו בבחי' גופות מיסוד האש ויסוד הרוח וכמ"ש הרמב"ן ע"פ עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט, אבל הנשמות שעדיין לא נתלבשו בגופות יכולות לקבל ירא' אא"ס ב"ה כמו שהוא בבחי' א"ס וכמ"ש חי ה' אשר עמדתי לפניו שהן כלולות ומיוחדות במאצילן ב"ה ממש ולפיכך נקראו בנות ירושלים יראה שלם, ובנות ציון נק' הנשמו' שבג"ע שבאו מעוה"ז כי ציון מלשון ת"ח ש[ב]בבל מצויינים דפי' מלובשים, וכמ"כ הנשמו' בבואם מעוה"ז הם מצוייני' ר"ל מלובשים שנעשה להם לבושי' מעסק התורה והמצות כידוע בענין ואברהם זקן בא בימי' באינון יומי' עילאי' שהם הלבושי' שעל ידם יוכלו ליהנות אח"כ מזיו התורה ומצות שלהם כמו שא"א להסתכל באור גדול תקיף כ"א ע"י כלי ולכן כל הנביאי' נתנבאו באספקלריא ואפי' מרע"ה אלא שמרע"ה ראה באספקלריא א' המאירה ושאר הנביאי' דרך ז' אספקלריאות וזשארז"ל אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, וזהו ג"כ ימי' יוצרו ולא אחד בהם כי ימים הם לבושי' כנ"ל והם יוצרו בכדי שיהי' אחד מאיר בהם, אך באמת תועלת לברש זה אינו אלא להנות מזיו התורה ומצות שלהם, כי התורה ומצות

במ"א בפסוק שחורה : לקו"ת שה"ש ה, ג.

הרמב"ן ע"פ עושה מלאכיו רוחות : הובא ג"כ בתו"א ד, ב. לקו"ת ברכה צח, א. ובסידור ערה, ד — בשם „ספר הגמול" להרמב"ן, וראה בהנסמן בענין זה בלקו"ש ח"ט ע' 405.

עצמן הם למעלה מבחי' הזיו המגיע לנשמות שנהנין ממנו כמעלת מאור השמש וגופו על הזיו הנמשך ממנו המאיר לארץ ולדרי' שהרי הזיו בטל בגוף השמש רק שעל הארץ שאין השמש נמצא נרא' זיוו ליש ודבר, וכמ"כ זיו התורה ומצות אם אמנם שהוא אור גדול לאין קץ ותכלית ובחי' השגה נפלאה שהיא בחי' חכמה כי חכמת אדם תאיר פניו ובאור פניך נתת לנו תורת חיים שהתורה היא בחי' אור פניו ית' שנהנין מזיו זה הצדיקי' בג"ע ע"י אמצעו' הלבושי' שלהם, אך לגבי התורה ומצות עצמן שלמעלה מבחי' חכמ' הזיו כלא חשיב כי התורה ומצות עצמן הן בחי' ממדבר מתנה אשר לא ישב אדם שם שהוא למעלה מבחי' חכמ' והשגה ולא ניתן להנות לבני אדם בהשגתם והשכלתם כלל, והוא ענין בעטרה שעטרה לו אמו הנ"ל שהוא מאותיו התורה שלמעלה מבחי' אדם, ולזה נאמר צאנה וראנה בנות ציון כלומר צאנה מן הלבושים לראו' בעטרה דמלך שלמה הנ"ל בחי' אשר לא ישב אדם שם כי אין צורך ללבוש שאין הלבוש אלא כדי להיות כח לקבל ההשגה הגדולה והנפלא' והוא זיו התורה ומצות, אבל בעטרה דתורה ומצות עצמן אין כח ההשגה מגעת לשם כי היא למעלה מכח ההשגה וחכמה כנ"ל.

(הנה) בפרק זה נתבאר ענין במלך שלמה וכדפי' חז"ל שהשלום שלו, ומי הם הנשמות הנק' בנות ציון, ומהיכן יציאתם לראות בעטרה שעטרה לו אמו, ונשלם ביאר הפסוק, ואגב נת' פי' יחיד חי העולמי' מלך, ופי' בנות ירושלים, ומאמר הושיט אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם, וענין שהנביאי' ראו באספקלריא, ופי' ימים יוצרו, תועלת הלבושי' לנשמות בג"ע, מעלת תורה ומצות עצמן והזיו שלהן).

מארז"ל מעלה עליהם כאלו עשאוני.	ויקרא * את שמו ישראל.
עושי' רצונו של מקום.	ומדבר מתנה.
לא זו מחבבה עד שקרא' אמי.	במדבר כו' ולא ישב אדם שם.
כל האומר אין לי אלא תורה.	נצח ישראל לא ישקר.
ביום התונתו זה מ"ת.	שאו ידיכם קדש.
מלך שלמה שהשלום שלו.	כל מצותיך צדק.
הושיט אצבעו הקטנה.	יחיד חי העולמי' מלך.
ענין שהנביאי' ראו באספקלרי'.	ימים יצרו ולא אחד בהם.
בש"ע א"ח שמע ובשכמל"ו מצות כונה.	צאנה וראנה כו'.
פי' שם הקב"ה שבדרז"ל.	בנות ירושלים.
בשעה שהקדימו ישראל כו'.	
רמ"ח תיבין דק"ש רמ"ח איברי'.	

ויקרא : נמצא בגוכי"ק בסיום המאמר. והוא רשימת הפסוקים ומאתז"ל שנתבארו במאמר זה.

(שיר ד' פסוק א') הנך יפה רעייתי הנך יפה עיניך יונים. ענין ש[נכפל] לומר ב"פ הנך יפה הוא שהא' כנגד נעשה והב' כנגד נשמע. וביאור זה הנה תחלה יש להקדים שיש ב' פירושי' בתיבת רעייתי. א' מלשון פרנסה כמו רועה ישראל וכן ה' רועי וכן רועינו זונינו פרנסינו, ופי' שנק' כנ"י רעייתי לפי' הוא ע"ד מארז"ל ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים, והב' לשון ריעות וחיבה כמו וריעו אשר כנפשו, ושני הפירושי' אמת שבכל נפש מישאל יש בה שני מדרגות האלו ושם רעייתי מסוגל להם בשני פירושים שבו.

(א) ולהבין זה הנה לבאר הפי' הראשון וענין ישראל מפרנסין הוא עד"מ אדם שאוכל מאכל אנו רואים שעם היות שהמאכל גשמי הוא גורם השבת הנפש עם היות' תכלי' הרוחנית שבלתי המאכל היתה מסתלקת מן הגוף גם השכל שבמוח יתחזק על ידו והיינו לפי שהמאכל מתברר בקיבה והמובחר נעשה ממנו דם בכבד והמובחר מן הדם מתברר עוד בירור שני עד שנעשה ממנו חיות בלב ושם מתברר עוד ועולה ממנו חיות רוחני למוח לחזקו וכל זה הי' בהעלם בתוך המאכל הגשמי אבל כשמתברר הוא יוצא לגילוי ע"כ גורם חיזוק המוחי' והנפש שתתפשט בגוף והתפשטות זו החדש' שבאה מסיבת המאכל מתפשטת גם כן באיברים החיצוניים עד שהעקביים ג"כ יתחזקו בהילוך וכדומה. ועד"ז יובן למעלה שעבודת ישראל בתורה ומצות שמסגלים הנה מוסיפים כח למעלה מעלה בבחי' מוחי' עליוני' דהיינו שממשיכי' הארת א"ס ב"ה בבחי' חכמה עילאה, כשם שהמאכל מחזק המוח לפי שיש בו בהעלם חיות רב ומתברר בקיבה וכלי העיכול כן התורה ומצות יש בהם כח זה בהעלם לעורר למעלה מעלה וז"ש בקרבנות לחמי ראשי ריח ניחוחי כי יש בהם ניצוצי' שנפלו כידוע וע"י שהאדם הישראלי מקיים המצות שבו יש כח זה לברר הברורי' ולהעלות ניצוצי' המתבררי' למעלה כי ישראל עלו במחשבה כמשי"ת לכך הם מפרנסין לאביהם שבשמי' הוא בחי' חכמה עילא' הנק' אבא שרש האצילות ומשם מתפשט החיות והמשכת א"ס ב"ה בכל העולמות וכנ"ל במשל התפשטות חיות הנפש ע"י המאכל עד שגם בעקביי' נמשך תוסי' החיות כך למעלה נמשך תוסי' המשכת א"ס ב"ה שע"י התורה ומצות גם בנשמות ישראל שהם בחי' ברא כרעא דאבוה כדכתי' בני בכורי ישראל וגם אפי' עד בחי' נשמות הנמוכות הנק' עקביים. והכח הזה בישראל לברר ולהמשיך ההארה מלמעלה כ"כ הוא

שיר ד' פסוק א': וכ"ה בשה"ש א, טו.

הנך יפה: נדפס מגוכי"ק שם ד, א. ובכתי"י מעתיקים: 292 (קסו, א). 531 ל, א. [התיבות הקרועות בגוכי"ק נשלמו — בתוך חצאי מוסגר — ע"פ כתי"י המעתיקים]. נדפס בשינויים בלקו"ת שה"ש יג, ג. ובשינויים (הנחת כ"ק אדהאמ"צ) בסה"מ תקס"ד ע' קלד (ושם בד' ג"כ ביאור על המאמר). ובתוסי' הגהות באוה"ת שה"ש ע' קע. וראה להלן המאמרים שלאח"ז.

מארז"ל ישראל מפרנסין: שהש"ר א, ט. ועוד.

כי ארז"ל במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים, פי' כי באמת במחשבה א' נאצלו הנאצלי' ונבראו הנבראים דהיינו במחשבתו אנא אמלוך בלבד שבמחשבה זו של מדת המלוכה שעלה לפניו נמשך חיות להאציל אבי"ע ובבחי' זו הוא שנאמר צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה א' לפי שבמחשבה א' זו נתהוו כל העולמות א"כ כיון שהיא מחשבה א' הרי היא סקירה אחת ומביט בסקירה א' זו כולן, רק שיציאתן אל הפועל הוא ע"י עשרה מאמרות שמבחי' אותיות הדבור בדבר ה' שמים נעשו ונתהוו בבחי' זמן שית אלפי שני דהוי עלמא ובבחי' מקום וזהו בחי' ממכ"ע אבל מצד מחשבה א' הנ"ל הם נכללי' בסקירה א'. והנה פי' במי נמלך הוא ענין בחי' שלמעלה גם ממחשבה א' דאנא אמלוך כי הוא הסיבה להמשכת המחשב' דאנא אמלוך דענין המלכה זו הוא שעלה לפניו הנחת שיהי' לו ממעשה הצדיקי' ע"כ הסכימה דעתו לבחי' אנא אמלוך ולפיכך יש כח בישראל לעורר בעבודתן בשרשן ומקורן שהוא שרש דשרש כל ההשתלשלות עד שיומשך גלוי אא"ס ב"ה בבחי' מחשבה הנ"ל ומשם לבחי' אצ"י העולמות וראשיתן היא החכמ' ואח"כ לעלמא דאתגלי' היא בחי' דבר ה' ורוח פיו ולכל הנשמות שלמטה וזהו אבינו רוענו דלכאורה יפלא איך האדם חומרי קורא עליו ית' אבינו הרי גם עולמו העליוני' שלמעלה מהאדם הם כלא חשיבי' קמי' ית' כנ"ל שבמחשבה א' דאנא אמלוך הוא שרש קיומם וחיותם כ"ש וכ"ש האדם גשמי, אבל הענין הוא כנ"ל דשרש הישראל גבוה מאד גם מבחי' מחשבה דאנא אמלוך כי בהם נמלך ומחשבתן של ישראל הוא שרש למחשבה דאנא אמלוך, ולכן נקראו הם רעייתי שהם יש בהם הכח להמשיך אא"ס בבחי' חכמ' עילא' הנק' אבינו שבשמים.

והפי' השני ברעייתי ל' ריעות וחיבה הוא ע"פ מ"ש (שיר ו' פסוק ד') יפה את רעייתי כתרצה. כי ידוע שיש ב' מיני רצון הא' רצון שבמוח והוא שלמעלה מן השכל דהיינו שאחר ההתבוננות בממלא וסובב יגיע למדרגה שלמעלה מן ההשגה זו דממלא וסובב ולא יחפוץ רק במהות ועצמות הא"ס כי אליו ולא למדותיו וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ פי' שמים וארץ הן סוכ"ע וממכ"ע ולא חפצתי בהן רק במהותו ועצמותו ית' לבד כמאמ' אתה ה' לבדך ונמצא עיקר מהות רצון זה הוא למעלה מההשגה אלא שמתלבש בהשכל וזהו הנק' רצון בלה"ק וע"ז נאמר בפסוק זה כתרצה והב' הוא כשנמשך הרצון הנ"ל לשכון גם בלב והוא שכשהתבוננות נמשך בלב להוליד המדות אהוי"ר ישכון גם בלב אותו הרצון שלמעלה והוא בפי' נקודת הלב ופנימיותו כי ההתפעלות אהוי"ר הוא בחי' חיצוני' הלב אבל רצון זה הוא פנימי' הלב והוא הנק' רעותא דליבא בזה"ק ל' רעותא דליבא הוא ל' תרגום כי התרגום הוא גילוי של לה"ק ופירושו

ארז"ל בחי' נמיץ : ב"ר פ"ה. ז. רות רבה רפ"ב.
 במחשבה א' נאצלו : ראה זח"ב כ, א. לעיל סוף הביאור לדי"ה שחורה.
 נכסוף נכספתי : ע"פ ויצא לא, א. וראה גם לקו"ת מסעי צ, סע"ב מבמדבר פ"ג.
 כ. וראה אוה"ת תצוה ע' איתריג. ועוד.

כמאמר אלמלא תרגומו דהאי קרא מאן דמתרגם לי חבית כו' וכמ"כ בחי' פנימית הרצון שבלב הוא גילוי של ההעלם אותו הרצון שבמוח ע"כ נק' בל' תרגום דוקא שהוא ההתגלות של הנעלם, וזהו ל' רעייתי שהוא ג"כ ל' תרגום מענין רעותא דליבא דהיינו שנק' [כנ"י] כן מן צד] בחי' נקודת פנימית לבבם בהתקשרות לה' למעלה מההתבוננות, וזהו יפה את רעייתי כפי' השני ל' רעות ואהבה ואימתי את יפה כשהאהבה היא בחי' אהבה רבה בפנימי' הלב למעלה מהדעת הנק' רעו"ד עד שהיא כתרצה שהוא כלול ומתאחד באותו הרצון שלמעלה מהשכל שבמוח הנק' רצון בלה"ק משא"כ כשהאהבה היא בחיצוני' הלב אינו מתאחד עם בחי' כתרצה שהוא למעלה מההתבוננות כנ"ל.

(הגה נתבאר בפרק זה ב' הפירושי' דרעייתי, ומארז"ל ישראל מפרנסין, לחמי לאשי, במי נמלך בנשמותיהן של צדיקי', ופסוק יפה את רעייתי כתרצה, מי לי בשמים כו', ענין תרגום).

(ב) ואחר שנת' ענין רעייתי לפי ב' הפירושי' דלעיל, נבא לבאר ענין היופי ששיבח אותה ואמר הנך יפה רעייתי, הנה ידוע ענין היופי שאינו אלא מהתכללות כמה גוונין יחד משא"כ כשאין שם אלא גוון א' לובן לבד או אודם לבד אינו יופי כלל אלא דוקא בעירוב כמה גוונין לבן ואדום וירוק הממוצע ביניהם הוא יופי, והנמשל מזה יובן בכנ"י כשהם מעלים מ"ן באתערותא דלתתא ממטה למעלה בג' מדרגות דוקא אהוי"ר ורחמנות שהם ג' מדרגות של ג' אבות כלולים יחד אז נק' כנ"י היפה בנשים, דהנה אהבה דאברהם הוא בחי' לבן שהוא בחי' החסד כמו מראה הכסף מלשון נכסוף נכספתי כמ"כ באהבת ה' היא בחפיצה וכוסף וחשק וכענין לאהבה את ה' כי הוא חייד והוא בחי' רצוא, ובחי' האודם הוא מעלת הזהב מדת יצחק הוא היראה היפוך האהבה שהאהבה גורמת הקירוב והירא' גורמת הריחוק שיעמוד מרחוק ויסוג אחר מחמת הפחד כמו ויראו מגשת אליו ועד"ז היא השתוחאה דצבא השמים שנופל על פניו בחי' ריחוק והוא בחי' השוב כי רצוא הוא קירוב להלן ושוב ריחוק, והוא בחי' שמאל דוחה וימין מקרבת פי' ימין מקרבת היא האהבה שגורמת קירוב אחר קירוב כמ"ש באברהם הלוך ונסוע, ושמאל דוחה בחי' יראה שמדחה ומרחיק עצמו מחמת תגבורת פחד ה', והמדרגה השלישית דיעקב הוא בחי' ממוצע וע"ז נאמ' ליעקב אשר פדה את אברהם והוא מדת הרחמנות שלאחר הרצוא ושוב*.

ב"פ הנך יפה נעשה ונשמע. רעייתי ב' פירושי פרנסתי וריעות ר"ל חבה. רועה ישראל האזינה רועינו זונינו. ע"י המזון ממשיך התקשרות הנפש והמוח בגוף. כך א"ס ב"ה נשגב לבדו וקדמון כו' והעולמו' אין ערוך והתהוותן רק ממחשבה א' אנא אמלוד ע"ש אחת היא יונתי ושיתא אלפי שני נקי רגע כמ"ש והסתרתני פני רגע ממך. וצ"ל המשכה שיתלבש במח' א' זו והיינו ע"י ישראל עלו במח' פרנסתי וההמשכ' ע"י הרצון של כנ"י לה' מי לי בשמים כו', היינו בחי' ריעות וחבה.

אך ברצון יש ב' בחי' א' הרצון שבמוח ב' גילוי בלב (אבה ואהבה) רצון ורעותא דליבא ל' תרגום גילוי של ל' הקדש תרגומו דהאי קרא וכן בלב הוא גילוי הרצון, וזהו רעייתי ל' תרגום וע"ז נאמ' יפה את רעייתי הרעותא דליבא כתרצה הרצון שבמוח והיינו כשמתחברים ב' הרצונו' ואהבת ב"פ אור וע"י התעוררו' רצונו' הנ"ל למהו"ע מי לי בשמי' שלא לחפוף אפי' בחי' שמי' עליוני' ע"ז מעוררו' גילוי א"ס ב"ה בחכמה כמו שע"י המאכל גילוי הנפש במוח ואז נקי אבינו ברא כרעא דאבוה שהרגל מקבל מהמוח וזהו מפרנסים לאביהם שבשמים (וי"ל * שמים אש ומים הם המדות חו"ג שבהם הנהגת העולם ונמשך ע"י רעותא דליבא כונן שמים בתכונה ובחי' אביהם ח"ע נמשך ע"י רצון שבמוח ובחכ' יסד ארץ והארץ היום רגלי כרעא כו', וזהו ב' בחי' דריעות שע"ז רעייתי פרנסתי.

ופי' הנך יפה הנה היופי דוקא מהתכללות ג' גוונין לבן בחי' אהבה כסף נכסף נכספתה ואח"כ צ"ל שמאל דוחה בחי' שוב יראה גוון אדום וגוון ירוק הממוצע בחי' התעוררו' רחמים וע"י מדה זו דרחמי' הלך ילך ובכה בבכי יבואו ועוד זאת במדה זו ליעקב אשר פדה את אברהם. ובתפלה יש פסוקי' מג' בחי' הנ"ל תפלות אבות תיקנום. והנה בחי' יופי זה עושי' כנ"י בעצמם מבחי' אתעדל"ת שלהם, וזהו פי' הנך יפה שכנגד נעשה וע"ז נמשך מלמעלה גילוי אתעדל"ת יופי העליון, וזהו בחי' נשמע (ועמ"ש במ"א ענין מרכבתא עילא' ומרכבתא תתאה).

ועל זה נאמר עיניך יונים הסתכלו' היינו להיות בחי' לאסתכלא שישאר הרשימו שיוכל להמצא מכל הנהגת עה"ז בחי' יקרא דמלכא וע"ז יאר ה' פניו עין בעין נראה והם ג' גוונין עליוני' מאד מהגונוני' דכנ"י וא"א להם להתלבש בבחי' א"פ רק בבחי' א"מ כמ"ש שמאלו כו' וימינו

ב"פ הנך יפה : נדפס מגוכ"ק 1114 קכו, א. והוא קיצורים והגהות לד"ה הנך יפה בלקו"ת שה"ש יג, ג. ולעיל המאמר שלפניו (ובהנסמן בשוה"ג שם). (וי"ל : בהכתי"י ליתא סיום המוסגר.

במ"א ענין מרכבתא עילא' : ד"ה ועשו להם ציצית — סידור ה' א ואילך, ואוה"ת שלח ע' תקפג ואילך (ובאוה"ת שם : «וכמשנית בד"ה הנך יפה רעייתי הנ"ל יעו"ש דדרוש ההוא מתקשר ושייך לדרוש הוה"». שני הדרושים הם מש"פ שלח תקס"ד).

תחבקני. עין כו' למיחלי' לחסדו בחי' לאסתכלא עי"ז נמשך מלמעלה עין כו' להציל ממות גפשמם שלא תהי' המל' הנק' גפשמם רגלי' יורדות רחצתי את רגלי כו', ולהחיותם ברעב שבחי' הרעב והצמא שיצמאו לה' זה יהי' חיזתם כי לא על הלחם כו' רק ע"י הרעב גפשמם בהם תתעטף נפשינו חכתה כו' (והוא בחי' גבוה מבחי' פרנסתי שע"י האכילה אלא ע"ד פרנס' שע"י התעני' גילוי מלמעלה כי באתר' לאו אורחא למיכל וזהו בחי' יוהכ"פ וכמו לע"ל אין בו אכילה כו' וזהו ע"י עיניך יוני' כי זיווג גשמי נק' אכילה אכלה ומחתה כו' אכן היחוד שע"י עיני' גבוה מבחי' אכלו ריעי' כו').

ביאור דהגך יפה רעייתי. להבין ב' פירושי' דרעייתי יש להקדים שיש ג' מוחי' חב"ד הראי' נמשכ' ממוח החכ' ושמיע' ממוח הבינה והראי' נשפלת לתפוס הגשם לפי שכח החכמה גבוה במדרגה יסוד אבא ארוך, (יפה תואר ויפה מרא' ר"ת יתום מאמו) משא"כ יסוד אי' אינו מגיע רק עד החזה כי בינה מקבלת ההשגה ממקור השכל ואידי דטריד למיבלע לא פליט להשפיל בעשי' רק בהאהב' עד החזה משא"כ במעשה החסד חיצוני' מאהבה (וזהו עד החזה כי הגוף פרק האמצעי כלול ג"כ מג' פרקין א"כ עד החזה חב"ד דאהבה כו' מחזה ואילך חסד) אבל מחכמ' ביטול נמשך למטה בעשי' (וזהו שמרגלי' דור המדבר מסט' דיובלא לא רצו ליכנס לא"י לישפל א"ע במעשה אבל מרבע"ה כו').

ב) ועתה יובן לי מפרנסי' לאביהם שבשמים להיות המשכת מוחי' דאבא בנ"א. וכמו עד"מ האכילה כשמתברר רק סיבה להמשכת המוחי' כמ"כ העיקר המ"ד הנמשך מלמעלה אלא שהוא ע"י בירורי' דמ"ן ועיקר המ"ד גלוי מוחי' דאבא שבהם גלוי א"ס כנודע ההפרש בין שבת שנק' קדש ליו"ט (בחי' מוחי' דאבא גלוי בחי' שלמעלה מהשתלשלות כו'). ולכן תחלה עליו' המל' בקבלת שבת עדיין אין זה גלוי א"ס ממש עד שנמשך בה מ"ד דמוחי' דאבא. וכן באדם כשעוסק במו"מ ואוכל ושותה ומתפלל נעשה מ"ן ואח"כ מ"ד זהו מפרנסין לאביהן כו'. ולהיות מוחי' דאבא מתפשטי' למטה יותר ע"כ נמשך גם בכרא כרעא דאבוא דוקא אפי' עד ההדיוט שבישראל יוכל לומר אבינו כו'.

ביאור דהגך יפה : נעתק מגוכי"ק שם קלה, ב. הביאור נדפס בסה"מ תקס"ד ע' קלט. וראה קיצורים והגהות נוספות באוה"ת שה"ש ע' קעג שו"ה פ"א (תיבת : שמיעה — ע"ש במ"מ בסוף הספר).

יפה תואר . . ד"ת יתום מאמו : לקו"ת להאריו"ל פ' וישב (עה"פ ויהי יוסף יפ"ת). ע"ח שער הצלם פ"ג, מאו"א י, לו. לקו"ת ואתחנן י, ב. ועוד

ג) וההמשכה ע"י רעייתי ריעו' וחבה ורצון בלה"ק ממשיך מוחי' דאבא יונק ממזל הח' ונוצר אותיו' רצון והכתר עצמו למעלה מהרצון שרצון אותיו' צור, ורעו'ד ממשיך מוחי' דאימא (שבחי' זו צ"ל ג"כ בחי' שמחה ולא די בביטול לבד כו', כי יש מעלה באהבה שמבינה שקרובה יותר להגוף להאיר את הגוף כנד' ע"פ ועבד הלוי הוא כו', זהו כבד את אביך מאכיל ומפרנס לבחי' אבא עילא' יכול שכבוד האב עודף על האם כו' ששניהם שקולי' כי יש מעלה במוחי' דאי' למען יאריכון ימיך המדות המאריך באחד מאריכין לו ימיו, וכן כתי' כונן שמי' בתבונה וגם המל' מקבלת מאורו' אי'). ובמ"ת רואין את הגשמע כו' התכללו' יחוד או"א וכן בבהמ"ק כהן ולוי, ובכל הנ"ל יובן וזכרתם ע"י תכלת מל' כי אבא יסד ברתא וממנו נמשך זכרון כענין האר"י להרח"ו בארה של מרים.

ב"פ הנך יפה מלמטלמ"ע וממעלמ"ט גוון לבן אהבה מסותרת גוון עצמי רק מלבני' להוציאו לגלוי כמו שמלבני' פשתן (בלייחט כו') אדם תכלת קעמ"ש כי הוא התקשרו' לבושי הנפש הגבוהי' מאהוי"ר כו' וד' ציצ"י ד' גותין זהו הנך יפה בציצ"י ומעשה דבעש"ט שמיכאל הי' נותן קדוש שלו עבור א' מד' ציצ"י כי ע"י ציצ"י נמשך אה"ר מלמעל' למטה מרכבתא עילא' דאצי' שאין אהבת מיכאל ערוך כו'.

ד) ואח"כ עיניך יוני'. כלה שעניני' יפות אין גופ' כו' כי בכלל מאתים מנה, כי יש כמה בחי' בעליו' המל' כשמקבל מנה"י או מחג"ת או מחב"ד. ההפרש כשמדבר עם שונאו או עם אוהבו לפעמי' הדבור מקבל מהשכל והעליו' עד עתיקא ושם אין שייך כלי' ע"כ רק הסתכלו' עין כו' אל יריאיו (וזהו ג"כ בציצית ציץ ל' הסתכלו' כו') בבחי' זו לאו אורחא למיכל דאין שייך בירורים רק אכלו ריעי' או"א כמו ביוהכ"פ פנימי' להציל ממות כו' להחיותם ברעב כענין עין הנ"ל וע' מ"ש אנט דחנוכה כו'.

ע"פ ועבד הלוי הוא : לקו"ת קרח נה, ב.
 כענין האר"י להרח"ו : סה"מ תקס"ד שם (סוס"ג). ואוה"ת שם (בסופו).
 ב"פ הנך יפה : לפיסקא זו — ראה גם סידור שם ה' א ואילך.
 ומעשה דבעש"ט : ראה ד"ה להבין מ"ש הבעש"ט — סי' מאמרי אדה"ו על ענינים ע' ריא ואילך, ובהנסמן בהמ"מ שם.
 כזה שעניני' יפות : תענית כו', א.
 אנט חנוכה : אולי הכוונה לדרמ"צ עג, ב ואילך. אוה"ת חנוכה שג, ב. שם כרך ה' תתקמז, א.

הנך יפה רעיתי כו' הנך יפה עיניך יונים וגו' הנה ענין הכפל לשון שני פעמים הנך יפה וגו' הוא שהראשון מורה כנגד בחי' נעשה שאמרו ישראל בשעת קבלת התורה והשני הוא כנגד ונשמע (שהקדימו נעשה לנשמע כו') רעיתי כו' הנה בנה יש שני פירושים ושניהם עולים בקנה אחד האחד הוא כמארו"ל רעיתי פרנסתי שישראל מפרנסים לאביהם שבשמים כו' וכמ"ש רועה ישראל האזינה וגו' וכמ"ש בבהמ"ז רועינו זונינו פרנסינו כו' (שהוא רועה ומתפרנס מישראל כביכול) והפי' השני הוא לשון ריעות ואהב' כמו ורעו אשר כנפשו כו' זה דודי וזה רעי כו' ושניהם אמת ועולים בקנה אחד. וביאור הדבר היטיב איך שייך ונופל לשון חז"ל שאמרו ישראל מפרנסים לאביהם כו' וכמ"ש רועה ישראל וגו' הנה כמו עד"מ למטה בנפש האדם שמתפרנס מן מזונות שאלו לא יאכל כמה ימים אזי יחלוש כל גופו וע"י המזון מתחזק כל הגוף והיינו שהתקשרות הנפש עם הגוף הוא ע"י המזון שכאשר אוכל לחמו שמתברר האכילה במעיו בבירור אחר בירור עד שהמובחר שבמאכל נתהפך לדם הנפש וסובב הולך הדם אל הלב ומשם ממשיכ' את המוח שיתחזק ויתפשט בכל אברי' שבעודו חלוש ומעונה אזי מסתלק חיות המוח כו' וכאשר אוכל לשובע לחמו אזי ממשיך המוח שיתחזק ויתפשט בכל אברי' הגוף מראשו ועד רגליו (כנודע שהמוח מתפשט בכל הגוף עד הרגלים כנראה כשמכה רגלו או פרוחה צרעת עלי' תיכף מרגיש המוח כו') כמו"כ עד"מ למעלה נקי כנס"י (בפי' הראשון) רעיתי פרנסתי שישראל מפרנסים לאביהם שבשמים, פי' דהנה הקב"ה בעצמו נשגב לבדו וכל הנאצלים ונבראי' אין ערוך אליו ית' שהוא לבדו הוא קודם בריאת העולמות ויהי' קיים לעד ולנצח נצחים והו"ה הוא עתה בשית אלפי שני דקיים עלמא כו' ואין תופס מקום בעיניו ית' כל אשר האציל וברא ויצר ויעשה שכלא חשיבי קמי' עצמות המאציל ב"ה שכל התהוות הנאצלים כו' הוא רק מבחי' מחשבה אחת בלבד כשעלה במחשבתו ית' לאמר אנא אנא אמלוך כו' תיכף נאצלו ונבראו כל העולמות בסקירת מחשבה אחת הלזו שצפה והביט בה עד סוף כל הדורות בסקיר' אחת שבחי' מח' זו היא רק בחי' כבוד מלכותו ית' שעלה במח' אנא אמלוך כו' ולכן נקי מח' אחת ע"ש אחת היא יונתי וכל אורך משך הזמן שית אלפי שני דקיימא עלמא נחשבת קמי' כרגע אחת ממש וכמ"ש והסתרתני פני רגע ממך וגו' ולכן הוא שפלות גדול וענוה עצומה שיתלבש בבחי' מח' אחת להחיות כל הנאצלים

הנך יפה : נדפס מהכת"י : 182 (רפב, א), 637 (קס, א), 755 (קג, א) בכותרת :
 "שנת תקצ"ד". ואולי הוא הנחה. וראה בשינויים כו' בלקו"ת שה"ש יג, ג. ולעיל
 המאמרים שלפניו ובהנסמן שם.

כמארו"ל רעיתי . . . שישראל מפרנסין : שהש"ר א, ט. ועוד.

ורעו אשר כנפשו : ע"פ דברים יג, ז.

מחשבה אחת : ראה חז"ב כ, א. (ולעיל סוף ביאור ד"ה שחורה).

נבראים כו' (כי הוא בעל המח' ובעל הרצון כו') וזהו כוונת רז"ל באמרו במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו וע"כ מוכרחים להמשיכו שישפיל ויצמצם א"ע כביכול להתלבש במחשבה אחת ובמי נמצא הכח הגדול הזה שיוכל להמשיכו כו' הוי אומר בישראל והוא מצד שרשן הנעלה שעלו במח' כו' ע"כ ימצא בהם היכולת הזוה שיוכלו להמשיכו שיתלבש במח' כו'. אך במה ממשיכים אותו הוי אומר בבחי' רעייתי שנק' כנס"י והיינו כנו' לעיל פי' השני של רעייתי שהוא לשון ריעות ואהבה כמו ורעו אשר כנפשו כו' שע"י בחי' הרצון של כנס"י שחפצם ותשוקתם רק לה' לבדו שהוא בעל הרצון ובעל המח' ואין להם שום רצון אחר לא בשמים ולא בארץ וזולתו לה' לבדו כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ וגו' הם מעוררי וממשיכי אותו שישפיל את עצמו להתלבש בבחי' מח' אחת הנ"ל.

אך הנה יש ב' בחי' ברצון הא' הוא הרצון השורה במוחו בהעלם פי' כאשר יתבונן המשכיל בגדולת ה' יוליד מזה בחי' רצון במח' שע"כ יאתה לחפון לה' בלבדו, אך הוא שורה רק במוח בהעלם בלבד ואינו מתפשט בבחי' גילוי בהלב וזאת נק' בחי' רצון בלה"ק דוקא אך כאשר הרצון הוא בבחי' גילוי בלב ממש או דוקא נק' בלשון התרגום רעותא דליבא וזהו בחי' השנית הנ"ל ופי' שהתרגום הוא המפרש ומגלה כל מה שסתום בלה"ק כו' כענין מרז"ל אלמלא תרגומא דהאי קרא לא ידענא מאי קאמר כו' שהתרגום הוא הגילוי שמגלה מה שנעלם וסתום בלה"ק כו' שלשון תרגום הוא בחי' הגילוי של לה"ק לכן כמו"כ למעלה הרצון ששרוי במוח בהעלם נק' בכל התורה בבחי' רצון בלה"ק שמורה זה על העלמו שנעלם במוח כו' אבל בחי' הרצון הנגלה בלב ממש נק' בתורה בחי' רעייתי מלשון רעותא כו' שהוא לשון תרגום וזאת רומזת לנו התורה בשינוי הזאת (שאע"פ שנכתבה בלה"ק) וכאן מ"ש רעייתי בלשון תרגום שהוא בחי' הרצון הנגלה השורה בלב וכמ"ש יפה את רעייתי כתרצה פי' שמשבח את בחי' הרצון השורה בלב בהתגלות שנק' רעייתי בלשון ארמי שהוא יפה בבחי' תרצה שהוא הרצון שבמות שנק' בחי' רצון בלה"ק דוקא כנ"ל, והיינו כשמתחברים הב' רצונות של הלב ושל המוח ביחד או נא' מקרא זו יפה את רעייתי כתרצה וזהו ג"כ מ"ש ואהבת את ה' בכל לבבך וגו' כנודע שואהבת בגי' ב"פ אור והיינו ב' בחי' רצונות הנ"ל שיתחברו ביחד וזהו ג"כ הכוונה בכל לבבך בב' לבבות בבחינת פנימית הלב ובבחי' חיצונית הלב והיינו הך דלעיל וד"ל.

והנה כאשר ישראל מתעוררים מלמטה למעלה בב' רצונות הנ"ל להיותם מתקרבים ומתאחדים כאחד לחפון בחפץ הלב ובחפץ שבמוח לעצמותו ית' בלבד אשר נשגב אף מבחי' סוכ"ע וממכ"ע שאין ערוך כו' וכמ"ש מי לי בשמים, שעיקר החפץ יהי' לה' ב"ה בעצמו לבד מה שלמעלה אף מבחי'

במקום שאתה מוצא גדולתו : מגילה לא, א (לכמה נוסחאות).
מרז"ל אלמלא תרגומא דהאי קרא : מגילה ג, א. מו"ק כת, ב.

שמים שהוא בחי' מקיפים כו' או מעוררים למעלה מבחי' עצמותו ית' ואשר נשגב לבדו שישפיל את א"ע להתלבש בבחי' מחשבה הנ"ל ובזאת יקוים הפי' הראשון של רעייתי פרנסתי ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים כנ"ל במשל האוכל המאכל כו' שמבירור אחר בירור של המאכל נתהפך לדם הנפש השוכן בלב וזה ממשיך את המוח שיתחזק ולא יסתלק כו' כמו"כ עד"מ ע"י ישראל שמתעוררים בשני רצונות הנ"ל ממשיכים את עצמותו שיתלבש בבחי' מחשבה כו' כמו"כ ממש למעלה כשנמשך אא"ס ב"ה להתלבש בבחי' מחשבה זו כנ"ל לכל אברי הגוף אף בבחי' הרגלים כנראה בחוש שימצא אף ברגלים הארת והתפשטות השכל שאם מכה ברגלו או מכוות אש אזי תיכף ירגיש צערה המוח כו' כמו"כ ממש למעלה כשנמשך אא"ס ב"ה להתלבש בבחי' מחשבה זו כנ"ל אז נק' אבינו ואנו בניו כמ"ש בני בכורי וגו' בנים אתם לה' וגו' פי' כי ברא כרעא דאבוה הוא וכאשר נתלבש בבחי' מח' אזי נמשך השפע מן המח' אל כל האברים אף בבחי' הרגלים וכנראה שהיד ורגל מיוחדים בתכלית היחוד עם המח' כנ"ל שאין להיד רצון אחר זולתי מה שנשפע מן המח' תיכף היא נשמעת כו' וכמו"כ למעלה בחי' ישראל נק' בנים לה' וגו' שהברא הוא כרעא דאבוה ומיוחדים עמו בתכלית היחוד והיינו כאשר כבר נתלבש בבחי' מח' אז נק' אבינו ואנו בנים בחי' כרעא דאבוה כו' ואז היינו לאחדים כנ"ל במשל ומתקרבים אז יחד השני רצונות הרצון של הקב"ה והרצון של ישראל והיו לאחדים ממש שאין לישראל רצון אחר זולת מה שרוצה הקב"ה וכמו"כ הקב"ה עושה רצון יראיו כו' כמ"ש רצון יראיו כנ"ל וכנ"ל במשל הרגל שאין לה רצון אחר כו' והוא דקדוק לשון רנ"ל ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים פי' שהם עושין לו הפרנסה היינו שיומשך אא"ס להתלבש במח' שזהו פרנסתי כנ"ל כמשל בכדי שיהי' בחי' אביהם שבשמים שכאשר נעשה אבינו אז אנו נק' בנים לה' אלקי' וברא כרעא דאבוה הוא (וז"ש אומרים אבינו מלכינו רועינו כו' פרנסינו שהכל א' והא בהא תליא שכאשר אנו מפרנסים אותו כביכול אז נעשה אבינו כנ"ל).

הנך יפה רעייתי וגו' פי' שכמו שלמטה בעוה"ז עיקר היופי והגוי הוא הציור הכולל ג' גוונין ביחד שאז הוא עיקר הגוי והתפארת והם גוון לבן ואדום וירוק שכאשר הם נכללים כאחד באיזה ציור אז הוא יפה מאוד בתכלית התפארת והגוי אבל הגוון לבן לבדו או אדום לבדו כו' לא ימצא שלימות התפארת (שעיקר ההידור והתפארת הוא בג' גוונין מעורבין ביחד) כו' כמו"כ ממש עד"מ למעלה שמשבח הקב"ה לכנס"י הנך יפה וגו' הכוונה שהוא כלול מג' גוונין הנ"ל שאז הוא עיקר היופי והתפארת כנ"ל וביאור הדבר הנה בחי' מדת האהבה נק' בחינת גוון לבן שהוא בחי' כסף כמו נכסוף נכספתי

ברא כרעא דאבוה : ראה עירובין ע, ב. יבמות ג, א תוד"ה מקמי. יונת אלם רפ"ב.
ע"ח שער פרקי הצלם פ"א.
נכסוף נכספתי : ראה בראשית לא, ל.

כו' וכאשר ישראל מתעוררים למטה במדת האהבה הלזו לאהוב את ה' ב"ה כו' בזאת תקנו הגוון לבן בכנ"י כו' אך אחר האהבה הלזו צריך להשפיל א"ע בחי' שמאל דוחה בבחי' יראה כמ"ש וייראו מגשת אליו וגו' הנה זהו בחי' גוון שני האדום שבכנס"י שצריכים להיות תמיד בבחי' רצוא ושוב כו' שגוון לבן בחינת מדת האהבה הנ"ל הוא בחי' הרצוא וגוון אדום שהוא בחי' היראה הוא בחי' השוב שירא מגשת כו' (וכן במלאכים הם תמיד ברו"ש שאומרים ביראה ואח"כ או' ק' כנ"ל). הגון השלישי שהוא בחי' הירוק הוא הממוצע בין שני גוונים הפכי הנ"ל והיינו מדתו של יעקב אע"ה מדת הרחמנות לעורר ר"ר על נפשו בראותו גדולות ה' ב"ה אשר לגדולתו אין חקר וערך פחיתת נפשו השפלה כו' וירום לבבו מאד ויעורר במר נפשו ר"ר שלמעלה עליו, וזאת המדה היא הממוצעת כי ב' מדות הפכי הכל כמשנ"ת במ"א, ועם המדה הזאת יוכל להלוך בקודש בעילוי אחר עילוי עד אין קץ ותכלית כמ"ש הלך ילך ובכה וגו' שבכי הזאת הבאה מהתעוררות ר"ר על נפשו יכול להלוך בעילוי אחר עילוי עד אין קץ כו' וכמ"ש בבכי יבאו ובתחנונים אובלים וגו', ועוד זאת מעלת מדה הזו שמעוררה בלבבו את מדת האה' הנ"ל לה' ב"ה כמ"ש ליעקב אשר פדה את אברהם וגו' וד"ל. והנה בסדור התפילה מעורבבים כל הג' קוין שהם ג' מדות חג"ת הנ"ל שיש פסוקי המעוררי' מדת האהבה ויש שמעוררי' מדת היראה יש שמעוררי' מדת הרחמנות כו' והיינו כמארז"ל תפילה אבות תקנום שזוהו בחי' הג' אבות (וכנודע מדת אברהם היא אהב' כו' וד"ל).

וזוהו הנך יפה רעייתי פי' שמשבח אותה שמפארת א"ע מג' גוונים הנ"ל דכשמתעוררים ישראל באתערותא דלתתא בג' גוונים הנ"ל אזי משבח אותה הנך יפה רעייתי שאז היא יפה בתכלית היופי והתפארת כנ"ל. יש בחי' גוון רביעי והוא גוון תכלת שהוא בחי' קבעומ"ש לקשר ג' לבושי הנפש מדו"מ בתומ"צ וזהו בחי' פני אדם דבחי' המרכבה כי תו"מ הם בחי' רמ"ה אברין כנ"ל וג' בחי' הראשונות הם בחי' ארי' שור גשר, ולבושי הנפש אף שהן למטה ממדות הנפש מ"מ כשנעשו לבושי' לתו"מ הם גבוהי' מהמדות עצמן וכמ"ש בלק"א ח"א פ"ד, ולכן נרמז בפני אדם שהוא למעלה מבחי' ארי' ושור ונש"ר אך כ"ן הם בחי' היופי והתפארת המגיע אליה מלמטה למעלה ע"י אתעדל"ת שמתעוררי' בג' גוונים או ד' גוונים כו' שהיא מתפארת א"ע ממש (כמשל האדם המפאר א"ע ולא שמפארו חברו כו') שהי' בעצמן מקשטת בת"ת זה על האתעדל"ת כנ"ל וז"ש שהנך יפה הלזו הראשון הוא מאמר נעשה שאמרו ישראל בקבלת התו' פי' נעשה לנו אנחנו בעצמינו היופי והת"ת ע"י העבודה שיעבדו את ה' בג' גוונים הנ"ל שבא מלמטה למעלה שמפארי' הם בעצמן א"ע כנ"ל אך ע"י אתעדל"ת הלזו הם מעוררי' בחי' אתעדל"ע שיומשך בחי' אמיתי' היופי והת"ת של הקב"ה דכתיב ישראל אשר בך אתפאר וגו' והיינו מ"ש הנך יפה עיניך יונים וגו' שהנך יפה זו הב' מורה על בחי' השפעות מ"ד מלמעלה את בחי' היופי והתפארת שלו ית' כנ"ל וזהו

ענין ד' ציצית גדילים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך שהם המשכות אהוי"ר כו' מלמעלה וכמ"ש בסידור שער הציצית כו' ופי' כי גם בהשפעה שנמשכת מלמעלה ימצא הג' קווין הנ"ל כמ"ש ישראל אשר בכך אתפאר וגו' אך הם באופן אחר הגבה למעלה ולכן כאשר נשפע היופי מג' גוונין העליוני אל כנסי או א"א להם להתלבש בה' בבחי' א"פ כ"א הם חופפי' בבחי' אור מקיף וכמ"ש שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וגו' שהם הב' גוונין לבן ואדום העליונים שאינם מתלבשי' בבחי' או"פ כ"א חופפי' עליו בבחי' מקיף וכמשל החובק את חבירו מלמעלה כו' וד"ל).

וביאור עיניך יונים הנה היונים זכר ונקבה שמסתכלים זא"ז תמיד כמו כן עד"מ למעלה כתיב הנך יפה עיניך יונים פי' כאשר כנסי שנק' בחי' כלה ע"ש שהיא מקבלת השפע מן הקב"ה מסתכלית אל הקב"ה שנק' חתן ע"ש שהוא בחי' המשפיע שמשפיע חיות בכל העולמות כמ"ש ואתה מחי' וגו' בבחי' לאסתכל' ביקרא דמלכא (שזהו מדריגה נעלה מבחי' העבודה בג' גוונין הנ"ל, פי' עד"מ עיני האדם לא תשבענה כאדם הרואה דבר נפלא שלא תשבע עינו מלהביט עליו מגודל התימה והחידוש כך צ"ל בהתבוננות אלקות אשר בכל יום יהי' בעיניך כחדשי' התחדשות זו אשר מחדש בכל יום מעשה בראשית וכמו בשי"ב ממש כו' ובלי יגיע' רק במאמר ומח' א' שלא תשבע עינו לעזוב הסתכלות דבר נפלא זהו כו', וגם שישאר בכאו"א מישראל להרשימו מהתפילה על כל היום להסתכל מכל מעשי' הנהגת עוה"ז רק בחי' יקרא דמלכא שיוכל להמצא מכל הנהגות העוה"ז בחי' יקרא דמלכא אז יתעורר לעילא בקוב"ה ג"כ שיסתכל בפא"פ כו' כמ"ש יאר ה' פניו אליך וגו' והיינו כמשל היונים דו"נ שמסתכלים זא"ז פב"פ תמיד כו' כמו"כ למעלה כתיב עיניך יונים וגו' היינו כאשר כנסי מסתכלים ונושאי' עיניהם ומסתכלים כלפי מעלה לאביהם שבשמי' מעוררי' בזה שיסתכל הוא פב"פ כו' וכמ"ש עב"ע נראה אתה ה' וגו' היינו ההסתכלות פב"פ של הקב"ה וכנסי זא"ז עב"ע ממש וזהו מה שנ"ל שהנך יפה עיניך וגו' הוא כנגד ונשמע שאמרו ישראל כו' פי' שמיעה הוא בחי' מקבל (באדם השומע דבר מחבירו שנכנס הדבר לאוזן השומע נמצא השומע מקבל אליו השפע כו') והיינו שמתחילה אמרו נעשה נגד בחי' הנך יפה רעייתי שיופי ותפארת הוא מבחי' המעשה של ישראל שהם מיפים א"ע בעשותן ב' גוונין הנ"ל אבל הנך יפה עיניך וגו' הוא נגד ונשמע שמקבלי' היופי והתפארת מלמעלה מן הקב"ה שמשפיע אל כנסי היופי האמיתי הזאת וכנ"ל שמסתכל אליהם פב"פ וכמ"ש יאר ה' פניו וגו'.

בסידור שער הציצית: ראה ד"ה ועשו להם ציצית — ד, א ואילך. (המאמר שלפנינו (הנך יפה) ומאמר הסידור שם שניהם נאמרו ג"כ בש"פ שלח תקס"ד. וראה אוה"ת שלח ע' תקפג ששני דרושים אלו קשורים ושייכים זל"ז).

תתקיב אור שיר השירים התורה

וז"ש עין ה' אל יראיו המיחלים לחסדו וגו' פי' יראיו המה מיחלים לחסדו
הגשפע מלמעלה שמחכאן ומצפאן לחסדו דייקא מפני שמסתכלי' ביקרא
דמלכא וע"כ גשפע אליהם אח"כ עין ה' זו הקב"ה שמסתכל עמהם פב"פ כנ"ל
להציל ממות נפשם וגו' פי' הנה ידוע עמ"ש רגליה יורדות מות כו' שלפעמי'
יורד השפע של בחי' מל' אשר הוא ממכ"ע להחיותם כו' לבחי' העי' שרי' כו'
וישראל מקבלים התמצית יין לבד וזהו יורדות מות כו', אבל כשישראל
מיחלים לחסדו בבחי' הסתכלות העיני' כו' או מציל ממות נפשם פי' בחי'
מל' נקי' בחי' נפשם ואז מציל הנפש ממות שלא יהי' רגלי' יורדות מות
(כ"א ירד עיקר השפע אל ישראל והעי' שרי' יקבלו התמצית כו') וכמ"ש
רחצתי את רגלי וגו', ולהחיות ברעב וגו' דהנה כתיב לא על הלחם לבדו
יחי' האדם כ"א על כל מוצא פי ה' וגו' ולכן יהי' החיות שלהם מבחי' הרעב
גופא שירעבו ויצמאו אליו ית' וזאת עצמו יהי' החיות שלהם וכמ"ש רעבי'
גם צמאי' נפשם בהם תתעטף פי' נפשם הוא בחי' מל' כנ"ל, בהם תתעטף
היינו כמ"ש נפשינו הכתה לה' כו' וד"ל, וע"פ מ"ש בזה' ויקרא באתרי'
לאו אורחא למיכל יין.

ה. ב

אני ישנה דחתונה תקס"ח יש לעיין מ"ש אצלינו ע"פ והי' שמך אברהם, איך
בשינה העיכול בטוב יותר אולי יש לקשר זה למ"ש ביוגתי תקס"ו ענין
הראיני את מראיך איך בגלות שהוא כמו שינה יוכל להיות א"ח בחי' מראיך
יותר מבזמן בהמ"ק וזהו רבים בני שוממ' מבני בעולה כדאי' במדרש על
פסוק זה.

ידוע עמ"ש רגלי' יורדות: ראה גם אוה"ת ג"ך עה"פ — עי' תקסד ואילך.
ולהחיות ברעב: תהלים לג, יט (ושם: לחיותם, וכהלשון כאן הוא בלקו"ת שה"ש
יה, ב, ובכ"מ).
בוהר ויקרא באתרי' לאו אורחי': ראה ביאור ד"ה הגן יפה — סה"מ תקס"ד
עי' קמג (וש"ג לזוהר פינחס דמא, ב), אוה"ת פינחס עי' א"פב.
אני ישנה: גרפס מגוכי"ק 1114 קלת, א.
דחתונה תקס"ח: לקו"ת שה"ש לג, ג, סה"מ תקס"ח עי' יד (ובהנסמן בהמ"מ שם
בחי' עי' תשמו ועי' תתקל).
ע"פ והי' שמך אברהם: תו"א יב, ג, סידור קמה, א ואילך, סה"מ תקס"ו עי' סג.
איך בשינה העיכול: ד"ה והי' שמך שם, (וראה גם סי' מאמרי אוה"ז ענינים
עי' קמה, קמה, ריא, ועוד).
ביוגתי תקס"ו: לקו"ת שה"ש יו, ג, יט, א, סה"מ תקס"ו עי' קיח ואילך.
עי' קמב.
כדאי' במדרש ע"פ זה: שהש"ר ה, ג (יא): צדיקים העמידה לי בחורבנה יותר כו'.

אני ישנה תשו' כנ"י שבגלות א"א לה לקיים שתו ושכרו דודי' דקאי אקרבונו
שנק' אכילה ויין דנסכי' שתי' ויובן זה מענין ק"ש שנק' אכלתי יערי עם
דבשי ושמי'ע שתיתי ייני כו'.

ב. ענין הק"ש ההתבוננו' ביח"ע ויח"ת כדי להיות ואהבת ופי' ה' ע"ש
שמהוה ולא מחי' (כנשמ' בגוף דהקב"ה נותן בו נשמה אבל הגוף
מתהוה מטפת אר"א וצ"ל דגם הכלי' נמשך ע"י ש' הוי' כמ"ש אשר חפץ עשה
היינו ע"י רצון עליון הנכלל בקש"י דשם) ועוד זאת דהי' הוה ויהי' והיינו
לא שניתי'.

ג. אך להבין איך אין שינוי צ"ל ענין מאין ליש הלא ממך הכל אך הפי'
שהתהו' מהארה שהיא אין מל' והענין כי האור הנמשך ממהו"ע הוא
א"ס והנה חכמי' דאצילות א"ל שהיא למעלה מעלה משכל אנושי' רק כעשב
הגשמי לגבי המזל מ"מ כיון שהיא שרש לשכל דעשי' א"כ לגבי עצמותו שוין
עם עשי' לכן מהתפשטו' האור א"ס לא הי' מתהוה בחי' חכמה אם לא רק
מבחי' מל'.

ד. כי המדות חיבור דרך קירוב המהו' ומל' ג"כ חיבור אבל התנשאו' ורוממות
העצמות לכן מלך על עם דוקא נפרדי' כמ"כ למעלה לכן מבחי' זו
דחסלקו' עצמו' נתהו' נפרדי' ומה שמאיר בגלוי הוא רק הארה דהארה לכן
סכ"ע לכולם בשוה.

ה. וזהו ענין אסתלק יקרא ר"ל תוס' אור במדת המל' דא"ס שהוא עכ"פ
התחברו' והיינו תוס' מהעצמו' בבחי' סכ"ע ודוקא ע"י אתכפיא
סט"א יש גמור בזה ניכר יותר המלוכה, ולכן גק' מאין ליש הסתלקו' עצמו'
ומ"מ ממך הכל ע"י' שמתנשא העצמו' ולכן לא שניתי'.

ו. וזהו ענין ב' יחודי' דק"ש הא' מצד עצמו' אור הסוכ"ע והב' שם כבוד
ממכ"ע ומזה יומשך ואהבת למהו"ע ושגם הנה"ב התרצה כי לגבי
עצמו' אין שום הסתר ובאתעדל"ת אתעדל"ע תוס' אור בכל הע"ס ובנפש והוה

אני ישנה: נדפס מגוכ"ק 1114 קסה, א. והוא קיצורים והגהות לדי"ה זה מכ"ק
אדה"ז — הנחת הרה"ח ר"ש פרידעס (ראה להלן סוסי"א), גוי"א ממאמר זה (בקיצור)
נדפס באוה"ת שה"ש ע' תצב ואילך, וגוי"א בס' מאמרי אדה"ז על כתובים ח"ב (והוא
מביכל הגהות מתקע"א"ב, ושם ההתחלה: אכלו ריעים, וראה ג"כ אוה"ת משפטים כרך
ח' ע' גמ"ו שמציין למאמר זה: "כנו' ע"פ אכלו ריעי"). וראה בארוכה בדי"ה
אני ישנה תרס"ד.

(עוד מאמרי אדה"ז ע"פ אני ישנה נמצא — (ע"פ סדר השנים): לאוני (ב' דרושים:
מאמרים הקצרים, ס' בונה ירושלים), תקס"ב (ח"ב), תקס"ג (ב' דרושים, ונדפס רק אחד
בסו"ס תקס"ג ח"א והשני בכת"י), תקס"ד, תקס"ח (בלקו"ת), וראה גם בהוסמן בקונטרס
די"ה אני ישנה — קה"ת תשכ"ד).

תתקיד אור שיר השירים התורה

כאילו עשאוני כו' (וע' בפסוק קחו מאתכם תרומה כו' מענין אתכפיא מעודר תוס' אור בסוכ"ע *.

ז. יבאר עד"ו ענין תפלה במקום קרבן לחמי להמשיך בחי' ש' הוי' ע"י התהפכו' נה"ב כי אדם ובהמה תרשיע דדוקא ע"י אתכפיא סט"א אסתלק כו' ולחם לבב אנוש יסעד מגביה הלב למוח וחינו ג"כ המשכה בממכ"ע. ע' ספר א"כ מאמר ב' ס"ב דהוי' הוא למהר"ע.

ח. ועתה צ"ל ענין שתו ושכרו, והשתי' היינו ניסוך היין שהיו מנסכין בשיתין ויורד לתהום. הענין כי יש מים עליוני' ומים תחתוני' ועד שלא נה"ע היו מים במים הכל רוחני' וע"י הרקיע שהוא פרסא ופרגוד נתגשמו מים תחתוני'.

ט. וכמ"כ למעלה ח"ע נק' מ"ע (ומקור החכמ' נק' אור) ואבא מקנן באצי' א"כ כל האצי' נק' מ"ע ובי"ע אין ערוך לאצי' הגם דלגבי א"ס שוה חכמ' דאצי' עם עשי' מ"מ בהשתלשלו' עולמות אצי' אלקות ובי"ע יש ונברא והתהו' בי"ע ג"כ ע"י מל' דוקא דוממו' והתבשאות העצמות. והיינו ע"י רקיע ומסך מבדיל הנ"ל ובי"ע נק' מים תחתוני'.

י. והנה מת"ח נק' מי בוכי' אנו בעינן שירדו בדילוג הערך כו' אך כ"ז בהמשכי' שע"י קו המדה מאצי' לבריא' פרסא אבל ע"י גילוי למעלה מהשתלשלו' (דהשתלשלו' רק לגבי ש"כ מלכותו משא"כ סוכ"ע כו') נמשך שמח' וגילוי גם במת"ח כו'.

יא. וגלוי זה נק' הארת פנים כי הנה פני' הוא ל' פונה כמו אנה פנה דודך (וגם לשון קדם כמו ושם הברון לפנים, לפנים הארץ יסדת) וגם לשון תוך ופנימית כמו אל הקדש פנימה, כל כבודה בת מלך פנימה. והענין כי בכל עו"ע יש ג' בחי' א' בחי' קבלתו מלמעלה, ב' עצמיותו ג' ההשפעה לזולתו והוא חיצוניותו, וכן האדם גופו נחלק לג' בחי' רת"ס והבחי' עליונ' נק' פנים שפונה למעלה לקבל ממקורו וכו' ולכן הוא ג"כ

בפסוק קחו מאתכם : תו"א פט, ג. קיד, ג ואילך.

בסוכ"ע : וראה דכאן צ"ל סיום המוסגר.

ספר א"כ : צ"ב לאיזה ס' הכוונה, וראה גם ס' גנת אנוז בתחלתו, שליה ה, א — הובאו ונת' באוה"ת יתרו ע' תתלה ואילך. סה"מ עזרית ע' עב ואילך (וראה בהגסמן בארוכה בס' הערכים — חב"ד כרך ד' ס"ע תנג ואילך, וראה גם ס' אילמה דבתי להרמ"ק — עין כל תמר ב' פ"ב).

הפנימי, וההשפע לזולתו הוא בחי' הג' (האריך איך ג"כ גלוי העצמו' נק' פנים וצ"ע) נמצא הארת פנים הוא גלוי בחי' א' והוא למעלה מהשתלשלו'.
ע"כ • כתב החסיד רש"פ ז"ל.

יב. ולהבדיל בין חיים כו'. והו ענין ניסוך היין שהיין משמח וענין השמחה צהבו פניו גלוי הפנימי' לכן בזה מפייסי' המי בוכי' שממשיכי' להם גלוי הפנימי, ועוד דרש הרקיע מה"ג ה"פ רקיע לכן מיתוק הגבוי בשרשן יין בינה, והו אכלו רעי' לעילא או"א ע"י אכילה הנ"ל אות ז' ממשיך ההמשכ' מא"ס באצ"י והיינו לאו"א, ואכילה זו ג"כ בשר ולחם פרי"ם ומנחת נסכי' סלת בלול בשמן בשר מוסיף דם ולחם לבב אנוש יסעד, ואח"כ שתו ושכרו להמשיך מאצ"י לבי"ע.

יג. והנה משחרב בהמ"ק תפלה במקום קרבנו' האכילה ק"ש ונסכים תפילין וכמארז"ל הקורא ק"ש בלא תפילין כו' (וצ"ע דנסכי' אמר בביאור שתי' המשכה תפילין והרי סולת ושמן אכילה היינו ב' גיריכט בשר אח"כ לחם כן זכורני שאמר דרך הלצה להגדיל הקושיא איך שייך אכילה למעלה, רק יין שתי' ודודים היינו זוי"ב א"כ נאמר שוהו שמ"ע וזה צ"ע דשמ"ע ביטול הפך היין רק כמו מים כו' וצ"ע).

ותשו' כנ"י אני ישנה ובאתי לגני בחצוי' ואין כח להתעורר והקב"ה משיב ולבי ער כו'.

ה, ג

פשטני את כתנתי, ע' בלקית פ' שלח בד"ה והי' לכם לציצית דרוש הראשון פ"ב, שה"ש רבה דכ"ט א', ז"ג ח"א עמוד נ"ב. רחצתי את רגלי ת"ז תקון מ"ח דפ"ח סע"א.

ע"כ : מעל שורה זו — רשום בגוכי"ק קו קצר (לסימן הפסק).
ע"כ כתב החסיד רש"פ ז"ל : = ר' שלמה פרידעס (ראה אודותו ס' השיחות היתשי"א ע' 51. בית רבי עא, ב. ס' אגרות קודש כ"ק אדה"ז (ע"פ הנסמן בהמפתח בסוף הספר שם). הנחה נוספת ממנו (נ"ה כתפוח בעצי היער) גזכר בהמשך וככה תרל"ז ע' קג).
פשטתי : נדפס מכת"י (מעותיק) 1181 קלו, ב.
וראה עוד ע"פ זה — ס' מאמרים הקצרים ע' רפ"ג (הנדפס שם בע' רפג אולי הוא

ה. ה.

עד"ה קמתי אני וכו', קומי לך לבחי' מזלי' הנלקח ממחתיק דשם בחי' אין זהו מזלי' חזי ונק' קימה ע"ד זוקף בשם וגם עמידה הגבה' המוחין משא"כ באשה דעתן קלות קרא' מושב וזהו אני ישנה בחי' הנשמה בגוף ומ"מ ולבי ער מזלי' והנה ממזלי' גמשך רצון גם לנשמי' שבגוף וכמו מח' פועלת ברגל אבל בשכל אין גילוי לכן צ"ל קמתי להיו' הכנה בשכל ע"ד עליו' העולמו' הזדככות החומר כו' והוא לקבל דעת מבחי' סכ"ע והנה ע"י חומ"צ אמת ה' לעולם וזהו ויכתוב משה כו' לכן עי"ז יוכל לצייר בחי' טוב כמו שלמד מסי' שבת ונחקה במוחו וזכרונו ואח"כ כשלומד אלו טריפות עד"מ הרי המס' שבת אינה בגלוי במוחו ואעפ"כ ישנה במוחו גם אז והראי' כשזוכר עלי' נזכרת תיומ"י, ואיך הוא אלא זהו בחי' טוב וזהו ג"כ משל למקיף החזון ועד"ז יובן ענין מקיף הישר וכמו מח' ישנה ברגל. והנה מצד ממכ"ע שייך לומר הדיבור יוצא לחוץ כמו באדם שמתחלה כלול הדבור בשכל כי אין התהוו' האותיו' מה' מוצאו' עצמן וכו' כידוע רק אחר שמתלבשי' בהבל נעשי' יש. משא"כ מצד סוכ"ע לית אחר פנוי מיני' א"כ זהו שאין הדבר יוצא לחוץ כי את השמי' כו' אני מלא סוכ"ע.

ג. ג.

אני לדודי וכו' י"ל כ"י * ע"ד מ"ש בד"ה כי אברהם לא ידענו וכו' ואו כי אהה וכו' לקחה מרדכי ורב חסד, ויוהכ"פ ופורים בחד דרגא, ויש עוד

גוי"א מלקו"ת פי שלח מד, א. אה"ת שה"ש ע' תקל, ויקרא כרך א' ע' רצ. כרך ב' ע' תתקנ. סה"מ תרכ"ח ע' פד ואילך (המאמר דתרכ"ח נדפס ג"כ בשינויים קלים בסי' פלח הרמון שה"ש פו, ב).

בלק"ת פ' שלח בד"ה והי' לנס : מג, סעי"ג ואילך.

עדיה קמתי אני : נדפס מגוכי"ק 1135 מא, א. וקאי על ד"ה זה (מכ"ק אדה"ן) הנדפס באה"ת שה"ש ע' תקלו ואילך. (וראה על מאמר זה בטה"ש תורת שלום ע' 58 ואילך. ובהנסמן בסו"ס מאמרים הקצרים ס"ע תרין).

קומי לך לבחי' מזלי' : ראה גם לקו"ת שה"ש טו, סעי"ג ואילך.

זהו ויכתוב משה :

ראה לקו"ת מסעי צב, ד ואילך. צה, ד.

כמו שלמד מסי' שבת ונחקה במוחו : ראה גם לקו"ת ויקרא נג, ג. אה"ת

ויקרא כרך ב' ס"ע תשו.

וכמו מוז' ישנה ברגל : ראה לקו"ת קרח נב, ד. לקו"ת שה"ש יג, סעי"ד ואילך

(ולעיל ד"ה הגן יפה), ועוד.

אני לדודי : נדפס מגוכי"ק 1153 עג, ב.

כי : תיבה זו אין ברור בהגוכי"ק אם נמחקה.

בד"ה כי אברהם : תו"א צג, רע"ג. ושם צג א (ד"ה ומרדכי יצא), וראה גם

אה"ת מגיא ע' בירעג. בישראל, ד"ה כי אברהם בסי' מאמרי אדה"ן על ג"ך ח"א ע' קצג ואילך.

אור שיר השירים התורה תתקין

לבאר הענין ע"ד מ"ש בד"ה בהעלותך אברהם אבל אהרן וכו' וזהו גלוי יג"מ הגמשך ע"י מרירות וכו', וזהו ענין דודי אהבה רבה ע' סד"ה כתפוח כו' וזהו ענין כי אבי ואמי עזבוני כנ"ל בענין ובמות אביה וכו' לקחה מרדכי בחי' דודי, וזהו או דודו וכו' יגאלנו אם יגאלך כו' וגאלתיך אנכי כו', וגם להעיר מענין שמן ע"כ עלמות אהבוך כו' ועד"ה בהעלותך הבי' בהג"ה.

בדברים אלו התחיל אדמו"ר בדרוש שע"פ צאינה וראינה כו': בפאלק

אני לדודי דודי לי (ר"ת אלול) הרועה בשושנים, ידוע שנמשלה כנ"י לשושנה, מה שושנה אית בה י"ג עלין דסחרין לה אוף הכי כנס"י אית בה י"ג מכילין דרחמי, והיינו שבכל שנה ושנה מתעורר מלמעלה י"ג מדה"ר מר"ח אלול, והגם שעיקר המשכת י"ג מדה"ר הוא בעש"ת, אך היינו לסליחה ולמחילה, אבל באמת התעוררות הי"ג מדה"ר מתחיל מר"ח אלול, לפי שבר"ח אלול עלה משה להר לקבל לחות שניות וכמ"ש ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים וגו' ואמרז"ל מה הראשונים ברצון אף אלו ברצון והנה אמרז"ל אל תקרי שושנים אלא שושנים והיינו ששושנים בהלכה, ולהבין ב' מדריגות אלו שושנים וששונים שהם ב' ענינים דתורה ותשו', י"ל תחלה ביאור הפסוק צאינה וראינה וכו'.

(שיר השירים ג' י"א) צאינה וראינה וגו', ביום חתונתו זה מתן תורה, וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק. להבין למה נמשל מ"ת ליום חתונתו.

בד"ה בהעלותך: לקו"ת ל, א ואילך.
סד"ה כתפוח: אוה"ת שה"ש ע' קצד ואילך, וס"ע קפת, וראה לעיל ד"ה זה.
אם יגאלך: ראה גם סי' מאמרי אוה"ת על ג"ך ח"א ע' קצו, אוה"ת נ"ך ע' רפת.
מענין שמן: ראה לקו"ת שם ל, סע"ב ואילך.
ע"כ עלמות אהבוך: ראה ע"פ זה בלקו"ת שה"ש ג, ב ואילך, ד, א.
ועד"ה בהעלותך הבי' בהג"ה: לקו"ת לב, ב ואילך.
אני לדודי: נדפס מכת"ל 459 ק"א, א, והוא ד"ה צאו"ר דתו"א ז, ד (ונו"א בטה"מ תקס"ז ע' ר"י) — בתו"ת התחלה וסיום וכמה הגהות ושינויים (ונסמגו להלן).
התחלת הדרוש — ראה גם ד"ה אני לדודי סוף תקצ"א (לא נדפס לע"ע). לקו"ת פ' ראה לג, א, אוה"ת שה"ש ע' תקמח.
ידוע שנמשלה כנ"י לשושנה: זח"א בתחילתו, ועוד.
ואמרז"ל מה הראשונים ברצון: רש"י עקב ט, ית, י, י.
אמרז"ל אל תקרי שושנים: ראה שבת ל, ב, זח"ב כ, ב, רע"ז, א, ועוד.
צאינה וראינה: ראה הנסמן לעיל בריש המאמר.

ובנין בהמ"ק לשמחת לבו. הענין דתפלה הוא במקום קרבנות. והנה תפלה נקרא עבודה שבלב כמ"ש בגמ' ע"פ ולעבדו בכל לבבכם איזהו עבודה שבלב זו תפלה ולכן בהמ"ק שהוא מקום הקרבת הקרבנות נקרא שמחת לבו שהרי הקרבנות הם כענין התפלה שנק' עבודה שבלב. ולכן גם עכשיו התפלה כמותה ובפרט בציבור בבהכ"נ הנקרא מקדש מעט הוא בחינת שמחת לבו כביכול. והענין דהנה כתיב לבבתני אחותי כלה. שכנס"י נק' לב, דהנה עד"מ הלב באדם ששופע החיות לכל האברים שכל הדמים הולכים מן הלב ויוצאים לכל האברים דרך הגידים והעורקים עד סיום כל הגוף כמו גם בציפורני הרגל מגיע חיות הדם שהוא הנפש כידוע, והנה כל הדמים שיצאו מהלב לכל האברים הם חוזרים ושיבים ללכת אל הלב והיינו שיש בלב ב' חללים שבהלל אחד בו מתקבצים הדמים העולים מהאברים אל הלב ויוצאים דרך חלל הלב (וכענין מ"ש הבא דרך שער צפון יצא דרך שער נגב כו') וגם הדם שנתהווה מהמאכלים והמשקים עולה אל הלב ואח"כ יוצא מהלב לכל האברים. והי"ז כדמיון שכל הנחלים הולכים אל הים ואח"כ חוזר חלילה ויוצאים המים מהים אל הנהרות ע"י גידי הארץ ולכן הים איננו מלא כו', והנה כמו"כ בעבודה שבלב זו תפלה שאז זמן העלאת והתקשרות האהבה של הניצוץ אלקי בהקב"ה, ואתעוררת זאת בלב הוא דוקא כמ"ש ואהבת כו' בכל לבבך והי"ז כמו קיבוץ הדמים מהאברים אל הלב, והו' שמע ישראל, שמע לשון אסיפה וקיבוץ לבחי' ע' רבתי הוא כללות השבעה מדות שבלב * ואהבה זו נמשכה ונולדה ע"י החבוננות בפסוד"ו ובשמע ישראל, ופי' שמע ישראל ה' אלקינו הוא בחי' יתוד חו"ב שנק' בזהר (פ' ח"ש) מחשבה ויובלא. והענין ע"ד מ"ש בזהר דבמחשבה אחת ברא כל העולמות, והוא כענין צופה ומביט עד סוף כל הדורות בסקירה אחת כי מה שנמשך ונתהווה בחי' זמן עבר היה ועתיד זהו מקורו ושרשו משה * מדות עליונות וכמ"ש אלף שנים בעיניך כיום אתמול, וששת ימי בראשית שרשן משה מדות הנ"ל, וע"י שנמשכו המדות בדיבור ומתחלקים לחלקים נעשה מכל מדה אלף שנים ומתחלקים עוד לר"ח וימים ושעות כו', אבל בבחי' המח' עילאה שלמעלה מהדיבור ואפילו מהמדות דהיינו קודם שנוולדו ונמשכו בחי' מדות שם נכלל הכל בסקירה א', והו' פי' הוי' אלקינו שהוא בחי' מחשבה כנ"ל וישראל עלה במחשבה לכן נאמר הוי' אלקינו, וכמו שהוא בבחי' זמן כך הוא בבחי' עולם ונפש. כי עולם שנה נפש הם, וכמו * שהוא

ביום חתונתו זה מ"ת : תענית כו', ב. ועוד.

בגמ' ע"פ ולעבדו : תענית ב, א.

וכענין מ"ש הבא דרך שער צפון : יחזקאל מו, ט. בתוי"א שם ליתא הגהה זו.

שבלב : בתוי"א שם ליתא.

בזהר (פ' ח"ש) מחשבה ויובלא : קכג, א.

בזהר דבמחשבה אחת : ראה זח"ב כ, א. ולעיל בסוף הביאור לדי"ה שחורה אני.

משה מדות : בתר"א שם : ממדות.

וכמו : בתוי"א שם : וכיון.

למעלה מבחי' שנה כך בחי' מחשבה הנ"ל הוא למעלה מבחי' עולם הוא בחי' סוכ"ע. ואי לזאת יומשך שיהי' הוי' אלקיך שיהי' גילוי בחי' סוכ"ע. וענין פסוקי דומרה שלפני ק"ש היינו בהיות שעד ק"ש הוא בחי' העלאה לבא לבחי' בכל לבבך עד"מ העלאה וקיבוץ הדמים מהאברים ללב ע"כ תקנו לומר מזמורים מיוחדים שמזמור זה הוא העלאה מבחי' אברים אלו ומזמור שני העלאה מאברים אחרים וכמ"ש בכתבי האריז"ל שמזמורים הדליליה * יש בכל אחד רמו לעשר ספירות, אך שבמזמור זה הן ע"ס דו"א דיצירה ובמזמור שני באו"א דיצירה כו' ע"ש. וכ"ז הוא בחי' רצוא העלאה ואח"כ שמו"ע ברוך אתה הוי' הוא בחי' שוב והמשכה, וכן עסק התורה ומצות מעשיות הוא כמו שהדמים נמשכים מן הלב לכל הרמ"ח אברים ושס"ה גידים כך המצות נקראים רמ"ח אברים דמלכא, ומצות בלא כוונה כגוף בלא בשמה והכוונה הוא התפלה (כמ"ש במ"א ע"פ לא הביט און ביעקב) לכן זהו כמשל התפשטות והמשכות הדם מהלב לכל הרמ"ח אברים, וכך יובן למעלה ג"כ כי גם בחי' המלכות הגה בלילה יורדת לבי"ע וה"ז כמו ירידת הדם מהלב עד ציפורני הרגלים וירידתה זו לברר רפ"ח ניצוצים, ואח"כ מתצות לילה מתחלת לעלות והוא כמו שהדמים עולים אל הלב ועי"ז נמשך מהמוח ללב והוא ענין יחוד או"א חז"נ בק"ש ותפלה כו' וזהו שכנס"י נקרא לבי לבבתי אחזתי כלה (ועמ"ש ע"פ ולבי ער כו' דופק כו' וה' פקד כו' ע"ש) וע' באגה"ק בסופו סי' ל"א ד"ה נודע בשערים מ"ש בתיקונים.

והנהגה אנו רואים באדם שאם סיבוב והילוך רוח החיים מהלב לכל האברים ומהאברים אל הלב הוא כהלכתו אוי האדם בריא בתכלית אך אם יש איזה קלקול באיזהו מקומן כמו איזה אוטם ומכה באיזה אבר המונע ומעכב או ממעט סיבוב והילוך הדם אוי נפסק או מתמעט הקשר הלז המחבר כל האברים אל הלב ואוי נופל האדם למשכב וחולי ה' ישמרנו וצריך רפואה, וכך הנמשל בעבודה, כי עסק האדם כל היום הוא כמשל המשכת החיות מהלב אל האברים*, אך אם העסק בהיתר יוכל למחר לחזור ולעלות מהאברים אל הלב להיות ואהבת בכל לבבך אבל אם נכשל באיזה עון ה"ז כמו מכה באיזה אבר המונע ומעכב העלאה ונפסק הקשר וזהו חולי הנפש ועו"א מכף רגל ועד ראש אין בו מתום פצע וחבורה כו' ואין תקנה כ"א ע"י תשובה שנק'

וכמ"ש בכתבי האריז"ל: סידור האריז"ל במקומו. הובא ונת' בסידור עם דא"ת. דהללו"י. . ביצירה כו' ע"ש: בתו"א שם: דהללו"י הן ע"ס דיצירה שבמזמור זה הוא מלכות דיצירה ובמזמור שני עד יסוד דיצירה כו' ע"ש. במ"א ע"פ לא הביט: לקו"ת בלק ע, ד ואילך. ע"פ ולבי ער: סה"מ תקס"ב ח"ב ע' שנת. וראה גם לקו"ת שה"ש לה, סע"ב ואילך. האברים, אך אם: בתו"א שם: האברים דהיינו מהתפלה אל רמ"ח מ"ע רמ"ח אברים וגם לכל מעשה האדם ע"ד וכל מעשיך יהי' לשי"ש, ולכן אם.

רפואה כמשאמרז"ל גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם הוא בחי' בכל מאדך שמבחי' זו נמשך רפואה אם ח"ו יש קלקול בבחי' אהבה דבכל לבבך, כי תשובה קדמה לעולם, פי' שממשיך אור מבחי' שלמעלה מכל החיות והשתלשלות העולמות והיינו ע"י מאדך בחילא יתיר, ולכן ביכולת המשכה זו לתקן הפגם והקלקול שבסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים שהוא בחי' האור והחיות המחי' עולם שנה גפש בחי' מלכותך מלכות כל עולמים שנק' לבי כנ"ל, וכיון שע"י תשובה נמשך בחי' ממעמקים מגלה עמוקות מה שהוא נמשך אור חדש ומחודש ע"כ חוזר ומחדש החיות כו' (ותיקון המכה הוא ע"י הוידוי דברים אשמנו בגדנו גולנו כו').

והנה התורה נק' ג"כ רפואה לנפש וכמ"ש ולכל בשרו מרפא והיינו ג"כ משום שהתורה קדמה לעולם שבה וע"י נמשך ג"כ אור חדש מלמעלה מהשתלשלות, וזהו ביום חתונתו זו מ"ת פי' כי התפלה נק' עבודה שבלב והיא ענין שמחת לבו ובלב הוא יסוד האש שהוא העלאה מלמטלמ"ע, אך יסוד המים הוא במוח ובו שורה כח התענוג שבנפש כי מים מגדילים כל מיני תענוג והתענוג הוא למעלה מן השמחה, והנה עד"מ הטפה נמשכת מיסוד המים שמוח ובה מתלבש מעצם השכל והתענוג שבנפש ולכן ע"י נעשה הולדה חדשה להוליד בדומה לו והיינו דוקא ע"י התלבשותם בטפה גשמיות משא"כ בדיבור כו' כמו כן ע"י התלבשות התורה בעשיי' גשמיות היום לעשותם יומשך ע"י אור חדש ממש מארא"ס ב"ה מלמעלה מהשתלשלות וי"ש אין כל חדש תחת השמש משא"כ עמלא דאורייתא דהיא לעילא מן מששא ממשך אור חדש כי ס"ר אותיות התורה הן אותיות המחשבה והרי במח' א' צופה ומביט כו' התורה היא מבחי' מאד עמקו מחשבותיך עמקו דווקא בחי' עומק המחשבה וכמו גבי תשובה כתי' ממעמקים והיינו דוקא ע"י התלבשות התורה בגשמיות וכמשל הנ"ל (ועמ"ש במ"א ע"פ והקרבתם מנחה חדשה) ופי' וענין אור חדש הוא כי הנה ידוע דרש כל ההשתלשלות דאבי"ע הוא נמשך מבחי' הקו והחוט, והוא נמשך ע"י צמצום ומקום פנוי מתחלה ונמשך אח"כ רק קו ולכן כל מה שנמשך מבחי' הארת הקו לא נק' אור חדש ממש, וזהו ענין אין כל חדש תחת השמש כי הארת הקו נמשל ג"כ לשמש שבוקע הענן והמקום פנוי כו', אך אור הנמשך מעצמות אא"ס שלמעלה מהחלל הקו נק' אור חדש וכמארז"ל על דברי תורה בכל יום יהיו בעיניך כחדשים כו' ולכן נק' חתן חות דרגא מדלג על ההרים בחי' דילוג מלמעלה מהשתלשלות כו' ולכן בקרבנות הגשיאים הוכפל בתורה בכ"א ולא אמר וכן הקריב נשיא פלוני, אלא משום דאעפ"י שצירופי האותיות שבכל קרבן של כל הנשיאים שוין הן ממש מ"מ

כמשאמרז"ל גדולה תשובה : יומא פו, ב.
ועמ"ש במ"א ע"פ והקרבתם : אה"ת שבועות כרך ה' ע' איתקע.
ממש : בתנ"א שם : ממש כו', וליהא שם הפיסקא : וזהו ענין . . פנוי כו'.
וכמארז"ל . . בכל יום . . כחדשים : ספרי ופירשי ואתתן ה, ו

האור המלוּבש בהן הוא בכל א' בחי' אור חדש ממש וכמו שלשים ומאה משקלה שהם ה' שמות הוי' הנה בכל קרבן של נשיא נמשך בחי' ה' שמות דהוי' חדשים מעצמות המאציל מה שלא נמשך כן בשל נשיא שלפניו כו' על דרך ממעמקים קראתיך הוי'.

וזהו צאינה וראינה פי' צאינה ממקום שרשם למעלה בג"ע להתלבש בעוה"ז הגשמי כי דוקא היום לעשותם בעוה"ז או יומשך ע"י התורה אור חדש ומחודש כו' משא"כ למעלה ברוחניות * הכתרי' אין כל חדש תחת השמש כנ"ל. במלך שלמה במלך שהשלום שלו, פי' ע"י שנמשך אור חדש מלמעלה מהשתלשלות נעשה בחי' שלום והתחברות ב' הפכים משפיע ומקבל אש ומים ולכן ארו"ל העוסק בתורה משים שלום בפמשמ"ע ובפמשמ"ט, כי הנה מלכות דאצילות נעשה עתיק לבריאה ומחבר אצילות עם בריאה אף שאצילות ובריאה הם ב' הפכים והכח הזה בבחי' מל' דאצילות להיות כי נעוץ סופן בתחילתן ושרשה מבחי' כתר שהוא בחי' תחתונה שבמאציל ע"כ ביכולתה לחבר אצילות עם בי"ע וכידוע בענין המשל ופחד עמו ע"כ עושה שלום במרומיו כו' והוא מלך שהשלום שלו היינו בחי' מלכות דא"ס שכל השלימות נמשכים ממנה.

בעטרה שעטרה לו אמו, כי מצות התורה הן תרי"ג מצות דאורייתא זו' מצות דרבנן שהם תר"ך עמודי אור בחי' כתר ועטרה והוא מה שלמעלה מהשתלשלות, והנה עדי"מ העטרה היא עשויה מאבנים טובות מאירים ומבהיקים מאד והרי גוף האבנים הם רק בחי' דומם אלא לפי שמזככים אותם והוא * דבר הפלא שהדומם כאבן יאיר כ"כ ולכן ניתן לתכשיט על הראש אעפ"י שהראש מעלתו נכבדת להיות בו שוכן אור החכמה כו', וכך המצות געשים בענינים גשמי' מבחי' קליפת גוגה אלא ע"י הברוד נעשה מזה עטרה ובחי' המשכת הכתר והוא לעילא מן שמשא כו'.

ביום חתונתו זו מ"ת, גם * כבר מבואר למעלה הטעם שנק' ביום חתונתו שהוא המשכת ח"ע מוחא כו' ובוז מתלבש כח התענוג שהוא פנימי' הרצון

ברוחניות . . תחת השמש כנ"ל : בתו"א שם : ברוחניות כו', וליתא כ"ז. במלך שלמה במלך שהשלום שלו : ראה שבועות לה, ב. שהשיר פ"א, יא. פ"ג, כ. ועוד.

ארו"ל העוסק בתורה משים שלום : סנהדרין צט, ב. וכידוע בענין המשל ופחד עמו : ראה אגה"ק סי"ב, ובשם הה"מ : לקי"ת תוריע כג, ג (וראה המ"מ לשם), ביאורו"ז ת, ג, סה"מ תקס"ג ע' נב, סה"מ אתהלך לאוניא ע' יב, ועוד, ובביאור ד"ה ביהשמע"צ דתקע"ב (גוכ"י"ק ארז"צ מס' 1116 — לא נדפס לע"ע) מובא בזה"ל : בשם הה"מ ז"ל ששמע [כ"ק ארז"ז] ממנו טובות האחרון תקל"ג, והוא . . ולכן ניתן : בתו"א שם : ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר כ"כ ע"כ הם יקרים מאד ולכן ניתן, גם : בתו"א שם ליתא.

כנ"ל. ושמחת לבו זה בנין בהמ"ק פי' פתיחת הלב נק' שמחת לבו משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים כדבעי, וע"כ אומרת סמכוני כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל. והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם, אבל באמת ב' ענינים המה, כי עד"מ עשיר שיש לו מטמון כסף וזהב באוצרו הוא שמח וטוב לב אעפ"י שהממון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות אך להיותו יודע שישנם בשלימות בוראי אעפ"י שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד, והו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו, אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר המעונג בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו כו', והנמשל יובן בענין שמחה ש"מ דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכך רצונו ית' ולע"ל יתגלו טעמי התורה בחי' עונג עליון שיש בכל מצאה אמנם גם עתה ידוע לנו שמלובש ונמשך בהמצוה מבחי' תענוג העליון רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי' שמחה גדולה וכמ"ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל כמו שהעשיר שמח מהממון אף שאינו רואה בעיניו כו', אך לע"ל יתגלה מהות התענוג העליון, והו ישקני מנשיקות פיהו, ולכן בהמ"ק נק' שמחת לבו שהי' האור ג"כ מוסתר בארון וכפורת כו', וכן תפלה באהוי"ר הוא ג"כ רק השגות המציאות ולא המהות, אך ביום חתונתו * נמשך בחי' תענוג אלא שמכ"מ עכשיו אין התענוג בגילוי שמלובש ג"כ בהתלבשות בענינים גשמיים כ"א לע"ל יתגלה מתוך הלבושים וע"ז נאמר צאינה * וראינה בבחי' ראי' ממש כמ"ש ולא יכנף עוד מוריק, והיו עיניך רואות את מוריקך.

עוד י"ל בדרך אחר שהתורה נק' רפואה דהנה כתי' כל המחלה אשר כו' לא אשים כו' כי אני ה' רופאיך, והקשו א"ל ישים החולי רפואה למה, והתירוין שהוא כמו שיש מלך או שר מחזיק אצלו רופא המורה לו הנהגה טובה שלא יבא לידי חולי כו' והו נק' ג"כ רפואה וזה הרפואה הוא ע"י התורה, אך אם כבר הגיע הקלקול אזי הרפואה ע"י התשובה, וב' הדרכים אמת שיש תורה ויש תורה כו' ע"ד מעיקרא כי עביד אינש אדעתא דנפשי' קעביד הוא רק רפואה ע"ד הב' אבל יש בחי' עוסק בתורה לשמה ואז ממשך אור חדש כמ"ש ממושבתתיכם תביאו כו' לכן היא רפואה כמו תשובה כו', גם

חתונתו : בתו"א שם : חתונתו זו מ"ת.
 צאינה : בתו"א שם ליחא.
 עוד י"ל : מכאן ואילך ליחא בתו"א, ובמקום זה נמצא שם פוסקא אחרת.
 והקשו א"ל ישים החולי : ראה מכילתא עתי"ם (בשלת טו, כו), סנהדרין קא, א.
 וראה גם אגרות קודש כ"ק אדהאמ"צ ע' רפו. אוה"ת בשלח ע' תקפה. משפטים ע' אירי. נ"ך ע' שפ. ועוד.
 מעיקרא כי עביד אינש : פסחים סח, ב.

דכמו שתלמוד מביא לידי מעשה כך ג"כ לידי תשובה כמאמרז"ל המאור שבה מחזירו למוטב, ובי הבחי' אלו שבתורה נק' גשם וטל כמ"ש במ"א ע"פ האזינו כו' יערוף כמטר כו' ותול כטל כו' ע"ש.

ג. ה

תורת אדמו"ר שנא' ל"ג בעומר שנת תקצח"ת לפ"ק

(שה"ש ס"ו פסוק ה') הסבי עיניך וגו' עי' בוהר פ' קדושים דף פ"ד ע"א מה שפי' בזה, והענין דהנה ישראל נק' עיני ה' כמ"ש עין ה' אל ראינו (וכתי' כאישון עינו גם ארז"ל כאלו נוגע בבבת עינו). הנה העינים הם בחי' פנים ששם עיקר החיות ראי'ה ושמיעה וגם במקום שאדם רואה שם מחשבתו משא"כ בחי' אחוריים אין שם רק חיות מועט מה שלוקח מהארה וזו שבפנים והוא ענין השערות אחורי עורף שהוא רק התפשטות הארה וזו בלבד מן החיות שבפנים (ולכן בפנים אין נולדים שערות כי שם גילוי עצמיות החיות שלמעלה מבחי' צמצום ושערות וכמ"ש במ"א בענין תיקון ואמת שלהיותו בחי' פנים פנוי משערות הוא למעלה גם מבחי' י"ג * ת"ד וע"ז נאמר יאר ה' פניו כו') כמ"כ ענין ישראל שהם בחי' פנים ששם ראי' ושמיעה עיני ה' משוטטות כו' כדכתיב יאר ה' פניו אליך היינו שה' מאיר לישראל שיהי' להם בחי' פנים ורצון ותשוקה אליו ית' (וכמ"ש לך אמר לבי בקשו פני שיהי' גילוי פנימיות הלב והיינו ע"י את פניך ה' אבקש כמ"ש במ"א ע"פ כי תצא למלחמה כו' והו כמים הפנים לפנים כו'). ומ"ש אח"כ עוד ישא ה' פניו היינו אף אם גם לפעמים עונות מבדילים שאין לנו בחי' פנים עכ"ז ה' בסובו עושה לנו בחי' פנים אף בלי דעת כלל וזהו ישא ה' פניו אליך כו' (כמ"ש במ"א שבחי' ישא הוא העלאה למעלה לבחי' שאין שם בחי' אחורים כלל שהוא למעלה מבחי' צמצום ולכן משם יומשך יתר שאת לישא ולהמשיך בנו בחי' פנים

המאור שבה מחזירו למוטב: ראה ירושלמי חגיגה פ"א סה"ז (וקה"ע שם). איכ"ר פתיחתא ב' (ומת"כ שם).

במ"א ע"פ האזינו: לקו"ת האזינו ע"ה, ד ואילך.
הסבי עיניך: גרפס מהכתי' : 753 קמה, א (בכותרת הג"ל). 286 ז, א (בכותרת הג"ל). 423 כו, ב (רק חלק). 655 קצ, א. 669 עז, א. מאמר זה גרפס ג"כ בשנינויים בלקו"ת שה"ש לו, א. וראה אוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תקנט.

במ"א בענין תיקון ואמת: לקו"ת מסעי צג, א.
י"ג: בכת"י ב': י"ב.

במ"א ע"פ כי תצא: לקו"ת תצא לה, ג — לו, ב.
במ"א שבחי' ישא: ראה לקו"ת נשא כו, ד. כו, ב ואילך.

אף גם בשעה שאין לנו בחי' פנים וכמאמר פנים אין לנו פניך לחלות, ובחי' ראשונה נמשך ע"י מצות התורה וזהו את פניך הוי' אבקש והבי' ע"י מצות דרבנן כמ"ש בגמרא והם מדקדקים עד כוית כו' משא"כ אה"ע אין להם בחי' פנים כלל וכל החיות שלהם הוא רק מבחי' אחוריים כמאן דשדי בתר כתפי' ור"ש ועשו אחי איש שעיר אף בהיותו אחי בקבלת הארה וזיו מעט מן הקדושה. הוא רק מבחי' שערות שהוא אחורי עורף ולא בחי' פנים כלל (וכן פרעה אותיות ערף שמשם יניקתו כידוע בפ"י עבדים היינו לפרעה כו'. אבל יעקב נק' איש חלק כי חלק הוי' עמו שחלק מחמתו ליראיו משא"כ בחי' שנתן כו') אבל ישראל נק' בחי' פנים ולכן כל אחד מישראל הרצון שלו תמיד לדבקה בה' אחד ואינו רוצה בשום אופן ליפרד ממנו אף בשעת עסקיו במו"מ הוא רק בחי' שכחה שהוא ג"כ בחי' אחוריים שהרי אף כשנוכר בעת עסקיו על ה' אחד יתעורר לבו מאד על ה' אחד וזהו מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ אף בהיותו בחי' ארץ הוא גוי אחד (ועמ"ש ע"פ שובה ישראל כו' בהיותו קרוב כו' התורת פב"פ) ומה שנדמה לנו שאינו כן הוא מחמת רוח שטות כו'.

וזהו סמכוני באישיות, דהנה בזמן הבית הי' הקב"ה עמנו פב"פ בלי שום מסך מבדיל (עמ"ש ע"פ כי ההרים ימוש) והי"ע אהבה בתענוגים משא"כ עכשיו בגלות מחיצה של ברזל מפסקת כו' ונק' חולת אהבה שנתחלשו חרשי האהבה ואומרים על מר מתוק מפני שאין לנו טעם וריח כמ"ש טעמו ורואו כי טוב ה' כו' טועמיה חיים וכו' טוב ה' לכל כו' ולכן אף שכעת * יש לכל אחד בחי' פנים להשתוקק מאוד לדבקה בה' אחד עכ"ז בעת מו"מ הוא בהסתר פנים מה' אחד (וזהו יונתי בסתר המדריגה כי יונתי הוא כמ"ש עיניך יונים בחי' פנים ועכשיו הוא בהסתר המדריגות כו') ואף בלמודי התורה בפשטים גשמיים שנתלבשה התורה בהשתלשלות רבות ושונות ג"כ אין לו בחי' פנים ודביקות לה' אחד מפני מחיצה המפסקת עתה להיות בחי' חולת אהבה, ולכן מבקשת סמכוני באישיות גרבי יין המשומר שהוא בחי' המקיים ומחזק את האהבה בל תמוט (וכמ"ש חכלילי עיניים מיין מה שטועם יינה של תורה פנימיות התורה בכנס יין יצא סוד הוא גילוי בחי' האהבה רבה כו' ונעשה חכלילי עיניים התלהבות האהבה דאינון מוקדין לי' בשלהוביתא דרחימותא הנוכר בזהר

וכמאמר פנים אין לנו פניך לחלות: פיוט, מרובים צרכי עמך.

בגמרא והם מדקדקים עד כוית: ברכות כ, ב.

כידוע בפ"י עבדים היינו: ראה לקוית להאריז"ל וישב מ, א. סידור האריז"ל

כוונת סדר פסח. סידור עם דא"ח רצג, ג. סי' מאמרי אדה"ז עה"ת ח"ב ס"ע תקיג (ובהמ"מ שם).

ע"פ שובה ישראל: לקוית ש"ש סו, ב ואילך.

ע"פ כי ההרים ימוש: לקוית תצא מ, א ואילך.

שכעת: בלקוית שם: שבעת התפלה.

וכמ"ש חכלילי: ראה תו"א מו, א ואילך.

פ' קדושים שם וגם חכלילי חזק הטועם כו') רק תמיד יהי' בחי' כלה כלתה גפשי לה' אחד וזהו בקשת כג"י סמכוני באשישות שע"ז יהי' תמיד עיני אל ה' ולא לעסוק כלל בדברים תחתונים וע"ז משיב לה הקב"ה הסבי עיניך מנגדי כו' כ"א היות שזהו בחי' גדולה אבל זה צ"ל רק לפי שעה בשעת התפלה לאסתכלא ביקרא דמלכא אבל אח"כ צ"ל בבחי' שוב והוא תכלית הבריאה כי בשביל הרצוא בחי' חכלילי עיניך כו' לא הי' צריך להיות ירידת והתלבשות הגשמה למטה כי למעלה הרצוא יותר ואין זה הדרך האמיתי כי ע"י הרצוא גורמים ג"כ למעלה דאינון מוקדין כו' אלא צ"ל בחי' רוי"ש ואם רץ לבך שוב לאחד דהיינו כשמתעורר אהוי"ד ורצון להדבק בה' אחד שוב לאחד להיות לו דירה בתחתונים להמשיך אלהות בנה העולם דוקא ע"י לימוד התורה בענינים הגשמיים באי"ה ודיני ממונות ומעשה הצדקה וגמ"ח ותפילה בכונה עדי"ז יהי' עיקר העבודה ולא בחי' רצוא בלבד.

וזהו הסבי עיניך שלא להיות הכל בבחי' רצוא לבד שזהו בחי' עיניך ובחי' יונתי (ובחי' זו נק' כלה לשון כלתה גפשי אבל השורב הנה ע"י נעשה בבחי' אשה שמקבלת טיפת ח"ע שבתורה ועם היות שהטיפה גשמיית הרי ע"י דוקא נעשה הולדה חדשה משא"כ מבחי' יונתי כו' כי בחי' עיניך זהו שרש בחי' העגולים שהוא ביטול העלול לגבי העילה שלו וכיוו השמש בשמש ובבחי' זו לא שייך שום בחי' זווגים כ"א בבחי' יושר שהוא בחי' התלבשות שע"ז נמשך מהות ועצמות ח"ע ולא הארה לבד כמו ע"י הסתלקות שהוא רק בחיצונית בלבד כו' ועמ"ש ע"פ והקרבתם מנחה חדשה כו' ולכן ע"י זיווג ויחד הנ"ל נשקט תשוקתה וכמ"ש ושבתה הארץ וז"ש ויכל אלקים ואח"כ כי בו שבת מנוחת שלום ושלוח השקט ובטח. והנה בחי' כלה זהו רק בחי' חיצונית עד שלא קבילת דכר כו' משא"כ אשה כי תוריע וילדה זכר כו') וזהו הסיכי עיניך מנגדי פי' כי בחי' רצוא הוא מנגדי כמ"ש בזהר ס"פ אחרי דע"ט ע"ב בענין שרפים עומדים ממעל לו וע"ז כתיב בקרה הנועדים על ה' כו' כי אין זה תכלית רצונו ית' להיות רצוא כי לשבת יצרה כתיב ע"כ בחי' זו להיות בכלל בבחי' רצוא הוא מנגדי שהם הרהיבוני פי' לשון גדולה וכמ"ש והתגדלתי כי בחי' רצוא הנ"ל נמשך מההתבוננות בגדולת ה' איך שלגדולתו אין חקר וכולא קמי' כ"ח ולכן ירצה ויחפץ להתכלל למעלה ולא להיות למטה אך רצונו ית' דוקא להיות דירה בתחתונים כי במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו משא"כ בחי' רצוא לבד הוא בחי' הרהיבוני בחי' גאה וגדול' להתעלות למעלה מבלי שיהי' בחי' הדירה בתחתונים הנק' ענותנותו וכמ"ש אשירה לה' בבחי' רצוא כי גאה גאה בחי' רוממות כו' והוא בחי' ועבד הלוי הוא להתעלות מעלמא דאתגליא לעלמא דאתכסייא הנק' הוא בחי' אתה הוא ה' לבדך ולכן הי' עבודתם לשורר כו' אבל הלויים היו כפופים לכהנים כמ"ש

ועמ"ש ע"פ והקרבתם מנחה : ראה אה"ת שבועות כרך ה' ע' אחקע ואילך.
כמ"ש והתגדלתי : יחזקאל לת, כב.

וילוו עליך וישרתוך כי העיקר הוא המשכה שאח"כ בחי' שוב כו' וגם ניגון הלויים הי' בבחי' ר"ש ולכן והניף אותם אהרן כו' להמתיק גבורות בחסדים כי השוב זהו אמיתת גדולתו ית' וכמאמר וענוהו גדולה מכולם ותדע שהוא כן שהרי נאמר רם על כל גוים ה' כו' מי כה' אלקינו כו' המשפילי פי' שהעצ"א מנשא' ג"כ אותו ומפני רוב התנשאותם אותו דקרו לי' אלקא דאלקיא הגבה למעלה הם ממעטים המשכות אלהות בזה העולם כי אומרים שזהו השפלה אצלו להיות למטה אבל באמת מי כה' אלקינו המגביהי לשבת יותר מן הרוממות שהם מחשבים כי הם טוברים שהתהוות ממנו ית' ע"ד עו"ע וכשיש ריבוי השתלשלות עו"ע כ"כ עד שנתהווה העולם השפל לכן הוא השפלה לעילה וסיבה ראשונה להשפיל א"ע כ"כ למטה וע"כ סוברים שאינו משגיח למטה כו'. אבל באמת שהוא ית' למעלה מעלה מבחי' זו דעו"ע כי הוא בחי' סוכ"ע ואצלו ית' החכ"ע והעש' גשמיות שניהן שוים א"כ כמו שמשגיח בחי' כך ממש משגיח בעש' הגשמיות ובכל מעשה האדם הילוכו ושבתו וקומו וכל צרכיו כו' וזהו וענוה גדלה מכולם והיינו כי גאה גאה שרוממותו יותר מבחי' גאה גדולה והיינו המשפילי לראות בשמים ובארץ ומה נשכיל ג"כ בדרך העבודה שאם העבודה הוא רק בבחי' רצוא להתכלל למעלה זהו שהם הרהיבנו שגדולתו ית' למעלה ואין זה רק מצד בחי' ממכ"ע והשתלשלות עו"ע בבחי' זו שייך לומר כן שגדולתו מתגלה למעלה יותר אבל באמת בבחי' סוכ"ע מעלה ומטה שוין ולכן עיקר העבודה דוקא בחי' שוב בלימוד התורה בענינים גשמיים וצדקה וגמ"ת בפר"מ וזהו שאמר הקב"ה לכנס"י שלא תהי' רק בבחי' רצוא לבד רק הסבי עיניך מגדי ותהי' עבודתך בדברים תחתונים להמשיך אלהות למטה וזהו יתגדל ויתקדש כו' בעלמא דברא כו' שלפי שהוא ית' קדוש ומובדל מכל העולמות ע"כ יומשך גלוי אלקות בעוה"ז הגשמי כו' (ועי' בווהר פ' בלק דף קצ"ב ע"ב דשרו של ישמעאל נק' רהב כי נשתלשל מבחי' גדולה וחסד כו' וגם הוא ע"ד מ דקרו לי' אלקא דאלקיא וע"ש במ"ת הטיפע מהר פארן כו'. ועי' בווהר ויקרא ד"ז אימת גדול הוי' כשהוא בעיר אלקינו דכר בלא נוק' לא נק' שלים ופי' עיר אלקינו הם אותיות התורה שהם המשכות למטה).

שערך כעדר העיזים פי' אם תאמר איך יתכן הדרך הזה לעסוק בעבודה בדברים גשמיים תחתונים הלא ח"ו בהעמיק מחשבתו בדברים תחתונים ישאר בלי שום דביקות וקדושה כלל לה' אחד ועי' אמר שערך כעדר העיזים ששערות הם מותרות הגוף ולא עצמות הגוף ולכן איתא בווהר שבשערות העיזים יש יניקה לחיצונים (וכך כשעוסק בדברים תחתונים נופל

והניף אותם אהרן . . גבורות בחסדים : ראה סה"מ אתהלך לאוניא עי' קנג. ועוד. וכמאמר וענוה גדולה מכולם : ע"ז כ. ב. ראה גם אוה"ת וישב רנט. ב. וע"ש : = ועיין שם (בווהר פ' בלק).

בווהר שבשערות העיזים יש יניקה לחיצונים : ראה זח"ב קפה, איב. וחי' מח, ב. לקו"ת אמור לב, א.

אור שיר השירים התורה התקכו

מבחי' פנים הנ"ל בבחי' אחוריים שמשם נמשך השערות והמתרות והוא ההתחכמות בעניני העולם ונק' מותרי המוחין והוא בחי' כעדר העינים משא"כ מבחי' פנים אין מקום לשערות אלו כנ"ל וא"כ איך אמר הסבי עיניך כו' שלא להיות בבחי' רצוא כו' כ"א בבחי' שוב בעבודה בדברים תחתונים והלא מזה יוכל להיות נמשך בחי' שערך כו' דעם היות התומ"צ הם אדרבה תכלית בחי' פנים כמ"ש באור פניך נתת לנו כו' אך כיון שנתלבשה בענינים גשמיים אשר הענינים גשמיים אלו הם בחי' אחוריים א"כ יוכל להיות נמשך אחר גשמיות הענינים ולכן אמרו האומר אין לי אלא תורה אפי' תורה אין לו ועמ"ש במ"א בדרוש ברכה שני' דיוצר האדם צ"ל חותם בברוך כו' ע"ש).

אך ע"ז אמר שגלשו מהר הגלעד גלישא תרגום קחת גלישתא ובוהרז ויחי דריזו מאן דגליש למטרוניתא דהיינו שע"י עסק התומ"צ שהם עצמם מבחי' פנים ולכן אף שנתלבשו בעניני גשמיות ויש בכוחו לדחות ולהעביר המתרי מוחין כשישים לבו לזה וזה נמשך מהר גלעד כו' שזה כבר נעשה בימי יעקב ולבן ששמו גלעד מחיצה המפסקת כדכתיב עד הגל הזה אם נסתר כו' שלא יתקרבו הקליפות להקדושה כשיתראה הגל הזה (והוא בחי' המסך המפסקת בין הקדושה לסט"א בחי' חשמ"ל ושרשו מהמסך המפסיק בין אצ"ו לבריאה שע"י מסך זה לא יוכלו הקליפות להתקרב לקדושת האצ"ו שהוא אור התומ"צ).

וענין הגל הזה בעבודה ומה שנק' הר הגלעד הוא משארז"ל רשעים נדמה להם כחות השערה וצדיקים נדמה להם כהר ועמך כולם צדיקים פי' שכל איסור קטן נדמה להם כהר ומסך ומבדיל בינו לבין קונו (וזה בא ונמשך מבחי' יראת חטא וענין בחי' יראת חטא הוא בחי' היראה הכלולה באה' שמצד עצם האהבה מתיירא מן החטא שלא ינתק חבל האהבה כו' ולכן נדמה לו כהר ומסך מבדיל ונק' הר הגלעד שהוא מחיצה המפסקת כו' או הר הוא האהבה וחסד דקדושה שמה נמשך יראת חטא להיות גל עד ומחיצה מפסקת בינו לסט"א) וממילא כשישים אל ליבו כל הנ"ל שהוא בחי' הר ומחיצה מפסקת אפי' עבירה קלה שבקלות ממילא לא ישאר ח"ו בעניני גשמיות בלי כוונת הלב המשכת אלהות בזה הדבר וזהו גליש למטרוניתא עי"ז העבודה כי הוא גלישת השערות דמטרוניתא וכמ"ש במ"א ע"פ וגלחה את ראשה כו' גלעד הוא אבנים כשהבית גופל ונעשה חורבה נק' גל כמ"כ אבנים הם אותיות וכשהצירופי אותיות הם בדברים בטלים נעשה ג"כ בחי' חורבה ולכן זהו הר ומסך מבדיל כו' (וז"ש ג"כ גבי ליום הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער

במ"א בדרוש ברכה שני' : תוי"א ז, א. סידור עם דא"ח קלב, ד.

משארז"ל רשעים נדמה להם : סוכה גב, א.

וכמ"ש במ"א ע"פ וגלחה : ראה לקר"ת תצא לו, ג. לו, ב.

תתקכח אור שיר השירים התורה

כו' ועי' בוהר ח"ג דמ"ת ע"ב ומ"ט א' שהוא ענין דגליש כו' וכענין שגלשו מהר הגלעד וע"ש מי חטאת שיורא טלא כו' והוא בחי' יראה הנ"ל ואח"כ והניף אהרן א' הר נר"ן דלאחר שגלשו מהר הגלעד יתעלו ע"י בחי' אהרן בחי' הר הנמשך מבחי' אלף פלא עליון כמ"ש במ"א. והנה בכהנים הי' דוקא בחי' שערות כי הם נק' קדושים ומבחי' זו אין יניקת החיצונים ו"ש אח"כ שיניק כעדר הרחלים ועמ"ש ע"פ ולבן שינים מחלב ו"ש יונתי תמתי פי' יונתי בחי' עיניך יונים ואח"כ צ"ל הסבי עיניך לבא לבחי' תמתי והוה שכולם מתאימות כו').

11

בס"ד פ' צו

שינייך כעדר הרחלים כו'. הנה כתיב וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה. ופ' זה מבואר במ"א באריכות ע"פ ואלה המשפטים כו'. ותוכן הענין הוא כי הנה זרע אדם הם הגשמות הגבוהים שנמשכו מבחי' אדם העליון בצלמנו כדמותינו (ונק' אחים וריעים או בנים למקום). ויש להם דעת באלקות ע"ד אברהם הכיר את בוראו, ולכן אין העולם מסתיר להם, וזרע בהמה נשמות נמוכות שאין להם בחי' דעת והכרה ממש, אף שיש להם שכל והשגה ומתבוננו' שהקב"ה מהווה כל העולמות, רק שאין נרגש זה בגפשו ע"ד מבשרי אהוה אלוה. והי' כבהמה שיש לה ראי' ושמיעה רק שאין לו דעת, ועמ"ש ע"פ וידעת היום וע"פ כי מנסה כו' לדעת כו', וע"פ ואתחנן מענין דישתמדען לי', במאמר הכל

אהרן בחי' הר .. אלף .. כמ"ש במ"א: לקרית נשא כא, א. סה"מ תקס"ג ע' קבה, ועוד.

ע"פ ולבן שינים מחלב: תו"א מה, ד, מה, ג.
שינייך כעדר: נדפס מהכת"י: 666 צה, א בכותרת: פי' צו, 791 עא, א, וראה ד"ה זה בלקרית שה"ש לו, ד, וסה"מ תקס"ה ע' רצה (ביאור על ד"ה ואלה המשפטים), ואוה"ת שה"ש ע' תקסו, ולהלן המאמר שלאח"י.
וזרעתי את בית ישראל: ירמי' לא, כו, שם נוסף, ואת בית יהודה, ובגמ' חולין ה, ב (ויל"ש ויקרא רמז תלה) וברוב המקומות בדרושי חסידות הובא הפסוק בהשפעת חיבות אלו.

במ"א באריכות ע"פ ואלה המשפטים: תו"א עה, ג ואילך.
ע"פ וידעת היום: לקרית ואתחנן ד, א ואילך.
וע"פ כי מנסה: לקרית ראה יט, ב ואילך.
וע"פ ואתחנן: לקרית ואתחנן ב, א ואילך.
במאמר הכל כשרים לקדש: לקרית חוקת ט, סע"ג (והשוה בהנשמן בהגו"ה שם).

כשרים לקדש מי"ח חוץ מחש"ו מענין שהקליפות אין להם מוח הדעת, ועי' במאמר רב שמואל ב"י מרקד אתלת ובביאור דמ"ר.

והנה מרבע"ה משפיע בחי' דעת בכנ"י גם בבחי' זרע בהמה, ועי' נק' רעיא מהימנא שזן ומפרנס את האמונה, ונק' גואל ראשון שאמר להם ביצ"מ וידעתם את הוי' שהוא בחי' גאולה, והוא גואל אחרון להיות ומלאה הארץ דעה לע"ל, וזהו ונתתי, משה ימשיך בחי' עשב ע"ב שי"ן דעת מקור המדות לבהמתך בחי' זרע בהמה הנ"ל, וגם המלאכים נקראים בהמות פני אר"י פני שור שהשגתם רק בבחי' מלכותך מלכות כו' וצדקתך ירננו, צדק מלכותא קדישא כו', ומרע"ה ממשיך בהם ג"כ בחי' דעת, וז"ש בקדושת יוצר כולם כא' עונים כו', ובוהר דמקדשי' לי' כחדא מלאכים ונשמות ישראל כי המשכות הדעת הוא ע"י אמירה קדוש (קדש"ו) * ויש ג' בחי' מדו"מ, וצ"ל ההמשכה כסדר וישראל עלו במחשבה, ואחר כך מלאכים בדבר ה' כו' וישראל שבגופים עשי' לכן מקבלי' דין מן דין, אך משה משה לא פסיק טעמא, שבחי' הדעת הנמשך גם עד העשי' הכל א' וכו', זהו תוכן הדברים המבואר שם ע"פ ואלה המשפטים, וזהו מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבודת האדם, דלכאורה אינו מובן איך שייך עשב לאדם הלא הוא מאכל בהמה, אלא שהוא לבחי' אדם הנק' זרע בהמה שהם צריכים לבחי' עשב ע"ב שי"ן שעיי"ז יומשך להם הדעת ומ"ש לעבודת האדם ית' לקמן אי"ה.

אך להבין מפני מה המשכת הדעת הוא ע"י אמירת קדוש יש להקדים מארו"ל (בב"ר סי' י) אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה, והפי' הפשוט דקאי על עשב גשמי שעם היותו גדל מהארץ אך יש לו מזל מלמעלה בשמים המכה בו ואומר לו גדל, אך כמ"כ יובן בענין ונתתי עשב הנ"ל שגידולו הוא מבחי' ארץ העליונה היא מדת מלכות ית' הממכ"ע אך שרשו מבחי' מזל מלמעלה בשמים הוא בחי' סוכ"ע שמשם נמשך בחי' דעת זה, ולכן ההמשכה הוא ע"י בחי' קדוש, והענין הוא דהנה ידוע שעצמות א"ס ב"ה הוא רם ונשא בבחי' אין ערוך כו' עד שכל סדרי ההשתלשלו' עולמות אבי"ע כלא חשיבי' קמי' כערך ביטול טפה אחת בים אוקיינוס כו' שיוכל לימשך ממנו טפים אין קץ, כך ויותר מכך הוא ית' כל יכול להשפיע חדשות אין קץ ואין חקר שהוא רק טפה כו', ולכן אני הוי' לא שניתי ולכך ההשפעה הנמשך ממנו להחיות כל העולמות אי אפשר להתלבש בעולמות החיותם ולקיימם

במאמר רב שמואל ב"י : = בר יצחק, סידור קמה, ב ואילך, והגהות ע"ז באוה"ת על סידור ע' רב.

ובביאור דמ"ר : = דמים רבים, תו"א יט, ב ואילך.

נק' גואל ראשון . . גואל אחרון : ראה שמור"ר פ"ב, ד, זח"א רנג, א, שער הפסוקים פי ויחי, וראה סי' מאמרי אדהאמ"צ ע"ס ויקרא ח"א ס"ע שנט, לקו"ש חו"א ע' 8.

שהשגתם . . וצדקתך ירננו : ראה תו"א לו, א.

ובוהר דמקדשי' לי' כחדא : ראה זח"א רלא, א, זח"ב קכא, ב, זח"ג רצג, א.

קדש"ו : בבתי"ו ב : (קדש בוי"ו).

כ"א ע"י שהיא יורדת ונמשכת דרך צמצום עצום והוא הנק' בחי' שערות. וזהו פי' קדוש שהוא לשון מובדל שהוא ית' מרומם לבדו ואינו יכול להתלבש בעולמות כ"א הוא סכ"ע, והמשכה היא רק דרך שערות, והיינו קדוש בחושבן ת"י נימין, וגם בפסוק מבואר שהשערות זהו בחי' קדוש כמ"ש בנוזיר קדוש יהי' גדל פרע שער ראשו. פי' שלכן הנוזיר הוא קדוש מפני שגדל פרע שער ראשו שבהתקדשותו בנוזירות לש"ש הוא ממשיך השפע מבחי' סוכ"ע, דהיינו מבחי' שער ריש' דא"א והוא בחי' אבא יונק ממזל השמיני ונוצר חסד שהתהוות התכמה דאצילות הוא מלמעלה מהחכמה היינו מבחי' מזל הח' שהוא בחי' שערות כנ"ל. וזהו ענין מארז"ל בנוזיר האומר הריני מסלסל שסלסול הוא לשון המשכת השערות כמו תסלסלה ותרוממך ממסלסל וממשיך את השערות דא"א שיומשך השפע מהם לאצילות שיתהווה החי"ב וכמ"ש בזהר או"א במזל א"א כנ"ל שער ריש' דא"א והוא בחי' א"א להיות המשכה כ"א בבחינה זו ודרך צמצום הנ"ל. וזהו קדוש קדש ו' שהווי"ו מורה על המשכת השפע דרך צמצום השערות כנ"ל.

אך להבין יותר ענין משל השערות, הענין הוא כמו עד"מ שערות גשמיים של האדם שעיקרי השערות מחוברים בהראש שיונקים מן האידים שבמוח ואעפ"כ יוכל האדם לגוון אותם בתער ולהפרידם ממנו ולא יכאב לו כלל, והיינו מפני שההארה המאיר מהמוח בתוך חללה הוא בתכלית הצמצום ונקרא מוחין עד שאינה ערוך לעצמות המוח ונעשית כלבוש נפרד ממנו, ועפ"כ יש לה מעט יניקה ואחיהו בו. וה"ז דומה לבחי' אותיות של האדם שמהות האותיות אינם בערך עצמות השכל שבנפשו ואעפ"כ מאיר ומתלבש בהם השכל, כמו שלומד איזו הלכה הכתובה בדיו על הספר שמשכיל את ההשכלה מתוך אותיות הכתב שבמספר עשרה או חמשה חיבות מצורפים מכמה וכמה אותיות מלוכש אור ההשכלה הוא, עד שהאדם הלומד בספר ההוא מוציא ממנו סברת השכל. ואף שהדיו והקלף אינו ממהות השכלה, מ"מ מלוכש בהן ההשכלה כמו יניקת המוח שמלוכש בתוך חלל השערה. רק שמ"מ אינו יכול להשיג ההשגה ממש כמו שהיתה אצל המשפיע שכתבה והלבישה בהאותיות, שאפילו בההשפעה הנמשך ע"י אותיות הדבור אמרו דלא קאים אינש אדעת' דרבי' עד ארבעי' שנין, מפני שנתלבשה באותיות הדבור בהכרח שנשתנה מכמו

קדוש בחושבן ת"י נימין : זח"ג קכה, ב. ראה לקרית שה"ש שם. בראיה"ז ע, סע"ב.
 אבא יונק ממזל השמיני : ראה זח"ג רפט, ב. ע"ח שער הכללים פ"ה. שער א"א ספ"ט. ועוד.
 בנוזיר האומר הריני מסלסל : ב, א.
 תסלסלה ותרוממך : ראה משלי ה, ת. וראה ס' מאמרי אדהאמ"צ ע"ס ויקרא ת"א ע' קז ובהוסמן שם.
 בזהר או"א במזל א"א אתכלילן : זח"ג רצב, א.

שהיתה אצל השכלת הרב שאין נמשך הפנימיות כלל, וכ"ש בההשפעה ע"י אותיות הכתב, ונמצאו האותיות יש להם דמיון לבחי' שערות, ועפ"ז יוכל להבין הנמשל ענין בחי' שערות הוא בחי' אותיות, שכמו שמהות האותיות אינם ערוך למהות השכל, כמ"כ ההמשכה מבחי' שכל הנעלם בחי' ח"ס להיות התהוות החכמה להיות בחי' אגת חכים כו' הוא ע"י בחי' אותיות, שהוא צמצום עצום (כי דעת לבנון נקל שאין המשל דומה להגמשל מה שהתלמיד משיג השכל קרוב לכמו שהוא אצל הרב ע"י אותיות, זהו מפני שכבר יש בהתלמיד תחלה כח החכמה בנפשו, ולא ע"י אותיות הרב נתהוה אצלו שכלו, ע"כ מבין ע"י סימן האותיות את השכל קרוב לדעת הרב, רק דמ"מ לא קאים אדעתי' דרבי' ממש, משא"כ למעלה שע"י אותיות אלו נעשה התחלת התהוות מהות החו"ב באצ"י א"כ ודאי החו"ב שנתהוה רק מהאותיות אינן ערוך כלל לגבי מהות הח"ס מקור האותיות, והוה ענין או"א יונקים ממלא כנ"ל ולכן הפי' קדוש ל' מובדל קדש ו', והנה המשכת הדעת בכנס"י הוא ג"כ נמשך מבחי' זו, דהיינו שעיקר הדעת הוא להיות נקלט ונתפס בנפשו בחי' סוכ"ע איך אני ה' לא שניתי כו', שזה ממשך מרבע"ה, משא"כ מבחי' ממכ"ע ממילא נאמר ומבשרי אהוה אלוה שהוא בחי' עלמא דאתגליא כמ"ש במ"א ע"פ וידעת היום וע"פ ונקדשתי בתוך כו', רק שכדי להיות גילוי והרגשה בנפשו מבחי' סוכ"ע ע"ז נאמר ונתתי עשב כו', ולכן ארז"ל אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה, פי' שרש ומקור המשכה זו הוא מבחי' מזלות הנמשכים מא"א שהוא המשכה מסוכ"ע שמשם שרש המשכת הדעת, רק שכדי שיומשך למטה בבי"ע הוא ע"י ארץ העליונה בחי' מלכות כו', ולכן המשכה זו הוא ע"י אמירת קדוש דוקא שבחי' קדוש הוא ענין המשכה מבחינה זו כנ"ל.

והנה המשכות השפע דבחי' קדוש הג"ל (היינו מן המזלות דא"א לחו"ב ומהם נמשך אח"כ למל' המאירה בבי"ע) הוא ע"י העלאת מ"ן מהבירורים דבי"ע, כי אתערותא דלתתא מעורר אתעדל"ע, והיינו כשישראל שלמטה מבררים בירורים דבי"ע ולאכפייא לסט"א ולהפכא מחשוכא לנהורא וממירור למיתקא ע"י מעשה המצות, כי ישראל מליאים מצות שתיכף כשגולד מקיים מצוה ראשונה שנימול ביום השמיני ומטיף דם ברית שזהו סיגוף לגוף לאכפייא כו', ואח"כ התינוק הולך לבית הספר ומלמדים אותו התורה והמצות, וכשאינו רוצה ללמוד מכין אותו ברצועה כמ"ש בהלכות תלמוד תורה, נמצא בכל זה מהפך מחשוכא לנהורא ולאכפייא לסט"א, וכן בכל המצות כולן הוא סיגוף לגוף להכניע היצה"ר ולכופו בע"כ לקדש א"ע גם במותר לו שעייז הוא מברר בירורים דבי"ע ונעשה מהם בחי' העלאת מ"ן בבחי' או"ח למעלה להמשין ע"י מ"ד מבחי' המזלות דא"א לחו"ב ומשם נמשך להיות ונתתי עשב ע"ב שיין

ע"פ וידעת היום : לקו"ת ואתחנן ד, א ואילך.

וע"פ ונקדשתי : לקו"ת אמור לא, ב.

כמ"ש בהלכות תלמוד תורה : לאדה"ז פ"א ה"ג, וראה לקו"ת שה"ש לו, א.

בשך הג'ת לבהמתך הנשמות הנק' זרע בהמה כנ"ל בענין אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה כו'. וזהו כי מנסה ה' אתכם לדעת. פי' שכל הנסיונות הבאין לאדם המונעים אותו מעבודת ה' בכדי שיתגבר עליהן ולא יחוש לשום מניעה ועי"ז מתברר בירורי נוגה שהיו מוסתרים במעשה הנסיון המסתיר כו'. ע"ד כי ה' אמר לו קלל (כנודע באגה"ק ד"ה להבין אמרי בינה מ"ש בצוואת הריב"ש כו'). וכ"ז הוא בשביל לדעת. ר"ל שע"י ניצוצות אלו שנתבררו יהי' נוסף באדם בחי' דעת והרגשה בגדולת ה'.

והנה כ"ז הוא העלאת מ"ן בבחי' חיצונית שנעשה ממצות מעשיות לאכפיא לסט"א שמשגף הגוף ומכניע. וזהו העלאת מ"ן של נש"י המלוכשים בגוף. אך יש עוד בחי' העלאת מ"ן בבחי' פנימיות. דהיינו להיותו מתלהב באהבה רבה בגבורות רשפי אש ושלהבת עזה אליו ית'. שזהו מבחי' העלאת מ"ן בפנימית (דהיינו שבחינה ראשונה הוא העלאת מ"ן בסוד מרע ועשה טוב בג' לבושי הגפש מעשה דבור ומחשבה שזהו בחי' חיצונית ולבושים. ובחי' השנית הוא העלאת מ"ן באהוי"ר שהן עשר בחינות הנפש עצמה, וזהו בחי' פנימית). ועד"ז הוא העלאת מ"ן של המלאכים שאומרים קדוש שבוערים באהבה ושלהבת עזה בתשוקה נפלאה וכלות נפשם אליו ית'. והנה באמת לא ראי זה כראי זה, שיש מעלה בהעלאת מ"ן דחיצונית (לבושי הנפש) משא"כ בהעלאת מ"ן דפנימית (ומדות הנפש) ויש מעלה בהעלאת מ"ן דפנימית משא"כ בחיצונית. והיינו שהמעלה הנמצאת בחיצונית הוא שע"ז המ"ן שמבחינה זו יעוררו למעלה להמשיך מ"ד ממקום גבוה מאד הם בחי' המקיפים שלמעלה. כי ידוע שלפי אופן ההעלאת מ"ן כך הוא ענין ההמשכת מ"ד. ומאחר שההעלאת מ"ן הוא באתכפיא ואתהפכא גם של החיצונית במעשה ממש ושרש החיצונית הוא ממקיפים. לכך ימשיך המ"ד ג"כ ממקיפים (שהחיצונית הם ג"כ בחינת לבוש ומקיף מבחוץ ואינן נכנסים לתוך הכלים בבחי' א"פ ע"כ שרשן הם המקיפים שלמעלה. וכנודע דהמקיפים שורים על הלבושים שלכך הלוש שני לבושים כאחד קשה לשכחה מפני שהמקיף מסתלק. ועוד דמבואר בע"ח בענין פנימית הכלים וחיצונית הכלים שהמקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ, נמצא דוקא חיצונית הכלי מקבל מהמקיף כו', גם כמ"ש בתניא פ"ד שלבושי הנפש מודר"מ ממצות והתורה גבוהים מעשר בחינות הנפש עצמה אף שהנפש היא פנימית ומודר"מ הם חיצונית. ועוד זאת אנו רואים בחוש כמו באדם יש אברים הפנימיים ואברים החיצוניים, והנה אברים החיצונים יש בהן עצמות שהם היותר חיצונית ושרש כל העצמו' נמשכים

באגה"ק ד"ה להבין אמרי בינה : סכ"ה.

וכנודע . . . הלוש שני לבושים כאחד קשה לשכחה : פע"ח שער התפלה פ"ב. שו"ע אד"הו ס"ב ס"ג. סה"מ תקס"ה ע' תשכו. אה"ת בראשית כרך ו' תתרט"ב, ב. בע"ח . . . שהמקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ : שער העקודים (ש"ו) פ"ב. שער השתלשלות י"ס (ש"ב) סוף ענף ג'.

ומתאחדים עם בחי' גלגלתא דחפאי על מוחא שהיא בחי' מקיף על המוחין. הרי בחי' חיצונית נלקח ממקום עליון יותר, והוא משום שכדי שיוכל להשתלשל למטה כ"כ לבחי' חיצונית אין זה אלא ע"י שרש עליון יותר. וכמו עד"מ בענין משלי שלמה שהמשל הוא רק חיצונית והנמשל הוא פנימיות, ועכ"ז דוקא שלמה דכתיב ביה ויחכם מכל האדם היה יכול לומר משלים, והיינו מטעם הנ"ל, ועד"ז נאמר בזהר פ' וירא ע"פ וה' פקד את שרה כו' ואח"כ ויעש ה' לשרה עשוי' לעילא מבחי' פקידה במולא תליא כו', שכדי להיות ההמשכה בעשוי' צ"ל ממקום עליון יותר היינו מבחי' מולא שהוא בחי' מקיף כדלקמן, ובבחי' זו ג"כ שרש המצות גבוהי' מהתורה, שהמצות שהם בחיצונית שרשם ממקום עליון יותר כמ"ש במ"א שזהו ענין גלגלתא ומוחא. ולכן דוקא ע"י בירור ניצוצות שבבחי' חיצונית וסומע"ט לאכפייא כו' ימשך מ"ד ממקום עליון יותר. ועוד כי הניצוצות שנשפלו למטה יותר מעשוי' שרשם ממקום עליון יותר, ע"כ יומשך בהם ועל ידם ג"כ ההמשכה ממקום עליון יותר. ומה"ט ג"כ הל"ת גבוהי' מהמ"ע, וכד אחכפייא סט"א אסתלק יקרא דקדושה לעילא. ולכן לא ניתנה תורה למלאכים אף שיש להם העלאת מ"ן דפנימית רק משום כלום יצה"ר יש ביניכם כו'). דהיינו שממשיכים שפע המ"ד ממזלות דא"א שיומשך משם לחו"ב שזהו ההמשכה מבחי' המקיפים שלמעלה שד"ש בנויר קדוש יהי' כו'. זוהי המעלה יתירה שיש בהעלאת מ"ן שמחיצונית על ההעלאת מ"ן שהוא רק בבחי' פנימית כענין האהבה ומדות הנפש שנמשך ע"ז רק מבחי' הא"פ שלמעלה שהוא למטה מהמקיף (ולכן גדלה מעלת מתן תורה יותר ממה שקיימו האבות כל התורה כולה בפנימיות ולא קיימו בחיצונית, כי ע"י הקיום בחיצונית ממשיכי' מבחי' עליונה יותר וכמ"ש ושמי הוי' לא נודעתי להם כמ"ש במ"א). אך נגד זה יש מעלה יתירה בהעלאת מ"ן דפנימית במה שההמשכה הנמשך ע"ז מבחי' או"פ מתלבש בתוך הכלי ממש ומתגלה בו בבחי' גילוי. משא"כ המקיפים הנמשך ע"י מ"ן דחיצונית הם חופפים למעלה מהכלים בבחי' העלם והסתר כמ"ש כצנה רצון תעטרנו כצנה זו שמגין על האדם מלמעלה כך הרצון עליון הוא בחי' אור מקיף תעטרנו בבחי' עטרה ומקיף מלמעלה בבחי' העלם והסתר וכמ"ש

כי אתה ה' מחסי עליון שמת מעונך כו'.

והנה כבר נתבאר למעלה שבדרך כלל ההעלאת מ"ן של נש"י שלמטה המלוכשים בגוף הוא בבחי' חיצונית, וע"ז ממשיכים מ"ד מבחי' מקיפים. וזהו ענין הקדושה שמקדישים ישראל למטה. והעלאת מ"ן של

כמ"ש במ"א שזהו"ע גלגלתא ומוחא : לקו"ת במדבר יד, ג. אוה"ת שלח ע' חקמך ואילך. ועוד.

ולכן לא ניתנה תורה למלאכים : ראה גם לקו"ת בהעלותך לו, ב. סה"מ תקס"ח ע' חקר. ביאור"ז לאדהאמ"צ ג, סע"א. ועוד.
 ושמי הוי' לא נודעתי להם כמ"ש במ"א : ראה תו"א יא, ד. ועוד.

קדושת המלאכים שלמעלה הוא ההעלאת מ"ן בבחי' פנימית שמתלהבים באה"ר בגבורות ורשפי אש וממשיכים מ"ד מבחי' א"פ. ויש עוד מדרגה שלישית בהעלאת מ"ן והוא המ"ן דמקיפים עצמן (ולא בחי' החיצוניות והלבושים לבד. כ"א העלאת מ"ן מהאור מקיף עצמו). דהיינו שרש נשמות ישראל קודם כואן לגוף (והיינו כי רק הארה מהנשמה מתלבשת בגוף אבל כללות הנשמה היא בבחי' מקיף ונק' מזליה חזי בגמרא. משא"כ המלאכים הם בחי' א"פ שהרי יש להן גוף מרוח ואש. נמצא נשמתם מלובשת בגוף. לכך העלאת מ"ן שלהם ע"ד א"פ לבד. אבל הנשמה כמו שהיא למעלה היא בלי גבול* וכלי כלל ולכן נק' בנות ירושלים שיש להם היראה בשלימות ולא כמו במלאכים דארז"ל הושיט כו' שאין יכולים לקבל היראה בשלימות מצד הגוף שלהם. וממילא מובן דהעלאת מ"ן הנשמות הנ"ל גדלה מהמלאכים. ולמטה בנפש זהו ענין בכל גפשוך אהבה שמוגבלת בכלי היא בחי' מ"ן דא"פ. אבל בכל מאדך אהבה שבלי גבול זהו העלאת מ"ן דאור מקיף כו'. וענין ההמשכה שעיי"ז ודאי גבוה מב' בחי' המשכות הנ"ל דחיצוניו' ופנימית. והיינו כי אף שעיי' חיצוניות נמשך ג"כ מבחי' מקיף אך גודע שיש ב' בחי' מקיפים וכענין בחי' ב' כחרים א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע היינו בחי' עיי' וא"א. והנה עיי' החיצוניות נמשך מבחי' גלגלתא משא"כ עיי' מ"ן דא"פ. זהו ענין בעטרה שעטרה לו אמו שהעטרה למעלה מגלגלתא כו' וזה נמשך עיי' בחי' א"פ* דוקא היינו מ"ן דמקיפים כי אי' מקננא בבריאה כו'.

והנה ג' בחי' מ"ן הנ"ל זהו ג' העדרים ששלח יעקב מנחה לעשו אחיו וכתב ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו כו'. וכמו שנתבאר במ"א כללות ענין מנחה זו שהוא לשרשו של עשו כמו שהוא בקדושה קודם שנפל בשבחה"כ שרשו גבוה ביותר. ואף שעשו שלמטה לא הי' כן מ"מ הי' כמו פני ארי' ופני שור שפני ארי' גבוה מפני שור, ובנפילתו למטה נעשה חיה טמאה ושור הוא בהמה טהורה. אלא דהיא הנותנת כו' ע"ש באריכות. ויעקב רצה להמשיך האור משרשו ועיי"ז ממילא יוכנע ויתבטל קליפת עשו. ולכן כדי לעורר ולהמשיך מבחי' הנ"ל הוא עיי' העלאת מ"ן בג' בחי' הנ"ל שהם מכללות הניצוצים שנפלו בג' עולמות ביי"ע. שהעלא' מ"ן דעשיי' זהו בחי' חיצוניות כמו דנש"י שבגוף. ואח"כ העלאת מ"ן דיצירה הוא עולם המלאכים זהו העלאת מ"ן דפנימית. ואחר כך העלא' מ"ן דבריאה הוא עולם הנשמות שבלי גופים זהו מ"ן דמקיף כנ"ל והוא ענין ג' פעמים קדוש. ונק' מנחה מ"ן הי' ר"ל

גבול : בבחי' ב : גוף.
 דארז"ל הושיט כו' : סגהדרין לת, ב. וראה לקו"ת אמור לו, א. דרושים לר"ה
 ס. ב. ועוד.
 א"פ : בבחי' ב : מא"ד.
 וכמו שנתבאר במ"א כללות ענין מנחה זו : תו"א כה, ג ואילך. סה"מ תקס"ה ע'
 ס ואילך.

אור שיר השירים התורה התקלה

כללות המין להמשיך מ"ד ממזל הח' ומצד שיומשך לבחי' ה' תתאה היא המל' כדי להתגלות בכ"י. ונק' עדרים עדרי צאן, כי כללות ג' עולמות בי"ע נק' רק זרע בהמה לגבי עולם האצילות כנ"ל שהוא בחי' אדם. (אך כמ"כ יש ג' בחי' אדם היינו אדם דאצי' נק' אדם דעשי' ויש אדם דיצירה ואדם דבריאה הוא בחי' ע"ק * וג' בחי' אדם הנ"ל הם מקור ושרש לג' בחי' בהמה דבי"ע שלכך א"ק נק' אדם דבריאה כו'. וזהו אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה כי ג' בחי' עשב הוא השפעת ג"פ קדוש לג' בחי' בי"ע ושרשו מבחי' מזל אדם דוקא אית לי' מזל וכו' והמ"י).

ועפ"ז יובן ענין הפסוק שייניך כעדר הרחלים שעלו מן הרחצה כו'. הנה נזכר כאן רק כעדר הרחלים דמשמע עדר אחד. והענין שדרך כלל נק' העלאת מ"ן של המנחה רק עדר א' וכמשי"ת אי"ה אף שדרך פרט מתחלקים לג' עדרים דהיינו מ"ן דג' עולמות בי"ע שהוא בחי' חיצונית ובחי' פנימית ומבחי' מקיף זה ההתחלקות הוא בעודם למטה בבי"ע. אבל אחר שעלו מן הרחצה אז הם נעשים עדר אחד. פי' ענין הרחצה הוא במים עליונים מבחי' בעבר הנהר ישבו כו' שהוא למעלה מגדר ההתחלקות שזהו בחי' מרבע"ה שנאמר בו כי מן המים משיתיהו שהוא נק' עבד עברי עמ"ש ע"פ ואלה המשפטים כו'. ומים אלו הם בחי' מים דזכרין שהם מקבלין אותן ונרצחים בהן אחר העלאת מ"ן שלהם ואזי שם נקראי' כולם כאחד עדר אחד לפי שהם מקבלים מבחינה שלמעלה מגדר ההתחלקות השהו ומשוה קטן וגדול שהוא בחי' קדש עליון בלא וי"ו שהוא למעלה מגדר התחלקות והוא למעלה מבחי' קדוש בוי"ו שהוי"ו זהו רק המשכה בבחי' שעה לבד מקדש העליון לכך נאמר ג"פ קדוש והוא המשכה לבחי' ג' עולמו' בי"ע שהמשכה הארת סוכ"ע בבריאה בחי' עליונה יותר מביצירה כו' והוא ענין ג' עדרים דוקא ורווח בין עדר לעדר שיש הפסק בין בריאה ליצירה כו'. משא"כ בחי' קדש העליון הוא עצמות אור א"ס ב"ה שלמעלה מגדר המשכה בבחי' ו' נאמר רק פעם אחד קדש ולא ג"פ כמו קדוש. והיינו מ"ש נאדר בקדש נורא תהלות כו'. ואחר קבלתם מבחי' ג"פ קדוש עולי' לבחי' קדש כמ"ש ואנשי קדש תהיון לי. והוא ענין שעלו מן הרחצה. כי שם נרחץ כל פשע ועון כי בבחי' זו כתיב אם צדקת מה תתן לו כו'. ולכן שם מתהפך חשובא לנהורא כו' ואז נק' עדר אחד שנכללי' כולם כאחד בהתכללות אמיתי בבת אחת לפי ששם מלמעלה מגדר ההתחלקות. וזהו שכולם מתאימות כמו תאומים ששניהם גולדיים בבת אחת. וז"ש בוהר בענין הקדושה דמקדשי' ליה כולא כחדא.

בכ"י : בכתי' ב : בכ"י ע.

ע"ק : בכתי' ב : א"ק.

ע"פ ואלה המשפטים : ראה סה"מ תקס"ה ח"א ע' ער ואילך (וס"ע רגו ואילך).
הוא ע"ה ד ואילך.

לעמוד בשרש ענין כעדר הרחלים הנ"ל שכשעלו מן הרחצה הוא בחי' עדר א', ולמטה הן בחי' ג' עדרי'. וכו' ג' עדרים בפ' וישלח גבי מנחה ששלח יעקב כו', וכן בפ' ויצא והנה ג' עדרי צאן רובצים על הבאר כו', אך בוישלה רוח תשימו בין עדר לעדר משא"כ התם רובצים יחד רק מ"מ אינן עדר א' ממש. וגם ענין שהמשיל שיניך כעדר כו' והיינו לפי שנאמר ולבן שיניים מחלב וכותי' רוחצות בחלב ולכן נמשל לבחי' כעדר כו' שעלו מן הרחצה כו'. הנה מתחלה יש לומר ענין שהמשכה נמשך ע"י בחי' שערות והוא כי יש ד' בחי' הא' ההמשכה בדרך עילה ועלול שמתות ועצם הכת של העילה מתלבשת בעלול ונק' השתלשלות כשלשלת זו שסוף טבעת זו ממש היא עצמה מתלבשת ונתפסת תוך הטבעת שלמטה ממנה. הב' המשכה דרך אור וזיו שהאור הוא רק הארה מהמאור ולא מהותו ממש ולכן אין שום שינוי והתפעלות בהמאור מהמשכת האור, ולפעמי' נק' בחי' זו ג"כ השתלשלות היינו ע"י הארה והארה דהארה (ע' ד"ה ויקח מנחה כו' וישלח לעשו כו') והיינו כשהארה נמשכת בלי צמצום שלכך אע"פ שהיא רק הארה בעלמא ואינו נוגע להעצם ולא כמו עילה ועלול עכ"ז הושאל לזה שם השתלשלות כשנמשך בלי צמצום, הג' הארה שנמשכה ע"י צמצום עצום בתחלה שלא יאיר רק מעט מזעיר מהאור וכללות ועיקר האור לא יאיר ויתגלה כלל רק יוכלל ויתעלם בהמאור, הד' כשנוסף עוד הסתר עצום שגם הארה זו (המאירה אחר צמצום עצום) אינה מתגלית כמו שהיא כ"א מתלבשת בנרתק וכלי ורק דרך הכלי מאירי' ניצוצי האור, ובבחי' זו הד' יש ג"כ כמה מדרגות היינו מהות ואופן הכלי שדרך בה מאיר ההארה אם הכלי איננה מסתרת כ"כ או שמסתרת יותר כענין המסך המסתיר ביותר שהאור המאיר על ידו נק' אור של תולדה משא"כ האור המאיר דרך זכויות וכיוצא, והנה בחי' הג' נק' למעלה מהשתלשלות ר"ל שנמשך בבחי' דילוג עצום שלא כסדר הדרגת השתלשלות עו"ע, וכש"כ כשנוסף עוד ע"ז בחי' ד'.

והנמשל מוכן למשכיל, דהנה כתי' קונה שמים וארץ וכותי' בורא שמים וארץ, בורא היינו מאין ליש שבמחשבה א' גבראו כל העולמות מאין ליש אלא שכדי שיומשכו מהעלם לגלוי יש רבוי השתלשלות המדרגיות

לעמוד בשרש ענין כעדר : נדפס מגוכי"ק 1039 (רמח, א). והוא רשום שם בהמשך לד"ה ואלה המשפטים — דאוה"ת משפטים כרך ח' ע' ג"ב. ודאה ד"ה ואלה המשפטים בסה"מ תקס"ה ע' רמז ונר"א בתו"א עד, ג' וביאורו (המתחיל : שיניך כעדר) שם ע' רצה ונר"א בלקו"ת שה"ש לו, ד. ולעיל המאמר שלפניו.
ע' ד"ה ויקח מנחה : תו"א כה, ג. סה"מ תקס"ה ע' ס.
ויקח מנחה כו' וישלח לעשו כו' : קצור לשון מוישלה לב, טו"כ : ויקח מן הבא בידו מנחה גו' שלוחה לארוני לעשו.

ובהשתלשלות זו שייך ענין עילה ועלול ונק' קונה שמים וארץ הקנין אינה בריאה מאין ליש רק יציאה יש מיש מרשות לרשות מעילה לעלול כו' והו כעין בחי' א' שנת"ל הנק' השתלשלות עילה ועלול, אבל ההמשכה מהמאציל ית' אינו עד"ז כ"א רק ע"י בחי' הארה וגם זאת אחר הצמצום ומקום פנוי הידוע בע"ח שהקו נמשך אח"כ וה"ו דילוג גדול וזהו ענין קול דודי כו' מדלג כו' וה"ו כמו עד"מ בחי' הג', אך גם מבחי' קו זה ג"כ א"א לקבל כ"א ע"י התלבשותו בכמה בחי' כלים ולבושים, ועד"מ התלבשות כח הראיה בכלי העין כו', שכח הראי' עצמו הוא הארה מהנפש ולא מהותה ועצמותה (רק שאינו ממש דוגמת הארה כמ"ש במ"א) וכשמתלבש בגשם העין ה"ו עוד התלבשות והסתר כו' שאין מהות הראי' גשמיות כמו מהות כח הראי' בהיותו רחוני, וזהו ענין כמשל בחי' הד' שנת"ל, וגם בבחי' זה יש כמה מיני כלים כנ"ל, וזהו שנאמר ועתיק יומין יתיב ושער רישי' כעמר נקי כי בחי' עתיק יומין הוא המתגשם מימות עולם קדוש ומובדל, ושיהי' ההמשכה משם להתהוות חו"ב הוא ע"י צמצום כנ"ל ואח"כ הארה שזהו בחי' דילוג ועוד גם להתלבש בלבוש המסתיר על הארה זו כמו עד"מ התלבשות השכל במשל, ובחי' זו נק' שערות, שהשערה יש לה חלל ובו נמשך יניקה מהמוח אבל היניקה נמשך בדילוג גדול ולא מעצמיות המוחי' רק מותרי מוחין וזהו כמו בחי' הג' הנ"ל ועוד זאת גוף השערה מלביש ומכסה ליניקה זו כו' ואז דוקא יוכל להיות התהוות חו"ב כו', ולכן נאמר וחכמ' מאין תמצא יש מאין בורא קדושים כו' (ובחי' הב' זהו ענין הארת הקו והארה דהארה כו' ואפשר כמ"כ ענין האור א"ס שלמעלה מהצמצום).

והנה עמר נקי הוא צמר רחלים כי בלק"ת פ' ויצא ע"פ והכשבים הפריד יעקב שהן בחי' ז"ת דע"י המתלבשי' בא"א והשערות הנמשכים מא"א זהו ענין צמר הכשבים הנ"ל וזהו ושער רישי' כעמר נקי, וזהו פ"י כשב הכף בחי' ע"י וא"א שהן ב"פ י"ס כמנין כף כי הכתר כלול מב' פרצופי' ע"י וא"א בחי' תחתונה שבמאציל ובחי' שרש הנאצלי' כמ"ש במ"א, ואף דבבחי' תחתונה שבמאציל לא שייך ע"ס מ"מ כשנמשך להיות מקור לשרש הנאצלי' הרי נעשה בו ע"ס כו' וגם כף ע"ד ומתחת זרועות עולם בחי' מקיף וכמו שעושי' בכף היד כו' וזהו בחי' סוכ"ע והיינו הך כי כתר ל' כותרת ומקיף, והב' הוא בחי' חו"ב שיונקי' משערות ומזלות דא"א אבא יונק ממזל השמיני כו', וזהו ענין השינ דכשב שהם ג' מדות חג"ת דא"א שאו"א מלבישי' לזרועות דא"א אבל מג"ד דא"א אינן מקבלי' רק ע"י שערות כנ"ל, וזהו ענין הקדוש הראשון קדש ו' שהן המזלות הנק' יודין ויין הנמשכי' להיות מקור לאר"א וכן השינ הוא ג' ויין ובראש כל ויין יו"ד נמצא השינ הוא ג' יודין ג' ויין ומורה ג"כ על המשכת השערות הנ"ל (עיינ' בשער היחודים ביחוד דדיקנא ובמשנת חסידי' גבי יחודי' דר"ח אלול).

והנה ידוע ענין והכשבים הפריד יעקב כי להיות יעקב ברית התיכון המכריח מן הקצה אל הקצה שהתית עולה עד הכתר לכן המשך מבחי' כשב הנ"ל שהן ד"ת דע"י המלוכשי בא"א שיומשך באצ"י ושם באצ"י כב"ש הבית קודם לשון. כי שין זה הוא חג"ת דו"א והבית חו"ב דו"א והכף כתר דו"א. וע"ז נאמר את הכשב אחד תעשה בבקר בחי' יסוד והכשב השני בחי' מל' כו' ובוה נאמר הפריד אע"ג דבאצ"י איהו וגרמוהי חד לגבי ע"י נק' הפריד וכמ"ש בזהר פ' חיי שרה בענין מאה שנה כו' ושבע שנים כו', הרי זהו עוד בחי' הקדוש הב' הגי' ב' כתרים דו"א ונוק', וגם זהו ענין ג' עדרי צאן כשב וב' כבשים, וגם דרך פרט ג' עדרי צאן הרובצי' על הבאר הן נה"י או חג"ת דו"א וכאן ג"כ יש בחי' שערות הכבשי' כנדוע בענין דיקנא דו"א וכן מבחי' מל' כרחל לפני גוויז' כו' כי מאצ"י יש ב' מיני המשכות הא' ע"ד עו"ע כמו התהוות נשמות דאצילות מהכלים הם דרך עו"ע, אבל ע"ד"מ המשכת נמוכו לבי"ע מאצ"י הוא בדילוג הערך ע"י בחי' שערות כו' וכשהמשכה בשר של מצרים שאמר לי יאורי כו' נק' גוויז' שנפרדו השערות ממקורן כו'.

והנה יש עוד המשכה בבחי' שערות מכתר דבריא' וכן מכתר דיצי' ועשי' כנו' ככוונות האל אב הרחמן כו' בברוך שאמר (והן * ג"כ שרשן מתיקון הראשון דיג"ד דאצ"י כמ"ש באד"ר שמתיקון הראשון אתפשט לתלת עלמין כו' וא"כ זהו ג"כ פ"י ג"פ קדוש, וגם י"ל ג"כ שזהו ענין ג' עדרי' ורוח בין עדר לעדר כי בי"ע הן עלמין דפרודא ממש, משא"כ באצ"י ג' עדרי צאן כנושי' יחד ומ"מ הן ג' עדרי' ולכן נק' הפריד יעקב, אבל בחי' כשב זהו ענין עדר א' כעדר שעלו מן הרחצה כו'.

והנה המשכה ג"פ קדוש הנ"ל הוא ע"י אתעדל"ת וג"כ יש בה ג' בחי' ויובן ע"ד מ"ש במ"א ע"פ ונקדשתי בתוך כו' על מארז"ל שיש ג' כתות מלאכים כת אחת אומרת קדוש, וכת א' אומרת ב"פ קדוש וכת א' אומרת ג"פ קדוש, כי הנה כתי' שרפים עומדים ממעל לו פ"י ממעל להוי"ו כי ו' הוא המשכה שבבחי' שערות אבל הם תשוקתם ליכלל בעצמות א"ס ב"ה ולהבטל בו ואל אשר רוחם פונה ללכת יקראו עומדים שם כמאמר מאן דכסיף לאסתכלא אע"ג דלא יכיל שבחא אית לי' בזהר פ' נה, וזהו שאומרים קדוש רק פ"א שהוא העלאה לבריה להיות מתעלה הוי"ו לבחי' קדש כמ"ש ברע"מ פ' אמור דצ"ג בפ"י קדוש הראשון ע"ש, וכת א' אומרת ב"פ קדוש היינו שחפצם ג"כ בהמשכה להמשיך הגילוי באשר הם שם בכלים, והנה האדם כלול מכולם ויש בו ג"כ מבחי' השרפים הוא בחי' מס"ג והעלא, והבחי' הב' הוא ע"ד ואהבת שיהי' הוי' אלקיך שתהא מרכבה ובטל לו

(והן : בהגווי"ק חסר סיום המוסגר.
במ"א ע"פ ונקדשתי בתוך : לקו"ת אמור לב, ב.

אור שיר השירים התורה התקלט

מחשבותיך למחשבתו ודבורך לדבורו וכן לבטל ולהפך כל המדות שאו הוא אליך ובקרבך קדוש ולכשתחפץ כן יהי' כן באמת כשיהי' הדברים האלה כו' ודברת בם כו' וכמ"ש בדיה הקל קול יעקב כו'. והנה עיי' מס"ב בחי' קדוש הראשון עושים יהוד אור"א והיינו שימושך ממזלות דא"א לאור"א כי כל המשכה מא"ס ב"ה צ"ל עיי' מס"ג. ועיי' קדוש הב' ממשכיכם בחי' כתר דו"א והוא עיי' התורה ודברת בם כנ"ל, והקדוש הג' הוא המשכת כתר דנוק' להיות רצון להמשיך בבני"ע והיינו עיי' מצות מעשיות כו' וכמ"ש בעי"ת שיחוד זוי"ג הוא עיי' תומ"צ התורה בדי"א והמצות במ"ל.

והנה ג' כחות מלאכים הנ"ל הם מלאכים דג' עולמו' בני"ע שרפי' בבריאה כו' וכן נשמת האדם כלולה מנר"נ שהם ג' בחי' הנ"ל, אך דרך כלל ידוע דנשמות הם מבריאה ומלאכים מיצירה (ומלאכים דברי"א) הם יצי' שבבריאה), ולפי שהנשמו' גבוהו' יותר לכן נשפלו למטה יותר בגופים דעשייה, והן הן ג' מיני העלאת מ"ן הנ"ל דרך כלל, כי דרך כלל העלא' מ"ן שמהנשמה בגוף הוא בבחי' חיצונית דהיינו במעשה לאכפי' לסט"א להגוף כמו מצוה ראשונה להטיף ממנו דם ברית כו' וכן התינוק כשהולך לבית הספר כו' הכנעת הגוף כו' ועיי' מברר כירורין דבי"ע ונעשה מזה בחי' העלאת מ"ן להמשיך עיי' מ"ד ויש העלא' מ"ן בבחי' פנימי' דהיינו להיותו מתלהב באהבה ורשפי' אש וכה"ג הוא בחי' העלאת מ"ן של המלאכים שאומרים קדוש כו' דאצלם אין שייך לאכפי' לסט"א ממש כי כלום יצה"ר כו' אלא רק העלא' מ"ן בבחי' אהבה כו' ולא דאי זה כראי זה שיש מעלה במ"ן דחיצונית הנ"ל שמעורר מ"ד ממקום גבוה כי שרש החיצוני' ממקום עליון יותר מבחי' המקיפי' ולכן ממשך משרשו אך נגד זה יש מעלה בפנימי' דעם היות שממשיך משרשו שהוא רק בחי' א"פ אבל הא"פ מאיר בגלוי יותר משא"כ הא"מ הוא ע"ד כי אתה ה' מחסי' (ומ"מ טוב לחסות כו' מבטוח כו' שהמקיף אף שמאיר בעולם טוב מגילוי הא"פ), ודרך כלל הוא ענין תורה ומצות דלפעמי' אמרו תלמוד גדול שמביא כו' שעיי' תורה ההמשכה בפנימי' ועיי'

בשולי הגליון רשום בנוכ"ק :

ג' עזרי צאן שמלמט' עיי' את הכבש א' תעשה בבקר מלמעלה למטה.

בדיה הקל קול יעקב : סידור י"ט, סע"א.

בעי"ת שיחוד זוי"ג הוא עיי' תומ"צ : בסה"מ ה'תשי"ג ע' 168 : ואיתא בעי"ת דבכוי להמשיך יהוד אור"א הוא עיי' מס"ג ויחוד דזוי"ג ממשכיכם עיי' תומ"צ. ובהערות סיק אדמו"ר שליט"א שם מציי' : כן הוא גם בלקו"ת אמור לג, ג. ובכ"מ, ובדומ"צ מצות קדו"ש נסמן לפע"ת שער נפ"א פ"ד ה' ו'. וראה ג"כ עי"ת שט"ל דרוש י' יא. לקו"ת נשא כב, א. תוי"א מקץ לה, ד. לקו"ת אמור לב, ד. ובכ"מ, ע"כ. ידוע דנשמות הם מבריאה ומלאכים מיצירה : ראה הנ"ל רפ"ט. אוה"ת תנוכה כרך ה' תתקכ, א (וראה אוה"ת משפטים ע' אר"פ).

מצות ההמשכה בחיצוני והמצות מעשיות הן עיקר בירורי נוגה בחי' עבד לפני המלך והתורה רק איך יהי' בירור איך יהי' המצות בכשרות בחי' שר לפני המלך, והנה ע"י מצות מעשיות ממשיכי' להיות כתר דנוק' שנק' חיצונית לגבי ההמשכה שע"י תורה שהוא בחי' כתר דו"א שהוא בחי' פנימית לגבי כתר דנוק' בחי' עשייה שבאצילות, וז"א בחי' יצירה שבאצילות לכן ב' מיני מ"ן הנ"ל דעשיי' ויצירה נשמו' שבגוף עשיי' ומלאכי' יצי' וכן מצות ותורה מעוררי' כן המ"ד לפי ערך, ומ"מ בשרש הכתר דנוק' גבוה יותר כי מלמט' למעלה נק' המל' כתר כו' וגם כיון שנשפל כ"כ למטה להיות מקור לבי"ע לכן זה הורא' שהוא בשרשו גבוה יותר מכתר דו"א שאינו נשפל כ"כ וכמו ע"ד ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך כו', וכן בשרשן המצות מעשיות גבוהין יותר מהתורה כמו ב"ן שרשו גבוה ממ"ה כו', ודרך כלל ב' מיני מ"ן הנ"ל הן קדוש שמקדישי' נש"י שבגוף, וקדוש שמקדישי' המלאכים, ויש עוד בחי' ג' העלא' מ"ן של המקיף היינו שרש הנשמו' קודם כואן לגוף בחי' מזלייהו שנק' בחי' מקיף גם לגבי הפנימי' החיצוני' והוא בחי' מס"נ שע"ז נמשך ההמשכה מא"ס ממש כנ"ל דהמשכת כתר זו"נ הוא ע"י תומ"צ פנימי' וחיצוני' אבל שיהי' יחוד או"א הוא דוקא ע"י מס"נ, וזהו שאין המלאכי' אומרי' ק' עד שיאמרו ישראל תחלה כי מצד שרש נשמתן הם תחלה כי התחלת ההמשכ' מא"ס צ"ל ע"י בחי' זו דמס"נ בק"ש כו', ואח"כ אומרים המלאכים הקדוש הב' שזהו בחי' העלא' מ"ן דפנימי', ואח"כ העלא' מ"ן החיצוני' מצד הגוף של נש"י (ותרגום יונתן קדיש בשמי מרומא קדיש על ארעא שהם בריא' ועשי' היינו ב' בחי' נש"י וקדיש לעלם כו' יצי' מלאכים), וזהו ענין ג' עדר' ששלח יעקב מנחה כו' מנחה היא מ"ן ח' ה' העלא' מ"ן להמשך מ"ד ממול הח' ונוצר וכללו' ההמשכה לבחי' ה' תתא' מל' מקור דבי"ע, ומ"ן זה מתעלה למקור ושרש בחי' עשו שבעולם התהו לפני מלוך כו', וג' עדר' הן ג' מיני העלא' מ"ן הנ"ל, ודרך פרט יש ג' בחי' אלו במ"ן דנש"י ג"כ והן בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך בכל לבבך בשני יצירך ביצ"ט ויצה"ר לאכפיא לסט"א בחי' עבד כו' ובכל נפשך שתחפוך שתהא מרכבה להיות התקשרות מחשבה במחשבה כו' ע"י תורה כו' ובכל מאדך מס"נ בק"ש כו' (והן ג"כ ג' בחי' ב"ן מ"ה ס"ג בת אחות אמי הגו' ע"פ רני ושחחי בת כו', ואף דבחי' מ"ה ותורה הוא מברר מ"מ כיון שהנשמו' מלובשת בגוף הרי עקימת שפתיו הוי מעשה ושייך בזה ג"כ בירור כו') וגם במלאכים יש ג' בחי' הנ"ל והן ג' כתות הנ"ל כת א' אומרת קדוש כו' כנ"ל.

וכל זה שהן בחי' ג' עדרים היינו בהיותן עדיין בבי"ע כשמתעלים בבחי' מ"ן, וזהו ענין המנחה, אבל אח"כ כשנמשך עי"ז בחי' מ"ד מלמעלה מעלה ממול הח' כנ"ל ע"ז נאמר כעדר הרחלים שעלו מן הרחצה, שנעשה מהן בחי' עדר א' וזהו לפי שעלו מן הרחצה שהם בחי' המשכת מים עליוני'

הנק' מים דוכרין, והוא ע"ד מ"ש בעבר הנהר ישבו אבותיכם כו' כי הנה נהר יוצא מעדן להשקות כו' כתי' ומשם יפרד, והיינו לפי שהנהר הידוע הוא מקור סדר ההשתלשלות שנמשך כבר להיות מקור לסדר והדרגת ההשתלשלו' עילה ועלול והוא בחי' ה' דשם הוי' שיש בה אורך ורוחב ונק' רחובות הנהר והיא מקור לבי"ע כנודע דבינה מקננא בבריאה, וברבוי ההשתלשלו' נמשך להיות ומשם יפרד בבי"ע ולכן הן שם ג' עדרים כו', אבל בחי' בעבר הנהר שלמעלה מבחי' הנהר הנ"ל והוא בחי' עדן עצמו שם הוא בחי' ההתכללו' בתכלי' למעלה מבחי' התחלקות כי חכמה כח מה בחי' ביטול לגמרי וכ"ש למעלה מהתכמ' ובחי' עקודי' כולם בכלי א' שאין שם בחי' התחלקות כלים כלל, ובחי' זו נק' בעבר הנהר מלמעלה מבחי' הנהר הנ"ל מים עליוני' שלמעלה מבחי' נהר וכמ"ע במרבע"ה מן המים משיתיהו מבחי' מים עליוני' הנ"ל, וז"ש ונתתי עשב כו' שאמר מרבע"ה על עצמו שממשיך בחי' עשב ע"ב שין לבהמתך הם המלאכי' שנק' בהמות פני ארץ פני שור האומרי' קדוש כו' וכן בנש"י נאמר ותרעתי כו' והם מעלים מ"ן והוא ממשיך להם מ"ד הנק' ע"ב שין והיינו מבחי' עבר הנהר הנ"ל כמ"ש במ"א באריכות בפ' משפטי' ע"פ כי תקנה עבד עברי כו', והמשכה זו היא מבחי' קדש העליון שלמעלה מבחי' קדוש שקדוש בוי"ו הוא המשכה להיות בגדר ההשתלשלו' לכן יש ג"פ קדוש ג' מיני המשכו' כנגד ג' מיני עדרי' הנ"ל שמחולקי' ההמשכות כו' משא"כ קדש בלא וי"ו לא נו' רק פ"א ולא ג"פ להיותו למעלה מגדר ההתחלקות כו', ולכן כשעלו מן הרחצה שנרחצי' במים עליוני' שמבחי' עבר הנהר הוא בחי' קדש העליון נעשים רק עדר אחד, והו' שכולם מתאימות ולא בבחי' התחלקות, והו' שינייד כעדר כו' ל' שין הוא בחי' שין דקדש שלמעלה מבחי' קדוש, והוא כעדר הרחלי' שהוא בחי' עדר א' ע"י שעלו מן הרחצה מבחי' המ"ד שמעה"נ בחי' קדש העליון והוא ג"כ ענין השין דע"ב שין, ושין דכשב שלמעלה משין דכבש שהכשבים הפרידו כו' להיות בחי' כבש אבל בשרשן הם אחדות גמור כו' כנ"ל. ופי' שינייד כפשוטו כמ"ש ולבן שיניים מחלב בחי' מעשה המצות שהוא בחי' בירורי נוגה כמו שהשיניי' פעולתם לטחון המאכל כו' וגם השיניים בחי' דומם ובחי' מעשה בחי' עבד יתעלה ביתר שאת כמ"ש ע"פ רני ושמחי בת כו' כי נעוץ תחלתן בסופן, ולכן נו' ג"כ ואופני הקדש משא"כ השרפי' אומרי' קדוש אלא כי אופנים בעשי' כת הג' מגיע שרשן למעלה יותר כו', עוי"ל כי במצות מעשיות הן בירוד דמ"ן וגם דמ"ד כי בירוד האתרוג הגשמי זהו מ"ן ועי"ז נמשך מלמעלה מ"ד וכיון שיש בזה מ"ן ומ"ד גם יחד ה"ו כעדר כו' שעלו מן הרחצה משא"כ רשפי אש מ"ן לבד כו', עדר א' ע' בע"ח שליט דרוש ג' קי"ח עמוד שני ובשבת

בפי' משפטי' ע"פ כי תקנה : תר"א עה, ד, עו, ב, ובהנסמן לעיל לתחילת המאמר.
 ע"פ רני ושמחי בת : תר"א לוי, ד.
 בע"ח שליט דרוש ג' קי"ח עמוד שני : (שער פנימיות וחצוניות), דפוס שקלאב תק"ס.

תתקמב אור שיר השירים התורה

מתערבין חצוני עם הפנימית וכו' עוי"ל עדר א' כמו עקודי בכלי א' יעקב מלבר משה מלגאן.

עדר א' כמו תור או כמו רבקה של שלש בקר.

קדוש מ"ד לעורר מ"ן ונתתי עשב ורחצה מ"ד שאחר המ"ן.

ע"ל ד"ה (א) הנה זרע אדם עד אוח ג' הכל א' כו'. זוהו ענין ג' עדרים וזוהו נמשך ג' מיני מ"ן. אך מ"ש רחלים הענין כי ברחל יש צמר בחי' עמר נקי לבושי' דתומ"צ וגם קולם מעורר רחמים, והלבושים האלו צריכי' רחצה ורחצות בחלב ואז נעשו עדר א' בהמה רבה ע' ענין כל ישראל חברים ברגל.

ג' עשב לג' עדריו ג' מזלו' לג' אדם דאית לי' מזלא.

כמו ג' עדריו' בי"ע נעשו עדר א' והגלוי בעשי' שינייך כו' כן יש ג' בחי' אדם וע"י גלוי א"ס שבת עילאי' מתאחדיו, או י"ל כי ג' אדם הנ"ל ג"כ לגבי א"ס כיון דנק' בריא' ה"ז כמו בחי' כו' רובע ישראל.

ג ח

בניה, ליל ש"ק, חתונת בתו, פ' נשא

ששים המה מלכות ושמונים פילגשים ועלמות אין מספר, אחת היא יונתי תמתי כו' ודרשו רז"ל ששים המה מלכות אלו ששים מסכתות ושמונים

תור . . . רבקה של שלש בקר : ראה לקו"ת שה"ש יג, א.
ע"ל ד"ה (א) . . . הכל א' כו' : (= עיין לעיל), אזה"ת משפטים ע' אקבד. (ולפנינו בהביכל חסרים דפים אלו לעיל, וראה בהנסמן לעיל לתחילת המאמר).
ע' ענין כל ישראל חברים ברגל : ראה להלן בסוף הקיצורים לד"ה מה יפו (קטע המתחיל : "רגל ע' תורה").

ששים : גרסס מכת"י 614 (סט, א) בכותרת : "ליל שבת חתונת בתו פ' נשא"
ראה עוד על חתונה זו באזה"ת סידור ע' רכ"ן, נמצא גם בהכת"י : 258 (קבג ב).
337 מט, א. 366 (עה, א) בכותרת : "בעזרי"ה ש"פ נשא ליל שבת שנת הקצ"א לפ"ק לובאוויטש", 741 (תרלה, א), שם נמצא רק הביאור דלהלן — ד"ה ועכ"ז, 788 (קפג, א).
1223 נא, ב. (ראה גם בהנסמן להלן בתחילת הביאורים).

המאמר (והביאור האי' — ד"ה להבין בתוסי' ביאור מ"ש ומעין) נ"י ג"כ בלקו"ת שה"ש לה, ב ואילך (ושם בתוסי' הגהות), והנחת כ"ק אדהאמ"צ בסה"מ תקס"ח ח"ב ע' תרה ואילך, (והוא מחתונה ש"פ ויצא, וראה בהנסמן עוד בהמ"מ ללקו"ת שם — הוצאת היתש"מ, ובסה"מ תקס"ח שם ע' התקכו), וראה הגהות נוספות על מאמרים אלו להלן ד"ה "בלקו"ת ד"ה ששים", ובאזה"ת על מאור"ל וענינים ע' רנת.

והרז"ל . . . ששים מסכתות : בלקו"ת שם מציין לע"י בשהשר במקומו (פ"ו, ט) ובמדב"ר פ"ה, כא, ובסה"מ תקס"ח שם (ע' תרו וכו"ה בתו"א שמות נא, ב) מובא בשם הוזהר (ח"ג רטו, א), וראה אזה"ת שמות ע' יב.

פילגשים אלו ברייתות, ועלמות אין מספר אלו הלכות שבגמ', אחת היא כו' זו כנסי' מלשון כניסה כו' שהוא בחי' מקור נשי' ונק' אחת לפי שמקבלת מבחי' ישראל דלעילא שנק' אחד כו' ונק' תמתי וכמארז"ל אל תקרי תמתי אלא תאומתי לפי שע"י נשי' נעשה יחוד זו"ג כו'. והנה מזה מובן שנשי' הם למעלה במדרג' מבחי' התורה, וכמ"כ ממה שארז"ל ע"פ תורה צוה לנו משה מורשה א"ת מורשה אלא מאורשה שהתורה היא מאורשת לישראל שישראל הם בחי' חתן והתו' היא בחי' כלה, ונמצא מובן שנשי' הם למעלה מבחי' התורה, ובמ"א מצינו שארז"ל תלת קשרין מתקשראן דא בדא ישראל באוריית' כו' ונמצא מובן בהיפוך לגמרי שהתורה היא למעלה במדרגה מישראל.

ב) ולהבין כל הנ"ל. הנה כתיב אור זרוע לצדיק, פי' שנשי' הנק' צדיק כמ"ש ועמך כולם צדיקים כו' הם בחי' אור הנזרע למטה להתלבש בגוף בשר ודם הגשמי בכדי שעל ידם יהי' צמיחה בתוס' הרבה להיות המשכת גילוי אור א"ס ב"ה למטה ע"י תו"מ מעשיות שעוסקי' בעוה"ז, והוא ממש כדוגמת הזריעה שזרעין בארץ הגשמי' גרעין א' ונרקב בארץ ומצמיח מזה אח"כ בתוס' וריבוי גרעינים הרבה מאד, כמ"כ ע"י מצות מעשיות שעושי' נשי' בעוה"ז הגשמי שהוא כדוגמת הזריעה הנ"ל מגרעין א' נעשה ע"ז צמיחה בתוס' וריבוי להיות גילוי אור א"ס ב"ה למטה.

ג) ולהבין את כל הנ"ל בתוס' ביאור הנה כתיב מלכותך מל' כ"ע, פי' כל עולמים שהן ריבוא רבבות השתלשלות כל העולמות דבי"ע שהם עד אין קץ, וכמ"ש היש מספר לגדודיו, עכ"ז מקור ושרש חיותם המחיי' ומהוה אותם מאין ליש אינו אלא מבחי' מלכותו בלבד שאינו אלא אור וזיו לבד לגבי מהותו ועצמותו ית' וכמ"ש הודו על ארץ ושמים שארץ ושמים אינו אלא הודו וזיוו בלבד שהוא בחי' מלכותו ית' המחיי' מהוה אותם מאין ליש להיות נבראים נפרדים ובע"ג ואינם כלל בערך לגבי אור א"ס ב"ה המתגלה בעולמות עליונים שהוא בבחי' א"ס ממש ושם הוא בבחי' יחוד וביטול בתכלית וכמ"ש לך הוי' הגדולה כו' שאף שיש שם ג"כ בחי' גדולה וגבורה שהם מדות עליונו' דאצ"י תו"ג כו' הם בבחי' יחוד וביטול בתכלית לך ה' וחיוהי וגרמוהי שהם בחי' אורות וכלים דאצ"י חד בהון ממש בבחי' א"ס ממש וכמ"ש ולא מכל אינון מדות כלל, משא"כ למטה בב"ע בחי' חיות אלהי' המהוה אותו מאין ליש מצומצם ומוסתר מאד להיותם

וכמארז"ל את תמתי : תו"ג רצו, א. שהשר פ"ה ב'.
 שארז"ל . . אית מורשה : פסחים מט, ב, וראה גם לקו"ת ברכה צג, סעי' ואל"ך.
 שארז"ל תלת קשרין : ראה תו"ג עג, א.
 וכמ"ש ולא מכל אינון : תו"ז בהקדמה ד"ה פתח אליהו.

תתקמד אור שיר השירים התורה

בע"ג ונפרדים עד שבריבוי הצמצומים והשתלשלות מטה מטה עד עולם עשי' שהחיות אלהות מוטרר לגמרי עד שנראה כאלו הם יש נפרד לגמרי שיכולת המינים לומר שיש שתי רשויות ח"ו כמבואר בדרו"ל שאמר המין מפלגא דלעילא אהורמין ומפלגא דלתת' אהורמין כו' לפי שהוא בבחי' עלמא דפרודא לגמרי וכמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפרד שאף שלמעלה בעולם האצ"י הוא בחי' יחוד בתכלית ואור א"ס ב"ה מאיר שם בבחי' גילוי עכ"ז משם יפרד שנמשך מבחי' מלכותו ית' בריבוי צמצומים והסתרות להסתיר ולהעלים את האור ה' כ"כ עד שיהיו נברא' יש מאין בע"ג ועולמו נפרדים, ואי לזאת אינו בערך כלל לגבי אור ה' המאיר ומתגלה בעולמות עליוני' שהוא בבחי' א"ס, וכידוע שמספר אחד לגבי ריבוא רבבות יש לו איזה ערך אבל דבר שהוא בבחי' גבול לגבי בלתי בעל גבול בבחי' א"ס אין לו ערך לגמרי ומספר אחד ומספר ריבוא רבבות שוים ממש, ולזאת עיקר חיותם אינו אלא מבחי' אור וזיו בלבד שהוא בחי' מלכותו ית'.

ד) אך בכדי שיהי' גילוי אור א"ס ב"ה למטה בעולמות התחתוני' ג"כ כמו שהוא בעולמו' העליוני' שזהו תכלית הכוונה מברא' העולמות בכדי שיהי' לו דירה בתחתוני' דוקא, לזאת נזרע בהם בחי' אור מלמעלה, והיינו בחי' נש"י שיורדים ומתלבשים למטה בגוף בשר ודם בכדי שע"י התר"מ מעשיות שעושי' בעוה"ז נמשך בחי' גילוי אוא"ס ב"ה למטה בעולמו' התחתוני' ג"כ כמו שהוא בעולמו' העליוני' ממש שיהי' בבחי' יחוד עולמות ותחתוני' ולא יהי' בבחי' עלמין דפרודא עד שנראה כאלו שתי רשויות ח"ו, וזהו זרע צדקות ומצמיח ישועות, פי' שע"י צדקה שנותנים למטה לעני דלית לי' מגרמי' כלום ומשפיע למקום חושך וכמ"ש הייתי ככוס חרבות כו' ע"ז מעוררים מלמעלה ג"כ המשכות אוא"ס ב"ה בעולמות התחתוני' שהם חשך ועלמין דפרודא, וזהו ומצמיח ישועות שהוא בחי' צמיחה בתוס' וריבוי להיות המשכת שע"ה נהורין עילאין למטה וכמו שבצדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפ' לחשבון גדול שנעשה מזה בחי' גילוי א"ס שנק' חשבון גדול כו', וגם ישועות הוא מל' שעה וכמ"ש וישע ה' אל הבל כו' שהוא בחי' יריד' והמשכת גילוי אוא"ס ב"ה למטה ע"י מצות מעשיו' ישראל עושי' למטה (ולזאת נקרא כל המצות כמו צדקה סתם בירושלמי כמבו' במ"א), וזהו שמצוה

שאמר המין מפלגא . . אהורמין . . אהורמיז : סנהדרין לט, א. וראה שינויי הגירסאות ברש"י ותוס' שם. ובהמובא בסה"מ תקס"ח ח"ב ע' תרת. לקו"ת שה"ש לח, ג. אוה"ת ואתחנן ע' רטו.

וכידוע שמספר אחד לנבי' ריבוא : ראה בשם הה"מ — ס' מאמרי אור"ז על ענינים ע' נה. סה"מ הנחות ה"פ ע' לח. ביאור"ז להצ"צ ע' תצט. ועוד.

נקראו כל המצות . . צדקה . . כמבואר בס"א : כ"ה גם בלקו"ת שה"ש לח, א. וראה תניא פל"ז (מת, ב) : ובכל תלמוד ירושלמי היא נק' בשם מצוה סתם כו', ובתנ"א מב, ג : כל המצות נק' בשם צדקה כמ"ש וצדקה תהי' לנו כי נשמור לעשות

ראשונה מתרי"ג מצות היא מצות פ"ו כמ"ש פרו ורבו שהוא ריבוי ותוס' שכי"כ ע"י כל המצות מעשיות נעשה ריבוי ותוס' כו'. וזהו כוונת הברכה שמברכין קודם עשי' כל המצות מעשיות אקב"ו כו' פי' אשר הוא מלשון תענוג כמ"ש באשרי כי אשרוני בנות כו' שהוא בחי' תענוג עליון שהוא בבחי' א"ס עד שמוטב לדייני' כו' ונמשך העונג העליון הנ"ל למטה ע"י עשי' המצות כו'.

ה) והנה כמו שבזרע' הגרעין בארץ הגשמי צריך מתלה לחרש את הארץ היטיב בכדי לרפות את הארץ כי חריש' מרפי ארעא ובאם לאו יאבד הגרעין בארץ לגמרי כמ"כ קודם הזריעה של נש"י בבחי' וע"ט בקיום כל המצות מעשיו' צ"ל מקודם לכן בחי' סומ"ר שהוא בחי' חרישה לנה"ב להפוך את כל המדות רעות ולבטל את כל הרצונות אשר לא לה' המה ולא יהי' לו רצון אחר כ"א לה' בלבד להיות לב נשבר ונדכה כו', ואז יכולים להמשיך אח"כ בבחי' וע"ט גילוי אוא"ס ב"ה למטה שהוא בחי' צמיחה בתוס' וריבוי שנעשה ע"י בחי' הזריעה של נש"י במצות מעשיות שעושי' למטה כו', וזהו ואל קין ואל מנחתו לא שעה מפני שקין הוא מארי דרוגין שלא יהי' בחי' סומ"ר להפוך את כל המדות רעות שהוא בחי' חרישה כנ"ל, ולכן לא הי' ביכולתו להמשיך אור ה' למטה ע"י הזריעה שלו במנחתו כו' משא"כ הבל שהי' בבחי' סומ"ר בתכלית כתיב בו וישע ה' אל הבל ואל מנחתו שהוא בחי' הזריעה שלו כו', וזהו שלעתיד כתי' בחריש ובקציר תשובות שלא יצטרכו עוד לבחי' חרישה הנ"ל מאחר שלא יהי' כלל בחי' רוח הטומא' וקליפו' כמ"ש ואת רוח הטומא' אעביר מן הארץ, וזהו עתיד' צדיקי' שיא' לפניהם ק' כו' היינו ע"י שימשיכו בחי' אוא"ס ב"ה שהוא קדוש ומובדל למטה.

ו) ועם כל הנ"ל יובן איך שבזה גדלה מעלת נש"י על בחי' התו', כי הנה אף שאורי' מח"ע נפקת עכ"ז כשגמשך ובא לבחי' דבר ה' זו הלכה וכמ"ש מל' פה תושבע"פ קרינון לה כו' וכל פרטי הלכות שנקראו שערך כעדר העיזים כו' שהם עד אין קץ כשיהי' כך יהי' הדין כך וכמ"ש ועלמות אין מספר שהם הלכות כנ"ל אזי אין בהם תוספת וריבוי רק כפי ההלכה שנמשך בבחי' דיבור העליון כו' וכמו המלאכים שנמשכו מבחי' דבר ה' וברוח פיו כ"צ אין בהם ריבוי ותוספ' כלל רק הם תמיד במדרגי' א'

את כל המצות וזאת כו', ובלקו"ת פי' ראה כג, ג: ולכן נקרא בשם מצוה סחם וכמ"ש בנחמי' והעמדנו עלינו מצות לתת שלישיית השקל וגו', וראה עוד תו"א כו, ג, טג, ג. לקו"ת שה"ש טו, ג, ועוד.

שמוסב לדייני': חגיגה טו, ב.

ה) והנה כמו: סעי' זה ושלאחריו נמצאים ג"כ בתוס' הגהות להלן בהביאור (ד"ה

ועכ"ז) ס"ה.

וכמ"ש מל' פה: ת"ז שם.

ולזאת אין בהם פו"ר כו'. משא"כ נש"י הם דוקא ממשיכי' תמיד בחי' אא"ס
 ב"ה למטה ע"י מצות מעשיו' שעושין בבחי' ריבוי ותוס' וכמ"ש אלה המצות
 אשר יעשה אותם האדם וחי בהם שהם הם הממשיכי' בהם בחי' חיות מאא"ס
 ב"ה כו' וכמ"ש ועשיתם אתם כו'.

ז) אך כ"ז הוא דוקא ע"י בחי' מס"נ של ישראל קודם בבחי' ואהבת שבק"ש
 ואז נק' אחת כו' שמקבלי' מבחי' אחד כו' ואז יכולים להמשיך אא"ס
 ב"ה למטה ושיהי' יחוד עולמו' עליוני' ותחתוני' ממש שלא יהי' בבחי' עלמין
 דפרוד' להיות נראי' כאלו הם יש ודבר נפרד בפ"ע עד שנרא' כמו שהוא
 שתי רשויות ח"ו. כמו שסובר המין מפלגא דלעילא כו' פלגא דלתתא כו'
 להיות שלמעלה הוא בחי' יחוד בתכלית כנ"ל ובהשתלשלו' מטה מטה הוא
 בחי' עלמא דפרודא לגמרי כמ"ש ומשם יפרד כו', אכן כשישראל ממשיכי'
 בחי' גילוי אא"ס ב"ה למטה ג"כ ממש כמו שהוא למעלה בעולמו' עליוני'
 אזי נעשה בחי' יחוד עליוני' ותחתוני' בתכלית וזהו תמתי שהוא לשון חמימות
 שמתממת אותו שע"י כנ"ל נעשה יחוד אא"ס ב"ה למטה כמו שהוא למעלה
 ממש וזהו ג"כ תאומתי שהוא בחי' יחוד וז"ב שהם מדות עליוני' דאצי' ובחי'
 מל' דאצי' שמתלבשת בבי"ע בעולמו' נפרדי' שמתייחדי' בתכלית ע"י כנ"ל
 כנ"ל, אך מתחלה צ"ל בחי' יונתי וכמ"ש עיניך יונים כו' וכמו היונים שעיקר
 התענוג שלהם הוא מהסתכלות הזכר על הנק' ועי"ז נעשה בהם זיווג, כמ"כ
 למעלה שיהי' בחי' תמתי תאומתי שהוא בחי' יחוד וז"ב הוא ע"י בחי' יונתי
 מקודם שהוא בחי' התענוג של הכלה מהסתכלות של החתן שהוא בחי' יקרי'
 דמלכא, ועי"ז מלמטה למעלה ג"כ כתי' עין ה' אל יראיה, יראיה הוא בחי'
 ביטול כשישראל הם למטה תמיד בבחי' ביטול לה' נתעורר מזה בחי' תענוג
 גדול למעלה וכמ"ש וירא אלקי' את כל אשר עשה והנה טוב מאד, וכמשל
 אדם שמקבל תענוג מכלי יפה כו' ותענוג זה שנעשה למעלה נק' חתן דהיינו
 יחוד אצי' שנק' חתן ל' נחות דרגא להיות משפיע לבי"ע שנק' כלה, וא"א
 זאת כ"א ע"י בחי' יונתי מקודם, וע"י השמחה של החתן והכלה שהוא התענוג
 של שניהם יכול להיות תמתי שהוא בחי' יחוד חר"כ שהם בחי' זוי"ב כנ"ל
 וכמו שיהי' לעתיד דכתיב ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטים כו'
 שלא יהי' בחי' עלמין דפרודא כלל כמו שהוא עתה וכמ"ש ונהר יוצא מעדן
 כו' ומשם יפרד כו' משא"כ לעתיד יהי' בחי' תמתי תאומתי כו' כנ"ל וד"ל.

o

להבין בתוס' ביאור מ"ש ומעיין יצא מבית ה' והשקה את נחל השיטים, הנה
 לכאורה אינו מובן מ"ש ומעיין יצא ולא כתיב ונהר יוצא אך האמת הוא

ומעיין יצא מבית ה': ע"פ יואל ה' ית.
 להבין בתוס' ביאור: נדפס (בתוס' הגהות) בלקו"ת שה"ש לט, א. בכמה מכת"י
 הגיל יליא ביאור זה (ואחר מאמר הגיל בא הביאור דלהלן — ד"ה ועכ"ו).

משום דבנהר כתיב ומשם יפרד כו' משא"כ במעיין לא נאמר ומשם יפרד רק אדרבה והשקה כו'. וביאור הענין זה יובן ע"ד הענין מארז"ל נהרא מכיפי מברין ולא חיישנן שמא ירבו הנוטפין כנודע פי' שהתוס' וריבוי שמתרבה כשנעשה נהר מכמו שהיתה תחילה במעיין שממנו יוצא הנהר הוא ג"כ מן המעיין ולא ממי גשמים שאף כשהמעיין אינו בהתפשטות מרובה כ"כ עכ"ז אחר שיצאת מהעלם של המעיין לגילוי והתפשטות יותר להיות נהר נעשה מאיליו בתוס' מרובה. ויובן זה יותר מבחי' שכל ומדות שהנה עיקר הולדת והמשכת המדות הם מהשכל של דבר שיעמיק בשכלו ויבין שטוב הדבר מתעורר ממילא בלבד אה' ותשוקה אשר לזאת בקטן ששכלו קטן מאוד מלהשכיל ולהבין אזי גם מדותיו הם לדברים קטנים וכמ"ש לפי שכלו יהולל איש כו' שהמדות שנק' איש הם גולדים ונמשכים לפי ערך השכל ואעפ"כ נראה בחוש שאחר שבא מהשכל לידי גילוי בלב נעשה בחיזוק ותוס' הרבה יותר מכמו שהיה בשכלו כמו הכעס כו' והיינו מפני שבשכל עדיין הוא בבחי' העלם ובתכלי' לזאת אינו בהתפשטות מרובה כ"כ אכן כשבא מהעלם השכל לידי גילוי בלב נעשה ממילא בריבוי התפשטות וחיזוק האה' או הכעס כו' וכמ"כ הנהר אף שכל עיקר המשכתו הוא מהמעיין עכ"ז אחר שיוצא מההעלם המעיין לידי גילוי הנהר המתפשט מאיליו ובתוס' וריבוי כו' וזהו נהרא מכיפי מברך כו'.

ומכל הנ"ל יובן למעלה ג"כ כמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' הנה עדן היא בחי' ח"ס דאצי' חכים ולא בחכ' ידיעא שהוא בחי' העלם וביטול בתכלי' וכמ"ש והחכ' מאין תמצא שהוא בחי' מאין תמצא ממש ונק' מעיין שהוא כדוגמת המעיין שעדיין הוא בבחי' העלם כנ"ל ונהר יוצא מעדן הוא בחי' בינה דאצי' שיוצאת ונמשך מבחי' חכ' להשקות כו' שהוא בחי' אם הבנים מקור המדות עליונות דאצי' שנמשכין מבחי' בינה דאצי' ונק' רחובות הנהר שהוא בחי' התפשטות השכל יותר מכמו שהי' בבחי' חכ' שהוא בחי' אין אף שבחי' בינה נמשך מבחי' חכ' עכ"ז מאחר שבא מהעלם לגילוי המשכה שהוא מאין ליש ממש ממילא מתרבה בהתפשטות יותר כדוגמת הנהר הגשמי היוצא מהמעיין להמדות שבלב שנמשכים מהמוח כנ"ל. והנה כתיב ומשם יפרד פי' אחר שנמשך מבחי' בינה דאצי' לבחי' מל' דאצי' שמתפשטת ומתלבשת למטה בבי"ע נעשה בחי' פירוד לגמרי להתהוות נבראים בע"ג עלמין דפרודא אכן כ"ז הוא לאחר התפשטות והמשכות הנהר שהוא בחי' בינה ומדות דאצי' בבחי' מל' דאצי' להתלבש בבי"ע כמ"ש ומשם יפרד שנמשך משם ולמטה להיות עלמין דפרודא אבל עצם נהר עדיין הוא בבחי' יחוד וביטול בתכלי' כמ"ש לך ה' הגדולה ואיהו וחיהי גרמוהי חד שאף שכבר נמשך מבחי' ח"ע שש"ק עדן להיות התפשטות בבחי' נהר עכ"ז מאחר שיוצא ומקבל תמיד

מארז"ל נהרא מכיפי מברין : שבת סה. ב. נדרים מ. א. בכורות נה. ב. וראה לקו"ת שם.

מבחי' עדן עדיין הוא בבחי' יחוד בתכלי' עכ"ז הוא בחי' מקור שיומשך משם ולמטה בבי"ע מאחר שכבר יצא מהעלם המעיין שהוא בחי' ח"ע שנק' עדן לידי גילוי והנה בבחי' בינה ומדות אזי יכול לירד ולהשתלשל עוד בהשתלשלות וצמצומים שיתהוו גם נבראים נפרדים ממש כאילו הם יש ונפרד בפ"ע אבל מבחי' המעיין עצמו שהוא בחי' ח"ע אינו בחי' מקור כלל שיוכל להתהוות נפרדים, ולזאת כשיתגלה לעתיד בחי' עצם הח' עילאה למטה אזי לא יהי' בבחי' עלמין דפרודא כלל רק יהי' למטה ג"כ יחוד אור הוי' ממש כמו למעלה, וזהו ומעיין מבית ה' יצא שעצם המעיין שהוא בבחי' יחו"ע יומשך ויתגלה למטה ואזי והשקה את נחל השיטים שטים הוא מלשון שטות וגם מלשון שטו העם כו' שהם בחי' עלמין דפרודא ונחל השיטים הוא מקור היותם המחיה ומהות אותם וכשיתגלה בחי' עצם המעיין אזי אף בבחי' נחל השיטים יהי' בחי' גילוי יותר אור הוי' וכמ"ש והלכו גוים לאורך כו' ובאו במערות צורים כו' מפני פחד ה' כו' ולא יהי' בחי' פירוד כלל כמו שהוא עתה שנראה כאילו הם ב' רשויות ח"ו כדעת המין וכמו שהשיב לו האיך שבקי מיא לאעבורי שבאמת הכל נמשך ממנו ית' רק שעי' ריבוי רבבות השתלשלות וצמצומים להעלים ולהסתיר את אור ה' המחיה אותם מאין ליש הוא נראים יש ודבר נפרד בפ"ע והיינו לפי שכל ההשתלשלות הוא מהנהר וכמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפרד כו' אבל לעתיד כשיתגלה עצם המעיין למטה אזי יהי' יחוד למטה כמו למעלה ממש והיינו בחי' תמתי תאומתי כנ"ל וד"ל.

○

ביאור על הנ"ל שבת הנ"ל

ועם כל זה יובן הפסוק כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח כו'. דלכאורה אינו מובן מהו ענין ארץ ומהו ענין גינה הלא ארץ היא בחי' מדת מלכותו ית' שנק' ארץ כמ"ש והארץ הדרום רגלי, וכן גנה היא ג"כ בחי' מל' שהיא מקור * בחי' ג"ע עליון ותחתון שנהנין מזיו השכינה הוא בחי' מל' דאצ"י שנעשי' עתיק לבריא' וא"כ מהו כפל הלשון כארץ כו' וכגנה כו' הלא היינו הך. אך הענין כי יש ב' בחי' השפעה ממדת מלכותו ית', הא' מבחי' חיצוני' מדת מלכותו הנמשך להחיות העולמות בי"ע, וע"ז נא' כי כארץ תוציא צמחה, וצמחה הוא בחי' השפעת חיות המלאכים שנק' חציר ועשב

ביאור על הנ"ל שבת הנ"ל : כותרת זו נמצאת רק בכת"י 614 (כת"י א), ובכת"י 741 (כת"י ב) — שם נמצא רק הביאור בלי המאמרים דלעיל) הכותרת : "בס"ד תוס' ביאור לדי' ששים המה מלכות שבלק"ת. פי נצבים".

ועם כל זה . . . כי כארץ : ראה גם ד"ה כי כארץ בלק"ת נצבים נ. ב ואילך. ואזה"ת נצבים כרך וא"ו ע' ביתג ואילך. מקור : בכת"י ב ליחא.

בוזרה ר"פ פנחס, והב' היא מבחי' פנימי' מדת מל' וע"ז נא' וכגנה זרועיה תצמיח כמו הגינה היא חלק המובחר שבארץ משמני הארץ, ותצמיח זרועיה היינו נש"י, שהיא בחי' השפעה יותר נעלי' מצמחה דמשמע שצמח מעצמו בלי זרועה וזהו כמו החציר והעשב, משא"כ זרועיה היינו פירות הצומחין ע"י זרועה שהן משובחי' יותר לאין קץ, כמ"כ ההמשכה פנימי' שע"י נש"י מבחי' אור זרוע לצדיק יותר נעלה לאין קץ על בחי' המשכי' החיצוני' הנמשך להחיות העולמות שע"ז נאמר כארץ תוציא צמחה, וביאור הענין הנה מתחלה יש להבין מה שנמשל ההמשכה הנמשך מבחי' מדת מלכותו להחיות העולמות למשל הארץ שתוציא צמחה מה ענין זה לזה, אך הענין דהנה ידוע בטעם שמבואר שעיקר התהוות העולמות הוא ע"י מדת מל' כמ"ש מלכותך מל' כ"ע, שהוא להיות כי ענין התהוות העולמות מא"ס ב"ה אין הענין ע"ד השתלשלות ער"ע ח"ו שא"כ יהי' שינוי בהעילה מחמת השפעה זו כמו בהשפעת הרב לתלמידו שאינו מופנה לעצמו בשעת ההשפעה כמו קודם כו', והרי למעלה כתיב אני הוי' לא שניתי ואתה הוא עד שלא נבה"ע דהיינו קודם בחי' ההשפעה ואתה הוא לאחר שנברא שהוא בעת ההשפעה בהשווא' א' ממש, והיינו לפי שהתהוות כל העולמו' הוא רק ע"י בחי' הארה כמו הארה ויו שאינו נוגע לעצם המאור לפי שהוא רק הארה בעלמא, משא"כ השפעת העילה לעלול שהיא חלק מעצמיו' העילה שעצם שכל של הרב נמשך להתלמיד כו', ולכן א' ל' נברא העולם, וכמ"ש כי הוא צוה ונבראו ולא א' ל' ברא כי לשון ברא משמע כאלו עצמי' כח הפועל מתלבש בנפעל, ולא שייך זה רק בשמותיו ית' כמ"ש בראשית ברא אלקים אבל ממהותו ועצמותו אין כללות ההמשכה רק בדרך הארה בעלמא, ולכן הוא רק כאלו צוה ונבראו שאין להם ערך ויחוס ולכן נק' מקור המשכת החיות להעולמות בשם בחי' מלכות, כי בחי' מל' הוא זה כמו הארה, כמו מלך ב"ו שנק' מלך על מדינה אין לו בעצם חיבור על המדינה כי הוא בעצמו רם ומתנשא, רק ענין היותו מלך עליהם הוא מה שנק' שמו עליהם מלך, א"כ בחי' זו אינו המשכה מעצמותו רק כמו הארה והתפשטות השם, וכך הנמשל למעלה דחיות כל העולמות הוא מבחי' הארה בעלמא דוקא מה שנק' מלך עליהם, וזהו מלכותך מל' כ"ע, ולכן אני ה' לא שניתי כו' וכידוע כל זה, אך א"כ לכאורה יפול ע"ז קרשי' גדולה, דהנה עם היות שחבי' הארה הוא מה שאינו נוגע כלל לעצם המאור עד שלכך לא יהי' שום שינוי בהמאור ע"י המשכת הזוי, עכ"ז * זה מובן איך האור הוא מעין המאור, כמו אור וזיו של השמש מאיר לארץ ולדרים לפי שהוא מעין המאור היינו השמש שהוא מקור האורה *, וכן אור וזיו התפשטות הנפש מחי' את הגוף לפי שהוא מעין הנפש שהוא נפש חי', וא"כ כיון שהאור הוא מעין המאור א"כ אף שהמשכת הארה מא"ס ב"ה להיות התהוות העולמו' תחתוני' *

עכ"ז זה מובן : בכת"י ב : ע"כ צ"ל.

האורה : שם : האור.

ותחתוני : שם : עליוני ותחתוני.

הוא ע"י ריבוי השתלשלות הארה והארה הארה כו' פי' הארה דהארה הוא רק הארה בעלמא מאותה הארה הראשונה ועד"ז יש הארה דהארה דהארה, חוה באורך נראה אור, פי' אורך הוא בחי' הארה ונראה אור היינו הארה דהארה ואף שיש כן ריבוי השתלשלות עכ"ז כיון שהאור מעין המאור, א"כ יפלא איך יהי' מזה התהוות גשמי' הנבראי' ואפי' המלאכי' שיש להן גוף כו' שהרי זה אינו כלל מעין ההארה שהאור מעין המאור בחי' אלקי' ממש ואינו בערך גוף ונברא בע"ג ח"ו.

ב) אך ע"ז נאמר המשל כארץ תוציא צמחה, כי הנה כח הצומח להצמיח כל מיני צמיחה הוא רוחני ממאמר תדשא הארץ דשא כו' שהוא בחי' אלקי' המלוכש במל' דעשי' ומלוכש בארץ הלזו הגשמי', והוא המצמיח עשבים ואילנות ופירות מאין ליש, וצמיחה זו היא ע"ד בחי' הארה שאין ההארה פועל שינוי במקור ההארה הוא הכח הצומח, ולא כמו השפעת העלה בעלול, או כמו התפשטו' המים הנמשכים ממקום גבוה למקום נמוך שהמים הנמשכים לא נשארו במקום הראשון כלל, משא"כ בכח רוחני הצומח לא נחסר כלל בצמיחת הפרי ויכול הוא לחזור ולהצמיח פעמים רבות אין מספר, וכמו שאנו רואים כמה אלפים שנה שעברו מימות העולם והארץ תוציא צמחה מדי שנה בשנה, ולכן נק' המשכה זו מכח הצומח הנמשך בצמיחת העשבים והפירות בשם הארה דוקא, והיא הארה מבחי' כח אלקי' ממש, שלכך הוא בחי' א"ס להיות פועל כן בקרב הארץ תמיד לעולם ועד (ועי' באגה"ק סד"ה איהו וחיהו, שבו מלוכש הארת הקו מא"ס ב"ה ממש שמתלבש באור האצ"י של העשי' עד לבחי' אור הנשמה דמל' דמל' דעשי' המלוכש בכלי דמל' דמל' דעשי' והוא מא' תדשא הארץ כו' שהוא הכח הצומח כו' ע"ש), וא"כ יפלא ג"כ איך מתארה זו האלקי' ממש שהיא הארה רוחני' מאוי"כ דעשי' שבהם הארת הקו מא"ס ב"ה יהי' התהוות פירות ועשבי' גשמי' מאחר שנמשך דרך הארה דוקא, והאור הוא מעין המאור והרי העשב גשמי אינו כלל מעין וסוג האין רוחני האלקי, אך הענין הוא כי עם היות ההארה הנמשכת מהכח הצומח שהוא מא' תדשא הארץ הוא רוחני' ומעין המאור, אך הארה זו מתעבה ומתגשם כ"כ עד שנעשה פרי גשמי' בטעמי' נרגשים לחיך מתוקי' עד שאין ערך זה נמצא ברוחני' כלל, וסיבת הגשמה זו זהו לפי שכת הצומח הרוחני המתלבש בארץ הגשמי' להיותה סופא דכ"ד הנה נעוץ סופן בתחלתן, שבארץ שהיא יסוד העפר היתה אחרון שבד' יסודות מלוכש כח יותר עליון, דהיינו מבחי' תחלתן הוא הארת א"ס ב"ה שבכחו לבדו לברוא יש מאין, וכך הוא בחי' בריא' העשבים ופירות מהארה רוחני' של כח הצומח שהוא כמו בריא' מאין ליש שיהי' התהוות דבר גשמי מהארה רוחני', ונמצא ב' הדברים אמת שהוא רק המשכת האר' וזיו בעלמא ואין

פועל * שינוי בהמאור הוא עצם כח הצומח כנ"ל, ועכ"ז הארה זו אינו כלל כדמיון זיו והארת השמש שהיו מעין השמש ממש לפי שלא נתגשם משא"כ הארת כח הצומח נתעבה ונתגשם ההתהוות ממנו עד שהוא בריא' יש מאין פרי ועשב גשמי מה שאינו נמצא ברוחני' כלל, וזהו שא' כי כארץ תוציא צמחה, כלומר מה שנמשך מההארה התהוות עביות וגשמי' והו מצד שהארץ תוציא צמחה שהכח המלושב בארץ הלזו הגשמי' שרשו מאד נעלה, ועי"ז יש בכחו להוציא צמחה גשמי' מהארה הרוחני', כמ"כ למעלה בארץ העליונה היא מדת מלכותו ית' תוציא צמחה היינו בריא' מאין ליש של המלאכים הנק' חציר ועשב, והוא ע"י כח הצומח שבתוכה היינו כי נעוץ תחב"ס ונמשך ומלושב בה מבחי' כתר עליון שהוא בחי' * א"ס שהוא לבדו יכול לברוא יש מאין, והנה אני הוי' לא שניתי לפי שהמשכה רק בחי' הארה בעלמא כנ"ל, ומה שנתגשם ונתעבה להיות נראה יש ודבר נפרד בפ"ע ולא כביטול האור לגבי המאור זהו לפי שהארץ תוציא צמחה היא בחי' מל' שנק' ארץ סופא דכ"ד כי המל' הוא בחי' רוממות והתנשאו' שלא להיות בגילוי ומחמת הסתלקות זו נעשה הנברא יש ודבר נפרד כו', וזהו ענין מלך העולם שלהיות בחי' עולם הוא ע"י בחי' מלך, וכמו שע"י הארץ הלזו הגשמי' נעשה התעבות והתגשמות ההארה של כח הצומח להיות עשב ופרי הגשמי' כן ע"י ארץ העליונה בחי' מל' נעשה להיות מתהוות מבחי' הארה של אוא"ס בחי' יש ודבר נפרד, אך באמת הכח הזה בארץ נמשך ממקום עליון ביותר כי להיות ההתהוות היש הגשמי ודבר נפרד הוא דוקא בכח אוא"ס ב"ה יחיד ומיוחד כמ"ש במ"א ע"פ יביאו לבוש מלכות ובאגה"ק איהו וחיהו יחד הנ"ל ע" * עליו.

ג) וכל זה הוא ענין כארץ תוציא צמחה, אך בחי' וכגנה זרועה תצמיח הוא בחי' פנימי המל' שהוא מדריגה עליונה יותר, כי הנה תכלית בריא' היש ודבר נפרד שזהו בחי' כארץ תוציא צמחה הוא כדי להיות אח"כ ביטול היש לאין ולהיות גילוי למטה כמו למעלה ולא להיות נשאר כך ח"ו יש ודבר נפרד אלא אדרבה להיות הגילוי למטה בתוס' רב יותר אפי' מבעולמו' עליוני', זהו ע"י נש"י שנק' אור זרוע לצדיק (ועי' מזה בזוהר ס"פ תרומה שזהו בחי' זריעה הנז' בפסוק וכגה זרועיה תצמיח וע' בפרדס ש"ח פ' י"ד באריכות) דצ"ל ענין אור זרוע, דלכאורה הם ב' הפכים בנושא א' כי איך גופל ל' אור בורע הזרוע ונטמן בארץ שאין בו שום אורה כלל ואין שייך כלל ל' זריעה באור, אך הענין דהנה כבר נת' למעלה איך צמיחת פירות ועשבים מכח הצומח אשר בארץ הוא ע"ד בחי' הארה ולא כמו התפשטות המים כו' שהרי הכח הצומח לא נחסר כלל בצמיחת הפרי כו' כנ"ל, והארה זו מתלבשת בכל עשב

פועל . . כח הצומח כנ"ל : ככתיב : ב : פועל בו שום שינוי ח"ו.
 בחי' : ככתיב ב : מבחי'.
 במ"א ע"פ יביאו לבוש : תי"א צ, א ואילך, צב, ב ואילך.
 ע' עליו : ככתיב ב ליתא.

תתקנב אור שיר השירים התורה

ובכל פרי ומצמיחה מאין ליש, והארה זו נמשכת ומתפשטת בין בעשבים הצומחי' מהארץ שלא ע"י זריעה כלל רק יגדלו ע"י הארה הנמשכת מכה הצומח שלא ע"י זריעה כלל ובין בפירות הגדילים מכה הצומח ע"י זריעה בתחלה, שאז אור כח הצומח נמשך ומתלבש בכח העולה מזריעה זו וע"ז מצמיח הפרי ואעפ"כ אנו רואים שהפירות (אגה"ק ד"ה איהו וחיהו) שע"י הזריעה והנטיעה הם משובחי' מאד מהעולין מאליהן מכה הצומח לבדו שבארץ (ע' אגה"ק הנ"ל וד"ה זורע צדקות), ולכאורה אינו מובן למה הוא שהרי הגרעין הנזרע מה חשוב הוא כ"כ לשהוא יגרום עלוי הצמיחה הזאת, שהרי מהות הפרי הנצמח מעולה בעילוי רב ועצום למעלה מעלה ממהותו של הגרעין הנזרע, וא"כ ע"כ שצמיחת הפרי נמשך דוקא מצד כח הצומח עצמו שמגלה כחו ועוזו יותר בצמיחת הפרי מבצמיחת העשבים, וא"כ מדוע לא יצמחו כן בלי זריעת הגרעין, ומדוע אין כח הצומח מגלה כחו הנפלא הזה מהכח אל הפועל רק ע"י הזרע והגרעין שנזרעו תחלה ולא כמו בצמיחת עשבים שמגלה כחו והארתו בלי שום זריעה כלל.

והענין הוא כי ודאי בצמיחת הפירות ההארה פנימי' היא הארה של פנימי' כח הצומח ולמעלה מעלה מההארה המתלבשת בצמיחת העשבים שהוא רק הארה מבחי' חיצוני' * הכח המצמיח, דהיינו הכח המצמיח הוא בחי' דבר ה' ממאמ' תדשא הארץ כו' ועץ עושה פרי כו', וא"כ בחי' אור וחיות המלוכש באותיו' עץ עושה פרי הוא מבחינה עליונה יותר מהאור וחיות שבאותיו' דשא כו', וכנודע ומבואר בזהר בראשית ד"ט ע"א, ולכן היין משמח אלקי' ואנשים ושמן מוסיף חכמ' כו' וכן בפרי האדמה ה' מיני תבוא' שמהם נמשך דעת כמארו"ל אין התינוק יודע לקרות או"א עד שיטעום טעם דגן כו' (והגם שי"ל שבחינה זו נמשך בהם מצד המזל המכה בהן ואו' להן גדל וכמ"ש ממגד תבוא' שמש כו' ומזל של פירות ותבוא' גבוה יותר ממזל דעשבי', עכ"ז גם מהכח המצמיח יש בהן הארה מבחי' עליונה יותר כדמוכת בזהר וכנ"ל) ולכן להיות המשכה שמפנימיותו צ"ל ע"י העלא' מ"ן והוא ע"י

אגה"ק ד"ה איהו וחיהו : ס"כ (קלב, א ואילן), וראה לקו"ת נצבים ג, ד, נב, ד, וד"ה זורע צדקות : אגה"ק ס"ח (קיג, א).

חיצוני' הכח המצמיח דהיינו : בכת"ב ב : חיצוני' נשיש בהם טו"ר וגם בשרשן הם גבוהים יותר כמו ה' מיני תבואה שאומרים עליהם בהמ"ו ואין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן שבהם מלוכש הדעת כו', וכן בפרי העץ היין משמח אלקים ואנשים ושמן יצהיל פנים וגורם חכ' כו' אשר כ"ז מורה שבשרשן הם גבוהים יותר מבחי' העשבים העולין מאליהן שאינו רק מאכל בהמה וא"כ גם בהם מלוכש הארה מפנימי' כח הצומח ולמעלה מבחי' הארה המתלבשת בעשבים שהוא הארה מבחי' חיצוני' מכה המצמיח) דהיינו.

כמארו"ל אין התינוק יודע לקרות : ברכות מ, א.

המזל המכה בהן : ב"ר פ"ג, ה, וראה אגה"ק ס"כ (קלב, א), ס' מאמרי אה"ן על מארו"ל ע' קלה, ועוד.

זריעת הגרעין שגרעין בארץ וכלה כל כוחם כח הצומח שבארץ ונתאחד והיו לאחדים. ועיני יוציא כח הצומח את פנימיותו ומשפיע * חיות להוציא הפרי כעין הזרע כו' משא"כ להמשכה חיצוני 'א"צ העלא' מ"ן ונמשך מעצמו כנודע הכלל הזה ג"כ בהמשכת עולמו' עליוני'. והנה העיקר הטעם מה שהגרעין הוא העלא' מ"ן לעורר הגילוי מהאר' פנימיות כח הצומח (עמ"ש ע"פ הבאים ישרש יעקב) הוא לפי שבגרעין נתלבש הארה זו של פנימי' כח הצומח, שהרי הפרי והתבואה גדלו ע"י כח הצומח א"כ מלוכש בהם כח זה, וזהו ענין אור זרוע שע"י שהוא זרוע היינו אור כח הצומח שנתלבש בגרעין הנ"ל הוא זרוע בארץ. ועיני נמשך גילוי גבוה יותר מההארה הגמשכת מהכח הצומח לבדו שלא ע"י זריעה כנ"ל, וכמ"כ יובן הנמשל למעלה שנש"י הם בבחי' אור זרוע וכמ"ש זרועתי את ב"י כו' וזרועתי לי בארץ כו', ועיני נמשך גילוי פנימי' אלהותו ית' שלמעלה מעלה מההארה המתלבשת להחיות העולמות שצומצם ומוסתר במאד מאד, דאף שמבואר למעלה בענין כארץ תוציא כו' שהכח הזה שבמל' שרשו גבוה מאד, הרי מ"מ הוא בבחי' סובב ומקיף על הנברא, אבל ההארה המתלבשת בפנימי' הנברא הוא מצומצם ומוסתר בתכלית, אבל נש"י ממשיכי' גילוי אור א"ס ממש להיות בגילוי ממש.

ד) והנה דרך פרט יש חילוק בדברים הנורעים ג"כ בין זרע שדה לזרע גינה, שרוב זרעוני גינה אין נאכלים וכן באילנות הגרעין אינו ראוי לאכילה, והצמיחה של הפרי היא משובחת יותר מהזריעה, משא"כ בתבוא' שהצמיחה כעין זריעה רק שהיא בתוס' וריבוי וכו', והיינו לפי שבהגרעין בא ההארה בהגשמה יותר עד שאינו נאכל כו' לכן זה הוראה שמלוכש בו כח פנימי יותר שכל דבר הגבוה יותר נמשך ומתלבש בבחי' הגשמה דוקא וכמ"ש בביאורו' פ' גח בענין ועבד איבין ורבי זרעין, ולכן נש"י נמשלו לזרע' שהם זרע האילנו' שזרע' גרעין ונצמח אילן בפירות משובחי' שהגרעין הנטוע אין לו ערך כלל לפי הנראה ממנו לגבי הפרי כו', ואעפ"כ צומח ממנו, לפי שבאמת מ"מ יש בגרעין כל כח הפרי רק שהוא בהעלם כו' שלפי שהוא בהגשמה ע"כ דוקא מלוכש בו כל עיקר הכח כו' (כמ"ש ע"פ הבאים ישרש הנ"ל) כך ע"י זרע' נש"י בגופי' יהי' לע"ל צמיחת אור עליון מא"ס ב"ה ממש הגם שאין ערך כלל הזריעה לגבי הצמיחה אלא שהוא כמשל הגרעין שבאמת יש בו בהעלם כל כח הפרי, וכך שכר המצוה נמשך ומלוכש בהעלם בהמצוה (ומה שפי' המק"מ בוהר ר"פ גח דהגשמו' נקראו איבין אשתמיטתי' הגמ' קישות

ומשפיע חיות : בכת"י ב : ומצמיה.
ע"פ הבאים ישרש : תויא נה, ב.
בביאורו' פ' גח : ה, סע"ב ואילן.

המק"מ בוהר ר"פ גח . . איבין : ברמ"ז שם : איבין הם נשמות . . פרי העץ כו', הובא גם בלקו"ת האינו עו, ד, וראה אה"ת פינתס ס"ע אירג.
הגמ' קישות שהחיע באיבה ע' בערוז : חולין סו, סע"א. עורך ערך אב.
ראה גם בהערכים שבסי' החקירה להציץ ערך אבו (צא, רע"ב).

שהתליע באיבה ע' בערוך דאין הפי' כמ"ש המק"מ ודו"ק). והו עיקר פי' אור זרוע לצדיק, דהפי' הפשוט הוא כך שאין לתמוה על ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא, ולמה יאחר השכר, ולכאורה מה הי' חסר לצדיק אם ביומו יתן שכרו, ולזה א' אור זרוע דכמו הזרע דבר מה הנה ע"י שהוריעה טמונה בארץ אף שיש תוחלת ממושכה עד שיגדל ויצמח הוריעה, אך עי"ז תוציא השדה זרע רב, כן אור והשכר של הצדיק ע"י שהוא בדרך זריעה ואינו מתגלה מיד כ"א לע"ל עי"ז יגדל ויצמח השכר יותר מאם קבל שכרו מיד, וא"כ לפי"ז בא הפסוק להורות איך השכר עכשיו בבחי' העלם וזריע', ולזה שייך יותר משל זריע' הגרעין שממנו נצמח הפרי העץ שבא בבחי' העלם ביותר ועיכוב זמן רב, שהרי א"א שתצמח הפרי מזריעת גרעין התפוח עד שמתחלה יתגדל האילן בריבוי ענפי' ושרשי' המשתרשי' בארץ ועד אחר כמה שנים שנתגדלו ונתרבו הענפי' יוצא מין תפוח בראש האילן, וכמו התמר דסליק לע' שגין וכת' צדיק כתמר יפרח כו' משא"כ בזריע' התבוא' שא"צ שהות כ"כ מומן הוריעה עד זמן הקצירה, אבל בזאת יש בו מעלה יתירה מבזרעוני דגן שאם שמשתהא זמן רב אך אח"כ ימצא בו פרי שנמצא בו בחי' עונג וטוב טעם כנ"ל * ועמ"ש במ"א בענין שמיני עצרת מזה, והוה שס"ת אור זרוע לצדיק כו' הוא עקיבה להורות על שהשכר והגילוי בא בעקב וסוף וכמ"ש במדרש ע"פ והי' עקב תשמעון אבל שכרו בעקב אני נתן לכם דהיינו מטעם הנ"ל שמה שהוריע * הוא מין שמשתהא יותר עד שגדל ונצמח יהי' הפרי מעולה ומשובח יותר כו', אולם במ"א נת' איך באמת אין כל המצות שוים שיש שהן כמו זרע התבוא' ויש כמו זרע הפירות כי כל המיני' שלמטה יש דוגמתן למעלה בארץ החיים כו', ועי"ז נא' וכנגה זרועיה תצמיח כו' ואור זרוע לצדיק, אך עכ"פ המכוון מכל הנ"ל בענין אור זרוע כו', הוא כי להיות הארה והחיות הנמשך להחיות העולמו' תחתוני' בי"ע הוא רק הארה בעלמא, וכמ"ש הודו על ארץ כו' כי יש ריבוי השתלשלו' עד שנמשך למטה, ולזאת כדי שיהי' גילוי אא"ס ממש למטה נזרע בהם נשי' שהן בחי' אור זרוע כו', ועי' שהאור זרוע

התמר דסליק לעי' שנין : זח"ג טו, א, כו, א. ראה גם לקו"ת בחוקתי מט, ד. כנ"ל : בכתי' ב : כו'.
 במ"א בענין שמיני עצרת : הובא גם בלקו"ת בחוקתי שם. וראה ד"ה היס ראה — בלקו"ת צו טו, סע"ד (ובהביאורים לשם שלא נדפסו לע"ע, ושם : כל מה שמשתהא הנשמה בהיותה בעיבור תהי' שלימה יותר לפי שתאכל יותר ממה שאמו אוכלת כו').
 וד"ה ביהשמע"צ בס' מאמרי אדה"ן עה"ת ח"ב ע' תרפז.
 שס"ת אור זרוע . . עקיבה : הקדמת ס' אור זרוע, לקו"ת להאריז"ל עה"פ — תהלים צו, ועוד, וראה גם אגרות קודש כ"ק אדהאמיצ ע' רפא, יהל אור ע' שגב וע' שגד, לקושי שיחות ח"ו ע' 349. וראה להלן בסיום המאמר.
 שהוריע' הוא מין שמשתהא יותר : בכתי' ב : שהוריעה משתהא זמן רב יותר. במ"א נת' . . המצות זרע התבואה . . זרע הפירות : ראה גם אוה"ת בראשית מו, רע"ב, סה"מ תקס"ד ע' קמה. אוה"ת פינחס ע' אריב ואילך.

א ו ר ש י ר ה ש י ר י מ התורה תתקנה

יצמיח אח"כ גילוי אא"ס ממש ופנימי אלהותו ית' ולא האר' בעלמא המתלבשת בחיות העולמו'. ע"כ * הגיה ותוס' ביאור.

ה) והנה כמו שבזריעת הגרעין בארץ הגשמי צריך מתחילה לחרוש את הארץ היטיב בכדי לרפח את הארץ כי חרישה מרפי ארעא, ובאל' יאבד הגרעין בארץ לגמרי (וגם צריך למטר ללחלח את הארץ והרה את הארץ ואו הולידה והצמיחה) כמ"כ קודם הזריע' של נש"י בבחי' וע"ט בקיום כל המצות מעשינו' צ"ל קודם לכן בחי' סומ"ר שהוא בחי' חרישה לנה"ב (ולכאורה משמע דכונתו שנה"ב היא בחי' הארץ שבה נזרע נש"י וכן נת' ע"פ האוינו השמים כו', ובחי' כח הצומח שבה היינו ממה שנפל בשבה"כ אורו' וניצוצי' דתוהו, וכמ"ש ע"פ ויהי בשלח פרעה, וזה לכאורה נגד מש"ל בפ"י וכגנה זריע' תצמיח שהוא בחי' פנימי המל' וכדלקמן בהביאור, אך באמת שני הדברים אמת, כי הדברים כפולים ששרש התהוות נש"י מיחוד ז"ב זהו ענין זריע' למעלה בפנימי המל', וירידות והתלבשות נש"י בגופי' זהו הזריע' בנה"ב ועי"ן יהי' הצמיחה ביתר שאת בחי' גילוי אורו' דתוהו) וזהו * אשריכם זרעי על כל מים, פי' כי יש מים עליונים נהר יוצא מעדן כו' ויש מ"ת היינו ומשם יפרד, וישראל זרעי' על ב' בחי' מים אלו, כי בשרשן הם הזריעה על מים עליוני' כמ"ש בעבר הנהר ישבו אבותיכם, היינו בחי' מעיין יוצא מבית ה', וכנדוע ענין אור מים רקיע, ואח"כ זריעתן בגוף ונה"ב היא על מ"ת להמשיך הצמיחה אפי' במים תחתוני', ובאמת הא בהא תליא דלפי ששרשן מבחי' אור זרוע וכו' ע"כ ביכולתן להמשיך אפי' למטה להפוך את כל המדות רעות ולבטל את כל הרצוני אשר לא לה' המה ולא יהי' לו רצון אחר כ"א לה' בלבד להיות לב נשבר ונדכה כו', ואז יכולים להמשיך אח"כ בבחי' וע"ט גילוי אא"ס ב"ה למטה שהוא בחי' צמיח' בתוס' וריבוי שנעשה ע"י בחי' הזריעה של נש"י במצות מעשינו' שעושי' למטה (והתו' היא * כמ"ש יערוף כמטר לקחי כו' שמלחלח הארץ ועי"ן והולידה והצמיחה כנ"ל וכמ"ש ע"פ האוינו) וזהו ואל קין ואל מנחתו לא שעה מפני שקין הוא מארי דרוגין שלא הי' בחי' סומ"ר להפוך את כל המדות רעות שהוא בחי' חרישה כנ"ל ולכן לא

ע"כ . . ביאור : בכמה כתי' ליתא, וראה להלן.

ה) והנה : מכאן ואילך חזור ללשון המאמר דלקו"ת לה, ד (נדפס לעיל ע' תתקמח).
— וכאן בתוס' הגהות, ובאחרים מהכתי' אין מסומן כאן אות ה'.
ע"פ האוינו השמים : לקו"ת ע"י, ג.
ע"פ ויהי בשלח : תו"א סא, א.
וכדלקמן בהביאור : ראת לקו"ת שה"ש מ, רע"א, סה"מ תקס"ח ח"ב ע' תריח ואילך, ולהלן בהקצורים ד"ה : ביאור ס' מלכות.
וזהו אשריכם : מכאן עד תיבת : למטה (בשו"ה : מבחי') — נמצא בכמה כתי' (כענין בפ"ע) להלן בסיום המאמר, וראה הערה הבאה.
שו"ה מבחי' — להפוך את כל המדות : המשך לשון הלקו"ת דלעיל : חרישה לנפח"ב להפך את כו', וראה הערה שלפניי'.
היא : בכתי' ב : היא בחי' מסר.

הי' ביכולתו להמשיך אור ה' למטה ע"י הוריע' שלו במנחתו כו'. משא"כ
הבל שהי' בבחי' סומ"ר בתכלית כתיב בו וישע ה' אל הבל ואל מנחתו, ופי'
וישע ע"ד ומצמיה ישועו' כו', והו' שלעתיד כתיב בחריש ובקציר תשבות
שלא יצטרכו עוד לבחי' חרישה הנ"ל מאחר שלא יהי' כלל בחי' רוח הטומא'
וקליפו' כמ"ש ואת רוח הטומא' אעביר מן הארץ, והו' עתידי' צדיקים שיא'
לפניהם קדוש כו' היינו ע"י שימשיכו בחי' אא"ס ב"ה למטה שהוא קדוש
ומובדל למטה (וגם על לע"ל ארז"ל עתידה א"י שתוציא גלוסקא' וכלי מלת,
פי' גלוסקאות הוא מבחי' אור פנימי' וכלי מלת הם בחי' אורו' מקיפי' ולא
יצטרכו להמשיכן באחדל"ת בהעלא' מ"ן כ"א מעצמן יצמיחו ויציצו כל בחי'
או"פ ואו"מ שירדו מלמעלה בלי אחדל"ת כלל, והיינו עוד גילוי עליון מבחי'
שאינ' אחדל"ת דהו"מ מגעת שם כלל, ולכן בזה לא שייך זריעה כ"א מעצמם
יצמיחו וכו', רק היינו אחר שיהי' הצמיחה שע"י האחדל"ת אזי עתידה א"י
שתוציא גם מה שלמעלה מאחדל"ת וע"ז נא' כן ה' יצמיח צדקה ותהלה כו'
ע"ד השמי' החדשה כו' אשר אני עושה, והו' שמתחלה נא' כי כארץ תוציא
כו' וכגנה כו' שזהו בחי' אחדל"ת ואח"כ כן ה' יצמיח כו' מעצמו, וז"ש כן
יעמוד זרעכם ושמכם שזהו בחי' האדל"ת וכמ"ש במ"א באריותו).

ועם כל הנ"ל יובן הפסוק ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו' שגדלה
מעלת נש"י על בחי' התורה כי הגה אף שאורייתא מח"ע נפקת, עכ"ז
כשנמשך ובלבחי' דבר ה' זו הלכה, וכמ"ש מל' פה תושבע"פ קרינו לה כו'
וכל פרטי הלכות שנק' שערך כעדר העינים כו' שהם עד אין קץ כשיהי' כך
יהי' הדין כך וכמ"ש ועלמות אין מס' שהם הלכות כנ"ל אזי אין בהם תוס'
וריבוי רק כפי ההלכה שנמשכה בבחי' דיבור העליון כו', וכמו המלאכים
שנמשכו' מבחי' דבר ה' וברוח פיו כ"צ אין בהם ריבוי ותוס' כלל רק הם
תמיד במדריג' א', ולזאת אין בהם פו"ר כו', משא"כ נש"י הם דייקא ממשיכי'
תמיד בחי' או"ס ב"ה למטה ע"י מצות מעשיות שעושינ' בבחי' ריבוי ותוס',
זכמ"ש אלה המצות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם שהם הם הממשיכים
בהם חיות מאא"ס ב"ה כו' וכמ"ש ועשיתם אתם כו' (וכמ"ש במ"א בענין ר"ע
שהי' דורש על כל קוץ כו', שהוא הי' יכול להמשיך גילוי מבחי' פנימי'
תושב"כ בתושבע"פ, וזה לא נתגלה לכל שאין אנו יודעי' * דרשות של הקוץ כו',
וזהו ענין והאיתנים מוסדי ארץ איתנים תנאים כו', והו' שסופי תיבות אור
זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה הוא אותיו' עקיבה שהי' מבחי' אור זרוע הנ"ל
ע"כ המשיך גילוי פנימי' כו').

ארז"ל עתידה א"י שתוציא: כתובות קיא, ב. וראה לקו"ת בחוקותי ג, א.
יעמוד זרעכם... במ"א באריות: תו"א ב, ד. לקו"ת שה"ש ג, ב. ועוד.
במ"א בענין ר"ע: ראה תו"א ג, רע"ד. סה"מ אתהלך לאוניא ע' מו.
יודעי' דרשות של הקוץ: בבחי' ב: יכולים לדרוש על הקוץ.

א. **פעם** תורה חתן ונש"י כלה. ופעם להיפך. כנ"י מל' שבפנימי* הוי"א. בחכ' פנימי עומק המושכל (אובנתא דליבא) וחיצוני' המלוכש במר"ד, וכן במדות, ובהשתלשלו' רק חיצוני' העילה מלוכש בהעלול, וא"כ מחכ' רק חיצוני' (א"כ אף בתשבע"פ שהוא מקבל מח"ע שהוא * רק חיצוני' היינו מאתי' תשב"כ כו' כנו' ע"פ תו' צוה כו' שמ"ע תקס"ז).

ב. **אכן** שרש נש"י מפנימי' החכ' (ישראל עלה במח' ביאור שני דיונתי כי מלאכים מזיווג רוחני שהוא ער"ע חיצוני' משא"כ נשמות זיווג גופני טיפה לגבי דיבור (וכן להכימא ברמיזא לכן יונתי מראיך ראי' עשי' כמו רמיזא) ולכן מוליד' ומלאכי' רק התנוצצות (ר"ל התנוצצות ע"ד הארה כו' אבל הולדה מהות המאור ולא הארתו זהו מעלת אור זרוע על צמחה כו') אבל עומדים דומם אין שתי שליחות.

וזוהו ס' מלכות מל' פה דיבור נחשמ"ת ועלמות נימין, אחת היא פנימי' המל' יונתי עיניך יונים השפע' עשי' הסתכלות ש"ע נהורין אחת מאחד תאומתי כתר א', ושלימות עטרת בעלה לגביו * מנורה, זהו לא * מאנא רעו"ד ט' שעות וממילא תורתן משתמרת כי התורה כלה ומקבל מבחי' זו (שממשיך פנימי' וע"י חוזה נישואין וי"ל דהיינו שעטרה לו אמו שנק' כנס' אמו ומשפיע לתורה כו') אבל מי שאין לו רעו"ד זו חיצוני' מל' מקבל מתורה.

ביאור ס' מלכות: בכמה כתי' ליחא כותרת זו. מכאן ואילך הוא קיצורים להביאור (השני) דלקו"ת שה"ש לט, סע"ג ואילך. סה"מ תקס"ח ח"ב ע' תר"ד ואילך. שבפנימי' הוי"א: בכתי' ב: שמפנימי' התורה הוא הוי"א. אובנתא דלבא: בכתי' ב: כאן: אומנתא דלבא. (וצ"ל כפנימי' — כבגמי' ע"ז כה, ב. וראה מגילה כד, ב).
שהוא רק חיצוני': בכתי' ג: זהו רק מחיצוני'.
ע"פ תורה צוה... תקס"ז: בכתי' ג ליחא חיבת — תקס"ז, ראה ד"ה זה בלקו"ת ברכה צד, א ואילך (ועי' בהמובא ברשימת הבתי' — בסוף הלקו"ת הוצאת תשד"מ — שהוא משמע"צ תקס"ח. ומ"מ אינו טעות מעתיק כאן, כי מאמרי תשרי נקראים בכ"מ ע"ש השנה שלפני, ועי' הערת כ"ק ארמו"ר שליט"א בסה"מ תקס"ב ע' 1 ו הע' 3. בסו"ס תקס"ז ע' שסז — גרס"ג מאמר שני ע"פ תורה צוה משמע"צ תקס"ז).
(ישראל... ביאור שני דיונתי: בכתי' ב המוסגרים הם על החיבות: (ביאור שני דיונתי).

ביאור שני דיונתי: לקו"ת שה"ש יט, ב.
ד"ל התנוצצות: ראה גם בהגהה בלקו"ת שה"ש שם לט, סע"ד.
נחשמ"ת: = גובלות חכמה שלמעלה תורה.
לגביו מנורה: כ"ה בכתי' א. ובכתי' ב: לא לגבי מקורה.
לא מאנא רעו"ד: בכתי' ב ליחא. ובכתי' ג: לא מאנא לגבי' והו רעו"ד. בכתי' ד:
כתר א' לא מאנא לגבי מנורה וזהו רעו"ד. ומ"מ נראה כאן טעות מעתיק.

תתקנח אור שיר השירים התורה

ר"ע הי' דורש על כל קוץ כו' כי הי' מבחי' זרוע לצדיק כו' ע"כ חתן לגבי תושבע"פ וממשיך לה כו' *

ס' מלכות צ"ע בלמרכה המשרה.

ת'ומת דלולב הם בחי' תאומתי ושרשן מ"ה וב"ן דע"י שהם כחדא ממש וצ"ע בטור ברקת סי' תרמ"ה.

בלק"ת ד"ה ששים המה מלכות, דרוש הראשון

א) קיצור מזה מובן שהנשמות הם למעלה במדרגה מבחינת התורה (ה') וכ"מ בתד"א ח"א ס"פ י"ד אבל אני אומר ישראל קדמו כו' שנאמר ראשית תבואתה ואף שהתורה נאמר בה הי' קנני ראשית דרכו צ"ל ישראל הם כמו בכורים שקדמה לתרומה הנקרא ראשית וכ"מ במד"ר פ' לך לך רפ"ו ע"פ כבכורה בתאנה בראשיתה ראיתי אבותיכם, וכן פי' בלק"ת בד"ה יונתי בחגוי הסלע ספ"א וז"ל כי יש ב' בחינות האחד חלק הנשמה המלוכשת בגוף וע"ז אמרו תלת קשרין כו' ישראל מתקשראן באורייתא כו' אבל הבחינה הב' היא הנשמה שלמעלה בבחי' מקיף ע"ז אמרו שנקראי' ראשית תבואתה

א' * היא יונתי ע' תד"א ח"א תורה וישראל שיש' גבוהין ואעפ"כ יש' מתקשרן באורייתא כמו זווג גופני עצמיות מ"מ יש מעלה בזווג רוחני ע' ד"ה והריחו, זהו קלמין לבני כו'.

ר"ע הי' דורש: ע"כ הקיצורים, ומכאן ואילך רשימות השייכות לד"ה זה. כו': בכת"י ב: כנ"ל.

בלמרכה המשרה: בכת"י ב: דלמרכה. דאה ד"ה זה בסי' מאמרי אדה"ז על גביאים ע' ס ואילך, וכיארורו ד"ה שלום לרחוק ולקרוב — ע' קסט ואילך, (ושם ע' ו ע' קע — עה"פ ששים המה מלכות).

ת'ומת דלולב: דאה גם לקו"ת סוכות פב, רע"ג. יהל אור ע' שלהו. בלק"ת ד"ה ששים: גודפס מגוכייק 1065 קלג, א. (נמצא גם בכת"י מעתיק 6

גב, א.)

ד"ה ששים: הראשון: לת, ב. גודפס ג"כ לעיל לפני מאמר זה.

בלק"ת בד"ה יונתי: שה"ש טו, ד.

א' היא יונתי: קטע זה רשום בגוכייק באותיות קסנות בהדפוס שלפני המאמר. ע' ד"ה והריחו: סה"מ תקס"ב ח"א ע' סב, ח"ב ע' תקצה.

קלמין לבני: ב"ר בתחילתו: משל למלך שהי' נשוי למטרונה אחת ולא הי' לו ממנה בן פעם אחת נמצא המלך עובר בשוק אמר טלו מילנין וקלמין (במפרשים: ירו וקסת) זו לבני... שצפה המלך שהוא עתיד להעמיד ממנה בן.

הוא ראשית ומקור התורה, ור"ל שהתורה נקראת תבואתה חטה כ"ב אתון דאורייתא עיין בד"ה שבת שבתון ספ"ג שהו ענין ואספת דגנך תירושך ויצהרך והיינו ממש כדברי תד"א הנ"ל דדייק לה שהנשמות קדמו מדכתוב ראשית תבואתה כנ"ל, ועמש"ש בד"ה יונתי בהביאור מה שהנשמות קדמו לפי שעלו במחשבה הקדומה כו' אך השייך לכאן והו כמש"ש בביאור השני פ"א כי גובלות חכמה שלמעלה תורה, מבחינת גובלות לבה, אבל הנשמות שרשן מעצמיות חכמה עילאה שלכן נקראו בנים אתם כו', ועצמיות החכמה דבוקה בכתה, ולכן הם ראשית תבואתה שמבחי' גובלות חכמה וע' בד"ה ביאור כי תצא ספ"ב.

קיצור מההגיה, הנשמות קדמו לתורה י"ל ע"ד בכורים שקדמו לתרומה, כי תרומה אחיות תורה מ' היינו תורה שניתנה למס יום, ונקראת ראשית תבואתה, תבואתה היינו התורה שנקרא דגנך תירושך ויצהרך, ושרשן גובלות חכמה שלמעלה תורה והנשמות שרשן מעצמיות החכמה ועמש"ש בד"ה כל המשמת את הזתן, מענין זה ע', והו א"ת מורשה אלא מאורסה, הרי אמרו תלת קשראין כו', ויובן ע"פ מ"ש אור זרוע לצדיק, פי' שהנשמות הנקראים בשם צדיק כמ"ש ועמך כולם צדיקים (עיין זח"א פ' ויחי דרמ"ח סע"ב בגין דאינון אחיין מסטרא דמלכא מסטרא דדכורא כו' ועל דא וצדיק יסוד עולם כו') נקרא אור זרוע, זרוע דוקא (ה' ור"ל כמו ע"י זריעה נצמח עצמיות הפרי ממש כמו שזרעין גרעין ונצמח תפוח, ונשמות נק' פירות האילן כך ע"י הנשמות נצמח גלוי עצמיות חכמה עילאה ממש שבתוכה מלוכש אור א"ס, ולא רק הארה בעלמא כמו בסדר ההשתלשלות בסדר ההשתלשלות זהו רק ע"ד הארה בעלמא מבחי' שם, ע' בסידור בד"ה אחרי ד' אלקיכם תלכו, והארה דהארה ע' בת"א פ' וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה, לא כן ע"י הנשמות בקיום המצות נמשך אשר אנכי מצוך ולא הארה, ע"כ נקראים אור זרוע, שהאור בא בדרך זריעה שע"י הזריעה נצמח עצמיות הדבר ממש ביתר שאת מזריעת הגרעין כו', וכך ע"ד"מ ע"י טפת זרע האיש באשה מוליד בדומה לו ממש כו', ונמשך * ע"י רעו"ד אחת היא, ואח"כ ולכבודי בראתיו תשבי"כ יצרתיו תשבע"פ, ישועות ש"ע גהורין י"ל צמיחה מאור הזרוע ז' פעמי' מ"ט וך אותיות או שין ג"ר ע' ז"ת, בן פרת המבורך, קין עובד אדמה חיי שעה והעיקר מטע כו' שבוה מרומז יותר הצמיחה בשינוי נפלא למעליותא, תשבע"פ, מה דבור הארת ח"ע ולא עצמיות ח"ע, והיינו שנק' מאורסה,

בד"ה שבת שבתון ספ"ג : לקו"ת יוה"כ סט, ד.

בד"ה ביאור כי תצא ספ"ב : לקו"ת לו, א.

בד"ה כל המשמת את הזתן : סה"מ תקס"ב ע' נו ואילך (וביאורו שם ע' סב), אה"ת סידור (תפילה) ע' רלט (ובהנממן בשוה"ג שם).

בסידור בד"ה אחרי ה': כג, ג ואילך.

בת"א . . בד"ה ויקח : כה, ג.

ונמשך . . בתשבע"פ : קטע זה דשום כגו"כ"ק באותיות קטנות מהרגיל.

תתקם אור שיר השירים התורה

ובאירוסין אין מאיר כלל עצמיות ח"ע כו' וע"י נש"י אור זרוע יומשך גלוי עצמיות ח"ע היינו פנימי' התורה יאיר גלוי זה בהשבע"פ.

קיצור ב' אור זרוע לצדיק שהנשמות שרשן מבחי' צדיק יסוד עולם, שלמעלה מבחי' מ' ועיין בוח"א בהקדמה דף י"ג סע"א ע"פ העמוסים מני בטן, ונק' זרוע שענין נצמח עצם המהות, ולא הארה בעלמא, ע'י, והיינו כי העולמות נמשכים מבחי' מל' מלכותך מל' כל עולמים היש מספר לגדודיו (ע' בד"ה מי מנה פי"ג בענין כחול הים אשר לא ימד ולא יספר ובד"ה וידבר אלקים דעשה"ד ספ"ב בענין המוציא במספר צבאם וע' בת"א בד"ה רני השמחי דרוש השני בענין וצדקתך ירננו), ואינם בערך עולם האצילות, (כי אצילות גלוי ההעלם ויאצל כו' משא"כ הבריאה יש מאין והיינו ע"י הפרסא המפסקת בחי' שמש ומגן ופרסא זו נמשך מבחי' מ') איתו וחיהו וגרמוהי חד, וברבוי הצמצומים בעשייה נראה כאלו הם יש ונפרד לגמרי (והיינו ע"י רבוי המסכים שמתהוים מבחי' פרסא הנ"ל, ולכן מזה נמשך מה שאמר מפלגך ולחתא, ונמשך מבחי' הרקיע המבדיל כו'.

קיצור ג' מהתגהות, היש מספר דוגמת חול הים אשר לא יספר מפני הים עליהם מלמעלה, וצדקתך ירננו, והנה אצילות גלוי ההעלם ובריאה יש מאין מחמת הפרסא ותו מפלגך ולחתא ע"י יהי רקיע ויהי מבדיל) ואין ערוך המספר לגבי בעע"ג, ובכדי שיהי' הגלוי למטה מהפרסא כמו למעלה, נזרוע הנשמות, ששרשם מהיסוד שלמעלה מהפרסא, וגם בכח הזריעה ע"י המצות ממשיכים גלוי מעצמות אור א"ס (ה' זהו ע"ד מ"ש בלק"ת פ' דאה סד"ה כי תשמע בקול, פ"ד בענין לעשות הישר בעיני ד', ושם ענין בן פורת יוסף אותיות תופר שמחבר הב' דיעות שלמטלמ"ע ומלמעלמ"ט יהיו שוין, ואמנם חיבור זה ע"כ נמשך מבחי' שלמעלה מב' הדיעות והו' שהקב"ה דוקא מווגז זיווגים כמ"ש

בג' נוכ"ק בשוה"ג: אחד ה' אברהם ארז"ל כמו הוי' אחד ושם הפי' התחברות ע"ק וז"א כמ"כ פי' אחד ה' אברהם שבחי' מזליה האיר בהנשמה שבגוף והיו מחוברים, עד"ז פי' אחת היא יונתי, והו' באחד לחדש השביעי ממשך כמו כן הוי' אחד חיבור ע"ק וז"א, ועד"ז ומי כעמך ישראל גוי אחד חטיבה א' ועמ"ש בד"ה ענין הברכות אות ג' בפ"י אחד ה' אברהם השתות.

ע"י מאורסה עוסק בתורה לשמה ממשיך בהתורה ג"כ עצמיות ח"ע.

בד"ה טי מנה פי"ג : לקו"ת בלק טו, ד ואילך.
ובד"ה וידבר . . . ספ"ב : לקו"ת במדבר טו, א.
בת"א בד"ה רני ושמחי : לה, א.
בלק"ת . . . כי תשמע בקול פי"ד : כג, סע"ד ואילך.
ארז"ל כמו הוי' אחד : ב"ר פלי"ת, ה, וראה בכ"ז אה"ת נ"ך ע' תכו, וראה גם שם ע' מב' אה"ת ר"ה ע' אשיג.
בד"ה ענין הברכות פי"ג : אה"ת בראשית כרך ג' תקנו, ב.

אור שיר השירים התורה התקסא

בת"א סד"ה משה ידבר, שלפי שמשה היה שרשו ממ"ה דא"ק יוכל להמשיך הגלוי למטה כמו למעלה, וע"ש שזהו כי אל דיעות, שבשם אל שהוא תיקון הראשון מי"ג ת"ד הוא כולל הב' דיעות כו', ועמ"ש בביאור האיזו דתקס"ז שזה התוספת אור עד שיומשך הגלוי למטה צ"ל נמשך מבחי' עצמות אור א"ס ממש שלמעלה גם משורש המ' והו' כל הנקרא בשמי כו'.

קיצור ד', ההמשכה למטה ע"ד לעשות הישר בעיני, ואפ"ל זהו פי' אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, ומקור ההמשכה מבחי' כי אל דעות, כל הנקרא בשמי ע"י, והו' זרוע צדקות ומצמיח ישועות ש"ע נהורין, וישע ה' (ש' ג"ר דעתיק ע' ז"ת, והו' למעלה מבחי' הוקם על מאה ברכות כמנין על שם הג"ר נחשבים באות למד לומר שהם כלולים מידו וכאן הם אות שין נמצא כל א' כלול ממאה, והלמד זהו רק חלק עשירית מן שין בחי' מל' דכח"ב, ואפ"ל שהם למעלה מאצילות ע"כ משם נמשך שיהי' גלוי אצ"י בבריאה, בן פורת יוסף (ה' והיינו ע"י שהיסוד ממשיך מהעצמיות ותשב באיתן קשתו ע').

ב) וזהו כוונת הברכה, ברוך אתה כו' אשר קדשנו במצותיו כו' (ה' והנה האור הזרוע לצדיק ארו"ל שזרעו בגן עדן דהיינו ענין ויגיהו בג"ע לעבדה ולשמרה, שהם קיום המצות, ויש כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיחה, שהגם שזרוע האור יש בו מעצמיות המוח עכ"ז כדי שיצמח ממנו האור זהו ע"י כח הצומח שהוא בבחי' ארץ מ' כי געוץ סופן בתחלתן כו' ונמצא הצמיחה היא ע"י ב' דברים הא' ע"י הזריעה הב' ע"י כח הצומח שבארץ כמ"כ בענין אור הזרוע לצדיק הוא ע"י אור הזרוע ביסוד וע"י שנמשך ממנו במ' וכמ"ש בזה"א ד"ג סע"א הנ"ל סעיף א' שזרוע בתוך ארץ תפק, ואולי זהו אמרה שבת כו' כנס"י יהיה בת זוגך כי ביום השביעי היינו ג"כ יסוד כמ"ש בזה"א פ' בראשית דמ"ז ע"ב, וא"כ זהו אור זרוע לצדיק וכנס"י היא מ' יהי' בת זוגך שבה ועל ידה נצמח האור הזרוע וכמ"ש בענין חיבת נח, וז"ס יראת ה' אוצרו כו', והגם שכאן מפרש שכנס"י זהו אור זרוע לצדיק מ"מ הענין שהנשמות כלולים מב' הבחינות כמ"ש בזה"א ויחי דף רמ"ה.

קיצור ה', האור זרוע בג"ע, כי הצמיחה ע"י האור הזרוע וע"י ג"ע הינו מ', והו' כנס"י יהיה בת זוגך, שהנשמות כלולים מיסוד ומ', והנה בזריעת הגרעין בארץ צריך מתחלה לחרוש את הארץ (ה' עיין מענין חרישה ברה"ש ושאתם מים

בת"א סד"ה משה ידבר : תו"א סה, ד ואילך.
בביאור האיזו דתקס"ז : סה"מ תקס"ז ע' שסב ואילך.
וישע ה' ש' ג"ר ע' ז"ת : ראה גם אוה"ת תנוכה רצג, סע"א. וארא ע' קסב.
ובענין הוקם על — תו"א כו, א, אוה"ת נ"ך ע' ג.
וכמ"ש בענין חיבת נח : ראה אוה"ת נח סה, ב, סו, סע"ב.
בר"ה ושאתם . . . פ"ב : לקו"ת סוכות עט, א.

תתקבץ אור שיר השירים התורה

בששון דרוש הראשון פ"ב שזוהו ענין עשיית ובר"ה האזינו השמים דרוש השלישי פ"ה ופ"ה ובר"ה תקעו בחדש דתק"ע פ"ה החרישה ע"י שור ופני שור מהשמאל בחי' לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר וזהו מימי לא קריתי לשורי שורי אלא לשורי שדי וזהו רוב תבואות בכח שור, אך במא"א אות חית סכ"ז כתב חרישה נקרא הזוג והחרישה ע"י שור יוסף וצריך להרחיק את החמור שהוא ערלה עכ"ל והי"נ כ' שור גימט' אבגית"ץ וכ"כ במא"א אות שין סעיף י"ט שור נקרא החסד שבגבורה אבגית"ץ גימטריא שור כו' גם שור סוד יסוד כו' עכ"ל והנה החסד שבגבורה זהו ע"ד גבריאל, וזהו ע"ד הנותן לשכוי בינה, ושרשו באצ"י בחי' ה"ג הנמשכים לעשותה כלי, היינו לעשות יסוד דנוק' כלי שיהי' כלי ריקן בבחי' כוס של ברכה כוס ישועות עיין בת"א ס"פ משפטים בדי"ה לא תהיה משכלה ועקרה כו', וזהו ענין החרישה דמרפי ארעא לעשותה כלי שתקבל הוריעה, וא"כ מ"ש לעיל דהחרישה ע"י פני שור שבמרכבה, זהו ענין החרישה שבנפש הבהמית, ששרשה מפני שור שממש שורש נפשות הבהמות, ומ"ש במא"א שהחרישה שור אבגית"ץ זהו החרישה בנה"א ששרשה ממ' דאצ"י מת שצריך לעשותה כלי ע"ד מקדש אד' כוננו ידיך בלק"ת בפ' נשא בהביאור ע"פ נשא את ראש בני גרשון כו' וע' סנהדרין ספ"ה דמ"ב א' פ"י ורוב תבואות בכח שור ע"ד כל המקבל עליו עול תורה וזהו ג"כ בחי' חרישה שעיי"ז יבוא להוראה שהוא קבלת טפת חכמה עילאה כמ"ש בת"א סד"ה ואלה שמות בניו בענין ששים המה מלכות ששים מסכתות כו' ושם תנאים הם איתנים כו' פלגשים אלו ברייתות יעו"ש לפ"ז יש לפרש כאן דששים המה מלכות זהו ג"כ בחי' יחוד מבחי' אור זרוע לצדיק וע"ד אשריכם זורעי על כל מים בד"ה הבאים ישרש, אך אחת היא יונתי בחי' רעותא דלבא עיי"ז נמשך היחוד מבחי' עליונה יותר, שהיא נאמר אחת היא יונתי תמתי, ויש ד' בחי' אחותי רעייתי יונתי תמתי, ומבמ"א אחותי ע"י המצות רעייתי ע"י התורה לכו לחמו בלחמי, יונתי ע"ד עינייך יונים תמתי ע"י רעו"ד בחי' כתר כו'.

קיצור ו' מהג"ה, ענין חרישה ע"י פני שור מהשמאל שמאל דוחה להשפיל א"ע ועיי"ז ורוב תבואות בכח שור, ויש עוד חרישה ע"י בכור שורו בחי' באר

ובר"ה האזינו . . פ"ה נפ"ז : לקו"ת עה' ד ואילך.
 ובר"ה תקעו בחודש דתק"ע : נדפס בס' מאמרי אדה"ו על כתובים (ח"א) ע' עו.
 (נ"ה זה נמצא ג"כ (בשניונים והגהות) באוה"ת דרושים לר"ה ע' אישלו, אך הקטע שאליו מצוין כאן ליתא שם, ועיי"ש ע' אישומ שו"ה לו). וראה עוד בכ"ז אוה"ת ג"ך כרך א' ע' תקצח, כרך ב' ע' תשנז (ומצוין שם למאמר דילן : "ועמ"ש עוד מענין חרישה בהגהות לדיה המה מלכות").

בת"א . . בדי"ה לא תהיה משכלה : עט, א.
 בלק"ת . . בהביאור ע"פ נשא : כא, ב ואילך.
 בת"א סד"ה ואלה שמות : ראה מט, ב ואילך.
 בדי"ה הבאים ישרש : תו"א נג, ג ואילך.
 ומבמ"א אחותי : סה"מ תקס"ד ע' קנו ואילך (ובהוסמן בהמ"מ שם לר"ע קנה).

אור שיר השירים התורה התקסג

חפרה שרים, עוד חרישה ע"י כשור לעול בעסק התורה, וזהו הכנה לבחי' קבלת טפת מ"ד דחכמה עילאה, לפ"ז יש לפרש ששים המה מלכות, היחד ע"י עסק התורה, בחי' אחותי רעיתי, אחת היא יונתי תמתי ע"י רעו"ד ממש"ך ממקום עליון, כי בבחי' אור זרוע לצדיק יש כמה מדרגות כמ"ש הרמ"ז פ' פקודי דף ר"ך שהאור הוא יסוד דאבא ויש בו ד' בחי' אבי"ע שבחכמה כו', ובחי' העליונה שבו זהו חכמה שבחכמה כו' וזהו אור זרוע כו' ע"ש וא"כ ע"י ששים המה מלכות י"ל נמשך מבחי' בי"ע שבאור הנ"ל וע"י אחת היא יונתי תמתי נמשך מבחי' אצילות שבאור הנ"ל כו', עכ"ה), והיינו סוד מרע שצ"ל קודם ועשה טוב (ה' כי עשה טוב זהו המשכת האור הזרוע לצדיק כמובן ממש"ש בזח"ג דק"י ע"ב ע"פ ועשה טוב שכן ארץ והיינו כמ"ש אמרו צדיק כי טוב וכתוב את האור כי טוב והיינו כי האור זרוע לצדיק נמצא ועשה טוב עי"ז ממש"כים את האור כי טוב מבחי' צדיק בבחי' מ' ועד"ז ארז"ל והטוב בעיניך עשיתי שסמך גאולה לתפלה וכמ"ש מזה בלק"ת סד"ה ואתחנן בהקיצור אות ב', ולכן מקודם לזה צ"ל סוד מרע שזהו בחי' חרישה וכמ"ש בזהר מקץ דקצ"ט ע"ב בענין לעברה ולשמרה, אשר ולשמרה היינו שס"ה ל"ת זהו תיקון המ' לעשותה כלי וכוס של ברכה בהדחה ושטיפה, ולעבדה ברמ"ח מ"ע ועשה טוב זהו להמשיך בה מבחי' צדיק יסוד עולם וכמ"ש בלק"ת פ' שלח בד"ה והיה לכם לציצית דרוש השני שהוא עדי"מ כמו טפה ממוח הזכר שמוכרח להתפשט דרך כל הרמ"ח איברים כמ"כ המשכת הביטול מחכמה עילאה בחי' אור זרוע לצדיק נמשך ע"י רמ"ח מ"ע וזהו ועשה טוב.

קיצור זיין, שהסוד מרע זהו חרישה דהיינו ולשמרה תיקון הנק' ואח"כ ועשה טוב זהו את האור כי טוב הנמשך מבחי' אור זרוע לצדיק ע"י רמ"ח פקודין דאינון רמ"ח איברין דמלכא עכ"ה), ולכן ואל קין ואל מנחתו לא שעה, היינו שלא היה צמיחה מהוריעה שלו כי הצמיחה הוא ומצמיח ישועות, ולפי שלא היה סוד מרע, ע"כ לא היה חרישה, לכן לא היה צמיחה, וזהו לא שעה, ובהבל וישע ד' אל הבל לפי שהיה מהביל עניני עוה"ז בחינת חרישה, ולע"ל בחריש ובקציר תשבות, וזהו שגדלה מעלת הנשמות ע"י המצות זרוע צדקות ממש"כים תוספת רבוי אור וזהו ומצמיח נמשך הולדה, וכמו המלאכים נקראי' עומדים (ע' בה"ז פ' בלק דק"צ ע"ב) אבל הנשמות ע"י המצות זרוע צדקות ממש"כים תוספת רבוי אור וזהו ומצמיח ישועות (הג"ה עי"ן לעיל פרק א' קיצור ב' שהנשמות הם מבחי' אור זרוע לצדיק שלמעלה מבחי' מ' ובחי' תשבע"פ היא מ' פה תשבע"פ קרינון לה, והיינו כמ"ש בזהר ויקהל דף ריש ע"א ספר עילאה איהי תשב"כ בגין דאיהי

בלק"ת סד"ה ואתחנן : ג, סע"א.

בלק"ת . . בד"ה והיה לכם . . השני : מד, ז.

בה"ז פ' בלק דק"צ ע"ב : צט, א.

תתקסד אור שיר השירים התורה

סתמא (פי' במק"מ אבא) ולא קיימא אלא בכתב (דהיינו בינה כמ"ש בת"א בד"ה ועשית ציץ בענין ופתחת עליו פתוחי חותם) דתמן איהו אתר לאתגלאה לתתא, ומאן איהו עלמא דאתי ע' בלק"ת בד"ה ראה אנכי נתן בענין פי' נקודה * נקודה בהיכלא, ספר תתאה דא אקרי תורה שבעל פה כו' ותורה דא קיימא על פה בנין דכתיב ומשם יפרד והיה לארבע ראשים, ופי' בפרדס סוף ערך תורה המל' נקרא תשבע"פ שהיא על כל המדרגות אשר תחתיה שהיא נקראת על פה מפני שהם נקראים פה מפני שהם מגלות כל האצילות עכ"ל וכיון שנק' תשבע"פ מצד שהיא על פה שהם ד' מחנות שכינה ע"כ שפיר כתב כאן שזהו ע"ד שמהדבור אין שום הולדה דק נשאר בבחי' עומדים, וא"כ תורה שבכתב ותשבע"פ ע"ד הוי' ואד' שארז"ל לא כשאני נכתב אני נקרא כו' כי הקרי הוא הגלוי והכתוב הוא ההעלם, וכך תשב"כ הוא בבינה עלמא דאתכסא ותשבע"פ זהו במ' עלמא דאתגליא כו'.

ק'צור חית, ולכן גדלה מעלת הגשמות על תשבע"פ כי תשבע"פ מ' קרינן לה ונקראת על פה שהם ד' מחנות שכינה ומשם יפרד והיה לד' ראשים, ונק' על ע"ד והים עליהם מלמעלה, ותשב"כ ותשבע"פ ע"ד לא כשאני נכתב זהו תשב"כ אני נקרא תשבע"פ, והגשמות נמשכו מאור וזרוע לצדיק, וגבהה מעלתן מבחי' דבור תשבע"פ שהם ממשיכים רבוי ותוספת אור, עכ"ה). אך כ"ז דוקא ע"י אחת היא יונתי, למס"ג באחד, אזי נקרא אחת שמקבלת מאחד (ועמ"ש סד"ה ששים המה השני שזהו ענין אחת למעלה ושבע למטה, ועד"י באחד לחדש השביעי באחד זה אברהם ע"י שהיה בבחי' אחת היא יונתי כמ"ש במד"ר פי' מקץ ר"פ צ') ואז יכולים להמשיך שיהי' גלוי אור א"ס למטה כמו למעלה *.

ועמ"ש בד"ה ואלה שמות בניי בענין ששים המה מלכות ששים מסכתות מובן דע"י תשבע"פ ג"כ נעשה היחוד וזהו איתנים אותיות תגאים וכ"כ לקמן בד"ה ששים המה, דרוש השני פ"ג בענין בכל המקום אשר אזכיר את שמי וסיום הפסוק אבא אליך וכו' מורה על היחוד, ותדע ולכן פלגשים ברייתות זהו שהיחוד בצנעא ובאקראי כו' ובהביאור שם ד"ה הנה ענין מדלג, פ"ב, ע"כ אפ"ל ע"ד מ"ש בד"ה שיר השירים שיש ב' בחי' כלה.

בת"א בד"ה ועשית ציץ : פה, א.
בלק"ת בד"ה ראה : לקו"ת ית, ב.
נקודה נקודה : כ"ה בגוכ"ק (ב"ס).
סד"ה ששים המה השני : לקו"ת מב, א.
למעלה : בגוכ"ק כאן מקום פנוי לבערך ל' שורות. (ואולי נשאר מקום פנוי זה ע"מ להשלים את סיום המאמר — לקו"ת שה"ש לט, רע"א).
בד"ה ואלה שמות : תר"א מט, ב ואילך.
לקמן בד"ה ששים . . פי"ג : לקו"ת מא, ב.
בד"ה שה"ש : לקו"ת ריש שה"ש, וראה גם לעיל ריש ספר זה.

היינו בינה ומי אי"כ ע"י אחת היא יונתי ע"י אחת למעלה מבחי' שבע שלמטה עי"ו בא ההמשכה מאוא"ס ממש ע"י הכתר ועי"ו נמשך התוספת אור עד שיאיר גם בבי"ע כמו באצילות וכמ"ש בביאור האזינו השמים דרוש השני בענין כל הנקרא בשמי שע"י רעו"ד ממשיך מעתיקא שלמעלה מבי המולות ונוצר ונקה משא"כ ע"י כלה תתאה ותשבע"פ נמשך היחוד מו"א, ועמ"ש בקיצור שישי בשם הרמ"ו, והוה כענין ההפרש בין תולדות מלא בשני וויין או חסר ואו אחד, או י"ל כמ"ש בלק"ת בד"ה תורה צוה פ"ג דתשב"כ ותשבע"פ הנק' חתן וכלה, שהרי ע"ד הוי' אד' לא כמו שאני נכתב אני נקרא כנ"ל, יש בהם בי בחי' אירוסין ונישואין, וכדי שיהי' בחי' נישואין צ"ל חופה ואי"כ מש"כ דבבחי' ששים מסכתות לא נמשך עדיין רק בבחי' עומדים זהו בחינת אירוסין, אבל נשואין זהו המשכה פנימי' רבוי האור והיינו ע"י החופה שהיא בכל מארך אחת היא יונתי וכו', ועמ"ש בישע"י סי' ס"א יר"ד ע"פ שרש אשיש בענין המד"ר בשה"ש ע"פ גגילה ונשמחה כך למטרונה כו' באו בניך כו' והוה ע"ד ששים המה מלכות, בא בעלך זהו ההמשכה בבחינת אחת היא יונתי כו'.

לביאור דששים המה כו' בד"ה לבאר ענין מדלג, עמוד א' שטה י"ח ע"י קו
 וחוט. והנה כל שם ספירה לא שייך לקרוא בעצמותו ומהותו ית' רק בבחינת אור אי"ס שם שייך לקרוא בשם ספירה אבל לא בחינתו ע"ס, כי גם בבחינת אור אי"ס ב"ה אין מספר, ואף בעקודים היה הכל עקוד בכלי אחד, רק אחר זה יהשבו לעשר ספירות בעולם הנקודים שהם בבחי' עשר זתי', אבל

בביאור האזינו . . השני : סה"מ תקס"ו ע' שסג ואילך (ביאור ללקו"ת האזינו עג, ד ואילך), הובא גם לעיל לפני קיצור ד'.

בלק"ת בד"ה תורה צוה פ"ג : ברכה צד, ג.

בישע"י . . ע"פ שוש אשיש : אוה"ת ג"ך כרך ב' ע' תתנהו.

לביאור דששים החת : גוטס מגוכי"ק 1058 רד, א, (ובכתי' מעתיק 1153 בתחלתו).

וראה הערה הבאה.

הבא להלן הוא לשון סה"מ הגהות הר"פ ע' קסט — בתו"ס הגהות, וראה עוד בכ"ז : אוה"ת על מארז"ל וענינים ע' רפה ואילך, דרמ"צ קנג, א, הגהות לדיה פתח אליהו תרנ"ח ע' נו (שם הובא הפיסקא דלהלן ד"ה ופי' מ"ש — בתו"ס הגהות), סה"מ תרס"ו ע' קפד ואילך, המשך תער"ב ח"א ע' כו ואילך, ובהנמסן בארובה בס' הערכים חב"ד כרך ג' ע' קצב ואילך, (וראה גם יהל אור ע' קצ : לימדנו רבינו ז"ל בביאור ששים המה . . וז"ל הר"פ שכי' אות באות משמו כו').

בד"ה לבאר . . שטה י"ח ע"י קו וחוט : לקו"ת שה"ש מב, ב, (בלקו"ת התחלה : "הנה ענין מדלג", וגם התיבות : "קו וחוט" הם בשטה י"ז, אמנם כאן קאי על כתי' הדלקו"ת (הגהות אלו נרשמו בגוכי"ק שם עם עוד הגהות על הלקו"ת — לפני הדפסתו), וראה ברשימת הכתי' ללקו"ת שם (הוצאת היחשד"מ) שבכתי' מתחיל : "לבאר . . בענין . . מדלג").

באור א"ס ב"ה לא יש מספר לספירות רק כי באור א"ס ב"ה שייך לקרוא בשם ספירה, וקודם שנברא העולם היה הוא ושמו בלבד, אבל בעצמותו ומהותו לא שייך שם ספירה כלל.

הג"ה [הנה מ"ש לעיל כי באור א"ס ב"ה שייך לקרוא בשם ספירה, ר"ל כי אור א"ס ב"ה זהו בחי' שמו שע"ז ארז"ל עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד והו' ענין שמו הגדול וע"כ דייקא בבחי' שמו לבד הוא דשייך לומר שם ספירה, דהיינו שהם ג"כ בחי' שמות הנמשכים משמו הגדול, מה שגם שמו הגדול הוא רק בחי' שם לבד ואינו נוגע למהותו ועצמותו, ובהי' שמות הנמשכים משמו הגדול הוא כמו ענין הארה דהארה כו' ועיין לקמן שהמשכת בחי' שמות אלו היינו בעלות הרצון להאציל כו' אוי נמשכו בחי' שמות והארות הנ"ל להיות מקור ושרש לבחי' ספירות, כי הוא כל יכול, וכמו המשל הנזכר במדרש בראשית רבה פ"ד מה אם אתה שאתה בשר ודם אתה משנה עצמך בכל מה שתריצה, מי שאמר והיה העולם ברוך הוא, עאכ"ו, הו' כשהוא רוצה את השמים ואת הארץ אני מלא, וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון, עכ"ל המדרש, ועד"ז יובן גם כאן שעם היות שהאור והיוז הוא פשוט בתכלית הפשיטות למעלה מעלה משרש בחי' הספירות, עכ"ו כשעלה ברצונו ית' להאציל העולמות, ממשיך ומאיר הארתו ית' בענין שהיא שרש ומקור לבחי' ספירות כו' והיינו בחינת שמות הנמשכים משמו הגדול, שמות דייקא, עד"ז לבד שייך לומר בחי' ע"ס הגנוזים בהאור, דהיינו שהם כמו בחי' שם האדם שבפ"ע א"צ לו רק שע"י שקוראים אותו בשמו הוא נפנה לקוראו כך ע"י שמשבחים אותו כביכול בשמות אלו שהוא חכים ולא בחכמה ידיעא ושהוא חסיד כו' עי"ז נמשך ומאיר בע"ס אלו, ולכן צריך לידע דמש"כ כי בהאור שייך לקרוא בשם ספירה והו' בעלות הרצון להאציל והו' אף לפי קבלת הפרדס כמ"ש בפרדס בשער הצחצחות כמה פעמים וז"ל שם פ"ג כי כאשר עלה ברצונו להיות ולהאציל אצילות הטהור והקדוש הנה אז נאצל ונצטייר כולו בעצמותו כו', אז דייקא, ועוד כ' שם הנה המציאות והיחוד והמקור הוה בתגלה מצד בחינת רצונו אל האצילות כו', וספ"ד כ' והכוונה כי בעת עלות הרצון לפניו להאציל היו"ד כו' הנה אז קנו מציאות הג' בעצם השרש כו', ע"כ או דייקא כנ"ל משא"כ מצד עצם האור לא שייך לומר כן כי הוא פשוט בתכלית הפשיטות שהאור מעין המאור, ויותר מובן זה עפמש"ש פ"ו והענין כי אחר שהשרשים המתאחדים בעצם השרש לפי האמת הם שרשי הכלים לא שרש העצמות, כי העצמות הכל אחד ואין צריך לא לשרש ולא למקור עכ"ל ופי' עצמות ר"ל האור, וא"כ האור א"ס שהוא מקור כל האורות דע"ס לא שייך בו מצד עצמו שרשי הכלים רק שזוהו בעלות הרצון להאציל האצילות כו' אז נמשכו בחי' ספירות הנעלמים שהוא המשכת בחי' השמות כנ"ל להיות נמשך על ידן לקוראי בשמה, וכ"ש שהוא כן לפי קבלת האר"ז"ל, שאף אצילות האורות מהאור א"ס הוא ע"י צמצום ומקום פנוי בתחלה ואח"כ נמשך רק קו כו'.

ופי' מ"ש כי באור א"ס ב"ה לא יש מספר לספירות י"ל ע"ד מ"ש בפרדס שער הצמצום ספ"ב בענין הספי' הנעלמות כולן אור אחד ועצם אחד ושרש אחד כו' ובפ"ג ואינם מתייחסים בג' אורות אלא בערך שמהם שואבים שלשה שרשים שהם אחד כו', והו' ענין לא יש מספר כו' וכענין לפני אחד מה אתה סופר, א"ג הפי' לא יש מספר ע"ד משנ"ת במ"א שאם לא הצמצום היה ממשך ריבוא רבבות ספירות וגם באופן ומהות אחר כו', ועד"ז נתבאר במ"א דלפי שהאור א"ס פשוט בתכלית הפשיטות לכך יכול להאציל ספירות אין קץ כו' ע"ד מ"ש באדר"ז דף רפ"ח ע"א כבוצינא דא דאתפשטן מיניה נהורין לכל עיבר ואינן נהורין דמתפשטין כד יקרבו למגדע לון לא שכיה אלא בוצינא בלחודוי וא"כ לפי' הפי' לא יש מספר לספירות כי לפי' שהאור פשוט כלול בכחו להאציל ריבוא רבבות ספירות אין קץ כו'.

והנה' במ"א פי' בענין אחר ממש"כ והיינו דע"ס הגנוזות שכתב הפרדס בשם הגאונים זהו ע"פ קבלת הארז"ל ענין ע"ס דעקודים וכמשנ"ת בפ' נח בד"ה הן עם אחד כו' ובמ"א פי' שהם ע"ס דעתיק וא"כ כל זה הוא אחד הצמצום והמשכת הקו וחוט כו' ועד"ז משמע לכאורה בשע"ק להרחי"ו ח"ג ש"א דפי' שא"ק בלשון הגאונים נקרא צמצמות כו', וצ"ע בפרדס שער הנ"ל פי' פי' וענין בזה הרקיע פי' בראשית בפ"י מאמר הוהר דט"ו בריש הורמנתא שכתב הגאון הור"ר מאיר פאפרוש לא ידעתי אם יאומן הוא שיש שרש ספירות בא"ס, ולפי' מ"ש כאן שהקו נמשך ממל' דא"ס זהו ע"ד מ"ש בע"ה שמ"א פ"ג וכאלו נאמר דרך משל שהוא בחינת מלכות שבמלכות ואע"פ שאין כן כי אין שם דמות וספירה ח"ו רק לשכך האון נדבר כך עכ"ל, ואמנם גם לפי' הפרדס ודעימיה שיש שורש ספי' בהאור, לפמשנ"ת שהם רק כענין בחי' שמות לבד כמו שם האדם לגבי עצמותו כו' ושעכ"ז הוא רק בהאור א"ס ולא במהותו ועצמותו והיינו ג"כ בעלות הרצון להאציל כו' כנ"ל א"כ גם לפי' קרוב הוא למ"ש בע"ה כי אין שם דמות וספירה ח"ו כו'. עכ"ה.

משנ"ת בפ"א שאם לא הצמצום . . . רבבות ספירות : ביאור יביאו לבוש מל' בחי'א צב, ג. (וראה אוה"ת על מארז"ל ע' סט : ואנחנו שמענו מפיק כאאומי"ר גיע בשלהי אדר תקע"ב שא"ס ביה ה' יכול להות ריבוא רבבות ספירות כו'. ע"כ, והוא תו"א הנ"ל). וראה ס' הערכים שם ס"ע רב.

ונבאר במ"א . . . ספירות אין קץ : בתרנ"ח שם מציי"ן ע"ו : בביאור מאמר הוהר ע"פ ויהיו חיי"ש נס' מאמרי אדה"ו עה"ת ע' קלב ואילך, ובהנסמן בהמ"מ שם לר"ע קלא. וראה גם לקו"ת מסעי צה, א. אוה"ת על מארז"ל ע' פה, ועוד.

בפי' נח בדי"ה הן עם אחד : תו"א י, ג ואילך. מאמרי אדה"ו עה"ת ע' סד.

ובמ"א פי' שהם ע"ס דעתיק : לקו"ת בחוקתי מו, ג. ובכ"מ. (וראה הנסמן בס' מאמרי אדה"ו שם).

בע"ה שמ"א פ"ג : בדפוס שקלאב הק"ס. ובשאר דפוסים הוא שמי"ב פ"א.

התקפת אור שיר השירים התורה

סדר • הגיה זה, לבאר ענין מדלג, עמוד א' שטה י"ח ע"י קו וחוט, והנה כל שט ספירה, בעמוד א' עד מספר לספירות, אח"כ שייך, רק כ', בעמוד ב' שטה כ"ה, עד ספירה כלל, בשטה כ"ז. אח"כ שייך הגיה המתחלת הנה מ"ט, בשטה מהצד, ומשם ואילך נתבאר הסדר לעיל.

ויוסף • יסוד דע"י שמן הטוב הורד ונמשך ביג"מ דרחמי כי לא כלו רחמיך ונק' מצריימ' מצר כו' ועי"ז ג"כ או"א מלבישי' זרועי' וזהו וברוב גאונך כו' המשכ' ע"י לא ינקו מעורף ויוסף יפ"ת תענוג עליון רב טובך מרב כל, בדרוש הלולב, (ענין יוסף ויהודה, יוסף יחיד חי העולמי' מלך ויהודה מלך יחיד כו' וזה יהי' לע"ל) וזהו מרב כל בחי' יוסף ויותר מזה שמחת העבודה מצות וכו' וזהו במל' רבותיים גם אלפי שנאן משא"כ יוסף ח"י כי שרשה מרדל"א והיינו ע"י העלא' שנאן שור כו' ששרשו משם זמ"ל דתהו מז"ת דמל' דא"ק.

לא יש מציאו' לגנוזו' רק ע"ד מ"ש הפרדס שער ד' בשם ר"ד שאין מציאו' לספי' כ"א בשעת ההשפע', ואף שע"ז הקשה טובא היינו בספי' הגלויי' א"א לומר כן אבל בנעלמי' י"ל כן וצ"ע.

סדר הגיה זו : פסקא זו רשומה בנוכ"ק אחר הגהה הג"ל (כי לפניו גרשמה שם ההגהה בסדר אחר).
ויוסף יסוד : קטע זה (ושלאחריו) רשום בנוכ"ק לאחרי הג"ל (באותיות קטנות) ואולי שייך לתור"א ויהי קב, א ואילך ואוה"ת וישב תתפב, ב ואילך (ע"ש בענין ע"ם הגנוזות. וראה גם ד"ה שמח תשמח תרניז ס"ע 18 ואילך).
בדרוש הלולב : ראה פע"ת שער הלולב רפ"א. וראה ד"ה שמח תשמח שם ס"ע 24 ואילך.
לא יש מציאו' לגנוזו' : ראה בכ"ז שם ע' 19. ובהנסמן בספר הערכים חב"ד כרך ג' ע' רל.

הגהות עמ"ש בספר ר"פ בענין מקרא משנה תלמוד ושיר ד"ה
ששים המה מלכות, בלקית בשה"ש דרוש השני שע"י הפסוק

בסוף * ספר ר"פ, בד"ה ולתוספת באור. נקנית בשלשים מעלות ועמ"ש מזה
בביאור צדקת פרוזנו, והתורה במ"ח, מ"ח קרשים במשכן א"ב ע"ד
אשת חיל תשבע"פ ב"פ כד.

בגדי חול עמ"ש בענין להבדיל בין הקדש לחול והלבוש הוא עשייה ונ'
לבושים דעשייה, וענין זה ע"ד שער החצר הפנימית סגור יהיה ששת
ימי המעשה.

ובפרדס שער אבי"ע פ"ה ראוי שנבאר ענין היחוד הזה שהוא ע"י המלאך
מה טיבו כו' איך אפשר שיתייחדו איש ואשתו שלא ע"י ברית קדש
ותירץ שהוא ע"ד מט"ט קושר כתרם מתפלתיים כו' והוא ממשך השפע,
ולפמ"ש רבינו שהיחוד זו"ג דיצירה וזהו ענין מט"ט לק"מ, ולהעיר ממש בזהר
ויצא קנ"ו בענין הדודאים נתנו ריח.

בסוף ספר ר"פ: לשלימות הענין מועתק בזה בשלימותו (והמקומות שעליהם
קאי ההגהות — נסמנו בכוכב):

ולתוס' ביאור ענין מקרא משנה תלמוד מבואר בע"ח דמשנה הוא בכלים אמצעים
דנוק' דיצי ובע"ח איתא תלמוד בבריאה ומשנה ביצירה ומקרא בעשי' ובמקום אחר
איתא בע"ח מקרא משנה תלמוד הם בחי חב"ד חג"ת נה"י דאצי' היינו מקרא חב"ד
דאצי' ומשנה חג"ת ותלמוד נה"י דאצי' וצריך להקדים מה שאיתא בע"ח בשער עיבור
זו"ג שחתי חב"ד חג"ת נה"י כלול מיו"ד היינו בבחי חב"ד יש ג"כ חג"ת שבחב"ד
ונה"י שבחב"ד וגם בחג"ת יש חב"ד שבחג"ת ונה"י שבחג"ת, ומבחי נה"י שבחב"ד
גמשך חב"ד שבנה"י ומנה"י שבחג"ת נמשך חג"ת שבנה"י נמצא גם נה"י כלול מיו"ד,
רק כשהם דרך כלל והתלבשות זכ"ו או דרך כלל נקרא חב"ד חג"ת נה"י אבל באמת
כל בחי בסגן עצמה כלול מיו"ד כג"ל, ולכן הם שלשים כלים דאצי' שמהם נעשה
בנין הנוק' להתהוות ולהחיות בי"ע ביו"ד ספי' בכל עולם דבי"ע וזהו המל' נקנה
בשלשים * מעלות ויש להבין מה שאיתא בע"ח שבחול הוא יחוד ז' ונוק' דיצירה ועשי'
מלבוש ליצי' ובשבת יחוד זו"ג דאצי' ובריאה מלבוש לאצי' וזהו בגדי * חול ובגדי
שבת ולכן בגדי שבת הם בגדי לבן והענין הוא כי להתהוות עולם עשי' הוא ע"י

הגהות עמ"ש בספר ר"פ: נדפס מגוכי"ק 1072 (בוך תרס"ו) קסח, א. (ובכתי'
מעתיק: 1142 זה, ב). הכותרת: "הגהות... הפסוק" היא בגוכי"ק במפתח הביטל שם.
בסוף ספר ר"פ: סה"מ הגהות הר"פ ע' קעג ואילך, (ושם נדפסו ג"כ בחוך המאמר
הגהות אחרות מסי' אדהצי"צ. וראה גם אוה"ת נ"ך כרך ב' ע' אקסו).
בביאור צדקת פרוזנו: אולי הכונה לביאור ד"ה זה דתקסט — ראה תו"ת שמות
שגט, ב ואילך (וראה בהגסמן בסה"מ תקסט"ס ס"ע רפא), ובאוה"ת ר"ה ע' איתג מציון
בענין זה לביאור ע"פ עולת תמיד דתקסט (סה"מ תקסט"ס ע' רכב).
והתורה במ"ח: ראה בארוכה בכ"ז אוה"ת שה"ש ע' חעג.
בענין להבדיל בין הקדש לחול: תו"א יג, א (ד"ה והבדילה הפרוכת).

אכן בשבת ע"ד וביום השבת יפתח ע' בה"ז ע"פ אלה תולדות נח. וע"י התלבשות בריאה ע"ד והבדילה הפרוכת כו', וב' בחי' אלו ג"ע עליון ותחתון.

דוקא בעשייה ע' ד"ה ויצוום כמה משלים ע"ז וכענין צאינה מאצ"י בבי"ע או וראינה כו' וע' ביאור לכן אמור לבנ"י שהיא מוחין דאבא ולחכימא ברמיזא זהו עשייה כו'.

זיווג ז"ו"ג דיצירה ומכחי' ז"א דיצ"י לכד שהם בחי' אלקות ואין בגדר חסו"ג גשמי' לא הי' יכול להתהוות ולהשתשלש ו"ק דעשי"י גשמי' כ"א כשהולך השפע ע"י בחי' מל' דיצ"י ונתצמצם עצם האור דיצירה או יכול אה"כ להתהוות עולם העשי' ע"י מסך מבדיל והוא ויאמר אלקים יהי אור בעל המאמר הוא חסד דיצירה ויהי אור הוא כשנתהווה חסד דעשי' יקו המים הוא בחי' גבורה דיצירה וכו'. ומה שנאמר אלקים האף בעל המאמר הוא ו"ק דיצירה אך מט"ט שהוא בחי' ו"ק דיצירה שמו כשם רבו (צ"ע הלא המד"ר ר"פ בראשית אמר שמלאכים לא נבראו כ"א ביום שני או ביום חמישי שלא תאמר מיכאל הי' יותר בדרומו של ריקע וכו' ואין אמר כאן בעל מאמר יהי אור הוא ו"ק דיצירה וגם אמר ו"ק דיצירה הוא מט"ט ומאי שנא מט"ט ממכאל. ואף דכוונתו שמט"ט הוא כלים דו"ק דיצ"י וכו' מלובש האור שנמשך מכלים דו"ק דאצ"י מ"מ א"א לומר בשום אופן שעשרה מאמרות נמשכו ע"י מט"ט שהוא מלאך כנ"ל בשם המד"ר שלא הי' עמו שום שותף ח"ו בהבריאה וכמ"ש מי אחי כתיב ומ"ש במד"ר סכ"ז ע"פ ויתעצב אל לבו משל למלך שבנה פלטרין ע"י אדריכל הגנה אדריכל זה היא מדת מלכותו ית' הגקי לבו כמ"ש בפרדס ערך אדריכל, ויש ליישב ע"פ מ"ש בפרדס ערך מט"ט בשם ר' משה שהמלכות נקי מט"ט, ומ"ש כאן שזהו ביצירה צ"ל דהיינו שמל' דאצ"י הנקרא מט"ט מלובשת בו"ק דיצירה ועדיין צ"ע.) וזהו שכתב ויאמר אברהם הוא בחי' חסד דאצילות, אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו הוא בחי' ו"ק דיצירה אכן * בשבת הוא יחוד זו"ג דעולם אצ"י והתגלות השנה למלאכים ונשמות שיהנו מזיו השכינה וע"י התלבשות בריאה לאצ"י, אימא מקנת בבריאה התגלות בנה וכו' זהו בחי' בגדי שבת, ובנה יבאר כי בודאי מקרא מחבי"ד דאצ"י וכמ"ש ותמלא כדה ותעל, היינו כ"ד ספרי' דאורייתא נשאבו מים החכי' דאצ"י אך מחמת שהוא ממקום נעלה החכי' מאין תמצא ואין מושג כלל א"כ אין יכול לבא בהתגלות שום השגה רק בא הגילוי דוקא * בעשי' ממש כמו שרואין שכל התורה הוא סיפורי מעשי' והאף המצות שכתובים בתורה הם עשי' היינו מצות עשה או מצות ל"ת ובמקרא עצמה אין מבואר כלל אין למעלה מעשרים אמה וצריך להיות מגדולי קרקע. גם ציצית אין מבואר שתכלת אינה מעכת את הלכן וכו' וכמו כן כל המצות אין כתוב בתורה רק עשי' לבד צריך לעשות סוכה ולהניח תפילין. ע' בת"א פ' וארא בד"ה לכן אמור לבנ"י בענין תורה שבכתב שהוא ע"ד לחכימא ברמיזא, והוא מה שמביא בע"ח מקרא בעשי' היינו שלא תגלה רק בחי' נה"י שהיא עשי' כי מחמת שמקרא שרשה מחבי"ד דאצ"י ממקום גבוה יותר אינו יכול להביא בהתגלות רק דוקא במקום היותר נמוך. ע' בת"א בד"ה כי אברהם לא ידענו ושם ד"ה והנה פורים גבי כי הנה ידוע ממשל הארי כו' וכמ"כ התורה חכמה עילאה

בה"ז ע"פ אלה תולדות נח : ראה אה"ת נח סה, רע"א.

ד"ה ויצוט : אה"ת וארא ע' רא ואילך.

וכענין צאינה מאצ"י : לקו"ת שה"ש כו, ג, כת, ב.

ביאור לכן אמור : ראה תו"א נס, א.

ונתגלה רק נהיי שבחביד ע' באגיה סי' י"ט ד"ה עוטה אור שזוה וראית את אחריו, וע' בה"ז וירא ע"פ וה' פקד את שרה, ובלק"ת בשו"ש בד"ה קול דודי גבי מדלג ומקפץ שהמשכה מבחי' גבוה הוא רק מבחי' רגליים.

אכן חכמתו זהו פנימי' התורה ופני לא ייראו, ועמ"ש בענין עוטה אור כשלמה סד"ה ועשו להם ציצית.

ב) אכן משנה, שהיא שרשה מחג"ת דאצי' כי שיתא סדרי משנה בחי' ו' שהוא ז"א ומקבלת מה' עילאה חמשה חומשי תורה עמ"ש ע"פ תורת ה' תמימה וזהו קול יעקב קול בואו, וע' בד"ה השמים כסאי, ובד"ה ביאור ע"פ

מוכרח להתלבש במקום היותר גמון, ונתגלה * רק בחי' נהיי שבחביד היינו בקצרה רק לעשות המצוה אכן * חכמתו אין יכול לבא בהתגלות השגה לשום נברא כמ"כ חג"ת שבחביד עצם עשוי המצוה ורצונו ית' כתוב במקרא. אכן * משנה שהיא שרשה מחג"ת דאצי' יכול להיות הארה עצם המדה חו"ג ביצירה וזהו מה שמבואר בע"ח משנה ביצ' ומקרא בעש' ובמ"א מבואר משנה תג"ת דאצי' ומקרא חב"ד כנ"ל היינו שרש המקרא היא חב"ד דאצי' ומשנה חג"ת ולבעבור זה ששרש המקרא היא מחכ' וחכ' מאין תמצא והתגלות אוא"ס בחכ' לכן לא יוכל לבא בהתגלות למשה רק בחי' נהיי שבחביד מעשה המצוה לבד אבל משנה ששרשה חג"ת דאצי' יכול להיות הארה המדות חו"ג בעולם יצירה אשר יבואר במשנה כל הפרטי' בהתחלק' אשר באופן זה כשר הקרבן ויכול לעלות ולכלל באור א"ס וכך הוא מדת חסדו שגם בחי' נברא יכול לקרב וליכלל באלקות ובאופן אחר אין כשר הקרבן ויתרחק ואין מאיר בו מדת חסדו וזהו בחי' חו"ג אבל במקרא אין מבואר התחלקות כל פרטי חו"ג כנ"ל. ואף שגם כתי' עשה ולית היינו מפני שגם בחי' נהיי נחלק לגי' קיין כמבואר בע"ח, אבל מ"מ אין מבואר בתורה כל הפרטים מהתחלקות כמו שמבואר הכל במשנה אשר שרשה מחג"ת וכל מדה כלול מיו"ד ויו"ד מיו"ד חסד שבחסד וכי' לכן במשנה נחלק כל מצוה לפרטי דינין והתחלקות רבות אבל בתורה שבכתב אין מבואר רק הן ולאין בהתחלקות פרטי' ואין בא התגלות חב"ד שבחג"ת בעולם יצ' וכידוע אשר מה שבשרש יותר גבוה בא התגלות דוקא במקום היותר גמון ונשתלשל עצם המצוה בעולם העש' עשית המצוה לבד מבואר במקרא אכן משנה שאינה גבוה בשרשה כ"כ כי שרש המשנה מחג"ת דאצי' מאיר עצם התגלות בעולם יצירה אשר שם הארת והתגלות חו"ג בבחי' אלקים ו"ק מקנין ביצירה, והאף שגמר העלא' אינו נגמר כ"א ע"י עש' המצוה במעשה ממש אכן ההארה והתגלות של המשנה ששרשה מחג"ת דאצי' אין מאיר בהתגלות כ"א בעולם יצירה ועמ"מ כמו שלומדי משנה בג"ע אשר אין דומה להתגלות מהמשנה שם, או איך שבא התגלות כשנתלבש המשנה ולומדין בעולם עש'. והנה הכרייתא הוא

בה"ז וירא ע"פ וה' פקד : סי' מאמרי אדה"ז על מארו"ל ע' קצד וע' תא (ובהנמנן בהמ"מ לשם).

ובלק"ת בשו"ש בד"ה קול דודי : טו, סע"ב ואילך.
סד"ה ועשו להם ציצית : סידור ה' ד וראה שם ג, ד. (וראה בהנמנן באוה"ת

על סידור (תפילה) ע' תא).
ע"פ תורת ה' תמימה : יהל אור ע' טו.

בד"ה השמים כסאי : ראה סה"מ חקס"ה ע' חשט (ובהנמנן בהמ"מ שם לתחת המאמר).

ובד"ה ביאור ע"פ משה ידבר : תו"א סת, ג.

משה ידבר שבכלל ו"ק זהו מוחין דיניקה ע"ש שוהו ענין מי בינה ברא אלה ו"ק ופ"ו כמ"ש בדי"ה אלה פקודי המשכן כו' והנה אף שביניקה יש ג"כ מוחין עכ"ז נק' רק ו"ק כי מוחין אלו בכלל המדות יחשבו עד"מ השכל של המדה והוה ענין משנה, ועמ"ש במ"א שוהו ענין מה שד"א מקבל ע"י חלון צר כו' שנתקצר השכל שיהי' רק טעם להמדה, ולכן יכול להיות גלוי עצם חג"ת ולא נה"י כמו בחב"ד, וגם הגלוי בו"ק דיצירה שלמעלה מעשייה, ע"כ בא הגילוי במשנה יותר הרבה מבמקרא, ובד"ה ביום השמע"צ כנישין פ"י שוהו כמו ספת האב אשר בבטן האם נעשה מזה ולד כו' כן מתשב"כ בא בקיצור ורמזו רק טפה א', ובתשב"ע"פ הנק' מוסר אמך נעשה ביאור כו', וטפה א' רמז לנה"י דאבא עשייה כו' אך מ"ש משנה בחג"ת והי' צ"ל לפ"ו מוחין דאימא וכמ"ש בביאור לכן אמור, י"ל שעיקר חב"ד זהו תלמוד משא"כ במשנה, א"כ משנה מחבר מקרא עם תלמוד כגידי' המחברי' הבשר עם עצמות.

מ"ש אכן משנה כו' זהו ג"כ דאי' ושמיעה הראי' לפי שרשעה מחכמה מתפשטת עד העשייה גשמיות משא"כ השמיעה שמבינה אין מתפשט כ"א עד קול ודבור כמ"כ מקרא גמשך עד העשייה ומשנה רק עד יצירה, ואפ"ל המכוון דכבר נת' דבימי החול יהוד זר"ב דיצירה ונק' שער החצר כו' סגור יהי' אבל ע"י עסק התורה ממשכי' מחג"ת דאצ"י בחג"ת דיצירה ע"ד חולין שגעשו עטה"ק, וכמ"ש בפרדס בפירוש הפונה קדים, ועמ"ש ע"פ הוהר וישלח קע"ה כי ישרים דרכי כי ו' ימי המעשה נק' ו' יומין דחול וע"י ש"ס משנה מקשרים אותם בו"ק דאצילות וכו'.

מבחי' נה"י בחי' ירכין לכן נק' ברייתא שהם לבר מגופא, וענין נה"י כלי השפעה או צריך לקצר ההשפעה כי המשפיע מחמת שהוא מרומם לגמרי מהמקבל אין יכול המקבל לקבל ההשפעה ד"מ בעל שכל גדול אין יכול ללמד ולהשפיע השכל לתלמידו כמו שהשכל אצלו כי מחמת שהתלמיד אין לו כלי ושכל כ"כ לקבל בהשגה כמו הוא לכן צריך המשפיע לקצרו לפי אופן הכלי והשגתו של המקבל בחכמית הקיצור או יכול המקבל לקבל החכ' או החסד של המשפיע והוה נצח והוד נצח הוא ענין החסד והוד ענין הגבורה כי ע"י שנתצמצם ההשפעה זהו מענין הגבורה עיי' מקבל השפע והחסד, נמצא להשפיע צריך ג"כ להיות הוד שהוא ענין הגבורה כמ"כ הברייתא אשר נכללו במשנה ברמזו כמו שאמר אילפא מי איכא מידי בברייתא דלא פשטינא ממתנייתא רק אתרי שגסקן כלי המקבל ושכלם או הי' צריכין להעמיד באופן אחר לפי אופן קבלתם ולכן ייתא בוהר שהברייתות הם בומן בית שני מפני שאו ירדה בחי' מלי' להתלבש בעי'

בדי"ה אלה פקודי : לקו"ת פקודי ד, ג.
 במ"א שוהו"ע מה שד"א תקבל ע"י חלון : ס' מאמרי ארה"ל על וענינים ע' לה (ובהנשמן בהמ"מ שם לתחילת המאמר), אוה"ת על מארז"ל וענינים ע' קפו.
 ובדי"ה ביום השמע"צ כנישין : לקו"ת שמע"צ פה, ב. (הלשון "טיפה" נמצא בדי"ה זה בסה"מ תקס"ה ח"ב ע' תתקס"ח).
 בביאור לכן אמור : תו"א נט, ב.
 ע"פ הוהר . . . כי ישרים : ראה על זוהר זה — ביאורו"ז לכ"ק אדהאמ"צ יט, ב.
 לכ"ק אדהאמ"צ כרך ב' ע' תשו (ונדפס ג"כ באוה"ת ג"ך ע' תנה).

ברייתות בעשיי איכ מהו ההפרש בין מקרא בעשיי, אך המקרא רק רמיוז ושרשו מנהי דאבא, והברייתא ע"ד המשנה גלוי השכל מוחין דיניקה רק שנמשך דרך נהי ואפ"ל המקרא מאיר בנהי דעשיי והברייתא בחי"ד דעשייה והנה לענין ברייתות שהם נ"ה יש להעיר ממש בוח"ב פקודי דר"ל ב ע"א בפ"י הללו את ה' כל מלאכיו שהם נו"ה כו' עמשיש ע"ז.

ז. ב

ענין ברכת מלביש ערומים וברכה שעשה לי כל צרכי שעל לבישת נעלים

מזה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב כו'. הנה יש ד' בחי' באצילות (וכן הם בבי"ע) והם אורות וכלים ולבושים והיכלות. ופי' שהאורות דאצילות הם בחי' אלקות ממש, וכולו קדושה (וכן הם בבי"ע). והכלים הם ג"כ כולו קדושה רק שאינם בחי' אלקות ממש כהאורות שהם אלקות ממש כנ"ל, אבל שניהם הם כולו קדושה (אף בבי"ע) כנ"ל. והלבושי' הם בחי' כלים להאור מקיף, דכמו

שרים כי הי' או ממשלתן חב"ד דקליפה ולכן היו מאמינים באחדות רק כפרו בהשגחה פרטיות וכן בחי' גבורות דקליפות היא מל' אדום כמ"כ בכל שבעים אומות וירדה בחי' מל' דקדושה להתלבש ולברר מלהעלות מ"ן ולבעבור זה היו צריכין לברייתות אשר הוא קיצור ההשפעה מאחר שירדה בחי' מל' דקדושה למטה והברייתות * הם לברר מעולם עשיי ולכן נקראי ברייתות בחי' נהי' שהם ירכין שהוצרך לקצר הארה והשגה לפי ערך המקבל . . . [ראה שם המשך הענין].

בוח"ב . . עמשיש ע"ז : עה"פ הללו גי' — יהל אור ע' תקפג.
 מה יפ' : נדפס מבתיי (מעתיק) 1153 נט, א. והכותרת [ענין ברכת כו'ן] היא שם בגוכי"ק אדמורי' הצ"צ. (רוב הביכל כולל מאמרים על סידור תפילה), חלק מההגהות נמצא גי"ב בגוכי"ק 1122 צב, א (ונדפסו משם בסו"ס תקס"ג ע' תג. דף אחר מההגהות חסר שם בגוכי"ק).

המאמר — בלי ההגהות שבחצאי ריבוע — נדפס גי"ב בסה"מ תקס"ג ס"ע רמח (הנחת הר"מ בן כ"ק אדה"ו) בכותרת : "יום ש"פ התודש פה באבינוביץ". (שם בשינויים קלים ונסמנו השינויים להלן בשוה"ג). ושם ע' רסא גוי' הנחת כ"ק אדהאמ"צ. ונמצא גי"ב (הנחת כ"ק אדהאמ"צ — בשינויים ותוס' הגהות) באוה"ת שה"ש ע' תקצב. דרמ"צ קעה, ב (ונדפס גם באוה"ת שם ע' תקעח). וראה עוד ד"ה זה באוה"ת על סידור ע' רלז, סה"מ תר"ל ע' מז. ובכתבייד נמצא גם ד"ה זה בהרמב"ה הביאור מכ"ק אדהאמ"צ ויודפס בעז"ה בסי' דרושי תחוגה מכ"ק אדהאמ"צ.

אורות וכלים לבושים והיכלות : באוה"ת חיי"ש דלהלן מצין ע"ז : "בע"ח שער מ"א שהוא שער דרושי אבי"ע פרק ד' ה"י, (ובהדפוסים שלפנינו הוא שמי"ב ס"א"ב), ראה גם המשך תערי"ב ח"ב ע' תתמוז ואילך (ושם ס"ע תתס ע"פ מה יפ').

שהכלים הם כלים לא"פ כמ"כ הן הלבושים בחי' כלים לאור מקיף וד"ל. וההיכלות הם משירי המקיפים. אך הלבושים כשהם משתלשלים בכריאה הם מיעוטו רע וביצירה חצי' טוב וחצי' רע ובעשייה רובו רע ומיעוטו טוב (ואינם כמו אורות וכלים שהם כולו טוב וקדושה אף בבי"ע כנ"ל) [ועיין מזה בע"ה שער מ"ג הוא שער ציור העולמות פ"א שבכריאה הקליפה מועט מן הקדושה ונפרדת ואינה נדבקת כו' ובעשייה הקליפה מרובה מן הקדושה ומעורבים טו"ר בכחינת הלבושים ולא בבחי' הכלים והעצמות ח"ו עכ"ל. וא"כ מש"כ בכריאה הם מיעוטו רע היינו שיש שם לבושים מסטרא דמסאבא אבל אינן מעורבים הטו"ר ח"ו כ"א רק בעשייה יעו"ש ועי' בוח"ג אמור דפי"ט ע"א ע"פ וכל מלושי אגלתי. ועמ"ש עוד מענין הלבושים בד"ה ויהיו חי שרה]. ופי' דהנה יש כמה מיני לבושים כמו אותיות השכל המלבישים את השכל כו' שהוא כשמשכיל איזה דבר השכלה וחכמה הנה בשעה שטרוד בהשכלת החכמה ההיא אין ניכר ונרגש בחי' אותיות כלל כו'. ואעפ"כ ישנם אף או בהשכלה שא"א להשכלה בלי אותיות וד"ל אך ורק שהאותיות הללו אינם נרגשים מחמת אחדותם עם השכל עצמו (שהן והשכל א' וד"ל) וזהו לבוש האחד הדק שבכולם שהם אותיות השכל הנ"ל כנ"ל שהם מיוחדים עם השכל בתכלית היחוד (שהם והשכל עצמו א'). והלבוש הב' הוא לבוש עב יותר מן הראשון, והוא למשל כשחושב במחשבת שכלו אותיות הדבור שחושב בשכלו אותיות הדבור ממש (שמצייר אותיות הדבור במחשבתו) וזהו לבוש הב' העב יותר מן הראשון וד"ל. והלבוש הג' הוא כשמצייר במחשבתו אותיות הכתב (כמו שלומד איזה ספר הנכתב כו'. הרי הוא חושב ומצייר במחשבתו אותיות הכתב). שווה לבוש הג' עב וגשמי יותר מן ב' הראשונים [וג' לבושים אלו הם בחי' מודומ"ע שבמחשבה וכמ"ש בכיאר ע"פ שובה ישראל עד] והג' לבושים הנ"ל הן בחי' ג' עורות שבאדם. ויש עוד בחי' לבוש והוא כמו שחושב (או מדבר) איזה משל או שכל אחר שאינו ענין לזה השכלה שצריך להשכיל, כ"א חושב השכל או המשל האחר בכדי שיביין השכל העקרי הוזה. וזהו שהמשל או השכל האחר כו' הוא בחי' לבוש כו' וד"ל (כי יש כמה מיני לבושים). והלבוש העב שבכולם הוא הנעל שנעשה מעור הבהמה [כי בעור האדם מבואר במשנה פ"ט דחולין אלו שעורותיהן כבשרן עור האדם כו'. משא"כ עור הבהמה הוא גם ועב וממנו נעשה המנעל].

בד"ה ויהיו חיי"ש: אה"ת חיי"ש קת, ב (ונדפס ג"כ בכיאה"ו להצ"צ עי' עד. וראה ד"ה זה בסי' מאמרי אדה"ז עה"ת עי' קלא"ב ובהגסמן שם). ראה גם אה"ת ויקרא כרך ג' עי' תכתב: עי' ע"פ מה יפו פעמך בנעלים דתקס"ג באבינועזין כו' שמהכל"י אין להם יניקה רק מלבושים.
בביאר ע"פ שובה ישראל עד: ראה ד"ה שובה בלקו"ת ש"ש טו, ג ואילך. והביאר בסה"מ תקס"ח ח"א עי' תמ (ובהגסמן בהמ"נ שם ח"ב ס"ע תתלה).

והענין דהנה המנעל נעשה בכדי שילבישו על הרגל, הוא נעשה מפני שהארץ קשה או מלוכלך וא"א לילך יחף שלא תלכך הרגל כו' לכך נעשה המנעל בכדי להלבישו על הרגל שיסתיר את הרגל מן הארץ שלא יזיקה קוצים וברקנים או לכלוך הארץ כו', שהמנעל הנעשה מעור הבהמה הוא עב מאד שאין יוצא בו שום משקה וכיוצא בזה. משא"כ בדבר הארוג כמו מצמר כו' יש בו נקבים וחללי רבים שיכול לצאת בו משקה כו'. וכמ"כ ממש הוא למעלה כשבחי' מלכות שבמלכות דעשי' צריכה להשפיע חיות להע' שרים של * עובדי כוכבים היא מתלבשת בנעל שהם בחי' יש ודבר ממש שאף הם בחי' מלאכי' שאומרים שירה כו', אך השירה שלהם הוא רק דקרו לוי' אלוהא דאלוהי' שהוא בעצמו שר כו' יש ודבר רק שא"ס ב"ה הוא נעלה ונגבה מאתם דקרי * לוי' אבל הם בחי' עצמם מגושמי' בחי' יש ממש שיש להם קנאה * היינו כמו נבוכדנצר וטטוס שנלחמו על בהמ"ק וא"י שכל א' מהם רצה שיהי' לו חלק הארץ יותר גדול מחבירו וע"ז הוא לוחם עם חבירו בכדי שיהי' לו חלק הארץ גדול מחבירו שישפיע בחלקו כל הצמחי' * וכל העובדי * כוכבים שתחת חלקו כו' מה שהם פרים ורבים הכל נשפע להם כל הנפשות אשר שלהם כנ"ל וד"ל (והשר מקבל מלמעלה כמשי"ת) וגם יש להם שנאה ששונאים את ישראל כו' ואוהבים עוכמיו שתחתם כו'. ולזה כשצריכים הע' שרים הנ"ל שהם יש ממש כנ"ל לקבל מקדושה שקבלתם הוא ממלכות דמלכות דעשי' כו' אזי צריכה מלכות דמלכות דעשי' להתלבש בלבוש עב מאד, והוא שמתלבשת בהנעל הנעשה מעור הבהמה כו', פי' כנ"ל שהנעל שנעשה מעור הבהמה כו', הוא צירוף עב מאד שאין יוצאי' בו שום משקה כו' שאין בו חללי' ונקבים כמו בצמר או כו' רק שיש בו חללי' ונקבי' דקי' במאד שיוצא בו השערות דבהמה [עמ"ש בדי"ה את הכבש האחד תעשה בבקר כו'] כו' (שהשערות נמשכי' מבפנים ממוחי' כו') רק שהם דקים במאד מאד שאין יוצא בהם שום דבר משקה כו' (משא"כ בדבר הארוג כמו מצמר כו' יוצא משקה דרך הנקבים שהם גסים וד"ל).

וכמ"כ הוא למעלה בחי' הנעל הנעשה מעור הבהמה שהוא * כו' ולא עור האדם שהוא שם מ"ה [ועיינן בדי"ה ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר בענין

של עובדי כוכבים : בסה"מ תקס"ג שם ליתא.
 דקרי לוי' : בתקס"ג שם : דקרו לוי' אלוהא דאלוהא כו'.
 קנאה . . . שכל א' מהם רצה . . . מחבירו : בתקס"ג שם : קנאה ושנאה כו' שכל א' רוצה . . . מחבירו, (וההוספה כאן בניגוד וטטוס כנראה היא מחמת הצענוור).
 הצמחי' : שם : ומיני פירות ושאים.
 העובדי כוכבים : שם : האו"ה, (ועד"ז להלן).
 עמ"ש בדי"ה את הכבש : לקו"ת פינחס עה, ג. (ראה גם אוה"ת בראשית כרך ו'
 תתרגו, ב). וראה המשך העריב ח"ב ס"ע תתס.
 שהוא כו' : בתקס"ג שם : שהוא שם ב"ן כו'.
 בדי"ה ותחת רגליו : תו"א עה, ב ואילך.

אותיות דשם מ"ה ואותיות דשם ב"ן, כי מ"ה הוא ביטול אמיתי והאותיות והלבושים דשם מ"ה היינו שבהם ועל ידם נמשך בחי' ביטול זה, וזהו ענין עור האדם אדם בחי' מ"ה והעור הוא הלבושים בחי' אותיות אבל ב"ן בחי' ביטול היש ובהשתלשלות זו בבחי' * בבני"ע זהו ענין המלאכים שנק' בהמה פני שור כו', ועמ"ש מענין בהמה בדי"ה ואלה המשפטים, ועור בהמה גם ועב יותר הרבה מעור האדם והיינו אותיות דב"ן שנשתלשלו להיות בהם ועל ידם התהוות היש ודבר נפרד] שהוא בחי' לבוש עב שמסתיר לגמרי כו' שאינו יוצא בו שום דבר משקה כו', הוא שמתלבשת בו מלכות דמלכות דעשייה כשצריכה להשפיע להשרים כנ"ל שהם יש כו', וצריכה להסתיר אורה לגמרי בלבוש זה ועב כו' והיא הלבשת הנעל שלא יצא כלל מאורה כו' כ"א קבלתם הוא רק מנקבי השערות * כו' שניקתם הוא מבין צירוף לצירוף כו', וכל הלשונות של הע' אומות כו' הוא הכל שמקבלי' מקדושה כו' שהוא לשון הקודש רק שנעשי' צירופי' אחרים כו' אבל השורש היא מקדוש' כו' וזהו בא גבריאל ולימדו ע' לשון וד"ל דבהמה כו' שהיא הארה מצומצמת מאד כו', ופי' שענין הלבש' הנעל שלמעלה שמתלבשת מלכות * דמלכות דעשיי' כשצריכה להשפיע לע' שרים הוא כהעלם השכל בחידה שאין ניכר בהחידה השכל כלל כמו חידתו דשמשון כו' מהאוכל יוצא מאכל כו' או כמו כל העובד' דרבה בבית כו' שהם הכל חידו' שאין מבינים השכל מהם כלל כו', וזהו הלבוש של נעל שמסתיר לגמרי שאין יוצא בו שום משקה כנ"ל משא"כ בדבר הארוג מצמר כו' יוצא משקה כו', והוא כמו שמדבר אדם איזה השכלה באותיות הדבור כו' הרי הדבור הוא הלבוש של השכל ההוא אך מן הלבוש מבינים השכל העצמי שלאחר שיוצא מן הדבור של הרב מבין התלמיד עצמיות השכל וד"ל, וזהו נק' לבוש העשוי מדבר הארוג כו', או הלבשת השכל במשל וע"י המשל מבינים הנמשל זהו הכל בחי' לבוש העשוי מדבר הארוג וד"ל, אבל לבוש הנעל הנ"ל שאינו יוצא בו שום משקה כנ"ל הוא כהעלם השכל בחידה כנ"ל, או כמו שמדבר אדם צדיק כו' המשיג השגות נפלאו' כו' עם עובד * כוכבים בלשון העוֹכוֹמ"ז שמסתיר לגמרי כל אורו כו' רק שמדבר בלשון הגוי כו', וזהו נק' לבוש הנעל העשוי מעור הבהמה כנ"ל, וכמ"כ הוא למעלה שמתלבשת מלכות דמלכות דעשיי' בלבוש הנעל שמסתרת אורה לגמרי רק שמתלבשי' בו כמו שמדבר בלשון הגוי כו' כנ"ל וד"ל והלבשה בהנעל הוא בכדי שלא תזיק הקוצים כו'

בבחי' בני"ע : כ"ה בכת"י המעתיק.

בדי"ה ואלה המשפטים : תו"א ער, ג ואילך, עו, ב.

השערות : בתקס"ג שם : השערות דבהמה.

בא גבריאל ולימדו ע' לשון : סוטה לג, א, ראה גם אות' משפטים כרך ח' ע'

גימז (ומציין שם למאמר זה), יהל אור סיע רפה.

נולכות : בתקס"ג שם : במלכות.

עובד כוכבים : שם : הגוי, (וכן בסמוך).

את הרגל כו' שהוא שצריכה להשפיע לע' שרים שהם יש כנ"ל לכך מתלבש
בנעל שלא יקבלו כ"א הארה מצומצמת דרך נקבים הדקי' של השערות
שבעור הבהמה (שיונקי' בין צירוף לצירוף וד"ל) שהבהמה הוא שם בן שהוא
מלכות דמלכות דעשייה שמנקבי השערות של העור שלה יונקי' החיצוני'
הע' שרים (שהיא פרה אדומה סומקא כורדא כנו' בזהר ע"ש) כנו' בזהר ע"פ
ועשת צפרניה אחידן בטופרהא ושערהא כו' ומאותו הארה מצומצמת שמקבלי'
מנקבי השערות דעור דבהמה שהוא לבוש הנעל כנ"ל הם משפיעים למטה
כל שר לחלק הארץ שתחתו כל הצמחי' מיני פירו' (שהם הטעמים מתיקו'
וחמיצו' כו') וכל * הנפשות שפרי' ורבי' האו"ה שבחלק הארץ שלו הכל הוא
משפיע להם שמקבל הכל משערה א' * כו' שהוא הארה מצומצמת. וזהו * ענין
כרחל לפני גוזיה נאלמה וזהו בחי' לבוש דנעלים המפסיק בין הע' שרים.

[והנה בפע"ח שער א' פ"ג האריך בענין המנעלים שהוא מחשמל דימא, וטעם
מלבוש זה הוא כבר נודע כי אין אחיזה אל החיצונים רק בוו"ג אבל
לא באימא וע' בסידור ע"פ הללוי' הללי נפשי, ובעבור שלא יוכלו החיצונים
להאחוז בהם לכן הבינה היא מגנת עליהם והיא מפסקת ביניהם ובין החיצונים
ובין זוי"ג ע"י החשמל הזה כו' להיותו מבינה כו' וגם לסבת עביותו כו' כי
הוא עב מאד ואינן יכולים לינק לא ברוב עביות ולא ברוב דקות וכות רק
מן הבינוני כו' ונודע כי זה הנעל הוא בחי' המסך המפסיק כו' עכ"ל, ועיין
מזה ג"כ בהרמ"ז פ' חקת בדרך ק"פ ע"א. ונתבאר ג"כ ענין זה באריכות
בע"ח שמ"א פ"א. ולכאורה י"ל דהנך תרי טעמי סתרי אהדי דאומרו
שלפיכך הוא מגין להיותו מבינה שלמעלה מו"ג משמע שהוא בחי' גבוה
יותר ובאומרו לסבת עביותו כי הוא עב מאד משמע להיפך וכנ"ל בענין
עור הבהמה שהיא גס ועב מעור האדם. אך הענין דאדרבה הנך שני טעמים
שייכי אהדי כי הנה מבואר לעיל דענין עור העב וגם זהו כמו החידה
והמשל שמסתיר לגמרי על עומק הנמשל. והנה ידוע מענין משלי שלמה
דדוקא שלמה שנאמר בו ויחכם מכל האדם הוא שהיה יוכל * לומר משלים
כי להלביש ולהעלים השכל כ"כ ולהורידו מטה מטה זהו ע"י עומק החכמה
עליונה כו' כמבואר כ"כ בד"ה והבדילה הפרוכת וכנודע ג"כ דשרש המסך

פרה אדומה סומקא כורדא כנו' בזהר : זח"ג קפ, ב.
כנו' בזהר . . אחידן בטופרהא ושערהא : דאה זח"ג ס, ב. רמת, ב. ע"ח שער
פרצופי זוי"ג (שלי"א) פ"ב.
וכל : בתקס"ג שם : וכל הרשאי וכל.
משער האי' : בתקס"ג שם : משערת א'. ואוצ"ל : משערהא (כניל מהוהור).
וזח . . גוזיה נאלמה : ליתא בתקס"ג שם. (והיא הוספה).
בסידור ע"פ הללוי' : נו, ג. ובהבא להלך — ראה גם אוה"ת חיי"ש קט, א.
יוכל : אוצ"ל : יוכל.
בד"ה והבדילה הפרוכת : תו"א יב, ד.

נמשך מבחי' כתר כמ"ש במ"א ע"פ השמים כסאי כו'. והנה פי' ריבוי העביות מבוואר לעיל שהוא ענין אותיות החידה והמשל שמסתירים לגמרי ולכן לא יוכלו לינק מהם כו' וע"כ הוא מגין כו' ומ"מ שרש כח העלם זה נמשך מלמעלה מו"נ עצמן דהיינו מהבינה אשר היא במדרגת הכתר לגבי זו"ג כנודע ואף שהם מעורר הבהמה אותיות שם ב"ן הלא שרש ב"ן בס"ג שלמעלה ממ"ה].

ב) והנה בתורה יש ג"כ בחי' לבושים. ופי' ההנה כתיב הוד והדר לבשת כו' * עושה אור כשלמה. ופי' דאורייתא מחכמה נפקת. שהיא בחי' גובלות חכמה עילאה שלמעלה שנמשכה התורה מח"ע להיות מוחי' לז"א דאצילות שהם המדות דאצי' לית מחשבה תפיסא ב"כ כו', שהתורה היא נמשכה מח"ע להיות מוחי' לז"א שהוא המוחי' של המדות אסור מותר כשר פסול שבכל המצות כמו ציצית ותפילין כו' שבתורה. [ועמ"ש מזה בד"ה השמים כסאי בת"א פ' בראשית]. והנה כתיב ושמתי כד כד שמשותיך כו', פי' שהתורה שנמשכה מח"ע ונתלבשה להיות מוחי' לז"א כו' היא רק גובלות חכמה שלמעלה, פי' שהתורה הנמשכת להיות מוחי' לז"א שהם כל המצות כמו ציצית ותפילין (שהיא המוחי' למדות אסור ומותר כשר ופסול כנ"ל) היא רק גובלות מחכמה שלמעלה. פי' שהיא אינה רק כ"ד ספרא דאורייתא נגד החכמה שלמעלה כי אנת חכים ולא בחכמה ידיעה ואין נמשך לאצילות כו' כל החכמה כו' שהיא חכמ' התורה שהיא נעשה מוחי' לז"א (שלא * כל החכמ' היא מצות ציצית ותפילין כו' כ"א כולו נשאר לעילא חכים ולא בחכמה ידיעה וכל חכמת התורה של כל המצות הוא כד אחד בלבד כו'), כ"א כל חכמת התורה שבאצילות היא רק כ"ד א' נגד החכמה עילאה שחכים ולא בחכמה ידיעה. והוא כמשל ששואבים בכד א' מים מן ים אוקיינוס שכלא נחשב הכד א' של מים נגד הים אוקיינוס כו', כמ"כ הוא נק' כל המשכת חכמת התורה שנמשכה לאצילות להיות מוחי' לז"א שהם המוחין של כל המצות ציצית ותפילין כו' לגבי החכמה שלמעלה שנשאר שם שלא נמשך רק מעט כו', שחכים כו' ולא בחכמה ידיעה. כמשל הכד מים לגבי ים אוקיינוס כולו כו' שלא נמשך רק כד א' כו' דספרא דאורייתא מן למעלה כו' (כמו השאבת רק כד א' מים מן ים אוקיינוס וזהו ושמתי כד כד [פי' ב' פעמים כד היינו תשב"כ ותשב"ע].

במ"א ע"פ השמים כסאי : לקו"ת שה"ש נא, א. וראה עוד בנו"ד — שם ית, ג. כו' : אולי מיותר.
בד"ה השמים כסאי בת"א : א, א ואילך. וראה אוה"ת בראשית כרך ג' תתרכג, ב ואילך.
שלא . . . בלבד כו' : בתקס"ג שם (ס"ע רנז) מובן שקטע זה נרשם בצד הגליון בתור מהר"ב להשירות הסמוכות.

וזהו הוד והדר לבשת כו' פי' שהתלבשות התורה שנמשכה מח"ע בחגית' (שהוא כשמתלבשת להיות מוחי' לו"א דאצי' כנ"ל) הוא הנק' לבושי' יהוד והדר (כמשי"ת לקמן) שהם לבושי' הדקי' והנעלים כו', וכן יש בחי' לבושי' דתורה בבריאה שהוא מ"ד תנה הוד"ך על השמים שההוד של התורה שהיא פנימי' התורה ביקשו המלאכים שיתן להם כו' וא"א להם לקבל זה לבדו כ"א ע"י לבוש • [בקשו שתנתן להם והו' לבוש גם יותר מן הלבושי' דאצילות וכנ"ל שיש כמה לבושי', והנה יש להקדים דהגם שהלבוש נפרד יותר מן הכלי וכנ"ל לעיל שבלבושי' דבי"ע יש טו"ר משא"כ בכלים עכ"ז בשרשם הלבושים גבוהים לפי שהלבוש הוא בחי' כלי לאור המקיף והכלי הוא רק כלי לאו"פ כו'. ובאור הדברים הנה הלבושים הם האותיות, והרי אנו רואים שע"י אותיות הדבור יוכל להשיג יותר ממה שבמוחו כאמר ומתלמידי יותר מכולם א"כ מוכרח שיש כח רב בלבושים דאותיות יותר מכח הכלי שהיא עצם השגתו שבמוחו קודם שנתלבש באותיות הדבור, והיינו לפי שאור המקיף שורה על הלבושים שהם האותיות ועיין בתניא ספ"ה וכמ"ש במ"א שרש האותיות גבוה מהשכל באג"ק ויעש דוד שם ומ"ש בע"ז דההיכלות נמשכי' משירי המקיפי' ר"ל ההיכל שלמטה מהלבוש שרשו עוד גבוה מהלבוש מבחי' מה שלמעלה מהמקיף, והו' שירי המקיפי' מה שלא נמשך גם בבחי' מקיף עדיין כו' כמ"ש במ"א בענין לבוש ובית. והנה עדי' בהתורה יש נשמתא גופא ולבושא כמ"ש בוח"ג בהעלותך קנ"ב, ופי' נשמתא הינו האור והוא פנימי' התורה גופא היינו הנגלות שבתורה מצות סוכה ולולב ולבושים הם האותיות גם הסיפורי מעשיות נק' לבוש לגבי גופי תורה והדיני' המצות, והיינו לפי שבהם המכות רק האותיות ובאמת שרש הלבושי' והאותיות גבוהים מהחכמה כו' גם דרך כלל בחי' התורה כמו שירדה למטה נק' לבוש לגבי חכמה עילאה כנ"ל בענין נובלות חכמה שלמעלה תורה, ולכן נק' משל הקדמוני, ובאמת בחי' נובלות זה נמשך ע"י המשכה מלמעלה מהחכמה והיינו מבחי' המקיף שלמעלה מהא"פ דחכמה ונק' נשמתא לנשמתא. ועיין בת"א ר"פ לך בענין ה' דאברהם כו', והו' הוד והדר לבשת דפי' בוח"ב בשלה ס"א ב' ובמק"מ שם בשם הרח"ו שהם נו"ה דבינה שהם נעשים חשמל בבחי' מלבושי' ע"ג זעיר, והיינו כי ז"א נק' גופא דאורייתא וחשמל דאימא המלבישו נק' לבושים דאורייתא והם

לבוש : מכאן עד סיום הסעי' הוא הגהת כ"ק אהצ"צ, ובתקס"ג שם : לבוש יכווים לקבל כו' וד"ל וזהו לבוש גם יותר מן האי' וד"ל.
 דההיכלות נמשכי' משירי המקיפי' : ראה גם לקו"ת ואתחנן י, ד (ובהמ"מ שם — הוצאת תשד"מ), אה"ת ג"ך ס"ע תצו.
 במ"א בענין לבוש ובית : ראה ד"ה מזמור שיר חנוכה בלקו"ת ברכה צה, ד ואילך.
 וראה גם אות"ת ברכה (ד"ה תורה צוה) כרך וא"ו ע' ב'תקנב : ועיין בדרוש להבין שורש הדברים ע"פ מה יפו פעמיך דתקס"ג שם ביאר כו' ע"י הלבושים נמשך בו מבחי' גבוה יותר כו'.
 בתניא ר"פ לך : יא, סעי"ב ואילך.

לבושים דקי' דהוד והדר. וע"ש עוד משפטים צ"ח סע"א. והנה תשב"כ נקי' אדם והאותיות תשב"כ זהו בחי' עור האדם אותיות דמ"ה והם הלבושים כנ"ל וזהו לבוש דאצי', ובירידתה בבי"ע מתלבשי' בלבושי הגוף שש ואיגמן כו' ותשב"ע"פ נקי' רגל והארץ הדום רגלי ובהתלבשותה בעשי' הלבוש זהו הנעל מעור הבהמה אותיות דב"ן כי תשב"ע"פ בחי' מל' שם בן כו' לכן יש בה אותיות לשון ארמי כו' והנעל עור עב שהאותיות מסתירים ביותר לא כמו אותיות תשב"כ. ולפי"ז י"ל שזהו כענין החידות הנמצאים בהגדה כענין מעשיות דרבב"ח ודומיהם. ויותר י"ל געל זהו כשהאדם משפיל א"ע לעסוק בענינים גשמי' כמו במו"מ לפרנסתו זהו לבוש גשמי. אך אח"כ כשעיי"ז מתפרנס ועובד את ה' עיי"ז זהו ענין עליית הנעלים כו'. אך לפי הכלל הנ"ל התיכלות שהם מדומם שרשם גבוה מהלבוש משיווי המקיפי' כמ"כ בלבושי' עצמן הנעל שהוא לבוש עב לבחי' רגל שרשו במקיפי' גבוה יותר היינו מבחי' המקיף ראש ורגל כא' ומתחת זרועות עולם נעוץ סופן. כי ש' בי"ן שרשו בס"ג כנ"ל. ועוד שעיי' הנעל מתברר ניצוצי' מהשרים ששרשם לפני מלך כמ"ש בד"ה בשלח פרעה ע"כ נאמר ע"ז מה יפו פעמיך בנעלים. לכן מט"ט שהוא בחי' נעל קושר כתרים כו' וכמ"ש במ"א שנק' עבדו זקן ביתו כו' וכת"י הגה ישכיל עבדי כו' וגם כמו הריקוד ברגלי' דוקא עיי' המנעלים כו'. והריקוד לפי השיר בחי' שיר השירים כו' ועיין מזה בסידור סד"ה שוש תשיש ותגל העקרה].

ג) וזהו מה יפו פעמיך בנעלים. פי' מה יפו הלבושי' הדקי' שהם הוד והדר לבושי' דתורה שמתלבשת בחג"ת כנ"ל כשיראה ברגל את פני ה' שאז מתעלים כל הלבושי' לשרשם לבושי' דהו"ד והד"ר דתורה כו' שאז מה יפו כו'. ופי' שהוא כמארו"ל כלה נאה וחסודה כו' שהם הב' שושבינין שלה (כמשי"ת), וזוהי השושבין הא' שהוא נאה שהוא בחי' ת"ת ופי' שהלבושי' דהוד והדר שהוא התלבשות התורה שנובלו' מחכמה עילאה בהם פי' שנמשכה להיות מוחי' לז"א שהם המדות שהם חו"ג ות"ת כו' (שהוא רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת כנ"ל) שהם ימין ושמאל (ואמצע) והוא הידור שהיא נאה בכמה גוונים שהם המדות חג"ת שנק' גוונים כו' וזוהי לבושי' דתורה שהם הוד והדר (שהוא השושבין הא' שהוא נאה כנ"ל) ואז מה יפו כו'.

פעמיך בנעלים פי' שגם הלבושי' גסים שלה שהם הנעלים שהם בחינת מסך מפסיק בינה לבין הע' שרים שלא ינקו כו' כנ"ל הם מתעלי' ברגל ג"כ למעלה לשרש ומקור הלבושי' שהם לבושי' דתורה שהם הוד והדר כו'. ופי' שבעלי' ברגל אין צריכין להלבושי' דנעלים שיסתירו ויפסיקו

בד"ה בשלח: תוי"א סא, א ואילך.

במ"א שנק' עבדו זקן ביתו: ראה ביאורו להצ"ע ע' קכב ואילך.

בסידור סד"ה שוש תשיש: קל"ה, א.

בין העי' שרים כו' שלא ינקו כו', כי בעלי' מתעלי' למעלה כו' וא"א להם להגיע לינק ולקבל כו' ולכך אין חשש בזה ואין צריך להלביש הנעלים, ולכך מתעלים הנעלים ג"כ למעלה לשרש הלבושי' שהם הוד והדר כנ"ל [גלע"ד שזוהו ט"ס של הכותב שלא הבין המאמר הטיב כי ביוהכ"פ הוא שא"צ למנעל אבל ברגלים צ"ל מנעלים וכן בשבת, רק שאז הוא ענין היופי בנעלים ע"י עלייתן למעלה כו'] ולכך אסור ביוכ"פ נעילת הסנדל אבל בדבר הארוג מצמר מותר כו', שביוכ"פ הוא בחי' עלייה למעלה ואין חשש מפני העי' שרים שלא יקבלו כנ"ל ולכך אסור נעילת כו' שהנעל מסתיר לגמרי כנ"ל וד"ל. אבל בדבר הארוג מצמר כנ"ל שבדבר הארוג מצמר יוצא כל מיני משקה דרך הנקבי' כו' ולכך אין מסתיר ומפסיק כלל לכך מותר (וכנ"ל שהוא ענין התלבשות השכל בדבור או במשל שמביני' הנמשל השכל העצמי כו' שזוהי בחי' דבר הארוג מצמר כו' וד"ל).

וזהו מה יפו פעמיך בנעלים שהנעלי' מתעלי' למעלה והם שם בבחי' עלייה רצוא ושוב רצוא ושוב (מלמעלה בחי' מטי ולא מטי כו') וזוהי ההידוד בהנעלים שהוא כמו שיש בחי' תפארת ברקידה כשמרקדין ברגלי' בבחי' רצוא ושוב רצוא ושוב (פי' הגבהת הרגל וירידת כו' וד"ל) שזוהי בחי' תפארת שבגה"י כו'. כמ"כ הוא למעלה הבחי' תפארת שבגה"י * [כשהם מלוכשים בהנעלי' ומרקדים בהם אזי התפארת יותר בהרקידה ע"י הנעלים דוקא] כשהם מרקדין בבחי' רצוא ושוב כו' (שהוא בעליות כנ"ל) וע"ז כתיב מה יפו פעמיך בנעלים בעלייתם ברגל או הם מתעלי' בבחינת רצוא ושוב כנ"ל וע"ז נאמר מה יפו כו'.

ד) בת נדיב פי' זוהי השושבינית הנ"ל שהוא וחסוד"ה, ופי' כמארז"ל בת נדיב זו בתו של אברהם שנק' נדיב כדכתיב נדיבי עמים כו'. ופי' שנדיב נק' לאח"כ כשנק' שמו אברהם כו' כדכתי' נדיבי כו' וד"ל. אבל קדם לכן כשנק' עדיין אברהם או לא נק' נדיב כו' (כ"א לאח"כ כשנעשה אב המון גוים שנדיבי עמים נאספו כו') ופי' שאברהם הוא בחי' שלמעלה מן החכמה שא"ב הוא חכמה יסוד אבא ורם הוא למעלה מן החכמה וד"ל. ולכן כשהי' נק' עדיין אב רם שהוא למעלה מן החכמה היה אז נגבה ונעלה מאד. ולכן אמר אז לו ישמעאל יחיה לפניך שהוא מחמת גדול עוצם הגבהותו לכך אמר שאף ישמעאל יחי' כו' (שמחמת שנגבה מאד בחי' אב רם שהי' קמי' אף ישמעאל שיחי' כו'. וכמ"כ הי' ביצחק שאמר לעשיו על חרבך תחי' ג"כ מזה הטעם שמחמת שהי' נגבה ואין לו שייכו' כו' כלל לכך אמר שעל חרבך תחי' כו' וד"ל) ואז לא נק' עדיין נדיב כי אז הי' נגבה מאד שלא הי' נשפע ממנו

ולכן אסור ביוכ"פ בנעילת הסנדל : דאה גם לקו"ת שה"ש מד, א, סי' מאמרי אדה"ו הקצרים ע' שלו, (ושם מבואר ג"כ ע"פ מה יפו), אוה"ת ש"ש כרך ה' ע' ביקבב שבגה"י : בתקסיג שם : שבגה"י (שהם הנעלי').

כלל לברר בירורי' כו'. כ"א לאח"כ כשנק' שמו אברהם אז נק' נדיב כו'. ופי' שאברהם הוא אב"ר מ"ה שהוא בחי' השפלות יסוד אבא (שנק' אב"ר מ"ה) ב"א לברר בירורי'. ואז נק' נדיב כדכתי' נדיבי עמים נאספו כו' שעשה אז גרים כו' שבירר בירורי' כנ"ל וד"ל (ואז נעשה הא"ב המון גוים שמברר בירורי' ומעלה אותן כו' כנ"ל). והוא בת נדיב שהיא בתו של אברהם שהוא אבר מ"ה שנשפל יסוד אבא ב"א לברר בירורי' כו' [והנה השפלה זו לברר בירורים זהו ע"י התלבשות רגליה בהנעלים דוקא שע"י לבוש זה דוקא מתלבשת בק"נ לברר זהו ענין התלבשותה במט"ט שנק' נעל דשכינתא והוא השולט כל ו' ימי המעשה]. ואז [אח"כ בשבת] מתעלי' הביירוים כו' ואז מתעלה היא ג"כ עם כל לבושיה פי' אף לבושי הנעלי' שהם לבושי הגסים שלה שמפסיקי' בינה לבין הע' שרים שלא ינקו כו' הם מתעלים עמה ג"כ (בעליותה ברגל לראות פני ה') לשורש הלבושים כו' [ע' בע"ח שמ"א בענין שורש הלבושי' שבחי' לבושים דא"ק הם שרש כל הלבושי'. ועי"ל כנ"ל דשרש הלבושים הם המקיפים כו'] כדכתיב נדיבי עמים נאספו (שהוא כשמתברר' הביירוים ומתעלי' כו') אז כי לאלקי' מגיני ארץ מאד נעלה פי' שאף גם המגיני' כו' שהם לבושי' הנעלי' של מדת מלכות שנק' אלקי' כו' שהנעלים הם המסך ומגן מפני הע' שרים שלא יקבלו כו' הם ג"כ מאד נעלה שמתעלי' למעלה * [ושייכות ב' שושביני' הנ"ל דנאה וחסודה לענין הנעלים זהו כי ארז"ל כיצד מרקדין לפני הכלה כו' כלה נאה וחסודה. והריקוד הוא ברגלים שעליהם המנעלי' וע"ז אומרים כלה נאה וחסודה והיינו לפי שזהו שייך לבחי' ריקוד הנ"ל שבנעלים. בחי' נאה זהו לבושי' הודר והדר של הכלה שהיא תשבע"פ וכנס"י. וחסודה זהו ענין בת נדיב והנדיבות הוא ההשפלה והירידה למטה לברר בירורי' והיינו ע"י הנעלי' כנ"ל. וכשאח"כ מתעלית ברו"ש אזי הרי הנעלים הם ג"כ בבחי' יפוי ונאי' כמו הלבושי' הודר והדר וגם הם בחי' חסודה כו'. וע' בוח"ב פקודי רל"ה ע"פ כל נדיב לבו כו'. גם פי' חסודה כי ע"י הנעלים מה שעוסק במ"מ ונותן צדקה מיגיעתו זהו ודאי ענין השפעת החסד כו' גם ע"ד מ"ש הלל לגמול חסד עם העלובה כו'.

וזהו מה יפו פעמיך כו'. פי' כשמתעלי' כל הלבושי' לשרשם לבושים הודר והדר כו' כנ"ל אזי מה יפו. ופי' כי הנה נראה בגשמיות שהגבהה והתנשאות של האדם מן התפארו' לברשין הוא יותר מתנשא מן התנשאות עצמותו (שמהתפארות לברשין נגבה יותר מעצמותו אפי' וד"ל) וכן נראה שהלבושי' הם ביוקר יותר מן המזון כו' שאף שהמזון הוא צומח כו' כי המזון יכול לקנות בדבר מועט להחיות עמו הגוף. והלבושי' הם

למעלה : בתקס"ג שם (ס"ע רנו) באה כאן שורה נוספת.
מ"ש הלל לגמול חסד עם העלובה : ויקיר פל"ד, ג (וראה תניא רפכ"ט ובהגמטן בליקוט פירושים שם).

יקרים. והטעם הוא מפני שהלבושים הם כלים להמקיפי כנ"ל (פי' שהם כלים להשראת המקיפי עליהם). דכמו שהכלים הם כלים לא"פ כמ"כ הלבושים הם כלים לא"מ כנ"ל ולכך הם יקרים יותר מן המזון שהוא בחי' א"פ שמחיה הגוף וד"ל. וזהו מה יפו כו' פי' כנ"ל שההתפארות של האדם מן לבושי' הוא יותר מעצמותו כו'. והוא מפני שלמעלה הוא ג"כ הלבושי' מגביה' את העצמו' כו'. פי' שהלבושי' הם כלים ומקיפי' דאו"א כו'. וכאשר נשפע ממקיפי' דאו"א (בהלבושי') אז נגדל ז"א בבחינת גדלות כו' (ותחלה הו' בקטנות) והגדלתו הוא ע"י הלבושי' שהם כלים להמקיפי' דאו"א וד"ל. ולכך מה יפו.

[עו"ל בענין נעל ע"פ מ"ש במדרש שה"ש בפסוק זה אתם נועלים לפני כו' וא"כ יש להעיר ע"ד תפילת נעילה ביוהכ"פ שהוא החותם שלא יומשך השפע כ"א למקום הראוי כו' ועמ"ש מזה בתו"א פ' בראשית ד"ה להבין ענין הברכות כמ"כ ע"י הנעלים שלובשת המל' בירידתה לבי"ע יומשך השפע במקום הראוי כו' שהנעל מגין בעד הרגל כמ"ש בגמ' פמ"ח. וזהו ענין מגיני ארץ כו'. ומש"ש במדרש לשני פרגמטותין כשהו נועל זה פותח כו' היינו ע"י שהאדם נועל בעצמו בפעמיו והליכותיו שלא יומשך אחר המותרות גורם למעלה להיות פתיחת השפע כו' ע"ש בענין פותח בברוך וחותם בברוך ע"ד המבואר בענין שימני כחותם שמחותם שוקע שמלמטה נעשה בולט למעלה כו' כמו שמדפיסים בדפוס כו' כך ע"י מה שהאדם נועל למטה לשמור א"ע מהמותרות גורם למעלה בחי' פתיחה. גם יש לומר ענין מה יפו פעמי"ד שהאדם הוא בחי' מהלך כמ"ש בתו"א פ' וישב גבי ונתתי לך מהלכים. אך ההילוך צ"ל בנעלים שיהי' נועל בעצמו לבלתי יומשך אחר המותרות כנ"ל. והנה מכ"ז יובן ענין ברכת מלביש ערומים שהוא מה שנעשה לבושי' דהוד והדר להאדם ע"י עסק התורה והמצוות וכמ"ש בתניא ח"א פ"ד. וברכת הנעלי' שהוא לבושי הרגל כשנשפל בעסק לדבר דברים המתרים לצורך פרנסתו כו' שאז צ"ל בבחי' נעל כו' ויופי פעמי"ד בנעלים ע"ד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ שגם בעניני ארץ ומי"מ לא יהי' בחי' נפרד ח"ו כמ"ש באגה"ק. ואזי אח"כ כשמתפלל באהוי"ר הרי עוקים ונכללי' הברור' מהאכילה והפרנסה ונכלל הכל באחד ומתעלים הנעלים בהילוכו בקדש כו' הרי יש בהנעלים הילוך ירידה צורך עלייה].

בתו"א . . ד"ה לה"ע הברכות : ה. ג.
 פמ"ח : = פרק מצות חליצה. יבמות קא. א.
 ע"ש בענין פותח בברוך : תו"א שם.
 בענין שימני כחותם : לקו"ת שה"ש מה. א.
 בתו"א . . ונתתי לך מהלכים : ל. א.

מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב כו' ובגמ' סוכה בתו של אאע"ה שנק' נדיב ואינו מבואר מה השייכות לענין פעמיך בנעלים ובמד"ר ביארו מפני שאמר אאע"ה מחוט ועד שרוך נעל זכה לפעמי רגלים בנעלים היינו הנדיבות שלא רצה לקבל מאומה כמ"ש ולא תאמר אני העשרתי את אברם כו'. והנה הפסוק נא' על עולי רגלים ופעמיך ל' שלש פעמים בשנה יראה כו' וי"ל אם שעולי רגלים הוא עליי גדולה לראות פני הוי' אלקיך כו' מהו השבח שפעמיך הי' בנעלים דוקא. הנה כתו' חרפו אויביך הוי' אשר חרפו עקבות משיחך פי' עקבות משיחך ידוע שאדם ר"ת אדם דוד משיח ובמשיח נא' ישכיל עבדי כו' וגבה מאד אותיות אדם ובחי' אדם כמ"ש ועל דמות הכסא כמראה אדם כו' ואיך שייך למעלה בחי' אדם אך הוא בחי' ממכ"ע ופי' כל עלמין כמ"ש לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו בחי' בי"ע והגם שבפרטיות בעולם הבריאה עצמו יש רבוא רבבות עלמין וכן בעולם היצ' אך בדרך כלל נחלקים לג' עולמות עד"מ ציור אדם למטה נחלק לג' בחי' ראש גוף ורגל כמ"כ למעלה מלכותך מכ"ע שכלולה מבחי' ע"ס נק' אדם ובחי' חב"ד שבמל' מאיר בעולם הבריאה ולכן שם שרפים עומדים ממעל ואומרים קדוש שמשגיגים איך שהוא קדוש ובחי' חג"ת שבמל' מאיר בעולם היצ' ושם חיות ואופנים ברעש גדול כו' ובדרך כלל עולם הבריאה עולם הנשמות וג"ע עליון השגות אלקות ומתענגי' על הוי' שמאיר שם בחי' חב"ד ועולם היצ' עולם המלאכים עומדים כו' ומשמיעים ביראה כו' שמאיר בחי' מדות ועולם העשיי' ט' גלגלים ושמים וארץ שמאיר בחי' נה"י כמ"ש והארץ הדום רגלי כו'. והנה בבחי' אדם יש ג' בחי' אורות וכלים ולבושים ועד"מ באברי האדם בכל אבר יש עצם וגידו' ובשר הוא הכלי והאור והחיות כמו אור השכל במוח הגשמי וכח הראי' בהעין הן האורות ויש בחי' לבושין כמ"ש עור ובשר תלבישני כו'. כמ"כ למעלה כמ"ש וכמה גופין תקינת כו' חכמה מוחא חסד דרועא כו' כי חכמה עילאה הוא בחי' כלי כי אא"ס ב"ה לאו מכל אינון מדות כלל וח"ע הוא בחי' מוחא כמו המוח הגשמי לגבי אור השכל ואעפ"כ אור א"ס מתלבש ומאיר בבחי' ח"ע כמ"ש ואנת הוא נשמתא לגופא ואור א"ס שמאיר ומתלבש בע"ס דאצי' הן האורות ובחי' לבושין הן עד"מ למטה מחודומ"ע נק' לבושי הנפש כי אי"א להתגלות אור השכל במוח בלתי אותיות המת' וכן המדות שבלב א"א להתגלות לזולתו בלתי אותיות הדיבור דיבורי אהבה או כעס וע"י הלבושי מחודומ"ע הוא התגלות בחי' שכל ומדות שנק' אדם. כמ"כ יובן למעלה בבחי' ועל דמות

מה יפו : גופס מכת"י 17 חסו, א. [הביכל כולל הרבה מאמרי כ"ק אדהצ"צ. ומאמר זה כנראה הנחה]. ראה גם ד"ה זה הגופס לעיל (וש"פ). לקו"ת שה"ש מג, ב. סה"מ תר"ל ע' מז ואילך.

ובגמ' סוכה : מט, ב.

ובמד"ר : שמו"ר פמ"א, כ. וראה אות"ת שה"ש כרך ב' ע' תקצו. ידוע שאדם ר"ת אדם דוד משיח : ראה סי' הגלגלים פ"ט, פ"ט.

הכסא כמראה אדם בחי' מל' שכלולה מע"ס שנק' אדם מאיר בגלוי בעולמות ע"י לבושי מחדומ"ע שהן בחי' בי"ע בראתיו יצרתיו כו' וע"י אותיות המח' מחי' ומאיר מבחי' חב"ד שבמל' בעולם הבריאה עולם הנשמות וג"ע עלמין סתימין כו' וע"י אותיות הדיבור מאיר מבחי' חג"ת שבמל' לעולם היצי' עולם המלאכי' וע"י לבוש המעשה שהוא כמו עד"מ אותיות הכתב שמעלימ' ומסתירים יותר על אור השכל מכמו שאומר השכל בדיבור כן למעלה מבחי' נה"י שבמל' מאיר בעולם העשיי' אף עשיתיו שמוסתר האור ביותר עד שגראה העולם ליש ודבר בפ"ע כמ"ש אתה אל מסתתר כו' כי בהלבושי' אנו רואים הפרש גדול שלבושי הגוף והראש הם דקים יותר כמו מצמר ופשתן ומשי כמ"ש ויכסך משי כו' שאינם מסתירים כ"כ על הגוף והראי' שמשקה יוכל לצאת מתוכן כשמסנגי' בהן יין וכיוצא ולבושי הראש והפנים עוד דקים ביותר כמו המסוה דמרע"ה שאינם מסתירים כ"כ משא"כ לבושי הרגל הוא מנעל עור עב וגס המכסה ומסתיר ביותר עד שאין שום משקה יוכל לצאת מתוכו. כמ"כ יובן בנמשל למעלה בבחי' בי"ע שבעולם הבריאה מאיר ע"י אותיות המחשבה מבחי' חב"ד שבמל' שהוא עד"מ כמו לבוש הפנים והראש ולכן שם התגלות אלקות ג"ע ונשמות ושרפים כו' ובעולם היצי' ע"י בחי' אותיות הדיבור שמקבל מבחי' חג"ת שבמל' שהוא עד"מ כמו לבושי הגוף שהם דקים ושם מלאכי' עומדי' ביראה כו', ובעולם עשיי' אף עשיתיו מאיר מבחי' נה"י שבמל' ע"י לבושי המעשה כמו אותיות הכתב שהוא כמו עד"מ לבושי הרגל מנעל ועור שמסתיר ביותר עד שגראה העולם ליש ודבר בפ"ע.

ובזה יובן ההפרש והחילוק בין דורות הראשוני' שהיו נביאים והתגלות אלקות ואח"כ תנאים ואמוראים שהשתמשו בכ"ק וכמו רפבי' שאמר גינאי חלוק לי מימך כו' מה שבימי מרע"ה הי' זה רבותא גדולה וכיוצא אותות ומופת' שנו' בגמ' משא"כ בדורותינו אלה עקבות משיחא אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה והסתר אלקות והטעם הוא כנ"ל כי כללות נשי' מאדה"ר עד ימות המשיח נק' קומת אדם והנביאים והתנאים אמוראים נק' ראשי אלפי ישראל שנשמתם הי' מעולם הבריאה ומקבלי' מבחי' מחשבה עילאה שמאיר בעולם הבריאה ולכן הי' התגלות אלקות וכנ"ל שלבוש המחשבה אין מסתיר כ"כ משא"כ דורותינו אלה הנשמות נמוכות ונק' עקבות משיחא. שמקבלים מבחי' רגל ועולם העשיי' וע"י לבוש עולם העשיי' שהוא בחי' מנעל ועור המסתיר לגמרי ולכן כתיב אותותינו לא ראינו הגם שגם עתה יש כל המשכות והתגלות אלקות ע"י תפלה ותומ"צ אך לא ראינו בבחי' ראייה והתגלות.

בב"ק : = בבת קול.

רפבי' שאמר גינאי חלוק : חולין ז, א.

אך בחי' משיח יהי' ההתגלות בעקבות משיחא דוקא וכמ"ש במד"ר ע"פ והי' עקב השמיעון כו' השכר בעקב אני נותן לך וכמ"ש בשמרם עקב רב כו' שמבחי' עקב יזכו לבחי' רב מה רב טובך אשר צפנת ליראיך כו'. כי יש עוד פני' בעקב ל' הליכה וכמ"ש במד"ר ע"פ צאי לך בעקבי הצאן שקאי על האבות ופירושו ל' הליכה. והענין הוא הגם שמבואר למעלה בלבוש הרגל שהוא מנעל עור הגס ועב המכסה ומסתיר לגמרי עכ"ז נמצא בו מעלה ההגנה על הרגל, כי כח ההילוך ברגל ומוכרח לילך בשוק ובמקומות שיש קוצים וברקנים וטיט ורפש וצואה ויוכלו להזיק לרגל לכן מוכרח הרגל ללבוש כזה עב וגס וגם שיהי' מגין על הרגל מכל נזק ועיקר ההולך ומנהיג את המנעל הוא הרגל והמנעל הוא רק לבוש ולכן צ"ל מדת המנעל כפי מדת הרגל בכדי שלא ישמט כו' משא"כ הגוף והראש א"צ ללבוש כזה שהם בגובה מן הארץ ולא יתקו מן הקוצים וברקנים כו'. כמ"כ יובן למעלה כמ"ש רגליה יורדות מות כו' בחי' נה"י שבמל' שמחי' ומלווה בעולם העשי' אף עשיתיו ואף מרמו על דבר לא טוב כמאד"ל שלשה פתחו באף כו' ודהע"ה אמר אל תט באף עבדיך כי עולם עשי' רובו רע ומלא קליפות ואעפ"כ ומלכותו בכל משלה שמחי' גם לקליפות ואתה מחי' את כולם וזהו יורדות מות שהוא מבחי' ז' מלכין קדמאין דתהו שנפלו בשה"כ וימלך וימת כו' ונתהווה מהן ז' אומות החיית האמורי כו' ז' מדות רעות לכן צ"ל הגנה על הרגל שלא יזק והוא בחי' המנעל כמ"ש בזהר שמט"ט הוא נעל דשכינתא ובגמ' נק' סנדל ומט"ט וסנדל הם נעל דשכינתא ורז"ל אמרו שחנך הי' תופר מנעלים כו', והענין כמ"ש גער הייתי וגם זקנתי וארז"ל פסוק זה שר העולם אמרו וי"ל למה צריך העולם לשר הלא הוא ית' מחי' את כולם אך גער הוא בציור כל האברים כמו אצל גדול רק שהם בקטנות כמ"כ למעלה בחי' אדם אנפי רברבי כמ"ש ועל דמות כו' כמראה אדם כו' בחי' ע"ס דאצ"י שנק' אדם הגדול כי איהו וחייהו וגרמוהו חד כו' אך כדי שימושך השפעת וחיות אלקות לעולמות בע"ג מן הארץ לרקיע ת"ק שנה כו' וכל עולמות העליונים הן בחי' בע"ג וכש"כ ירידת השפעת אלקות להחיות ע'

במד"ר ע"פ והי' עקב : דב"ר פ"ג א.
 במד"ר ע"פ צאי לך : לעיל ע' תתמב (ועד"ז באוה"ת שה"ש ס"ע קלו) מובא בשם הגמ' ופירש"י שבת פרק במ"מ דל"ג ע"ב.
 כמאד"ל שלשה פתחו באף : פס"ז בראשית ג א. וראה ב"ר ס"ט, ב. ועוד.
 וראה לקרית בלק סט, ד. האזינו ע"ה, ב.
 בזהר שמט"ט הוא נעל דשכינתא : ראה ת"ז תכ"א (סא, א). פרס שט"ז פ"ד.
 רמ"ז לנח"ג קט, א.
 ובגמ' נק' סנדל : ראה חגיגה יג, ב. ועי' איה"ת שה"ש ע' תקפח.
 שחנך הי' תופר מנעלים : ראה עמק המלך שער קרית ארבע פצ"ה (קג, ב).
 פלח הרמון (להרמ"ע) שער ערה"כ ספ"ב. מעין גנים (להג"ל) סדר המועדים (כ, ב).
 עש"מ מאכ"ח ח"ג סכ"ב — הובא במדרש תלפיות מערכת חנוך. מגלה עמוקות וישב נז, ג (ד"ה סמיכת).
 וארז"ל פסוק זה שר העולם אמרו : יבמות טז, ב.

שרים כו' לכן בא ההמשכה וההשפעה ע"י גער מט"ט בחי' ו"ק דיצי' והוא בחי' נעלא דשכינתא. וזהו עד"מ הנ"ל כי הרגל מוכרח לילך במקום קוצים וברקנים כו' שהוא בחי' רגליה יורדות כו' בחי' שכינתא מל' דאצי' מלכותך מכ"ע המתלבש להחיות עולמות בע"ג בחי' ב"ע עד ע' שרים לזאת צ"ל ע"י מנעל ההגנה על הרגל והוא בחי' מט"ט וסנדל נעלא דשכינתא הגם שהם רק שלוחי השפעה ואין להם כח מצד עצמן כלום לא להוסיף ולא לגרוע וכגרון ביד החוצב כו' וכנ"ל במשל שעיקר ההולך והמנהיג את הנעל הוא הרגל שהמנעל הוא רק לברש להרגל לכל אשר יחפץ יטנו כו' כמ"כ יובן למעלה שעיקר השפעת והחיות אלקות הוא ית' בעצמו ואתה מחי' את כולם והמלאכים הם רק שלוחי השפעה אין לך עשב שאין לו מול והמזלות מקבלים מע' שרים שהם בחי' לבושים המסתירים. עד"מ המנעל עור עב וגס, ומגין על הרגל מכל נוק, כן המלאכים לבושים המסתירים שע"י מעבר השפע והחיות לעולם עש"י שרובו רע והוא בחי' נעלא דשכינתא כו'. וזהו שעל זמן הגלות נאמר ונתתי נערים שריהם כו' משא"כ בימי מרע"ה כשאמר לו השי"ת הנה אנכי שולח מלאך כו' השיבו אם אין פניך הולכים כו'.

ולחבין ענין הנ"ל הרגל והמנעל בעבודת ה' הוא כמו שאמר דהע"ה למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני ולכאורה דהע"ה יודע ה' שאין לו עבירות רק פי' עון עקבי עבירות שאדם דש בעקביו וכמארז"ל ע"פ הוי מושכי העון בחבלי הוא וכעבות העגלה וכמ"ש וידו אוחזת בעקב עשו כי עשו יש לו עקב רישא דעשו בעיטפא דיצחק מפסולת גבורות עליונות דקדושה סוספיתא דדהבא וכמ"ש אצל הנחש ואתה תשופנו עקב אך יעקב יו"ד עקב שממשיך בחי' היו"ד ביטול דחכ' כח מה עד בחי' העקביים והוא ענין הכריעות והשתחוואות שבשמו"ע בא"י כו' ולכן ארז"ל אפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק כו' וזהו וידו יו"ד אוחזת העקב של עשו שיהי' ג"כ בהכנע וביטול לאלקות אך כשאינו מאיר היר"ד ביטול דחכמה ממילא נתגבר העקב של עשו עוונות שדש בעקביו ומוזה ה' מתיירא דהע"ה וג"ז בימי רע דוקא אך בשמרה עקב רב שע"י שמירת העקב יזכו לבחי' רב טובך אשר צפנת כו' והשמירה הוא ע"י נעל.

וענין הנעל בנפש כמ"ש ושבתם וראיתם כו' בין עובד אלקים לאשר לא עבדו כו' וארז"ל תרווייהו צדיקים גמורים אלא שאינו דומה מי

וכמארז"ל ע"פ הוי מושכי העון : ראה ברכות כו', ב. סוכה נג, א.
 רישא דעשו בעיטפא דיצחק : ראה תיב"ע ויחי ג, ג. ובנ"מ בשם הוהר (ראה ס'
 מאמרי ארז"ל עה"ת ח"ב ע' תכנו ובהנסמן בהמ"מ שם).
 סוספיתא דדהבא : ראה זח"ב רכז, ב. תוי"א כ, ב. סה"מ תקס"ה ע' כ. סה"מ
 תקס"ב ע' לג. ועוד.

ארז"ל אפי' נחש כרוך : ברכות ל, ב.
 וארז"ל תרווייהו צ"ג : תגיגה ט, ב.

תתקפח אור שיר השירים התורה

ששונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד שרגילותם הי' ק"פ וע"י שמשבר הטבע בפעם א' יתירה נק' עובד כו' כי מבחי' אלקים נמשך ק"ך צרופי אלקים סדר ההשתל' מראש עולם הבריאה עד סוף עולם העשיי' ומבחי' מ"ח צרופי' האחרוני' המסתירים ביותר כי אלקים גימט' הטבע נתהווה מזה אדמת בני חם כו' ועובד אלקים פי' שמתקן עד"מ עורות עבודים שמתחלה הי' מהם סרחון כו' וכשמעבדין אותם מתקנים ונעשו יפים ללבוש כו' כן פי' עובד אלקים כי שרש נה"ב נמשך משמרי האופנים היינו מבחי' עור של פני שור מהשמאל כי פנימיותו בשר וגידין ועצמות שבפני שור כו' מדרגה גבוה בחי' מדות ומבחי' אותיות שזהו בחי' עור ושתלשל וירד למטה ונמשך נה"ב שבאדם וזהו כתנות עור וילבישם כו' אך כשמתקן ומעבד העור כמ"ש בכל לבבך בשני יצריך ביצ"ט וביצה"ר שגם היצה"ר ישוב לאהבת ה' וזהו בחי' עובד אלקים שמתקן וכמו בתורתו של ר"מ הי' כתוב כתנות אור באלף שהוא בחי' זיהרא עילאה אור המביהק כו' והיינו ע"י שמשבר הטבע ומייגע בעמל תורה כי התורה נק' עוז ותושי' שמתשת כח של נה"ב וזהו בחי' נעל בנפש שע"י אתכפיא ואתהפכי' מדות הרעות שבנה"ב נעשו בחי' מגעל לבוש יפה ומזהיר להרגל כמ"ש מה יפו פעמיך בנעלים כו', וכן תומ"צ שנתלכשו בעינינו גשמיים ציצית מצמר כו' וקלף של תפילין כו' שחיתום הי' ממזלות וע' שרים כו' ועולים ונכללים בבחי' ביטול לאלקות שנעשו כלים למצות הוי' רמיח מ"ע רמ"ח אברין דמלכא זהו בחי' נעל דשכינתא לברש הרגל והארץ הדום רגלי וכמ"ש צחוק עשה לי אלקים שהצחוק והתענוג עליון שיתגלה לע"ל הוא מבחי' ש' אלקים ע"י עובד אלקים וכנ"ל.

והנה' כתי' רחצתי את רגלי איככה אטנפם כו' והוא כמ"ש אם תשיב משבת רגליך כו' כי בימי החול רגליה יורדות מות כו' ובשבת עליות המל' לכה דודי לקראת כלה כו' ואינה אתיחדת ואתפרשת מסט"א שהוא עד"מ רחיצת הרגליי' מכל טינוף ולכלוך כו', וזהו רחצתי את רגלי כו'. וע"ז נאמר נער הייתי גם זקנתי כו' שבימי החול ששת ימים עשה ה' כו' הוא ירידת ו' מדות עליונות דאצי' לברר בירורים בבי"ע ומתלבש בבחי' ו"ק דיצי' שזהו בחי' מט"ט ונק' נער כו' ובשבת עליות העולמות מתעלה בחי' מט"ט לבחי' עולם האצי' וזהו גם זקנתי כו' זקן שקנה חכמה כי יש בחי' נער ישראל ואוהבהו כו' ובשבת העליי' לבחי'

ק"פ = קי פעמים.

ק"ך צרופי אלקים . . אדמת בני חם : ראה ס' הליקוטים הארזי"ל ר"פ בא. פע"ח שער חגהמ"צ פ"ו. ע"ח שט"ו פ"ו. שד"מ פ"ד ופ"ו. מבוא שערים ש"ד ח"ב פ"ט"י.

אלקים גימט' הטבע : פרדס שייב פ"ב. וראה לקו"ש ח"כ ע' 36. ובהנסמן בהמ"מ ללקוית [הוצאת התשרי"מ] פי' ראה כב, סעי"ב.

בכל לבבך בשני יצריך : ברכות זר, א.

בתורתו של ר"מ : ב"ר פ"כ, יב. וחי"ב רכט, ב. וראה של"ה כא, ב. לו, א. קסד, ב. שמא, א. תרי"א ה' סע"א ואילך. אוד"ת נ"ך ע' קו.

ישראל סבא ועתיק יומין יתיב כו' שעולים זו"ג דאצי' עד הדיקנא כו' וכל העליות דשבת הוא ע"י עבודת הבירורים דבי"ע בששת ימי החול כי מי שטרח בע"ש כו' והוא ע"י נער מט"ט נעל דשכינתא נמצא כל העליות דשבת ע"י הנעל ר"ק דיצי' והנעל מט"ט עולה ג"כ בשבת בבחי' ר"ק דאצי' וכמ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה שבחי' מלאכים שנק' עומדים נמשך בהם ג"כ בחי' ההילוך כו'.

ועתה יובן פ"י הפסוק מה יפו פעמיך בנעלים כי פעמיך ל' שלש פעמים בשנה כו' וגם כפשוטו ל' הליכה שעלו לרגל ביו"ט וסדר ההליכה הוא שמגביה רגל א' ועומד ונח על רגל הב' וחוזר ומגביה רגל הב' ועומד ונח על רגל הא' וכן חוזר חלילה והוא ענין חנייה ונסיעה רצוא ושוב. וענין רצוא ושוב הרצוא נמשך מההתבוננ' איך שאני הוי' לא שניתי וכל השתל' עולמות עליוני' ותחתוני' הוא רק מבחי' מלכותך שם והארה לבד כו' וביו"ד נברא עוה"ב כו' ונמשך מזה רצוא וכלות הנפש כמ"ש מי לי בשמים כו' שמים ג"ע העליון וארץ געה"ת וזהו בחי' ועמך לא הפצתי רק ליכלל במהו"ע ית'. ואם רץ לבך שוב לאחד ולכאורה מהו המעלה משוב לשוב אחר מרחוק אך הכוונה שבבחי' שוב יהי' ג"כ אחד והיינו הרצון והתשוקה שיהי' התגלות אא"ס ב"ה למטה ע"י רמ"ח מ"ע ציצית ותפילין וזהו ואהבת את כו' בכל מאדך ואח"כ והיו הדברים האלה ודברת כו' וקשרתם כו' וזהו ענין היופי שבפעמיך רצוא ושוב כי גוף א' אינו לו יופי וכשכלול מכמה גוונין רצו"ש יש בו יופי אך היופי שבפעמיך כשהוא בנעלים דוקא בירור נה"ב אתכפיא ואתהפכא בשני יצריך וזהו בחי' נעל שמיפה ומתקן הלבוש דעור ומנעל בחי' עובד אלקים כנ"ל וכן נעל התומצ' כמו שנתלבושו למטה בענינים גשמיים ציצית מצמר וקלף התפילין כו' עד"מ נעל שעליו עומד הרגל וכל בנין הגוף והראש כו' כמ"כ בנמשל סוף מעשה עלה במחשבה כו', ותכלית המכוון שיתברר עולם העשיי' סוף מעשה ויהי' התגלות אלקות למטה וזהו עקבות משיחך שמישח יבא בב"א בעקב וסוף מעשה דוקא כמ"ש בזהר עד דמטי רגלין ברגלין כו' ובוזו מה שארז"ל מט"ט קושר כתרים לקונו כו' שבחי' כתרים יה"ר כתר עליון כו' מקור היופי והתפארת כו' הוא ע"י מט"ט נעל דשכינתא כי נעוץ תחב"ס וכנ"ל וזהו השבח על עולי רגלים שעלו לראות פני השכינה שלש בשנה כו' וכן גם עתה בכל יו"ט נמשך הארת תוספת אא"ס לנש"י, והשבח הוא שהעליי' הוא ע"י פעמיך בנעלים דוקא. וכן על התגלות אלקות לע"ל נאמר והניף ידו על הנהר כו' והדריך בנעלים שיהי' ההתגלות אלקות בנעלים דוקא.

ואם רץ לבך שוב לאחד : ראה ס"י פ"א מ"ח. אה"ת יתרו ע' התקפת. תקפתא.
הערה בסה"מ תרנ"ט ע' ר"א.
בוהר עד דמטי רגלין ברגלין : זח"ב רנח, א.
שארז"ל מט"ט קושר כתרים : ראה זח"א לו, ב. קסו, ב. הוגיה יג, ב. והערת ט"ק
ארמ"ר שליט"א בסה"מ תשי"ח ע' 202.

בת נדיב בתו של אאע"ה שנק' נדיב כו' ההפרש בין נדיב לחסד שמדת החסד הוא עפ"י חכ' ומדה כמו מעשר או חומש כו' ונדיב הוא בויתור ופיזור שלא עפ"י חשבון וחכמה כמ"כ למעלה אית חסד דאקרי חסד עולם ואית חסד דאקרי רב חסד כו' חסד עולם דאצ"י שנמשך ע"פ חכמה עילאה ויש כנגדו מה"ד שמעכב על החסד שבסדר ההשתלשלות וציור קוין כו' אך בחי' רב חסד בחי' א"ס בלי גבול למעלה מן החכ' וכולו טוב ולית שמאלא כו'. והנה יניקת החיצוני והקליפות הוא בשני אופנים בחי' אלף הוא מסוף סדר ההשתל' וגבורות עליונות ורבי הצמצומי' עד שנתהווה גבורות קשות והוא בחי' עקב עשו המבואר למעלה ובחי' הב' כמארז"ל כמה ארך אפיים לפניו שהיו מבעיסין ובאין כו' והיינו מפני רוממות אא"ס וכחשיכא כאורה כו' יוכלו גם הם לקבל יניקה וכמו שביקש אאע"ה לו ישמעאל יחי' לפניך אך ע"ז ארוז"ל אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכו"כ כו' שיכלו להמשיך בעולמות דקדושה המשכה מבחי' ארך אפיים וגדל חסד כו' והו' ע"י שאמר אאע"ה אם מחוט ועד שרוך נעל כו' ולא רצה לקבל מאומה זכה להיות נדיב ומרכבה לבחי' רב חסד כו' בחי' א"א כו' שמשם נמשך הכח והיכולת לברר ולעשות בחי' נעל בקדושה הוא בירור נה"ב ומדות הרעות שיתהפכו ג"כ בבחי' ביטול לאלקות וכמ"ש וישכם אברהם בבוקר שבכל יום מאיר הארת חסד עלין מבחי' רב חסד בבוקר להעירו משינה כו'. והו' מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב כו'.

[מה יפו פעמיך]

א. בחי' יראה את פני כו' הוא עכשיו בתפלה ולפי שהיא ברוחני ולא בבחי' מקום אינו ג"כ בהתחלקות זמן כי התפלה כלול מג' בחי' אבות (ונ"ל הכוונה שאז הי' מעלה יתירה שנגע הגלוי גם במקום גשמי וכמו מקרא בעשי' משא"כ קבלה באצילות ועכשיו אינו נוגע רק בפנימי' ולבחי' זו אין שייך מקום וזמן וכמ"ש עת לכל הפץ תחת השמים בבחי' מקום שם שייך ג"כ זמן) וע' מזמור שיר חנוכת תקס"ו.

אית חסד . . ואית חסד : ראה זח"א ריט, א. זח"ג קלג, ב.
 כמארז"ל כמה ארך אפיים לפניו : אבות פ"ה מ"ב.
 אם לשוברי רצונו : סוף מכות.

— לקוית שה"ש מג, ב. ובתוס' הגהות באוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תקפד. (ונו"א ממאמר הלכות נמצא בכתי' 947 א, א), וראה בהנסמן להלן בריש הביאור.
 לפני קיצורים אלו נרשמו בגובי"ק רשימות השייכות למאמר זה, ומסיבה טכנית נדפסו להלן בסיום המאמר (קטע המתחיל : דגל).
 וע' מזמור שיר חנוכת תקס"ו : לקוית ברכה צה, ב. סידור רעו, ד.

ב. **ליעקב** אשר פדה רחמי' להיו' מבין דבר מתוך דבר (סוכ"ע ממכ"ע) ונולד אברהם אהבה ואח"כ אברהם הוליד את יצחק (ולכן אמר יעקב א"א אברהם ופחד יצחק הי' לי שמבחי' רחמי' נולדו וגמשכו אהוי"ר) ועי"ז ולא נבוש כו' (נמצא יש בתפלה כלול מג' רגלי' שהם ג"כ ג' אבות פסח אברהם כו'. ולהבין מהו ענין שייכו' שבח הנעלים לבחי' זו).

ג. **יש להקדים ענין סנדל קושר כתריו' מתפלותיהן** (ת"י שרוך נעל סנדל) בלי הגמ' מנעל דקרא סנדל (צ"ע אין חולצין במנעל כו') חופה רוב הרגל. הענין התפלה שמ"ע לפעול שינוי רצון למעלה מבחי' תורה והיינו ע"י סמיכת גאולה לתפלה מס"נ בק"ש ועמך לא תפצתי אפי' אורו' רק אותך היינו ע"י ודברת בם כו' ואספת דגנך צדקה. ומס"נ הזה גבוה מתורה כמ"ש בגמ' בשעה א' (ק"ש בעונת' גדול מת"ת) לכן עי"ז יוכלו להמשיך שינוי רצון והיינו למעלה מתורה, אך מו"ד שלנו גשמי' ושיתעלה למעלה הוא ע"י מלאך הנ"ל.

ד. **וענין המלאך סנד"ל חופה רוב הרגל הענין כי אע"פ שהמאמרו' יום א' חסד מ"מ לא הי' להיו' התהוו' יש רק ע"י מל' שמש ומגן כו' כי הוא צוה (ע' בזה ע"פ באתי לגני ומוזוה מימין),** אכן עכ"ז הי' בלי גבול ושיהי' רק ת"ק שנה הוא ע"י המלאך חופה כי מל' נק' רגל והארץ הרום רגלי (וע' זחר ח"א דפ"ו ע"פ צדק יקראהו לרגלו ובמאמ' הפסיעות.

והוא החופה להיות בחי' גבול (המל' ג"כ חופא' ליסוד ע' זחר ח"ג ר"ד אתקין לי' חופאה כו') ולזה כחו רב להיות קושר כתריו' כי נתב"ס מל' דאי"ס להיות יש וביטול היש שזהו ענין המלאכים (הרי נת' שייכו' הנעלים כי ע"י מלאך סנד"ל שהוא נעל הוא עליו' התפלות כו').

ה. **וכמ"כ יוכן ענין בנעלים בנה"ב שנמשכ' משמרי האופנים והיינו מבחי' העור כי הפני ארי' פני שור אהוי"ר וזיעתן הפסולת ויוצא דרך נקבי העור. והעור חיצוני' דו"ר אותיות מהן נמשך נה"ב (ע"י נוגה עור רע ו' היינו זיעתן פסולת כו'). והנה בשר גידין ועצמו' הפנימי' של הבהמה (והיינו שכל ומדות) ומהעור נה"ב (ע"י א"כ ואתהפכא בחי' עורו' עבודים מס"נ בק"ש בשני יצריך) נעשה נעל החופה את רוב הרגל והרגל מוליך גם את הראש כי תכלי' המכוון ביטול היש דירה בתחתוני' ולכן נוכל להתפלל אח"כ בשמ"ע**

אין חולצין במנעל : ראה יבמות קב, א.
 בגמ' בשעה א' : ע"ז י, ב. ראה לקו"ת שם מג, ג.
 ק"ש בעונת' גדול מחי"ת : ברכות י, ב. וראה אוה"ת משפטים ס"ע אישיג ואילך.
 שם כרך ח' ע' ג"ט.
 ע"פ באתי לגני : ראה לקו"ת שה"ש לא, ד ואילך. סידור כו, ג ואילך.
 ומוזוה מימין : תו"א מא, ד.
 (וע' זחר : בהכתי"י חסר סיום המוסגר.
 ובמאמ' הפסיעות : להרח"ו, נדפס בסו"ס חסד לאברהם.
 א"כ : = אתכס"י.

תתקצב אור שיר השירים התורה

להיו' שינוי רצון כו' (וכמו ברגלי' והשיאנו כן בק"ש חופה מאדך כו' וזהו בסנדל איני עובר נה"ב אף יחף לא יעבור ר"ל גם נה"א שלו לא יוכל להעלו' רק ע"י נה"ב).

ו. והנה ענין ההליכה פעמיך הוא כי בתפלה יש ג' בחי' בי"ע שלא עשני כו' קטרת עשי' אח"כ פסוד"ז הללו יה גלוי מוחי' חו"ב במדוי' שלא יהי' טמטום מוח ולב זכר רב טובך יחיד חי כו' אח"כ והאופנים ברעש לבדו מרום וקדוש ק"ש (ג' פרקי הרגל ודוקא בק"ש מעוררי' יחוד או"א בהיותינו בבריאי' א"כ דוקא ע"י הרגל מוליך הראש כו').

אח"כ בשמ"ע המשכה מלמעלה אצי', ועליו' כל תפלת החול בשבת לכך מותר בנעילת הסנדל עליו' נה"ב מצוה לאכול משא"כ ביוהכ"פ דאסור לאכול אסור ג"כ בנעילת הסנדל (ומ"ש בשבת ג"כ והחליצינו היינו לא סנדל רק מנעל כו' וכנודע בענין הפרש בין חליצ' מנעל לסנדל משא"כ יוכ"פ רק אנפליא כו' ויש עוד בחי' קב הקיטע מלך על כו' אך היינו כשהאדם חיגר ואין שלם במעשה אבל כשמברכין שעשה לי כ"צ כו') ובעליות נה"ב בשבת ע"ז נאמר מה יפו פעמיך בנעלים (כי טוב שבנוגה נכלל ג"כ בעליו' העולמות) ואדרבה עיקר היופי בנעלים כי סוף מעשה במח"ת.

ז. אך הכח למס"נ ע"י המשכה חסד עליון בת נדיב וישכם אברהם בבקר חמורו (אידילי יומא כו') הבקר אור כו'.

ח. חמוקי ירכיך צדקה לבר מגופא תורה וחמוקי מתן בסתר כמו פרק עליון ירך. כמו חלא' וכובע ישוע' כמו ראשו כתם תכשיטי איש וע"י צדקה תכשיטי אשה מעשה ידי אומן מלבן מעפר ואדמ' להיו' תכשיט צדקה מיגיעו בשוק וע"י תכשיטי' דכנ"י נמשך להיו' יחוד קבה"ו ולכן כל האומר אין לי אלא תורה תכשיטי איש אפי' תורה אין לו שאין ח"ע נמשך לו למטה רק ע"י גמ"ח להחיו' רוח שפלי' תכשיטי אשה נמשך יחוד קבה"ו הגלוי למטה

בסנדל איני עובר : מגילה כו, ב. וראה גם אוה"ת שה"ש ס"ע תקפט.
ווקא בק"ש . . בהיותינו בבריאה : פע"ח שער הק"ש פ"ד. לקו"ת במדבר כ. ב. ועוד.
ומ"ש בשבת ג"כ והחליצינו : ראה ג"כ בארוכה אוה"ת תנוכה שג, ב ואילך (וש"י לסיודר האריו"ל בכונת בהמ"ז דשבת. רמ"ז פי' חוקת. ועוד). אוה"ת תצא ע"י תורת. וראה להלן בסיום המאמר (פיסקא ד"ה : רגל ע"י תורה צוה).
הקיטע מלך על : = הקיטע יוצא בקב שלו מלך אלקים על גוים. ראה בארוכה ד"ה אני חומת שדנפס להלן. ובאוה"ת שה"ש כרך ב' (ע"י תשוב ואילך. ושם ג"כ בענין מנעל וסנדל).
וישכח אברהם בבקר . . הבקר אור : ראה נח"א רג, א. וחי"ב פא, א. וחי"ג כב, ב. דו, א. ולהלן בסיום המאמר (פיסקא : ענין ויתבוש).
אידילי יומא : ב"ב טו, ב. וראה נח"א רד, א.

אור שיר השירים התורה התקצנ

ג"כ וזהו תען כו' צדק וצדקה תהי' לנו כלל' מצות מעשיות כו'. וגם הפסוק הזה נאמ' ג"כ אד"ת מה ירך כסתר כי התורה נמשכ' למטה בגשמיו' (ה"ז כמו ירך לבר וזהו ענין ברייתא לבר כו') (ע' ירמי' ל"א כ"א התחמקין פרשיי תסתרי מחמי' הבושה י"ל דקאי אבעית כסוי חטא' וזהו חמוקי כו' ולעיל יתעלו וזהו כמו חלא' גם חלי לשון תפלה חלו נא פני ויחל משה וג"כ לשון חולי חולת אהבה והכל א' כי מתפלה נעשה ג"כ תכשיטי' כתר' כנ"ל).

ט. ויש ב' מנעלים א' עליו' נה"ב ע"י המצות והוא מבחי' גבריאל ירא' והב' שמחה של מצוה שהוא ג"כ מנה"ב כשהדם שבלב צלול כו' וזהו בשמחה ובטוב לבב וכן בצדקה אל ירע לבבך כו' והוא מבחי' מיכאל אהבה.

עורך התמיד לכהני' ע' בכ"ה בכסלו העלא' אותיו' דנה"ב לפי' י"ל הנעלים דוקא בת נדיב בת כהן חסד לו שייך הנעלים עור וצ"ע.

6

הגלוי ע"י מל' כי כשההעלם נעשה גלוי הוא גלוי יותר.

ב. המל' כולל מי"ס כתר מל' עטרת פז קישוטי כלה עי"ז מתייחד עמה בעלה (ע' המגיד מראשי' סבלוני') והיינו ע"י ותתן טרף מסי"ג ק"ש ובתחלת הבריא' העלא' מ"ן מיני' ובי' ועכשיו אתעדלית.

ג. (ולתבין ענין יפוייה מהנעלים ותלאים) יקדים תחלה ענין הנעלי' נעל דבריא' כו' גם מל' נק' נעל והיינו אותיו' מו"ד דבר נפרד מהשכל לא כמדות גבי השכל, וכש"כ אותיו' ודבור הקול אינו ערוך לגבי עצם האותיו' שבנפש רק שהן לבוש אליהם ולנפש וכן גשם אותיו' המת' לגבי שרשן (ע' אם בדרכי תלך בהביאור ומ"ש ע"פ האוצ"ח רשימו) ונק' נעלים ומו"ד ב"י וג"כ עשיו' דבור בלא התלבשו' ו"ק שהן המדות (י"ל היינו סנדל) והמלאכי' נמשכי' מאותיו' (וחנוך תופר מנעלי' כי הוא מט"ט).

וצדקה תהי' לנו : ראה תו"א לת, ב"ד, מב, ג, ועוד.

מה ירך בסתר : מו"ק טז, א.

בכ"ה בכסלו : כט, סע"א ואילך. וראה בהגהות לשם באוה"ת חנוכה רסא, ב (ומציון שם : ועמ"ש ב"ה מה יפו בפי' חמוקי יריכוך).

הגלוי ע"י מל' : מכאן ואילך הגהות על ביאור ד"ה מה יפו הנ"ל, הביאור לא נדפס בלקו"ת, ורק מקצתו נדפס (בתוס' הגהות) באוה"ת ש"ש ע' תקפט ואילך. ונמצא בשלימותו (בללי הגהות) בכת"י 1113 מט, א.

ע"י המגיד מראשי' סבלוני' : סה"מ תקס"ח ח"א ע' תקנ וע' תקסט ואילך. (וראה בהנסמן שם בחי"ב ע' תתנו).

אם בדרכי תלך בהביאור : אוה"ת חנוכה כרך ה' תחקית, א ואילך. תחקכו, ב ואילך. ועוד.

ומ"ש ע"פ האוצ"ח רשימו : לקו"ת בחוקתי נג, א ואילך.

(וחנוך : בהכת"י חסר סיום המוסגר).

ד. מלאכי נעל עור כי יש להם נשמי וגוף והגוף בשר גידין ועצמו רתיס חב"ד חג"ת נה"י ועור בחי' חיצוני' וזיע' כשא"י לסבול חמימו' הבשר אהוי"ר כו' אך מ"מ ביטול היש לכך חופי' הרגל שממשיכו' בחי' מל' (וצ"ע דלעיל אמר אותיו' נעל וכאן גופו' מלאכי' גם משמע כל הגוף נעל ובמשל רק עור הגוף וי"ל דבאמת מל' ג"כ נק' נעל בפסוק ושלף ע' פרדס שט"ז פ"ד והיינו מש"ל אות ג' ומלאכי' נעל דשכינתא ובמלאכי' ג"כ העור אותיו' נעל כו').

ה. כמ"כ בנפש (הנמשכ' ממח' עילא' אותיו' דנפש חו"י) ג' בחי' נעל שמח' של מצוה בריא' לב תענוג מוח נעל דיצי' אי"כ המדור דעשי' צדקה.

ו. סנדל קושר כתריו' להיות שינוי רצון בשמ"ע ע"י תחלה ועתה מודי' כו' טפה לא גרגיר יש נפרד, וצבא כו' מעוררי' תור למעלה מאורי' מח"צ ובתורה מ"ט פנים כו' לכן מבעה"ר נמשך להתהפך מטמא לטהור (כמו ר"מ על טמא טהור כו' ע' מיל"ה), והיינו ע"י אתכפיא נה"ב לכן סנדל ביטול מלאכי' מעורר כתריו' ומפשיט דיבורינו כו'.

ז. ומ"מ דוקא מתפלתיהן של יש' שיש להן תורה כי ההמשכה למטה ע"י תורה דוקא (וענ"ל דאותיו' של ישראל שרשן גבוהי' יותר כנ"ל אותיו' החקיקה וכשהן מלובשי' בנעלי' אותיו' אז העלי' משא"כ נעלי' בעצמן כו') ואינן אומרי' ק'. והיופי' בנעלי' דוקא כי כל עלי' מתחיל מהתחתון עשי' כו'.

ח. בת נדיב ברכת המצות עובר לעשייתן (ד' מאו' שקל כי עובר כסף חסד) נכח נסתר.

ט. חמוקי נעל הג' בעשי' טו"ר מעורבי' מצוה פנייה בעשייה לכן צ"ל מעשה ידי אמן לברר גם ירך פרק עליון נה"י כי צדקה צ"ל ג"כ עפ"י חכמי' ת"ח ומתחלקת בג' (ומכ"ז תכשיט כמו חלאי' תכשיטי הרא"ש).

ע"ח ש"מ פ"א ב'. שמ"א פ"א ענין נעל דבין אצי' לבריא' וכן י"ע. וא"כ אותיו' מח' כלי' לבינה לכן זהו הנעל דבין אצי' לבריא' כי אימא מקננא כו'.

נ"ל להעיר ממש ע"פ ותחת רגליו לבנת כו' ב' מיני אותיו' מ"ה וב"ן כמ"ב נשיי' ויהי האדם לנפש ח' האותיו' שבחי' ע' מזוזה מימין אבל נה"ב אותיו' מוד' נעלי' חקיקה כתיבה היופי' בנעלי' דוקא כי ב"ן גבוה ממ"ה ולכן דוקא סנדל קושר כו' אך מתפלתיהן ש"י שרשן ממח' אותיו' החקיקה והם המבררי' הנעלי', וסנדל לאחר הבירור וא"צ בירור חדש רק נה"ב מתבררת כו'.

○

ע' מזוזה סימן : תו"א מכ, רע"ב.
ע' מיליה : סה"מ תקס"ג ע' יח ואילך, אה"ת לך לך כרך ד' תשל"ב א ואילך.
(ומכ"ז : בהכתי' חסר סיום המוסגר.
ע"פ ותחת רגליו : תו"א ע"י ד ואילך, עת סע"ב ואילך.

א ז ר ש י ר ה ש י ר י מ ת ה ת ה ת ח ת

רגל * ע' תורה ציוה והשיאנו חופה ושייך ג"כ בק"ש כמש"ש בהביאור כל ישראל
חבירים ברגל בס' דהר"א שיינע' ע"פ אנכי. סנדל תרגום וידרכון בנעלים
דישע' ע' תשבי. מ"ש הר"ד דמגעלי של עור קליפו' ודבגד מט"ט וסנדל
וק' דחולצ'י במגעל וסנדל והיינו ודאי מט"ט זה ח"ג קפ"ג וע' ל"ה ומ"מ לביי
זהם דוקא דעור. והחליצנו דשבת י"ל מסנדל דעשי' ויצ' ורק נעל דבראי'
מאיר. וצ"ע בכתבו' עור דאדה"ר בשל"ה ובררוש ג' חשמלי' ובמ"ש ע"פ
והבדילה הפרוכת.

חופה רוב רגל כי בי"ע חופה הרגל א"כ אצ' ועשי' רוב רגל.

ענין בשר גידי' ועצמו' רת"ס ע' ביאור לפני ר"ה.

ענין עור ע' את הכבש הא' תעשה תקע"ב וביאור שמע תקס"ב זה' וישב
הפרוכת בס' ארבעה מאו' שקל כי דיי"ב ע"ב ודל"ה.

רגל : הקטעים דלהלן נרשמו בנוכח"ק שם (קסה, א) ושייכות למאמר זה.
ע' תורה ציוה : לקו"ת ברכה צד, ג ואילך. צו, א ואילך.
כמש"ש בהביאור : צג, סע"ב.
כל ישראל . . . בס' דהר"א שיינע' ע"פ אנכי : אולי הכוונה לביכל דרושים
אמאודה"ו ולא מצאנו לע"ע. (אורות ר"א שיינעס — ראה אגרות קודש דאדה"ו ע' ע.
בית רבי נט, א).

ע' חשב' : ערך סנדל.
מ"ש הר"ד : = הרוח ווד. בפירושו נשמת דוד כשה"ש ע"פ זה (עא, ב).
זה' ח"ג קפ"ג : לפנינו הוא ברך ק"פ א'. (ועד"ז צ"ל באוה"ת תצא סיע' תהי"ד).
וע' ל"ה : צ"ב. ואולי הכוונה "לקוטי הארז"ל" — ראה טעה"צ בלקו"ת ס"פ תצא
ד"ה מצות חליצה). ושער הפסוקים שם. סיור הארז"ל בכונת ברהמ"ז דשבת.
ושער הכונות שם.
ומי"ט לביי : = ומגיד מישרים לבית יוסף (ר"פ אחר'י). וראה גם אוה"ת תצא
ע' התרי"ג.

והחליצנו דשבת : ראה לעיל ס"ו.
בכתוב' עור דאדה"ר בשל"ה : ראה של"ה כא, ב. לו, א. קסד, ב. שמא, א.
אוה"ת בראשית תלת, א. תולדות קמה, ב. אוה"ת ג"ך ע' קו.
ע"פ והבדילה הפרוכת : תוי"א יב, ג ואילך.
רת"ס : = ראש תוך סוף.

ביאור לפני ר"ה : לא גדפס לע"ע (ונזכר ג"כ בכ"מ : אוה"ת ר"ה כרך וא"ו ר"ע
בחלו. ובהנסמן בס' מאמרי אדה"ו על ענינים ע' תקפב שו"ה בשר). בכתבי"ד נמצא
דרוש זה מכ"ק אדהאמ"צ (מתחיל : להבין שרש ענין בשר גידין ועצמות).
את הכבש . . . תקע"ב : לקו"ת פינתס ע"ג, ד, עת, ג ואילך.
נביאור שמע תקס"ב : סה"מ תקס"ב ח"א ע' רנב. ח"ב ע' תקכא (ובהנסמן שם
בהמ"ע ע' תרנ"ו).

זה' וישב הפרוכת : ביאור"ז לאדהאמ"צ כא, ד ואילך (ונדפס גם בסה"מ תקס"ב
ע' קח).
בס' ארבעה מאות שקל כי דיי"ב ע"ב ודל"ה : בדפוס קארעץ. (ואוצ"ל כאן :
די"א ע"ב). ובדפוס קראקא הוא ברך י' ע"ב ורף לי ע"ג ואילך.

רגל ע' קור' ג"כ מלשון פגוש כמו מרגלי' וערמ"ז שלה דמרגלי' נמשכי' מבחי' רגלי' עקבי לאה ובענין ג"ח כי גר מצוה משתשקע כו' רגל מן השוק.

ענין ויחבש את חמורו ע' זהר ע"פ ולקחת את חמורינו הבקר אור והאנשי' שלחו כו'.

צ"ע במשנה בסנדל איני עובר כו'.

פעמיים הליכ' מעשי' ליצי' כו' וההילוך דוקא מצד נה"ב דמצד נה"א ג"כ עומד ע"כ היופי בנעלים דוקא. בשר גידי' ועצמו' בנה"א חב"ד הג"ת נה"י והעור אותיו' וכמ"כ יש בנה"ב נמצא עור האדם והבהמ' אותו' דנה"א ונה"ב שבתפלה וזהו מה יפו כו'. שעשה לי כ"צ כו' אח"כ אור עוטר כמ"ש חגרה בעזו מחני' אח"כ זרועותי' אח"כ טעמה מלמטלמ"ע שובי השולמי' ער"ה.

ת. ו

שימני כחותם כו', ארחא דחותם כיון דאתדבק כו' אוף הכי אמרה כנ"י כיון דאתדבקנא בך כו', בזהר ח"ב דף קי"ד א'. להבין מהו ענין דביקות זו, הוא ע"פ מ"ש אחרי כו' עד ובו תדבקון, ולהבין ענין אחרי כו' תלכו ואח"כ ובקלו תשמעו, הוא ע"ד משארז"ל שהתורה נק' מפתחות הפנימית והיראה נק' מפתחות החיצוניות, בד"ה כי תשמע עמוד א' שטה ה', עד עמוד ב'.

קור' = קונקורנציה.

ובענין ג"ח: ראה אה"ת הנוכה תתקמא ב ואילך. לקו"ת שה"ש נא, סע"ג. זהר ע"פ ולקחת את חמורינו . . והאנשים שולחו: זח"א וג' א ואילך. ע"פ מקץ טג, יח — מד, ג: ולקחת אותנו לעבדים ואת חמורינו גוי הבוקר אור והאנשים שולחו המה וחמוריהם.

במשנה בסנדל איני עובר: מגילה כד, ב.

שובי השולמית ער"ד: רוח דוד בפירושו בשמה דוד על שה"ש (ע"ש עה"פ ז, א — שובי השולמית, ז, ב — מה יפן, ז, ג — שררך אגן הסהר).

שימני כחותם: נדפס מגובי"ק 1153 עב, א. ונמצא ג"כ בשינויים קלים בכת"י 404 ע, א.

ארוחא דחותנו . . בזהר ח"ב: ראה גם לקו"ת שה"ש מה, סע"ג. אה"ת שה"ש ע' חשלב, תשמא.

בד"ה כי תשמע . . עד . . שטה י"ז: לקו"ת פ' ראה כב, ד ואילך (הציונים כאן הם כנראה ע"פ כתיי של הלקו"ת, ובהלקו"ת שבדפוס העמודים והשטות שונות). ומועתק להלן לשון הלקו"ת: והיראה נקרא מפתחות החיצוניות. ואמרו (שבת לב) כל מי שיש בו תורה ואין בו יראת שמים דומה לגובר שמסרו לידו מפתחות הפנימיות

שטח י"ו שאין זה אלא זיו כו' ופי' ברוך שאמר והי' העולם שמבקשים שיומשך ויתגלה לנו בבחי' גילוי מה שאמר והי' העולם הדינו שתתפעל הנפש מזה כו'. ברוך מרחם על הארץ פי' בחי' ארץ נק' עלמא דאתגליא מדת מלכותו ית' שהיא בחי' האחרונה ע"כ ההשפעה אליה הוא ע"י שמרחם על הארץ ומוזה נמשך אח"כ ברוך מרחם על הבריות דבי"ע מלאכים ונשמות שבג"ע והיינו משלם שכר טוב תוספת אורות בג"ע כו'. ברוך חי לעד היינו התפשטות החיות ממנו ית' עד אין קץ ותכלית ב' אלפים יובלות כמ"ש וישם מדברה כעדן וא"כ עדן יהי' הגבה מאד יותר ממה שהוא עכשיו ועד"ו יש ב' אלפים יובלות עליות כו'. ברוך פודה ומציל היינו העזר להנהי"א להצילה מנה"ב ומאסר הגוף שתוכל להתגבר עליהם כו'. ברוך שמו פי' שכל עליות ב' אלפים יובלות זהו רק בבחי' שמו ית' הממכ"ע, וזהו אחרי תלכו שבחי' שמו ומלכותו ית' הוא רק בחי' אחריים שלו ית' לבד, וא"כ כל התליכה מחיל אל חיל ועליות נא"י זהו רק בבחי' אחרי וזהו א"ת שמות אלא שמות כמ"ש בד"ה ובכואה לפני המלך כו', ולכן נק' כ"ו מפתחות החיצוניות היינו בחי' אחריים הוא בחי' חיצוניות, אבל העיקר הוא מפתחות הפנימיות בד"ה כי תשמע הג"ל ע"ב שטח י"ח.

עמוד ג' שטח ז' = לבדו ית' ולכן כתיב ביחזקאל סי' מ"ד והיה בכואם אל שערי העצר הפנימית בגדי פשתים ילבשו כו' כי פשתים היינו בגדי בד שהוא בחי'

ומפתחות החיצוניות לא מסרו לידו כו'. וכיאר ענין זה הגה נודע ענין המצות דרמ"ח פיקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא. שכמו שהאברים ממשכים החיות של הנפש, כך המצות ממשכים חיי עולם הבא לצדיקים שיושבין ונהנין מזיו השכינה שהנאתם ותענוגם על ה' אור א"ס ב"ה שאין לו סוף כו' ואין ערוך אליו ית' כלל אין זה אלא זיו והארה בעלמא להיות גילוי השגה בנשמות שהן בחי' נבוא ומחורש יש מאין. והגרם להמשכה זו הם המצות שהם הממשכות הזיו הזה בגן עדן וזיו זה הוא זיו המצות עצמן וכמארו"ל שכר מצוה מצוה (וכמ"ש הענין בסש"ב פל"ט) וע"ז נאמר ויניחוהו בגן עדן לעבדה ולשמרה לעבדה במצות עשה כו' שע"י המצות עשה הוא עובד את הג"ע שממשך בו את הזיו, והנה לפי שיפה שעה אחת בחשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי עוה"ב אי לזאת מכ"ש זק"ו שצריך להמשיך המשכת הזיו לעבודתו ית' בעוה"ז ומה גם שעוה"ז הוא דומה לפרוודור בפני עוה"ב שדומה לטרקלין והתקן עצמן בפרוודור כו' אלא שבעוה"ז אינו בבחי' נהנה מהשגה ותענוג נפלא כבעולם הבא דשכר מצוה בהאי עלמא ליבא רק בבחי' באמונתו יחיה יחיה ממש כמ"ש במ"א (ע"פ וידעת היום כו'), והנה העוה"ב שהוא משכן הנשמות בלא גופין מתגלה בחי' הזיו מן המצות בבחי' גילוי, אבל בעוה"ז שהנשמה מתלבשת בגוף צריך לשית עצות כנפשו להיות המשכה זו בגילוי הנפש והיינו ע"י שיתבונן איך שהוא ית' ממלא כל עלמין אתה עשית את השמים ושמי השמים כו' יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים ביראה ומשמיעים בקול כו' והאופנים וחיות הקדש ברעש גדול כו', ומוזה תפול על האדם ג"כ אימה ויראה והיא בחי' מפתחות החיצוניות שיראה זו לקוחה מבחינת חיצוניות היא בחינת זיו והארה בעלמא להיות התהוות העולמות וכל צבא מעלה שבהם וע"י נמשכה בחינת היראה וכמ"ש כי אראה שמך מעשה אצבעותיך כו' שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה כו' ברוך שאמר והיה העולם שמה שברוך נלקח ממה שאמר והיה העולם שאין זה אלא זיו כו'. בד"ה ובבואה : תו"א זו, א.

בד"ה כי תשמע . . . עמוד ג' שטח ז' : בלקי"ת שם : אבל העיקר הוא מפתחות

אתה הוא ה' לבדך וגילוי זה היינו בחצר הפנימית כי כולא קמי' דייקא כלא חשיב משא"כ בבחינת מלכותו ית' תופסים העולמות ליש דובר אתה עשית את השמים כו' וכמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר כו' ואותה אנו מבקשי' בשטה הג"ל. בעמוד ד' שטה ח' * ולא בחינת שם זהו ובקולו תשמעו. דכתיב בקולו ולא לקולו כמ"ש ויאמר אם, בשטה ט'.

עמוד ה' שטה י' * ביטול כו' זהו שמתחלה נאמר אחרי ה' כו' תלכו שפי' אחרי בחי' אחרים והוא ענין מפתחות החיצוניות ואח"כ נאמר ובקולו

הפנימיות בחי' מפתח לפתוח בגילוי בחי' פנימיות, והיינו גילוי אור אי"ס ב"ה ממש שאינו נגמר עלמין כלל וכמ"ש אתה הוא ה' לבדך ממש כמו קודם שנברא העולם שהיה הוא לבדו ית' ואני ה' לא שנית וגו' והיינו משום דכולא קמיה כלא וכאין ממש דשיבא, כי הגה כתיב כי ביה ה' צור עולמים ביר"ד נברא העוית"כ ובהי נברא העוית"ז שהן כמו אותיות היו"ד והה"א שבמחשבתו של אדם שבטילות לגבי כללות מחשבתו ושכלו וכמ"ש לבני מהותו ועצמותו כן ויותר מכן בטילות כל בחי' העוית"ז והעוית"ב לגבי אור אי"ס ב"ה בעצמו ובכבודו ואין עולות בשם עולמות כלל שהם כאין ואפס ממש והיה כלא היה רק לשכך את האון ע"ד משל גשמי איתא בכתבי האר"ל שהוא כדמיון טפה אחת בים אוקיינוס כו' ולכן גם עתה הוא לבדו יתברך.

בד"ה כי ביוה"ז יכפר : לקו"ת אחרי כה, ב ואילך.

בשטה ה"ל. בעמוד ד' שטה ח' : בלקו"ת פי' ראה שם : ואותו אנו מבקשים שיהיה בגילוי הנפש וכמ"ש ואהבת את הוי' אלהיך, פי' ואהבת מלשון אבה שהוא לשון חפץ ורצון שיהיה רצון הנפש שיהיה הוי' אלהיך בגילוי לנוכח, וכמ"ש בוהר ע"פ ויקחו לי תרומה כי לי פי' אותי כו' והיינו שיהיה גילוי אור אי"ס ב"ה ממש על גופו לפי היותו ביטול הנפש אליו ית' בכל לבבך וגו' (ועמ"ש בביאור ע"פ וארשתוך לי) והיינו ע"י התורה והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוין היום אנכי ממש ולא בחי' שם בלבד שהוא בחי' זיו והארה אלא עצמותו ומהותו כביכול מתגלה ע"י התורה כי התורה נקראת קול הקל קול יעקב כמו שהקול הוא ממשין מהלב אל הדיבור והוא המהבר רחמינות עם גשמייות, כך התורה היא המשכת גילוי בחי' פנימיות שהוא אור אי"ס ב"ה ממש להתלבש בגשמייות התורה ומצותיה הכתובים בה, ולכן נק' קורא בתורה כאדם הקורא את חבירו שיבא אצלו כי כל התורה שמוותו של הקב"ה, פי' כמו שע"י שם האדם קורין עצמותו ומהותו, כך ע"י התורה קוראין וממשיכין עצמות אור אי"ס ב"ה כי היא שמו ית' שהיא חכמתו ורצונו ית' שאינו מוכן ומושב בשכל אנושי שעל פי שכל אנושי לא היה הדין נותן כך כמ"ש בתורה אלא שכן עלה ברצונו ית' וכך חייבה חכמתו ית' שהוא למעלה משכל והשגת הגבראים, ולכן נקראת בבחי' שמו שבה ועל ידה יקראוהו להמשיך גילוי אור אי"ס ב"ה ממש פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון שנמשך רצון העליון לכל חי ורחמיו על כל מעשיו ארך אפים וגדל חסד להיות קרוב לכל קוראיו ולכל אשר יקראוהו יקראוהו דייקא אותו בעצמו ולא בחי' שם כו'.

בשטה ט. עמוד ה' שטה י' : בלקו"ת שם : ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך כו' קול היינו המשכה מהעלם אל הגילוי ולקול פי' השמיעה וההבנה להמשכה זו והיינו לבחינת המשכה עצמה שהיא בחינת חיצוניות, אבל בקול היינו בפנימית הקול כי תשמע שהיה השמיעה בבחי' פנימית המשכה מה שנמשך מהעלם והיינו בחינת אור אי"ס ב"ה שיומשך גילוי זה על גופו להיות בבחינת ביטול זהו שאמרו רז"ל ברבות ר"פ כי הבא ע"פ אשרי אדם שומע לי אשרי לאדם בשעה ששמועותיו לי כו' (ועיין בוהר בהעלותך (דף קי"ב ע"א) נשמח דאמרן דא תפארת ישראל דאיהי אורייתא ממש

אור שיר השירים התורה התקצמ

תשמעו הוא בחי' מפתחות הפנימית והנה דרך כלל המשכה זו דבחי' פנימית הוא ג"כ ע"י שלשה דברים שהן תורה ועבודה וגמ"ח ונגד זה אמר אתה מצותיו תשמרו הוא גמ"ח כמ"ש ושמרו דרך הוי' לעשות צדקה, וע"ז נאמר והיה, בעמוד ו' בסופו*.

עמוד ז' שטה י' כללות המצות, ובקולו תשמעו הוא תורה כנ"ל, ואותו תעבדו
הוא עבודה והנה עבודה היינו קרבנות ועכשיו התפלה במקום קרבנות, והענין קרבן הוא לשון קירוב והמשכת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע בממכ"ע כמ"ש במי"א ע"פ להקריב לי במועדו כו' וכך הוא ג"כ בענין התפלה, והענין כי ח"י ברכות דשמו"ע הם כנגד ח"י חוליות השדרה שבהם המשכת מוח הדעת ע"י חוט השדרה וכך התפלה היא המשכת גלוי אלקות להיות השכל וידוע אותי והברכות הם כלים להמשכה זו כמו רופא חולים בגשמיות וכן ברוחניות ניצוצי קדושה שירדו ממדרגתן וגם השכינה נק' מרעא בגלותא כו' וכן ברכת השנים כו' ושרש המשכת מוחין הנ"ל הוא מעצמות א"ס ב"ה סתימו דכל סתימין ולכן התפלה בלחש בבחי' ביטול גדול וכמ"ש במ"א ע"פ יהודה אתה כו' וזהו מ"ש

ויוצא דתפלת נקרא קול הקל יעקב כו', וא"כ מה שמלוכב בפנימיות הקול זהו משי"ש כוונה ונשמעת לנשמעת דא הוא ע"ק כו' ועמ"ש בדי"ה שימיני כחותם כי יש תורה ויש תורה כו' נקרא קורא בתורה כו' ע"ש והוא ענין משי"כ ולכן נקרא קורא בתורה כו' וזהו כי תשמע בקול כו', אך צריך להיות כסדר המדרגות תחלה מפתחות החיצוניות ואח"כ מפתחות הפנימיות כי הנה יש חצר החיצונה וחצר הפנימית כמ"ש במגילת אסתר ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית והמן בא לחצר בית המלך החיצונה, חצר החיצונה הוא בחי' פסוק דומרה שהם המדברים בשבח גודלת יוצר הכל והתפשטותו על כל הנבראים ואשר עשה את הנפלאות ואת הגדולות הללו את ה' מן השמים כו' אתה עשית את השמים כו' וכן ענין השירה שעל קריעת ים סוף התגלות הנם הנפלא בעולם הזה, וחצר הפנימית הוא קריאת שמע וברכותיה, והמלך יושב על כסא מלכותו בבית המלכות הוא בחי' תפלת שמונה עשרה שהוא בחי' ביטול כו' ומשם יושיט המלך את שרביט הוהב הוא בחינת ומעלת הוהב דהיינו רשפי אש האהבה כו' שהושיט והמשיך מבחינת בית לבחינת חצר הפנימית דהיינו שיהא גילוי אהבה זו גם בקי"ש בקיום ואהבת כו', וזהו אשרי הבחר והקרב ישכון חצריך ב' חצרות חצר החיצונה וחצר הפנימית והדר גשבעה בטוב ביתך בחינת בית בתפלה שמונה עשרה שהוא בחינת ביטול כו'.

בעמוד ו' בסופו, עמוד ז' שטה י' בלקו"ת שם : וע"ז נאמר והיה מעשה הצדקה שלום מעשה דוקא צדקה היא כללות המצות, ולכן נקרא בשם מצוה סתם וכמ"ש בנחמיה והעמודו עלינו מצות לתת שלישיית השקל וגו' כי כמו שהצדקה היא השפעת המשכת החיות להחיות רוח שפלים כך הוא קיום כל המצות כולם נקראים על שם צדקה וכתוב בצדקה תכונני, פי' תכונני שע"י הצדקה תעשה מכון ומשכן להשראת אור א"ס ב"ה שאין לו קיום ומצב לעמוד על כנו אלא ע"י הצדקה שהוא בחי' כללות המצות שהן הן השומרים ומקימים את האור, ולכן אמרו רז"ל כל האומר אין לי אלא תורה כו' שהפירוש הפשוט הוא שצריך שיעסוק בתורה ובגמילות חסדים ולא בתורה לבדה, והענין כי התורה לבדה הוא אור בלא כלי ואין לה קיום כ"א ע"י גמילות חסדים כללות המצות.

במ"א ע"פ להקריב לי במועדו : ראה לקו"ת פינחס עה, ד — עו, ב, ע, א ואילך, במ"א ע"פ יהודה אתה : תו"א ויחי מה, ג.

קרבנות לחמי לאשי שלהיות המשכה מהמוח בחוה"ש הוא ע"י הלחם שמתברר עד שנעשה היות למוח ועי"ז דייקא נמשך מהמוח כו' כך הוא ע"י העלאת מין דק"ש ותפלה כנ"ל מענין חצר הפנימי עי"ז נמשך ח"י ברכאן דשמו"ע כו'.

וזהו סמיכות ענין ובקולו תשמעו לענין ואותו תעבדו, כי הנה אורייתא מחכמה נפקת מוח החכמה הוא ראש הג' מוחין חב"ד, והנה ביום חתונתו זה מתן תורה הגם שהוא משל גשמי אבל כן הוא שהמשכת הח"ע שנתלכשה בתורה גמשלה להמשכת הטפה גשמיות ממוח האדם כו' וכמו שבגשמיות המשכת הטפה ממוח החכמה להיות נמשך למטה הוא ע"י הדעת הנמשך בחוט השרדה וח"ש והאדם ידע כו' כך להיות נקלט ונמשך בחי' חכמה עילאה באדם ע"י עסק התורה הוא ע"י הדעת וההתקשרות בתפלה כי דעת הוא בחי' ההתקשרות דהיינו שלא יהי' ההתבוננות בבחי' מחשבה בעלמא אלא בתקיעת הדעת בחוץ והתקשרות אמיתי בחי' ביטול ועי"ז נמשך ומתגלה בנפשו בחי' טפת חכמה עילאה המלוכשת בתורה, וכמשנ"ת במ"א ע"פ ביום השע"צ כו', והענין כי התורה עם היותה מח"ע מפתחות הפנימי ממש אך לפי שנתלכשה בגשמיות בלבושים רבים ע"כ כדי שיומשך ויתגלה הפנימי זהו ע"י הדעת בתפלה שממשיך בחי' גלוי ח"ע ממש כו', וזהו ובקולו תשמעו והיינו ע"י ואותו תעבדו, ומאחר שנמשך המשכה והתגלות הפנימי ע"י שמו"ע צ"ל ובו תדבקו וזהו בחי' נפ"א, בחי' אליך הוי' נפשי אשא, במס"ג גמור, והוא בחי' ההתכללות דכנ"י במקור חוצכם באור א"ס ב"ה למהוי אחד באחד, וכמ"ש אחד באחד יגשו שהוא התכללות יח"ת ביהו"ע כו' וזהו כך בטחתי פי' בטחתי לשון טיחה ודיבוק מלשון וטח את הבית מי שת בטוחות חכמה כו' וזהו ענין ובו תדבקו, ופי' תדבקו ע"ד מ"ש בד"ה ושמתי כדכד בענין לאבני חפץ כו' ע"ש וזהו ועמך לא חפצתי.

והנה מבואר במ"א ע"פ טוב לחסות כו' דבחי' מבטוח היינו באדם העליון וזהו אלקי בכך בטחתי דלעיל כתי' אליך הוי' נפשי אשא והו כענין לחסות בהוי' ואח"כ כתי' ש' אלקי היינו בחי' אדם העליון והו אל אבושה, כי הנה קודם הטא עה"ד כתי' ויהיו האדם כו' ולא יתבוששו, והיינו לפי שהיו ערומים מרצונות ולבושי' זרים דעה"ד כמ"ש ענין זה בד"ה ואשה כי תדור, משא"כ אחר החטא אנו ככלי מלא בושה וכלימה על גודל הריחוק כו' ובנפ"א שמוטר נפשו והוא תיקון עה"ד עיין בזהר ס"פ במדבר ע"כ הבקשה ואל אבושה כו', או י"ל דבך בטחתי קאי על שם הוי' ממש וכמ"ש בטח בה'

במ"א ע"פ ביום השני"צ : ראה לקו"ת דרושים לשמע"צ פה, ב. סה"מ תקס"ה ח"ב ע' תתקסו ואליך.

בד"ה ושמתי כדכד : לקו"ת פי' ראה כו' ב.

במ"א ע"פ טוב לחסות : לקו"ת דרושים לשמע"צ צ, ד, צא, ב.

בד"ה ואשה כי תדור : לקו"ת מסות פה, ב.

וע"ז נאמר ובו תדבקו, כי אע"ג דטוב לחסות כו' מ"מ ודאי לבטוח טוב יותר, אך איך יבוא לבחי' זו וזהו דייקא ע"י נפ"א שהוא בחי' ושם ימותו וכת"י ובקשתם משם ומצאתו כו' כי מרע"ה ביקש הראני כו' וע"ז נאמר כי לא יראני האדם וחי אבל במיתתו רואין והיינו גלוי האור שלמעלה מבחי' כלים כמ"ש במ"א ע"פ אם בחקתי הב' אכן נפ"א שהוא ג"כ בחי' זו וכמ"ש בד"ה ויהי מקץ הא' בענין זכאי קשוט כו' ע"כ ע"י"ו יוכל להיות ובו תדבקו ממש היינו בשם הוי' האור שלמעלה מבחי' כלים שהוא בחי' מבטוח באדם אלא כך ממש בטחתי וע' באגה"ק בד"ה למה נסמכה פ' מרים כו' למזל ונוצר חסד כר' וכעין זה הוא בנפ"א כי נפילת אפים כמו שנופל ויורד למטה ע' פע"ח גבי נפ"א ומברר משירי הזמ"ל שלמטה מק"ג וכמו ענין פרה אדומ' שנעשית בחוץ דייקא כו' וע"י שס"ג מברר ומעלה המ"ן כנ"ל וממשיך מ"ד מלמעלה מעלה כו' ולכן אמירת יג"מ הרחמי' תיכף לגפ"א, ותפלה כנגד קרבנות שמבפנים כו' וע"ז ואל אבושה וכמ"ש במ"א בד"ה כי ביום הזה יכפר בענין ולא נבוש לעולם ועד, ובד"ה וספרתם לכם דפ' אמור, וזהו הרוצה שיחיה כו' ועמ"ש במ"א ע"פ בן מאה כאילו כו' ומוה נמשך ואל יעלצו אייבי לי.

כי הנה ע"ז נאמר שימני כחותם כו' בתר דאתדבקנא כך בטחתי ובו תדבקו מבקשת כנס"י להיות קיום נצחי לדביקות זו שלא תפסק הקשר גם בכל היום כו' והיינו ע"י שימני כחותם דיוקני אשתאר כך כו' ונמשך מזה הכח גם למטה, כחותם על לבך זהו אותי' דמפתחות הפנימי', ועל זרועך זהו חותם ואותי' דמפתחות החיצוני' כמ"ש שמיך מעשה אצבעותיך כו' והיינו להיות המשכר' עליונו' לכנ"י בפנימי' ובחיצוניות ועיקר התגלות החותם הוא ביוהכ"פ, והענין דכתי' בקשו פני ל' רבים כי יש פנימית לפנימית כו' והרי התורה נק' מפתחות הפנימית ועכ"ז נאמ' עלי' ראיתי מגלה כחובה פנים ואחור כי פנימי' התורה יתגלה לע"ל, ועד"ז התשובה היא למעלה מהתורה כי במקום שבע"ת עומדין כו' וזהו ענין עשיית לפני הוי' תטהרו בחי' פנימי' עליון יותר מהפנימי' הנמשך ע"י התומ"צ בכל השנה, וזהו ענין השמי' החדשי' כו' עומדי' לפני כו' ולכן במשה כתי' וראית אחורי כו' יערוף כמטר ל' עורף כו' משא"כ תשובה הוא בחי' לפני כו' וזהו ענין יג"מ הרחמים, ודרך פרט יש ביג"מ ג"כ ב' בחי' כי יג"מ דאלול הן יג"מ המתגלי' בז"א שו"א נק' שהוא דלבר, ר"ל לגבי יג"מ

במ"א ע"פ אם בוקתי הב' : לקו"ת בחוקתי מו, ג.

בד"ה ויהי מקץ הא' : תו"א מקץ לא, א.

במ"א בד"ה כי ביוה"ז : לקו"ת אחרי כו, ג.

ובד"ה וספרתם . . . אמור : לקו"ת אמור לה, ג.

הרוצה שיחיי' : תמיד לב, א, וראה סי' מאמרי אדה"ז על ענינים ע' שג, שו, שח.

במ"א ע"פ [= על פי] בן מאה כאילו : ראה אוה"ת בראשית קי, ב, בשלח

ע' תקל, חוקת ע' תתידה, שה"ש ע' תשטו, לקו"ש ח"א ע' 26.

א'ב אור שיר השירים התורה

דעתיק המתגלי' ביוהכ"פ חסד דלברא * חסד דלגאו אך צ"ל כסדר תחלה מפתחות
החיצוני' כו' עד שבנעילה דיוהכ"פ הוא בחי' ובו תדבקו ואז נמשך החותם
שימני כחותם כו'.

ועמ"ש מענין חסד דלבר וחסד דלגאו בדי' יחתו מריביו וע"ש מענין
עליו בשמי' וכו' ועד"ו יש לפרש ההפרש בין יג"מ דאלול שהוא
התלבשות מא"א בז"א ובין יג"מ דע"י שהם כמו שהם למעלה מההתלבשות
בז"א בחי' עליו בשמים ירעם. ועמ"ש בביאור ע"פ כה תברכו מענין יאר ה'
פניו. וישא וכו' אשר זהו עוד בחי' גבוה יותר ישאנו על וכו'.

○

בשח"ג דמאמר זה רשום בגוכי"ק:

ועי"ז ואל יעלצו כו' הרוצה שיחי' כו'.

צ"ע להעיר לנפ"א מענין מאד כו' ומענין בן מאה כאילו כו' אל אבושה
כענין לא נבוש לע"ו או כענין ולא יבושו.

כל השנה חיצוני' לגבי עשיית ואלול וכו' ימי רצון.

דרך פרט גם בפנימי' יש פנימי' וחיצוני' כמו תורה נק' נובל' חכמה
וראית את אחורי יערוף כמטר לגבי תשובה כו' וזהו בקשו פני ל' רבים. פנימי'
למעלה מפנימי'. ועד"ו גם ביג"מ הרחמי' יש ב' בחי' הא' התגלוי' יג"מ דאלול
הב' התגלוי' יג"מ דיוהכ"פ ואו הוא בחי' ובו תדבקו כי ז"א נק' ההוא דלבר
חסד דלבר חסד דלגאו. ועי"ז נאמר שימני כחותם כו'.

●

דלבר: כ"ה בגוכי"ק.
בדי' יחתו מריביו: ראה לקו"ת נשא כה, ב ואילך.
בביאור ע"פ כה תברכו: לקו"ת שם כו, סעי"ב ואילך.

שה"ש — ופ' נח

אני חומה כו' וארז'ל פ"ט דפסחים אני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו ת"ת. הנה ארז'ל פ"ד דברכות בכל פרשות העבור יהיו צרכיהם לפניך מאי פרשות העבור אפילו בשעה שאתה מתמלא עליהם עברה כאשה עוברה יהי' צרכיהם לפניך. ולהבין מהו שהמשילו לאשה עוברה. אך הענין כי הנה ידוע שהגלות מצרים נמשל לעיבור והגאולה ללידה וכמ"ש ביחזקאל ומולדתיך ביום הולדת כו' וכת' באו בנים עד משבר וכח אין ללידה כו' והטעם (ע' פע"ח בשער יצ"מ) שבזמן הגלות הוא עיבור ז"א בבטן אימא ראשו בין ברכיו דהיינו בחי' תלת כלילן גו תלת ואז נמשך מזה יניקת החיצוני' יותר מדאי. משא"כ בזמן הלידה שז"א יוצא מבטן אימא אזי נמשך השפע לנש"י ולא ינקו המצרים יותר מחוק הקצוב להם. וכמב"א שלכן גורו המצרים כל הבן הילוד כו' שרצו למנוע לידת והתגלות הז"א בכדי שיגנוקו הם כו'. ולהבין זה דהנה כת' לך אד' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו פ"י כשהחסד עליון נמשך ע"י שם אד' אזי תשלם לאיש כמעשהו שיהי' האתעדל'ע תולה באתעדל'ת לשלם שכר טוב לצדיקים כפרי מעלליהם ולא לרשעים עוזבי התורה. והיינו משום שע"י אתעדל'ת בחסד וצדקה מעורר למעלה ג"כ התלבשות אור א"ס בחסד עליון וכמאמר אליהו כולא לאחזאה כו' כפום עובדיהוין דבני נשא כו' ולכן יומשך לנש"י עושי התורה משא"כ למצרים. אך כ"ז בהיות החסד נמשך בשם אד' דהיינו מבחי' ז"א שרובו חסדי' נמשך למל' וכמ"ש אימתי גדול ה' כשהוא בעיר אלקינו כו' או דוקא יהי' ההנהגה כן להיות צדיק וטוב לו ורשע ורע לו. וזהו כי אתה תשלם לאיש כמעשהו. אבל בהיות החסד למעלה משם אד' דהיינו כשז"א בבחי' ראשונה.

אני חומה : נדפס מגוכי"ק 1135 כט, א (וכן הכותרת היא שם בגוכי"ק). בראש הביכל שם רשום בגוכי"ק : בוך שנכתב ערך חורף ת"ר. המאמר — עד להלן פיסקא : והנה מזה כו' דור הפלגה — נמצא ג"כ בשינויים (והנהגות אחרות) באוה"ת שה"ש ע' תשמות. גוף המאמר (עד לפיסקא הנ"ל) בלי ההגהות הוא מכ"ק אדה"ו ונמצא בבוך תקס"ה (ראה סו"ס תקס"ה ח"ב ע' א'ק"ב) בכותרת : ליל ש"ק פ' בשלח סעודה ראשונה.

עניני המאמר נח' ג"כ בארוכה בד"ה ומעתה צ"ל ענין מצרים — סה"מ תרנ"ה ע' קסאקעב.

ראה עוד ע"פ אני חומה בסה"מ תקס"ה ח"ב ע' א'. סה"מ קונטרסים ח"א ריא, ב. פ"ד דברכות : כת, ב. כט, ב. ראה עוד על מארז'ל זה — בסה"מ תקס"ה ח"ב ע' תחקנו. ד"ה אל תצר לכ"ק אדהאמ"צ ע' 31 (ובהנסמן בשוה"ג שם).

פני"ח בשער יצ"ט : ראה שער חגהמ"צ פ"א. וראה גם דרמ"צ עו, סע"ב ואילך (ובהנסמן שם בסוף הספר — רד, א). ס' מאמרי אדה"ו על ענינים ע' קנה. ועוד.

וכמב"א : = וכמבואר במ"א. דרמ"צ שם ע"ט, ב (בהנה"ה). וראה אוה"ת שמות כרך ד' ע' ביתקב ואילך.

וכמאמר א"תו : ת"ז במקדמה ד"ה פתח אליהו.

עיבור בבטן אימא ועובר ירך אמו הוא ואינו עולה בשם בפ"ע כ"א בחי' מדות אלו הם בביטול והתכללות במקורן ושרשן בחי' אימא עילאה אוי יוכלו החיצונים ג"כ לקבל שפע רב אף שאין מגיע להם ע"פ מעשיהם כלל, והיינו משום כי הננה ידוע שבחי' בינה דאצי' היא הנק' עלמא דחירות שהוא בחי' יובלא אשר נק' דרור גם לעבדים והיינו שלשם אין מגיע העלאת מ"ן של מעשה התחתונים כלל שאין תופס מקום כלל לגבי עצמותו ית' כמ"ש אם צדקת מה תתן לו ואם רבו פשעיך מה תעשה לו שמרוםם לבדו בבחי' אין ערוך כו'. וכן פי' הה"מ נ"ע בפסוק וזכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם וארו"ל חנם בלא מצות, דהיינו שהי' מקבלים חיות ושפע מאימא דאצי' דאצי' ששם הוא חנם בלא מצות שאין מגיע לשם ההעלאת מ"ן של מעשה המצות ששם הוא בחי' המקיף והסובב השהו ומשוה קטן וגדול כו' וזה הי' במצרים מיצר מי שאז הי' ז"א בעיבור בבטן אי' והי' ההמשכה משם שלא ע"י ז"א וע"כ הי' חנם בלא מצות וע"כ הי' הגלות כי מבחי' זו יוכלו מצרים ועע"א ג"כ לינק כיון שאינו תופס מקום כלל ולכן נמשל הגלות לבחי' אשה עקרה כי כן הוא ענין עיבור הז"א בבטן אי'.

ב) אך להבין איך תוכל השפע דקדושה לירד כ"כ למטה אל החיצונים הגם שמצד מקור ושרש השפע אין תופס מקום כלל האתעדל"ת מ"מ איך תרד כ"כ למטה אשר אין לה כלי שיקבל אותה. (פי' כי הן אמת שבבחי' המקיף עליון אין תופס מקום כלל כל העולמות וכנודע מענין התשובה ומחילת עוונות ביוה"כ"פ שהוא ע"י גילוי בחי' זו כי יוכ"פ הוא בחי' אימא עילאה ולכן הי' בו דרור לעבדים. והנה גבי תורה כתי' ואתא מרבבות קדש, והוא מבחי' ז"א, אבל בחי' בינה היא כמ"ש ולתבונתו אין מספר, ולגבי בחי' אין מספר ממש שוה רבבות עם אחדים ולכן ממש מחילת עוונות שנמשך שפע רב מאימא לזו"ג ומתמלא כל החסרונות שנעשו ע"י החטאי' כו'. וזה יתכן דאע"פ שלתבונתו אין מספר והיא למעלה מזו"ג אעפ"כ יכולים זו"ג להיות מקבלים מאור אימא והן הן הכלים הראויים להיות נמשך בהם מאור א"ס ב"ה שהמקיף יאיר בפנימי. אבל איך יומשך מאור אי' לחיצונים אשר הם רע א"כ אינן כלים כלל לגלוי אור זה אלא בהכרח צ"ל שהאור נמשך בהגשמה אליהם להיות מהם השפעות גשמיות וטובות גדולים אבל לא מערך עצמיות האור ח"ו כמו ע"ד שנמשך ע"י התשובה כו'. וא"כ צ"ל איך ומה יהי' הדרך להשפעה גשמיות כזו מאור המקיף ממש הסב"ע).

ידוע שבחי' בינה . . . עלמא דחירות : ראה לקו"ת דרושים לרי"ה גו, ג. ס, ג. (וש"ג).
 וכן פי' הה"מ נ"ע : ראה גם לקו"ת ואחתן ג, ג. אוה"ת ואחתן ע' ס. ובאוה"ת שה"ש שם (ס"ע תשנ) : וכמו ששמע ממורו ע"ה ע"פ זכרנו כו'.
 וארו"ל חנם בלא מצות : ספרי ופירש"י בהעלותך יא, דה. זח"ג קה, א. ועוד. ראה גם אוה"ת ואחתן ע' ששא. ג"ך ע' תתי.
 ב) א"ן להבין : מכאן ואילך ראה ג"כ (בתוס' הגהות) בסה"מ תרנ"ה ע' קע ואילך.

אך הענין הוא כדפי' בע"ח (שער אנ"ך פ"ג) המשנה בשבת פרק במה אשה יוצאה, הקיטע יוצא בקב שלו דברי ר' מאיר. שיש בחי' קב חרובין אשר הקליפות נאחזים בו שהם בחי' המילוי של השמות שמהם נמשך יניקה להם מנה"י דו"א ע"י בחי' קב הנ"ל כו'. אבל מן השם עצמו אינן יכולים להתפרנס כו' ע"ש באריכות גדול, וכ"ה ג"כ במאמר הפסיקות להרח"ו ז"ל הנדפס בסוף ספר חסד לאברהם יעו"ש. וביאור הדברים הוא כי הנה הקטע שנקטע כף רגלו אשר עומד עליה ונשאר יריכו ושוקו אזי עושה לו קב שהוא רגל של עץ (ר"ל כף הרגל פרק השלישי) וחוקק בו ומניח בו שוקו ועומד עליה והולך ממקום למקום. וההפרש בין דריסת הרגל ממש לרגל עץ הלזו הוא שהרגל האמיתית הנה היא המנשאת ומוליכו ממקום למקום (וכמ"ש בע"ז נאמר והארץ הדום רגלי שיש מעלה ברגל שאין בראש והוא מה שהרגל יכולה להוליכו ממקום למקום כו', והיינו משום דעוץ סופן בתחלתן וכן קיום המצות מעשית מעלים ומגביהי' השכל והתורה של האדם כו' כי כן בשרשן גבוהי' מאד, והוא ענין תמכין דאורייתא וכן בחי' נה"י יש להם שרש למעלה מחו"ב ע"ד עם קשה עורף הוא וסלחת המבואר במ"א וזהו שהרגל האמיתי' נושאה את הראש והגוף) משא"כ רגל זו של עץ אינה מנשאה את האדם מעצמה שהרי אין בה חיות כ"א אדרבה הקטע הוא מנשאה ומגביה אותו בכחו שהיא דומם ממש ולא מערך מהות הרגל של האדם החי ומדבר כו' ואעפ"כ הקטע עומד עליה והולך עליה ממקום למקום והרי מועילו לו קצת רק שמ"מ הוא המגביה ונושאה אלא שמ"מ היא ג"כ מהניא לי' קצת כמובן, וכך יובן עדי"מ למעלה דהנה בחי' רגלים הוא בחי' נה"י שהן הכלים שבהם ועל ידם נמשך השפע עליונה שהן בחי' המדרגו' שיוכלו לימשך ולהתגלות למטה ולכן כל הנביאי' ה' השגת הנבואה שלהם מבחי' נה"י וגם האותיו' נק' רגלי' וכמ"ש ועמדו רגליו ביום ההוא כו' שהוא גילוי אותיו' עליוני' מה שלא נתגלו עדיין כלל, וע"י האותיות נמשך גילוי אור השפע מעולם ועד עולם וזהו האותיות שאלוני כו' ובחי' נה"י שרשן ממקום גבוה מאד וכמ"ש בפי' אל עליון כו' ומביא גואל לבני בניהם שלהיות בחי' נה"י הוא מבחי' כתר שהוא נק' אל עליון כו' ולכן הם מגביהי' גם את הראש כנודע שיש בכח האותיות הדבור להוסיף

המשנה בשבת . . הקיטע יוצא בקב שלו : סה, ב. ראה גם סי' מאמרי אדה"ז
 נ"ך היא עי' עת, אה"ת על מארו"ל עי' כו.
 במ"א בע"ז נאמר והארץ הדום רגלי' : תו"א א, ב. ובהביאורים לשם בטה"מ תקסי"ה
 ח"ב עי' תשי ואילך, תשיט ואילך, תשנט ואילך, (ובהנסמן בהמ"מ שם לעי' תשטו
 ולעי' תשנט).
 עם קשה עורף . . המבואר במ"א : תו"א ככג, ב. ועוד.
 וזהו האותיות שאלוני : ראה לקו"ת שה"ש לג, סע"ג ואילך.
 וכמ"ש בפי' אל עליון : פע"ח שער העמידה פי"ד ואילך, לקו"ת תוריע
 כא, ב. מסע"צ ג, שה"ש כו, ג, ובכ"מ.

באור השכל יותר ממה שהי' בשכלו ומחשבתו מעצמו וכמאמר ומתלמידי יותר מכולם. אך כ"ז הוא השפעה בסט' דקדושה שמהות הרגל הוא גוף א' עם הראש אלא שהרגל הוא הסוף כו' ולכן שרשו גבוה כו'. אבל כשנצרך לירד השפע עליונה אל החיצונים אין יכולים לקבל מבחי' נה"י עצמן ח"ו כי לא יגורר רע כי בחי' זו הוא ענין תמכין דאורייתא ואמונה הטהורה ונז"ה דקדושה משא"כ כ"ז בחיצונים, אלא השפע נמשך להן ע"י בחי' קב שהוא עדי"מ רגל של עץ שעושים להקטע שנקטעה כף רגלו האמיתית ועושה לו דמות רגל מן עץ ואינו מערך ומהות הרגל האמית' כמו שאין ערוך הצומח למדבר ואעפ"כ כיון שיש לו צורת רגל ע"כ אחר שנושאה מהניא לי' קצת שהולך עלי' ממקום למקום אף שאינו בערך ההילוך של הרגל האמיתית. וכך הוא למעלה בחי' קב חרובין הנ"ל הוא ענין המילויים של השמות עליוני' ובחי' אחוריים ע"ש בע"ח שמילוי זה כשהוא בלא השם אינו ערוך כלל לגבי השם עצמו וכערך צורת רגל של עץ לגבי רגל האדם ממש (ולקרב זה אל השכל י"ל כמ"ש במ"א באדם עצמו יש דצח"מ ובחי' מדבר זהו השכל שבמהו והנה בחי' צומח שבו הן השערות ואינו ערוך למהות בחי' מדבר שבו עד שבהחתך השערה לא יכאב לו כלל, וכערך השערות לגבי השכל בחי' צומח לגבי מדבר ואעפ"כ יש בהשערות איוה יניקה מהשכל וכו', כמ"כ יובן ערך המילויים הנ"ל הנק' בשם קב הקטע שהוא רגל של עץ ובחי' צומח לגבי עצם בחי' רגלי' דקדושה שהם עצם השמות דנה"י כו') ובהם ועל ידם הוא שנמשך השפע לחיצונים. וע"ז נאמר מלך אלקים על כו' כי כן המילוי הוא בחי' אלקים כמש"ש בע"ח (ולכן נק' הז"א או קטע שנחסר כף רגלו חבי"ד שבגה"י הוא פרק האחרון של הרגל שבו האצבעו' כו' ונכלל ועלה למעלה בבחי' עיבור והעלם (וע' בזהר ח"ב דני"ה ב' ע"פ בשו"ב ה' ציון ובפ' ויצא דקס"ב ע"ב שכמו כן יש בחי' זו ביסוד שנק' ג"כ רגל שבעת הגלות נכלל ועולה למעלה כו' ע"ש ואו נק' קטע) ונמשך במקומו בחי' קב ויוצא בקב שלו לרה"ך להשפיע לטורי דפרודא שא"א להם לקבל מבחי' הרגל כ"א ע"י בחי' קב הנ"ל).

ובזה יובן ענין שנק' היו"ט שהן זכר ליצ"מ בשם שלשה רגלים. הנהגה כתי' זאת קומתך דמתה לתמר, שכנ"י היא קומה שלימה כקומת האדם הכלול מרמ"ח איברים ושס"ה גידים ובכללם ראש ואזניים עיניים ידים ורגלים שכל הבחי' האלו ימצאו בכנ"י, דהיינו ראש הוא בחי' ת"ח ראשי אלפי ישראל ורגלים הם תמכין דאורייתא, וכן בכל אדם כל היום עבודתו בבחי' נצח ישראל עזין הן כו', ולכן עי"ז נמשך להם השפע מלמעלה ע"י בחי' רגלים ממש, ולכן בכל יו"ט שהוא זכר ליצ"מ ופי' יצ"מ

כמ"ש במ"א באדם עצמו יש דצח"מ : ראה לקו"ת ברכה צה, ג. סה"מ הקס"ב ע' צח ואילך, אה"ת בראשית כרך ב' תנה, ב ואילך, ס' מאמרי אדה"ז על ענינים ע' תנה, ועוד.

ישראל עזין הן : ראה ביצה כה, ב. לקו"ת מסעי פת, סעי' ואילך.

היינו כי בגלות מצרים שהי' נמשך השפע לחיצוני' הי' ע"י קב כנ"ל בפ"י הקטע יוצא בקב כו'. אבל ביצ"מ ולידת ז"א נמשך השפע לקדושה ע"י בחי' רגל אמיתי, ולכן נק' ג' רגלי' וע"כ החגר ומי שא"י לעלות ברגליו פטור מראייה כו'. ומכ"ז יובן ענין התפלה קצרה בכל פרשת העבור כו' דהנה הגלות נק' עבור הו"א בבטן א"י ואו נמשך השפע לחיצונים ע"י בחי' קב הקטע כנ"ל שהוא הכלי שבו נמשך השפע, ושרש שפע זו ממקום גבוה שהוא בחי' חנם בלא מצות. אך שנמשך להיות השפעות גשמיות ואין זה רק ע"י קב כו' (ובקדושה הוא כענין סוס אשר רכב עליו המלך ורוכב על כרוב קל שלו כו' שהם השמות ס"ג ומ"ה השם עם המלוי והם המוליכי' השפע לנש"י ולחיצוני' נמשך רק ע"י המלוי הנק' קב כו' כנ"ל) והתפלה הוא שגם בעת זו מ"מ יהי' כל צרכיהם לפניך, וד"ש אף חובב עמים אפילו בשעה שאתה מחבב עמים אעפ"כ יהי' כל קדושו הם נש"י בידך בידך דוקא כי קב הקטע אינו רק בבחי' רגל שהוא בחי' נה"י אשר שם יש להם יניקה בסוד הנ"י ברכי דרבנן דשילהי וכו', משא"כ מבחי' הגי' ע"כ אמר כל קדושו יהיו בידך והם תוכו לרגליך פי' רגל האמיתי' שגם משם א"י לחיצוני' רק מבחי' הקב שאינו רגל אמיתי, ולכן היו"ט נק' שלש רגלים כנ"ל. והנה כתי' וסכסכתי מצרים במצרים, פי' כי בחי' הקב הג"ל נק' ג"כ מצרים (י"ל משום שע"י עיבור בבטן א"י הנק' מצר מי זהו סיבה להמשכת הקב כו') ועל ידו תעבור השפע למצרים ויוכל להיות בחי' וסכסכתי כו' שהכה את מצרים ע"י קב הג"ל שעמד עליו ודרסם וכתתם בו (י"ל לפמ"ש בע"ח שם שיש ב' קבין כו' א' דקדושה י"ל שבו סכסך כו') ומזה יובן יותר ענין התפלה הנ"ל שאפילו בעת פרשת העבור שנמשך השפע לחיצונים ע"י קב הג"ל מ"מ יהי' צרכיהם לפניך שהרי אז ג"כ יוכל להיות אדרבה בחי' וסכסכתי מצרים במצרים כו' מכש"כ שיכול להיות עכ"פ כל צרכיהם לפניך (ולפניך היינו פנימית כי לחיצונים נמשך רק מבחי' קב שהוא בחי' אחוריים אבל צרכיהם יהי' לפניך מבחי' פנימית).

בשוח"ג בא' העמודים שלפני"ז רשום בגוכי"ק:

וזהו מצות רא"י ג' רגלים ובעלי קבין פטורים כי יצ"מ יהי' רגל ולא קב.

ע' גבי סוס אשר רכב יש אותו' המוליכים מסכ"ע ס"ג וכרוב ממכ"ע ומזה יובן ענין הקב שלו וכו'.

כענין סוס אשר רכב עליו: ראה תו"א צא, ד. אה"ת מג"א ע' בשיג ואילך. הני ברכי דרבנן דשילהי: ברכות ג, א.

והנהגה בחי' לידה היא כשז"א יוצא מבטן אי' וע"ז נאמר לך הוי' הגדולה והגבורה, פי' לך הוי' שבטילי' אליו בתכלית הביטול אעפ"כ הם מהות מדות בפ"ע רק שבטילי' למקורם, משא"כ כשהן בבחי' עיבור. והנה כשנולד הוא עדיין בבחי' קטנות, ולכן צ"ל בחי' יניקה והיינו מחלב דאי' כמאדול' שעשה לה דדים במקום בינה, ועי"ז נגדל מאד כנראה בחוש שהתינוק נגדל בכ"ד חדשי יניקה מה שלא יגדל כן לפי ערך זה בכמה שנים אח"כ והיינו שלפי שהוא חלב דאי' שהוא בחי' עליונה מאד כנ"ל ע"כ מגדילו שלא לפי ערך כו' (מהו יובן ג"כ פי' ושדי כמגדלות ל' גידול שהן מגדילי' הילד ביותר ובאד"ו דרצ"ו ע"א כמגדלות כאיגון נהרין רברבין דנפקין מאימא עילאה). והנה התהוות חלב זה הוא ע"י דם געכר ונעשה חלב ולכן בימי היריון לא הי' חלב רק אחר הלידה נעשה הברור שהפסולת דמי' יוצאין בשעת לידה ואח"כ ממובחר הדם נהפך לחלב. וכך יובן בעבודת ה' הנהגה כתי' רשפי' רשפי' אש שלהבת י"ה, כי הנה העלאת מ"ן של האדם הוא בחי' אהבה ברשפי' אש אליו ית', ועי"ז נמשך מלמעלה ג"כ גלוי אהבה עליונה ובחי' אש שלמעלה ונק' שלהבת י"ה וכמ"ש אהבתי אתכם. והמ"ד מברר המ"ן והוא כמשל בשעת לידה נתברר מובחר הדם מהפסולת וההם הוא בחי' גבורות וה"ע רשפי' אש שלהבת י"ה ואח"כ נעשה חלב שהגברי' עצמן מתמקקין ונהפכין לחסדי' עליוני' והוא הגדלת המדות בבחי' ביטול שלמעלה מבחי' רשפי' אש כו'. והנה כתיב ויכונו עיר מושב, פי' זהו עיר אלקינו בחי' מלכות ונק' עיר כמשל עיר גשמיות שמצירוף כמה בתים יחדיו נעשה עיר כך למעלה הבתים הן צירופי אותיות כמ"ש בס"י שתי אבנים בנות שתי בתים כו' (וענין עיר מושב היינו כללות עולם הדיבור שהוא בחי' מל' והיא מקבלת מהז"א כי המלכות היא מקור לבי"ע והז"א מקבל מאי' עילאה דהיינו מא"ס ב"ה ומשפיע למל', ולכן ע"י יחוד זו"ב נמשך האור והשפע לבי"ע) וזהו ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאה, פי' אשר לא מלאה היינו כשנמשך בהן שפע עונג עליון מבחי' שאין אתעדל'ת מגעת שם כלל, וזהו אשר לא מלאה ע"י אתעדל'ת שלך אלא שנמשך מעצמו. והיינו בזמן שז"א יוצא מעיבור בבטן אי' שאו נמשך החסד בש' אד' וכמ"ש לך אד' חסד וכו' ולא נמשך לחיצונים מבחי' שאין אתעדל'ת מגעת שם מאחר שכל ההמשכו' והתנהגות העולמות או הוא ע"י הוי"א שהוא בחי' תורה רמ"ח פיקודין רמ"ח איברי' דמלכא ולכן אתה תשלם לאיש כמעשהו ולא יומשך לחיצונים. אבל הרי הז"א יונק ג"כ מחלב אי' אשר הוא בחי' שלמעלה מאתעדל'ת וא"כ גם אורות אלו הגבוהי' מאד שהן למעלה מאתעדל'ת נמשכין ג"כ לז"א וממנו למל', אך כיון שזו"א מצד עצמו הוא בחי' אתעדל'ת ע"י אתעדל'ת לכן ישלם לאיש כמעשהו ולא יקבלו החיצוני', אבל לשומרי התורה יושפע ג"כ משם גם מבחי' האורות שלמעלה מאתעדל'ת. והו' ענין שביקש משה ונפלינו אני וכו' וזהו ענין ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאה

שיומשך בעיר אלקינו שהיא המל' מילוי כל טוב ממקום שלמעלה מאתעדלית' ממה שנמשך בז"א מחלב דעתיקא כו' כמ"ש רוחצות בחלב כו'.

ובזה יובן ענין חומה זו תורה עד"מ למעלה עיר גדולה המוקפת חומה, וע"פ רוב עושים החומה בעיר שיש שם אוצרות וגנוי המלך וסגולות מלכים ויראי' מפני השונאים שלא יגזלו או יגנבו מהן ע"כ עושים החומה לשמירה מכל זה שהחומה מונע שלא יוכל השונא לבוא בעיר לחטוף מאוצרות הנ"ל. וכך יובן למעלה דכיון שהבתים דעיר אלקינו יש בהן בחי' כל טוב אשר לא מלאה, דהיינו שנמשך לשם מבחי' אשר אין אתעדלית' מגעת שם כלל אשר הוא שוה ומשוה קטן וגדול ולכן יש לחוש שגם הקליפות יוכלו לינק מבחי' כל טוב זה. ואף שמצד עצם בחי' זו דרו"ב כתי' כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, אכן הואיל ונמשך לשם מבחי' כל טוב שלמעלה מאתעדלית' א"כ יש חשש שיוכלו לינק. ולכן צ"ל חומה ושמירה ע"ז להקיף הבתי' אלו שלא יתקרבו אליהם, וחומה זו הוא התורה דהיינו רמ"ח מ"ע ושס"ה ל"ת שבחורה הם הם החומה אשר כל טוב הנ"ל הוא תוך בתי' שמוקפי' מחומה ולא יוכלו לקבל מכל טוב זה רק מקיימי התורה ולא עוזבי התורה, שלא יוכלו כלל ליקרבו לכל טוב הנ"ל עם היותו מצד עצם למעלה מאתעדלית' כיון שאינו נמשך רק תוך חומה זו אשר הן לא יוכלו ליכנס בתוכה (ועד"ז) יובן ענין החותם ביוהכ"פ שאז נמשך מבחי' בינה בחי' ולתבונתו אין מספר לכפר על העוונות שנעשו ברבבות קדש, ולכן צ"ל חותם אותיות חומת בכדי שלא יקבלו זרים כו').

ושד"י כמגדלות אלו ת"ח הנה המגדלות הם נעשים ע"ג החומה שהמגדלות בולטין מן החומה בגובה למעלה והיינו שעשויות בכדי לראות משם השונא מרחוק מאד מן העיר ולירות עליו בחיצים ובליסטראות כדי שלא יוכל ליקרבו אל החומה כלל (וגם בכדי שלא יוכל גם הוא השונא להזיק בעיר מרחוק ע"י חיצים ובליסטראות והחומה אינה מגינה כ"כ מזה) כי החומה שומרת העיר מהשונא שנתקרב אל העיר לשלא יוכל הוא עצמו ליכנס לתוך העיר משא"כ כשהשונא הוא עדיין רחוק מהעיר לא יוכל החומה לעשות לו מאומה כ"א המגדלי' שעל החומה שהצופה בו רואה את השונא מרחוק ואז יורו בחיציו עליו שלא יוכל ליקרבו להעיר כלל. והענין דכתי' אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי שיש ב' מיני' בתכסיסי מלחמה הא' כמו החרב שהוא הורג השונא מקרוב, הב' הקשת שע"י החיצים יהרוג השונא גם מרחוק. וה"ע ק"ש ושמו"ע שנק' רומח וקשת. כי הנה זלע"ז עשה האלקים דהיינו כמו שיש היכלות דקדושה כך יש היכלות הטומאה. אך הנה בעולמות ב"ע הנה ההיכלות ומדורין דטומאה הם ממש באותו עולם של ההיכלות דקדושה ונמצא זהו כמשל השונא שעומד מקרוב שמכירים שונא זה מאחר שעומד מקרוב וסמוך ונראה ומלחמה זו להרוג אותו הוא ע"י חרב רמ"ח תיבין דק"ש הם בחי' רמח וכת' רוממות אל בגרונם וחרב פפיות כו', שע"י רוממות אל בק"ש שהוא בעולם הבריאה נעשה

חרב פפיות ורמה לכלות הקליפות שבבי"ע שהן הרע המורגש בנפש ונודע וניכר כו'. אך הנה קליפות דאצילות אין עומדין באצ"י כי באצ"י לא יגורך רע. כ"א מעמדן בבריאה ונמצא הם כמו השונא שעומד בריחוק מקום שהרי הן לעומת האצ"י דקדושה ואינן עומדין שם כלל כ"א בבריאה. ובחי' זו בנפש הוא ענין דקות הרע. כמו יש ולגרמיה שאין נרגש כ"כ שהוא רע ואינו נק' רק קליפה דאצ"י פי' שהוא לעומת קדושת האצ"י שיש בכל גפש שהוא בחי' ניצוץ אלקי שלמעלה מהשכל שממנו נמשך הביטול אמיתי בהנשמה למעלה מאשר שכלו משיג. והקליפה שנגד בחי' זו הוא דקות הרע ואינו נרגש כלל לרע. והמלחמה להרוג בחי' זו הוא ע"י תיבות דשמו"ע שנק' קשת שהורג מרחוק. היינו ע"י השתחוואות דשמו"ע שהוא הביטול שלמעלה מהאבה דק"ש. ועד"ז יובן פי' ושדי כמגדלות אלו ת"ח דהיינו פנימיות התורה הצפון וגנוז בלב ת"ח שזה נק' בחי' שדיים שכנסו בהן חלב א"י דהיינו פנימי' התורה הנמשל לחלב דעתיקא כמארז"ל דברים שכיסה עתיק יומין כו' והם כמגדלות להכיר ולראות בהן ועל ידן גם השונא הרחוק שהוא דקות הרע ויורו עליו כהיציג בבחי' ביטול וכעין מ"ש בר"מ פ' שופט"י ע"פ וסקלתם באבנים באבן דאיהו יוד כו' כי יוד הוא הכמה שהיא כללות ועיקר האצ"י היינו הביטול האמיתי וה"ע השתחוואה דשמו"ע ועי"ז יתבטלו הקליפות דאצ"י שהן בחי' היש ולגרמיה. וכ"ז נמשך מבחי' ושדי כמגדלות כו'.

והנה ענין שהמגדלות בולטין למעלה מן החומה הוא כי הנה צ"ל ענין שיעקב לקח הבכורה מעשו ולמה הי' עשו בכור. אך כי ידוע ענין עולם התהו שלפני האצילות שהן נק' מלכין קדמאין דתהו שקדמו לע"ס דאצ"י והוא כמו הבכור שיצא ראשון והם מקבלי' מבחי' עלמא דחירו אשר אין מגיע לשם מעשה התחוננים כלל שזהו למעלה מסדר ההשתלשלות והוא חלק הבכורה ונק' בנו הגדול שהגדול הוא בחי' א"ס וכמו את המאור הגדול כו'. משא"כ יעקב כי קטן הוא שהוא ע"ס דו"א דאצ"י שהאורות בכלים ושיהי' האתעדל"ת לפי ערך אתעדל"ת. והנה במיתת המלכים דתהו ונפלו הכלי' למטה ונעשו טו"ר עכ"ז מקבלי' יניקה וחיות משרשן הנ"ל והיינו ע"י בחי' הקיטע יוצא בקב שלו כמש"ל ולכן הי' עשו הבכור שמקבל יניקה וחיות מחלק בכורה הנ"ל בחי' בנו הגדול. ויעקב איש הם יושב אוהלים מחבר אוהלים דתיקון אשר ע"י אתעדל"ת דוקא ימשיך אתעדל"ע ואשר לקח הבכורה מעשו ונוטל פי שנים חלק עשו וחלקו. והיינו כמש"ל בפ"י ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת דהיינו האור העליון שלמעלה מעלה מאתעדל"ת יומשך ג"כ לך והו' ע"י שלקח הבכורה מעשו והו' ענין המגדלי'. שהחומה עצמה זו התורה והיא אתעדל"ע הנמשך ע"י אתעדל"ת. אך המגדלי' הבולטי' מן החומה הוא האור שלמעלה מאתעדל"ת שנמשך ג"כ בהתורה לכן הוא בולט על החומה פי' שכולטי' למעלה

כמארז"ל דברים שכיסה עתיק יומין : פסחים קט, א.
ברית פי' שופטים : זח"ג ערה, ב.

מסדר ההשתלשלות כו' וה'ע ושדי כמגדלות ועי'ז יגרשו ג'כ השונא מרחוק (כי מיני' ובי' לישידי בי' נרגא מחלק הבכורה שלקח ממנו כשימשך בתורה יהי' ממנו עיקר המפלה להשונא כו'. ועוד יובן ענין בליטה זו ע"ד שנת' ע"פ שימני כחותם מענין חותם בולט כו' ע"ש ועמ"ש ע"פ תורה ציוה לנו משה מענין ב' בחי' שיש בתורה אירוסין ונישואין ומוה יובן ענין חומה זו תורה שזהו בחי' אירוסין דתשב"ע"פ עם תשב"כ שנעשי' חומה לתשב"כ בסוד נקבה תסובב גבר, אך בחי' נישואין ויחוד זהו ושדי כמגדלות כידוע ענין חותם בולט שע"י היחוד בחותם שוקע ועל"ק בענין מגדלים ומגדלות כו' והכל עולה לכונה א' כי יחוד זה ה'ע פנימי' התורה). וזהו פי' הפסוקי' ויכונו עיר מושב ויזרעו שדות ויטעו כרמים כו' וענין העיר מושב כבר נת' וע"י המגדלות שבעיר זו שבהן ועל ידן לא יוכלו החיצונים להתקרב כלל לעיר זו הנה עי'ז יוכלו לזרוע השדות הסמוכות לעיר אלקינו (שהוא ענין אלפים אמה הסמוכות לעיר אלף אמה מגרש ואלף אמה שדות וכרמים) אף מה שחזן לחומה ולעשות פרי תבואה ולא יראו מהחיצונים שלא ינקו מהם אף שהם חזן לחומה מפני שהמגדלות יגרשום משם בריחוק מקום שלא יוכלו להגיע ג"כ לשדות וכרמים הנ"ל (ענין מ"ש ע"פ ויצא יצחק לשוח בשדה דהמשנה נק' עיר והברייתא נק' שדה כי ברייתא ל' חזן דהיינו חזן לעיר וכרם י"ל שנק' תלמוד וענין שלא יוכלו החיצונים לקרב להן היינו שלא יתערב בזה פני' ושלא לשמה וכ"ז ע"י המגדלות הנ"ל שהן פנימי' התורה). והנה כתי' איה סופר את המגדלים פי' וענין החילוק בין שדי כמגדלות למגדלים, היינו כי מגדלים הוא ל' זכר דהיינו כנודע שהמל' נק' עלמא דנוק' וז"א הוא בחי' דכורא ושדי כמגדלות היינו בנוקבא ומגדלים היינו בדכורא כי עד רום המעלות ימצא בחי' חומה ומגדלים ואף למעלה מהאצ"י ומגדלים האלו הן ג"כ לירות מהם על השונאי' וכמ"ש בע"ח דבשעת היחוד דז"ג הופכים פניהם מיראת יניקת החיצונים ולזה הוא המעקה המבדלת ביניהם שלא ינקו והיינו החומה ונמצא שם ג"כ מגדלים ומגדלות להרחיקם שלא יגיעו לקרוב להחומה כלל. והנה איתא בזה ספרא דצניעותא שקלי במתקלא כו' ועד לא הו' שקיל במתקלא לא הו' משגיחין אנפין באנפין דהיינו מיראת יניקת החיצונים מן האחוריים ולזה הן המגדלי' בכדי להרחיקם שיוכל להיות היחוד פב"פ זהו פי' איה סופר את המגדלים כי איה הוא בחי' איה מקום כבודו בחי' סכ"ע מה שאינו מושג והוא הממשיך ומחבר

ע"פ שימני כחותם : לקו"ת שה"ש מה, א. סידור טו, א.
 ע"פ תורה ציוה : לקו"ת ברכה צו, ג.
 אלפים אמה הסמוכות לעיר אלף . . . ואלף : כוטה כו, ב. וע"י רמב"ם הל' שמיטה ויובל פי"ג ה"ב, ונו"כ שם.
 ע"פ ויצא יצחק : תני"א יו, א.
 בע"ח דבשעת היחוד דז"ג הופכים פניהם : ראה ע"ח שער דרושי נקודות פי"ו. ועוד.
 בזה ספרא דצניעותא : זח"ב קעו, ב.

בחי' סופר (כי יש סופר וספר כו') וסופר למעלה מבחי' ספר) עם המגדלים, וגם נמשך מזה בחי' שדי כמגדלות שנמשך מבחי' דם נעכר ונעשה חלב והדם ה"ע שלהבת י"ה כנ"ל ותו י"ה דא"י"ה ואלף הוא בחכמה אתברירו שיהי' נעכר ונעשה חלב כו', נמצא עי"ז נעשה היחוד פכ"פ, והנה קודם לפסוק ויכוננו עיר מושב כו' כתי' ויתעם בתהו לא דרך ישם נהרות למדבר ומוצאי מים לצמאון דהיינו בחי' עולם התהו שלפני התיקון ואח"כ כתיב ויזרעו שדות ויטעו כרמי' כו' דהיינו בעולם התיקון. ע"כ דברי הרב רבינו ז"ל.

והנה מזה אפשר להבין ענין המעשה דדור הפלגה במ"ש נבנה לנו עיר ומגדל כו' וכתב' וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל כו'. דהנה מובן מדרוש הנ"ל בענין ויכוננו עיר מושב שהוא בחי' עיר אלקינו אשר לשם סוף כל המשפעות מלמעלה מא"ס ב"ה ומשם נמשך למטה לנשמו' ויש בעיר הנ"ל בחי' מגדלות והוא ההמשכה מלמעלה מסדר ההשתלשלות ולכן הן בולטים כו' אך כ"ז נמשך לקדושה ע"י תומ"צ כנ"ל וגם הבחי' שלמעלה מאתעדל"ת נמשך ג"כ רק לשם ושלא ינקו החיצונים כמש"ל באריכות כי ע"ז נאמר אני חומה זו תורה כו'.

והנה חטא דור הפלגה פי' הרחו' ז"ל בלק"ת שכוונתן היה שישפיע השי"ת אליהם טובה בהכרח בכח שמוש שמותיו אף אם לא היו טובים כי היו רוצים ללכת בשרירות לבם הרע ולא היו רוצים להשתעבד תחת הקדושה כי צדיק טורח גדול לסגף עצמן מתאוות החומר והם היו רוצים להתעזר בתאוות עה"ז עכ"ד יעו"ש. ולכן נתחכמו לבנות עיר ומגדל דוקא להיות נמשך להם עי"ז השפעת כל טובות עה"ז ולא יצטרכו להשתעבד תחת הקדושה בטורח העבודה, כי הנה כבר נת' שבחי' עיר הם מצירוף כמה בתים שהם צירופי אותיות שבהן נשפע כל שפע וטוב הנמשך מלמעלה ומהן נמשך למטה והו' בחי' עיר אלקינו ולכן בנו העיר כי בלעדה א"א להיות ההמשכה למטה וכבר ראו דור המבול שפגמו בה כמ"ש כי השחית כל בשר כו' מה עלתה להם הנפילים אשר היו כו' כמו הנפל אין לו חיות כ"א כשנקלט השפע במל' כנודע מענין שמע"צ ולכן אח"כ נצטוו נח לעשות תיבה כו' לכן בנו בהכרח מקום לבחי' זו ותו ענין העיר אך נתחכמו שלא להמשיך בעיר מושב זו ההשפעה ע"י ז"א דהנה כשההשפעה נמשך בעיר מושב זו ע"י הו"א דאצי' שהוא בחי' תורה ע"ז נאמר לך אד' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו וא"כ כשילכו בשרירות לבם לא יוכלו לקבל, אכן כשנמשך לשם מבחי' אימא עילאה שלא ע"י ז"א דהיינו כשז"א בבחי' עיבור שלשם אין מגיע העלאת מ"ן ע"כ יוכלו

ע"כ דברי הרב רבינו ז"ל: ד"ה אני חומה תקס"ה — בתוס' הגהות. והנה חטא דור הפלגה: ראה גם אה"ת נח כרך ג' תרגו, א ואילך. וארא כרך ז' ע' בתקסו ואילך. וראה תו"א י, סע"ב ואילך. ועוד.
 כוונת מענין שמע"צ: ראה לקו"ת צו טו, ג. ובהביאורים לשם (נסמן ברשימת הכתי' בסוף לקו"ת שם). סי' מאמרי אהאמ"צ על ויקרא ח"א ע' שבב. ועוד.

גם הם לקבל וכמאמר חנם בלא מצות, ולכן עיר ומגדל שהמגדל הוא מורה על בחי' ההמשכה מאי' עילאה וכמ"ש באדר"ז דרצ"ו כפי' כמגדלות כאיגון נהרין ברבינן דנפקין מאימא עילאה, אך כאשר יש בחי' אני חומה זו תורה המונע את החיצוני' מלינק משפע זו דאי' עילאה והמגדלות הם ג"כ בחומה זו דהיינו שהאור והשפע מאי' עילאה נמשך ג"כ בחומת התורה דוקא א"כ אז אדרבה ע"י מגדלות אלו מורים בחיצי' על החיצוני' כי אז מגדלות אלו הן שפע פנימית התורה, אבל הם נתחכמו שלא לעשות חומה כלל שהיא התורה רק עיר ומגדל לבד והרי המגדל מצד עצמו כשאינו בחומת התורה הוא בחי' שלמעלה מאתעדלית שמבחי' זו הי' נמשך הבכורה לעשו כו' ולכן גם הם יוכלו לקבל מזה אך מגדל זה עשוהו בהעיר הידוע שממנה נמשך למטה לבי"ע כנ"ל ורצו לפרוץ גדר חומת התורה, וכמ"ש הרח"ו ז"ל ולא היו רוצים להשתעבד כו' וממילא מבחי' המגדל הי' השפעת כל טובות גשמיות ולא עסק פנימי' התורה כלל, וכן מבואר בהרמב"ן בחומש וביארו ג"כ רבינו בחיי והצינו שחטא דור הפלגה שרצו לימשך השפע מהמלכות הנק' שם וזהו ונעשה לנו שם אבל לא משי' הוי' שהוא ז"א וזהו ההפלגה שרצו להפריד אלוף והוא מטעם הנ"ל שנתבאר, וכעין זה הי' כוונת פרעה במ"ש כל הבן הילוד כו' וכל הבת תחיון כו' והנה דור ההוא של ישראל שבמצרים הי' גלגול של אנשי דור הפלגה ולכן עשו בחומר ולבני' מכ"מ שאמרו נלבנה לבנים כו' וממילא מובן שגם מה שנעשו להיות כל הבן הילוד היאורה כו' הוא ג"כ מכ"מ לפי שדור הפלגה כל מעשיהם הי' ג"כ להיות הבן הנ"ל בבחי' עיבור ולא יצא לאור בבחי' לידה כלל כי הוא בחי' תורה שהיא בחי' ז"א כנ"ל אשר רצו לפרוץ בחי' זו לגמרי.

והנה עפ"י יבואר הרבה קושיות שהקשו בפרשה זו, וכמו שמבוארי' באלשיך וז"ל מה ענין עיר ומגדל זה והלא לא יתכן היות כל הארץ דרים בעיר ומגדל א', ועוד מה ענין וראשו בשמים שהוא דבר בלתי אפשר, ועוד אימרו ונעשה לנו שם פן נפוק, כי מה ענין השם אצל העדר הניפוץ ועוד מה להם אם יפוצו ע"פ כל הארץ, ועוד א' וירד ה' לראות כו' האם כל רעתם לא הי' רק ענין בנין העיר ומגדל מה איכפת לו ית' כו' עוד הקשה ע"ש.

ו'ש' להקדים מ"ש אצלנו במ"א ע"פ כי תצא, פ"י מ"ש כוכבים וכל צבא השמים כו' אשר חלק כו' כוכבים הם המזלות שמקבלים מע' שרים יצב גבולות עמים כו' והם מקבלים חיות משמרי האופנים וגבוה מעל גבוה עד שמקבלים מרוח פיו ית' שהוא בחי' ממכ"ע והיינו חיות מאור א"ס ב"ה שיורד ומשתלשל כדרך וסדר ההשתלשלות מעלה לעלה וממדרגה למדרגה הארה והארה עד שנמשך לע' שרים ולמזלות כו' ומקור וראשית אור וחיות זה הנמשך בסדר ההשתלשלות

דור . . שבמצרים הי' גלגול . . הפלגה : פעי"ה שער חגהמ"צ פ"א.
מכ"מ : = מדה כנגד מדה.
במ"א ע"פ כי תצא : לקי"ת תצא לה, ד.

הוא מרוח פיו ית' וברוח פיו כל צבאם, אבל על ישראל ארז"ל אין מזל לישראל וכדכתי' כי חלק ה' עמו ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש כו' שהם מקבלים מבחי' קדוש ומובדל שהוא בחי' סוכ"ע שאינו בגדר ההשתלשלות שהוא לבדו ית' כמו קודם שנברא העולם שאינו בגדר עלמין כלל כו' עכ"ד המבוארים שם, דלכאורה צ"ל דהא נש"י מקבלים ג"כ מבחי' מל' שהיא הנק' עיר אלקינו והרי רוח פיו ית' הוא ג"כ בחי' מל' וא"כ מה בין זה לזה, אך הענין כמ"ש באגה"ת פ"ד וז"ל יש הפרש עצום מאד למעלה בין כל צבא השמים ואפילו המלאכים שנבראו מאין ליש והיים וקיימים מבחי' חיצונית החיות והשפע שמשפיע א"ס ב"ה להחיות העולמות ובחי' זו נקראת בשם רוח פיו ער"מ כו' ובין נשמת האדם שנמשכה תחלה מבחי' פנימיות החיות והשפע שמשפיע א"ס ב"ה כמ"ש ויפח כו', ע"ש הפנימי' הוא בחי' ש' הוי' והחיצונית הוא בחי' ש' אלקים, והנה זהו אפילו מצד עצם הנשמה והרי ירידתה בגוף היא צורך עלייה והיינו שע"י תומ"צ נמשך מבחי' פנימי' עליונה יותר גם משרש הנשמה כי יש כמה בחי' פנים לפנים, והמשכות אלו נמשכו ג"כ בבחי' מל' עיר אלקינו ומהו מקבלי' נש"י ולכן נק' גוי קדוש שמקבלי' מבחי' אור הפנימי' שהוא מבחי' סוכ"ע שנמשך בבחי' מל' משא"כ כוכבים וכל צבא השמים מקבלי' מרוח פיו שהוא חיצונית החיות כו', והנה המשכה פנימי' זו שנמשך בעיר אלקינו הוא הנק' בשם ציון כי ירושלים וציון היינו חיצונית ופנימיות וכמ"ש באדר"ז דרצ"ו ע"ב ומתברכא האי קה"ק בגו לגו אתר דאקרי ציון, ציון וירושלים תרין דרגין אינון כו' האי אתר אקרי קדש (ר"ל ציון) וכל קדשי' דכורא עילין תמן כו' וכולהו אתיין מרישא עילאה דגלגלתא כו' עכ"ל לעניינינו, ומבואר למעלה כי קדש הוא בחי' סוכ"ע והוא הנמשך ומתגלה בבחי' ציון, וירושלי' הוא חיצונית המל', ויובן זה ממ"ש במ"א ע"פ רני ושמחי בת ציון כי ל' ציון הוא ציון וסימן לאור א"ס ב"ה הרוחני הנמשך בה וציון וסימן זה הוא ע"י התומ"צ שהן בחי' נעשה אדם בצלמנו כדמותינו והיינו שאז עי"ז היא מקבלת כל האורות שלמעלה ממש הנמשכים ב"א בבחי' יסוד דילה נקודת ציון כו' ולכן היא בחי' ציון שנחלקים בה כל האורות עליוני' כו' ע"ש וע' בזהר ה"ג ד"ט ע"ב ודל"ה ע"ב, והנה ירושלים וציון הן בחי' עיר ומגדל כי מגדל דוד היא ציון והיינו כמ"ש"ל שהמגדל הוא מה שנמשך ממקום עליון מאד וזהו בחי' ציון ולכן נק' ציון לפעמי' בלשון זכר ובלשון נקבה כי הוא יסוד דנוק' ונק' מגדלות אך מגדלים היינו יסוד ז"א שנמשך לשם, והנה זהו שער השמים שנמשך לשם מבחי' סוכ"ע כי שמים בחי' מקיפי' שהוא בחי' סכ"ע ובבחי' ציון נמשך בחי' זו בגילוי ונק' יחוד קבה"ו ומשם מקבלי' נש"י ולכן נק' גוי קדוש כנ"ל משא"כ כוכבי' וכל אשר * צבא השמים מקבלי' מבחי' חיצונית החיות כו', וע"ז נאמר אשר חלק כו' שיש ע' שרים

אין מזל לישראל : שבת קנה, א. ועוד.
 במ"א ע"פ רני ושמחי : תו"א לה, סע"ב, לה, א.
 וכל אשר צבא : כ"ה בגוכ"ק.

וכל עם ומדינה מקבל משר שלו כו'. והנה דור הפלגה ידעו מזה שבנשמת האדם שנבראו יהי' לב וקליפה דהיינו אברהם שהי' עומד לקבל ולהיות בחי' גוי קדוש שיקבל פנימי' החיות מא"ס ב"ה הסכ"ע ושההמון זולתו ידחו לקבל מע' שרים אשר מקור ושרש קבלתם הוא מחיצוניות החיות כו' והיינו מפני שאברהם מסר נפשו על עבודת ה' משא"כ הם רצו לילך בשרירות לבם ועכ"ז חשבו מחשבות בלתי יהי' נדחו לקבל מע"ש כ"א שיקבלו מפנימי' החיות הנמשך מא"ס ב"ה אך שהשפעה זו יהי' לטובת עה"ז כי אין ערוך כלל אפילו בהשפעות עה"ז בין אם ההשפעה נמשכה מחיצוניות החיות ובין אם נמשכה מפנימי' שאז נמשכת בעילוי עצום ומופלא וכמ"ש בזהר פ' שלח ע"פ היש בה עץ אם אין, ולזה נתחכמו לבנות עיר ומגדל כנגד בחי' ירושלים וציון, וזהו נבקייע הרקיע שיומשך לשם כמו שנמשך בציון שהוא שער השמים שנמשך לשם מבחי' סכ"ע ושימשיכו זה בלתי שום טורח התומ"צ כי אדרבה ימשיכו ממקום גבוה שאין אתדעל"ת מגעת שם כלל כמש"ל. אך הנה מי"מ איך יומשך להם הפנימית דאע"פ שיש מקום שאין אתדעל"ת מגעת שם כנ"ל אמנם מ"מ לחיצוני' נמשך משם רק מבחי' אחוריים ע"ד שממית בידים תחפש כו' כי מה הנאה ותענוג יהי' לו ית' מהם עד שיאר פניו עליהם ודי שאין מונע חיצוני' השפע להם כו' וכמש"ל שזהו ענין הקטע יוצא בקב שלו שהוא בחי' מלוי דאחוריים, אבל הם רצו לבנות עיר ומגדל שזהו המשכה הפנימי' ואיך יהי' זה, אך לזה נתחכמו להמשיך זה ע"י האחדות שהי' ביניהם. כי מודעת זאת אשר כל מה שלמעלה יותר הוא אחדות יותר כמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפרד כו' אבל למעלה מזה הוא תכלי' האחדות, וזהו שאנו אומרי' ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך כולנו כאחד דוקא. ולכן חשבו שע"י האחדות שביניהם יוכלו להמשיך בלא טורח תומ"צ מבחי' שאין אתדעל"ת מגעת שם אפילו מבחי' פנימי' האור והחיות, דכיון שאין אתדעל"ת מגעת שם א"כ א"צ לתומ"צ ואעפ"כ יומשך להם בבחי' פנימית מצד מעלת האחדות שביניהם שזה מורה למקום גבוה מאד נעלה כו', ובאמת א"א להיות אחדות אמיתי' כ"א ע"י הביטול תאוות חומר הגופני ושתהי' הגפש עיקר כמ"ש בתניא, וזהו ויהי בנסעם מקדם מקדמונו של עולם וכמ"ש הרח"ו ז"ל, וימצאו בקעה כי בחי' דכורא נק' הר ובחי' נוק' נק' בקעה חותם שוקע והיא נוק' דקליפה ולשם רצו לבנות העיר ומגדל להמשיך לשם מבחי' מל' דקדושה שתהי' משפעת בהכרח למל' דקליפה לפ"ז ענין מציאה זו הוא כמ"ש ואם בשדה מצאה כו' (ואפשר ארץ שנער היא הנוק' דסט"א הבקעה היא מל' דקדושה שהי' שם בגלות וזהו ממש ואם בשדה מצאה כו') וענין ותהי להם הלבנה לאבן מבוואר במ"א כי אבן הוא בריאה בידי שמים והוא אחתיות דעיר אלקינו אבל לבינה היא עשוי' בידי אדם והוא שימשיכו הן האותיות עליוני' שלא במקומם בבחי'

בווהר פ' שלח : קנה, ב.

כמ"ש בתניא : סרק לב.

מבוואר במ"א כי אבן . . . בידי שמים : תוי"א עז, ג ואילך.

בקעה הנ"ל וה"ו בידי אדם כו', נבנה לנו עיר ומגדל כמש"ל והיינו שיבנו העיר בבקעה היא דוקא בכדי שיהי' ושפתה כי תירש גבירתה ח"ו, וראשו בשמים והוא מ"ש ואם בשדה מצאה כו' כן ימשיכו במקום מגדלים וקדושה המתחבר במגדל ישועות מלכו בציון עיר דוד, תמורת זה יחליפו להמשיך שם כח דדכורא דסט"א ובוה תהי' ח"ו המל' בגולה בין ראש הנ"ל והבקעה, וירד הוי' לראות כו' כי הנה ש' זה רצו שלא יתגלה כלל כי הוא חומת התורה כמש"ש תורת הוי' תמימה ורצו שיהי' בבחי' העלם ועיבור לעילא לעילא, וע"כ הי' דוקא נגד זה וירד הוי' כו' הפך מבחי' סליק לעילא לעילא, בני האדם כי כן הי' ענין חטא עה"ד, הן עם אחד כו' ע"ד שא' באדה"ר הן האדם כו' כי אחר שנפל בחטא עה"ד א"כ אם ימשיך גם מעה"ח שלמעלה מהשתלשלות איז והי לעולם עם היותו בעה"ד טו"ר ויתקפו הקליפות, כמ"כ כאן הן עם א' כו' ועי"ז ימשיכו ממקום שלמעלה מההשתלשלות אשר אם צדקת כו' (מבחי' עקודים בכלי אחד) והמשכה זו תהי' ח"ו בבקעה הנ"ל כאשר יזמו לעשות והתחלה הי' בנין העיר גם ל' חילול השם להמשיכו בבקעה זו, וזה הפך הכוונה שיהי' דירה בתחתוני' לקבה"ו ולהיות זאת רוח הטומאה אעביר כו', על כן הפיצם כדתנן פ"ח דסנהדרין פיזור כו' הנאה להם כו' כנוס רע להם כו' והוא מ"ש אשר חלק כו' כמש"ל שא"א להיות אחדות כ"א ע"י הביטול אליו ית', והו מגדול ישועות מלכו כו'.

בקע' • נוק' עומק רע זהו שם • ורצו להמשיך השם • לשם אבל משם הפיצם ואח"כ אלה תולדות שם.

ח, יג

היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני, ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים על הרי בשמים. והנה לעיל מיני' סי' ב' כתי'

בקע' : פסקא זו רשומה בגוכ"ק בשוה"ג (באותיות קטנות), שם : בגוכ"ק שי"ן קמוצה.

השם לשם : בגוכ"ק שי"ן האי צרו"י והב' קמוצה.

היושבת בגנים : גרסא מכת"י 61 צו, א. נוסחאות נוספות מהמאמר נד' באוה"ת שה"ש כרך ב' ע' תשע וע' תשפד, ושם ע' תשעט וע' תשצד תוס' הגהות בגוכ"ק אדהצ"צ. והנוסחא כאן היא בשינויים.

וראה עוד ד"ה זה : סה"מ תק"ע ע' נד. סה"מ תרל"ו ח"ב ע' תעב. סה"מ תרס"ה ע' רלב. סה"מ באחי לגגי ע' טו. רמז. רג. פלח הרמון שה"ש קכב, א.

עד שיפוז היום ונסו הצללים טוב דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים על הרי בחר. יש להבין למה בתחלה אמר טוב דודי כו' על הרי בחר ולבסוף אמר ברח דודי כו' על הרי בשמים. והענין כי הפסוק שבס' ב' קאי על הזמן דעכשיו בעוה"ז שהשפעת החיות בעוה"ז הוא ע"י ריבוי השתלשלות ירידת המדרגות עד שמתלבש בק"ג שנק' הרי בחר טורי דפרודא ל' ויבחר אותם כו'. והפסוק שבסוף שה"ש קאי על זמן תח"מ שיומשך גילוי אלקות לנש"י. לכן כתי' ברח דודי כו' על הרי בשמים, שהגילוי שיהי' לעתיד הוא בחי' הרי בשמים כו'. ובין ב' מדרגות אלו הוא בחי' היושבת בגנים כו'. ופי' הזרר ב' גנים געה"ע וגעה"ת. שעכשיו בצאת הנשמה מהגוף מקבלת שכר דהיינו גילוי אלקות בג"ע דוקא, משא"כ לעתיד יהי' הגילוי למטה בגוף דוקא כו'. וענין הב' גנים, געה"ת בעש"י, והרא"י מאדה"ר שהי' המדור שלו בגעה"ת, כי געה"ת הוא תחלת העש"י, דהיינו הממוצע בין עש"י גשמיות לעולם שלמעלה מעש"י. ולכן אומרים ברה"ז זה היום תחלת מעשיך, שבר"ה מתחדש החיות בעש"י, והיינו געה"ת שהוא תחלת העש"י הממוצע היותר אחרון שבכל סדר השתלשלות העולמות, ולכן הוא רק זכרון בעלמא ליום ראשון, יום ראשון הוא הממוצע הראשון שבין א"ס ב"ה לראשית השתלשלות (והיינו כמ"ש במ"א שיש ב' פעמים מאין ליש, הא' ראשית התהוות העולמות הנבראים מא"ס, והב' מאין ליש גשמי, שכדי שיתהווה מעולם העש"י עוה"ז הגשמי הוא ג"כ יש מאין, משא"כ מבריאה ליצ' הוא סדר השתלשלות ולא יש מאין. ולכן געה"ת שהוא הממוצע היותר אחרון שיתהווה מרוחניות גשמיות שהוא מאין ליש הוא דוקא זכרון ליום ראשון כו'). וגעה"ע הוא בבריאה הנשמה מאיר בינה להיות הבנה והשגת המהות באלקות ית'. והנה כדי שתוכל הנשמה לקבל הגילוי שיהי' לעתיד בזמן התחי' צ"ל תחלה יושבת בגנים. והיינו כי ג"ע שהוא השגת אלקות שרש גילוי זה הוא מבחי' חכ' דאצי' ממכ"ע, והגילוי דלעתיד הוא מבחי' סוכ"ע, וע"כ צ"ל כסדר המדרגות שמתחלה צריכה הנשמה לקבל הגילוי דממכ"ע שזהו ענין היושבת בגנים, ואח"כ תוכל לקבל הגילוי דבחי' סוכ"ע לעתיד, שהו"ע ברח דודי כו' על הרי בשמים.

ולהבין זה צלה"ק מ"ש בפסוק שמע ישראל הוי' אלקינו הוי' אחד, למה כתי' ש' הוי' הב', והיינו כמ"ש לפני יגמה"ר ב' שמות הוי' ופסיק טעמא ביניהה, כמ"כ כאן השם אלקי' שמפסיק בין ב' שמות הוי' הוא כמו הפסיק טעמא, אעפ"י דכתי' אלקינו שהוא שלנו מ"מ הוא בחי' פסיק והפסק כו'. וכדי להבין ב' שמות

ופי' הזרר ב' גנים : ת"ז תניה (פת, א), מק"מ לוח"ב מו, א ולוח"ג יג, א.
 געה"ת בעש"י : ולפעמים איתא געה"ת ביצירה — ראה בכ"ז : איה"ת שם
 ע' תשעט (ושי"ג ללקו"ת שמע"צ סו, סע"ד — בענין זה היום תחלת מעשיך). שם
 ס"ע תשסה ואילך, תשע, תשפד, סה"מ תקס"ב ח"ב ע' שמ, אמ"ב לד, א, אה"ת
 שה"ש ע' תקעב, ובארוכה פלח הרמון שה"ש קכב, ב.
 כח"ש במ"א שיש ב"פ מאין ליש : ראה בארוכה דרמ"צ — שרש מצות התפילה
 פכ"ה ואילך, ובכ"מ.

הוי' אלו צ"ל מ"ש אני מלא דמשמע עצמותו, וכת"י מלכה"כ רק זיו יקרי' כו'. הנה ארז"ל עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמו בלבד. ומה שבפדר"א ובפסוק נק' שמו זהו עצמו הבחי' שנק' בספרי קבלה אור א"ס ב"ה. כי אור הוא בחי' שאין נוגע להעצמיות כלל, כמו אור השמש שאינו פועל שינוי כלל בהשמש בין כשנמשך מהשמש אין שום גרעון בהשמש, וכשאינו נמשך אין שום תוס' בשמש. כמו"כ השם של האדם ג"כ אינו נוגע לעצמיות האדם כלל, ומ"מ יש לו שייכות אל העצם כמ"ש וכל אשר יקרא לו האדם הוא שמו (שאמר לזה נאה לקרות ארי כו'. ואיתא ברבות שאמר הקב"ה למלאכי השרת חכמתו גדולה כו') והיינו כמו האור שהוא ג"כ מעין המאור שהאור של השמש הוא אור היום, והאור של הלבנה הוא אור הלילה כו'. אבל מ"מ הוא רק הארה בעלמא שאינו פועל שינוי כלל בהשמש. כמו"כ השם הוא התפשטות החיות מהנפש, אבל רק הארה שאינו נוגע לעצמיות הנפש כלל. וזהו הוא ושמו בלבד, שמו היינו האור * אוא"ס קודם שנבה"ע הי' האור כלול בעצמותו.

ועתה צ"ל כיון שבחי' שמו שהוא אוא"ס הוא פשוט בתכלית כו' איך נתהווה ממנו רבוי התחלקות המדרגות, כמו למטה דצ"מ ויש ריבוי מיני התחלקות בדומם וצומח כו', ולמעלה ההתחלקות יותר, הלא כת"י אני הוי' לא שנית, ובפרד"ס תי' ע"ד אור השמש שזורח ע"י זכוכית אדומה נראה האור אדום, וע"י זכוכית ירוקה נראה האור ירוק. ובאמת אור השמש בעצם אינו משתנה כלל ע"י הזכוכית ורק שלנו נדמה ונראה כך מצד שינוי גווני הכלים. כמו"כ עדין למעלה, דהנה אנת הוא דאפיקת כו' וקרינן להון ע"ס לאנהגא בהון עלמין כו' ולא מכל אלין מדות איהו כלל, כי המדות הם בחי' גוונים, חסד נק' גוון לבן, גבורה גוון אדום ות"ת ממוצע בין ב' גוונים אלו כו'. אבל אוא"ס הוא פשוט כו', אך כשנמשך האור להאיר ע"י המדות שהם בחי' גוונים מתראה האור ג"כ בבחי' התחלקות גוונים, ומתהווה ע"י ריבוי התחלקות המדרגות, וזהו רק לאחזאה, אבל האור בעצם אעפ"י שמלוכש בהמדות אינו משתנה כלל, ולכן אני הוי' לא שנית, אבל תירוצו אין מספיק מפני שני קושיות, הא' כי אין המשל דומה לנמשל שבמשל הרי הכלי זכוכית הם דבר בפ"ע זולת השמש, אבל למעלה הרי כי ממך הכל כת"י, וא"כ קשה איך נתהוו הכלים דהיינו המדות שהם בחי' גוונים מאוא"ס הפשוט כו'. והב' הלא איהו וגרמוהי חד בהון כו', ופי' בתניא דכמו מ"ש הרמב"ם הוא היודע והוא המדע כו' כן הוא בכל מדותיו הקדושות שהוא ית' ומדת חסדו וגבורתו ורחמנותו הכל חד ממש בתכלית היחוד. והרי המדות גורמי השינוי, כי מדת חסד הוא

ארז"ל עד שלא נבה"ע : ראה פדר"א פ"ג (והגהות רד"ל שם). זח"א כט, א. תז
 תיה (כ, ב). זח"ב, ד. שלי"ה בהקדמה (ג, ב).
 ואיתא ברבות . . . חכמתו גדולה : ב"ר פי"ז, ד.
 האור אוא"ס : כ"ה בהכת"י.
 ובפרד"ס תי' : שער עצובי"כ פ"ד.
 ופי' בתניא . . . הרמב"ם הוא היודע : שהיהוה"א פ"ה, רמב"ם יסוה"ת פ"ב ה"י.

היפך מדת הגבוה, ואע"פ שהמדות שלמעלה אינן בערך המדות שלמטה כלל. אבל מ"מ כיון שנק' מדות הוא חד עמהם וא"כ איך לא שניתתי. והענין כמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים, הוי' הוא גילוי אוא"ס ב"ה ושם אלקי' הוא בחי' הצמצום שנו' בקבלה דהיינו בחי' הפסק האור להיות חלל ומק"פ. ועיי' הצמצום שנסתלק האור ונשאר רק רשימו כו' נהוהו הכלים כו'.

וביאור הענין כי אואסב"ה הוא כל יכול, וא"כ כמו שמאיר בבחי' א"ס, כמו"כ יכול להיות מאיר בבחי' גבול ג"כ. וזהו ענין הצמצום שנסתלק האור שמאיר בבחי' א"ס ונתגלה הכח שיכול להיות מאיר בבחי' גבול ג"כ, ומזה נהוהו הכלים של הע"ס דהיינו המדות שהם בחי' גוונים כנ"ל. אך התגלות כח זה הוא ג"כ רק ע"ד הארה לבד שאינו פועל שינוי כלל, כמו התגלות ההארה שמאיר בבחי' א"ס שנק' אא"ס שהתגלות זו מעצמותו הוא רק ע"ד הארה שאין פועל שינוי בהעצמיות כלל, כמו"כ גם הכח שמאיר בבחי' גבול ג"כ רק ע"ד הארה לבד, ונק' הארה דהארה, (כי כח זה שנק' רשימו הוא בחי' האחרונה שבהאור ע' ד"ה להכין מ"ש באוצ"ח) ולכן איהו וגרמוהי חד ממש גם בהמדות כי בחי' הכלים דהע"ס זהו ג"כ כח והארה מעצמותו כמו האורות, רק שהאורות זהו הכח שמאיר בבחי' א"ס והכלים זהו כחו ית' שמאיר בבחי' גבול. ולכן אני הוי' לא שניתתי, כי השינויים וההתחלקות הוא רק מצד הכלים אבל לא מצד האור. וזהו"ע הג' שמות שבפסוק שמע ישראל הוי' הא' זהו בחי' עד שלא נבה"ע הוי' הוא ושמו בלבד, דהיינו המדות שהם בחי' גוונים, והוי' הב' הוי' האור שנמשך אחר הצמצום להאיר בהכלים דהיינו המדות כו', וא"כ שם הוי' הא' הוא בחי' סוכ"ע והוי' הב' הוא בחי' ממכ"ע ונק' הארת הקו. ובאצ"י הוי' הא' זהו בחי' כתר סוכ"ע והוי' הב' הוא בחי' חכ' ממכ"ע האור שמאיר בהע"ס כו', וז"ש הוי' אחד ולא כתי' יחיד, כי יחיד הוא מצד עצומה"ו הפשוט כו', אבל אחד היינו שהוא ית' אחד גם בבחי' התחלקות רבוי מדרגות שבטל"י ונכללים ג"כ באחדות הפשוטה כו'. וז"ש בגמ' אחד בו' רקיעי' וארץ וד' רוחות, ז' רקיעי' והארץ זהו ז' מדות דאצ"י וד' רוחות העולם הם ד' חיות המרכבה. אבל כשנמשך בהן הארת אוא"ס שהו"ע הוי' הב' אינו נעשה אחד שנכלל"י ג"כ באחדותו ית', וזהו כל עיקר ענין מצות ק"ש לייחדו כמ"ש ברמב"ם, כי לכאורה הייתי אומר שזהו באמת שני בחי', כי מצד האוא"ס שקודם הצמצום הוא א"ס אח"פ בתכלית. אבל מצד הארת הקו שאחר הצמצום שמאיר בהכלים דע"ס שייך באמת התחלקות וריבוי כו', אבל

ע' ד"ה להכין מ"ש באוצ"ח: לקו"ת בזוקותי נג, ב.
 בגמ' אחד בו' רקיעים: ראה ברכות יג, ב. וראה עוד (בענין אחד ויחיד) תו"א וראו נה, ב. סה"מ תקס"ב ח"א ע' רמט (בשם חובת הלבבות — שער היחוד פ"ח). ס' מאמרי אדה"ז עה"ת ח"ב ע' תשיד (בשם זוה"ל). לקו"ש ח"א ע' 11 וחיי"ב ע' 66, וש"ג.
 מצות ק"ש לייחדו כמ"ש ברמב"ם: סה"מ מ"ע ב. וראה דרמ"צ מצות אחדות ה' (נט, ב ואל"ך).

האמת אינו כן. וזהו ענין מצות היחוד בק"ש לייחדו שהכל א' ממש, שגם מצד הארת הקו שאחר הצמצום שמאיר בהכלים דע"ס הוא ג"כ אחדות פשוט. והיינו כי אעפ"י שהכלים הם בחי' התחלקו' המדרגות אבל כשמאיר בהן הקו מאוא"ס ב"ה הם בתכלית הביטול האמיתי ומתייחדו' עמו ונכללו' באחזה"פ דאוא"ס, וזהו הוי' אחד. ולמטה הוי' יחוד הב' שמות דהוי' ואלקו' שבאצו' ובי"ע. כי באצו' שמאיר שם הוי' הוא בחי' יחודו' וביטול אמיתי, אבל בבי"ע מצד המגן דש' אלקו' מתהווה להיות יש ודבר נפרד. ובאמת הכל חד ממש, שגם בבי"ע שהתהוותם משם אלקו' בטלים במציאות כמו אצו' שמאיר שם שם הוי'. ורק שאצלינו נדמה ליש כו' וכמ"ש אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקו'.

ומעתה י"ל פי' וענין ד' אותיות הוי'. הנה בוהר איתא י"ה נק' הנסתרו'
 במנוח ולבא בדחילו ורחימו. כי היוד הוא ראשית הגילוי מאוא"ס ולכן הוא רק נקודה א'. והיינו בחי' צמצום וסילוק שמסלק עצמות האור שבבחי' א"ס להיות מאיר דרך צמצום היוד שיתגלה רק נקודה א' בחי' חכ' כו'. והנה ע"י בחי' יר"ע שזוהו בחי' ביטול בטל רצונך למס"נ באחד עי"ז עושים למעלה אות יוד שיסלק עצמות הרצה"ע להיות מאיר דרך צמצום באות יוד כו'. והה' הוא התפשטות לאורך ורוחב, והיינו מה שמרחיב דעתו בהתבוננות להבין דבר מתוך דבר, תוך דבר זהו בחי' ממכ"ע שאינה אלא הארה בעלמא. וזוהו יבין בחי' דבר סוכ"ע דכולא קמי' כל"ח שכל ההשתלשלו' בטל"י במציאות יותר מביטול טפה באוקיינוס, וזוהו יבא לבחי' ויצעקו אל ה' בצר לו עי"ז שבינן שכל ההשתל' נק' בצר בחי' מיצר שכללו' החיות הוא רק הארה מצומצמת מזה יבא לבחי' ויצעקו בחי' אה"ר מרעו"ד ליכלל וליבטל באוא"ס. והנה ע"י הרחבת הדעת בהתבוננות שבא לבחי' אה"ר עי"ז עושין למעלה בחי' ה' עילאה שמבחי' נקודה דיו"ד יומשך התפשטות אורך ורוחב הה' דהיינו להיות בחי' סוכ"ע וממכ"ע. וז"ש נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך כו', נפלאותיך זהו הארה מבחי' סוכ"ע (שמאיר בחכ') ומחשבותיך הוא בחי' ממכ"ע, אין ערוך אליך, כי סוכ"ע וממכ"ע הוא רק שמות כנ"ל בענין ב' שמות הוי' שבק"ש, ושם הוא כמו אור זיו והארה שאין נוגע כלל להעצמיות. רק שבזה המשל דאור השמש אינו מכוון, כי בשמש הרי כל עצמיות מאור השמש תכליתו ושלמותו הוא להאיר אור שבשביל זה נברא כמ"ש ויעש אלקו' את שני המאורות הגדולים להאיר על הארץ, וא"כ אור השמש הוא הארה מעצמיות מאור השמש ממש, וזהו מלאים זיו ומפיקים נוגה. וגם שהתפשטות האור מהשמש הוא שלא עפ"י רצון ובחירה מהשמש כ"א שנברא כך ומוכרח הוא להאיר אור כו', משא"כ למעלה האור אינו בערך כלל לעצמותו ומותו ית' והוא בחי' היותר שפלה ותחתונה לגבי

בוהר איתא י"ה נק' הנסתרות ... בדו"ר : ת"ז ת"י (כה, ב). וראה תניא פ"ט (בהגה"ה ג'). וריש פמ"ד. לקו"ת פי' ראה כט, א. ועוד.

עצמותו, וגם שהתגלות האור הוא רק כשעלה ברצונו, ובוה מכוון יותר המשל דשם שהשם רחוק יותר לגבי העצמות מזיו השמש לגבי השמש (וגם מה שע"י השם נפנה לקוראו בשמו הוא רק עפ"י בחירה ורצון) רק שע"י אומרי' המשל דאור השמש, כמו שאור השמש אינו פועל שינוי בשמש כלל, וזהו נפלאותיך ומחשבותיך סיכ"ע וממכ"ע אין ערוך אליך אגידה ואדברה ריבוי הצמצומים כדי שיומשך בחי' נפלאותיך כו', עצמו מספר (ושייכות זו לכאן היינו כי באצ"ו זהו י"ה חו"ב שנמשכי' מא"ס ע"י רבוי צמצומי' ע"כ צריך להמשיך שיהי' גילוי בחי' י"ה וזהו ע"י דו"ר כו').

והנה ארז"ל כאלו עשאוני שנשי' עושין ש' הוי' והיינו שע"י יר"ע בטל רצונך מס"ג עושים אות היוד, וע"י התבוננות ואה"ר עושין אות הה' כנ"ל. והוי"ו דשם הוי' הוא ששה מדות שנמשכי' מבחי' י"ה, והוי"ו עושין ע"י עסק התו', כי התו' נתלששה בששה מדות כשר ופסול אסור ומותר טמא וטהור חייב וחכאי כו', אך ארז"ל נובלות חשמ"ת שעצמיות ח"ע רמה ונשגבה מהמדות, ומה שנתלבש בחי' ח"ע בהמדות בחי' תורה כנ"ל הוא רק נובלות מבחי' חכמה, ויש פי' שהנובלות שנמשך למטה מטה זהו ע"י כח עליון יותר וכמו ענין משלי שלמה כו', וזהו"ע הוי' שהוא קו ויו"ד בראשו דהיינו בחי' נובלות חכ' שנמשך בהמדות, וע"י עסק התו' ממשיכי' הגילוי מעצמיות ח"ע בהמדות, וזהו"ע על שלא ברכו בתו', אך אורי' בלא דו"ר לא פרחת לעילא, וצ"ל תחלה תפלה בחי' יר"ע בטל רצונך ואה"ר שע"י ממשיכי' להיות גילוי בחי' י"ה ואז אח"כ ע"י עסק התו' ממשיכי' מעצמיות ח"ע בהמדות, וה' אחרונה הוא בחי' קיום המצות, כי הה' יש בו ג' קוין כנגד מחדומ"ע (שמחי' ביי"ע) והמצות נתלבשו בג' לבושי' מחדומ"ע ולכן ע"י קיום המצות בבחי' קבעומ"ש בג' לבושי' מחדומ"ע ע"י עושין למעלה בחי' ה' אחרונה שיומשך מדת מל' ית' להחיות ג' עולמות ביי"ע שהם בחי' מחדומ"ע, והנה יש דעה מעשה גדול והיינו לפי שרש המצות הוא למעלה מהתורה, כי אורי' מחי' והמצות שרשן ברצה"ע כי אית רצה"ת כתר דו"א שנמשך מחו"ב ואית רצה"ע כתר עליון שלמעלה מהחכ', וכמו"כ בבחי' תענוג עליון יש תענוג שמלוש בחכ' כמו למטה בלא שכל, והיינו בחי' עצם התענוג הפשוט שאינו מורכב משום דבר, אך למטה א"א מביני' איך הוא זה, אבל למעלה הוא בחי' מקור התענוגי' שאינו יכול להתלבש כלל בחכ', ושם שרש המצות, וזהו אשר קדשנו במצותינו, אשר הוא בחי' תענוג, אך אשר קדשנו היינו בחי' מקור התענוגי' שהוא בחי' קדוש

ארז"ל כאילו עשאוני : ראה זח"ג קיג, א. ובהנסמן בהגה"ה בלקו"ת בחיקותי מה סע"ג, ובסי' מאמרי אדה"ן על ענינים ע' רלא מוכא בשם הרע"מ ותקוני, וראה גם ויק"ר פל"ה, ו.
 ארז"ל נובלות חשמ"ת : ב"ר פי"ז, ה.
 מעשה גדול : קדושין מ, ב.

ומובדל מהחכ' כו', ולכן נשפלו המצות בעשי' גשמיות יותר מהתו'. וכמו"כ בש' הוי' התו' נתלבשה רק באות וי"ו, והמצות נתלבשו בה' אחרונה שיש בה ג' קוין כנגד ביע' שמתלבשת גם בעשי' גשמיות כו'. והיינו מטעם שרשן למעלה יותר מהתו' ונעוץ תחב"ס דוקא. אך שרשן שמרצה"ע מלובש בהם בכחי' העלם גדול, ולכן גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, שעיי' התו' נמשך בהמצות גילוי שרשן (כמ"ש במ"א בענין והחכ' תחי' בעלי' כו' ע"ש) ולכן עיי' המצות שלמטה שנתלבשו בגשמיות מגביהים ומעלים בחי' המצות עליונות למעלה יותר, כידוע שיש במצו' כמה בחי', שלפעמי' נק' מצות הוי' ולפעמי' מצות של עצמות המאציל, ועיי' קיום המצות שלמטה בגשמיות מגביהים בחי' מצות הוי' לבחי' מצותי. והענין ע"ד והחיות גושאות את הכסא ובחי' כמראה אדם שעל הכסא, כי בחי' כמראה אדם הוי'ע ההתחלקות לג' קוין חסד דרועא ימינא גבו' דרועא שמאלא ת"ת גופא, דהיינו בחי' מדות דד"א דאצ"י שהוא עולם התיקון או"כ, וחיות המרכבה שרשם בעולם התהו ששם האורות מרובים, ע"כ יש בהם רעש גדול ליכלל באא"ס, ועיי' הם נושאים בחי' כמראה אדם לעצמות או"א"ס בחי' כי לא אדם הוא. וכמו"כ הוי'ע מצות מעשיות שנתלבשו בדברי' גשמי' כי אין לך עשב מלמטה שאין לו מול כו' וגבוה מעל גבוה שומר שהמלות מע"ש והע"ש משמרי' האופני' ע"ד חיות המרכבה כו'. וא"כ כל הדברי' שרשם הוא מחיות המרכבה פני ארי' שרש לכל החיות פני שור שרש לכל הבהמות, והמצות שנתלבשו בצומח יש למעלה ג"כ מלאכי' שנק' בשם צומח כמ"ש אז ירגנו כל עצי היער כו'. ולפי שהמצות שנתלבשו בגשמיות שרשם מחיות המרכבה ומעולם התהו ע"כ כמו שחיות המרכבה מגביהים בחי' כמראה אדם לבחי' כי לא אדם הוא, כמו"כ המצות גשמי' מגביהים ומעלים בחי' מצות הוי' דהיינו רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא בחי' כמראה אדם לבחי' מצותי של עצמות המאציל בחי' כי לא אדם הוא. דהיינו רצה"ע שלמעלה מהחכ' כנ"ל.

וזה סוב ודמה לך דודי לצבי כו' על הרי בתר, כמו שהצבי מרוצתו שלא בהדרגה כלל שדולג מהר להר כו' כמו"כ ההמשכה מרצה"ע להיות מלובש במצות גשמיות שנלקחים מק"צ טורי דפרודא הרי בתר, זהו שלא בהדרגה כלל, וכמו"כ העלייה שנעשה עיי' המצות הוא ג"כ שלא בהדרגה כלל, והוה סב ודמה לך דודי כו', דודי הוא בחי' כמראה אדם, ועיי' הכח של המצות שנתלבשו בגשמיות נעשה העלי' להיות ודמה לך, דהיינו לעצמותך ומהותך בחי' כי לא אדם הוא. ולכן העלי' זו של בחי' ודמה לך כו' נחשב לצבי או לעופר האילים שמרוצתו שלא בהדרגה

במ"א בענין והחכ' תווי': ראה לקו"ת בהעלותך לה, ד ואילך.
 כידוע . . . נק' מצות הוי' . . . עצמות המאציל: סידור ד, סעי'ד, וראה לקו"ת
 שלח מו, א ואילך.
 והחיות נושאות את הכסא: בחי' תרומה כה, יו"ד בשם הפנ"א, וראה פנ"א
 ספ"ד, שמו"ר ס"פ כג.

כלל, על הרי בתר שכח עלייה זו הוא מהמצות שנתלבשו בהרי בתר טורא
דפרודא דקיג לברר הטוב מהרע כו' ששרשו מעולם התהו שגבוה מתיקון כנ"ל.

ועתה צ"ל פסוק היושבת בגנים כו'. הנה שרש ענין הגי'ע הוא מ"ש
ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. עדן הוא בחי' חכמה ששם
מלוכש עונג העליון דעתיקא בהעלם. ונהר הוא המשכה וגילוי (בחי' יס"א)
שנמשך מעדן להשקות את הגן בינה. כי בינה נק' גן עדן, ובכינה מתגלה
ענג העליון בבחי' הבנה והשגה, ומגילוי זה נמשך השגת פנימיות טעמי
תורה שמשגיגים הנשמות בגי'ע. וזהו להשקות את הגן ג"ן סדרים דאורייתא
כי כמו שיש דיני התו' למטה בגשמיות כמו"כ יש גם למעלה ברוחניות
כמו ד' רשויות לשבת, שלמעלה נק' שם הוי' רה"י עולה עד לרקיע ומהמשכה
זו של נהר היוצא מעדן משיגים הנשמות פנימיות טעמי תורה מהו למעלה
באלקות כל בחי' אלו כו'. וגע"ע הוא השכר של עסק התו' וגע"ת שכר מצות
מעשיות, אבל כל בחי' גי'ע הוא השגת המהות. והנה היושבת בגנים קאי
על הנשמות שהם מקבלים תחלה המשכת בחי' נהר היוצא מעדן שהוא גילוי
ת"ע שבגי'ע. ואח"כ בחי' חברים מקשיבים לקולך, חברים הם מלאכי' שטפלים
לגבי הנשמות כמו טפל לגבי העיקר, וזהו פני' חברים שמתחברים להנשמות כמו
הטפל לעיקר, והיינו שאח"כ נמשך במלאכים ג"כ מהמשכת גילוי ת"ע שנמשך
לנשמות בגי'ע, וזהו מקשיבים לקולך, והטעם שנחשבים רק לבחי' טפל
להנשמות לגבי גילוי זה, היינו כי גילוי זה שבגי'ע הוא נמשך ע"י קיום
התומצ"צ ולהמלאכי' לא ניתנה תורה כו'. והנה בקדושה אנו אומרי' מלאכי'
אומרים כמות קדוש, וצ"ל הטעם מה שהמשכת ת"ע שבגי'ע דהיינו בחי'
נהר היוצא מעדן מקבלים תחלה הנשמות, ואח"כ נמשך במלאכי', וקדושה
אומרים כאחד. והענין דנשי' נק' בנים כמ"ש בנים אתם להוי' אלקיכם. וצ"ל
דהכתי' יש אחד ואין שני גם בן ואח אין לו. והענין ידוע דמבחי' חכ'
ולמטה, היינו כאשר אוא"ס מתלבש בחכ' נק' נשי' בנים ממש כמו הבן
שנמשך ממוח האב כך נשי' נמשכו מעצמיות ח"ע ממש, משא"כ המלאכי'
שהתהוותם מהדבור אין נק' בנים, כמו עד"מ גשמי הבן היינו שנמשך מעצמיות
מוח האב ממש ורק שמתגשם בטפה גשמיות, אבל בהדבור מלוכש רק הארה
בעלמא מהשכל ולכן מלאכי' שנתהוו מדבור עליון אין נק' בנים, כ"א נשי'
שנמשכו מעצמיות ח"ע ע"י זווג גופנים דהכלים דוונ' נק' בנים כו'. אבל
מצד עצמות אוא"ס שלמעלה מהחכ' גם בן גם אח אין לו כו', כיון שמעצמות
אין יכול להיות נמשך השפעה מעצמיות כ"א רק ע"ד הארה שאין נוגע
להעצמיות. ע"כ אין שייך שם בנים כו'. וכמו"כ יובן כאן שבהמשכה שבגי'ע
שהוא בחי' נהר היוצא מעדן דהיינו ההמשכה מבחי' ח"ע ע"כ נשמות הם

כמו ד' רשויות . . . עד לרקיע : ראה גם איה"ת שה"ש כרך ב' ע' תשצ.
ת"ע : = תענוג עליון.

העיקר ומקבלים תחלה הגילוי, והיינו כיון שנק' בנין לבחי' זו ויש להם יתרון מעלה על המלאכי' שאין נק' בנין, כי נתהוו רק מהארה כו' כנ"ל, ואח"כ מקבלי' המלאכי' בדרך טפל כו'. אבל אמירת קדושה אשר בחי' קדוש ומובדל הוא למעלה מהחכ' (שאינ' שם יתרון מעלה לנשמות על מלאכי' שנקראו בנין) ונק' סוכ"ע שמעלה ומטה שוין ע"כ מלאכי' ונשמות אומרי' כא' כו', וכ"ז הוא פי' הוהר הפסוק חברים כו'. אבל במד"ר פי' חבירים קאי על נש"י היינו אדלעיל היושבת בגנים, שכאשר נש"י הם חבירים שמתחברו' להיות אגודה אחת להתפלל בעשרה, תפלה בצבור, אזי הקב"ה וכןס"י מקשיבי' לקולך ואמר' השמיעני, והענין כי בחיות המרכבה כתי' חוברות אשה אל אחותה, כי הם ד' חיות פני אר"י פני שור כו', אבל כשצריכי' להיות נושאות הכסא אזי מתחברו' הד' חיות ומתכללי' יחד (כי מיכאל בעצמו אין יכול להגביה הכסא (כי מחנה מיכאל היכל האהבה אין יכול להגביה כ"א רק חסד שבמל' לבר כו') וכשמתחברו' יחד אזי הם עשרה, כי פני אר"י חכמה יו"ד דש' הוי' פני שור בינה ה' עילאה פנ"א ו' כולל ו"ק פני גשר מל' ה' אתרונה, והמילוי דד"א הוי' הוא עשרה אותיות ואזי דוקא הם נושאות את הכסא ובחי' כמראה אדם לבחי' כי לא אדם הוא, וזהו חבירים כשנש"י מתחברו' עשרה ביחד לתפלה אזי הם כמו חוברות דחיות המרכבה שמגיעים לבחי' כי לא אדם הוא, וזהו השמיעני פי' אותי בעצמי שע"י שהם חבירים נמשך גילוי מעצמותו בחי' כי לא אדם הוא.

ועתה צ"ל פי' הפסוק ברה דודי כו' על הרי בשמים. הנה ארז"ל העוה"ב אין בו אכילה ושת' אלא צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיתהן כו', וצ"ל הלא עוה"ב קאי על זמן תחה"מ שיתלבשו הנשמות בגופים ואיך יהיו חיים וקיימים בלי אכילה ושת'. ואפי' משה רבינו כשהי' בהר מס יום לא אכל, והיינו שהי' ניוון מזוי שכינה כו', מ"מ ארז"ל שנצטער משה, אבל עוה"ב הוא עולם התענוג ואיך תוכל הנשמה להיות חי וקים לעד בגוף גשמי בלא אכילה כו', והענין כי מה שצריך האדם לקבל חיות מהמאכל צומח וחי שלמטה ממנו הרבה היינו משום כי שרשם מעולם התהו שלמעלה משרש האדם בעולם התיקון, ולכן כמו"כ למעלה חיות המרכבה שהם בחי' בהמה הם מעלים בחי' אדם לבחי' כי לא אדם הוא, דהיינו ג"כ מטעם הנ"ל, לפי ששרשן גבוה יותר דהיינו בעולם התהו, וכ"ז הוא עכשיו שהמשכה מסדר ההשתל' ע"כ צ"ל התיקון מקבל מאורות דתהו שגבוהי' יותר, אבל לע"ל שיתגלה בחי' הוא ושמו בלבד דהיינו בחי' סוכ"ע שלמעלה מסדר השתלשלות, כי תהו ותיקון שניהם בסדר השתל' ונק' עולם העקודים ועולם הברודים, אבל כאשר יתגלה בחי' סוכ"ע

וכ"ז הוא פי' הוהר הפסוק חברים : ראה מק"מ הנ"ל בריש המאמר, נח"כ יח, ב. נח"כ כב, א, ריג, א, אות"ת שה"ש ס"ע תשסה ואילך, תשסה, תשעה, תשצא, וראה גם סה"מ באחי לגני ע' ט, רמט, רנ. פנ"א : = פני אדם. ארז"ל העוה"ב אין בו אכילה ושת' : ברכות יז, א.

שתהו ותיקון שניהן שוין ע"כ לא יצטרך האדם שמעולם התיקון לקבל חיות מהמאכלים דתהו כ"א שניהם יקבלו בשוה מבחי' סוכ"ע שאין בו התחלקות מעלה ומטה (ולכן יהי' חיבור הנשמה הרוחניות בגוף הגשמי בלא מוון מטעם שאין בבחי' סוכ"ע התחלקות מעלה ומטה ורוחניות וגשמיות שניהם שוין).

והנה על גילוי זה שמבחי' סוכ"ע שיתגלה לעתיד כתי' ברח דודי וכו' על הרי בשמים בחי' ריח. כי מאכל הוא פנימיות שנכנס לתוך האדם בפנימיות ולכן הוא כלה כו'. אבל ריח הוא בחי' מקיף ולכן אינו כלה ויכולין להריח אותו כמה פעמים כו'. ואע"פ שהוא בחי' מקיף מ"מ הוא פועל בהאדם שמי שנתעלף מעוררי' אותו ע"י הריח. וא"כ הריח היינו גילוי שמבחי' מקיף, ולכן הגילוי דבחי' סוכ"ע שלמעלה מהקו שיתגלה לעתיד שהוא בודאי מקיף שהרי הוא למעלה מהקו שמתלבש בכלים כו'. ומ"מ ימשך ויתגלה לעתיד. וע"כ נק' גילוי זה שמבחי' מקיף בשם ריח. וזהו כרת דודי כו' על הרי בשמים, וזהו ג"כ פי' העוה"ב כו' צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהן, דהיינו שהגילוי שמבחי' סוכ"ע שיתגלה בכל צדיק וצדיק לפ"ע תורתו ועבודתו, נק' גילוי זה ועטרותיהן בראשיהן, עטרה הוא בחי' מקיף ע"ג הראש, כמו"כ גילוי זה דבחי' ריח הרי בשמים שהוא גילוי שבבחי' מקיף נק' בשם עטרה כו'. וכ"ז הוא ע"י שעכשיו הוא סב דודי כו' על הרי בתר, דהיינו ע"י קיום המצות שנתלבשו בגשמיות לברר מבחי' הרי בתר טורי דפרודא, ושרש המצות הוא בבחי' רצה"ע ומקור התענוגי' בחי' סוכ"ע. ולכן עיי"ז נעשה העלייה לעתיד ברח דודי כו' על הרי בשמים שיומשך התגלות מבחי' סוכ"ע שלמעלה מהשתלשלות דתהו ותיקון כנ"ל. אך כדי שיהי' יכולים הנשמות לקבל הגילוי דבחי' סוכ"ע צ"ל תחלה היושבת בגנים לקבל הגילוי דבחי' ממכ"ע כי צ"ל כסדר המדרגות כנ"ל.

מפתח עינים

א

אדם : (כמראה אדם). תתכב (כנ"ל, א' ד' ס'). תתכד (כמראה אדם). התנו"ז (כנ"ל). תתצה (קומח אדם). תתקלה (ג' בחי' אדם). תתקעד ואילך. תתקפדה (אדם, דוד משיח, ועל דמות הכסא כמראה אדם). א"ז (דצח"ם שבו). ג'כב (אדם שעל הכסא).

אדם הראשון : א"טו (חטאו). איח (כל אשר יקרא לו האדם הוא שמו).

אדם קדמון : תתיו (רעדכ"ר). תתצב (מחשבה הקדומה). תתקלו (כנ"ל). תתקסז (כלשון הגאונים נק' צחצחות).

אהבה : תתיט ואילך (אהבת עולם, אה"ר, אהבה בתענוגים). תתכג ואילך (אהבה מסותרת). תתכה (כנ"ל, אהבת עולם, אה"ר, אהבה בתענוגים). תתלב"ג (כרשפי אש, כמים). תתעג (אהבת הקב"ה לישראל). תתפו (שע"י הסתכלות). תתפט"צ (אהמ"ס). תתקו (הסתכלות למעלה מדיבור). תתקח (בגמטרי' ב"פ אור, בכל לבבך). תתקלד (בכל נפשך, בכל מאדך). תתקמ (כנ"ל). תתקנ (המסותרת). ועי"ע חולי. אהבה ויראה : תתפחט. תתקג (קירוב וריחוק).

אהרן : תתנט"ס (מלמטלמ"ע, חילוקו מאברהם). תתקכח (א' הר'ן).

אדני : א"ג (מלכות).

או"א : תתקלג (יונקים). ועי"ע זוג. אומות העולם : תתמט (ובנ"י). תתעא

אב : תתיח (התקשרות אב ובן). תתנג (כנ"ל). תתפ (בן חקוק מהאב). תתקב (אבינו שבשמים). תתקה (אפילו הדיוט שבישראל יכול לומר אבינו). תתקט (אבינו שבשמים). ברא כרעא דאבוה). תתקכב (תענוג האב דוקא כשרואה הבן). א'כב (נש"י נק' בניים אבל מצד עצמות אוא"ס גם בן גם אב אין לו). אבות : תתכב. תתמא. תתמב"ג (רגלי הצאן). תתמדה (תפלות כנגד האבות. שנותיהם תק"ב שנה). תתמרו (שנותיהם תקב שנה). תתנח"ס (תפלות כנגד אבות תקנום). מרכבה עילאה). תתקג (אהבה יראה רחמים). תתקי (כנ"ל). תתקלג (קיימו התורה בחצוניות).

אבן : תתקא (אב"ט). א'טו"ט (ולבינה).

אבק : תתעא (ויאבק איש עמו). אברהם : תתלה"ו (יצא ממנו ישמעאל). תתס (חילוקו מאהרן). תתפח"ט (ויצחק). תתקכח (הכיר את בוראו). תתקס (מולו האיר בגוף). תתקפא"ב בת נדיב, אב רם, אבר מה, אמר לו ישמעאל יחי). תתקפד (בת נדיב). תתקצ (כנ"ל). א'טו (ע"י מס"ג — פנימיות החיות).

אברים : תתקלב"ג (פנימים וחיצונים). אגדה : תתמ"א (מושכת לבו של אדם). תתנג (כנ"ל, ולדבקה בו). אדום : תתקעג (גבורות דקליפה).

א'כו

מפתח ענינים

א'כז

- (ש"י אוה"ע נמשלו לשערות). התעוה (לא רצו טורח התורה). התקכד (חיותם מבחי' אחוריים). התקכו (סיבת טעותם בהשגחה). התקעג (כזמן בית שני האמינו באחדות וכפרו בהשגחה"פ). התקעה (שנאתם לישראל, קבלת חיותם). התקעו (קבלת חיותם). ועי"ע שר.
 אור': התקלו"ז (ט' אופנים בהמשכת האור). התקמט ואילך (מעין המאור). התקניא (התעבות האור עד שנעשה גשמיות). התקעג (דאבי"ע). אי"ה (ומאור).
 אורא"ם: התקסה"ו (שייך לקרוא ספירה משא"כ בעצמות). התקסו (הכח לספירות א"ס). אי"ח"כ (אני הוי' לא שנית).
 אורות וכלים: תתמו (שרשם מסוכ"ע וממכ"ע). התקלו"ז (התלבשות האור בכלי).
 אור זרוע לצדיק: התקנד (ס"ת אור זרוע לצדיק). התקנו (כנ"ל). התקנט ואילך.
 אותיות: תתקכ (אותיות התורה). התקכו (אבנים — מדברים בטלים נעשה חורבה). התקלא (הכתב, הדיבור). התקעד (המחשבה, הדיבור, הכתב). התקעט (שרשן גבוה ביותר). התקפד"ה (המחשבה, דיבור, הכתב). התקצד (חקיקה, כתיבה). א"ה"ו (ההשפעה שעי"י).
 אותיות, פרטי האותיות: תתכג (ואו). תתמ (ג', י', ד). תתמא (ד', ה). תתמג (ש"ן). תתנב (ג' ו' ד' ה'). תתעג (מם). תתעה"ו (עין). תתפח (א). תתצ (ב' כפ"ן). תתצב (כף). תתצד (ואו). תתקל (כנ"ל). תתקלה (כנ"ל). התקלו (כף, ש"ן,
- ואו יוד). התקלה (כף, ש"ן). תתקמא (ש"ן). תתקסא (ש"ן, למד). ועי"ע הוי'.
 אות, זמורת: תתמד (אותחנינו לא ראינו). התקפה (בדורות הראשונים משא"כ בעקבתא דמשיחא).
 אח, אחות: תתלביג (הדרגא שבגשמה הנק' אחותי). תתנד (אח ד'). תתפא (אחיך הגדול).
 אחד, אחדות: תתנג (ויחיד, אח ד'). תתקס (אחד ה' אברהם, אחת היא יונתי, גוי אחד). א'טו"טו (האחדות שבדור ההפלגה). אי"ט (אחד ויחיד, מצות אחדות ה' — שגם אחר הצמצום אין שייך ריבוי).
 אזוריים: תתכה (אחרי). תתנ (כי שת לי זרע הבא ממקום אחר).
 אי"ה: אי"א"יב (אי"ה סופר את המגדלים).
 אוי': תתנה (א' ו' י').
 אילן: תתקנב (הפרש כח הצומח מעשב לאילן).
 איין: תתעב.
 אירוסין נישואין: תתנג (במ"ת ולע"ל). התקנט (תושבע"פ). התקסה (נישואין ע"י חופה). אי"א (דתורה).
 איש, אשה: תתמב (אין נותנים פרנסה אלא בשביל אשתו). התקכה (עד דלא קבילת דכר). התקצב"ג (תכשיט איש ותכשיט אשה). ועי"ע יופי.
 אלקים: תתסו (בני האלקים). התקפח (ק"כ צירופים, מ"ח צירופים אחרונים).
 אכילה: תתמב (אכילה ולמעלה מאכילה). תתסב (כנ"ל). תתמז"ח (מחבר הגוף ונפש). תתסו (כנ"ל). תתסט (ב' אכילות).

- תתקא (תועלת המאכל באדם).
 תתקה (ולמעלה מאכילה). תתקו
 (כנ"ל). תתקו (תועלת המאכל באדם).
 תתקטו (ושתיו) — קושיית אדה"ו
 — איך שייך אכילה למעלה. איכדי
 ה (גשמות בגופים בלא אכוי"ש
 בתתה"מ כי יקבלו מסוכ"ע). ועיי"ע
 רעב.
 תתכג (ע"י הכי"ב בט"ב במשך
 התעוררות דיגמה"ר). תתכו (הפרש
 י"ג מדה"ר שבאלול וי"ג מדה"ר
 שבוהכ"פ המשל שקבלת פני המלך
 בשדה). תתקין (יגמדה"ר).
 תתלב (ביטול הגשמה במל').
 תתלו ולא למדותיו: תתלב (ועמך
 לא הפצתי).
 תתלע (ביטול הגשמה במל').
 תתמג (תתמג (ושקר).
 תתקסב (אבגית"ץ).
 תתקט (לא שנית: איח"ט.
 תתקט (אספקלריא המאירה, ושא"מ: תתקט
 (משש ושאר הנביאים).
 תתקיג (אסתלק יקרי' דקוב"ה: תתקיג
 אמ"ר: תתקא (בתפלה, ובתורה).
 תתקפו (אף עשיתי).
 תתקמד (שומר המין
 מפלגך דלעילא). תתקמו (כנ"ל).
 תתקמו (תשובה להמין). תתקס (מה
 שאמר מפלגך ולתתא).
 תתלוא (איהו וגרמוהי חד).
 תתלביג (ביטול הגשמה שבבחי'
 אצי"). תתקסו (שיטות המקובלים
 איך שייך ספירות באור).
 תתקעג (אצי"). תתקעד
 (בי"ע). תתקפדיה (אופן התלכשות
 המלכות בבי"ע). אי קליפה דאצי'
 ובי"ע). איכ (הוי' אלקים). ועיי"ע
 מלכות.
- תתפא (ארזי הלבנון).
 תתפיא (עיי"ע חיות הקודש.
 תתקמ (ארץ ישראל: תתלח (משה רצה
 להכנס לא"י). תתקנו (עתידה
 שתוציא גלוסקאות וכלי מלת).
 תתקכ (בלב).
 תתכפיא. אתתפכא: תתכה (שיך
 דוקא בנה"ב). תתסד (אתכפיא).
 תתקיג (כד אתכפיא אסתלק).
 תתקלא זאילך (כירור שע"ז).
 תתקלט (כנ"ל).
 תתעדל"ע. אתעדל"ת: תתנו (תכלית
 הבריאה אתעדל"ת). תתקיא. תתקנו
 (לע"ל אתעדל"ע שאין אתעדל"ת מגעת
 שם ומ"מ צ"ל האתעדל"ת). איג"ד
 (המקום שמגעת אתעדל"ת). איח"ט
 (ההמשכה מאתעדל"ע שלמעלה
 מאתעדל"ת). איג (בדור המבול רצו
 לקבל אתעדל"ע שלמעלה מאתעדל"ת
 דלתת). אטו (כנ"ל). ועיי"ע מין
 ומ"ד.
- ב
- ב"ה וב"ש: תתסט (חוי"ג).
 בתמה: תתקכח (אין לה דעת). ועיי"ע
 עור
 בגדים: תתקסט"ע (בגדי שבת וחול).
 ועיי"ע לבושים.
 בחירה: תתכא (וידיעה).
 כמחון: תתעכ"ג (טוב לחסות ב'
 מבטוח באדם). א"א.
 ביטול: תתצו (גודל ההמשכה שע"י).
 בינה: תתסו (התגלות עתיק). תתקמ
 (רחובות נהר). תתקעו (אין שם
 אחיות החיצונים). איד (יכולים
 לקבל גם כן החיצונים, מחילת
 עוונות).

מפתח ענינים

א'כמ

כירוד: תתלו (הבירוד שע"י מל"ת).
 תתנו (ולמעלה מבירורים). תתסב
 (כנ"ל). תתקלא ואילך (שע"י
 אתכפיאי אתהפא).
 בית: אי"ט (ובתים מלאים כל טוב
 אשר לא מלאת).
 בית דין: תתעה. תתסו.
 ביהכנ"ס: תתקיה (תפלה בביהכנ"ס).
 ביהמ"ק: תתידטו (ההמשכה שבזמן
 הבית). תתכב (השראת השכינה).
 תתלא (השראת השכינה). תתמד
 (ונועדתי לך שמה). תתמו (זמן בית
 המקדש נק' אור ויום). תתמח
 (השראת השכינה). תתמט. תתנא (ב"ר
 וכ"ש). תתנו"ח (ונועדתי לך שמה).
 תתסג (הפגם בב"ר ע"י העבירות).
 תתצח (שמחת לבו זה בנין ביהמ"ק).
 תתקיה (כנ"ל). תתקכב (כנ"ל).
 תתקעב"ג (ב"ש).
 ככור: אי"יא (יעקב לקח הבכורה).
 ככ"י: תתכג (רחל מבכה, ההמשכה
 שע"י הבכ"י).
 כ"ן (שם): תתלד (ב"ן וס"ג). תתנו
 (ע"י בירוד ב"ן עולה לס"ג).
 כן: תתעד (בין הבנים). תתפא (בן
 עוה"ב. בניך בוניך). ע"ע אב.
 כנות: תתעד. וע"ע בת.
 כע"ת: ע"ע גדי. תשובה.
 בקעה: א"טוטו.
 ברוך: תתקצו (ברוך שאמר).
 בריאת העולם: תתסו (עבמ"ח לברוא
 במדה"ד). תתקמט (גברא. ברא).
 תתקע (ויאמר אלקים יהי אור.
 יקוו המים). וע"ע מלכות.
 ברייתא: תתקעב"ג (ומשנה. אילפא).
 איא (שדה).
 ברכת כהנים: תתקגי"ד (יאר הוי'
 פניו. ישא הוי' פניו).

ברכות, נוסח הברכות: תתקב (חכמי
 ישראל — ברוך שחלק משא"כ
 אי"ה — ברוך שנתן). תתקמה (אשר
 קב"ו). תתקפג (ברכת מלביש
 ערומים). תתקצב (שעשה לי כל
 צרכי). תתקצו (כנ"ל, עורר, עוטר).
 א'כא"ב (אשר קב"ו).
 ברק: תתצ (הטעם שרואים הברק
 לפני הרעם).
 בשמים: ע"ע ריח.
 בת: תתסו (בתי אחותי אמי). תתלב"
 ג (בנות ירושלים). תתקמ (בתי
 אחותי אמי — ב"ן מ"ה ס"ג). תתע
 (בנות — נה"ב). תתקפא"ב (בת
 נדיב).
 בת היענה: תתפו (מילדת ע"י
 הרא"י).
 בתולה: תתלג.

ג

גאולה: אי"ג (לידה).
 גבול, ובל"ג: תתנה (כח הגבול ישנו
 בא"ס). תתקמד (האי"ע). אי"ט
 (באוא"ס שניהם בשוה).
 גבורות: תתסו (השייכות לעתיק).
 גדולה: תתקח (במקום שאתה מוצא
 גדולתו שם אתה מוצא ענוותנות).
 תתקכה"ו (כנ"ל).
 גדי: תתמו (גדיא יאי, אמרי יאי). תתס
 (כנ"ל). תתמא"ב (ירעי את גדיותיך).
 תתמג (כנ"ל).
 גוונים: תתעא (אדום לבן). תתקג
 (היופי ע"י ההתכללות). תתקו (לבן,
 תכלת). תתקט"א (לבן, אדום, ירוק,
 תכלת). תתקפט (היופי מהתכללות).
 תתקד"ה (מלמטלמ"ע ומלמעלמ"ט).
 אי"ח (במדות).
 גוף ונפש: ע"ע אכילה.

- גילה: תתכט (ושמחה).
 נגלול: אי"ג (דור המדבר גלגול מדור ההפלגה).
 גלות: התקידטו (ההמשכה בזמן הגלות). תתכג (הבכ"י על החורבן). תתכד (ואני בתוך הגולה). תתמא"ב (ההמשכה דכנסי מהקב"ה). תתמד (אותתינו לא ראינו). תתמו (נק' לילה). תתנ (ונהר חרב ויבש). תתנא (בבל שבעים שנה). תתנד (העדר היוווג בזמן הגלות). תתנו (הסתלקות האור). תתנח (אותתינו לא ראינו). תתס (מעלת התשובה). תתפט (בגלות אדום בנקל לבוא לאהבה). תתקיב (התועלת שבאו"ח). תתקכ (חולת אהבה). תתקכד (חולת אהבה). תתקפו (ונתתי נערים שריהם). אי"ג (גמשל לעיבור).
 גלעד: תתקכו (מחיצה).
 ג"ע: תתקסא (מלכות). תתקצו (ההמשכה ע"י המצות). אי"ז (געה"ע, געה"ת — ממוצע בין גשמיות ורוחניות). אי"ג (געה"ע וגעה"ת — שכר התומ"צ).
 גרשון, קהת ומררי: תתכב (בג"ה).
 גשם: תתמח (תורה).
 גשמיות ורוחניות: תתניא (התעבות האור עד שנעשה גשמיות). אי"ז (ג"ע התחתון — ממוצע).
 ד
 דברי סופרים: תתלד (למעלה ממ"ע).
 דברים כמלים: תתקכו (ע"י אותיות דב"ט נעשה חורבה).
 דכש: תתכו (חלב ודבש).
 דגן: תתנב (אין התינוק יודע לקרות וכו').
 דוד: תתמד.
- דודי: תתעג (ד'ו'ד'). תתקיו (אה"ר).
 א"כב (כמראה אדם).
 דצח"מ: תתנו"ו (שרש הדצ"ח).
 דור, דורות: תתקפו"ו (דורות הראשונים ודור דעקבתא דמשיחא).
 תתקפו (משה אמר אם אין פניך הולכים גו' משא"כ בזמן הגלות).
 עי"ע דור ההפלגה, דור המדבר, עקבתא דמשיחא.
 דור המדבר: אי"ג (גלגול דור ההפלגה).
 דור המדבר: אי"כטו (רצו להמשיך עיר ומגדל בלא חומת התורה — ופנימיות התורה).
 דיבור: תתיא (גיכ"ק ואחח"ע). תתכו (ההפרש מאדם לבהמה). תתנג ואילך (מל'). תתקסד (תורה שבע"פ).
 דילוג: תתפדה (הפרש הדילוג דיצי"מ ולע"ל).
 דין: תתסו"ז (בני האלקים המקטרגים, השייכות לעתיק). תתעה (קטרונג). תתעו (המתקת הדינים).
 דירה בתהרונים: תתצב (ע"י מעשה המצות). תתקכה"ו (עיקר ותכלית העבודה). תתקמד (תכלית הכוונה).
 דם: אי"ח (דם נעכר ונעשה חלב).
 דעת: תתי ואילך (דעתיד). תתכא (ד"ע ד"ת). תתכו"ז (ובדעת חדרים ימלאו כל הון יקר). תתמד (לשון התקשרות). תתמט (יחוד). תתנו"ח (התקשרות). תתקכח ואילך (המשכת הדעת דמשה). תתקסא (ד"ע ד"ת).
 דשא: תתכט"ל (ועשב).
 ה
 הבל: תתכט (קרבנו). תתקנו (כנ"ל).
 תתקסג (כנ"ל).
 הוא: תתסו"ז (עתיק).

מפתח ענינים

א'לא

ז

זהב: תתקן (וראה).
 זווג: תתיטו (זווג גשמי זווג רוחני — המעלה שבכ"א). תתמד (הזווג בנש"י בזמן ביהמ"ק). תתמו (נסתפקי הרחי"ו באם ה"י הזווג בזמן האבות). תתנד (בלא זווג ג'י פלג גופא). תתקס (הקב"ה מזווג זוגים). תתקכה (התלבשות בפנימיות). תתקמו (שע"י הסתכלות). תתקנו (רוחני גשמי).
 זכרון: תתקו.
 זמן: תתיט (בצחיות הזמן ג'י עולם). תתעז (מיום דאצ"י נעשה רבוי ימים למטה יותר). תתקיה (ממדות עליונות). תתקצ (ומקום).
 זריעה: תתקמו (וצמיחה). תתקנא ואילך (אור זרוע לצדיק — נש"י). תתקנט"סג (הזריעה שע"י הנשמות).

ח

חבל: תתכב.
 חגר: א"ה"ו (הקטע יוצא בקב). א"ז (פסור מראיה).
 חדר: תתכו ואילך (הביאני המלך חדריו).
 חולי: תתסב (ורפואה). תקטי"כ (קלקול סיבוב הדם). תתקכב (בזמן הגלות). תתקכד (חולת אהבה).
 חום, חמימות: עי"ע צהרים.
 חומה: א"טי"א (תורה שמירה מיניקת החיצונים). איג (תורה).
 חורבה: תתקכו (נעשה ע"י אותיות דברים בטלים).
 חושך: תתמו (התועלת בשחורה אני).
 חזתם: תתקצו. א"א.

הולדה: תתקכ (שע"י הטיפה). תתקכה (דוקא ע"י טיפה גשמית).

היולי: תתיג.

היכלות: תתקעד (משירי המקיפים). תתקעט (כנ"ל). א"ט (דקדושה ודלעו"ז).

הליכה: תתפ (מלמטלמ"ע ומלמטה למעלה). תתקפג (תועלת המנעלים להילוך). תתקפו (שע"י הרגל). תתקפט (רו"ש). א"ה"ו (ההפרש בין הליכה על הרגל להליכה של קטע). המושכה: תתקלו"ז (בד' אופנים — ע"ע, אור, אור שע"י צמצום, אור בכלי).

הסתכלות: תתקיא (מגודל ההפלאה). ועי"ע אהבה.

העלם וגילוי: תתקט"פ (ההעלם קודם לגילוי).

הקב"ה: תתצג ואילך (קדוש ומובדל ונמשך).

הר: תתקכו (הגלעד). א"יו (הרי בתר — עוה"ה הרי בשמים — תחת"מ).

א"כב"ג (הרי בתר — דילוג הצבי ועופר האילים ע"י המצות). א"כה (הרי בשמים הגילוי לע"ל ע"י הרי בתר).

השגחה: תתפו (ב' השגחות). ועי"ע או"ה.

השפעה: תתיח (ההפרש בין אב ובן ורב ותלמיד).

השתחוואה: תתכג (פנימית וחצונית). השתלשלות: תתקלו"ז (ד' אופנים). התכוננות: תתפו (בבחי' הסתכלות). ועי"ע אהבה.

ץ

ידיד: תתקכ (בתשובה).

ולד: עי"ע תינוק.

חזה: התקה (בינה נמשך עד החזה).
 חכס: התיג (ונביא).
 חכמה: עי"ע תורה.
 הו"ב: תתנא (יחודם בפנימיות
 וחיצוניות). התקה (החכמה נמשך
 למטה יותר מבינה). התקו (המעלה
 שבכ"א). התקלו (יוגקים).
 חטא: תתמא (גרעון). תתקזו (יראת
 חטא אפי' מעבירה קלה).
 חטא: תתפה (שתי הלחם).
 חידה: תתקעו (העלם השכל). תתקעו
 (חידה ומשל).

ב

חידוש: תתס (תענוג מהתחדשות
 דוקא). תתקב (אור חדש. אין כל
 חדש תחת השמש).
 חיוב ושלילה: תתלדיה (מעלת
 השלילה).
 חיות הקודש: איכב (והחיות נושאות
 את הכסא. שרשם מתוהו). איכב
 (והחיות נושאות — דוקא ע"י
 התכללותם יחד).
 חלאים — תכשיט: תתקצג.

חלב: תתכו (חלב ודבש). איכ (דם
 נעכר ונעשה חלב).

חנוכה: תתמה (אינו בטלים לעולם).
 תתנט (כנ"ל).

חנם: תתעח (בלא מצות). א'ד (הדגה
 אשר נאכל במצרים חנם).

חסד: תתמא (דו"א. דעתיק). תתלד
 (ורב חסד). תתקצ (כנ"ל). א'ג'ד.
 א"ח.

חונ'ג: תתפט.
 חסידים: תתסט (חסידים הראשונים
 שוהים בתפלתן ט' שעות).

חצות: תתקיס (מחצות עלי' המלכות).
 חצר: תתצו"ח (חצר הפנימית).

תתקצט (הפנימית — ק"ש, חצונית
 — פסוד"ו).

חרב: א'טיא (בחרבי ובקשתי).
 חרישה: תתקמה (צ"ל קודם חריעה
 משא"כ לע"ל). תתקנהו (העילוי
 שע"ז). תתקסא ואילך (כנ"ל).
 חשמל: תתקזו (מסך המפסיק).
 תתקעו (דאימא).
 חתן וכלה: תתיא (ב' בחי'). תתיד
 (כנ"ל). תתליא (הקב"ה וכנס"י).
 תתקמו (תענוג הכלה מהסתכלות
 החתן, אצי' ובי"ע). ועי"ע מ"ת.

מביעת עין: תתפו (בכלים ישנים).
 טוב: תתקסג (אמרי צדק כי טוב).
 טומאה וטהרה: תתלה (השייכות
 למל"ת).

טיפה: תתלב (ע"י היותה זרע גשמית
 ראוי' להוליד). תתלב (ההולדה
 שע"י). תתקב (כנ"ל). תתקכה
 (כנ"ל).

טל: תתמא (אתעדל"ע). תתנג
 (אתעדל"ע).

י'ד: תתצד"ה (שאו ידיכם קדש —
 ב' ידיים).

יהודא: תתקסח (ויוסף).

הוי': תתיו (הוי' ולמעלה מהוי').
 תתכ (ה' עילאה ה' תתאה). תתכג'ד
 (קוצו של יוד, יוד, הא). תתנג (יוד
 וקוש"ו). תתנא (יוד, הא ראשונה
 והא אחרונה). אייו (ב"פ הוי'). איכ
 כא (י' ה' ה' / אופן ההמשכה
 שבכ"א).

הוי' אלקים: תתנג (התועלת שבהם
 ע"י חיבורם). תתפה. איכ (אצי'
 ובי"ע).

יובל: תתקצו (ג' אלפים יובלות).

- יום: תתעז (יום דאצי' נעשה רבוי בדרגות שלאח"ו). תתצט (לבושים). יום הכפורים: תתכו (התגלות י"ג מדה"ר שלמעלה מאלול). תתכט (ר"ה ויוה"כפ וחה"ס). תתסו (קטרוג דבני האלקים). תתעז (ופורים). תתקה (אינן שייך לאכילה). תתקו (כנ"ל). תתקפא (אסור ללבוש מנעלים מעור משא"כ בדבר הארוג מצמר). תתקצב (כנ"ל). א"א (התגלות החותם). א"ד (גילוי בחי' בינה). א"ט (החותם ביוה"כפ).
- יו"ט: תתכב (עלי' לרגל). תתקפ"א (כנ"ל). תתקפט (כנ"ל). תתקצ (עלי' לרגל עכשיו ברוחניות). א"רז (שלשה רגלים).
- יונים: תתקמו (אהבתם שעל ידי ההסתכלות). תתפו (כנ"ל). תתקצ"ה (כנ"ל). תתקיא (כנ"ל).
- יוסף: תתקס (בן פורת). תתקסס (יופי: תתפד (אינן אשה אלא ליופי). תתמו (היפה בנשים). תתמט (כנ"ל). תתנח (כנ"ל). תתקג (מג' גוונים). תתקו (מלמטלמ"ע ומלמעלמ"ט). תתקט"י (התכללות הגוונים). תתקיא (שמקבלים מלמעלה). תתקפט (מכמה גוונים).
- יחוד: תתנא (ח"ב). תתנה"ו (אינו שייך באר"ס). ועי"ע זווג.
- יחו"ע. יחו"ת: תתל"ז (יחו"ע — שמש). תתצד (אחד ובשכמל"ו). תתקיג. תתפז. א"כ (אצי' ובי"ע). יחוקאל: תתכד (מרכבה שראה). יין: תתכד (יינה של תורה). תתקנב. עי"ע נסכים.
- יסוד: עי"ע אור זרוע לצדיק. יסודות. ד' יסודות: תתיו. יעקב: תתכב (יעקב חבל נחלתו).
- תתכז (ולבן — המחיצה ביניהם). תתקלד (מנחת יעקב לעשו ע"מ לבררו). תתקלז"ח (הפריד הכבשים). תתקפו (יו"ד עקב). א"י (לקח הבכורה מעשו). יער: תתעא (כתפוח בעצי היער). יצה"ר: תתנח (התועלת שע"י התורה). יצחק: תתלו (יצא ממנו עשו). תתפח"ט (ואברהם). תתקפא (אמר לעשו על חרבך תחי'). יצחק. האר"ז"ל: תתקו (השקה להרח"ו מבארה של מרים). יראה: תתל"ג (ירושלים). תתקכו (יראת חטא — כלולה באהבה). תתקצ"ז (מפתחות חיצוניות). ועי"ע אהבה ויראה. ירושלים: תתל"ג (בנות ירושלים). א"ד"טו (וציון). ירח: תתמג (סיהרא אמרה). יריעות: תתלח"ח (יריעות שלמה). תתמו (כנ"ל). יש מאין: תתקנ (נסכ"ת ותב"ס). א"ז (ב' פעמים — ראשית ההתהוות והתהוות הגשמיות). ישועה: תתקמד (מצמיח ישועות). תתקנט (כנ"ל). ישמעאל: תתלה"ו (יצא מאברהם). תתכז (שרו נק' רהב). תתקצ (לו ישמעאל יחי' לפניך). ישראל: תתכב (ישורון, ישראל, יעקב). תתלט (תלת דרגין מתקשראן). תתמח (מפרנסין לאביהם שבשמים). תתמט (כבשה אחת בין שבעים זאבים). תתנג (ישראל אורייתא וקוב"ה). תתסו (מפרנסין לאביהם שבשמים). תתעח (קבלו ע"ע טורח התורה). תתפ (חוקקים במחשבה).

תתצב (עלו במחשבה). התצהירו (לי ראש). התקא (מפרנסין לאביהן שבשמים). התקה (כנ"ל). התקו ואילך (כנ"ל, עלו במח'). התקבג ואילך (מקבלים מבחי' פנים). התקכט (מקבלים דין מן דינן). התקלא (מלאים מצות). התקלח (ג"פ קדוש). התקמג ואילך (למעלה מתורה). התקנו (ותורה). התקנו (כנ"ל). התקנחט (קדש ישראל ראשית תבואתה). איד (גוי קדוש). ועי"ע כנסי.

ב

כבוד: התל (ב' בחי' כבוד). כבוד אב ואם: התקו (מאכיל לבחי' אבא). תתסו (מאכיל ומשקה בגור). כבשנים: התקלוח (הכבשים הפריד יעקב, כבש כשב). תתמו. תתנח (קרבו התמיד). תתס (אור). כד: התקע (ותמלא כדה). התקעח (ושמתי כדכד שמשותין). כהנים: (גדול, סגן, הרוט). תתכג (חסד). תתכט (בגדי בד). תתמא"ב (כהן המשיח). תתקכח (דוקא שיין שערות). תתקכו (המשכה ובלוים). כוס: תתקסב"ג (כוס של ברכה). כח: תתקלו (כח הראי'). תתקנ (כח הצומח). כלאים: תתכט (טעם האיסור, בעבודת האדם). כלה: תתכט (כלה וכלא). תתלב (דרגת הנשמה הנק' כלה). תתקכה (כחי' רצוא). תתקפ (נאה וחסודה). תתקפב (כנ"ל, כיצד מרקדין לפני הכלה). עי"ע חתן וכלה. כליות: תתפט (קרב וכליות יזמרו לשמן).

כלים: תתקעג"ד (לאור פנימי). איט"כ (שרשם). כמים הפנים גו': תתכד. כנס"י: תתטי (כלת משה). תתלט (נק' רעייתי). תתמד (נק' תמתי). תתמו (נק' אסתר בגלות, רעייתי בזמן שבהמ"ק הי' קיים). תתס (כנ"ל). תתנג (נק' רעייתי). תתפו (נק' יונתי). תתקא (נק' רעייתי). תתקיו (נק' שושנה). ועי"ע ישראל. כסא: תתמב (אין הכסא שלם). כסף: תתקג (אהבה). תתקו (כנ"ל). כף: תתצב (כף א' עשרה זהב). כרוב: תתכד (כרוב א' מקצה מזה וכרוב א' מקצה מזה).

ל

לאה: עי"ע רחל ולאה. לב: תתנו (הקדב"ה נק' לב). תתפט (וכל הלבבות ייראון). תתקיח"כ (זרימת הדם שע"י הלב). לבושים: תתסו (מגינים על הגוף). תתצט (לבוש לבשמה מתומ"צ). תתקלב (הלובש שני לבושים קשה לשכחה). תתקעד ואילך (לבושים דקים ועבים ביותר). תתקעט"פג (שרשם גבוה ביותר). תתקפדה' ג' (לבושים מדו"מ). תתקפוט (לבוש הרגל — לבוש עב). לבינה: איטוטו (ואבן). לבן: תתלזח (לובן העליון). תתמא (דקדושה). תתקכו (ויעקב — המחיצה ביניהם). לבן (צבע): תתנג (גוון עצמי). תתלגיח (שחור ולבן). ועי"ע גוונים. לבנון: תתלח (ההר הטוב הזה והלבנון). לויים: תתכב (גרשון קהת ומררי).

מפתח ענינים

א'לה

תתכג (שמאל). תתקכה"ו (עבודתם רצוא. בשייכות לכהנים). תתקכו (והעבירו תער).
 לחם: תתנוז (לא על הלחם לבדו יחי' האדם). תתמא (נגלה שבתורה). תתמח (ב' בחי' לחם). תתסכ (כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם). תתסו (נמשך מחצוניות אימא).
 לידה: א'ג (גאולה). א'ח (מבחר הדם נעשה חלב).
 לילה: תתקט (ירידת ועלית המלכות).
 ל"ל: תתסו (העלי'). תתמד (ומלאה הארץ דעה). תתמט (ביהמ"ק דלע"ל). תתנד (דירה בתחתונים). תתנז (העלי'). תתקכ (יתגלה מהות הענוג העליון). תתקמח (הגלוי לע"ל). תתקנד (גודל השכר). תתקנו (בחריש ובקציר תשבות). תתקפט (והורידך בנעלים). תתקפח (צחוק ותענוג — משם אלקים). א'ינו (ההפרש בין ג"ע ולע"ל). א'כדיה (התלבשות הגשמה בגוף בלי אכו"ש ע"י סוכ"ע).
 לה"ק: תתקג (ותרגום). תתקל (כנ"ל). תתקעו (שאר הלשונות נעשים מצירופים דלה"ק).
 מ
 מגדל, מגדול: תתפח (מגדל עוז גוי צדיק ונשגב). א'ג (שדי כמגדלות). א'חיי (כנ"ל). א'יא (כנ"ל, איה סופר את המגדלים). וע"ע דוד ההפלגה. מנילת אסתר: תתצט (ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית גוי, והמלך יושב על כסא גוי, ויושב המלך לאסתר את שרביט הזהב גוי, והמן בא לחצר בית המלך החיצונה גוי).
 מדבר: תתצח (ומדבר מתנה). מדות, מדות: ישכל: תתנט (שרשם למעלה משכל). תתצו (בעבודת האדם). תתקיג (חילוקם ממלכות). תתקמו (המדות לפ"ע השכל). כהורת ומציאות: תתיג (נביא ותכס). מוון: תתקפבג (מוון ולבוש). וע"ע אכילה.
 מול: תתכא (הגשמה). תתקטו (מולי' חזי). תתקכט ואילך (אין לך עשב שאין לו מול מלמעלה). תתקנב (חילוק המזל דתבואה, פירות, עשבים). א'כב (אין לך עשב כו'). מחשבה: תתצא (דלמעלה). תתצג (דסקירה א' ומחשבה דלמטה). תתקב (כנ"ל). תתקו (כנ"ל). תתקטו (מקיף). תתקיח (סקירה אחת). תתקעד (מחדר"מ דמחשבה). תתקפדה (הלבושים דמחדר"מ). מחשבה זרה: תתמ (נמשך מלמעלה). תתמח (הרצונות זרים נמשך מהס"מ). מט"ט: תתקע (מלכות דאצי' — המלוכש ברי"ק דיצירה). מט"ט: ע"ע געל. מטר: תתקנה (תורה). מיכאל: תתקו (הי' נותן קדוש שלו עבור א' מד' ציצית של ישראל). מילה: תתפכ (ב' בחי'). תתפג (י"ג בריתות). תתקלא (מצוה ראשונה). מילוי: א'היו (ע"ז יניקת החיצונים). מים: תתקיד (מ"ע ומ"ת). תתקכ (מגדלים כל מיני תענוג). תתקלט"מ (מ"ע). תתקנה (מ"ע ומ"ת). מ"ן ומ"ד: תתקלא"ג (ב' בחי' במ"ן חיצוניות ופנימיות). תתקלד (כנ"ל ובחי' ג' דמקיף). תתקנג ואילך. ע"ע הוריעה). תתקלט (פנימיות

וחצוניות). התקמ (כנ"ל ובחי מקיף).
 מלאכים : תהבט (הנק' דשא ועשב).
 תתלג (אמירת קק"ק). תתעה (בני אלקים). תתצט (הושיט אצבעו הקטנה ושרפם. גופם אש ורוח).
 תתקבט (נק' בהמות). תתקלד (גופם).
 תתקלח ואילך (ג' כחות — פ"א קדוש ב"פ קדוש ג"פ קדוש). תתקמח (נק' חציר ועשב). תתקנא (כנ"ל).
 תתקעה (ע' שרים עם היותם מלאכים מ"מ קרו לי' אלוקה דאלוקי').
 תתקעט (בקשו פנימיות התורה — הודך). תתקפד (שרפים. אופנים). ועי"ע מיכאל.
 מלאכים ונשמות : תתסו (מלאכים — בני אלקים. נשמות — בני להוי'). תתקלד (הפרש ההמשכה שע"ל). תתקלט ואילך (כנ"ל).
 תתקנג (כנ"ל). א"טו (הפרש שרשם). איכג"ד (חברים מקשיבים לקולך. נשי גק' בנים משא"כ מלאכים).
 מלחמה : עי"ע חרב.
 מלך מלך ימלוך : תתלא (א"ס. התהוות. כשתהי' עלית העולמות).
 מלכות : תתטי (פנימיות וחצוניות). תתטו (עלייתה לע"ל). תתכה (בריה"ע ע"י מלכות דוקא). תתלא (ב' בחי' במל'). תתצט (ע"י דוקא בריה"ע). תתקב (אנא אמלוד). תתקז (כנ"ל). תתקיב (לפעמים רגליה יורדת מות ולפעמים להציל ממות נפשם). תתקיג (ההתהוות דוקא ע"י חילוקה ממדות). תתקיס (ירידתה עד חצות ועלייתה שלאח"ז). תתקכא (חיבור הפכים). תתקמג"ד (משם יפרד). תתקמח"ט (פנימי' וחיצוני'). תתקנא (בכוחה לברוא יש מאין).

תתקעה ואילך (ההשפעה לע' שרים ע"י מל' דמל' דעשי'). תתקפד"ה (חב"ד. חג"ת נה"י שבמלכות). תתקפרח (רגלי' יורדות מות). ועי"ע צמיחה.

מן : תתמא (כורע גד לבן). תתנג (כנ"ל). תתנו (למען הודיעך שלא על הלחם לבדו יחי' האדם).

מ"ה וב"ן : תתכו (ע"י יתודם מתגלה שם ע"ב). תתקעו (ביטול במציאות וביטול היש). תתקעט (התועלת שע"י בירור ב"ן).

ממכ"ע סוכ"ע : תתקלה (המשכת הארת סוכ"ע בבריאה בחי' עליונה יותר מביצירה). א"כ. א'כדה (בתחז"מ יתגלה סוכ"ע).

מספרים : תתכ. תתמה (שני האבות תק"ב שנה). תתסו (ל"ב. ע"ב מ"ח ק"כ). תתעג (כף). תתקט (ובלי מספר). תתקסט (למד, מ"ח). תתעז (לשון בהירות. בלי מספר).

מסך : ע"ע חשמל.

מעיין : תתקמדיח (ונהר).

מנחה : תתקמ (מן ח' ה'). תתקלד (כנ"ל).

מפתח, מפתחות : תתקצורט (מפתחות הפנימיות והחיצוניות).

מצה : תתפד (קודם חצות ושלאח"ז).

מצות : תתלגיח (מ"ע ומל"ת). תתע (נעשה לבוש). תתעב (שכר המצות). תתעד (כנ"ל). תתצא (כנ"ל). תתצב (ע"ז נעשה דירה בתחתונים).

תתצורח (נק' צדקה). תתקיס (ותפלה). תתקכא (תר"ך עמודי אור).

תתקכד (דרבנן). תתקלג (מל"ת גבוהים ממ"ע). תתקנד (שכר המצות לע"ל). תתקפה (הבירור שע"י בעוה"ז). תתקצג (שמחה של

מפתח ענינים

א'לו

מצוה). התקצו שכר מצוה מצוה, המשכנה שע"י בג"ע. איכב (מגבהים מצות הוי' למצותי). ועי"ע צדקה, תורה ומצות. מצרים: התקלה (ההמשכה בשרו של מצרים). איג (כל הבן היאורה השליכהו). איז (וסכסכתי מצרים במצרים). איג (כל הבן היאורה השליכהו). מקום: תקצ (זמן ומקום). מקורף: תתכא (הקריב, הרחוק). תתלו (כנ"ל). תתעב (כנ"ל). תתקטז (מ. הישר ומ. התור). תתקלבג (שרש החיצוניות). תתקלד (מקיפים דמ"ן). מקרא: תתקט"עב (מקרא משנה תלמוד). תתקצ (בעשי, קבלה באצי"). מראה: תתצב (אוח). תתקיב (כנ"ל). מרכבה: תתנד (שראה יחזקאל). תתמה (עילאה תתאה). תתנח"ט (כנ"ל). מוטה: תתטי (כלת משה). תתלח (רצה להכנס לא"י). תתמו (חבל על דאבדין). תתנג (ע"י ירד המן). תתנו (כנ"ל). תתנג (בוכותו ירד המן). תתעה (וע' זקנים). תתצט (אספקלרי' המאירה). תתקלה (מן המים משיתיהו). תתקטט (משפיע דעת, רעי' מהימנא. גואל ראשון גואל אחרון). תתקמא (מן המים משיתיהו). תתקסא (המשיך למטה כמו למעלה). א"כד (הצטער שלא אכל מ' יום). משיח: תתקפד (וגבה מאד). תתקפו ואילך (יתגלה דוקא בעקבות דמשיחא). תתקפט (כנ"ל). משל: תתקלג (משלי שלמה). תתקעד. תתקעז (כנ"ל).

מישנה: תתכו (כנגד ששה מצות). תתקט"עב (מקרא משנה תלמוד). איא (עיר). משפיע ומקבל: תתנד (התועלת שבהם שע"י חיבורם). משקל, מתקלא: איא. מ"ת: תתלב (יום חתונתו). תתקכ (כנ"ל). תתמ (עש"ן). תתנג (ניתן נגלה דתורה ולע"ל פנימיות התורה). תתצז (ביום חתונתו זה מ"ת). תתקלג (המעלה לגבי האבות). מתתיהו: תתעז (עמד עם בניו נגד אנטיוכוס).

נ

נביאים: תתיג (נביא וחכם). תתמד (מקור הגבואה). תתנח (מביהמ"ק). תתצט (ראו בו' אספקלריות). א"ה (גה"י). נדיב: עי"ע בת. נדרים: תתפג (סייג לפרישות). נהר: תתקמא (ועבר הגהר). תתקמרח (ומעיין). תתניב (נהר כבר). נזיר: תתקל (קדוש יהי גדל פרע שער ראשו). תתקלג (כנ"ל). נחש: תתמג (על גחונך תלך). נסיונות: תתקלב (כי מנסה ה' אתכם לדעת). נסיך: תתסא (ח' נס"א וז' רועים). נסכים: תתקיד. תתקטו. נעוץ תתלתן בסופן: תתקנ"א (בארץ הגשמית). נעל: תתקעה ואילך (לבוש דנעל). תתקפדיט (מגן ולבוש הרגל). תתקצא"ו (חופה הרגל, סנדל). נער: עי"ע מט"ט. נעשה ונשמע: תתצזח (ע"י הביטול — ב' כתרים). תתקי (נעשה) תתקיא

תתקלד (נק' בנות ירושלים). תתקמט (מפנימיות המלכות). תתקנה"ו (התועלת שע"י התלבשותה בגוף). תתקסב"ג (אחותי, רעייתי, יונתי, תמתי). תתקפה (ההפרש בין דורות הראשונים לעקבתא דמשיחא).

פ

פכא: תתעה. תתפב. פ"ג (שם): תתלד (ס"ג וב"ן). פוכה: תתעג (עד עשרים אמה אדם יושב בצל סוכה). תתעד (נק' מצוה קלה). פוכות, חגה"ס: תתכט (ור"ה ויוהכ"פ). תתעה"ו (ע' פרים). תתפט (שמחה).

פולם: תתפט (תורה ותפלה). פוס: תתסה (ריצת הסוס). א"ז (פוס אשר רכב בו המלך). פור מרע ועשה טוב: תתקמה (הקדמת דסומ"ר). תתקנה (כנ"ל). תתקסג (כנ"ל).

פיפור: עי"ע תורה. פלסול: תתקל (השערות). פלע: תתפט (אהמ"ס). פנדל: עי"ע בעל.

פפירות: תתכד (אפיקת עשר תיקונין וכו' כפום עבדיהון דבי"ב). תתלא (אנת חכים ולא בחכמה ידיעא). תתלג (כנ"ל). תתנה (אלקות). תתנו (כד אנת תסתלק מנייהו אשתארו כולהו שמהן). תתסח (גופא וגשמתא דע"ס). תתקסה (הפי' שבאוא"ס אין מספר ספירות). תתקסו"ו (כנ"ל, ע"ס הגנוזות). תתקסה (ע"ס הגנוזות). תתקסט (כלולים מיו"ד). איח (וקריגין לתון ע"ס לאנהגא כו' לאתואה).

(וגשמע). תתקלד (ע"י וא"א). נפילים: אי"ב.

נה"א, נה"ב: תתיו"ח. תתכה"ו (הפרש אהבת ה' שבהם). תתלט"מ (האה"מ בנה"א). תתמה (המעלה בהעלאת דנה"ב). תתנ (אהמ"ס). תתנב (כנ"ל). תתנח (הפרש אהבתם). תתע (רעייתי ובנות). תתפה (חטה ושעורה). תתצ (העלי' שע"י נה"ב). תתקנה (כנ"ל). תתקפח"ט (נה"ב — שרשה, בירורה). תתקצא"ב (בירורה).

נפ"ח נר"ח"י: תתטו"ח (יחידה). תתמח (ההמשכה בנפש ע"י שישראל מפרנסין לאביהם שבשמים). תתסו (ח"י יחידה שומרים על נר"ג). נה"י: תתקעב (השפעה). א"ה"ו (השפעה).

נצחיות: תתיט (לעלמי עד). נר: תתמה (קימים לעולם). תתנט (כנ"ל).

נש"ק: תתמה (קימים לעולם). תתנט (כנ"ל).

נשיאים: תתקכ"א (נתפרטו קרבנות כאו"א). תתיו"ט (זווג נשיקין).

נשמה: תתכא (מזל הגשמה). תתכד (פני אדם). תתכו (עיבור הגשמה).

תתכו (התועלת שע"י התורה). תתלביג (כחי' בנות ירושלים — אחותי, מבחי' כלה). תתלה"ו (העלי' שעל ידי הירידה בגוף). תתנה"ו (נקראים בנים). תתצ (ירידה צורך עלי'). תתצג ואילך (אמי). תתצט"ק (הנק' בנות ירושלים, בנות ציון). תתקא (התועלת שע"י התומצ' לנשי' למעלה). תתקב (נמלך בנשמותיהן של צדיקים). תתקכ"ט (זרע אדם זרע בהמה).

ע

תתקא (מאק"ט). א'כה (ועטרותיהן בראשיהן).

עיבור: א'ג'ד (בגלות, פרשת העיבור, בבטן אימא). א'ז (כנ"ל).
עילה ועלול: תתקלרו (נק' בנין).
תתקמט (העילה עושה שנוי בהעילה).
עילת העילות: תתעג (וסיבת הסיבות).

עין: תתפו (רעה). תתצא (יוצא עין הלא יבטי). תתקדיה (עין בעין יראה). תתקיא (עינג יונים). תתקיב (עין ה' אל יריאיו). תתקד (ישראל נק' עיני ה'). ועי'ע ראי.

עיר: תתנג ואילך (עיר אלקנו). א'ח (עיר מושב). ועי'ע חומה. דור ההפלגה.

עלדאת"ג ועלדאת"כ: תתכח (בעלדאת"כ אין יניקת החצונים).

עמידה: תתקטו (וישיבה).
ענוה: עי'ע גדול, גדולה.

עץ: תתפ"א (היש בה עץ אם אין).
עה"ד: א'טו (חטא עה"ד).

עצה: תתקו (עצת הקב"ה לכנס"י בגלות).

עצם: תתקפד (עצם בשר וגידים).
עקודים נקודים ברודים: תתקסה (עקודים נקודים).

עקב: תתקפו ואילך (התגלות משיח דוקא בעקבות דמשיחא).
עקבי דמשיחא: תתקפו ואילך (התגלות משיח דוקא בעקבות דמשיחא).

עקיבא, ר' עקיבא: תתקנו (דורש על כל קוץ, ס"ת אור זרוע לצדיק).
ועי'ע אור זרוע לצדיק.

עקרה: א'ד (בגלות).
עשו: תתלו (יצא מיצחק). תתקדד (איש שעיר — אחוריים). תתקלד

עבד: תתקע (ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו). א'ד (בינה — דרוך לעבדים).

עבודה: תתכה (לתקן). תתקפוט (עבדו ולא עבדו).
ע"ז: תתעת.

עדן: תתקמזח (ח"ס).
עדר: תתקלהו (ג' עדרים ששלח יעקב לעשו). תתקלח (ג' עדרי צאן ועדר א').

עוטה אור כשלמה: תתמב (מל').
עוה"ב: תתמב (אין בו אכו"ש). תתפא (חלק, זבן).

עוה"ז: תתלו (האופן שיכול להאיר מאא"ס בעוה"ז).

עוה"ז, עוה"ב: תתקצו (פרוודור לטרקלין).

עש"ן: תתמ.
עומק: תתפט (מעמקים). תתקכ"א (מעמקים).

עומר: תתפה (משעורים, ספירת העומר).
עופר האילים: א'כב"ג (דילוג).

עור: תתקעד ואילך (דאדם דבהמה).
תתקצא (רע ו', עורות עבודים).

תתקפ"ז (מנעל עור גס). תתקפח (כנ"ל בתורתו של ר"מ הי' כתוב אור).

עורף: תתקגיד (חיות מועט, פרעה).
עושיין רש"מ: תתצו (ישראל — ע"י הביטול).

עולם, עולמות: תתיט (עולם לשון נצחיות). תתכה (עליות העולמות).
עורב: תתלה (שחורות כעורב — אכזריות דקדושה).

עפרה: תתצוה (שלמעלה מהראש).

פרי' ורבי': התקמה (מצוה ראשונה).
 התקנו (דוקא בנש"י).
 פרנסה: תתמב(אין נותנים לו לאדם
 פרנסה אלא בשביל אשתו). ועי"ע
 ישראל.
 פרסא: עי"ע תשמל.
 פרעה: התקד (אותיות עורף).
 פשהן: תתכט (דקדושה ודלעו"ז).

צ

צאן: תתמב (עיקבי הצאן). תתמדיה
 (כנ"ל). תתמח (החמה מצערותן).
 תתנט (ואדם).
 צאן כרזל: תתמד (אם מתו כו').
 צכ"י: איכביג (דילוג).
 צדקה: תתנד (התועלת לעשיר ולעני).
 תתקפב (ההשפעה שעיי"ז). תתצ (מתן
 בסתר). תתקצב (תכשיט אשה).
 תתקמד (זורע צדקות מצמיה
 ישועות). תתקצט (נק' מצוה סתם.
 בצדקה תכוני).
 צדיקים: תתס (גדיא יאי אמרי יאי).
 תתפו (עיני ה' אל צדיקים). תתקב
 (במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים).
 תתקנד (שכרם). תתקבו (גדמה
 להם כהר). תתקנט (אור זרוע
 לצדיק). תתקעו (צדיק המדבר עם גוי
 בלשונו מסתיר לגמרי כל אורו).
 תתקפו"ח (עובד אלקים ולא עבדו
 — צדיקים גמורים). תתקצו (יושבים
 ונהנין מזיו השכינה). א'ג (שכר טוב
 לצדיקים). איכה (יושבין ועטרותיהן
 בראשיהן).
 צהרים: תתמ. תתמח (תמימות).
 ציון: אי"דטו (וירושלים).
 ציצית: תתקו (מיכאל ה' נתן קדוש
 שלו עבור א' מד' ציציות של
 ישראל). תתקיא.

(שרשו, מנחת יעקב אליו). תתקפו
 (רישא דעשיו בעיטפא דיצחק).
 תתקצ (יניקתו). אי (הי' בכור —
 תהו).
 עשיר: תתקכב (השמחה שייך אפי'
 שיודע על מטמון במקום רחוק).
 עשיות: תתקיו (יגמדה"ר). א"א.
 עשב: תתכט"ל (ודשא). תתקכט (ע"ב
 ש"ן). תתקלא (כנ"ל). תתקמא
 (כנ"ל). תתקנב (הפרש כה הצומח
 מאילן ותבואה לעשב).
 עתיק: תתפט (גבורות קודמים
 לחסדים). תתקלו (ושער ראשו כעמר
 נקי).

פ

פה: תתצו (כל הקורא ושונה הקב"ה
 קורא ושונה כנגדו). תתי ואילך.
 פורים: תתעו. תתמו"ז (ארור המן
 — ברוך מרדכי גימטרי' היפה
 בנשים).
 פירות: תתעח (קליפה קודם לפרי).
 פלא: תתפח.
 פנים ואחור: תתכח (תורה ותפלה.
 תתעא (הכמת אדם תאיר פני').
 תתעח (התהלך לפני — ואחרי הוי').
 תתקיד"טו (הארת פנים). תתקכג
 ואילך (פנים — עיקר החיות, אחור
 — חיות מועט).
 פנימיות והיצוניות: תתקלב ואילך
 (המעלה שבכאו"א). תתקנג (דוקא
 להמשכה פנימית צ"ל אתעדל"ת).
 פסח, הג הפסח: תתפה (דילוג —
 אתעדל"ע בלא אתעדל"ת — איסור
 חמץ).
 פקידה: תתקלג (דשרה).
 פר: תתעה"ו (פר אחד).

צל: התעב"ג. התעד (תפוח אין לו צל).
 צלם: תטט (צ'ל'). התעב"ג (צ'לם').
 צמאון: תתלג (גודל התענוג דשתי' שלאח"י).
 צמיחה: התקמה ואילך (שעי' זריעה וצמיחה מעצמה). תקנ ואילך (כנ"ל, כח הצומח). התקנט-סג (עי' הוריעה דנשמות).
 צמצום: תרכד (כדי שהאדם יוכל להתדבק באו"מ). תקל ואילך. (שערות). איט"כ (אפי' לאחר הצמצום הוא אח"פ).
 צמר: תתכט (איסור כלאים צמר ופשתן).
 צפון: תתכח (פנו לכם צפונה).

ק

קרבנות: תתכט (קין והבל). תתמא (בזמן שביהמ"ק ושל"אח"י). תתנח"ס (תפלה במקום תמידין תקנום). תתנו (המשכת אורות דתהו ואדם דתיקון).
 תקא (ריח ניהות). תתמד"ה (מ"ד כנגד אבות תקנום ומ"ד כנגד כנגד תמידין תקנום). תתמו (אכילה, ריח ניהוח). תתמו (ביום דוקא).
 תתקצט (קירוב).
 קדוש, קדושה: תתלג (ג"פ קדוש).
 תתצד ואילך (קדוש וקדש). תתקכט"ל (אמירת קדוש). תתקלו ואילך (ג"פ קדוש).
 קדר: עי"ע ישמעאל.
 קו: תתקכ (אין כל חדש תחת השמש).
 תתקלו (אופן ההמשכה מהקו). איט"כ כ (גם בהארות הקו שאחר הצמצום הוא אח"פ).
 קיל: תתצא (צ"ל מאמ"ר). תתקצט

(הקל קל יעקב, אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך).
 קירח: תתקכה (רצוא).
 קין: תתכט (ואל מנחתו לא שעה).
 תתקמה (כנ"ל). תתקנהו (כנ"ל).
 קל והומר: תתכט-ל (פי' הק"ו שנשאו הדשאים).
 קליפות: תתכא (אין להם דעת).
 תתלה (מקפים ופנימים שבהם).
 תתלו (קבלת חיותם). תתסו (ק"כ צירופים דק'). תתעט"פ (קדמה לפרי). תתקכט (עין להם מוח הדעת). תתקעו (אין להם אחיזה באימא). תתקצ (יניקתם בב' אופנים). א"ג"ו (אפשרות יניקת החיצונים). אי' (דאצי' ובי"ע).
 קנין: תתקלו (יציאה מרשות לרשות).
 קרח: תתעה (טהור). ועי"ע שערות.
 קרי וכת"ב: תתקסד.
 קריאה: תתקצח"ט (קריאה בתורה).
 ק"ט: תתמה (אחד, ובשכמל"ו). תתנד (ב' פעמים הוי'). תתנח"ס (אחד) ובשכמל"ו). תתפח (שם, ע' ואהבת).
 תתפט (הכוונה). תתצד (אחד) ובשכמל"ו — הכוונה). תתצה (והיו הדברים גו', רמ"ח תיבין). תתקיח (יחיד חו"ב). תתקמו (מט"נ דאחד).
 תתקצא (למעלה מתורה, מט"ג).
 איט"י (רמ"ח תיבין — רומח נגד קליפות דבי"ע). אי"ו (כ"פ הוי').
 איט (הוי', אלקיגו, הוי', מצות ק"ש ליחדו — שגם לאחר הצמצום אין שייך ריבוי).

ר

ראי': תתפו (בחכמה). תתפו (ב' פעולות בעת הראי' א. מצטייר בעין הרואה ב. שולח ניצוצי אור

- במובט). תתצ (ושמיעה). תתקלו
 (כח הראי').
 ראש: תתקו (מרגיש את הרגל).
 תתקט (כנ"ל).
 ר"ה: תתקט (ר"ה ויוהכ"פ והגה"ס).
 תתסו (קטרוג דבני האלקים). תתעז
 (ג' ספרים גפתחים). תתעד (המנהג
 לאכול הפוח). תתעה (המנהג
 להסתפר בער"ה). תתפט (יראה). איז
 (זכרון ליום ראשון).
 רב, ותלמיד: תתיח (אופן קבלת
 ההשפעה). תתקלא (לא קאי
 אדעת' דרבי' עד ארבעים שנין).
 תתקמט (הרב אינו מופנה לעצמו
 בעת ההשפעה).
 רגל: תתמב"ג (אבות). תתקצו (מלשון
 הפוש). א"ה"ז (ההפרש בין ההליכה
 על הרגל ובין קיטע). ועי"ע געל
 יו"ט.
 רועה: תתמט (גדול הרועה שמציל).
 תתנ (ח' נס"א וז' רועים). תתסא
 (כנ"ל).
 רחיצה: תתקלה (עדר הרחלים שעלו
 מן הרחצה). תתקמא (שעלו מן
 הרחצה).
 רחל: תתכג (רחל מבכה על בניה).
 תתמט (יפ"ת ויפ"מ).
 רחל ולא"ה: תתכ.
 רחלים: תתקמב. ועי"ע שערות.
 רחמים, יגמוה"ר: תתכו (ב'
 פירושים). תתקג (ממוצע). תתקי
 (כנ"ל). תתקיו (דאלול זעשי"ת).
 א"א"ב (ב' בחי').
 ריה: א"כה (גילוי שמבחי מקיף).
 תתצא (ב' בחי'). תתמו (הנשמה
 נהנית ממנו).
 ריקוד: תתקפ (דוקא ברגלים). תתקפא
 (כנ"ל, רו"ש — התפארת שעי"ז).
- תתקפב (כיצד מרקדין לפני הכלה).
 רמו: תתצ (לחכימא ברמיזא).
 רעב: תתקה (ולאחיותם ברעב).
 תתקיב (כנ"ל).
 רעותא דליבא: תתקביג (פנימיות
 הלב). תתקח (כנ"ל).
 רעיתי: תתקו ואילך (ב' בחי').
 תתקאיג (ב' פי'). ועי"ע נשמה.
 רפואה: תתסב (וחולה). תתקיט"כ
 (תשובה). תתקכב (רופא שלא תבוא
 המחלה ורפואה שלאחרי המכה).
 רצוא ושוב: תתקכה (תכלית הכוונה
 שאחר הרצוא יהי' השוב). תתקפא
 (שעי' הריקוד). תתקפט (התועלת
 ברו"ש).
 רצון: תתיו (שלמעלה מתענוג). תתצו
 (עושין רש"מ). תתצו (יהי רצון).
 תתקג (ב' בחי'). תתקח (ב' בחי').
 א"כא (הפשוט, המורכב).
 רשימו: איט (שרש הכלים).
 רשע: תתקנו (רשעים נדמה להם
 כחוט השערה).
- ש**
- שבועות, חג השבועות: תתפה (שתי
 הלחם — חטה, חמץ תאפינה).
 שבה: תתעה (השבת של הקדב"ה
 לישראל וישראל להקדב"ה). תתצו
 (דפסוד"ז).
 שבטים: תתנח (מרכבה תתאה).
 שבירת הכלים: תתלו (הבירור).
 שבת: תתצב (העליות). תתקה (ויר"ט,
 קבלת שבת).
 שבת וחול: תתכביג. תתקסט"ע
 (הפרש היחוד — הפרש בגדיהם).
 תתקפב (העלי' דחול בשבת).
 תתקפח"ט (כנ"ל). תתקצב (כנ"ל).
 שדרה, חוט השדרה: תתפט (חי

מ פ ת ה ע נ י נ י ם

א'מג

חוליות). תתקצט"א' (שמו"ע — ח"י חוליות השדרה).
 שופר: תתעה (ממתיק הדין).
 שור: תתלו (שלמטה — השרש מלמעלה). תתקטב (חרישת השור). ועי"י חיות הקודש.
 שוישבין: תתקפ (נאה). תתקפב (וחסודה).
 שושנה: תתטי (מלכות). תתע (בין החוחים). תתעא (אדומה ונעשית לבנה). תתקיו ("ג עלין דסתרין לה).
 שחור: תתלגיח (שחורה אני ונאווה). שיטום: תתקמור"ה (והשקה את נחל השיטים).
 שינה: תתמא (בגלות). תתנו (הסתלקות האור). תתקיב (העיכול טוב יותר).
 שיר השירים: תתלא (הקב"ה וכנסי נמשלו לחתן וכלה). תתידי טו.
 שכינה: תתטי (עילאה תתאה). תתכב (ההשראה בביהמ"ק). תתלא (הבחי' במל' שנק' שכינה, תיווך דיעות הרמב"ם והמקובלים בפי' שכינה).
 שלום: תתלו (בפמליא שמ"ע, בפשמ"ט). תתנא (כנ"ל). תתצח"ט (חיבור הפכים). תתקא (כנ"ל).
 שלמה: תתלויח (שהשלום שלו, יריעות שלמה). תתצח"ט (שלמה — בה'). תתקא (שהשלום שלו). תתקלג (משלי שלמה).
 שם, שמורת: תתכה (שם — שממה). תתפח (כי נשגב שמו לבדו). תתקסו"ו (הוא ושמו בלבד). תתקצח (כל התורה שמותיו של

הקב"ה). א'ה"ו (שם ומילוי). איב ואילך (בדור ההפלגה רצו להשתמש בשם). איח (הוא ושמו בלבד). שמאל: תתכג (תחת לראשי). שמו"ע: תתפט (ח"י ברכאן). תתקפו (אפי' נחש כרוך על עקיבו). תתקצא (לפעול שינוי הרצון). תתקצב (אצ"י). תתקצט"א' (כנגד ח"י חוליות השדרה). אי (מלחמה דקשת — בקליפה דאצ"י).
 שמחה: תתכט (וגילה). תתל (ישמח לשון עתיד). תתקכ (שייד גם כשמכוסה ונעלם משא"כ תענוג).
 שמן: תתקנב (חכמה). שמע"צ: תתעה"ו.
 שמיעה: תתקצח"ט (אם שמוע תשמע לקול הוי' אלקיך).
 שמיש: תתלו"ו (יחוי"ע). תתמג (שמשא אמרה). תתקכ (אין כל חדש תחת השמש). איח (אור השמש). איכ"א (משל השמש אינו מכוון למאור דלמעלה מצד ב' בחי').
 שן: תתקמא (ולבן שינים מחלב).
 שעורה: תתפה (מאכל בהמה — שאור ה').
 שערות: תתלג ואילך (לבנות ושחורות). תתעא (היניקה באי"ע). תתעה (אוכמין, סומקא דא"א). תתקנב ואילך (שייד רק בבחי' אחוריים). תתקכט ואילך (צמצום). תתקלו ואילך (אופן ההמשכה שעי").
 שקר: תתמג (אין לו רגלים).
 שר: תתקעה (ע' שרים דאו"ה — קרו לי' אלקה דאלוקי'). תתקעו (קבלת חיותם). תתקפו ואילך (כנ"ל). איגיטו (כנ"ל).
 שרה: תתקלג (והוי' פקד את שרה).

שרפים: תתקלח (עומדים ממעל לו).
 שתיקה: תתלו (מילה בסלע שתיקתא
 בתרי, התצ (שתוק כך עלה
 במחשבה).

ת

תבואה: התקנח'ט (קדש ישראל
 ראשית תבואתה). התקנב (ההפרש
 מעשב, דעת).

תהו ותיקון: תתנוד (בירור הת-
 תתע (חילוקם). אי (יעקב ועשו).
 תורה: תתיב (פנימיות התורה
 בעוה"ז ולע"ל). תתכרז (התועלת
 שע"י להנשמה, תושב"כ תושבע"פ).

תתמא (פנימיות התורה). תתמד
 (אין התורה מתקיימת אלא במי
 שממית עצמו עליה). תתמוד'ח (עושה
 שלום בפשמ"ע ובפשמ"ט; נק'
 לחם). תתמח'ט (נק' גשם). תתנא
 (שלום בפשמ"ע בפשמ"ט). תתנג
 (ישראל אורייתא וקוב"ה). תתסח
 (ממוצע המחבר). תתסט (נק' לחמי
 ע"י עסק התורה למטה). תתפט
 (נק' סולם). תתצא (קריאה ועיון
 דתורה). תתצה"ו (לא ידע איש
 ערכה — הסיפורים וההלכות ואפי'
 בספרי הקבלה הביאור אינו
 לאשורו). תתצו (כל האומר אין לי
 אלא תורה אפי' תורה אין לו).

תתקב (ע"י גמשך אור חדש).
 תתקבא (עושה שלום). תתקכ"ג
 (רפואה שקודם המכה ורפואה
 שלאח"ז — ע"י תורה לשמה).
 תתקכד (פנימיות התורה). תתקמג
 (וישראל). תתקמה (שבע"פ). תתקנו
 (ונשמה). תתקנו (כנ"ל). תתקנח'ט
 (כנ"ל — ראשית תבואתה). תתקסג

(תושבע"פ). תתקע (תורה שכע"פ
 סיפורים או מצות ברמז). תתקעז"ח
 (לבושים שבתורה). תתקצב"ג (כל
 האומר אין לי אלא תורה כו').
 תתקצז (מפתחות הפנימיות). תתקצח
 (כנ"ל, שמותיו של הקב"ה, קורא
 בתורה). תתקצט (כל האומר אין
 לי אלא תורה כו'). איא (פנימיות
 התורה לע"ל). אי (פנימיות התורה).
 אייא (אירוסין ונשואין, תורה לשמה
 — פנימיות התורה). איכג (בג"ע
 ההשגה פנימיות טעמי התורה).

תורה ומצות: תתפר (ההמשכה שע"י
 — דילוג לע"ל). תתצ (ראי'
 ושמיצה). תתצא (כנ"ל, קבלת
 השכר). תתצטק (נעשים לבוש
 לנשמה). תתקא (התועלת שע"י
 בעולמות ובנש"י). תתקב (לע"ל
 יתגלה מהות התענוג). תתקכו (דוקא
 דירה בתחתונים — ומ"מ ישנו
 הכח שלא ליפול בעניני העולם).
 תתקלב"ג (שרש המצות גבוהים
 מתורה). תתקלט (חצוניות ופנימיות
 מ"ן, עבד ושר). איכא (תלמוד גדול,
 מעשה גדול). איכב (כנ"ל, תלמוד
 גדול שמביא לידי מעשה).

תורה ותפלה: תתכח. תתסט. תתקצט'
 א' (ובקולו תשמעו — תורה, ואותו
 תעבדו — תפלה). איכא (הקדמת
 התפלה).

תתה"ט: עי"ע לע"ל.

תינוק: תתכו (מלמדו אותו כל
 התורה כולה). תתלב (כנ"ל). תתנב
 (אין התינוק יודע לקרות אבא עד
 שיטעום טעם דגן). תתפה (כנ"ל).
 תתקלא (מכין אותו ברצועה
 ללמוד תורה). איח (גידול שלא
 לפי"ע ע"י יניקת החלב).

מפתח עינים

א'מ"ה

מתפלותיהן של ישראל). התקצב (האומר איני עובר בסנדל כו'. ב"ע). התקצט (פסוד"ו, ק"ש, שמו"ע). א' (נפ"א — ובו תדבקון). א"א (כנ"ל, י"ג מדה"ר אחרי נפ"א). א'כד (כדיבור — חברים מקשיבים לקולך).

תפלה, נוסח התפלה: תתכ (לאל ברוך נעימות). תתכב (ואין אנו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות). תתכג (והגורא אל עליון). תתכט"ל (אני והוא הושיעה נא). התעז (המלך המשפט, מלך במשפט, אדון עווינו כו'). תתפט (וכל הלבבות יידאוך וכל כרב וכליות יזמרו). תתקט (כוונת המזמורים דפסוד"ז). תתקכו (יתגדל ויתקדש כו' בעלמא דברא כו'). תתקלח (האל אב הרחמן). התקצו (ברוך שאמר כו'). א"ה (אל עליון כו' גומל לבני בניהם). א'כג (מלאכים המוני מעלה ועמך ישראל כו' יחד קדושה לך ישלשו).

תרגום: תתקג (ולה"ק). תתקכ (כנ"ל). תשובה: תתסו (מאימת הדין). תתעא (התועלת שע"י). תתקיט"כ (רפואה). תתקכב (רפואה שע"י תשובה). א"ד (מחילת עוונות מבינה הכלי למקיה). תשע"ה באב: תתכג (ההמשכה שע"י הבכ"י).

תשרי: תתכט (כ"ב ימים — בנין המל'). תתל (כנ"ל, שמחה בימים אלו).

תכלת: תתקו. תתקי. (מחדו"מ). תכשיט: תתקצב"ג (ת. איש ות. אשה).

תלמוד: תתקט"עב (מקרא משנה תלמוד). א"יא (כרם). ת"ח: א"טי.

תספורת: תתעה (המנהג להסתפר בער"ה).

תענוג: תתיו (ורצון). תתפו (מהסתכלות). תתקכב (שייך דוקא כשבגילוי, לע"ל יתגלה תענוג עליון). תתקמו. א"כא (הפשוט, המורכב).

תפוח: תתעה (שבח להקדב"ה שדומה לתפוח). תתעא (כאדם — פנים, צדיקים). תתעב (אין לו צל). תתעג (עץ הדר). תתעד (המנהג לאכול תפוח בר"ה, אתרוג). תתעט"פ (פריו קודם לעליון).

תפילין: תתקטו (נסכים).

תפלה: תתכג (כובד ראש קודם התפלה). תתכו (תורה ותפלה). תתמדה"ה (פ"י המ"ד כנגד אבות תקנום ומ"ד כנגד תמידין תקנום). תתנח"ס (כנ"ל). תתסט (תפלה שלמע' מתורה). תתפו (צריך שיתן עיניו למטה, פסוד"ז). תתפת (פסוד"ז). תתפט (נק' סולם). תתצא (אמ"ר שבתפלה). תתצו (השבח דפסוד"ז). תתקי (כנגד אבות תקנום). תתקיח ואילך (עבודה שבלב). תתקכה (בעת התפלה צ"ל בחי' רצוא ואח"כ צ"ל בחי' שוב). תתקצא (סנדל קושר כתרים

ביטויים בלתי רגילים

- אשתמטתי': התקנג (המק"מ) .. סכרא: תתיב (מיהו קשה לומר כן אשתמיטתי' הגמ'). מסברא).
- הלצה: התקטו (בי' גיריכט בשר סיפור: תקו (האריז"ל השקה להרח"ו אח"כ לחם כן זכורני שאמר דרך מבארה של מרים).
- הלצה להגדיל הקושיא אין שייך צדיקים: תקעו (כשמדבר אדם צדיק כו' המשיג השגות נפלאות כו' עם אכילה למעלה).
- טעות סופר: תקפא (נלע"ד שזהו עובד כוכבים בלשון העוכומ"ז וכו'). ט"ס של הכותב שלא הבין המאמר תורה: תתצה"ו (כל התנ"ך הוא מלא הטיב).
- מנהגים: תתעד (המנהג לאכול תפוח סיפורי מעשיות .. אין שכל אנושי יכול להשיג .. ואפי' ע"פ קבלה .. בר"ה). תתעה (המנהג להסתפר אין די באר .. לעומקם ולאשורם). בער"ה).

רשימת המאמרים

שנדפסו בכרכי אור התורה על שיר השירים*

פסוק	ד"ה	כרך	עמוד
א.א	שיר השירים	א	א. ט. טו. ¹ כא. ² כה. ³ כז.
		ג	תתט. ⁴
א.ב	שה"ש — ישקני	א	כד. ¹
א.ג	לריח שמניך	א	כה. לא. ¹ מד. ¹ נ. ¹ נד. ¹
		ג	תתטו.
א.ד	משכני אחרך גרוצה ²	א	נה. נח. ס. סט. עד.
		ג	תתטז. ¹ תתיח.
	ילקוט כו' הביאני המלך		אוה"ת דברים תתיא.
א.ה	שחורה אני ונאווה	א	פח. פט. ¹ צו. ¹ קג. ¹
		ג	תתל. תתל. ¹
			ביאווה"דא תקב.
א.ו	אל תראוני	א	קד.
		ג	תתלט.
א.ז	הגידה לי — אם לא תדעי ⁴	א	קד. קיב. קל.
		ג	תתלט. תתנ. תתסא.
	שלמה אהי' כעוטיה		ס' החקירה צו. ב.
א.ט	לסוסתי ברכבי פרעה	א	קלח. ¹ קלט. ¹
		ג	תתסד.
א.י	נאוו לחייך	א	קלט. ¹ קמח. ¹ קנ.
	בשהש"ר סד"ה צווארך	א	קנא. ובאוה"ת פינחס א'פב.
א.יא	תורי זהב	ג	תתסה.
א.יב	עד שהמלך במסבו ⁵	א	קנה.

(*) לשלימות הענין נסמן גם להמאמרים שהתחלתם ע"פ משה"ש — שנדפסו בשאר כרכי אוה"ת על פרשיות התורה, ובשאר ספרי כ"ק אדמו"ר הצי"צ.
 (1) מיוסד והגהות וביאורים על ד"ה זה בלקו"ת שיר השירים.
 (2) חלק מדרושים אלו — מיוסד והגהות על ד"ה אחרי ה' תלכו בטה"מ תקס"ג ח"ב ע' תרצ.
 (3) מיוסד והגהות על ד"ה זה בטה"מ אתהלך לאוניא ע' קסט.
 (4) חלק מדרושים אלו — מיוסד והגהות על ד"ה זה בטה"מ תקס"ג ח"ב ע' תשלו. וראה ג"כ על ד"ה זה — בשיחת ש"פ תשא תשכ"ו.
 (5) בכו"כ כת"י בא אחר מאמר זה בתור ביאור — ד"ה להבין בתוס' ביאור ע"פ יביאו לבוש מלכות (נדפס באוה"ת הוספות למג"א ע' ט ואילך). וע"פ כמה כת"י (298, 587) ד"ה עד שהמלך נאמר ברי"ה שנת תקצ"ב וביאור

רשימת המאמרים

א'מח

פסוק	ד"ה	כרך	עמוד
א. יג.	צדור המור	א	קסז.
א. טו.	הגך יפה	א	קלט. קסח. קע. קעג. ²
		ג	תתקא. ¹ תתקד. ² תתקה. ³ תתקז. ⁴
א. יז.	קורות בתינו ארזים ⁵	א	קעה.
ב. א.	אני הבצלת השרון	א	קעט.
ב. ב.	כשושנה בין החוחים	א	קפ. קפה.
			ביאוה"זיב תקפה. תקצו.
ב. ג.	כתפוח בעצי היער ⁶	א	קפו. קפה. קצה. ר. רג. רה.
		ג	תתסו. תתעז. תתפד.
ב. ד.	הביאני אל בית היין	א	רה. ואוה"ת במדבר מ.
ב. ה.	טמכוני באשיות ⁷	א	רה. רט. ריא. רכט. רלא.
		ב	תסז.
			אוה"ת ויקרא"ג תשפ.
			ס' החקירה פד. ב.
			אוה"ת — מארז"ל עג. ⁸
ב. ו.	שמאלו תחת לראשי	א	רלב. ⁹
ב. ז.	השבעתי אתכם	א	רמב. רמד.

הג"ל בשבת תשובה וחגה"ס שנה ה היא, (ביאור הג"ל הוא גו"א ובארוכה מביאור ד"ה יביאו לבוש מלכות שבתו"א צב, ב (ורשום עליו בכ"מ שהוא משלהי אדר תקע"ב). ותוכנו שייך ג"כ לד"ה עד שהמלך). לכמה ענינים שבד"ה זה (עד שהמלך) ראה גם ד"ה ענין היום לעשותן בטה"מ הנחות הר"פ ע' קלה — בכותרת: דובראונא בחודש שבט תקע"ב.

(6) קאי על הקצורים שנדפסו בלקו"ת שה"ש בסופו (נא, ד).
(7) ראה השמטה בסוף הספר שם ע' שסו. ומשם ואילך הוא הגהות על הביאור — סה"מ תקס"ד ע' קלט (ולא נדפס בלקו"ת).
(8) הגהות על הביאור הג"ל.

(9) ראה גם אוה"ת ויגש כרך ה' תתקפה, ב.
(10) כמה מדרושים אלו — מיוסד והגהות על ד"ה זה משנת תקע"א. (ובהמשך וככה תרל"ז ע' קנג נזכר ד"ה זה הנחת ר' שלמה פרידעס).
(11) כמה מדרושים אלו מיוסד והגהות על ד"ה זה בטה"מ תקס"ג ח"א ע' רסה (ובנוטחא שני שם ההתחלה: שאו מרום עיניכם). וראה גם ס' החקירה קא, ב. ובס' אמרי בינה בפתח השער פ' כיכב, ובהמשך מים רבים תרל"ז פ' לימ.

(12) שם קצורים והגהות על ד"ה זה בס' אור תורה לטה"מ.
(13) ראה גם ד"ה זה בתר"א ואוה"ת פ' כי תשא. ור"פ תולדות (שם ההתחלה: ואלה תולדות יצחק, ובד"ה זה שבטה"מ תקס"ח ע' תקצו ההתחלה: שמאלו תחת לראשי).

רשימת המאמרים

א'מט

פסוק	ד"ה	כרך	עמוד
ב.ח	קול דודי גו' מדלג	א	רמה' רג'. רג'. רנב'. רנח' רנח' ¹⁴ רעח' ¹⁵ תתפד' ¹⁶ אוה"ת ויקרא"ג תשסט' ¹⁷ תשסט'
ב.ט	דומה דודי לצבי	א	רפא. רצא. ביאוה"דא תמא. אוה"ת — מארו"ל עג' ¹⁸
ב.יב	הנצנים נראו בארץ	א	קפה. שב. וביאוה"ז"ב תרלו.
ב.יג	התאנה חנטה פגיה	א	שו.
ב.יד	יונתי בחגוי הסלע' ¹⁹	א	שח. שט. שיב. של. שלה. שלו. שמג. שמו. שנג. תתפו. תתצא' ²⁰ אוה"ת בראשית"ז תתש"ו. ב. ויקרא"ד א'לו. אוה"ת — מארו"ל עג' ²¹
ב.טז	דודי לי	א	שנה.
ב.יז	עד שיפוח היום	א	שנו.
ג.א	על משכבי בלילות		ביאוה"ז"ב תתנג.
ג.ב	אקומה גו' אבקשה	ב	שעג.
ג.ג	מצאוני השומרים	ב	שעג.
ג.ד	כמעט שעברתי	ב	שעג.
ג.ו	מי זאת גו' כתמרות	ב	תשיג. תשיד. תשכו.
ג.ז	הנה מטתו שלשלמה	ב	שעד. שעה.
ג.ט	אפריון עשה לו	ב	שעז. שעח.
ג.י	עמודיו עשה כסף	ב	שעה.
ג.יא	צאינה וראינה	ב	שפב. שפח' ²² שפט' ²³ שצא' ²⁴ תב. תה' ²⁵

- 14) הנהות על ביאור ד"ה קול דודי — בטה"מ תקס"ט ע' נד.
(והוא ביאור ד"ה זה שבלקו"ת).
15) ביאור על ד"ה זה בתו"א פי שמות ג. ד.
16) דרושים אלו — מיוסד והנהות וביאורים על ד"ה זה בטה"מ הנחות
הר"פ ע' קס. וטה"מ תקס"ט ע' פג (וע"ש בהמ"מ).
17) מיוסד והנהות על ד"ה להיע ליג בעומר — תקס"ב (נדפס
בתו"ח שמות דחצ. ב. ונו"א בטה"מ תקס"ב ח"ב ע' תל ומתחיל: להיע
הלוא דרש"י. ושם ע' תג ומתחיל: להיע מארו"ל אלמלא כו' בי שבתות).

רשימת המאמרים

א"נ	ד"ה	כ"ך	עמוד
ג.יא	צאינה וראינה	ג	תצג ¹ . תתקיח ¹⁸ . אוה"ת בראשית"ו תתרנח. א ¹⁹ . אוה"ת — מארז"ל עג ²⁰ .
ד.א	הנך יפה — ראה לעיל עה"פ א, טו.		
ד.ג	כחוט השני		אוה"ת מארז"ל עד כ"י.
ד.ד	כמגדל דוד	ב	תו. תח.
ד.ו	עד שיפוח	ב	תיה.
ד.ז	כולך יפה	ב	תיט.
ד.ח	אתי מלבנון	ב	תכא. ואוה"ת שמות קא. ביאוה"ו"א קפו. ביאוה"ו" ב תשסה. תשסט.
ד.ט	לבבתני אחותי כלה	ב	תכד.
ד.י	מה יפו דודיך	ב	תכה.
ד.יא	נפת תטפנה	ב	תכה. תכו.
ד.יב	גן נעול ²¹	ב	תכה. תמא. תמו. תג. תסו.
ד.יג	שליחך פרדס רמונים	ב	תסה.
ד.טו	מעין גנים	ב	תעג.
ה.א	באתי לגני	ב	תעו. תעו ¹ .
ה.ב	אני ישנה	ב	ביאוה"ו"ב תתמה. תתריז. תפה. תצב ²² . תצו ²³ . תקה ²⁴ . תקיו ²⁵ . תקכד ²⁶ . תקכו ²⁷ .
ה.ג	פשתי את כתנתי	ג	תתקיב ²⁸ . תתקיג ²⁹ .
ה.ד	דודי שלח	ב	תתקטו.
ה.ה	קמתי אני ³⁰	ב	תקכת.
ה.ז	מצאוני השומרים	ג	תקלב. תקלח. תתקטז.
		ב	תקמ.

(18) ד"ה זה שבתו"א ז, ד — בתוס' הגהות.

(19) כמה מדרושים אלו — מיוסד והגהות על ד"ה זה בסה"מ תקס"ד ע' מט.

(20) מיוסד והגהות על ד"ה אכלו ריעים תקע"א — ראה בהנסמן לעיל בהספר בשוה"ג לע' התקיג.

(21) מיוסד והגהות על ד"ה זה וביאורו בסה"מ תקס"ד ע' קנה.

(22) הוא ד"ה זה מאדה"ו שנאמר בהשנים תקניריו וכו' — ראה בהנסמן בסו"ס מאמרים הקצרים ס"ע תריו. ולעיל ס"ע התקטז.

רשימת המאמרים א'נא

פסוק	ד"ה	כרך	עמוד
ה.י	דודי צח	ב	תקמא
ה.יא	ראשו כתם פז	ב	אוה"ת — מארז"ל עד ²³ .
ו.ג	אני לדודי ²⁴	ב	תקמג. תקמו. תקמח. תקנו. תתקנו. תקנה. תתקטו. תתקיו.
		ג	אוה"ת דברים תשפא. תשפו. תשצב. תתב. תתט. דברי"ה ב'מה. דברי"ו ב'שנ. ב'שנא.
ו.ד	יפה את רעיתי	ב	תקנה.
ו.ה	הסבי עיניך מנגדי ¹	ב	תקנט.
		ג	תתקכג.
ו.ו	שניך כעדר הרחלים ¹	ב	תקסז.
		ג	תתקכח. תתקלו.
ו.ח"ט	ששים המה מלכות	ב	תקעו.
		ג	תתקמב ¹ . תתקמו ¹ . תתקמח ¹ . תתקנו ¹ . תתקנח ¹ . תתקסה ¹ . תתקסט ¹ .
ו.י	מי זאת הנשקפה	ב	תקעז
		ב	אוה"ת במדבר מג. מח.
ו.יא	אל גנת אגוז	ב	תקעה.
		ב	ס' החקירה צד. ב.
ז.ב	מה יפו פעמיך	ב	תקעח ² . תקפד ¹ . תקפט ¹ . תקצב ²⁴ .
		ג	תתקעג ² . תתקפד ¹ . תתקצ ¹ .
			דרמ"צ קעה. ב ²⁴ .
ז.ג	שררך אגן הסהר	ב	תרכב.
ז.ו	ראשך עליך ככרמל	ב	תרה.
ז.ז	מה יפית	ב	תריג.
ז.ח	זאת קומתך	ב	תרטז.
ז.י	וחכך כיין הטוב	ב	תריז. תרכב.

(23) כמה מהם הם הגהות וביאורים להמאמרים ד"ה זה שגדפסו בלקו"ת ס"פ ראה. (נמצא גם ד"ה זה משנת תקע"א ולא נדפס לע"ע).
(24) מיוסד והגהות על ד"ה זה בטה"מ תקס"ג ע' רמח וע' רסא.

א'נב	רשימת המאמרים	עמוד
פסוק ד"ה	כרך	עמוד
ז.י	וחכך כיון הטוב	ביאורו"א שיט.
ז.יא	אני לדודי ועלי השוקתו	ביאורו"ב תתנא.
ח.א	מי יתנך	תרכג.
		תרכד. תרכט. תרלא. תרלג.
		תרלד. ²⁴ תרנא. ²⁵ תערד. ²⁶
		תרפח. ²⁷
ה.ה	מי זאת עולה ²⁸	אוה"ת תרומה א'תנה. ²⁹
ה.ו	שימני כחותם	תשיד.
		תשכט. תשלו. ³⁰ תשמא.
		תתקצו.
ה.זח	מים רבים	תשמג.
		בראשית"ג תרט. א. ³¹
		תרכ. ב. ³² בראשית"ד
		תש. א.
ה.י	אני חומה ³³	תשמח.
		א'ג.
ה.יב	כרמי שלי גו' האלף	תשסא.
ה.יג	יריד היושבת בגנים ³⁴	תשסג. תשסח. תשע.
		תשעט. תשפד. תשצד.
		א'טו.

- (25) מיוסד והגהות על ד"ה זה בטה"מ תקס"ה ח"א ע' תפנ. ראה עוד על ד"ה זה באוה"ת דברים כרך וא"ו ע' בתלא.
- (26) הוא הגהות וביאורים על ד"ה זה בתו"א פי תרומה.
- (27) ראה גם לעיל עה"פ ג. ו.
- (28) הוא הגהות וביאורים לד"ה זה בתו"א ר"פ נח.
- (29) הוא ד"ה זה משנת תקס"ה (ראה סו"ס תקס"ה ח"ב ע' אק"ב)
- בתו"ס הגהות.
- (30) כמה מהם הגהות וביאורים לד"ה זה משנת תק"ע (סה"מ תק"ע ע' נד).

